

# LETOPIŠ

SLOVENSKE  
AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

40. KNJIGA  
1989



LJUBLJANA  
1990





Dopisnica  
*Carte postale*  
Postcard



**Biblioteka  
Slovenske akademije znanosti  
in umetnosti**

NOVI TRG 4-5

61001 L J U B L J A N A

POŠTNI PREDAL 323

J U G O S L A V I J A

Potrjujemo prejem naslednjih knjig:

*Nous avons l'honneur d'accuser réception des ouvrages mentionnés ci-dessous:*

We are in receipt of the works below mentioned:

LETOPIS 40. KNJIGA, 1989 (1990)

Ustanova  
*Institution*  
Institution

Naslov  
*Adresse*  
Address

YU ISSN 0374-0315

LETOPIŠ  
SLOVENSKE AKADEMIJE  
ZNANOSTI IN UMETNOSTI  
40/1989

THE YEARBOOK  
OF THE SLOVENIAN ACADEMY  
OF SCIENCES AND ARTS  
VOLUME 40/1989



# LETOPIŠ

## SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

40. KNJIGA  
1989

THE YEARBOOK  
OF THE SLOVENIAN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS  
VOLUME 40/1989



LJUBLJANA  
1990

**SPREJETO NA SEJI PREDSEDSTVA  
SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI  
1. FEBRUARJA 1990**

Naslov — Address

SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI  
61001 LJUBLJANA / Novi trg 3 / p. p. 323 / telefon (061) 331 021  
telefaks: 38 61/331033

I  
ORGANIZACIJA SAZU





# SKUPŠČINA SAZU

*Predsednik*      Janez Milčinski, redni član

---

*Podpredsednik*   Robert Blinc, redni član

---

*Podpredsednik*   Bratko Kreft, redni član

---

*Glavni tajnik*     Janez Batis, redni član

---

## ČASTNI ČLAN

---

Josip Vidmar

## REDNI ČLANI (64)

---

Aleksander Bajt, Janez Batis, France Bernik, France Bezlaj, Robert Blinc, Jože Bole, Miroslav Brzin, Emilijan Cevc, Dragotin Cvetko, Bojan Čop, Davorin Dolar, Matija Drovenik, Janez Fettich, Alojzij Finžgar, Ivan Gams, Ferdo Gestrin, Josip Globevnik, Peter Gosar, Bogo Grafenauer, Stanko Grafenauer, Ludvik Gyergyek, Dušan Hadži, Anton Ingolič, Franc Jakopin, Zdenko Kalin, Vinko Kambič, Janko Kos, Stane Krašovec, Bratko Kreft, Uroš Krek, Rudi Kyovsky, Valentin Logar, Boris Majer, Janez Matjašič, Ernest Mayer, Janez Menart, France Mihelič, Milan Mihelič, Janez Milčinski, Lev Milčinski, Zdravko Mlinar, Dušan Moravec, Franc Novak, Boris Paternu, Vladimir Pavšič, Janez Peklenik, Anton Peterlin, Ivan Potrč, Stojan Pretnar, Primož Ramovš, Edvard Ravnikar, Janez Stanonik, Gabrijel Stupica, Lujo Šuklje, Miha Tišler, Anton Trstenjak, Ivan Vidav, Josip Vidmar, Sergij Vilfan, Lojze Vodovnik, Anton Vratuša, Franc Zadravec, Ciril Zlobec, Andrej O. Župančič.

## DOPISNI ČLANI (17)

---

Lidija Andolšek-Jeras, Janez Bernik, Vinko V. Dolenc, Peter Fajfar, Stane Gabrovec, Ljubo Golič, Niko Kuret, Ivan Lavrač, Jože Maček, Ivan Minatti, Janez Orešnik, Mario Pleničar, Janko Pleterski, Alojz Sercelj, Dragica Turnšek, Igor Vrišer, Boštjan Žekš.

*Pri delu skupščine lahko sodelujejo tudi zunanji dopisni člani (80):*

Krešimir Balenović, Derek Sir Barton, Friedrich-Karl Beier, Alojz Benac, František Benhart, Nikolaj A. Borisevič, Ivan Brajdić, Savo Bratos, Zoran Bujas, Johann Cilenšek, Edhem Čamo, Vasa Čubri-  
lović, Aleksandar Despić, Otto Demus, Milan Dimitrijević, Branislav  
Djurđev, Boris Drujan, Kurt von Fischer, Aleksandar Flaker, Ru-  
dolf Flotzinger, Ivo Frangeš, Branko Fučić, Milovan Gavazzi, Leon  
Geršković, Gerhard Giesemann, Drago Grdenić, Irena Grickat-Radu-  
lović, Peter Handke, Erwin L. Hahn, Nikola Hajdin, Milka Ivić,  
Pavle Ivić, Vanda Kochansky-Devidé, Blaže Koneski, Zoran Konstan-  
tinović, Josef Kratochvil, Miroslav Kravar, Abel Lajth, Emmanuel  
Laroche, Henry Leeming, Florjan Lipuš, Radomir Lukić, Desanka  
Maksimović, Juraj Martinović, Janez Matičič, Mylon Eugene Mer-  
chant, Esad Mekuli, Pavle Merku, Mihailo Mihailović, Joseph Milič-  
Emili, Andre Mohorovičić, Karl-Alexander Müller, Zoran Mušič, Vla-  
dimir Negovski, Dimitar Pantelev, Branko Pavičević, Marton Pecsí,  
Slobodan Perović, Boris Podrecca, Bogdan Povh, Vladimir Prelog,  
Otto Prokop, Stanojlo Rajičić, Alfred Rammelmayer, Chintamani N.  
R. Rao, Peter Safar, Harald Saeverud, Pavle Savić, Jakov Sirotković,  
Lojze Spacal, Dimitrije Stefanović, Petar Stefanović, Ivo Supičić,  
Gunnar Svane, János Szentágothai, Alan Percival Taylor, Rajko To-  
mović, Nikola I. Tolstoj, Mstislav Volkov, John Waugh.

*Pri delu skupščine SAZU sodelujejo še delegati:*

predstavnik delovne skupnosti SAZU (Bojan Plavc), direktor ZRC  
SAZU (Mitja Zupančič) in predstavnik OO ZK (Katica Drobne).

Delovna skupnost SAZU je 31. decembra 1989 štela 53 delavcev.

*Svet delovne skupnosti SAZU v letu 1989:*

Majda Capuder, Mirjana Djokić-Marikič, Jolanta Groo-Kozak (pred-  
sednica), Nada Kovač, Milan Osrajnik (namestnik), Marina Šinigoj,  
Marija Žumer.

*Izvršni odbor OOS DS SAZU v letu 1989:*

Sonja Bah, Marija Banjac, Majda Fister (predsednica), Marija Ja-  
voršek, Ana Jere, Carmen Narobe, Helena Verbinc-Drofenik.

# ORGANIZACIJA SAZU IN NJENE DELOVNE SKUPNOSTI

## A. PREDSEDSTVO

<i>Predsednik</i>	Janez Milčinski
<i>Podpredsednika</i>	Robert Blinc Bratko Kreft
<i>Glavni tajnik</i>	Janez Batis
<i>Tajnik I. razreda (zgodovinske in družbene vede)</i>	Dragotin Cvetko
<i>Načelnik oddelka za družbene vede</i>	Aleksander Bajt
<i>Načelnik oddelka za zgodovinske vede</i>	Dragotin Cvetko
<i>Tajnik II. razreda (filološke in literarne vede)</i>	France Bernik
<i>Tajnik III. razreda (matematične, fizikalne in tehnične vede)</i>	Dušan Hadži
<i>Tajnik IV. razreda (naravoslovne vede)</i>	Ernest Mayer
<i>Tajnik V. razreda (umetnosti)</i>	Janez Menart
<i>Tajnik VI. razreda (medicinske vede)</i>	Franc Novak

*Člani plenuma Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ:*  
Janez Milčinski, Janez Batis, Robert Blinc.

*Sedež Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ je bil v letu 1989 v  
Novem Sadu, predsedoval mu je akademik Miroslav Radovanović.*

## **B. POSEBNE ENOTE SAZU**

---

### **KABINET JOSIPA VIDMARJA**

*Vodi ga* akademik Josip Vidmar.

### **SVET ZA PROUČEVANJE IN VARSTVO OKOLJA**

*Vodi ga* upokojeni znanstveni svetnik dr. Avguštin Lah.

### **ODBOR ZA ENERGETIKO**

*Vodi ga* akademik dr. Janez Peklenik.

## **C. DELOVNA SKUPNOST SAZU**

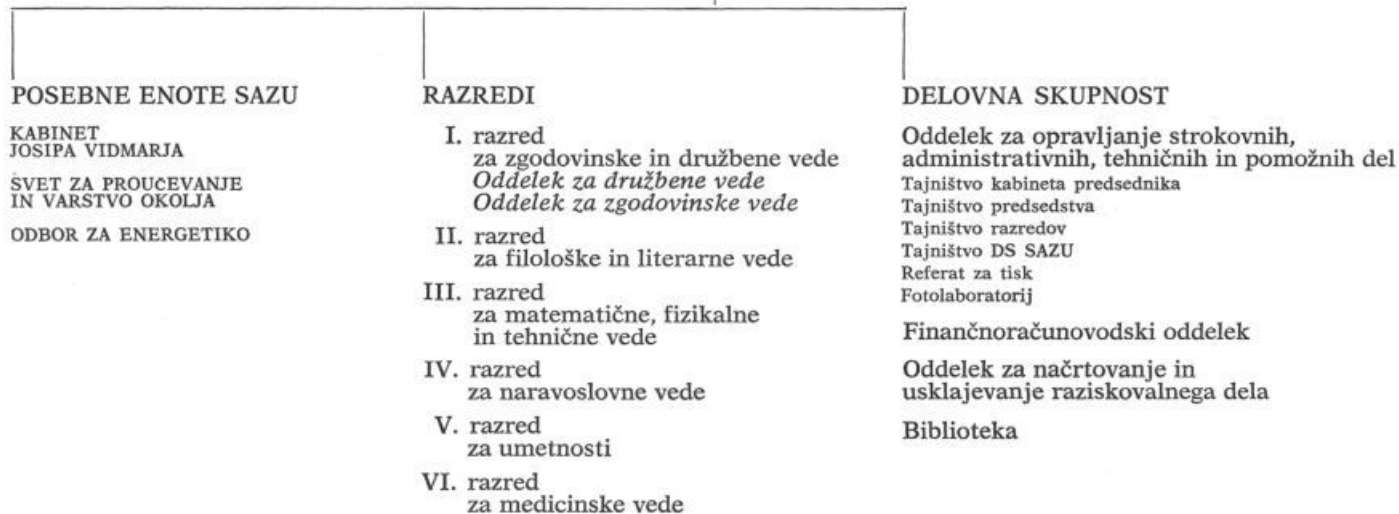
---

*Vodja delovne skupnosti:* Bojan Plavc, dipl. oec.

1. Oddelek za opravljanje strokovnih, administrativnih, tehničnih in pomožnih del  
*Vodi ga* Bojan Plavc.
2. Finančnoračunovodski oddelek  
*Vodi ga* Silvana Adžič.
3. Oddelek za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela  
*Vodi ga* akademik prof. dr. Miroslav Brzin.
4. Biblioteka  
*Vodi jo* Marija Fabjančič, prof. biol.

# SKUPŠČINA SAZU

## PRESEDSTVO



*Preglednica organizacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti*



## II ČLÁNI





## ČASTNI ČLAN

Josip Vidmar

za častnega člana izvoljen 25. marca 1976, hkrati redni član.  
Glej Letopis 35, str. 29—30 in 70—71.

## REDNI IN DOPISNI ČLANI

### I. RAZRED

*za zgodovinske in družbene vede*

#### Redni člani

---

Aleksander Bajt

rojen 27. februarja 1921, dr. oec., redni profesor politične ekonomije na Pravni fakulteti v Ljubljani, predstojnik Ekonomskega inštituta Pravne fakultete v Ljubljani; dopisni član od 24. aprila 1981, redni od 23. aprila 1987. Načelnik oddelka za družbene vede. Raziskovalno dela v EIPF.

Je predsednik znanstvenega sveta RSS za družbene vede, član upravnega odbora European Economic Association, član IEWSS Task Force — Working Group on International Economic Change, Restructuring and East-West Security — IEWSS (New York). V okviru slednje je nastal IEWSS First Year Report, Managing The Transition Integrating The Reforming Socialist Countries Into The World Economy, New York 1989 (sopodpisnik z objavljeno rezervo).

Na povabilo vlade Združenega kraljestva je marca obiskal Veliko Britanijo, kjer je obiskal londonske finančne institucije, Bank of England, Treasury Department in Foreign Office ter St. Antony's College, Oxford. Neodvisno od tega je imel na London School of Economics predavanje.

Z referati je sodeloval na posvetovanju Plan and/or Market na Dunaju (26.—28. junij) ter na 9. svetovnem kongresu International Economic Association v Atenah (28. avgust—1. september) — osebno se ju ni udeležil.

Od sredine maja je ekonomski svetnik predsednika ZIS-a. Pripravil je več stabilizacijskih projektov, vendar jih ZIS ni izpeljal.

Glej Letopis 39, str. 15 in 65—66.

## Emilijan Cevc

rojen 5. septembra 1920, dr. sc. s področja umetnostne zgodovine, znanstveni svetnik in upravnik Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta ZRC SAZU. Dopisni član od 24. aprila 1981, redni član od 23. maja 1985.

Ob pisanju monografije o slikarstvu 17. stol. na Slovenskem je opravil vrsto dopolnilnih in revizijskih terenskih ogledov in izpopolnil arhivske podatke o spomenikih in umetnikih. To delo in priprave na proslave jubileja izida Valvasorjeve »Ehre des Herzogthums Crain« so spodbudile intenzivnejši študij Valvasorjevega pomena za umetnostno situacijo našega poznega 17. stol. V novi luči se je razkrilo njegovo mentorstvo slikarskih in grafičnih sodelavcev, vzgoja mladih umetniških moči; tudi baronovo lastno risarsko delo je doživelo višje ovrednotenje, kot je veljalo doslej. Biografske korekture so doživeli slikarji Jurij Bobič, Matija Greischer in Jernej Rahmschissl, ostrejši obrisi se nakazujejo ob mojstrih Almanachu in Nypoortu; kvalitetno pomembnejši se je razkril novomeški slikar Johannes Koch, katerega opus narekuje nadrobnejšo obdelavo, ki je v pripravi. Delno so bili ti rezultati objavljeni v študiji v katalogu razstave »Valvasor Slovincem in Evropi« v Narodni galeriji.

Slogovna in ikonografska analiza umetnosti v času reformacije je dala več novih rezultatov, ki presegajo zgolj lokalni pomen.

Novo ovrednotenje »Celjskega stropa« iz začetka 17. stol. je nakazalo njegovo humanistično izhodišče, zbrisalo pa mu je beneški slogovni naglas.

Zasledovanje posamičnih stavbnih faz dvorca Zemono pri Vipavi, ki ni zrasel po enotnem načrtu, je prineslo tudi revizijo in spremenjeno datacijo njegovega slikarskega okrasja.

Na simpoziju o umetnosti okoli leta 1400 v Gradcu je dr. Cevc sprožil nov poskus rekonstrukcije osrednje skupine Marijinega kronanja (s trofigurarno upodobitvijo sv. Trojice) v oltarju, ki ga je 1424 ustvaril kipar Hans von Judenburg za župnijsko cerkev v Boznu. Glej Letopis 39, str. 15–16 in 287–288.

## Dragotin Cvetko

rojen 19. septembra 1911, dr. phil., upokojeni redni profesor za zgodovino slovenske in novejšje svetovne glasbe na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in njen zaslužni profesor. Dopisni član od 7. februarja 1967, redni član od 5. februarja 1970. Dopisni član SANU in JAZU. Tajnik razreda za zgodovinske in družbene vede SAZU, načelnik oddelka za zgodovinske vede.

Je vodja Umetnostne podkomisije Terminološke komisije Inštituta za slovenski jezik F. Ramovša, predsednik znanstvenega sveta muzikološkega in umetnostnozgodovinskega inštituta ZRC SAZU, urednik za glasbo Enciklopedije Slovenije in Enciklopedije Jugoslavije; član predsedstva Slovenske matice in član slovenskega centra PEN; član International Musicological Society, American Musicological Society, Gesellschaft für Musikforschung, International Biographical Association; član znanstvenega sveta International Institute for comparative

Music and Documentation in znanstvenega sveta American Biographical Institute; Doctor of Philosophy in Music, World University, Tuscon (USA, 1983); chairman jugoslovanske sekcije International Repertory of Music Literature; predsednik in član izdajateljskega sveta International Review of the Aesthetic and Sociology of Music; accademico filarmonico h. c. (Bologna); senator member Parliament international of Safety and Peace (Palermo); častni član International Biographical Centre (Cambridge).

V letu 1989 je sodeloval na simpoziju o glasbenem baroku v JAZU (13. oktober) z referatom *Merkmale und Ergebnisse des Musikbarock in Slowenien* in na mednarodnem simpoziju v Asolu (30. november) z referatom *La situazione culturale nell'area Adriatico-Alpina dal tardo cinquecento ai primi del settecento*.

Glej Letopis 39, str. 16–17 in 68.

### Alojzij Finžgar

rojen 30. decembra 1902, dr. jur., upokojeni redni profesor za civilno in rodbinsko pravo na Pravni fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in njen zaslužni profesor. Dopisni član od 20. marca 1975, redni član od 23. marca 1978. Dopisni član JAZU in član zunaj delovnega sestava SANU.

Za posvetovanje o aktualni problematiki družbene lastnine v zvezi z reformnimi prizadevanji, ki je bilo 22. maja v Beogradu, je napisal referat *Vloga in perspektive družbene lastnine v tržnem gospodarstvu*. V skrajšani obliki je bilo besedilo referata objavljeno v NR. Kot član zunaj delovnega sestava SANU je 6. junija na seji oddelka za družbene vede SANU poročal o nekaterih pomembnejših dilemah v svoji knjigi *Osebnostne pravice* (srbohrvaški prevod). Udeležil se je z referatom *Francuska deklaracija o pravima čovjeka i gradjanina i prava ličnosti* mednarodnega znanstvenega sestanka, ki ga je priredila od 25. do 27. septembra JAZU ob dvestoletnici deklaracije. V delu St. Cigoja *Stanovanjska razmerja* (Ljubljana 1989) je opravil avtorsko korekturo teksta in pomagal sestaviti seznam citirane literature in kratic.

Kot član SAZU je član delovne skupine SZDL za pripravo izhodišč za novo ustavo SR Slovenije.

Glej Letopis 39, str. 17 in 69.

### Ferdo Gestrin

rojen 8. oktobra 1916, dr. zgodovinskih znanosti, upokojeni redni profesor za občo zgodovino fevdalizma na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in njen zaslužni profesor. Dopisni član od 6. junija 1983, redni član od 23. aprila 1987.

Predsednik znanstvenega sveta Inštituta za slovensko izseljenstvo, član znanstvenega sveta Zgodovinskega inštituta Milka Kosa in član sveta Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU. Je tudi član medakademijskega odbora SANU za zgodovino vojnih krajin na jugoslovanskem ozemlju. Zunaj SAZU je opravljal še nekatere obveznosti, npr. v uredništvu Kronike, Raziskovalni skupnosti Slovenije oz. Skladu B. Kidriča in še kje.

Delo na projektu Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev, knjiga Promet na Slovenskem, je zavrlo pomanjkanja sredstev in manjšega interesa zunanjih sodelavcev nekoliko zastalo. Vendar je osnovno gradivo za recenzijsko obravnavo že v precejšnji meri napisano in zbrano. Rokopis knjige virov o pomorskem prometu Trsta v letih 1759/60, ki jo je pripravljaj skupaj z dr. D. Miheličevu v zvezi z zgodovino pomorskega prometa za zgornji projekt, je zaključen in delo sprejeto v tisk pri SAZU. V zadnjem letu je zastalo, predvsem zavrlo predimenzioniranih programov, tudi delo medakademijskega odbora SANU; izšla pa bo knjiga razprav o Vojni krajini do konca 17. stoletja kot rezultat prvega simpozija o tej problematiki. Pri njej je sodeloval kot redaktor. Dokončal je zgodovino podkriškega sveta s težiščem na NOB in obsežno delo oddal v tisk. Za okroglo mizo o varstvu arhivskega gradiva v Pokrajinskem arhivu v Kopru, ki je bila 23. marca, je pripravil prispevek o virih, ki jih hranijo arhivi primorskih mest; povzetek so objavila Primorska srečanja.

Glej Letopis 39, str. 18 in 70—71.

### Bogo Grafenauer

rojen 16. marca 1916, dr. phil., upokojeni redni profesor za zgodovino Slovencev na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in njen zaslužni profesor. Dopisni član od 7. februarja 1968, redni član od 13. marca 1972. 11. aprila 1989 je prejel Kidričevo nagrado za življenjsko delo.

Predsednik znanstvenega sveta Zgodovinskega inštituta Milka Kosa in član znanstvenega sveta Inštituta za slovensko narodopisje (oba na ZRC SAZU); član medakademijskega odbora za proučevanje narodnih manjšin in narodnosti.

Opravljeno znanstveno delo je razvidno iz bibliografije objav; poleg tega se usmerja ta čas predvsem na izdajo briksenških urbarjev za Blejsko gospostvo v srednjem veku (uvod k ediciji). V okviru tega dela je treba omeniti zastopanje SAZU na Koroških kulturnih dneh od 27. do 28. decembra 1988 (s pozdravnim govorom ob jubileju KKD in opozorilom na nevarnost obstoječih sporov med organizacijami koroških Slovencev), konec januarja 1989 udeležbo na pogrebu dr. Luke Sienčnika v Dobrli vasi (s poslovilnim govorom), od 30. do 31. marca sodelovanje na simpoziju (na SAZU) o naših narodnih manjšinah v sosednih državah (z uvodnim referatom *Proučevanje problematike posameznih manjšinskih skupnosti*), od 3. do 7. julija na simpoziju v Modincih (Moggersdorf) z referatom *Ideje francoske revolucije pri Slovencih — na primeru historiografije* in od 7. do 8. decembra na simpoziju o Valvasorju (na SAZU) z referatom *Valvasorjevo mesto v samospoznavanju Slovencev kot posebne naroda*.

V dneh od 17. do 21. marca je sodeloval pri delu mešane jugoslovansko-avstrijske komisije pri pogajanjih o izpolnitvi Arhivskega sporazuma iz leta 1923 in Protokola iz leta 1958; v zvezi z vprašanjem iz tega okvira je 1. junija 1989 z nekaj slovenskimi člani vodil

razgovore o arhivalijah v Štajerskem deželnem arhivu, ki se bodo še nadaljevali. Od 21. do 29. maja 1989 je trajalo študijsko potovanje članov medakademijskega odbora za manjšine po Madžarskem z namenom proučevati položaj jugoslovanskih manjšin v tej državi; v dneh 28. in 29. novembra sta z akad. Antonom Vratušo to preiskovanje še izpopolnila v Gornjem Seniku in Monoštru v šolah, ki so pri prvem potovanju zaradi tehničnih vzrokov ostale zunaj raziskovanja. V zvezi z različnimi vprašanji je moral večkrat v Trst (ureditev vprašanja CMD in predstavitev nekaj knjig SM) in v Celovec (sodelovanje s koroškimi Slovenci v imenu Kluba koroških Slovencev v Ljubljani).

Še vedno opravlja zunaj SAZU nekatere naloge pri Slovenski matici, je predsednik Kluba koroških Slovencev v Ljubljani ter predseduje jugoslovanski strani ekspertov v zvezi z arhivi Koroške in Tirolske ter od umika pokojnega akademika Fr. Zwitterja (1986) tudi skupini za Štajersko, kar je zvezano tako z udeležbo pri mednarodnih pogajanjih kot tudi pri različnih domačih sestankih in posvetovanjih o teh vprašanjih. V več odborih je pri urejanju Enciklopedije Slovenije in še pri nekaterih znanstvenih podjetjih, pri dosedanji Raziskovalni skupnosti Slovenije v znanstvenem svetu za humanistične vede in pri nekaterih posebnih skupinah v zvezi z urejanjem položaja Inštituta za narodnostna vprašanja.

Glej Letopis 39, str. 18–19 in 71.

#### Stane Krašovec

rojen 14. julija 1905, dipl. ing. oec., upokojeni redni profesor Ekonomske fakultete Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 25. marca 1976, redni član od 24. aprila 1981.

Oddal je v tisk *The Developmental Role of Part-Time Farming and Small Industries*. A lecture at the Conference in Warsaw held on June 15th, 1989, in *L'agriculture à temps et la croinance economique*. Exposé introductif tenu à l'atelier-seminaire international à Belgrade-Zemun du 24 au 29 Septembre 1989.

Glej Letopis 39, str. 19.

#### Rudi Kyovsky

rojen 17. avgusta 1906, dr. jur., upokojeni redni profesor na Pravni fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 25. marca 1976, redni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 39, str. 19.

#### Boris Majer

rojen 15. februarja 1919, dr. phil., upokojeni redni profesor za sodobno filozofijo na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, predsednik znanstvenega sveta Filozofskega inštituta ZRC SAZU. Dopisni član od 20. marca 1975, redni član od 24. aprila 1981.

V okviru Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU je predsednik znanstvenega centra Filozofskega inštituta in glavni urednik Filozofskega

vestnika. Je tudi član Sveta republike Slovenije, predsednik uredniškega sveta revije Teorija in praksa, član uredništva revije Anthropos in član glavnega uredniškega odbora Enciklopedije Slovenije. V letu 1989 je na področju publicistike nadaljeval začeto serijo razprav pod skupnim imenom *Razmišljanje o drugačnem socializmu* z objavo dveh novih prispevkov v reviji Teorija in praksa. V pripravi mednarodnega zbornika Marksizem in spiritualnost v ZDA je sodeloval s prispevkom *Marksizem in problem transcendence*.

Glej Letopis 39, str. 19—20 in 76.

## Zdravko Mlinar

rojen 30. januarja 1933, dr. družbenopolitičnih znanosti, redni profesor na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 24. aprila 1981, redni član od 23. aprila 1987.

Tudi v 1989. letu je deloval kot profesor in raziskovalec. Na diplomskem študiju je predaval sociologijo lokalnih skupnosti, socialni razvoj ter indikatorje družbenega razvoja, na podiplomskem pa razvoj jugoslovanske družbe. Sociologijo je predaval tudi na FAGG za študente arhitekture ter v okviru interdisciplinarnega podiplomskega študija urbanističnega in prostorskega planiranja. Bil je mentor in ocenjevalec pri magistrskih in doktorskih študijah. Pedagoške obveznosti je imel tudi v okviru študija krajinskega planiranja na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. Usmerjal je raziskovalno delo širšega tematskega sklopa Družbenoprostorske strukture in procesi ter osebno izvedel raziskovalno nalogo Tehnološke spremembe in prostorsko-družbeni razvoj (II. faza). Na fakulteti je bil predsednik komisije za meduniverzitetno sodelovanje, predstojnik Centra za raziskovanje lokalnih skupnosti in delovnih organizacij ter član ožjega kolegija uredništva Teorije in prakse. Bil je tudi član znanstvenega sveta za družbene vede RSS, član izdajateljskega sveta revije Komuna (Beograd) in predsednik sveta revije Žirovski občasnik.

V mednarodnem merilu je na svojem strokovnem področju deloval kot predsednik Research Committee for Social Ecology — International Sociological Association. V zvezi s tem je sodeloval v pripravah mednarodnega posvetovanja Environmental Constraints and Opportunities in the Social Organization of Space (7.—10. junij) v Udinah; sodeloval je tudi v pripravah devetih razprav, ki bodo v okviru tega raziskovalnega komiteja na prihodnjem svetovnem sociološkem kongresu v Madridu, kar se kaže tudi v RC 24 Newsletter.

Imenovan je za člana znanstvenega sveta v Istituto di sociologia internazionale, Gorica (Italija), sicer pa je član uredniških svetov: International Journal of Sociology ter International Journal of Sociology and Social Policy. V času od 2. do 29. oktobra je v okviru študijske izmenjave bil v British Academy v Londonu in Newcastleu. Sodeloval je na naslednjih znanstvenih in strokovnih srečanjih: Družboslovje na Slovenskem, Ljubljana (5.—6. januar), z referatom *Profesionalna kultura, družboslovno raziskovanje in družbena praksa*; sodeloval je pri zasnovi posvetovanja Univerza in prenos znanja,



FSPN, Ljubljana (19. april), z ustnim prispevkom; Individualizacija i globalizacija, okrogla miza, Sociološki susreti '89: Jugoslavija na prelazu vekova, Beograd, Filozofska fakulteta (25.—27. maj), zasnoval, predsedoval in ustni prispevek; Vloga statistike v družbenem razvoju, Statistično društvo Slovenije, Radenci (29.—30. maj), z referatom *Sociološka teorija družbenega razvoja ter njeno navezovanje na empirično raziskovanje in statistiko*; Francuska revolucija — ljudska prava i politička demokracija nakon 200 godina, JAZU, Zagreb (25.—27. september), z referatom *Individualna avtonomija in človekove pravice v razvojni perspektivi*; Environmental Constraints and Opportunities in the Social Organization of Space, Raziskovalni komite za socialno ekologijo, ISA, Udine (7.—10. junij), uvodni prispevek *Social Ecology and its Environments* in soorganizator; Študijski dnevi FSPN, Ljubljana (23.—24. november), z referatom *Individualna avtonomija in človekove pravice v razvojni perspektivi*.

Glej Letopis 39, str. 20—21 in 78.

### Stojan Pretnar

rojen 23. januarja 1909 v Bovcu, dr. jur., upokojeni redni profesor za gospodarsko pravo na Pravni fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in njen zaslužni profesor. Dopisni član od 25. marca 1975, redni član od 24. aprila 1981.

V letu 1989 še nadalje predsednik Društva za industrijsko lastnino Slovenije, član predsedstva Jugoslovanskega združenja za intelektualno lastnino in njegov častni član. Je član predsedstva (Vorstand) Mednarodnega združenja za avtorsko pravo (Internationale Gesellschaft für Urheberrecht, skr. INTERGU) s sedežem v zahodnem Berlinu, član mednarodnega združenja za pospeševanje izobraževanja in raziskovanja področja intelektualne lastnine (angl. ATRIP) s sedežem v Ženevi, član mednarodnega združenja za zaščito industrijske lastnine (franc. AIPPI) s sedežem v Zürichu in član mednarodnega pravniškega združenja (angl. ILA) s sedežem v Londonu. Z referatom *Sodobna znanstveno-tehnološka revolucija in industrijska revolucija* (prim. bibliografijo) je sodeloval na strokovnem seminarju pod naslovom *Od iluzije do realnosti gospodarskega napredka* v Novi Gorici 20. januarja, ki ga je organiziralo Društvo ekonomistov v Novi Gorici. 6. in 7. aprila je sodeloval na mednarodnem seminarju o Gospodarskopравниh vidikih sodelovanja Jugoslavije z Evropsko skupnostjo po letu 1992. Seminar so organizirali SAZU, Max Planck — Institut für ausländisches und internationales Patent-, Urheber- und Wettbewerbsrecht iz Münchna, Pravna fakulteta v Ljubljani, Marksistični center CK ZK Slovenije in Gospodarska zbornica Slovenije. Potekal je ob udeležbi poročevalcev iz Slovenije, Jugoslavije, prireditelja iz Münchna, pa tudi profesorja dunajske Pravne fakultete in je bil hkrati prirejen v počastitev 80-letnice rojstva akademika Pretnarja.

Kot član komisije za industrijsko lastnino pri Gospodarski zbornici RS je aktivno sodeloval pri njenem delu in programih. Od 10. do

12. julija se je udeležil letnega posvetovanja in skupščine Mednarodnega združenja za pospeševanje izobraževanja in raziskav na področju intelektualne lastnine (angl. kratica ATRIP). V dneh od 22. do 25. oktobra se je udeležil in aktivno sodeloval na posvetovanju pod naslovom Nove tehnologije in avtorsko pravo na Brionih, ki sta ga organizirali Pravna fakulteta vseučilišča v Zagrebu in hrvaška enota Jugoslovanske avtorske agencije z uvodnim referatom o razvoju avtorskega prava v Jugoslaviji ob 60-letnici uveljavitve prvega jugoslovanskega zakona o zaščiti avtorskih pravic. Na referat je navezal spomin na avtorja navedenega zakona in vse zakonodaje v zvezi z intelektualno lastnino Slovenca dr. Janka Šumana, ki je bil obenem teoretik celotnega področja in organizator industrijske lastnine ter med obema vojnama prvi in dolgoletni predsednik uprave za zaščito industrijske lastnine, in ponudil v razmislek ustrezne odločitve njegovemu delu. Iniciativa je bila soglasno sprejeta. — V novembru se je udeležil letne konference v zadnjem obdobju zelo aktivnega in učinkovitega JUZIS-a v Beogradu, katere vodstvo mu je bilo zaupano v predsedstvu poteka konference, ki jo je vodil tudi kot njen moderator.

Dne 28. oktobra 1989 mu je bila, ob občinskem prazniku občine Novo mesto, podeljena listina o izvolitvi za častnega občana te občine.

Glej Letopis 39, str. 21—22.

### Anton Trstenjak

rojen 8. januarja 1906, dr. phil., dr. theol., upokojeni redni profesor Teološke fakultete v Ljubljani. Dopisni član od 29. marca 1979, redni član od 6. junija 1983.

V letu 1989 je pripravil za tisk deli *Skozi prizmo besede in Biti človek* (glej bibliografijo!). Razen tega je predaval na Radio Beograd za novo leto ob podelitvi nagrade AVNOJ, na Radio Ljubljana ponovno od 6. januarja naprej *O graviranju monogramov v drevesna debela* v oddajah pod geslom »Zeleno, ki te ljubim, zeleno«. V Tinjah na Koroškem je predaval o *Psiholoških vidikih prelomnih časov* (2. januar), v Slomškovem domu v Celovcu (7. januar) *O izobraževanju in vzgoji*, na Vrhniki (1. marec), v Kranjski gori (3. marec), v Logatcu (5. marec) *O novi paradigmi v vzgoji*, v Gorici (Italija, 7. marec) o *Psihologiji prelomnih časov*, v Pionirski knjižnici v Ljubljani (22. februar) *O svetlobi in barvah*, v Mariboru (13. februar) in na Mirenskem gradu (14. februar) *O duhovnosti, poti v neznano* in v Ljubljani na SAZU o *Psiholoških vidikih asimilacije* v okviru medakademijskega simpozija o manjšinah (30. marec). V Zemono je imel pogovor s Cirilom Zlobcem *O človeku bitju prihodnosti* (31. marec). V Mariboru (1. april) je predaval *O osebnosti vzgojitelja* prosvetnim delavcem, v Ljubljani v okviru Gerontološkega društva Slovenije *O človeku bitju prihodnosti* (4. april), v Celju na svetovni dan zdravja v Narodnem domu o *Človeku dialoškem bitju* (5. april), v Ljubljani (5. maj) v Svetovalnem centru o *Ustvarjalnosti pri Slovencih*, v Mariboru v mestni knjižnici na tiskovni konferenci dr. Rapocove



knjige *Zgodbe iz Maghreba o Posebni literarni zvrsti Zdravnikovi spomini* (21. marec), v Domu španskih borcev v Ljubljani o *Slovenski ustvarjalnosti v kulturi in umetnosti in njenem sociološkem pomenu* (12. april), v Trstu na Učiteljišču o *Rasti osebnosti* (24. april), v Mariboru na tiskovni konferenci (CZ) o knjigi *Biti človek* (11. april) in v Ljubljani na tiskovni konferenci o knjigi *Skozi prizmo besede* (SM) (18. april), v Izoli na tiskovni konferenci o knjigi *Biti človek* (5. maj) in v Novem mestu (15. maj) na 12. dolenskem knjižnem sejmu na tiskovni konferenci (CZ) o isti knjigi. V Mariboru je v okviru Društva inženirjev in oblikovalcev (16. junij) predaval o *Barvi v prostoru in okolju*, v Gornji Radgoni (12. maj) v zdravstvenem domu *Biti človek*, v Ljubljani (9. maj) *Ni šole za direktorje* v okviru Jugoslovanskega posveta Direktor in podjetništvo (org. Marksistični center); isto je ponovil v Ribnem pri Bledu (25. oktober) kolektivno direktorjev Iskre. V Domžalah je v Galeriji Vera (9. september) govoril *Na hoji za očetovo podobo*, v Ljubljani v Slovenskem zdravniškem društvu (17. maj) *Staranje in starostne depresije*, v Mariboru na VEKŠ *Biti človek* (23. maj), v Ljubljani v Naše tromostovje *Biti človek* (24. maj), v Ljubljani v Domu upokojencev Tabor (16. maj) *Odnos do umirajočega in do smrti* in v Ljubljani v Društvu bolnikov z ileo (20. maj) *Človek v stiski*. Na Radiu Ljubljana se je (6. junij) udeležil okrogle mize *Staranje* (skupno z dr. Acetom in dr. Požarnikom). V Slovenj Gradcu je (15. junij) na I. konferenci UNESCO klubov balkanskih dežel predaval *Kultura in psihologija dialoga*, na RTV Ljubljana pa je imel (22. junij) intervju z Bogdanom Pogačnikom o konferenci UNESCO v Slovenj Gradcu, udeležil se je (8. junij) mednarodnega znanstvenega posvetovanja *Manjšine za jutrišnjo Evropo* (Minorities for Europe of Tomorrow). Na Čemšeniku je (19. avgust) predaval *O smislu življenja*, v Škofji Loki (30. avgust) v okviru Delavske univerze *O slovenski ustvarjalnosti*, v Trebnjem šolnikom *O osebnosti vzgojitelja* (28. avgust), v Titovem Velenju (13. september) *O slovenski ustvarjalnosti* (Delavska univerza), v Idriji (8. september) na letni konferenci šolskih ravnateljev o *Osebnosti vzgojitelja*. V Stični je imel od 29. septembra do 1. oktobra štiri predavanja na temo *Osebnost in krščanstvo*. V Ljubljani je na Filozofski fakulteti v okviru Lingvističnega krožka (2. oktober) predaval *Skozi prizmo besede*. Na Radiu Ljubljana je govoril (1. novembra) *O smislu življenja*; prav tam je imel 4. novembra pogovor z dr. Kanonijem o podobni temi. V Vidmu ob Ščavnici je imel ob osmi obletnici smrti predavanje *Pogrešam Edvarda Kocbeka* (5. november), isto 7. novembra na Pravni fakulteti v Ljubljani. Dvojezično predavanje *Izobrazba je odnos, Bildung ist Beziehung* (8. november) je imel na Rebrci na Koroškem in (9. november) v Kapli na Koroškem. V Ljubljani (15. november) je v Zavodu za varstvo govorno in slušno prizadetih pripovedoval o *Fr. Sal. Finžgarju in njegovi osebnosti*. Na Radiu Ljubljana je (19. november in 11. december) govoril v oddaji *Sedmi dan O slovenskem značaju*. Če povzamemo: povprečno je imel vsak teden vsaj eno predavanje.

Bil je član častnega predsedstva na deveti konferenci psihologov podonavskih dežel v Poljčah (18. do 22. september) in član častnega odbora na mednarodni konferenci (kongresu) šolske psihologije (18. do 22. avgust) v Ljubljani (International School Psychology Association, ISPA '89).

Društvo psihologov Slovenije mu je 18. oktobra podelilo Rostoharjevo priznanje »za pomemben prispevek k razvoju psihološke znanosti«.

Glej Letopis 39, str. 22–23 in 81–82.

## Sergij Vilfan

rojen 5. aprila 1919, dr. jur., upokojeni redni profesor na Pravni fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 23. marca 1978, redni član od 6. junija 1983.

Kot redni profesor Pravne fakultete v Ljubljani je bil 16. junija upokojen, nadaljuje pa v nekoliko zmanjšanem obsegu s pedagoškim delom. Pri znanstvenem delu je tekoče nadaljeval zbiranje gradiva za novo sintezo slovenske pravne zgodovine, pripravil za objavo nekaj referatov iz prejšnjega leta, izpopolnil rokopis o jezikovnem pravu stare Avstrije (v okviru spodaj navedenega projekta ESF o etničnih skupinah) in obdeloval teme v zvezi z naslednjimi znanstvenimi srečanji.

19.—21. 1. se je na sedežu Nemške raziskovalne skupnosti v Bad Godesbergu pri Bonnu udeležil sestanka krmilnega odbora, koordinatorjev, kartografa in angleškega založnika zaradi dogovora o končni oddaji vseh rokopisov, zbranih za osem zvezkov, ki so rezultat znanstvene raziskave European Science Foundation o nevladajočih etničnih skupinah.

23.—26. 8. je kot predsednik vodil vsakoletni sestanek Mednarodne komisije za zgodovino mest v Humlebaeku na Danskem, ki je bil združen z mednarodnim simpozijem o garnizijskih mestih, na katerem je imel predavanje o takih mestih v Vojni krajini.

12.—14. 9. je v imenu Mednarodne komisije za zgodovino mest pozdravil mednarodni kongres o mestih v drugi svetovni vojni v Stuttgartu in se udeležil začetka zasedanj.

20.—24. 9. je sodeloval pri drugem delu mednarodnega simpozija o Andreju Baumkircherju v Schlainingu in predaval o njegovi pesti na Kranjskem ter njeni nadaljnji usodi.

29. 9.—1. 10. se je udeležil V. mednarodnega kongresa za historično metrologijo v Linzu s predavanjem o koroških in kranjskih mestnih žitnih merah v 16. in 17. stoletju.

23.—25. 10. se je v Spiezu (Švica) udeležil mednarodnega simpozija o evropskem komunalizmu, na katerem je predstavil grafično ponazoritev srednjeevropskih avtonomnih struktur.

26.—28. 10. se je prav tam udeležil sestanka skupine, ki v okviru obsežnega projekta o začetkih moderne države pod vodstvom European Science Foundation obravnava temo Representation, Resistance and Sense of Community. Na tem pripravljalnem sestanku je pred-

stavil tematiko, ki bi se v tem okviru lahko obravnavala za Jugoslavijo.

7.—8. 12. je na SAZU sodeloval na simpoziju ob 300-letnici Valvasorjeve Slave Vojvodine Kranjske z referatom o njeni pravni ureditvi v luči Valvasorjevega dela.

Ker se zaradi bolezni februarja ni mogel udeležiti dveh simpozijev (Günzburg in Freising), je pisno oddal za tisk referata o komunalnih strukturah v habsburških deželah in o zgodovini freisinške posesti na Kranjskem.

Glej Letopis 39, str. 23 in 82—83.

## Anton Vratuša

rojen 21. februarja 1915, dr. phil., častni doktor Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in Univerze v Mariboru, redni profesor na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in na Fakulteti za politične vede Univerze v Beogradu. Dopisni član od 23. marca 1978, redni član od 23. maja 1985. Je član Sveta federacije.

V 1989. letu je znanstveno deloval zlasti na področjih: v okviru Medakademijskega odbora za proučevanje narodnih manjšin in narodnosti, kot glavni in odgovorni urednik Zbranih del Edvarda Kardelja ter v Mednarodnem centru za podjetja v družbeni lasti v deželah v razvoju (ICPE). V okviru Medakademijskega odbora je opravil tele dejavnosti: organiziral je simpozij o problemih narodnih manjšin (SAZU, 30. in 31. marec); pripravil je publikacijo Problemi narodnih manjšin, v kateri bodo objavljeni rezultati omenjenega simpozija, študijsko potovanje na Madžarsko za proučevanje položaja jugoslovanskih narodnih manjšin v tej deželi (22. do 29. maj); pripravil in vodil je 4. sejo Medakademijskega odbora (31. marec, Ljubljana). Oktobra je bila predstavljena javnosti 1. knjiga Zbranih del Edvarda Kardelja v slovenščini, srbohrvaščini in makedonščini. Za tisk so pripravljene še tri knjige, na raznih stopnjah znanstvene obdelave je nadaljnjih dvanajst knjig; pri koncu so priprave za tisk 1. knjige Zbranih del Edvarda Kardelja v albanščini in madžarščini.

Kot častni predsednik sveta ICPE se je ukvarjal s problemi programa dela Mednarodnega centra; sodeloval je v pripravi in izvajanju podiplomskega študija (magisterij) na področju upravljanja s podjetji v družbeni lasti v deželah v razvoju.

Sodeloval je na mednarodnih znanstvenih in strokovnih srečanjih z lastnimi prispevki, nekatere pa je vodil. Udeležil se je devetega sestanka strokovnjakov OZN o javni upravi in financah (New York, 13. do 18. marec); bil je referent UNDP v zvezi z oceno rezultatov prve polovice četrtega cikla Programa za razvoj OZN za Evropo (Ženeva, 20. do 23. marec); predstavil je študijo Kako zagotoviti večjo učinkovitost Juga na mednarodni konferenci za sodelovanje Severa in Juga (Bled, 4. do 7. april); sodeloval je na mednarodni konferenci Mir na morjih in oceanih v organizaciji Mednarodnega inštituta za pomorske študije (Moskva, 26. do 29. junij); razpravljal je na seminarju v Alžiru (1. do 3. julij) o družbenih reformah v Alži-

riji, Jugoslaviji in na Madžarskem; predstavil je študijo o Nehruju na mednarodnem simpoziju, ki ga je ob stoletnici Jawaharlala Nehruja organiziral UNESCO ob sodelovanju vlade Indije; kot častni predsednik sveta ICPE je sodeloval na seji sveta (Ljubljana, 9. do 11. oktober); kot član sveta mednarodne tribune Socializem danes je sodeloval na mednarodnem seminarju v Cavtatu (19. do 22. oktober).

Imel je določene družbene obveznosti kot član komisije za znanost Skupščine SFRJ, član sveta Inštituta za narodnostna vprašanja, član sveta mednarodne tribune Socializem danes in član mednarodne akademije Socialne perspektive v Ženevi.

Glej Letopis 39, str. 23–24 in 84.

## Dopisni člani

---

### Stane Gabrovec

rojen 18. aprila 1920, dr. arheoloških znanosti, upokojeni vodja arheološkega oddelka Narodnega muzeja v Ljubljani. Dopisni član od 23. aprila 1987.

Član znanstvenega sveta Arheološkega inštituta, odgovorni urednik Arheološkega vestnika, član Centra za balkanološke študije pri Akademiji znanosti BiH v Sarajevu, pogodbeni profesor za prazgodovinsko arheologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

V letu 1989 se je v okviru Centra za balkanološke študije maja udeležil seje v Beogradu, na kateri je bil izoblikovan program za naslednja leta. Na Dunaju je sodeloval pri kolokviu Vloga Etruščanov v Alpah (1. do 5. oktober) s predavanjem *Etruskischer Niederschlag in Slowenien*. V Marburgu (Zah. Nemčija) je imel v Seminarju za prazgodovinske vede slavnostno predavanje v spomin njegovemu ustanovitelju G. v. Merhartu (28. november) *Zur Eisenzeit Sloweniens. Resultate und Probleme der Forschung nach 1964*.

Prav tam se je udeležil tudi proslave osemdesetletnice njegovega naslednika W. Dehna in šestdesetletnice sedanjega vodje O.-H. Freya, katerega delo je označil na slavnostni akademiji. Nadaljeval je z delom za objavo izkopavanj v Stični. Kot odgovorni urednik Arheološkega vestnika je pregledal 41. letnik (Šašlov spominski zbornik), za katerega je tudi ocenil Šašlovo delo in prispeval razpravo. Kot pogodbeni profesor je predaval na Filozofski fakulteti izbrana poglavja iz železne dobe. Bil je tudi mentor dveh disertacij in več diplomskih nalog.

Glej Letopis 39, str. 25.

### Ivan Lavrač

rojen 11. februarja 1916, inž. ekonomije, dr. ekonomskih znanosti, upokojeni redni profesor za politično ekonomijo in zgodovino politične ekonomije na Ekonomski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in njen zaslužni profesor. Dopisni član od 23. aprila 1987.

Glej Letopis 39, str. 25.

## Janko Pleterski

rojen 1. februarja 1923, dr. sc. s področja zgodovinskih znanosti, upokojeni redni profesor na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 18. maja 1989.

Februarja 1989 se je udeležil znanstvenega posvetovanja ob obletnici SNOS-a z referatom *Slovenska državnost v zgodovini*, 22. novembra simpozija, posvečenega življenju in delu Ante Trumbića na JAZU v Zagrebu z referatom *Ante Trumbić in Slovenci v zvezi z jadranskim vprašanjem* ter 2. decembra 1988 francosko-avstrijskega kolokvija v Parizu Les nationalités de L'Autriche-Hongrie et la paix de 1918/1919 v organizaciji Centra INALCO za srednje in jugovzhodnoevropske študije in Avstrijskega inštituta v Parizu z referatom *Le triangle italo-allemand-slovène (yougoslave)*.

Glej Letopis 40, str. 71–73.

## Zunanji dopisni člani

---

### Friedrich-Karl Beier

rojen leta 1926, dr. jur., redni profesor na Pravni fakulteti v Münchnu in direktor Inštituta Maxa Plancka za industrijsko lastnino in avtorsko pravo. Dopisni član od 6. junija 1983.

Glej Letopis 34, str. 68–69.

### Alojz Benac

rojen 20. oktobra 1914, dr. arheol., redni profesor prazgodovinske arheologije na Filozofski fakulteti v Sarajevu. Dopisni član od 23. marca 1978.

Glej Letopis 29, str. 62–64.

### Zoran Bujas

rojen 27. decembra 1910, dr. filozofije, upokojeni redni profesor za psihologijo na univerzi v Zagrebu. Dopisni član od 23. maja 1985.

Glej Letopis 36, 72–73.

### Vasa Čubrilović

rojen 14. januarja 1897, dr. zgodovinskih znanosti, upokojeni redni profesor za zgodovino narodov Jugoslavije v novem veku na fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 98–99.

### Otto Demus

rojen 4. novembra 1902, dr. umetnostnozgodovinskih znanosti, upokojeni ordinarij umetnostnozgodovinske katedre na univerzi na Dunaju. Dopisni član od 23. aprila 1987.

Glej Letopis 38, str. 78–80.

### Branislav Djurdjev

rojen 4. avgusta 1908, dr. phil., upokojeni redni profesor za zgodovino turškega obdobja in metodologijo zgodovine na Filozofski fakulteti v Sarajevu. Dopisni član od 7. februarja 1969.

Glej Letopis 20, str. 37–38.

### Kurt von Fischer

rojen 25. aprila 1913, dr. phil., profesor za muzikologijo in direktor muzikološkega seminarja na univerzi v Zürichu. Dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 30, str. 63—65.

### Rudolf Flotzinger

rojen 22. septembra 1939, germanist in doktor muzikologije, od 1971 redni profesor za muzikologijo in predstojnik Muzikološkega inštituta na univerzi v Gradcu. Dopisni član od 23. maja 1985.

Glej Letopis 36, 73—74.

### Branko Fučić

rojen 8. septembra 1920, dr. sc., umetnostni zgodovinar, višji znanstveni sodelavec v Kabinetu za arhitekturo in urbanizem JAZU na Reki. Zunanji dopisni član od 18. maja 1989.

Glej Letopis 40, str. 73—74.

### Leon Geršković

rojen 2. februarja 1910, dr. jur., upokojeni redni profesor političnih znanosti. Dopisni član od 17. oktobra 1958. Član Sveta federacije.

Glej Letopis 9, str. 49—50.

### Emmanuel Laroche

rojen 11. julija 1914, dr. sc., upokojeni profesor za splošno lingvistiklo in primerjalno slovnico na univerzi v Strasbourgu in direktor Francoskega arheološkega inštituta v Carigradu. Dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 30, str. 60—62.

### Radomir Lukić

rojen 31. avgusta 1914, dr. jur., upokojeni redni profesor za teorijo države in prava, politologijo in sociologijo na univerzi v Beogradu. Dopisni član od 23. aprila 1987.

Glej Letopis 38, str. 80—81.

### Branko Pavičević

rojen 2. marca 1922, dr. jur. Dopisni član od 10. marca 1977.

Glej Letopis 28, str. 56—58.

### Slobodan Perović

rojen 10. septembra 1930, dr. jur., redni profesor za obligacijsko pravo na Pravni fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 23. aprila 1987.

Glej Letopis 38, str. 82.

### Jakov Sirotković

rojen 7. oktobra 1922, dr. sc. oec., redni profesor za ekonomijo na univerzi v Zagrebu. Dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 30, str. 66—68.



Dimitrije Stefanović

rojen 25. novembra 1929, dr. muzikologije, upravnik Muzikološkega inštituta SANU. Dopisni član od 23. aprila 1987.

Glej Letopis 38, str. 83—84.

Ivo Supićić

rojen 18. julija 1928, dr. muzikologije, predstojnik Zavoda za muzikološke raziskave JAZU. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 100—101.

Alan John Percival Taylor

rojen 25. marca 1906, upokojeni profesor za zgodovino na univerzi v Oxfordu. Dopisni član od 6. junija 1983.

Glej Letopis 34, str. 69—70.

## II. RAZRED

za filološke in literarne vede

### Redni člani

France Bernik

rojen 13. maja 1927, dr. literarnih znanosti, znanstveni svetnik v Inštitutu za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU, naslovni redni profesor za zgodovino slovenske književnosti. Dopisni član od 6. junija 1983, redni član od 23. aprila 1987; od 1. marca 1988 tajnik razreda za filološke in literarne vede.

V Inštitutu za slovensko literaturo in literarne vede je nadaljeval analizo naše lirske poezije v devetdesetih letih 19. stoletja, upošteva joč tako glavni tok te poezije kot njene obrobne pojave, s posebnim ozirom na duhovno navzočnost tujih pesnikov pri nas v tem času.

Predaval je na univerzah v Bonnu (8. maja), Giessnu in Marburgu ob Lahni (10. maja) ter v Göttingenu (11. maja) o temi »*Die Rezeption der Lyrik Heinrich Heines in der slowenischen Literatur*«, v Inštitutu za slovensko filologijo na univerzi v Trstu o »*Heineju v slovenski literaturi do moderne*«.

Z referatom se je udeležil več znanstvenih posvetovanj doma in v tujini, tako mednarodnega simpozija *Zeitzeichen im Roman der Gegenwart* na univerzi v Innsbrucku 30. maja in znanstvenega posveta *Slowenische Literatur und slowenisch-osterreichische Literatur- und Kulturbeziehungen*, prav tako v organizaciji Inštituta za primerjalno literarno vedo na univerzi v Innsbrucku 11. decembra, kot tudi jugoslovanskega simpozija *Problemi narodnih manjšin na SAZU* v Ljubljani 31. marca, *Kopitarjevih kulturnih dni v Ljubljani* 12. oktobra, *Slavističnega srečanja ljubljanske in celovške univerze v Ljubljani* 17. novembra ter *Kolokvija o delu profesorja Franceta Koblarja ob stoletnici njegovega rojstva v Slovenski matici* 7. decembra v Ljubljani.

Dejaven je bil kot glavni urednik Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev, kot član uredniškega odbora Slavistične revije in Naših razgledov, kot sourednik zbirke Korespondence pomembnih Slovencev, ki izhaja pri SAZU, kot član upravnega odbora Slovenske matice in član predsedstva 3. zbora slovenskih kulturnih delavcev.

Sodeloval je na več tiskovnih konferencah ali jih je vodil, tako ob izidu knjige Oskarja Sakrauskega Primus Truber, Deutsche Vorreden zum slowenischen und kroatischen Reformationswerk na Dunaju (14. marca), v Ljubljani (17. aprila) in v Celovcu (12. maja), ob izidu novih publikacij II. razreda SAZU v Ljubljani (28. marca in 19. junija), ob izidu knjige Ivan Cankar, Podobe iz življenja in sanj na Bledu (14. junija), ob petih novih knjigah iz zbirke Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev v Ljubljani (13. septembra) in ob novostih Mohorjeve založbe ter knjige Ivan Cankar pri Mohorjevi v Ljubljani (20. novembra) in Celovcu (14. decembra). (Podrobnosti podatkov so navedene v poročilih o delu Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU).

Glej Letopis 39, str. 27–28 in 66–67.

### France Bezljaj

rojen 19. septembra 1910, dr. sc., upokojeni redni profesor za primerjalno slovansko jezikoslovje na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in njen zaslužni profesor, predsednik Komisije za historične slovarje slovenskega jezika ZRC SAZU in član znanstvenega sveta Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Redni član od 3. julija 1964.

Glej Letopis 39, str. 28.

### Bojan Čop

rojen 23. maja 1923, dr. phil., redni profesor za primerjalno indoevropsko jezikoslovje na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972, redni član od 25. marca 1976.

V letu 1989 je objavil dva članka (glej bibliografijo), za Enciklopedijo Slovenije je napisal 4 gesla, za Zbornik Filozofske fakultete ob njeni 70-letnici pa je napisal kratek pregled dejavnosti Oddelka za primerjalno jezikoslovje; bil je mentor pri doktorski disertaciji.

Glej Letopis 39, str. 28.

### Franc Jakopin

rojen 29. septembra 1921, dr. slavističnih znanosti, znanstveni svetnik SAZU. Dopisni član od 23. maja 1985, redni član od 18. maja 1989. V letu 1989 je bil do upokojitve 29. junija znanstveni svetnik v Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša in upravnik Inštituta; še naprej je delal kot predsednik glavnega uredniškega odbora SSKJ (obravnava naglasa, pravopisa, pravorečja in oblikoslovja); kot predsednik Komisije za obravnavo pripomb k Načrtu pravil za novi slovenski pravopis (SAZU — SZDL) je vodil seje pri končni redakciji



Pravil in sodeloval pri korekturah. V Lingvističnem krožku FF je 20. marca predaval o tematiki mednarodnega Logarjevega zbornika; na poletnem seminarju za tuje slaviste je predaval o pokrajinskih tipih slovenskih priimkov; na 4. jugoslovanski medakademijski konferenci o leksikografiji in leksikologiji v Zagrebu (11.—13. oktober) je imel referat *Tipologija nove leksike v SSKJ*; na 6. srečanju celovškega in ljubljanskega slavističnega oddelka (16.—18. november) je poročal o vprašanjih zadnje knjige SSKJ; v okviru Slavističnega društva Maribor je 14. decembra predaval o slovenskem imenoslovju in njegovi zgodovini. Na slovesnem odkritju spominske plošče Vatroslavu Oblaku 6. junija v Celju je govoril o pomenu njegovega dela za mednarodno slavistiko. Na Filozofski fakulteti je imel v letnem in zimskem semestru (2 uri tedensko) predavanja in vaje iz ustroja beloruskega in ukrajinskega jezika.

Bil je član znanstvenega sveta za humanistične vede pri RSS, član upravnega in knjižnega odbora Slovenske matice, urednik za jezikoslovje pri Enciklopediji Slovenije, soprodsednik Lingvističnega krožka Filozofske fakultete, član uredniškega odbora mednarodne revije *Russian Linguistics* (Dordrecht); bil je član treh medakademijskih odborov: za onomastiko, za leksikografijo, za nacionalne manjšine.

Glej Letopis 39, str. 33 in 282; 40 str. 75—76.

## Janko Kos

rojen 9. marca 1931, dr. literarnozgodovinskih znanosti, redni profesor za primerjalno književnost in literarno teorijo na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 10. marca 1977, redni član od 6. junija 1983.

V letu 1989 je bil predsednik znanstvenega sveta Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU, član sveta ZRC SAZU, član Strokovnega sveta za vzgojo in izobraževanje SRS in predsednik njegove komisije za učbenike. Bil je član uredniških odborov pri revijah *Primerjalna književnost*, *Slavistična revija* in *Sodobnost*. V okviru del Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU je bil glavni urednik *Literarnega leksikona*. Ob tem je bil še predsednik strokovne komisije za literarne vede pri Znanstvenem svetu za humanistične vede skupnega raziskovalnega programa SRS in član komisije za delovna razmerja na Filozofski fakulteti. V tem letu je bil nosilec dveh raziskovalnih nalog, prijavljenih pri ZRC SAZU oziroma pri Znanstvenem inštitutu Filozofske fakultete v Ljubljani: *Metode sodobne literarne vede in njihova slovenska aplikacija ter Literarne tipologije*. V oktobru je na zborovanju Slavistov v Portorožu predaval o temi *Stikanja med slovensko in romanskimi književnostmi*, v novembru pa je na kolokviju *Odmevi francoske revolucije in spomin nanjo v narodni zavesti v 19. in 20. stoletju*, ki ga je priredila Slovenska matica, nastopil z referatom *Francoska revolucija in slovenska literatura*. 15. junija ga je Zavod za šolstvo SRS odlikoval s plaketo za uspešno in dolgoletno sodelovanje.

Glej Letopis 39, str. 28—29 in 74—75.

Valentin Logar

rojen 11. februarja 1916, dr. phil., upokojeni redni profesor za zgodovino in dialektologijo slovenskega jezika na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in njen zaslužni profesor. Dopisni član od 13. marca 1972, redni član od 24. aprila 1981; zunanji dopisni član JAZU.

V letu 1989 je kot član delovne skupine Splošnoslovanskega lingvističnega atlasa (OLA) pri Medakademijskem odboru za dialektološke atlase SANU sodeloval na enotedenskem zasedanju OLA v Arandjelovcu (april).

Sodeloval je pri delu komisije za pravopis, pravorečje, oblikoslovje in tonematiko v zvezi s pripravo rokopisa 5. knjige Slovarja slovenskega knjižnega jezika.

Skupaj z dop. članom SAZU Janezom Orešnikom je napisal oceno rokopisa knjige Slovenski pravopis. Pravila.

Napisal je oceno magistrskega dela asistentke V. Smole z naslovom Govor vasi Šentrupert in okolice (sopodpisnici sta dr. M. Orožen, dr. Z. Zorko).

Napisal je predlog za izvolitev dopisnega člana SAZU dr. F. Jakopina za rednega člana SAZU (sopodpisnika sta akademika F. Bezljaj in B. Čop).

Bil je poročevalec pri elekciji asistentke V. Smole za raziskovalno asistentko (skupaj z akad. F. Jakopinom).

Z magnetofonskih trakov je prepisal v OLA transkripciji narečno gradivo OLA za govor vasi *Ošnje pri Čedadu* v Nadiški dolini (Italija). Gradivo je na magnetofonske trakove posnela dr. Liliana Spinozzi-Monai iz Špetra pri Čedadu.

Z magnetofonskih trakov je v OLA transkripciji prepisal narečno gradivo za Slovenski lingvistični atlas (SLA) za govor vasi *Špeter pri Čedadu*. Gradivo je na magnetofon posnela dr. Liliana Spinozzi-Monai.

Je član komisije za novo izdajo Brižinskih spomenikov z nalogo, da pripravi novo transkripcijo odlomkov Brižinskih spomenikov.

Bil je predsednik znanstvenega sveta Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

Je urednik in predvideni soavtor XIII. zvezka Razprav SAZU II. razreda SAZU, posvečenih 100-letnici rojstva Frana Ramovša.

Na Filozofski fakulteti je bil častni predsednik 25. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture in imel ob tej priliki otvoritveni pozdravni govor.

Na 25. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture je imel uvodno predavnanje o 1. zvezku Splošnoslovanskega lingvističnega atlasa, posvečeno refleksu *ě* v slovanskih narečjih. Prav tam je imel cikel 5 predavanj o razvoju in dialektologiji slovenskega jezika za jezikoslovce — udeležence Seminarja.

Bli je ocenjevalec diplomske naloge o govoru vasi Zalazec pri Cerknem Carmen Kenda-Jež za podelitev študentske Prešernove nagrade.

Bil je mentor pri disertaciji R. Cossutta. Tematika: Poljedelska terminologija v Slovenski Istri.

Za Razprave SAZU XIII v II. razredu je oddal v tisk članek *Fran Ramovš — zgodovinar in dialektolog slovenskega jezika* (približno 1 tisk. pola) in za Enciklopedijo Slovenije 4 pripravil članek *Istrsko narečje*, (4 tipk. strani).

Glej Letopis 39, str. 29–30 in 76.

### Dušan Moravec

rojen 4. oktobra 1920, upokojeni ravnatelj Slovenskega gledališkega muzeja. Dopisni član od 25. marca 1976, redni član od 24. aprila 1981; V letu 1989 je končal in oddal Državni založbi Slovenije monografijo *Lojz Kraigher*; napisal je več razprav in komentarjev, predvsem s področja gledališke zgodovine, in pripravil za Cankarjevo založbo knjigo *Temelji slovenske teatologije*. Sodeloval je z referatom *Pomen in tradicija slovenskega gledališča v Trstu* na simpoziju SAZU o problemih narodnih manjšin 30. marca 1989 in na simpoziju Slovenske matice ob stoletnici rojstva Franceta Koblarja 7. decembra 1989 z naslovom *Teatrološko delo Franceta Koblarja*. Kot urednik je sodeloval pri Razpravah II. razreda SAZU in pri Enciklopediji Slovenije, za katero je pripravil serijo člankov. Bil je član več svetov, komisij in odborov v okviru SAZU in zunaj nje.

Glej Letopis 39, str. 30–31 in 79.

### Boris Paternu

rojen 5. junija 1926, dr. sc., redni profesor za slovensko književnost na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 29. marca 1979, redni član od 23. maja 1985.

V letu 1989 je z referati ali predavanji sodeloval na mednarodnem simpoziju *Obdobje slovenskega narodnega preporoda*, na XXV. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture za tuje slaviste, na Slavističnem srečanju ljubljanske in celovške univerze, na Zveznem posvetovanju arhivskih delavcev Jugoslavije idr. V okviru njegovih raziskav tipologije slovenske književnosti je pred izidom knjižna razprava *Modeli slovenske literarne kritike* (od začetkov do 20. stoletja) v zbirki *Razprav Znanstvenega inštituta Filozofske fakultete*. Za natis je pripravil tretjo knjigo *Slovensko pesništvo upora 1941 do 1945*. Kot član uredniškega odbora za izdajo Brižinskih spomenikov pri SAZU je pripravil nove prevode vseh treh besedil v sodobno slovenščino. Je tudi urednik literarnozgodovinskega dela Slavistične revije, član Research Board of Advisers of the American Biographical Institute z redno obveznostjo poročanja. Novembra 1989 je uvrščen v 10. izdajo leksikona *Who's Who in the World* (Marquis Who's Who); junija je dobil priznanje sveta Filozofske fakultete ob 70-letnici Filozofske fakultete in ob 25-letnici Seminarja za slovenski jezik, literaturo in kulturo.

Glej Letopis 39, str. 31 in 79.

## Janez Stanonik

rojen 2. januarja 1922, dr. sc., redni profesor za angleško in ameriško književnost na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 21. aprila 1981, redni član od 23. aprila 1987.

Poleg rednega pedagoškega dela na Filozofski fakulteti je znanstveno raziskoval najstarejšo zgodovino slovenskega izseljenstva v Združenih državah (kolonialna doba) ter uredil letnik revije *Acta Neophilologica*. 19. decembra 1988 je bil ponovno izvoljen v upravni odbor Slovenske izseljenske matice ter 8. maja 1989 v odbor Društva za kulturne stike Slovenija—Kanada. Poleti 1989 je sprejet za člana v zahodnonemško društvo *medievalistov* (*Deutscher Mediaevistenverband*). 28. decembra 1988 mu je bila podeljena plaketa Slovenske izseljenske matice in 12. marca 1989, ob proslavi 70-letnice Filozofske fakultete, plaketa Filozofske fakultete.

Glej *Letopis* 39, str. 31—32 in 80.

## Josip Vidmar

rojen 14. oktobra 1895, dr. h. c. Redni član od 6. decembra 1949; predsednik SAZU od 7. oktobra 1952 do 25. marca 1976; častni član SAZU od 25. marca 1976.

V letu 1989 so pod njegovim uredništvom izšle v zbirki *Znameniti Slovenci* tri monografije Janeza Dolenca: Simon Gregorčič, Bruna Hartmana: Rudolf Maister in Sandija Sitarja: Edvard Rusjan. V tisk je odposlal Valentina Vodnika dr. Janka Kosa in Antona Martina Slomška Braca Zavrnikarja. Organiziral je nadalje delo z avtorji, ki so na tiskovni konferenci 15. novembra prevzeli, in sicer: Lojze Krakar Friderika Barago, Ciril Cvetko Emila Adamiča, Jože Pogačnik Matija Murka, France Zadavec Srečka Kosovela in Miška Kranjca, Jože Toporišič Frana Miklošiča, Tita Kovač barona Žiga Zoisa, Ivan Vogrič in Marko Tavčar Iga Grudna, Dušan Voglar Janeza Trdino, Marjan Tršar Antona Ažbeta, dr. France Bernik Frana Levca itd. Z vsemi temi pisci je akademik Vidmar sodeloval v pripravi dela.

Vodil je delo slovenske sekcije Enciklopedije Jugoslavije in Enciklopedije Slovenije. Z Brankom Hofmanom je imel razgovore za knjigo intervjujev, z Igorjem Deklevo za oddajo *Po belih in črnih tipkah* na TV Ljubljana I.

Dokončal je 5. knjigo Molièrovih del (*Godrnjavsova ljubosumnost, Leteči zdravnik, Don Garcia Navarski* (prev. M. J.), *Elidska princesa, Meliserta, Sicilijanec ali ljubezen-slikar, Psiha* (z M. J.), *Grofica Escarbanjaška*) in jo oddal v tisk.

Glej *Letopis* 39, str. 32 in 82.

## Franc Zadavec

rojen 27. septembra 1925, dr. sc., redni profesor za slovensko literarno zgodovino na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 29. marca 1979, redni član od 23. maja 1985.

V letnem semestru 1989 je predaval na slovenistiki tržaške univerze na temo *Od dekadence do ekspresionizma v slovenski literaturi* (20 predavateljskih ur). Od 1. do 2. junija se je udeležil mednarodne konference o temi *Zeitzeichen im heutigen Roman* na univerzi v Innsbrucku in imel referat *Der heutige slowenische »Ich-Roman«*. — Bil je vodja Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture od 3. do 15. julija in je predaval o literaturi Miška Kranjca. 26. julija je sodeloval na mednarodnem simpoziju o Dostojevskem z referatom *Dostojevski in slovenska literatura*. Na Slavističnem srečanju ljubljanske in celovške univerze od 16. do 18. novembra je sodeloval z referatom *Komične in groteskne podobe človeškega telesa v Cankarjevi prozi*.

Glej Letopis 39, str. 32–33 in 85.

## Dopisna člana

---

### Niko Kuret

rojen 24. aprila 1906, dr. sc. s področja slovenskega narodopisja, upokojeni znanstveni svetnik Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU, dosmrtni član Sociétés Internationales d'Ethnologie et de Folklore v Parizu, dopisni član Commission Royale Belge de Folklore v Bruslju. Dopisni član od 18. maja 1989.

V letu 1989 je iz odgovorov na vprašalnice Göthove topografije izpisal gradivo za naslednji, 1. snopič II. knjige svoje publikacije: *Slovensko Štajersko pred marčno revolucijo 1848*. Izpisal je gradivo za skupaj 13 krajev, po seznamu: 116 Hrastovec do vštevši 128 Jareninski dvor; hrastovško in jareninsko gradivo je zelo obširno. Knjižno redakcijo teksta je začasno odložil.

Glej Letopis 40, str. 76–77.

### Janez Orešnik

rojen 12. decembra 1935, dr. germanskega jezikoslovja, redni profesor za primerjalno slovnico germanskih jezikov in splošno jezikoslovje na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 23. aprila 1987.

Delo v letu 1989: Do 1. februarja je bil član Oddelka za germanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani, od tega dne pa je član Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje in orientalistiko prav tam. Do 27. februarja je imel naziv redni profesor za primerjalno slovnico germanskih jezikov, od tega dne pa ima naziv redni profesor za primerjalno slovnico germanskih jezikov in za splošno jezikoslovje. Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je opravljal redne pedagoške obveznosti na obeh zgoraj navedenih oddelkih. Uspešno je končan magisterij, pri katerem je bil mentor. 26. decembra 1988 je imel na sestanku Lingvističnega krožka FF uvodno in sklepno besedo ob prikazu treh magistrskih del s področja zgodovinske slovnice germanskih jezikov.

26. januarja 1989 se je udeležil sestanka Medakademijskega odbora za fonetiko in fonologijo na JAZU v Zagrebu (kot delegat SAZU). Od 28. februarja do 2. marca je bil na obisku pri Univerzi v Viterbu in imel tam predavanje *Nastanek obligatorija zaimenskih osebkov v germanskih jezikih*. Od 2. do 4. marca je bil na obisku pri Univerzi v Firencah in imel predavanje v tamkajšnjem Lingvističnem krožku *Perifraze so okrepljene zgradbe*. Na obeh univerzah je imel tudi strokovne pogovore. Na 5. kongresu Zveze društev za uporabno jezikoslovje Jugoslavije v Ljubljani je imel 3. junija kratek referat *Smer Splošno jezikoslovje na Filozofski fakulteti v Ljubljani*. Od 5. do 7. junija je bil v okviru pogodbe o sodelovanju med Univerzama v Ljubljani in Celovcu na obisku na Univerzi v Celovcu in imel tam predavanje *So oziralni odvisniki preprosti ali zapleteni odvisniki?* in strokovne pogovore. Od 6. do 13. avgusta se je mudil v Tórshavnu na Ferskih otokih, kjer se je od 7. do 11. avgusta udeležil 7. mednarodnega kongresa za nordijsko in splošno jezikoslovje s plenarnim predavanjem *Oziralni odvisniki so sorazmerno preprosti*. Imel je tudi strokovne pogovore.

Kot odgovorni za spored Lingvističnega krožka Filozofske fakultete v Ljubljani je organiziral 23 sestankov krožka (tj. od zapovrstnega sestanka 425 do 437).

22. marca je ob 70-letnici Filozofske fakultete v Ljubljani prejel priznaje in plaketo Filozofske fakultete.

Opravljal je med drugim naslednje funkcije: bil je član vodstva Lingvističnega krožka Filozofske fakultete, član Nordijskega jezikoslovnega društva, urednik za jezikoslovje pri leksikonu Cankarjeve založbe, član uredniškega odbora časopisa *Íslenskt mál* (Reykjavik), član uredniškega odbora časopisa *Linguistica* (Ljubljana), član odbora za jezikoslovje pri Enciklopediji Slovenije, član delegacije krajevne skupnosti Prule za znanstvenoraziskovalno delo, predsednik fakultetne komisije za podiplomski študij, član Medakademijskega odbora za balkanologijo (Beograd) in Medakademijskega odbora za fonetiko in fonologijo (Sarajevo), član področne delovne skupine za podiplomski študij pri rektoratu Univerze v Ljubljani, član znanstvenega sveta Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša pri ZRC SAZU in član Komisije za historične slovarje prav tam.

Glej Letopis 39, str. 33 in 79.

## Zunanji dopisni člani

---

### Aleksandar Flaker

rojen 24. julija 1924, dr. rusicistike, redni profesor za rusko književnost na Filozofski fakulteti v Zagrebu. Dopisni član od 23. aprila 1987. Glej Letopis 38, 89–90.

### Ivo Frangeš

rojen 15. aprila 1920, dr. literarnih znanosti, redni profesor Filozofske fakultete v Zagrebu. Dopisni član od 6. junija 1983. Glej Letopis 34, str. 75–76.



### Milovan Gavazzi

rojen 18. marca 1895, dr. phil., upokojeni redni profesor za etnologijo na Filozofski fakulteti v Zagrebu. Dopisni član od 25. marca 1976.  
Glej Letopis 27, 74–75.

### Gerhard Giesemann

rojen 14. julija 1937, dr. sc., slavist, slovenist, redni profesor in predstojnik Inštituta za slavistiko na univerzi v Giessnu. Dopisni član od 18. maja 1989.  
Glej Letopis 40, str. 77–78.

### Irena Grickat-Radulović

rojena 19. januarja 1922, dr. filoloških znanosti, znanstvena svetnica Inštituta za jezik SANU. Dopisna članica od 6. junija 1983.  
Glej Letopis 34, str. 76–78.

### Milka Ivić

rojena 11. decembra 1923, dr. filoloških znanosti, redna profesorica za srbski in hrvaški jezik na Filozofski fakulteti v Novem Sadu. Dopisna članica od 6. junija 1983.  
Glej Letopis 30, str. 75–77.

### Pavle Ivić

rojen 1. decembra 1924, redni profesor za srbski in hrvaški jezik na univerzi v Beogradu. Dopisni član od 29. marca 1979.  
Glej Letopis 34, str. 36 in 109.

### Blaže Koneski

rojen 19. decembra 1921, redni profesor za makedonski jezik na Filozofski fakulteti v Skopju. Dopisni član od 7. februarja 1968.  
Glej Letopis 19, str. 37–38.

### Zoran Konstantinović

rojen 5. junija 1920, dr. sc., redni profesor za primerjalno literaturo na univerzi v Innsbrucku, zunanji dopisni član SANU in MANU, član Komisije za literaturo pri Avstrijski akademiji znanosti ter član srbskega in avstrijskega PEN. Dopisni član od 18. maja 1989.  
Glej Letopis 40, str. 79–80.

### Miroslav Kravar

rojen 6. aprila 1914, dr. filozofije, upokojeni redni profesor latinškega jezika na Filozofski fakulteti v Zadru. Dopisni član od 23. maja 1985.  
Glej Letopis 36, str. 85–86.

### Henry Leeming

rojen 6. januarja 1920, klasični filolog in izvedenec za indoevropsko filologijo, višji predavatelj za primerjalno slovansko filologijo na londonski univerzi. Dopisni član od 23. maja 1985.  
Glej Letopis 36, str. 86–87.

Juraj Martinović

rojen 24. maja 1936, dr. slavističnih znanosti, redni profesor za slovensko književnost na Filozofski fakulteti v Sarajevu. Dopisni član od 23. maja 1985.

Glej Letopis 36, str. 87–88.

Alfred Rammelmayer

rojen 31. decembra 1909, dr. filozofije, upokojeni redni profesor za slovansko filologijo na univerzi v Frankfurtu. Dopisni član do 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 123–124.

Gunnar Olaf Svane

rojen 25. septembra 1927, dr. sc., slavist, redni profesor na univerzi za južnoslovansko filologijo in književnost v Århusu, Danska. Dopisni član od 18. maja 1989.

Glej Letopis 40, str. 80–81.

Nikita Iljić Tolstoj

rojen 15. aprila 1923, dr. slavističnih znanosti, redni profesor za staro slovanščino in slovansko jezikoslovje na državni univerzi v Moskvi. Dopisni član od 23. aprila 1987.

Glej Letopis 38, str. 90–91.

### III. RAZRED

*za matematične, fizikalne in tehnične vede*

#### Redni člani

Robert Blinc

rojen 31. oktobra 1933, dr. fizikalnih znanosti, redni profesor na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969, redni član od 25. marca 1976; tajnik III. razreda do 2. oktobra 1980, podpredsednik SAZU od 2. oktobra 1980 dalje. Dekan FNT 1976 in 1977, predsednik Raziskovalne skupnosti Slovenije 1970–1974. Zunanji dopisni član JAZU ter poljske, saške, atenske in newyorške akademije znanosti.

S sodelavci je v okviru Instituta »Jožef Stefan« raziskoval fiziko feroelektričnih in polimerno dispergiranih tekočih kristalov, fiziko feroelektrikov vrste red-nered, inkomenzurabilne sisteme, protonska in devteronska stekla in gele z metodami jedrske magnetne resonance.

Imel je vabljen predavanja na 16. seminarju srednjeevropskega združenja za statistično fiziko v Sieni (Italija), na letni šoli o jedrski magnetni resonanci v Waterlooju (Kanada), na 2. mednarodnem simpoziju o feroelektričnih tekočih kristalih v Göteborgu (Švedska), na mednarodnem srečanju o jedrski spektroskopiji v CDW sistemih v Irseeju (ZRN), na 10. konferenci mednarodne družbe za magnetne resonance v Morzinu (Francija), na 10. mednarodnem simpoziju



o jedrski kvadropolni resonanci v Takayami (Japonska) in na sedmem mednarodnem srečanju o raziskavah feroelektrikov v Saarbrücknu (ZRN).

V l. 1988 je bil izvoljen za predsednika mednarodnega združenja AMPERE. Je predsednik evropskega sveta za raziskave feroelektrikov, član sveta mednarodnega združenja za magnetne resonance (ISMAR), član komisije za strukturo in dinamiko kondenzirane materije pri mednarodni uniji za čisto in uporabno fiziko (IUPAP) in član odbora skupine za kondenzirano materijo evropske fizikalne družbe (EPS). V l. 1989 je bil profesor v gosteh na univerzi na Dunaju in na tehniški visoki šoli (ETH) v Zürichu (Švica).

Je član širših uredniških odborov mednarodnih strokovnih revij *Ferroelectrics*, *Ferroelectrics Letters*, *Chemical Physics*, *PHYSICA (Section B)*, *Phase Transitions*, *Bulletin of Magnetic Resonance*, *Molecular Crystals and Liquid Crystals*, *Magnetic Resonance Review* in uredniških odborov domačih revij *Fizika in Obzornik za matematiko in fiziko*.

Glej Letopis 39, str. 35 in 67–68.

### Davorin Dolar

rojen 1. februarja 1921, dr. kemijskih znanosti, redni profesor za fizikalno kemijo na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 10. marca 1977.

V letu 1989 je raziskoval vpliv ionskega radija na vezanje ionov in o rezultatih raziskav poročal na 11. jugoslovanskem simpoziju o elektrokemiji v Rovinju (18.—22. junij).

Glej Letopis 39, str. 36 in 69.

### Josip Globevnik

rojen 6. decembra 1945, dr. matematičnih znanosti, redni profesor za matematično analizo na VTO Matematika in mehanika Fakultete za naravoslovje in tehnologijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 23. maja 1985, redni član od 18. maja 1989. V letu 1989 je nadaljeval študij robnih lastnosti analitičnih funkcij in analitičnih množic.

S predavanjem se je udeležil konference o funkcijah več kompleksnih spremenljivk v Santa Cruzu (Kalifornija) od 10. do 30. julija. V šolskem letu 1989/90 je gostujoči profesor na Oddelku za matematiko University of Washington v Seattlu (ZDA).

Glej Letopis 39, str. 40 in 71; 40, str. 82–83.

### Peter Gosar

rojen 15. oktobra 1923, dr. fizikalnih znanosti, redni profesor za fiziko na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969, redni član od 27. marca 1976.

V letu 1989 je raziskoval mehanizem tunelskih preskokov elektronov in težjih delcev v kristalih.

Glej Letopis 29, str. 36.

## Ludvik Gyergyek

rojen 2. septembra 1922, dr. sc. appl. (Bruselj), dr. h. c. (Budimpešta), dr. h. c. (Maribor), redni profesor za sisteme, avtomatiko in kibernetiko na Fakulteti za elektrotehniko in računalništvo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 24. aprila 1981, redni član od 23. aprila 1987.

Leta 1989 je s sodelavci na Fakulteti za elektrotehniko in računalništvo in na Institutu »Jožef Stefan« v Ljubljani nadaljeval raziskave o razpoznavanju oblik, analizi in obdelavi signalov (elektrokardiografski signali, govorni signali) ter o analizi in diagnosticiranju sistemov.

Z referati se je udeležil in skupaj s soavtorji poročal o delu na več domačih in mednarodnih kongresih in seminarjih, kot na primer na 6. mednarodnem simpoziju o vezjih, sistemih in obdelavi signalov ISYNT' 89 v Zagrebu, na mediteranski konferenci MEDICON 89 v Patrasu, na 33. konferenci ETAN v Novem Sadu, na konferenci Računalniki v kardiografiji v Jeruzalemu.

Za raziskave na področju diagnostike večprocesorskih sistemov je prejel skupaj s sodelavci nagrado sklada Borisa Kidriča.

Od 11. do 18. decembra je bil na obisku na raziskovalnem Inštitutu za meritve in računalniško tehniko centralnega raziskovalnega Inštituta za fiziko Madžarske akademije znanosti in ob tej priložnosti, poleg izmenjave mnenj in izkušenj, predstavil nekatere dosežke raziskav s področja razpoznavanja oblik in obdelave signalov. Obiskal je tudi Fakulteto za elektrotehniko Tehniške univerze v Budimpešti, kjer je imel koristno izmenjavo mnenj o raziskovalnem delu.

Je član odbora za Prešernove nagrade študentom Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, član komisije za podiplomski študij Fakultete za elektrotehniko in računalništvo v Ljubljani, član znanstvenega sveta za elektrotehniko in strojništvo Raziskovalne skupnosti Slovenije in delegat SAZU v svetu Inštituta Milana Vidmarja v Ljubljani in v svetu Inštituta za elektrotehniko in vakuumsko tehniko v Ljubljani. Bil je izvoljen za predsednika Društva avtomatikov Slovenije.

Glej Letopis 39, str. 36–37 in 72.

## Dušan Hadži

rojen 26. avgusta 1921, dr. kemijskih znanosti, dr. phil. h. c., redni profesor za strukturno kemijo, svetnik gen. direktorja tovarne Lek, raziskovalni svetnik in vodja raziskovalne enote za strukturno kemijo na Kemijskem inštitutu »Boris Kidrič«. Dopisni član od 7. februarja 1967, redni član od 21. marca 1974; tajnik III. razreda SAZU. Raziskovalno delo je obsegalo modeliranje nekaterih bioloških mehanizmov (vezava agonistov na receptorje in proženje konformacijskih sprememb) z metodami teoretične kemije, študij intermolekularnih vodikovih vezi z ab-initio računi in infrardečo spektroskopijo, študij hidratacije fosfolipidov z infrardečo in NMR spektroskopijo, načrtovanje peptidnih učinkovin in konformacijske študije peptidov.

Udeležil se je jugoslovanskega posvetovanja Kemijsko modeliranje biološko aktivnih snovi (Zagreb, 16.—17. februarja) z vabljenim predavanjem *Molecular mechanisms of receptor triggering*, 8. sestanka raziskovalcev jugoslovanske farmacevtske industrije (Kranjska gora, 29. maj—2. junij) z vabljenim predavanjem *Imunostimulativni peptidi — stanje in perspektive*, 10. posvetovanja o čisti in uporabni spektroskopiji, 3. simpozija o molekularnih vedah (Ohrid, 12.—16. junij) z uvodnim predavanjem *Strong intramolecular hydrogen bonds: infrared spectra and abinitio calculations* in postri Tautomerism, protonation, and complexation with HCOO<sup>-</sup> of phenylimino- and benzylimidazolidine; An ab-initio and AM1 study; Hydration of phospholipids and interaction with small molecules: infrared and NMR studies, ter 10. delavnice Horizonti raziskav vodikove vezi (Zeist, 10.—15. september) z vabljenim predavanjem *Role of hydrogen bonding in ligand-receptor interactions* in postrom Intramolecular hydrogen bond in hydrogen malonate.

Je častni predsednik Unije kemijskih društev Jugoslavije in Slovenskega kemijskega društva, predsednik upravnega odbora Sklada Borisa Kidriča, predsednik znanstvenega sveta Kemijskega inštituta »Boris Kidrič«, član Sveta za znanost pri RK SZDL, programskega sveta za kemijo in znanstvenega sveta za naravoslovno-matematične vede RSS. Je član širših uredniških odborov *Spectrochimica Acta*, *Journal of Molecular Structure*, *Spectroscopy Letters* in *Journal of Computer-Aided Molecular Design*.

Glej Letopis 39, str. 37—38 in 73.

## Janez Peklenik

rojen 11. junija 1926, dipl. inž., dr. teh. znanosti, habil. redni profesor za tehnično kibernetiko, obdelovalne sisteme in računalniško tehnologijo na Fakulteti za strojništvo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in njen rektor od 23. decembra 1987 do 30. septembra 1989. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 29. marca 1979. V letu 1989 se je ukvarjal z raziskavami identifikacije obdelovalnih procesov s ciljem razviti strukturno poenoteno transferno funkcijo za te vrste pretvorbe materialov ter pojasniti energetske razmere v teh procesih. Nadaljnje raziskave so bile usmerjene v dinamiko kompleksnih strojnih komponent iz sestavljenih materialov s posebnim poudarkom na razvoju krmiljenja mehanskih struktur konstrukcij. Tretje področje raziskovalnega dela zajema raziskave konstrukcijskega procesa na osnovi geometričnih značilnosti, inženirskega modela komponente in binarnih kodnih matrik zaradi integracije generiranja proizvodnih informacij na enotni osnovi s pomočjo računalnika.

V preteklem letu je bil izvoljen za rednega člana Academia Europaea. Kot rektor Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani se je udeležil konference evropskih rektorjev v Durhamu (GB), letne skupščine rektorjev Skupnosti Alpe-Jadran v Mariboru, ob praznovanju 70-letnice Univerze Edvarda Kardelja je podelil šest častnih doktoratov uglednim tujim znanstvenikom, med drugim tudi dvema nobelovcema.

Aktivno je sodeloval na večjih mednarodnih konferencah in simpozijih, in sicer na generalni skupščini CIRP-a, Trondheim/N, 21. CIRP-Seminar on Manufacturing Systems, Stockholm (ob tej priliki je bil sprejet pri švedskem kralju), Internacionalnega simpozija Nuove Technologie e dell' Innovazione »La Qualita per l'Europa«, Torino/I, NAS-SAJ Workshop on Introducing Research Results into new Products and Technologies, Zagreb. S svojo rektorsko ekipo je dosegel, da je bila univerzi skoraj v celoti vrnjena njena avtonomija.

Je redni član mednarodne akademije CIRP-Paris, glavni urednik CIRP Proceedings on Manufacturing Systems, je sourednik Journal on Manufacturing Systems, Detroit (ZDA) ter član uredniških odborov številnih mednarodnih strokovnih revij. Prejel je »Medal of the Cleveland State University«, Ohio (ZDA).

Glej Letopis 39, str. 38.

### Anton Peterlin

rojen 25. septembra 1908, dr. sc. nat. (Berlin 1938), dr. sc. nat. h. c. (Mainz 1979), upokojen 1. avgusta 1984 v National Bureau of Standards, Washington, D. C. (ZDA). Dopisni član od 21. decembra 1946, redni član od 6. decembra 1949; od leta 1979 dopisni član Avstrijske akademije znanosti.

Je član uredniških odborov mednarodnih znanstvenih časopisov: Colloid Polymer Sci. v Ulmu (Zah. Nemčija), J. Polym. Sci., Polym. Phys. Ed. v New Yorku (ZDA), Makromol. Chem. v Mainzu (Zah. Nemčija) in Polymer v Londonu (Anglija). Je častni član društva astronomov, matematikov in fizikov (DAMF).

Glej Letopis 39, str. 38 in 79.

### Lujo Šuklje

rojen 21. septembra 1910, dr. tehniških znanosti, upokojeni redni profesor Fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in njen zaslužni profesor. Dopisni član od 7. februarja 1969, redni član od 20. marca 1979.

V sodelovanju s katedro za mehaniko tal FAGG je zaključil triletne raziskave o Napovedi ponašanja mehkih tal pod cestnimi zgradbami. Kot glavni raziskovalec je podal zaključno poročilo pod naslovom *Consolidation and creep of soils* (301 str.). O izsledkih raziskav je skupaj z Bojanom Majesom predaval v aprilu 1989 na Turner-Fairbank Highway Research Center (McLean, Virginia), na Virginia Polytechnic Institute and State University (Blacksburg, Virginia), na Syracuse University (Syracuse, New York) in na Massachusetts Institute of Technology (Cambridge, Massachusetts), v novembru 1989 pa na SAZU.

Glej Letopis 39, str. 38.

### Miha Tišler

rojen 18. septembra 1926, dr. kemijskih znanosti, redni profesor za organsko kemijo na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 10. marca 1977. Zunanji dopisni član JAZU in SANU.

V letu 1989 je s sodelavci na Oddelku za kemijo FNT raziskoval kemijo organskih spojin. Največ pozornosti je posvetil kemiji ne-proteinogenih amino kislin in iz njih pripravljenih heterocikličnih sistemov. Na področju raziskav neproteinogenih amino kislin je treba omeniti sinteze in transformacije didehidro amino kislin, heteroaril-amino kislin in didehidro heteroarilamino kislin. Iz proteinogenih amino kislin pripravljeni amidini so se izkazali kot primerni sintoni za derivate 1, 2, 4-triazina. Zaključene so tudi raziskave heterocikličnih spojin s prikondenziranim pirimidinskim obročem v zvezi z njihovo reaktivnostjo na reaktivne metilenske spojine.

Na 6. evropskem simpoziju o organski kemiji je imel plenarno sekcijsko predavanje *Novel Syntheses of Heterocycles. The Amino Acid Connection*. V okviru predavanj SAZU je imel predavanje *Vloga in pomen sekundarnih organskih presnovnin*. Z referatom *Raziskave nekaterih didehidro amino kislin* (soavtorja R. Zupet in P. Kolar) se je udeležil XI. sestanka kemikov Hrvatske in z referatom *Some Novel Transformations of Amino Acids* (soavtor R. Zupet) simpozija ESOC-6. Predaval je na univerzi v Trstu in na univerzi v Wrocławu; kot član komisije IUPAC je sodeloval pri obravnavi terminologije določenih področij organske kemije.

Je član znanstvenega sveta za področje naravoslovno-matematičnih znanosti pri RSS, član programskega sveta za raziskave s področja naravoslovne kemije, član znanstvenega sveta KIBK in član komisije za fizikalno organsko kemijo pri Mednarodni uniji za čisto in uporabno kemijo (IUPAC). Je član New York Academy of Sciences in član uredniških odborov *Journal of Heterocyclic Chemistry*, *Advances in Heterocyclic Chemistry*, *Organic Preparations and Procedures International*, *Heterocycles*, *Vestnika Slovenskega kemijskega društva* in *Croatica Chemica Acta*. Prejel je svečano listino Fakultete za naravoslovje in tehnologijo.

Glej Letopis 39, str. 38–39 in 80–81.

### Ivan Vidav

rojen 17. januarja 1918, dr. phil., upokojeni redni profesor za matematiko Fakultete za naravoslovje in tehnologijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in njen zaslužni profesor. Dopisni član od 17. oktobra 1958, redni član od 21. decembra 1962.

V letnem semestru 1989 je imel na VTO Matematika in mehanika na podiplomskem študiju izobraževalne smeri predavanje *Diferencialna geometrija*.

Glej Letopis 39, str. 39.

### Lojze Vodovnik

rojen 6. septembra 1933, dr. elektrotehniških znanosti, redni profesor za biokibernetiko na Fakulteti za elektrotehniko in računalništvo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 10. marca 1977, redni član od 6. junija 1983. Častni član Zveze inženirjev in tehnikov Jugoslavije.

S sodelavci na Fakulteti za elektrotehniko in računalništvo, Univerzitetnem zavodu za rehabilitacijo invalidov in Medicinski fakulteti je

nadaljeval raziskave o vplivu električnih tokov na rane, regeneracijo živcev in na tumorje.

Bil je povabljen na simpozij *Electrobiology Today* v Bologno; imel je dve vabljeni predavanji v Dresdenu na simpoziju o elektrostimulaciji ter slavnostno predavanje za *The David and Jane Watterson Lecture on Applied Neural Control* z naslovom *FES — Its past, present and future* v Clevelandu na Case Western Reserve University. Novembra je bil povabljen v Osako, kjer je imel po eno predavanje na Osaka International Workshop on FNS, Osaka Int. Seminar on FNS v bolnišnici Osaka Rosai Hospital ter na simpoziju *Clinical use of FNS* za Ortopedsko kliniko Univerze v Osaki.

Glej Letopis 39, str. 39–40 in 83–84.

## Dopisni člani

---

Peter Fajfar

rojen 27. maja 1943, dr. tehniških znanosti, redni profesor za teorijo konstrukcij in potresno inženirstvo na Fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 18. maja 1989.

S sodelavci v Inštitutu za konstrukcije, potresno inženirstvo in računalništvo na VTOZD gradbeništvo in geodezija FAGG je nadaljeval raziskave na področju potresnega inženirstva s posebnim ozirom na obnašanje armiranobetonskih stavb pri močni potresni obtežbi. Kot gostujoči profesor je predaval na Technionu v Haifi, vabljeni predavanji pa je imel na ETH v Zürichu in na gradbeni fakulteti v Splitu.

Imel je referat na simpoziju Zveze društev gradbenih konstruktorjev Jugoslavije v Dubrovniku. V okviru dela na skupnih jugoslovansko-ameriških raziskovalnih projektih je obiskal kalifornijsko univerzo v Berkeleyu, univerzo v Stanfordu in univerzo Columbia v New Yorku. Na povabilo Britanskega sveta je obiskal univerzo v Bristolu, Swanseaju, Imperial College v Londonu in univerzo v Glasgowu.

Je predsednik znanstvenega sveta za gradbeništvo, promet, prostor in energetiko pri RSS in član programskega sveta za gradbeništvo pri RSS. Do aprila je bil predsednik, nato pa tajnik Zveze društev za seizmično gradbeništvo Jugoslavije. Je predstavnik SFRJ v mednarodnem združenju za potresno inženirstvo (IAEE), član delovne skupine za podiplomski študij na UEK v Ljubljani ter član odbora za vprašanja vzgojnoizobraževalnega in znanstvenoraziskovalnega dela na UEK v Ljubljani. Je član uredniških odborov *Soil Dynamics and Earthquake Engineering* in *Inženjersko modeliranje*. Ob 70-letnici FAGG je dobil veliko priznanje fakultete.

Glej Letopis 40, str. 84–85.

Ljubo Golič

rojen 2. julija 1932, dr. sc., redni profesor za kemijo na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 18. maja 1989.



Svojo pedagoško dejavnost še naprej izpolnjuje s predavanji kemije za slušatelje prvega letnika fizike, kemije za prvi letnik tekstilne tehnologije, smer oblikovanje, kristalne kemije in anorganske kemije za slušatelje kemije in rentgenske strukturne analize na podiplomskem študiju.

Raziskovalno delo v letu 1989 je bilo deloma ovirano, ker je bila glavna aparatura, rentgenski difraktometer CAD-4, skoro celo leto v remontu. Poleg strukturnih raziskav heterocikličnih spojin, kislinskih soli in kompleksnih oksalatov je posebno pozornost posvetil tudi strukturnim raziskavam farmacevtskih produktov. Tako mu je uspelo pri famotidinu dokazati novo modifikacijo in jo strukturno dokazati. Sedaj raziskuje različne oblike klindamicin fosfata. Celotni raziskovalni rezultati so podani v poročilu RSS z oznako C1-0514-103-89 Difrakcijske raziskave spojin.

V letu 1989 se je udeležil dveh strokovnih srečanj: 6. jugoslovansko-italijanske kristalografske konference v Puli (28.—31. maj) in 12. evropske kristalografske konference v Moskvi (20.—29. avgust). Pri prvi konferenci je predhodno veliko sodeloval kot član programskega odbora, pri drugi pa je sodeloval v evropskem kristalografskem odboru kot podpredsednik jugoslovanskega centra za kristalografijo in kot predsednik organizacijskega odbora 13. evropske kristalografske konference, ki bo leta 1991 v Ljubljani. Obveznost, ki mu jo je zaupala evropska kristalografska unija, mu povzroča veliko dodatnih zadolžitvev.

Še nadalje je predsednik komisije za naravoslovno-matematične vede upravnega odbora Sklada »Borisa Kidriča« ter predsednik Slovenskega kemijskega društva. Poleg običajnih del, ki izvirajo iz teh vlog, aktivneje vodi delo pri pripravi novega Laboratorijskega priročnika.

Glej Letopis 40, str. 85—86.

## Boštjan Žekš

rojen 26. januarja 1940, dr. fizikalnih znanosti, redni profesor za fiziko na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 23. aprila 1987.

V letu 1989 je s sodelavci na Inštitutu za biofiziko Medicinske fakultete ter na Inštitutu Jožef Stefan nadaljeval s teoretskimi raziskavami elastičnih lastnosti bioloških in umetnih membran in z raziskavami feroelektričnih tekočih kristalov. Študirali so oblike rdečih krvnih celic pod različnimi zunanji pogoji in uvedli model za feroelektrične tekoče kristale, ki povezuje makroskopske lastnosti sistema z molekularnimi značilnostmi njegovih sestavin.

Imel je plenarni predavanji na sestanku britanskega združenja za tekoče kristale v Sheffieldu (Velika Britanija) in na skupnem sestanku nemškega, avstrijskega, švicarskega in jugoslovanskega društva za biofiziko v Todtmoosu (ZRN), s prispevki pa se je udeležil tudi Mednarodne konference o feroelektričnih tekočih kristalih v

Göteborgu (Švedska) in Evropske konference o feroelektrikih v Saarbrücknu, ZRN.

Je predsednik Odbora za znanstvenoraziskovalno delo na Medicinski fakulteti in predsednik znanstvenega sveta Instituta J. Stefan. Je tudi član predsedstva Društva biofizikov Slovenije.

Glej Letopis 40, str.

## Zunanji dopisni člani

---

### Krešimir Balenović

rojen leta 1914, dr. sc., upokojeni redni profesor za organsko kemijo in biokemijo na Inštitutu za kemijo univerze v Zagrebu. Dopisni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 27, str. 84–86.

### Derek Sir Barton

rojen 8. septembra 1918, dr. tehniških znanosti, direktor Inštituta za kemijo naravnih spojin pri Centre National de la recherche scientifique v Gif-sur-Yvette pri Parizu. Dopisni član od 23. maja 1985.

Glej Letopis 36, str. 92–93.

### Nikolaj A. Borisevič

rojen leta 1923, dr. fizikalno-matematičnih znanosti, član AZ BSSR in dopisni član AZ ZSSR. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 130–131.

### Savo Bratos

rojen 28. julija 1926, dr. fizikalnih znanosti (Ljubljana 1955) in francoski državni doktorat (Pariz 1964), profesor in direktor laboratorija za teoretično fiziko tekočin na univerzi Pierre et Marie Curie v Parizu. Dopisni član od 23. aprila 1987.

Glej Letopis 38, 98–99.

### Aleksandar Despić

rojen leta 1927, dr. fizikalne kemije, redni profesor fizikalne kemije na Tehnološki fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 27, str. 87–88.

### Drago Grdenić

rojen leta 1919, dr. organske kemije, redni profesor za anorgansko kemijo na univerzi v Zagrebu, predsednik Jugoslovanskega centra za kristalografijo JAZU. Dopisni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 27, str. 89–90.

### Erwin L. Hahn

rojen 9. junija 1921, dr. sc., redni profesor fizike na University of California, Berkeley. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 132–133.



### Nikola Hajdin

rojen 4. aprila 1923, dipl. inž. gradbeništva, dr. sc., redni profesor za statiko na Gradbeni fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 23. aprila 1987.

Glej Letopis 38, str. 96—97.

### Mylon Eugene Merchant

rojen 6. maja 1913, dipl. strojnik, dr. sc., profesor strojništva na univerzi Cincinnati in gostujoči profesor na univerzi v Salfordu (Anglija). Dopisni član od 23. aprila 1987.

Glej Letopis 38, str. 99—101.

### Mihailo Lj. Mihailović

rojen 22. januarja 1924, dr. kem., redni profesor organske kemije na Naravoslovno-matematični fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 27, str. 91—92.

### Karl Alexander Müller

rojen 20. aprila 1927, dr. fizikalnih znanosti, redni profesor na univerzi v Zürichu (Švica). Dopisni član od 23. aprila 1987.

Glej Letopis 38, str. 101—102

### Bogdan Povh

rojen 20. avgusta 1932, dr. fizikalnih znanosti, redni profesor fizike na univerzi v Heidelbergu, redni član in direktor Inštituta Maxa Plancka za jedrsko fiziko. Dopisni član od 10. marca 1977.

Glej Letopis 28, str. 75—77.

### Vladimir Prelog

rojen 23. julija 1906, dr. sc., upokojeni predstojnik laboratorija za organsko kemijo na ETH v Zürichu. Dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 30, str. 87—89.

### Chintamani Nagesa Ramachandra Rao

rojen leta 1934, dr. znanosti na univerzi v Mysoru in na univerzi v Purdue (ZDA), predstojnik oddelka za strukturno kemijo in kemijo trdne snovi na Indian Institute of Science. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 134—136.

### Pavle Savić

rojen 10. januarja 1909, dr. sc., upokojeni redni profesor za fizikalno kemijo na Naravoslovno-matematični fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 13. marca 1972.

Glej Letopis 23, str. 59—61.

### Rajko Tomović

rojen 1. januarja 1919, dr. sc., redni profesor za področje računalniške, regulacijske in biomedicinske tehnike ter robotike na Fakul-

teti za elektrotehniko univerze v Beogradu, redni član Vojvodinske akademije znanosti in umetnosti. Dopisni član od 18. maja 1989.

Glej Letopis 40, str. 87—88.

### John Waugh

rojen 25. aprila 1929, dr. sc., redni profesor fizike na Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, Mass, član Ameriške akademije znanosti in Nacionalne akademije znanosti ZDA. Dopisni član od 18. maja 1989.

Glej Letopis 40, str. 88—89.

## IV. RAZRED

*za naravoslovne vede*

### Redni člani

---

#### Jože Bole

rojen 17. junija 1929, dr. bioloških znanosti, znanstveni svetnik v Biološkem inštitutu Jovana Hadžija ZRC SAZU in njegov upravnik do 31. maja 1987. Dopisni član od 10. marca 1977, redni član od 23. maja 1985.

Raziskave v letu 1989 so obsegale taksonomsko, zoogeografsko, ekološko in zocenotsko problematiko mehkužcev Slovenije. Posebno pozornost je posvetil proučevanju podzemeljskih in izvirskih vrst na širšem območju Savinjskih Alp. Iz okolice Luč v Savinjski dolini je opisal nov rod in novo vrsto polža *Lanzaiopsis savinica*. Rešil je tudi problem taksonomskih odnosov in subspecifične diferenciacije vrst *Cochlodina costata* in *C. commutata*, ki v zahodni Sloveniji živita simpatrično. Izdelal je seznam ogroženih vrst mehkužcev Slovenije za rdeči seznam ogroženih rastlinskih in živalskih vrst.

Glej Letopis 39, str. 42 in 304.

#### Matija Drovenik

rojen 14. februarja 1927, dipl. ing. rudarstva, dr. tehniških znanosti, redni profesor za mineralogijo, nahajališča mineralnih surovin, mikroskopijo rud in premogov ter za geološko kartiranje II na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 23. marca 1978, redni član od 23. aprila 1987.

Raziskovalno delo v letu 1989 je potekalo skladno s sprejetim raziskovalnim načrtom proučevanja nastanka rudnih nahajališč Slovenije, ki ga ima pri RSS. Nadaljeval je s proučevanjem Zn-Pb rudišča Topla, in sicer njegovega zahodnega rudnega telesa. Zanimale so ga značilnosti rude v enem izmed območij, kjer se je to rudno telo postopno izklinjevalo. Ugotovil je vrste orudnih dolomitnih kamnin, teksture in strukture rude ter kvalitativno in deloma tudi kvantitativno sestavo rudnih mineralov. Pri razlagi orudjenja se je oprl na podatke kemične analize glavnih in slednih prvin. O dosedanjih ugotovitvah raziskav tega zanimivega rudišča je predaval februarja v

okviru 70-letnice Montanistike v Ljubljani ter junija na povabilo avstrijske Akademije znanosti na Dunaju.

Je predstojnik Inštituta za geologijo VTOZD Montanistika, član jugoslovanske komisije IGCP-UNESCO, svetnik Society Applied to Mineral Deposits, član sosveta revije Mineralium Deposita, član uredniškega odbora revije Geologija, predsednik znanstvenega sveta Tehnika II pri RSS ter predsednik programskega sveta za nafto, zemeljski plin in geotermično energijo prav tako pri RSS.

Glej Letopis 39, str. 42–43 in 69.

## Ivan Gams

rojen 5. julija 1923, dr. geografije, do 30. junija redni profesor za fizično geografijo na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, odtlej honorarni predavatelj. Dopisni član od 23. marca 1978, redni član od 23. maja 1985.

V letu 1989 je raziskoval antropogeni kras na Velem polju na Hvaru, zemeljske temperature v Sloveniji, hitrost odlaganja lehnjaka v Sloveniji, kvartarne sedimente v Planici. Vodi priprave za splošno in regionalno geografsko monografijo Slovenije ter za geografsko terminologijo. Souredil je 18. številko Geografskega zbornika.

Z referatom se je udeležil Ilesičevih dnevo 24. februarja v Ljubljani, tretjega srečanja geomorfologov junija 1989 v Pirotu, 10. mednarodnega speleološkega kongresa 13.—20. avgusta v Budimpešti, kjer je 20. avgusta zastopal jugoslovanske speleologe na skupščini Mednarodne speleološke zveze in na mednarodnem arheološkem taboru v Starem gradu 25. avgusta. Kot častni član organizacijskega odbora za proslavo stoletnice organiziranega jamarstva na Slovenskem je predaval 10. oktobra v KIC v Ljubljani, nadalje na okrogli mizi o geografskem pouku 6. decembra in na simpoziju ob 70-letnici geografije na ljubljanski univerzi 8. decembra v Ljubljani. V avgustu se je udeležil jugoslovansko-italijanskega posveta o visokogorskem krasu v Padovi in v Dolomitih.

Je član znanstvenega sveta RSS za humanistične vede, predsednik znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, predsednik uredniškega sveta Geografskega zbornika in njegov glavni urednik, predsednik uredniškega sveta in član uredniškega odbora revije Ujma, član uredniškega odbora Geografskega vestnika, Naših jam, Bulletin scientifique, znanstvenega sveta revije Karstologia (Francija) in svetovalnega sveta Springer Series in Physical Environment. Je član študijske skupine Spemembe v kraškem okolju Mednarodne geografske zveze, do oktobra član komisije za standardizacijo zemljepisnih imen pri IS skupščine SRS. Madžarsko geografsko društvo ga je avgusta 1989 izvolilo za častnega člana.

Glej Letopis 39, str. 43 in 69–70.

## Stanko Grafenauer

rojen 13. maja 1922, dipl. ing. rudarstva, dr. geoloških znanosti, upokojeni redni profesor za kristalografijo, mineralogijo in petrologijo Fakultete za naravoslovje in tehnologijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 17. aprila 1973, redni član

od 24. aprila 1981; tajnik IV. razreda SAZU od 26. maja 1981 do 28. februarja 1989.

Glej Letopis 39, str. 43—44.

### Janez Matjašič

rojen 14. maja 1921, dr. naravoslovnih znanosti, upokojeni znanstveni svetnik v Biološkem inštitutu Jovana Hadžija ZRC SAZU. Dopisni član od 21. marca 1974, redni član od 18. maja 1989.

V začetku leta 1989 je končal monografijo vrtničarske družine Scutiariellidae in jo oddal v tisk. Tiskana bo kot Dela (Opera) SAZU v angleškem jeziku s slovenskim povzetkom. Opremljena bo z zelo bogatim slikovnim materialom, zlasti s številnimi fotografijami živih osebkov in s posnetki z vrstičnim elektronskim mikroskopom. Dalje je oddal v tisk tudi delo *Temnocéphales*, ki bo izšlo v Franciji v veliki svetovni enciklopediji podzemeljskih živali.

Nadaljeval je s proučevanjem hroščev iz skupine Lamellicornia, in sicer morfologijo, biologijo, ekologijo in zoogeografijo.

Aprila je bil v Münchnu, kjer se je udeležil entomološkega simpozija in je proučeval znanstveni material v entomološkem muzeju in na univerzi.

Je glavni urednik Biološkega vestnika in urednik zoološkega dela Razprav IV. razreda SAZU. Je član znanstvenega sveta Paleontološkega inštituta ZRC SAZU.

Glej Letopis 39, str. 44—45; 40, str. 90—91.

### Ernest Mayer

rojen 10. novembra 1920, dr. phil., znanstveni svetnik v Biološkem inštitutu Jovana Hadžija ZRC SAZU. Dopisni član od 21. marca 1974, redni član od 6. junija 1983; tajnik IV. razreda SAZU.

V letu 1989 je nadaljeval z raziskavami endemizma in polimorfizma vaskularne flore osrednjega Balkanskega polotoka s posebnim poudarkom na jugoslovanskem ozemlju. Na več manjših ekskurzijah po Sloveniji in sosednjem hrvaškem obrobju ter na dveh večjih ekskurzijah po Bosni, Hercegovini, južni Dalmaciji, Črni gori in zahodni Srbiji je proučeval določene polimorfne, večinoma endemične komplekse praprotnic in cvetnic.

Je predsednik sveta ZRC SAZU, predsednik znanstvenega sveta Biološkega inštituta Jovana Hadžija ZRC SAZU, urednik botaničnega dela Razprav IV. razreda SAZU.

Glej Letopis 39, str. 44 in 304.

## Dopisni člani

---

### Jože Maček

rojen 29. oktobra 1929, dr. sc., redni profesor za fitopatologijo Biotehniške fakultete v Ljubljani. Dopisni član od 18. maja 1989.

Glej Letopis 40, str. 92—93.

## Mario Pleničar

rojen 5. avgusta 1924, dr. geoloških znanosti, upokojeni redni profesor za fizikalno geologijo, biostratigrafijo in geološko kartiranje na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 24. aprila 1981.

V letu 1989 je raziskoval kredno favno severne in južne karbonatne plašče v Sloveniji. Delo je opravljal pri Inštitutu za geologijo Montanistike FNT. Skupno s paleontologi tržaške univerze je nadaljeval s proučevanjem rudistne favne Tržaško-komenske planote, vključno z območji onstran državne meje pri Vižovljah blizu Sosljana in Male Moščenice blizu Devina. Določil je nekaj novih vrst in podvrst rodov Radiolites in Eoradiolites. Sodeloval je pri izdelavi kataloga fosilov Slovenije. Svetoval je pri lokacijah vrtin za naravna skladišča zemeljskega plina in ocenil elaborat o zalogah nafte in plina v SR Sloveniji. V tej zvezi je sodeloval tudi na več posvetovanjih in simpozijih v Ljubljani, Lendavi in Zagrebu. 6. aprila je postal častni član Znanstvenega sveta za nafto pri JAZU v Zagrebu in prejel zlato plaketo. Dne 18. novembra se je udeležil proslave ob sklepu izdelave osnovne geološke karte Jugoslavije v Beogradu, kjer je prejel kot dolgoletni sodelavec spominsko listino. V okviru medakademijske zamenjave je v juniju sodeloval skupno s prof. dr. Pavlovcem z bolgarsko paleontologijo dr. Kino Aladževo-Hriščevo z Geološkega inštituta Bolgarske akademije znanosti pri proučevanjih krednih in paleogenskih plasti v Istri. Z referatom se je udeležil simpozija ob proslavi 300-letnice izida Valvasorjeve knjige Slava vojvodine Kranjske. Simpozij je bil v dneh od 7. do 8. decembra. Bil je tudi član pripravljalnega odbora prireditve ob obletnici Valvasorjevih del. Uredil je 30. zvezek Razprav IV. razreda SAZU. Nadaljeval je z delom v terminološki komisiji za geološko izrazoslovje. Udeležil se je več geoloških ekskurzij. Glej Letopis 39, str. 45 in 79–80.

## Alojz Šercelj

rojen 8. decembra 1921, dr. sc. bioloških znanosti, znanstveni svetnik v Biološkem inštitutu Jovana Hadžija ZRC SAZU. Dopisni član od 18. maja 1989.

V letu 1989 je nadaljeval z raziskovanjem vegetacijske zgodovine mlajših kvartarnih obdobij tako po palinološki kot po karpološki in antrakotomski metodi. Mlajšo gozdno zgodovino je proučeval na profilih izkopov gozdnih tal v zahodnih predelih Savinjskih alp in zahodnega Pohorja. Pokazalo se je, da so bili tamošnji gozdovi pod močnim antropozoogenim pritiskom in zato močno degradirani, ponekod (Kotlje) celo do resave in pionirske borove faze. Oddaljenejši gozdovi so bili manj prizadeti — degradirani v glavnem do smrekove faze. To se v vseh profilih kaže v naraščanju vrednosti smrekovega peloda ob hkratnem upadanju bukovega, in to vse do danes. Vmesne regeneracijske faze, *Quercetum mixtum*, ni nikjer zaslediti, kar pomeni, da je bil hrast v sekundarnih sukcesijskih fazah na Pohorju docela izločen, medtem ko je bil v primarni gozdni sukcesiji, pred 8000 do 7000 leti na Pohorju mešani hrastov gozd še močno zastopan.

Karpološke in antrakotomske analize je opravljal za nekatera paleolitska in neolitska najdišča, npr. Divje babe, Ajdovska jama (žito, oglje). Pri veliki množini lesnega oglja je bilo mogoče tudi ugotoviti antropozoogeni vpliv na gozdno vegetacijo, kar se dobro vidi na skoraj popolni odsotnosti bukovega oglja in prevladi hrasta in lipe, poleg teh pa je najti še oglje javorja, topola, vrbe, leske, indikatorjev pašno degradirane vegetacije.

Je član mednarodnih organizacij International Organization of Palaeobotany (IOP), International Quaternary Association (INQUA) ter dopisni član komisije INQUA za Mediteran, International Geological Correlation Project — UNESCO (IGCP), Forest Ecology Research Network — UNESCO (FERN) in član uredniškega odbora v revijah *Archivio Botanico e Biogeografico Italiano*, Forli. *Il Quaternario*, Napoli.

Glej *Letopis* 40, str. 94–96.

### Dragica Turnšek

rojena 6. avgusta 1932, dr. geoloških znanosti, znanstvena svetnica SAZU in upravnica Paleontološkega inštituta Ivana Rakovca ZRC SAZU. Dopisna članica od 23. maja 1985.

V letu 1989 je raziskala celotno zaporedje karnijskih grebenskih fosilov s Pokljuke. Nadaljevala je raziskave zgornjetriasnih koral Razorja in Bohinja ter zahodne Srbije. Sodelovala je pri mednarodnem projektu IGCP-262: Tethyan Cretaceous Correlation. Podrobnejše poročilo je pri Paleontološkem inštitutu ZRC SAZU.

Glej *Letopis* 39, str. 45–46 in 303.

### Igor Vrišer

rojen 13. januarja 1930, dr. geografskih znanosti, redni profesor za družbeno geografijo in regionalno planiranje na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 23. aprila 1987.

V l. 1989 je nadaljeval z znanstvenim in pedagoškim delom na Geografskem oddelku Filozofske fakultete na področju ekonomske geografije, geografije naselij, regionalnega razvoja in regionalnega planiranja. Na geodetskem in komunalnem oddelku FAGG v Ljubljani je predaval regionalno planiranje; na interdisciplinarnem podiplomskem študiju urbanizma in prostorskega planiranja pa je obravnaval izbrana poglavja iz urbane geografije in regionalnega planiranja. Bil je mentor mlajšim raziskovalcem pri njihovem magistrskem in doktorskem študiju geografije oziroma prostorskega planiranja.

V sklopu znanstvenoraziskovalnega programa Geografska monografija Slovenije je pripravil oris geografije gozdarstva in ribištva v Sloveniji, na področju usmerjenega raziskovalnega programa o »regionalnem razvoju« pa se je skupaj z dr. Andrejem Černetom ukvarjal z lociranjem industrije. Za Zavod SRS za družbeno planiranje je proučil z obsežno anketo, ki je zajela podeželske krajevne skupnosti v SR Sloveniji, vplivna območja centralnih naselij in drugih mest v SR Sloveniji na treh različnih nivojih oskrbe.



O regionalnem planiranju v SR Sloveniji je predaval na XXV. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture (3.—15. julij) in sodeloval pri vodstvu ekskurzije na jugovzhodno Koroško. Na XIII. jugoslovanskem geografskem kongresu v Prištini (18.—22. oktober) je imel plenarno poročilo o uporabi geografije v družbeno-ekonomski praksi. Na prireditvah ob sedemdesetletnici geografskega oddelka na ljubljanski univerzi je poročal o aplikaciji geografije za potrebe družbe, o reformi univerzitetnega študija geografije in o razmestitvi obrtne dejavnosti v SR Sloveniji. Udeležil se je tudi poljsko-jugoslovanskega simpozija o agrarni geografiji junija 1989 v Koprivnici in poročal o agrarnih sistemih v Sloveniji.

Je član uredništva Geografskega vestnika in Geografskega zbornika, član znanstvenega sveta za tehniške vede pri RSS, znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU in sveta interdisciplinarnega podiplomskega študija urbanizma in prostorskega planiranja pri FAGG. Sodeloval je tudi pri urejanju Enciklopedije Slovenije za področje prostorskega planiranja.

Prejel je odlikovanje red dela z zlatim vencem.

Glej Letopis 39, str. 46—47 in 84—85.

## Zunanji dopisni člani

---

### Vanda Kochansky-Devidé

rojena 10. aprila 1915, dr. naravoslovnih znanosti, redna profesorica na Naravoslovno-matematični fakulteti univerze v Zagrebu. Dopisna članica od 20. marca 1975.

Glej Letopis 26, str. 62—65.

### Josef Kratochvil

rojen 6. januarja 1909, dr. naravoslovja in dr. biologije, upokojeni profesor zoologije, konzultant — vodilni znanstveni delavec Inštituta za raziskovanje vretenčarjev Češkoslovaške akademije znanosti. Dopisni član od 5. februarja 1970.

Glej Letopis 21, str. 76—77.

### Marton Peci

rojen 29. decembra 1923, dr. sc., predstojnik Geografskega inštituta Madžarske akademije znanosti v Budimpešti, redni član MAZ in zašlužni profesor Budimpeštanske univerze. Dopisni član od 18. maja 1989.

Glej Letopis 40, str. 96—97.

### Petar Stefanović

rojen 3. junija 1914, dr. geoloških in mineraloških znanosti, redni profesor na Rudarsko-geološki fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 20. marca 1975.

Glej Letopis 26, str. 66—69.

## Redni člani

## Anton Ingolič

rojen 5. januarja 1907, pisatelj, upokojeni gimnazijski profesor. Dopisni član od 25. marca 1976, redni član od 24. aprila 1981. Častni član Slavističnega društva Slovenije in Slovenske izseljenske matice, častni občan Slovenske Bistrice; dobitnik nagrade AVNOJ 1980 in Prešernove nagrade 1949 in 1983 ter drugih nagrad in priznanj.

V letu 1989 je napisal dve noveli *Bližnjice*, *Predigra*, avtobiografski zapis z bibliografijo *Moje pisateljstvo* (1980—1989) in spominski zapis iz prvih povojnih let *Dragocena izkušnja*. Na šolah v Sloveniji in na Tržaškem je imel 12 literarnih nastopov.

Glej Letopis 39, str. 47 in 73—74.

## Zdenko Kalin

rojen 11. parila 1911, akademski kipar, upokojeni redni profesor za kiparstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Dopisni član od 5. marca 1976, redni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 39, str. 48.

## Bratko Kreft

rojen 11. februarja 1905 v Mariboru, dr. phil., dr. h. c. mariborske in kijevske univerze Tarasa Ševčenka, upokojeni redni profesor (honorarni) za novejšo rusko književnost (od Puškina do Šolohova) na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. V zimskem semestru 1961/62 gost-profesor na Goethejevi univerzi v Frankfurtu ob Majni. Od 1930 do 1962 član SNG v Ljubljani (režiser v Operi in Drami), od 1946 do 1955 dramaturg v Drami SNG v Ljubljani; dramatik, pripovednik, esejist in pisec različnih razprav s področja dramaturgije, teatrologije in slavistike, upokojen leta 1962 kot gledališki umetnik. Upravnik Inštituta za slovenski jezik od leta 1963 do 1984. Redni član od 22. decembra 1961; podpredsednik SAZU tretje mandatne dobe; zunanji dopisni član JAZU, MANU in Matice srpske.

Je dobitnik treh Prešernovih nagrad (zadnja 1975 za življenjsko delo), nagrade AVNOJ (1975), priznanja Sterijinega pozorja za teatrološko življenjsko delo z zlato značko in plaketo, reda dela z rdečo zastavo, reda zaslug za narod z zlato zvezdo, spominskega odlikovanja Prezidija ZSSR ob 40-letnici zmage nad fašizmom za dela o ruski književnosti, zlate značke Borštnikovega srečanja s plaketo in diplomo za petnajstletno predsednikovanje Borštnikovemu srečanju in bronaste ter zlate plakete mesta Maribor. Je častni član Slavističnega društva Slovenije in Srbije, častni občan mesta Gornja Radgona, častni občan mesta Maribor.

Glej Letopis 39, str. 48.



## Uroš Krek

rojen 21. maja 1922, skladatelj, upokojeni redni profesor za kompozicijo in teoretske predmete na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Dopisni član od 29. marca 1979, redni član od 23. maja 1985, dopisni član JAZU, častni član Slovenske filharmonije.

V letu 1989 je skomponiral dve skladbi: *Appassionato za flavto in klavir* ter priredbo za flavto in orkester *Dedicatio /Posvetilo/* za veliki simfonični orkester.

Glej Letopis 39, str. 48–49 in 75.

## Janez Menart

rojen 29. septembra 1929, slavist in komparativist, književnik. Dopisni član od 6. junija 1983, redni član od 23. aprila 1987; tajnik V. razreda od 8. januarja 1985.

Je vodja programa knjižnega kluba Svet knjige pri založbi Mladinska knjiga v Ljubljani.

V letu 1989 je poleg literarnega dela, 16. novembra nastopil v Cankarjevem domu na javni tribuni z referatom *Ali je slovenski narod suveren?*, imel 25. aprila literarni večer na Srednji šoli tehniških strok in osebnih storitev v Ljubljani ter v oktobru pri Mladinski knjigi izdal literarno-izobraževalno igrico *Literarna pokrivanka Slovenije*.

Glej Letopis 39, str. 49 in 76–77.

## France Mihelič

rojen 27. aprila 1907, upokojeni redni profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 6. februarja 1965.

Glej Letopis 39, str. 49–50.

## Milan Mihelič

rojen 20. julija 1925, dipl. ing. arh. Dopisni član od 24. aprila 1981, redni član od 23. aprila 1987.

V letu 1989 je sodeloval na internem natečaju za preureditev prostorov Narodne galerije in objekta Kluba delegatov z nadzidavo in povezavo med obema objektoma in prejel II. nagrado ter na javnem natečaju za urabanistično in arhitektonsko rešitev hotela v Porto-rožu. Projekt je dosegel priznanje z odkupom.

Načrtoval je urbanistično zasnovo ožjega območja »Bavarskega dvora« v Ljubljani, imenovanega zazidalni otok CO 2/1, ter območja južno od Dvořakove ulice med Titovo cesto in Kersnikovo ulico ter Ajdovščino, imenovanega zazidalni otok CO 2/6, ter dokončal izvedbene načrte za poslovno stavbo S1 na območju »Bavarskega dvora« v Ljubljani.

Izdelal je izvedbene načrte za nadzidavo inštitutov SAZU ob Salendrovi ulici v Ljubljani in izdelal načrte za prenovo hiše na Gornjem trgu v Ljubljani, objekta z oznako 8.

Glej Letopis 39, str. 50.

## Vladimir Pavšič — Matej Bor

rojen 14. aprila 1913, književnik. Redni član od 6. februarja 1965.

Glej Letopis 39, str. 50.

## Ivan Potrč

rojen 1. januarja 1913, pisatelj. Dopisni član od 10. marca 1977, redni član od 6. junija 1983.  
Glej Letopis 39, str. 50.

## Primož Ramovš

rojen 20. marca 1921, skladatelj. Dopisni član od 10. marca 1977, redni član od 6. junija 1983.

Krstno izvedbo so doživele skladbe:

*Slovenski filharmoniji* za simfonični orkester (Ljubljana), *Kvartet* za flavto, violino, violončelo in čembalo (Ljubljana), *Trio* za flavto, violino in kitaro (Ljubljana), *Dvoje oči* za harfo in klavir (Berlin), *Tokata* za ksilorimbo (vibrafon) in klavir (Ljubljana), *Avizo* za orgle (Ljubljana), *Šest etud* za kljunasto flavto (Ptuj), *Triangulum* za marimbafon (Zagreb).

Koncertno izvedbo so med drugim doživele skladbe:

*Concerto piccolo* za fagot (Trst, Maribor), *Kvartet* (Ljubljana), *A quattro* (Poreč), *Pihalni trio* (Ljubljana), *Tri za tri* (Poreč), *Viribus unitis* (Stuttgart), *Kontrasti* (Dunaj), *Sonatina za klarinet* (Ljubljana), *Tako naj bo* (Ljubljana), *Trije pastoralčki* (Berlin), *To je možno* (Ljubljana), *Koračnica* (Ljubljana), *Afixis* (Ljubljana), *Fantazija* za čembalo (Berlin), *Improvizacije* (Leipzig), *Dva nokturna* (Ljubljana), *Ekstremi* (Ljubljana), *Eikón* (Ljubljana, Žilina), *Acuta* (Ljubljana, Maribor, Zagreb), *Šest etud* (Ljubljana, Bled), *Syrygma* (Ljubljana, Bled, Ptuj, München), *Ekspanzija* (Ljubljana), *Eirene* (Ljubljana, Repentabor, Firenze).

Skladatelj je v Ljubljani izvedel več koncertov z orgelskimi improvizacijami.

Westdeutscher Rundfunk v Kölnu je posvetil njegovemu delu posebno oddajo. American Biographical Institute mu je podelil World Decoration of Excellence. Ista institucija mu je podelila tudi Biographical Roll of Honor. V Sydneyu pa mu je bil podeljen naziv Chevalier Comandeur, Ordre Souverain et Militaire de la Milice du Saint Sepulcre.

Glej Letopis 39, str. 50 in 80.

## Edvard Ravnikar

rojen 4. decembra 1907, ing. arh., upokojeni redni profesor za urbanizem in javne zgradbe na Fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 39, str. 51.

## Gabrijel Stupica

rojen 21. marca 1913, akad. slikar, upokojeni redni profesor Akademije za likovno umetnost Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 10. marca 1977, redni član 6. junija 1983.

V letu 1989 je imel razstavo risb in gvašev v galeriji Labirint v Ljubljani.

Glej Letopis 39, str. 51.

## Ciril Zlobec

rojen 4. julija 1925, slavist, pesnik, prevajalec, publicist in urednik. Dopisni član od 23. maja 1985, redni član od 18. maja 1989.

Od leta 1969 glavni in odgovorni urednik *Sodobnosti*, 1985—1986 predsednik Zveze pisateljev Jugoslavije, zdaj peto leto podpredsednik RK SZS (SZDL) za področje kulture, z drugim mandatom predsednik univerzitetnega sveta ljubljanske univerze in predsednik založniškega sveta DZS.

Glavne dejavnosti v letu 1989

*Literarni večeri* (in matineeje po šolah) s pogovori z občinstvom (Ilirska Bistrica, Gorica /Italija/ dvakrat, Slovenj Gradec, Velenje, Tržič, Žirovnica, Maribor, Preddvor na Gorenjskem).

*Predavanja* s pogovori z občinstvom, najpogosteje na temo slovenske samobitnosti, sedanjega položaja slovenskega naroda v Jugoslaviji, vloge in pomena kulture v narodni zavesti, o lastnem pesniškem in publicističnem delu (Maribor, prosvetnim delavcem; Zürich, slovenskim zdomcem in izseljencem; Tržič, slovenskim prosvetnim delavcem; Ljubljana, bežigraskim prosvetnim delavcem ZK; Velenje, prosvetnim delavcem; Črna na Koroškem, defektologom Slovenije; Ljubljana, udeležencem V. jugosl. kongresa o uporabi jezika; Radenci, slovenskim bibliotekarjem; predavanje s pogovorom na Teološki fakulteti v Ljubljani in v Mariboru; Milano, v knjižnici Truvulziana; na videmski in tržaški univerzi; Celovec, 21. koroški kulturni dnevi). *Govori in nagovori* in zborovanjih, proslavah, razstavah (Ljubljana: Dnevi slovenske glasbe; Tabor nad Zagorjem pri Pivki: 120-letnica Piškega tabora; Idrija: razstava sodobnega italijanskega slikarstva; Otočec: 126 let slovenskega zdravniškega društva; Vrba: petdeset let Prešernovega muzeja; Janče: proslava 47-letnice bojev II. grupe odredov na Jančah; Idrija: Srečanje partizanskih učiteljev Primorske; Šentvid pri Stični: 20. tabor pevskih zborov; Ljubljana: ob podelitvi Levstikovih nagrad; Novo mesto: razstava ob devetdesetletnici Božidarja Jakca; Bilje pri Gorici: otvoritev kulturnega doma Njegovana Nemca; Ljubljana: Slovenci v letu 1989, ob razstavi v Narodnem muzeju; Ljubljana: Jugoslovanski mesec knjige; Ljubljana: ob začetku šolskega leta Mednarodne šole v Devinu; Šentjanž na Dolnjem: stopetdesetletnica šole; Jesenice: ob podelitvi Čufarjevih nagrad in priznanj; Ljubljana: Dnevi slovenskih naravoslovcev; Gorjuše pri Litiji: ob stoletnici jamarstva na Slovenskem; Ljubljana: štiridesetletnica Glasbene akademije).

*Večeri Cirila Zlobca z gosti na Zemonu*, 24. februar: akademik Dobrica Ćosić: Jugoslavija na razpotju; 31. marec: akademik dr. Anton Trstenjak: Človek, bitje prihodnosti ali preteklosti?; 21. april: dr. Boštjan M. Zupančič — Matevž Krivic: Pravnost, zakonitost, pravičnost; 2. junij: dr. Alojzij Šuštar, ljubljanski nadškof in slovenski metropolit: Se Cerkev spreminja ali prilagaja?; 20. oktober: Janez Stanič — dr. Anton Stres: Je socializem v zatonu?; arh. Tomaž Vuga — dr. Dušan Plut: Smo v skladu z naravo ali proti njej?

*Okrogle mize* (kot voditelj ali udeleženeec): v Cankarjevem domu v Ljubljani, v gledališču v Kopru, na univerzi v Trstu, na ljubljanskem radiu in televiziji.

Glej Letopis 39, str. 51–53 in 85–87; 40, str. 98–99.

## Dopisna člana

---

### Janez Bernik

roj. 6. septembra 1933, redni profesor in predstojnik oddelka za slikarstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Dopisni član od 18. maja 1989.

Samostojna razstava:

Galerie 61. R. in G. Nitsch. Celovec od 6. do 30. novembra.

Skupinski razstavi:

Mednarodna grafična razstava, Centro internazionale della grafica, Benetke januarja in februarja; Grupa 69. Hommage 69, Mednarodni grafični likovni center, Ljubljana od 27. decembra 1989 do 27. januarja 1990.

Prejel je častno nagrado mednarodne žirije na mednarodni grafični razstavi v Benetkah.

Glej Letopis 40, str. 100–101.

### Ivan Minatti

rojen 22. marca 1924, slavist, pesnik, prevajalec. Do leta 1984 urednik pri založbi Mladinska knjiga, nato upokojen. Dopisni član od 23. aprila 1987.

Za RTV Ljubljana je prevedel mladinsko prozo Ivica V. Rorića *Zvezdica*, *Pravljica o ptici* in *Zgodba o opičjem mladiču*, za RTV Skopje pa je pripravil *Besedo ob 60-letnici makedonskega akademika dr. Aleksandra Spasova*.

Imel je tudi več literarnih nastopov, med drugim v Kranju, Murski Soboti, Novi Gorici, Velenju, Vrhniki, na Srednji družboslovni gimnaziji v Mariboru, v Domu JLA v Mariboru. Sodeloval je v uredniškem odboru za izdajo zbornika poezije avstralskih Slovencev pri Izseljenski matici.

Pri DZS že drugo leto čakajo na izid pesmi hrvaškega pesnika Igorja Zidića in pri Mladinski knjigi prav tako dve leti tekst *Ulica prednikov* hrvaške pisateljice Sunčane Škrinjarić, oboje v njegovem prevodu.

Glej Letopis 39, str. 51 in 78.

## Zunanji dopisni člani

---

### František Benhart

rojen 10. septembra 1924, slavist, kritik, prevajalec, član Zveze čeških pisateljev do leta 1970, živi v Pragi. Dopisni član od 23. maja 1985.

Glej Letopis 36, str. 103–104.

### Ivan Brajdić

rojen 16. junija 1924, hrvaški pisatelj in prevajalec slovenske književnosti. Dopisni člani od 18. maja 1989.

Glej Letopis 40, str. 101—102.

### Johann Cilenšek

rojen 4. decembra 1913, skladatelj, profesor na Franz Liszt-Hochschule für Musik v Weimarju. Dopisni član od 7. februarja 1967.

Glej Letopis 18, str. 61—63.

### Peter Handke

rojen 6. decembra 1942, pisatelj, dramatik, prevajalec, živi v Salzburgu. Dopisni član od 23. aprila 1987.

Glej Letopis 38, str. 112—113.

### Florjan Lipuš

rojen 4. maja 1947, pisatelj, ravnatelj osnovne šole na Slovenskem Koroškem. Dopisni član od 23. maja 1985.

Glej Letopis 36, str. 104—105.

### Desanka Maksimović

rojena 16. maja 1898, književnica. Dopisna članica od 7. februarja 1969.

Glej Letopis 20, str. 57.

### Janez Matičič

rojen 3. junija 1926, komponist, živi v Franciji. Dopisni član od 23. aprila 1987.

Glej Letopis 38, str. 113—114.

### Pavle Merku

rojen 12. julija 1927, slavist, skladatelj in violinist, srednješolski profesor in programski urednik Radia Trst. Dopisni član od 23. maja 1985.

Glej Letopis 36, str. 106—107.

### Andre Mohorovičić

rojen 12. julija 1913, dr. arh., ing. arh. in umetnostni zgodovinar, redni profesor za arhitekturo na Univerzi v Zagrebu. Dopisni član od 6. junija 1983.

Glej Letopis 34, str. 94—95.

### Zoran Mušič

rojen 12. februarja 1909, slikar. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 153—155.

### Dimitar Panteleev

rojen 26. novembra 1901, pesnik in prevajalec, član Zveze bolgarskih književnikov. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 156—157.

Boris Podrecca

rojen 30. januarja 1940, dipl. inž. arhitekture, živi kot samostojni arhitekt na Dunaju. Dopisni član od 23. aprila 1987.

Glej Letopis 38, str. 114–115.

Stanojlo Rajičić

rojen 16. decembra 1910, skladatelj, redni profesor na Glasbeni akademiji v Beogradu. Dopisni član od 20. marca 1975.

Glej Letopis 26, 70–72.

Harald Saeverud

rojen 17. aprila 1897, skladatelj in dirigent. Dopisni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 27, str. 103–106.

Lojze Spacal

rojen 15. junija 1907, slikar, grafik, živi v Trstu. Dopisni član od 23. aprila 1987.

Glej Letopis 38, 116–117.

## VI. RAZRED

*za medicinske vede*

---

### Redni člani

---

Janez Batis

rojen 15. marca 1919, dr. veterinarskih znanosti s področja mikrobiologije, imunologije in kužnih bolezni, upokojeni redni profesor Biotehniške fakultete Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 10. marca 1977, redni član od 6. junija 1983; glavni tajnik SAZU od 28. marca 1985.

V letu 1989 je predaval splošno mikrobiologijo in epizootologijo študentom veterinarstva in kandidatom podiplomskega študija. Na Inštitutu za mikrobiologijo in parazitologijo Veterinarske fakultete je opravljal raziskovalno in strokovno delo.

Bil je predsednik in koordinator dveh medakademijskih odborov (MO), in sicer MO za proučevanje infekcij s *Str. agalactiae* pri ljudeh in živalih, ki je leta 1989 zaključil raziskave, in novega MO za proučevanje zoonoz.

Udeležil se je 3. medakademijskega in 7. znanstvenega sestanka medicinskih razredov jugoslovanskih akademij v Novem Sadu (12. in 13. oktobra).

Bil je predsednik znanstvenega sveta RSS za biotehniške vede in predsednik Terminološke komisije pri Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU ter član veterinarske terminološke podkomisije. Na Veterinarski fakulteti je glavni in odgovorni urednik Zbornika Veterinarske fakultete. Bil je član predsedstva MK SZDL Ljubljane in delegat družbenopolitičnega zbora Skupščine mesta Ljubljane. V Slovenski matici je bil član upravnega odbora, na Uni-

verzi pa podpredsednik odbora za Prešernove nagrade študentom. Skupščina občine Litija ga je leta 1989 proglasila za častnega občana. Glej Letopis 39, str. 54–55 in 66.

### Miroslav Brzin

rojen 13. aprila 1923, dr. sc., redni profesor na Medicinski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in sodelavec Inštituta za patološko fiziologijo. Upravnik oddelka za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela SAZU. Dopisni član od 1. marca 1974, redni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 39, str. 55 in 68.

### Janez Fettich

rojen 9. oktobra 1921, dr. sc., dr. med., redni profesor dermatovenerologije in predstojnik katedre za dermatovenerologijo na Medicinski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, svetovalec na Univerzitetni dermatološki kliniki Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani. Dopisni član od 21. marca 1974, redni član od 29. marca 1979.

V 1989. letu je predaval dermatovenerologijo študentom odseka za splošno medicino Medicinske fakultete in izbrana poglavja iz dermatovenerologije slušateljem podiplomskega študija (socialna medicina, varstvo žena in otrok). Bil je mentor pri specialističnem študiju. Dermatovenerologijo je predaval tudi na Višji šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani.

Pri raziskovalnem delu je sodeloval v okviru matične ustanove (epidemiologija spolnih bolezni, zdravljenje s sodobnimi antihistaminiki in virostatiki). Za Univerzitetni zavod za zdravstveno varstvo SRS je izdelal izčrpno poročilo *Spolne bolezni v Sloveniji v letu 1988*. Z vabljenim predavanjem *Problematika herpesnih lezij na koži* je sodeloval na Simpoziju o herpetičnih virusnih boleznih v Strunjanu (od 5. do 7. oktobra). Predaval je tudi v okviru zdravstvenih oddaj Radia Ljubljane.

Poleg rednih obveznosti na fakulteti in na kliniki je predsednik znanstvenega sveta za medicinske vede Raziskovalne skupnosti Slovenije, član republiške komisije za medicinska etična vprašanja, član uredniškega odbora *Acta Dermatovenerologica Iugoslavica* (Zagreb), sodelavec uredniškega odbora Enciklopedije Slovenije in Medicinskega terminološkega slovarja. V Univerzitetnem kliničnem centru je predsednik komisije za kadrovsko izobraževalno področje.

Prejel je posebno Zahvalo dermatološke klinike v Sarajevu.

Glej Letopis 39, str. 55–56 in 69.

### Vinko Kambič

rojen 7. aprila 1920, dr. sc., dr. med., redni profesor za otorinolaringologijo na Medicinski fakulteti v Ljubljani in svetovalec na Univerzitetni kliniki za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo. Dopisni član od 23. maja 1985, redni član od 18. maja 1989.

V letu 1989 je opravljal redno pedagoško delo na Medicinski fakulteti in sodeloval pri podiplomskem študiju. Dva doktoranda, ki jima je bil



mentor, sta dosegla naziv doktorja znanosti. Trije raziskovalni projekti, ki jih je vodil, so bili leta 1989 zaključeni (Vpliv azbesta na sluznico grla, Vplivi avtoimunskih mehanizmov pri razvoju Reinkejevega edema in Širjenje karcinoma ustnega dna na periost mandibule). S sodelavci je na novo prijavil dve raziskovalni temi: Vpliv celuloze na sluznico dihal in Etiopatogeneza parestezije žrela. Rezultati raziskovalnega dela so bili objavljeni v tuji in domači literaturi. Svojo temeljno dejavnost je dopolnjeval s predavanji na domačih in tujih kongresih in simpozijih. Z referatom se je udeležil XII. evropskega kongresa patologov v Portu (Portugalska) in kongresa Jadranskega združenja patologov v Raveni (Adriatic Society of Pathology). V Ljubljani je vodil intersekcijski sestanek (ORL sekcije in Sekcije za maksilofacialno kirurgijo) o malignomih maksile. Aktivno je sodeloval na podiplomskem tečaju: ORL problemi v ordinaciji splošnega zdravnika in na memorialnem sestanku profesorja Janeza Plečnika. Organiziral in vodil je posvetovanje v Kragujevcu: Analiza oskrbe in zdravljenja poškodovanih v množični železniški nesreči pri Lapovu.

Bil je tajnik Medakademijskega odbora v izjemnih razmerah, član Medakademijskega odbora za proučevanje tumorjev glave in vratu, upravnega odbora združenja otorinolaringologov Jugoslavije, član uredniškega odbora Simpozija otorinolaryngologica Jug. ter član mnogih evropskih in ameriških združenj.

Novembra je bil izvoljen za častnega občana občine Metlika.

Glej Letopis 39, str. 62–63 in 74; 40, str. 103–104.

### Janez Milčinski

rojen 3. maja 1913, dr. iur., dr. med., častni doktor Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani (1979) in njen zaslužni profesor (1983). Častni doktor medicinskih znanosti Univerze Karla Marxa v Leipzigu (1987). Do dopolnjenega 70. leta redni profesor in predstojnik Inštituta za sodno medicino na Medicinski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 22. decembra 1961, redni član od 5. februarja 1970; od 25. marca 1976 predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ponovno izvoljen na skupščinah SAZU 24. junija 1980, 13. novembra 1984 in 20. decembra 1988.

Je predsednik programskega sveta skupnega raziskovalnega programa SAZU in ZRC SAZU Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda in predsednik Jugoslovanske pagvaške konference. V 1989. letu je predaval o medicinski etiki in deontologiji na podiplomskem tečaju za zdravnike in o medicinskem izvedenstvu za podiplomske slušatelje na Pravni fakulteti. Občasno je imel v Republiškem centru za obrambno usposabljanje v Poljčah predavanja o medicinskih vprašanjih, zlasti o identifikaciji trupel pri katastrofah.

Udeležil se je 68. kongresa Nemškega združenja za pravno medicino v Salzburgu. Na velikem konventu Ordre St. Fortunat v Haludovem-Malinska je prejel Paracelsusovo medaljo in diplomu Evropskega združenja za raziskavonja in zdravljenja kroničnih bolečin. Oktobra



1989 je bil izvoljen za častnega člana ICADTS (Mednarodnega odbora za študije o alkoholu in drogah v cestnem prometu).

Glej Letopis 39, str. 56—57 in 77.

### Lev Milčinski

rojen 23. junija 1916, dr. med., dr. sc., upokojeni redni profesor psihiatrije na Medicinski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 29. marca 1979, redni član od 6. junija 1983.

V 1989. letu je bil še naprej v pogodbenem razmerju z Univerzitetno psihiatrično kliniko (UPK) v Ljubljani kot svetnik. Opravljal je dvakrat tedensko ambulantne posvete ter sodeloval v strokovnem kolegiju UPK, kot tudi v Republiškem strokovnem kolegiju za psihiatrično službo. Predaval je na podiplomskih tečajih iz psihopatologije, socialne medicine, kazenskega prava, toksikologije o tematiki samomorilnost, zloraba drog, epidemiologija psihiatričnih motenj in dr. Na 33. medakademijskem in 8. znanstvenem zboru Oddelkov medicinskih znanosti akademij znanosti in umetnosti v Novem Sadu (12. do 13. oktober) je nastopil z referatom *Samomor kot socialnomedicinski problem*. Kot član organizacijskega odbora in referent (*Epidemiologija samomora v Jugoslaviji*; metodološka vprašanja) je nastopil na simpoziju v organizaciji Združenja SFRJ za preprečevanje samomora, v Kranjski gori (26.—27. oktober). Predaval je (*Depresija in samomorilnost*) za zdravnike ZD Izola (15. februar) in (*Praktična vprašanja preprečevanja samomora*) za zdravstvene in socialne delavce ter organe notranje uprave občine Trebnje (10. november). Prejel je Povelju za izuzetan doprinos razvoju psihiatrijske zaštite Združenja psihiatrov Jugoslavije. Ob 70-letnici Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani mu je bila vročena listina o podelitvi naslova zaslužnega profesorja.

Glej Letopis 39, str. 57—58 in 77—78.

### Franc Novak

rojen 2. junija 1908, dr. med., dr. sc., častni doktor univerze v Torinu, upokojeni redni profesor za ginekologijo in porodništvo na Medicinski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, od leta 1978 njen zaslužni profesor in bivši predstojnik Univerzitetne ginekološke klinike v Ljubljani. Dopisni član od 22. decembra 1961, redni član od 5. februarja 1970; tajnik VI. razreda SAZU. Od septembra 1983 član Sveta SR Slovenije.

Glej Letopis 39, str. 58.

### Andrej O. Župančič

rojen 27. januarja 1916, dr. med., upokojeni redni profesor za patološko fiziologijo na Medicinski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in njen zaslužni profesor. Dopisni član od 3. julija 1964, redni član od 5. februarja 1970.

V letu 1989 je vodil Inštitut za medicinske vede ZRC SAZU. Pripravljal je knjigo o varstvu pred ionizirajočim sevanjem. Za Skupščino SR Slovenije je pripravil vrsto mnenj o zdravstvenih vidikih

v zvezi z obratovanjem rudnika urana Žirovski vrh. Končal je grobo montažo filma o živalstvu na Slovenskem. Posvetovanja Vizualna informacija in komentar, ki ga je pripravil Avdiovizualni laboratorij ZRC SAZU, se je udeležil z referatom.

Glej Letopis 39, str. 58 in 87.

## Dopisna člana

---

### Lidija Andolšek-Jeras

rojena 30. julija 1929, dr. medicinskih znanosti, redna profesorica za ginekologijo in porodništvo na Medicinski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, svetovalka direktorja Univerzitetne ginekološke klinike za raziskovalno delo in dekanica Medicinske fakultete. Dopisna članica od 23. aprila 1987.

V letu 1989 je sodelovala v dodiplomskem in podiplomskem pouku na katedri za ginekologijo in porodništvo. Dva njena magistranda sta v letu 1989 uspešno obranila magistrsko delo; ostala pa je mentorica dvema doktorandoma in dvema novima magistrandoma.

Kot svetovalka direktorja Univerzitetne ginekološke klinike za raziskovalno delo je usmerjala delo v okviru Centra Svetovne zdravstvene organizacije za klinične raziskave reprodukcije človeka ter v okviru programa Raziskovalne skupnosti Slovenije. Nadaljevala je dve dolgoletni raziskavi: Primerjava CuT 380 A: CuT 220 C in primerjava treh tipov IUD: Cut 220 C, Nova T in WHO Levonorgestrel IUD, ter Cardiovascular disease morbidity in association with hormonal contraception. Sodelovala je v pripravah raziskave WHO: A randomized comparative study of interval insertion of two intrauterine devices: The T Cu 380 A and the Multiload 375 IUD v multidisciplinarnem projektu: Socialni, demografski in medicinski vidiki nizke rodnosti v Sloveniji.

Je članica projektne sveta tega projekta in projekta Pilotski poskus sodobnega zgodnjega odkrivanja raka na prsih v treh občinah SR Slovenije. Sodelovala je tudi pri pripravljanih delih za izdajo publikacije Zgodovina porodništva in ginekologije na Slovenskem.

Od 17. do 19. januarja je sodelovala na sestanku ekspertne skupine za raziskovalno delo na področju humane reprodukcije evropske regije SZO v Copenhagenu.

Kot članica SCIENTIFIC and Technical Advisory Group (STAG) of WHO Special Programme of Research, Development and Research Training in Human Reproduction se je udeležila (27. februar do 3. marec) rednega letnega srečanja te skupine. Predhodno je ocenjevala dvoletno raziskovalno delo (1988—1989) na področju neplodnosti (WHO Task Force on IMPLEMENTATION and Management of Infertility).

Maja je sodelovala s prispevki *Utjecaj ginekologa na razvoj planiranja obitelji v SR Sloveniji* (skupaj z M. Kožuh in D. Obersnel) ter *Ginekolozi i populaciona politika* (skupaj z A. Pretnar) na 33. ginekološko-akušerski nedelji SLD (18. in 19. maj). Neposredno po tem je

na povabilo Kosovske AZU predavala o *Problemu zdravlja i planiranja porodice* na Medakademijskem sestanku področja Jugoslavije sa visokom fertilitetom (20. maj) v Prištini.

Po sklepu Predsedstva SAZU zastopa Akademijo od 20. junija dalje v International Action of Medicine.

Oktober je sodelovala na različnih domačih in tujih srečanjih. Kot delegat sekcije za fertilitet in sterilnost Udruženja ginekologa i opstetičara Jugoslavije se je udeležila od 1. do 6. oktobra 13. World Congress on fertility and sterility v Marrakeshu (Maroko).

Prav tako je v oktobru (12. in 13. oktober) sodelovala na 33. medakademijskem srečanju v Novem Sadu z dvema prispevkoma: na 8. naučnom skupu odelenja med. nauka. Akademijska nauka i umetnosti SFRJ pri programu Mladi raziskovalci s prispevkom *Uticao na naučno-istraživački i pedagoški potencijal u SR Sloveniji* (skupaj z akademikom M. Brzinom) in prispevkom *Korištenje rezultata proučavanja veštačkog prekida trudnoće u rutinskom radu ginekoloških odjelenja*.

Od 14. do 17. oktobra je sodelovala (skupaj z D. Obersnel) s prispevkom *Women's perspective and quality of health care program in family planing* na WHO delavnici v Alma Ati.

18. oktobra je vodila in predavala na ginekološki sekciji SZD *Preprečevanje vnetij* pri IUUV, 8. novembra pa *Javno-zdravstveni vidiki pomenopavze*.

Od januarja pripravlja multidisciplinarni simpozij *Želeni otrok naj se rodi in raste zdrav*, ki bo z mednarodno udeležbo 13. in 14. aprila ob 45-letnici OZN v Slovenj Gradcu. Poleg tega pripravlja okroglo mizo, ki bo v Ljubljani 8. oktobra 1990 v okviru 3. jugoslovanskega kongresa perinatalne medicine.

V tem letu je vodila Odbor za medrepubliško in mednarodno sodelovanje pri Raziskovalni skupnosti Slovenije, kot članica pa je sodelovala v predsedstvu Raziskovalne skupnosti Slovenije, v upravnem odboru Sklada Borisa Kidriča in znanstvenem svetu za medicinske vede Raziskovalne skupnosti Slovenije.

Na strokovno organizacijskem področju je delala kot članica strokovnega kolegija in razširjenega strokovnega kolegija Univerzitetne ginekološke klinike ter kot članica Republiškega komiteja za zdravstveno in socialno varstvo SR Slovenije.

Je članica uredniških odborov *Acta Europea Fertilitatis* in *Acta Reproductiva Turcica*.

Glej Letopis 39, str. 58–59 in 65.

## Vinko V. Dolenc

rojen 19. junija 1940, dr. medicinskih znanosti, izredni profesor za nevrokirurgijo na Medicinski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in od junija 1987 predstojnik Univerzitetne klinike za nevrokirurgijo. Dopisni član od 23. aprila 1987.

V letu 1989 je bil vabljeni predavatelj:

januarja v Atenah na International Symposium on Microneurosurgery s predavanjem *Surgical approach sinus lesions, surgery the*

*peripheral nerves, surgical approach to basilar bifurcation aneurysms through the orbit*; februarja na Medicinski fakulteti v Ljubljani na XXVth Post-graduate Course in Surgery s predavanjem *What is new in neurosurgery*; marca v Omahi (Nebraska) na International Symposium on Intracranial Aneurysms s predavanjem *Anatomy and treatment intracavernous vascular lesions*; aprila v Washingtonu na AANS Annual Meeting s predavanjem *Tumors of the cavernous sinus, peripheral nerve syndromes, cavernous sinus*; maja v Charlottesville na univerzi v Virginiji s predavanjem *Anatomy and surgery of the cavernous sinus*; junija v Ljubljani na 39e Congres de la Societe de Langue Francaise s predavanjem *Surgical anatomy of the cavernous sinus*, v Bostonu na Harvard Medical School s predavanjem *Cavernous sinus and skull base surgery*, v Detroitu v Henry Ford Hospital s predavanjem *Anatomy and surgery of the cavernous sinus*, v Cincinnati na univerzi s predavanjem *Anatomy of the CS, approaches to the CS, tumorous and vascular lesions of the CS*; julija v Tokiu na 1st Japan Conference of Skull Base Surgery s predavanjem *Cavernous sinus surgery*; septembra v Seattleu na Annual Review of Neurology and Neurosurgery s predavanjem *Surgical approaches to cavernous sinus vascular lesions, surgical approaches to skull base tumors*; novembra v Santiagu na Simposium Internacional De Ciencias Neurologicas Instituto de Neurocirurgia A. Asenjo s predavanjem *Avances en la tecnica del tratamiento de los tumores intraventriculares*, v Charlottesville na Cranial Base Surgery Conference s predavanjem *Surgery of skull base lesions*, v Charlottesville na oddelku za nevrokirurgijo univerze Virginia s predavanjem *Reconstructive intravascular procedure on intracranial vessels*, v Charlotte na oddelku za nevrokirurgijo Charlotte Medical center s predavanjem *Microsurgical anatomy of cavernous sinus*; decembra v Sisku na Jugoslovanskem kongresu kirurgov s predavanjem *Anatomija in kirurgija kavernožnega sinusa*.

V letu 1989 je tudi organiziral učne delavnice (in na njih operiral): aprila v Charlottesvilleu na oddelku za nevrokirurgijo, julija v Charlottesvilleu na istem oddelku, septembra tudi tam, novembra v Buenos Airesu na Clinica Bazterrica, novembra v Charlottesvilleu na oddelku za nevrokirurgijo, v Charlotte, N. C. na oddelku za nevrokirurgijo v Charlotte Medical Center, decembra v Munsterju (Zah. Nemčija) na oddelku za nevrokirurgijo Clemens Hospital GmbH v Zurichu (Švica), na univerzitetnem kliničnem centru in v Seoulu (Južna Koreja), v Kangnam St. Mary's Hospital Catholic University Medical College.

V dneh od 4. do 7. junija je organiziral v Ljubljani 39e Congres de la Societe de Neurochirurgie de Langue Francaise in objavil dva članka ter knjigo.

Glej Letopis 39, str. 59—62.

### Edhem Čamo

rojen 27. januarja 1931, dr. medicinskih znanosti, redni profesor za zoohigieno na veterinarski fakulteti v Sarajevu. Dopisni član od 13. marca 1972.

Glej Letopis 23, str. 62—64.

### Milan Dimitrijević

rojen 27. januarja 1931, dr. medicinskih znanosti, redni profesor za nevrofiziologijo na Baylor College of Medicine v Houstonu (Texas). Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 158—159.

### Boris Drujan

rojen 27. junija 1928, dr. organske kemije in farmakologije, predstojnik laboratorija za nevrokemijo IVIC v Caracasu (Venezuela). Dopisni član od 10. marca 1977.

Glej Letopis 28, str. 93—100.

### Abel Lajtha

rojen 29. septembra 1922 v Budimpešti, redni profesor psihiatrije in direktor Centra za nevrokemijo Inštituta za psihiatrične raziskave na New York University School of Medicine. Član American Academy of Neurology in Indijske akademije znanosti ter številnih drugih znanstvenih inštitucij. Dopisni član od 18. maja 1989.

Glej Letopis 40, str. 104—106.

### Esad Mekuli

rojen 17. decembra 1916, dr. veterine, pesnik in prevajalec, živi v Prištini. Dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 30, str. 107—108.

### Joseph Milič-Emili

rojen 25. julija 1931, dr. medicinskih znanosti, redni profesor za fiziologijo in eksperimentalno medicino na McGilovi univerzi v Montrealu. Dopisni član od 6. junija 1983.

Glej Letopis 34, str. 99—100.

### Vladimir Aleksandrovič Negovski

rojen 19. marca 1909, dr. medicinskih znanosti, profesor za reanimatologijo v laboratoriju za splošno reanimatologijo Akademije za medicinske znanosti ZSSR. Dopisni član od 6. junija 1983.

Glej Letopis 34, str. 101—102.

### Otto Prokop

rojen 29. septembra 1921, dr. medicinskih znanosti, upokojeni redni profesor za sodno medicino na Humboldtovi univerzi v Berlinu (NDR), upravnik hematoserološkega laboratorija v Inštitutu za sodno medicino iste univerze. Dopisni član od 23. aprila 1987.

Glej Letopis 38, str. 122—123.

### Peter Safar

rojen 12. aprila 1924, dr. medicinskih znanosti, profesor za reanimatologijo in direktor raziskovalnega centra za reanimacijo pri univerzitetnem zdravstvenem centru v Pittsburgu (ZDA). Dopisni član od 6. junija 1983.

Glej Letopis 34, str. 103—104.

### János Szentágothai

rojen 31. oktobra 1912, dr. medicinskih znanosti, redni profesor za anatomijo v anatomskem inštitutu v Budimpešti. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 160—161.

### Mstislav Vasiljevič Volkov

rojen leta 1923, dr. ortopedije in redni profesor, direktor Centralnega inštituta za travmatologijo in ortopedijo N. N. Priorova v Moskvi, glavni travmatolog ZSSR. Dopisni član od 7. februarja 1968.

Glej Letopis 19, str. 40.

# NOVI ČLANI







Janko Pleterski

Rodil se je 1. februarja 1923 v Mariboru in maturiral 1941 v Ljubljani. Avgusta 1941 ga je okupator zaprl in marca 1942 obsodil na daljšo zaporno kazen. Po kapitulaciji Italije je bil v delovnem taborišču, od koder je poleti 1944 pobegnil v partizane. Po mobilizaciji je do 1947 obiskoval diplomatsko šolo ministrstva za zunanje zadeve in nato delal tam do 1951. leta. Po vrnitvi v Ljubljano se je zaposlil v zunanjepolitični redakciji Radia Ljubljane in nato na Inštitutu za narodnostna vprašanja, kjer je delal na problematiki koroških Slovencev. Hkrati je študiral na FF v Ljubljani, diplomiral 1957 in 1960 obranil disertacijo (*Narodna zavest in politična orientacija prebivalstva slovenske Koroške v letih 1848—1914*). Leta 1970 je bil izvoljen za docenta za zgodovino Slovencev in drugih jugoslovanskih narodov od srede 18. stoletja dalje, 1971 za izrednega in 1974 za rednega profesorja. Upokojil se je 1982. leta.

Tematsko različno in vsebinsko bogato znanstveno in strokovno delo dr. Pleterskega je zelo obsežno, saj zajema 15 samostojnih knjižnih izdaj in blizu 100 večjih razprav od skupno okoli 300 bibliografskih enot. Nje-

govo znanstveno delo je bilo posvečeno predvsem vprašanju slovenskega in jugoslovanskega razvoja v zadnjih desetletjih 19. in v prvi polovici 20. stoletja.

Prvo celoto znanstvenega dela dr. Pleterskega predstavljajo monografije, razprave in članki o zgodovni koroških Slovencev od srede 19. stoletja dalje, ki jo nekako zaključuje knjiga *Narodna in politična zavest na Koroškem*, Ljubljana (SM) 1965, 478 str. Raziskal je temelje za etnični razvoj v slovenskem in mešanem delu Koroške ter za idejnopolični in strankarski razvoj slovenskega prebivalstva v deželi. Ob tem je ustvaril vzorec za poglobljeno statistično — sociološko proučevanje globalne slovenske zgodovine v času nastajanja slovenskega političnega gibanja v habsburški monarhiji. Na ta izhodišča je postavil tudi svoje nadaljnje raziskave iz problematike koroških Slovencev, zlasti o za nas nesrečnem plebiscitu (npr. zbornik *Koroški plebiscit*, Ljubljana (MS) 1970; *Der ungleiche Grenzstreit*, Celovec — Trst 1985).

Približno od 1970 dalje, ko je prišel na fakulteto, je Pleterski razširil težišče znanstvenega dela na vrsto ključnih vprašanj iz zgodovine Slovencev v novejši dobi. Obravnaval je zlasti slovensko politiko v zadnjem desetletju habsburške dinastije in slovensko odločitev za združitev z drugimi jugoslovanskimi narodi 1918. Z etnično, gospodarsko in družbeno strukturno analizo položaja Slovencev pred prvo svetovno vojno ter s poglobljeno raziskavo političnih vprašanj tistega časa je strnil svoja spoznanja v knjigo *Prva odločitev Slovencev za Jugoslavijo*, Ljubljana (SM) 1971, 324 str. V delu je poudaril prelom Slovencev s habsburško monarhijo in njenim državnim okvirom ter za samovoljno odločitev za jugoslovansko državno skupnost, kar je pozneje še poglobil v podrobnih študijah. Najpomembnejše razprave iz tega raziskovalnega kompleksa je nato združil v knjigo *Študije o slovenski zgodovini in narodnem vprašanju*, Maribor 1981.

Tretje področje, v katerega se je usmerjal, je bilo nacionalno vprašanje v slovenski in jugoslovanski teoriji in praksi. Več strnjenih razprav o tej problematiki je izšlo v knjižni obliki doma (*Komunistična partija Jugoslavije i nacionalno pitanje*, Beograd 1971; *Revolucija in vprašanje narodov*, Ljubljana 1975) in v tujih publikacijah. Po letu 1980 je smotrno in sistematično proučeval nacionalno problematiko pri jugoslovanskih narodih in jugoslovansko vprašanje v stoletju 1848 do 1945. Rezultat tega dela je bila knjiga *Nacije — Jugoslavija — Revolucija*, Beograd 1985, 531 str., 1988<sup>2</sup>, 588 str. (v slovenskem prevodu 1986, 426 str.), vsekakor vrhunec znanstvenih naporov dr. Pleterskega. V našem zgodovinopisju se posamezniki niso pogosto lotili problematike vseh jugoslovanskih narodov, zlasti ne o obravnavanem obdobju. Delo je dobilo soglasno priznanje v jugoslovanski javnosti, čeprav je sprožilo tudi precej razgrete razprave. V knjigi je zajel analizo nacionalnega vprašanja jugoslovanskih narodov in nelahkega vraščanja jugoslovanskih narodov v državno celoto tudi po NOB in zmagoviti revoluciji.

Pomemben je bil njegov prispevek pri nastajanju Zgodovine ZKJ (1985), kjer je bil član uredništva in hkrati pisec prvega dela knjige *o delavskem gibanju do 1919*. Posvečal se je tudi teoriji zgodovinske vede in njeni metodologiji.

Za svoja znanstvena dela je Pleterski dobil nagrado Sklada Borisa Kidriča, Kidričevo nagrado ter NIN-ovo nagrado D. Tucovića za publicistiko (1966, 1985, 1987).

Sodeloval je na mnogih znanstvenih zborovanjih doma, na različnih jugoslovanskih simpozijih in kongresih ter pri znanstvenih projektih, enako tudi v mednarodnih merilih (svetovni kongres v Bukarešti, jugoslovansko-avstrijska in jugoslovansko-italijanska komisija za zgodovino). Uveljavil se je kot kulturni in javni delavec; je član predsedstva SRS.

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za dopisnega člana.



Branko Fučić

Rodil se je 8. septembra 1920 v Dubašnici na otoku Krku. Na filozofski fakulteti Univerze v Zagrebu je 1944 diplomiral iz zgodovine umetnosti in kulture, arheologije ter svetovne in nacionalne zgodovine. Že vrojeno zavezanost istrski in primorski zemlji, njenemu človeku in kulturi mu je utrdilo sodelovanje s prof. Ljubom Karamanom med prvim službovanjem na zagrebškem Konservatorskem zavodu, drugo potrdilo strokovne usmeritve in metodologije pa mu je dozorelo ob mentorstvu in prijateljstvu slovenskega umetnostnega zgodovinarja prof. Franceta Steleta, pri katerem je 1965 v Ljubljani tudi doktoriral z disertacijo o srednjeveškem istrskem stenskem slikarstvu. Od 1945 dalje je služboval v strokovnih ustanovah na Reki, najprej pri Konservatorskem zavodu, nato v sklopu JAZU v Historičnem inštitutu, v Jadranskem inštitutu in v Kabinetu za povijest kulture i umjetnosti Istre i Hrvatskog Primorja, v katerem deluje še zdaj kot višji znanstveni sodelavec.

Fučičev strokovni interes sega od arheoloških dob čez srednji vek do izbranih poglavij novejšje umetnosti, povezan z živim zgodovinarskim podživljanjem, oprtim tudi na arhivalne vire, in s spomeniškovarstveno zavzetostjo. Že prvi *Izveštaj o putu po otocima Cresu i Lošinju* in drugi *po Labinskem kotarju in Krasu* (Ljetopis JAZU 55 in 57) sta vzbudila pozornost z odkritjem številnih dotlej prezrtih, a pomembnih spomenikov. Osrednjo skrb pa je Fučić posvetil raziskovanju srednjeveškega

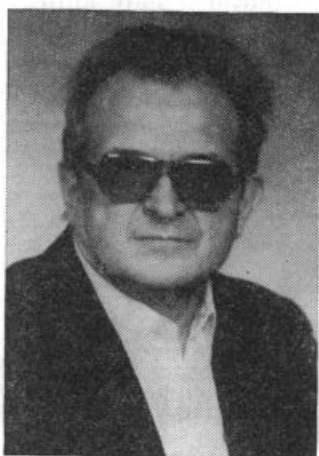
slikarstva Istre od pozne romanike do renesanse 16. stoletja. Gradivo je slogovno in ikonografsko analiziral, uredil po delavniških skupinah, mu določil stilnodialektološki značaj v razpetosti med srednjeevropskimi in mediteransko-beneškimi stilnimi silnicami. Raziskovanje ga je nujno usmerilo tudi v komparacijo s sorodnimi slovenskimi slikarskimi spomeniki, kar ga je živo povežalo s slovenskimi kolegi in rodilo v obeh smereh odlične rezultate. Med drugim je zelo viden Fučićev delež pri razbiranju glagolskih tekstov ob freskah Ivana iz Kastva iz l. 1490 v Hrastovljah in pomembne so njegove ugotovitve o delovanju istrskega Pisane (Šarenog) mojstra na Seničnem pri Golniku, na Bregu pri Preddvoru in v Celju; njegove formulacije kraškega stilnega izraza osvetljujejo tudi poznogotsko slogovno situacijo slovenske Primorske. V posamičnih študijah je Fučić zarisal ključne faze istrskega freskantstva: Humski triptih, freske v Butonigi, Sv. Foška pri Peroju, Božje Polje, Lindar, Hum. Posebej ga je pritegnil problem z imenom Vincenca iz Kastva in z letom 1474 zaznamovanih fresk v Marijini cerkvi na Skrilih pri Bermu, posebej še z metodološko zgledno analizo »rokopisa« treh sodelujočih slikarjev, pred natisom pa je večja monografija o beramskih freskah, ki vsestransko in plastično osvetljuje ne samo celotni beramski slogovni kompleks, marveč tudi zgodovinsko in družbeno ozadje tedanje istrske podeželske sredine.

Studij fresk in kiparskih spomenikov je terjal tudi temeljito obvladanje glagolske epigrafike. Fučić se je razvil v enega najvidnejših strokovnjakov glagolskega pismenstva, kot dokazuje tudi monumentalno delo *Glagolski natpisi* (JAZU 1982), katalog glagolskih epigrafskih spomenikov v grafitih, kamnu, lesu in kovini na južnoslovanskem ozemlju do leta 1800, pri čemer tudi napisov na Slovenskem ni prezrl. Ob Baščanski plošči je dokazal, da gre za plutej oltarne pregrade in ne samo za spominski napis. Kot odličan, tudi literarno nadarjen stilist, ki mu tudi najresnejše razprave esejistično blešče, je našel Fučić pot tudi do nestrokovnih bralcev in jim s tem utrjeval narodno in lokalno zavest ter odgovornost za varovanje domačih kulturnozgodovinskih prič. Strokovno organizacijsko delo ga je usmerilo v izkopavanje opatije Sv. Lucije v Jurandvoru, v organiziranje in načrtovanje mnogih muzejskih in galerijskih razstav na Reki, v Labinu in drugod. Aktivno je in še sodeluje na domačih in mednarodnih kongresih, npr. v Salzburgu, Regensburgu, Loretu, Florenci, Pistoji in drugod.

Leta 1967 je prejel nagrado mesta Reke, 1971 Marulićevo plaketo Čakavskega sabora, 1984 nagrado »Juraj Dobrila« v Pazinu in častno plaketo Društva konservatorja SR Hrvatske. Leta 1985 je prejel na Dunaju mednarodno Herderjevo nagrado.

6. junija 1975 je bil izbran za člana sodelavca JAZU in 9. junija 1983 za izrednega člana JAZU.

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za zunanjega dopisnega člana.



Franc Jakopin

Dr. Franc Jakopin, upravnik Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, je bil v obdobju od izvolitve za dopisnega člana leta 1985 urednik ali sourednik pa tudi soavtor vrste pomembnih znanstvenih publikacij — knjig in zbornikov (Slovenska krajevna imena — soavtor in sourednik. Slovar slovenskega knjižnega jezika — soavtor in sourednik. Jakob Rigler. Razprave o slovenskem jeziku — urednik in soavtor. Besedišče slovenskega jezika I—II — sourednik, Obdobja 8, Sodobni slovenski jezik, književnost in kultura — sourednik).

Z referatom se je udeležil dvanajstih slovenskih, jugoslovanskih in mednarodnih simpozijev, seminarjev, znanstvenih posvetovanj in kongresa (Ljubljana, Zagreb, Sarajevo, Novi Sad), na katerih je govoril o aktualnih vprašanjih slovenskega in slovanskega jezikoslovja (slovensko in slovansko narodopisje, stilne oznake v slovenskem in drugih slovanskih slovarjih knjižnih jezikov, naloge slovenske sociolingvistike, osebna imena v zgodovini Slovencev, starejša slovenska leksikografija, usoda slavizmov v slovenskem knjižnem jeziku 30. in 40. let, slovenska toponimija in drugo).

V vseh svojih objavah nastopa F. Jakopin kot široko in temeljito razgledan slovenist in slavist-jezikoslovec. Zato ne preseneča, da ga je tržaška univerza povabila za honorarnega predavatelja slovanske filologije (1982—1986). Poleg tega ima na Filozofski fakulteti dve uri predavanj in vaj iz predmeta Ustroj beloruskega in ukrajinskega jezika.

Dr. F. Jakopin opravlja zadnja leta na področju slovenskega jezikoslovja vrsto odgovornih in zahtevnih funkcij: je član in predsednik glavnega uredniškega odbora Slovarja slovenskega knjižnega jezika, član treh medakademijskih odborov: za onomastiko, za leksikografijo in leksikologijo ter za manjšinjska vprašanja, član komisije za historične slovarje slovenskega jezika, predsednik komisije za naglas, pravopis, pravorečje in oblikoslovje Slovarja slovenskega knjižnega jezika, član in od 1987 predsednik komisije za obravnavo pripomb javne razprave k Načrtu pravil za novi slovenski pravopis, ki je svoje dolgotrajno delo pred kratkim zaključila.

Sodeloval je tudi pri pripravi poskusnega zvezka Slovarja stare knjižne prekmurščine, ki je izšel v začetku januarja 1989; je sopredsednik Lingvističnega krožka Filozofske fakultete, član znanstvenega sveta za humanistične vede pri Raziskovalni skupnosti Slovenije in član mednarodnega redakcijskega odbora revije *Russian Linguistics*.

Skupščina SAZU ga je 19. maja 1989 izvolila za rednega člana.



Niko Kuret

Rodil se je 24. aprila 1906 v Trstu. Diplomiral je iz francoskega jezika, primerjalne književnosti in etnologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Leta 1954 je prišel na Inštitut za slovensko narodopisje SAZU, kjer je doktoriral in prevzel sekcijo za ljudske šege in igre ter jo vodil do leta 1978.

Strokovno delo Nika Kureta je mogoče razdeliti na tri področja. Začel je z raziskovanjem ljudskega gledališča pri Slovencih. Dela s tega področja je objavljal od leta 1951 naprej, ko je izšla razprava *Trikraljevske igre in kolede na Slovenskem*. Sintetični deli z ljudsko gledališko tematiko pa sta *Duhovna drama* kot trinajsti zvezek Literarnega leksi-

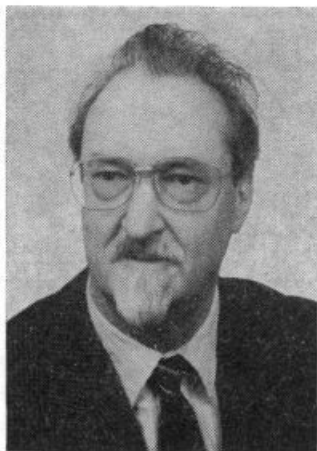
kona (1981) in knjiga *Koledniška dramatika slovenskega baroka* (1986). Vrsto študij, pa tudi obsežnejših del je Kuret napisal s področja raziskav ljudskih šeg in običajev. Spričo primerjalne naravnosti je več teh študij natisnjenih v mednarodnih revijah in zbornikih (npr. razprave *La Segavecchia con particolare riguardo ai suoi aspetti sloveni* (1960), *Adonisgärtlein Sloweniens* (1961), *Der Weihnachtsblock bei den Slowenen* (1661) in druge). Sintezo Kuretovih raziskovanj na tem področju etnologije pa predstavlja *Praznično leto Slovencev* v štirih knjigah (1965—1971, 1393 str., v pripravi je nova izdaja). Gre za vrhunski dosežek narodopisne stroke, v katerem je avtor naše šege uvrstil v mozaik slovanskih in indoevropskih šeg oziroma običajev.

Tretje področje Kuretovega strokovnega dela zajema proučevanje slovenskih ljudskih mask. Poleg vrste tovrstnih študij v slovenskem in drugih evropskih jezikih kaže tukaj omeniti mogočno monografijo *Maske slovenskih pokrajin* (1984, 544 str.).

Kuret je bil sourednik več slovenskih in tujih strokovnih revij, med drugim pobudnik za ustanovitev in urednik zbornika *Traditiones* ter slovenski predstavnik v uredništvu mednarodne etnološke revije *Demos*, ki jo izdaja Akademija znanosti NDR v Berlinu.

Je dosmrtni član *Société Internationale d'Étnologie et de Folklore* v Parizu, dopisni član *Commission Royale Belge de Folklore* v Bruxellesu. Znanstveni opus Nika Kureta obsega osem knjig, dve zbirki gradiva ter okrog 300 razprav in drugih prispevkov v slovenskih, jugoslovanskih in mednarodnih zbornikih, revijah in časopisih. Zanj je prejel dvakrat, 1955 in 1971, *Premio internazionale folclorico »Giuseppe Pietrè«* v Palermu ter 1966 Herderjevo nagrado na Dunaju.

Skupščina SAZU ga je 18. maja izvolila za dopisnega člana.



Gerhard Giesseman

Rodil se je 14. julija 1937 v Zwickau (NDR). Na Goethejevi univerzi v Frankfurtu ob Maini je študiral slavistiko in germanistiko. Po promociji za doktorja filozofije leta 1969 je postal znanstveni asistent in docent na



Goethejevi univerzi, nato predavatelj v Göttingenu, potem na Philippsovi univerzi v Marburgu ob Lahni, kjer se je habilitiral. Od 1980 predava kot redni profesor na univerzi Justus Liebig v Giessnu, kjer je bil 1981/82 dekan, zdaj pa je predstojnik Inštituta za slavistiko. Je soizdajatelj časopisa *Kritikon Litterarum*, mednarodnega glasila za romanistiko, slavistiko, anglistiko, amerikanistiko in jezikoslovje, soizdajatelj zbornika razprav *Frankfurter Abhandlungen zur Slavistik* in zbornika *Beiträge zur Slavistik*.

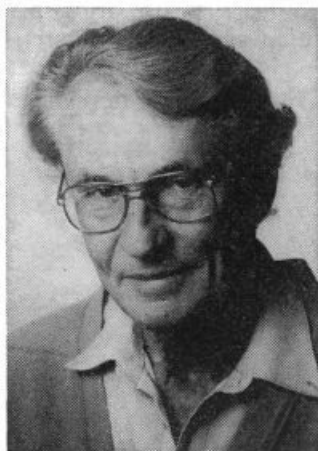
Prof. Giesemann je izdal več tehtnih, v strokovni javnosti visoko upoštevanih knjig ali obsežnejših razprav s področja rusistike in slovanske primerjalne vede, tako publikacijo *A. F. Merzljakov, Kratkoe načertánie teorii izjaščnoj slovesnosti* (1977), delo *Das Parodieverständnis in sowjetischer Zeit. Zum Wandel einer literarischen Gattung* (1983) in knjigo *Die Strukturierung der russischen literarischen Romanze im 18. Jahrhundert* (1985).

Prva Giesemannova zveza s slovensko književnostjo in kulturo sodi v leto 1971, ko izide knjiga *Zur Entwicklung des slovenischen Nationaltheaters* s podnaslovom *Versuch einer Darstellung typologischer Erscheinungen am Beispiel der Rezeption Kotzebues*. Knjiga obravnava nemško-slovenske gledališke stike od začetka 19. stoletja tja v naše stoletje. Po njej je Giesemann do danes objavil še štirinajst razprav o naši tematiki. Te njegove razprave obsegajo domala vsa obdobja našega slovstvenega in literarnega razvoja od brižinskih spomenikov v srednjem veku, reformacije, baroka, mimo zgodnje romantike, realizma, moderne, ekspresionizma do socialnega realizma in sodobne literature.

Prof. Giesemann je eden redkih evropskih literarnih raziskovalcev, ki že skoraj dvajset let nepretrgano sodelujejo s slovensko literarno vedo, bodisi z razpravami v mednarodnih strokovnih revijah in zbornikih, bodisi z referati na naših simpozijih. Po znanstveni teži in inovativno metodološki naravnosti svojega razpravljanja sodi v sam vrh tujih slavistov in slovenistov.

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za zunanjega dopisnega člana.





Zoran Konstantinović

Rodil se je 5. junija 1920 v Beogradu. Kot aktivni udeleženec NOB je del vojne preživel po nemških taboriščih. Germanistične študije je začel v Zagrebu, končal v Beogradu 1953, kjer je leta 1957 doktoriral s tezo *Nemački putopisi o Srbiji i Crnoj gori*. Kot docent in profesor je delal na filološki fakulteti beograjske univerze od 1957 do 1970, odtlej je predstojnik Inštituta za primerjalno literarno vedo na univerzi v Innsbrucku. Konstantinovićevo znanstveno delo obsega troje področij: teorijo literarne komparativistike, metodologijo literarne vede ter poetiko nemškega in jugoslovanskega ekspresionizma.

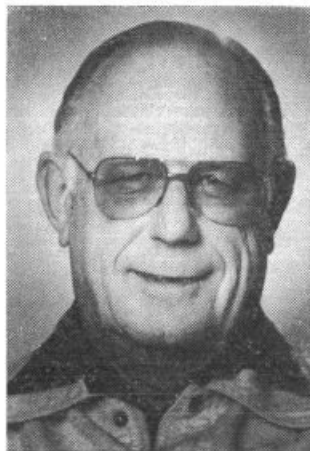
Objavil je sedem knjig, in sicer: *Ekspresionizam*. Cetinje 1967, *Uvod u uporedno proučavanje književnosti*. Beograd 1964, *Fenomenološki pristup književnom delu*. Beograd 1969, *Deutsche Reisebeschreibungen über Serbien und Montenegro*. München 1969, *Phänomenologie und Literaturwissenschaft*. München 1973, *Weltliteratur. Strukturen — Modelle — Systeme*. Freiburg 1979 in *Vergleichende Literaturwissenschaft*. Bern-Frankfurt 1988.

Čez štiristo (400) razprav in študij je objavil v jugoslovanskih in evropskih znanstvenih revijah, problemskih zbornikih, v *Propyläen Geschichte der Literatur* pa razpravi: *Aufklärung und Romantik bei den Völkern Südosteuropas* (1983) ter *Wissenschaft und Utopie in der Literatur des 19. Jahrhunderts* (1984). V Sloveniji sodeluje — tudi s slovenističnimi temami — v Slavistični reviji ter v »Obdobjih« o simbolizmu, ekspresionizmu, socialnem realizmu ter o sodobni slovenski književnosti (1982 do 1988). Razprave objavlja v srbohrvaščini, nemščini in francoščini.

Po njegovi zaslugi so na avstrijskih univerzah, še posebej v Innsbrucku, gostovali številni jugoslovanski, tudi slovenski raziskovalci literature, nekateri so se vključili tudi v njegov raziskovalni projekt o srednjeevropskih literaturah. In obratno, tudi sam rad gostuje s predavanji na oddelkih za literarno zgodovino in teorijo na ljubljanski filozofski fakulteti.

Je zunanji dopisni član SANU in MANU, član Komisije za literaturo pri Avstrijski akademiji znanosti in umetnosti ter član srbskega in avstrijskega PEN.

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za zunanjega dopisnega člana.



Gunnar Olaf Svane

Rodil se je 25. septembra 1927 v Københavnu. Po študiju slovanske filologije na Univerzi v Københavnu je postal prav tam univ. docent za srbohrvaščino in bolgarščino. Leta 1958 je v Københavnu dosegel doktorat z disertacijo iz zgodovine srbohrvaščine. Od leta 1965 je redni profesor za slovanske jezike in književnosti na Univerzi v Århusu. G. O. Svane je od 1979 član danskega znanstvenega društva Det Kongelige Danske Videnskaberne Selskab; to članstvo po rangu ustreza rednemu članstvu naše akademije znanosti.

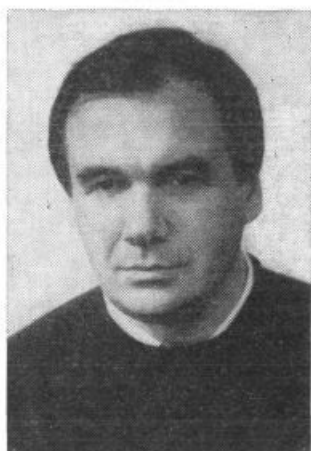
G. O. Svane je bil večkrat študijsko v Jugoslaviji, v letih 1954—55 kot lektor danščine na ljubljanski Filozofski fakulteti. Sredi 70. let je bil na obisku v Ljubljani na povabilo Oddelka za slovanske jezike in književnosti ter Oddelka za germanske jezike in književnosti in imel na Filozofski fakulteti več jezikoslovnih predavanj.

G. O. Svane je začel objavljati leta 1953. Znanstveni del njegovega opusa so pretežno knjige in razprave o južnoslovanskih jezikih, zlasti o srbohrvaščini, bolgarščini in cerkveni slovanščini. Jezikoslovno se je najbolj posvečal skladnji člena in glagola, različnim vidikom besedotvorja in oblikoslovju. Filološki del — ta je obsežnejši — zadeva razne starejše slovanske rokopise, zlasti tiste, ki so ohranjeni v Kraljevski knjižnici v Københavnu. G. O. Svane je izdal komentiran danski prevod ruske Nestorjeve kronike.

V zvezi s slovenščino je G. O. Svane znan predvsem kot pisec slovnice slovenskega knjižnega jezika. *Grammatik der slowenischen Schriftsprache*. København 1958. To delo je za tisti čas najbolj zanesljiv slovnični prikaz knjižne slovenščine v enem od svetovnih jezikov.

G. O. Svane je bil v letih 1954—55 lektor danščine v tedanjem Germanškem seminarju Filozofske fakultete v Ljubljani. Imel je predavanja in vaje iz stare nordijsčine, moderne danščine in skandinavskih književnosti. S tem lektoratom se je začel pouk skandinavistike na ljubljanski filozofski fakulteti; nadaljeval se je v 60. letih z vajami iz moderne danščine in od leta 1971 s stalnim švedskim lektoratom.

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za zunanjega dopisnega člana.



Josip Globevnik

Dr. Josip Globevnik je bil do leta 1988 redni profesor matematike na oddelku za gradbeništvo FAGG, sedaj pa je redni profesor za matematično analizo na odseku za matematiko Fakultete za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani. Za dopisnega člana SAZU je bil izvoljen leta 1985. Področje njegovega znanstvenega dela je funkcionalna analiza in kompleksna analiza. Ukvarjal se je z analitičnimi vektorskimi funkcijami, zadnja leta pa je težišče njegovega dela teorija holomorfnih funkcij več kompleksnih spremenljivk. Objavil je okoli 60 znanstvenih člankov in razprav in to večinoma v uglednih mednarodnih matematičnih časopisih. Od izvolitve za dopisnega člana je izšlo 15 njegovih člankov.

Prof. Globevnik je najprej proučeval analitične vektorske funkcije s konstantno normo. Obravnavanje teh funkcij ga je privedlo do študija strogo in enakomerno kompleksno konveksnih Banachovih prostorov. Ukvarjal se je s karakterizacijo množice točk, ki je zaloga vrednosti kakšne analitične funkcije. Obravnaval je vprašanje, v katerih množicah je enotski disk analitično gost in med drugim dokazal, da je gost v vsaki povezani

odprti množici separabilnega Banachovega prostora. Podal je karakterizacijo zalog vrednosti, ki jih zavzamejo funkcije, ki so zvezne na enotski krogli in analitične v notranjosti. Študiral je rob Šilova pri algebrah zveznih funkcij in interpolirajoča zaporedja. Dokazal je razne posplošitve Rudin-Carlesonovega izreka o razširitvah. V zadnjih letih se je posvetil študiju holomorfnih funkcij več spremenljivk, pravih holomorfnih preslikav in analitičnih mnogoterosti. Dokazal je, da obstajajo na pseudo-konveksnih območjih holomorfne funkcije, ki se na določen način divje vedejo, ko se točka bliža robu. Obravnaval je vprašanje, kdaj je injektivna holomorfná preslikava enotskega diska injektivna tudi na robu in kdaj se da prava holomorfná preslikava zvezno razširiti do roba. Našel je razne zadostne pogoje, da to velja. Ukvarjal se je tudi z vprašanjem, kakšnim pogojem mora zadoščati zvezna funkcija na danem območju, da je na tem območju analitična oziroma harmonična.

Prof. Globevnik je o rezultatih svojega dela poročal na številnih mednarodnih srečanjih, in sicer v zadnjih štirih letih na tehle konferencah: Leta 1985 in 1987 na konferenci o kompleksni analizi v Varni, leta 1985 na konferenci o Banachovih prostorih v Kentu (ZDA), istega leta na konferenci o parcialnih diferencialnih enačbah v Albanyju (ZDA), leta 1986 na konferenci o funkcijskih algebrah v Oberwolfachu (ZRN) in leta 1986 ter 1988 na konferenci o kompleksni analizi v Bečičih. O svojem delu je predaval tudi na univerzah v Avstriji, Franciji, Irski, Izraelu, Poljski, Švedski, ZDA in ZRN.

Bil je do leta 1986 predsednik programskega sveta za področje matematike pri Raziskovalni skupnosti Slovenije in predstojnik oddelka za matematiko pri Institutu za matematiko, fiziko in mehaniko. Od leta 1986 pa je član znanstvenega sveta za matematične in naravoslovne vede pri Raziskovalni skupnosti Slovenije.

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za rednega člana.



Peter Fajfar

Rodil se je leta 1943 v Ljubljani. Leta 1966 je diplomiral na FAGG Univerze v Ljubljani, leta 1972 je dobil naslov magistra tehniških ved in leta 1974 doktorja tehniških ved. Na isti fakulteti je bil izvoljen leta 1968 za asistenta, leta 1974 za docenta, leta 1980 za izrednega in leta 1985 za rednega profesorja; s tem nazivom dela na FAGG še danes.

Bibliografija dr. Petra Fajfarja obsega (po stanju 1. oktobra 1988) dva učbenika in 103 objavljene članke oziroma referate. Med publikacijami je osem člankov v revijah mednarodnega slovesa, pet referatov s svetovnih in sedem referatov z evropskih kongresov za potresno inženirstvo. V publiciranih razpravah obravnava Fajfar statiko, dinamiko in stabilnost gradbenih objektov s posebnim ozirom na večetažne stavbe in na potresne učinke. Posebej pomembne publikacije so *Statika, dinamika in stabilnost večetažnih objektov*, ki vključuje Fajfarjevo disertacijo, članek *Numerisches Verfahren zur statischen, dynamischen und Stabilitätsberechnung von Hochhäusern* (Bautechnik 1978), prispevek v Spominskem zborniku Antona Kuhlja pod naslovom *Elastic analysis of buildings* (1982), članek *Comparison of modal analysis and equivalent lateral force procedure for seismic analysis of buildings* (European Earthquake Engineering, 1988) (soavtorja Y. Jiang in M. Fischinger) in članek *Non-linear seismic analysis of RC buildings* (European Earthquake Engineering, 1987, soavtor Fischinger). V nazadnje navednem članku sta avtorja predlagala poenostavljeni nelinearni postopek, ki sestoji iz nelinearne statične analize sistema z več prostostnimi stopnjami in nelinearne dinamične analize ekvivalentnega sistema z eno prostostno stopnjo. Na ta predlog se navezujejo številne novejšje objave Fajfarja in njegovih sodelavcev. Avtorji so izvedli obširne parametrične študije, da bi ugotovili, kako vplivajo značilnosti potresov in konstrukcij na dejansko obnašanje stavb med močnimi potresi.

S predavanji na fakulteti in na strokovnih seminarjih ter z vključevanjem v skupno delo v Inštitutu za konstrukcije in računalništvo je prof. Fajfar vzgojil vrsto mladih raziskovalcev. Izdal je učbenika *Osnove dinamike* (1980) in *Dinamika gradbenih konstrukcij* (1984).

S svojimi raziskovalnimi in strokovnimi deli si je prof. Fajfar pridobil ugled doma in v svetu. V svoji domovini je bistveno prispeval k uvajanju sodobne dinamike pri načrtovanju gradbenih konstrukcij in k visokemu nivoju naše projektantske prakse na področju potresnega inženirstva. Priznanje za njegovo delo pomenijo med drugim večkratna povabila za uvodne referate na mednarodnih kongresih oziroma simpozijih in seminarjih ter na predavanja v znanstvenih ustanovah, članstvo v uredniškem odboru mednarodne revije Soil Dynamics and Earthquake Engineering, sodelovanje v mednarodnih raziskovalnih projektih, izvolitev za predsednika Zveze društev za potresno inženirstvo Jugoslavije in za predsednika znanstvenega sveta za gradbeništvo, promet, prostor in energetiko pri Raziskovalni skupnosti Slovenije, nagrada Sklada Borisa Kidriča v letu 1987 (skupaj s sodelavci), podelitev naziva častni profesor pri Inštitutu za potresno inženirstvo in inženirsko seizmologijo Univerze Cirila in Metoda v Skopju (leta 1987) in naziva »advisory professor« pri Changqing Institute for Architecture and Engineering v Sečuanu (LR Kitajska, 1988). Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za dopisnega člana.



Ljubo Golič

Rodil se je 1932 v Vrenski Gorici. Redno šolanje je prekinila internacija družine v Nemčijo in sodelovanje v NOB kot kurir. Diplomiral je 1956 na Fakulteti za kemijo TVŠ v Ljubljani. Po diplomi je postal asistent na katedri za anorgansko kemijo. Leta 1962 je bil izvoljen v predavatelja, 1965 za docenta za anorgansko strukturno kemijo, 1971 za izrednega in 1983 za rednega profesorja za predmet anorganska kemija. Od 1956 je tudi zunanji sodelavec Inštituta »Jožef Stefan«. Leta 1963/64 je bil eno leto s štipendijo UNESCO pri dr. J. C. Speakmanu na Univerzi v Glasgowu, 1971 pa je v okviru izmenjave z Nacionalno akademijo znanosti ZDA obiskal in delal na univerzah v Berkeleyu, Pittsburghu, Evanstonu in nacionalnih laboratorijih v Brookhavenu in Washingtonu. Poleg pedagoškega in raziskovalnega dela je prof. Golič opravljal tudi razne funkcije na oddelku oziroma VTOZD za kemijo in kemijsko tehno-

logijo na Univerzi in pri RSS. Od 1974 je podpredsednik Jugoslovskega kristalografskega centra pri JAZU, od 1986 pa predsednik Slovenskega kemijskega društva.

Raziskovalno delo prof. Goliča se je odvijalo predvsem v nekaterih smereh anorganske kemije. V začetku je bilo usmerjeno v kemijo trdnega stanja ob uporabi klasičnih metod. Po povratku iz Glasgowa je uvedel rentgensko difraktometrijo in s tem ne le razširil pristope h kemiji trdnega stanja, ampak tudi premaknil težišče raziskav na določanje molekularnih in kristalnih struktur. Skoraj polovica od 140 objavljenih del se nanaša na določitev struktur soli in kompleksnih spojin kovin. Osnovno vodilo teh raziskav je vprašanje koordinacije kovine v kompleksu. Za odgovor na to vprašanje uporablja poleg difrakcijskih podatkov tudi druge metode (spektroskopske, termično analizo, magnetometrijo). Posebej pomembna so dela o oksalato-kompleksih aluminija, galija in indija, sulfatih redkih zemelj, kompleksih s ksenonovim fluoridom, fluorometalatih in hidrazinijevih soleh.

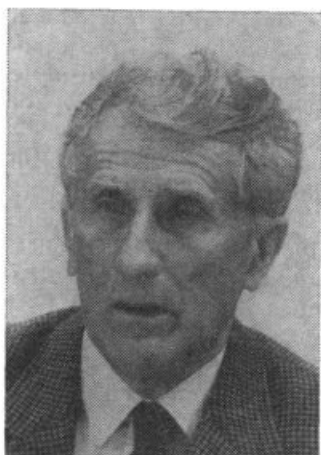
Znaten delež v strukturnih raziskavah prof. Goliča pripada problematiki sistemov z močnimi vodikovimi vezmi. Rezultati teh del (prek 20) imajo osnovni pomen in so citirani v literaturi kot trajen prispevek k fenomenologiji in razumevanju vodikove vezi.

Široka paleta določitve organokovinskih in organskih struktur, med katerimi jih je precej takih, ki imajo pomembne farmakološke lastnosti, izvira iz sodelovanja prof. Goliča z raziskovalci z drugih področij kemije in najboljše ponazori pomen uvedbe difrakcijskih metod za kemijsko raziskovanje nasploh. Določitev strukture iz difrakcijskih podatkov je zadnja beseda po indirektnem napovedovanju strukture in najsolidnejša osnova za povezave med strukturami in lastnostmi spojin. Pri tem velja poudariti, da so določitve struktur pri prof. Goliču na svetovni ravni natančnosti in zanesljivosti, kar je prineslo ustrezen sloves doma in v svetu ljubljanski šoli rentgenske strukturne analize. Prof. Golič je namreč kot pedagog in raziskovalec uvedel v to metodiko številne mlajše sodelavce, ki so se medtem že sami razvili v ugledne raziskovalce.

Z raziskavami kristalne in molekularne strukture anorganskih in organskih snovi je prof. Golič vidno prispeval k splošni zakladnici kemijskega znanja, z uvedbo rentgenske analize pri nas pa še posebej k dvigu ravni kemije na Slovenskem.

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za dopisnega člana.





Rajko Tomović

Rodil se je 1. novembra 1919 v Baji (sedaj Madžarska), gimnazijo pa je končal v Beogradu. Na Elektrotehniško fakulteto se je vpisal leta 1938 in prekinil študij leta 1941. Med vojno je vsa leta sodeloval v NOB in diplomiral leta 1946. Po diplomi je bil najprej asistent na Elektrotehniški fakulteti v Beogradu, od leta 1950 do 1960 pa je delal na Inštitutu »Boris Kidrič« v Vinči. Več let je sodeloval z Inštitutom »Mihajlo Pupin«, leta 1962 je postal izredni profesor, leta 1964 pa redni profesor beograjske Fakultete za elektrotehniko.

Prof. Tomović je bistveno prispeval k razvoju številnih področij računalniške, regulacijske in biomedicinske tehnike. Leta 1958 je objavil prvo monografijo o repetitivnih analognih računalnikih v Parizu. Knjiga je bila nato prevedena v angleščino (John Wiley, New York, 1960) in ruščino (MIR, Moskva, 1964).

Bil je pobudnik razvoja analize občutljivosti dinamičnih sistemov in je ustvarjalno prispeval k raziskavam o učinkovanju variacij parametrov na lastnosti sistemov.

Prof. Tomović je avtor prve multifunkcionalne elektronske proteze, ki je v svetu znana kot »Beograjska roka«. Čeprav industrijska proizvodnja te proteze ni uspela, je nekaj primerkov odkupila NASA in nekatere univerze v ZDA, rabila pa je tudi kot idejni koncept za razvoj antropomorfnih robotov.

Ob razvoju multifunkcionalne roke je prof. Tomović tudi teoretično obdelal splošne probleme večnivojske lokomocije, manipulacije in nenumeričnega krmiljenja, ki so danes v svetu sprejeti kot ena vodilnih smernic v razskivah robotike in protetike. Njegov idejni prispevek k sedanjemu razvoju »hodečih strojev« v ZDA je nesporen, saj so današnji vodilni strokovnjaki s tega področja bivši sodelavci prof. Tomovića.

Med številnimi znanstvenimi dosežki velja omeniti še aktivno ortozo, mikroročunalniško krmiljeno koleno in mnoge publikacije s področja velikih sistemov.

Prof. Tomović je od leta 1981 redni član Vojvodinske akademije znanosti in umetnosti in redni član Naučnog društva Srbije. Bil je več let gostujoči

profesor na University of California, Los Angeles, občasno pa je predaval na več kot 30 univerzah in akademijah znanosti. Sodeluje, ali pa je sodeloval kot član uredniškega odbora 12 mednarodnih revij. Napisal je prek 100 znanstvenih in strokovnih del, ima pa tudi 20 prispevkov kot poglavja v knjigah ali kot samostojne publikacije.

Prof. Tomović je opravljal tudi številne družbene funkcije. Več let je bil poslanec Zvezne skupščine, član sveta SR Srbije in član Zveznega sveta za znanstveno delo.

Za svoje delo je prejel 7-julijsko nagrado Srbije (1960), nagrado SUBNOR-a Jugoslavije (1969), nagrado AVNOJ-a (1980) in medaljo ameriškega društva IEEE (Institute for Electrical and Electronics Engineers) leta 1984 ter tri državna odlikovanja.

Sodelovanje prof. Tomovića s Slovenijo traja več kot četrto stoletje. Oblike tega sodelovanja so bile različne; zajemale so skupne raziskovalne projekte, medsebojne obiske, skupne publikacije in organizacijo že omenjenih dubrovniških simpozijev. Pri tem je prof. Tomović vselej kazal iskrene simpatije do naših raziskav in naše dežele, po potrebi pa nam je tudi na različne načine pomagal. Bil je več let honorarni profesor na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani, imel pa je pri nas tudi sicer več predavanj, med ostalimi dvakrat na SAZU.

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za zunanjega dopisnega člana.



John S. Waugh

Rodil se je 25. aprila 1929. Doktoriral je na kalifornijskem inštitutu za tehnologijo v Pasadeni in je od 1973 dalje »A. A. Noyes Professor of Chemistry« na eni najuglednejših ameriških visokošolskih ustanov, M. I. T., Cambridge, Mass. Prejel je Irving Langmuirjevo nagrado za dosežke v kemijski fiziki leta 1976, Pittsburgh Award in Spectroscopy leta 1978 ter Wolfovo nagrado za kemijo 1984. Istega leta je prejel tudi Paulingovo medaljo (Pauling Medal). Od 1962 dalje je član Ameriške akademije znanosti in umetnosti (American Academy of Arts and Sciences), od 1974

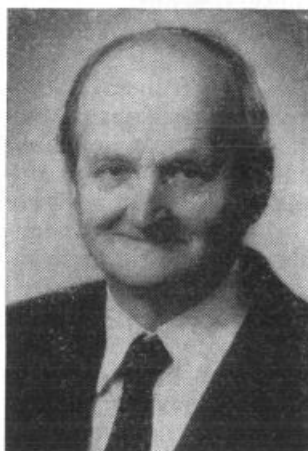
dalje pa član National Academy of Sciences (ZDA). Je tudi član številnih drugih mednarodnih združenj. Objavil je več kot 100 člankov in monografij. S svojimi deli je bistveno prispeval k razvoju metod jedrske magnetne resonance. J. S. Waugh je v letu 1966 odkril večkratne jedrske spinske odmeve v trdni snovi in s tem odprl področje jedrske magnetne resonance visoke ločljivosti v kondenzirani materiji. Njegovo odkritje je omogočilo merjenje tenzorjev kemijskih premikov in s tem bistveno prispevalo k poznavanju elektronske strukture molekul in kristalov.

V trdni snovi so kemijski premiki jedrskih resonančnih signalov običajno mnogo manjši od dipolarne razširitve signalov. V tekočinah te težave ni, saj Brownovo gibanje izpovpreči razširitev črt zaradi dipolarne interakcije. Seveda pa Brownovo gibanje izpovpreči tudi tenzorje kemijskega premika in lahko zato v tekočinah merimo le izotropno povprečje, to je skalarni del tenzorja kemijskega premika. Bistvo odkritja profesorja Waugha je v tem, da je s primerno izbrano sekvenco radiofrekvenčnih pulzov izpovprečil dipolarno interakcijo v trdni snovi, ne da bi izpovprečil tenzor kemijskega premika. Pri takem eksperimentu se kristal glede na dipolarno interakcijo obnaša kot tekočina, glede na kemijski premik pa kot anizotropna trdna snov.

Poleg jedrske magnetne resonance visoke ločljivosti v trdnem je profesor Waugh uvedel tudi vrsto drugih pomembnih spektroskopskih metod. Med drugim je uvedel metodo »proton enhanced nuclear induction spectroscopy«, ki omogoča merjenje spektrov redkih izotopov z občutljivostjo, kot jo dobimo pri merjenju spektrov pogostih izotopov. Pomembne so tudi njegove študije fizike površin, saj mu je kot prvemu uspelo izmeriti spektre jeder na površini kristala in pokazati, da so bistveno različni od tistih v notranjosti.

Profesor Waugh že vrsto let sodeluje s fiziki v SFRJ. Njegov laboratorij je vedno odprt za goste iz Ljubljane, sam pa je tudi že več kot 15-krat obiskal naše letne šole in jugoslovanske oziroma slovenske univerze in inštitute. Prvič je predaval v Jugoslaviji na letni šoli Relaxation Phenomena in Solids v Hercegovnem leta 1963, potem je predaval na letni šoli AMPERE v Baškem polju, na letni šoli AMPERE v Pulju, na jugoslovanskem kongresu fizikov trdne snovi v Portorožu, zadnjič pa na 10. letni šoli AMPERE Magnetic Resonance and Relaxation: New Fields and Techniques septembra 1988 v Portorožu.

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za zunanjega dopisnega člana.



Janez Matjašič

Po izvolitvi za dopisnega člana SAZU 21. marca 1974 je Janez Matjašič nadaljeval s filogenetskimi in taksonomskimi raziskavami s področja zoologije in objavil vrsto razprav in prispevkov z določeno odmevnostjo doma in v tujini.

Njegove filogenetske raziskave zajemajo sistematsko razdelitev živalskega debla nečlenarjev (*Ameria*), ki jo obravnava v okviru filogenetsko izdelanega sistema, kot ga je postavil akademik Jovan Hadži. Na osnovi najnovejših dognanj je dopolnil Hadžijev sistem živalstva tako, da je združil sorodne razrede v ustrezna poddebla. S tem je izboljšal obstoječi sistem, ki je slonel zaradi enostavnosti in pedagoških razlogov na razdelitvi živalstva le na debla in razrede. Matjašič je deblo nečlenarjev razdelil na sedem poddebel in to spremembo tudi znanstveno utemeljil. V sklopu taksonomskih raziskav flore in favne severnega Jadrana je, skupaj z dr. J. Štirnom, organiziral, pripravil in vodil izdelavo kataloga flore in favne imenovanega območja, katerega prvi zvezek temelji na raziskavah botaničnega in zoološkega gradiva, ki je bilo nanovo zbrano v

širšem Tržaškem zalivu. J. Matjašič je v njem obdelal skupini Sipuncu-  
poidea in Pycnogonidae. V drugem taksonomskem prispevku pa obrav-  
nava, skupaj z dr. B. Drovenikom, hrošče rogače (Lucanidae) Slovenije.  
V njem sta avtorja objavila popoln pregled vseh doslej ugotovljenih vrst  
za naše ozemlje in za vsako vrsto podala horološko oznako, vertikalno  
razširjenost in jedrnato formulirano ekološko značilnost.

Težišče Matjašičevih zooloških raziskav je na nadaljevanju proučevanja  
družine skutarijel (Scutariellidae) iz reda temnocefalov (Temnocephal-  
idea) in razreda vrtinčarjev (Turbellaria). Pri raziskavah te skupine je  
dosegel izredne uspehe z odkritjem mnogih novih rodov in vrst, ki jih  
je našel na nekaterih podzemeljsko živečih višjih rakih v dinarskem krasu  
Jugoslavije. Na podlagi raziskav in primerjav evropskih in azijskih  
temnocefalov iz družine Scutariellidae je ugotovil, da predstavljajo vsi  
skupaj različne filetske skupine na stopnji poddružin. Azijske temno-  
cefale zato uvršča v poddružino Caridinicolinae, evropske pa postavlja  
v poddružini Bubalocerinae in Scutariellinae. Azijske ločuje od evropskih  
na osnovi obustnih in tentakelskih diferenciacij. Dolgoletne temeljite raz-  
iskave te zanimive, pa tudi izredno zahtevne skupine je v zadnjih letih  
dopolnil s proučevanjem gradiva, ki ga je sam nabral na raziskovalnih  
potovanjih po Kitajskem in Sri Lanki. Vse dosedanje rezultate, ki jih je  
dopolnil z najnovejšimi raziskavami naših podzemeljskih vrst, je strnil  
v zbirnem delu *Monography of the Family Scutariellidae (Turbellaria,  
Temnocephalidea)*. Ta monografija obravnava vse, kar danes vemo o tej  
družini v svetovnem merilu, in to iz najširših bioloških vidikov. V po-  
sameznih poglavjih podrobno obravnava primerjalno morfološko, fizio-  
loško, razvojno, ekološko, zoogeografsko in taksonomsko filogenetsko  
problematiko vseh njenih predstavnikov; rezultati morfoloških raziskav  
so dokumentirani z odličnimi posnetki, narejenimi z vrstičnim mikro-  
skopom. Delo zaključuje s sistematskim pregledom skutarielid z ustrez-  
nimi ključi za določevanje. Nadalje je J. Matjašič ugotovil, da se azijske  
vrste in vrste iz rodu Bubalocerus prehranjujejo z drobnimi organizmi,  
vse druge evropske vrste pa so zajedalske in da v Evropi živi samo Scu-  
tariella didactyla v površinskih vodah, vse druge pa so podzemeljske.  
Med drugim je napisal še učbenik za srednjo stopnjo izobraževanja:  
*Biologija. Biološki sistemi. Organizacijske oblike življenja II. Živalski  
sistem.*

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za rednega člana.



Jože Maček

Rodil se je 28. oktobra 1929 v Oleščah pri Laškem. Po diplomi za inženirja agronomije na tedanji Agronomski in gozdarski fakulteti v Ljubljani leta 1959 je bil od novembra 1961 do februarja 1964 štipendist ustanove Alexandra von Humboldta; delal je na Inštitutu za bolezni rastlin univerze v Bonnu, kjer je bil maja 1964 promoviran za doktorja agronomskih znanosti s področja fitopatologije in prejel za svojo disertacijo univerzitetno nagrado. Vzporedno je študiral tudi na Ekonomski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 1968 diplomiral, in nato leta 1970 doktoriral iz ekonomskih znanosti s področja ekonomske zgodovine na Ekonomski fakulteti v Beogradu. V letih 1959 do 1969 je bil asistent za fitopatologijo v agronomskem oddelku Biotehniške fakultete v Ljubljani; leta 1966 je postal vnaprej habilitirani docent, 1969 docent, 1973 izredni profesor, od 1975 dalje pa je redni profesor za fitopatologijo in fitomedicino in od 1978 dalje predstojnik katedre za fitomedicino Biotehniške fakultete v Ljubljani.

Ustrezno njegovim široki strokovni usmeritvi se intenzivno ukvarja s patološko fiziologijo gliv, patogeno floro, sestavo in razširjenostjo listnih vrtačev, z vplivom herbicidov na občutljivost rastlin proti parazitom in na talne organizme, s kontaminacijo tal in kmetijskih pridelkov z ostanki fitofarmaceutvskih sredstev, z vplivom industrijskih ekshalacij na kmetijske rastline, ekonomskimi problemi varstva rastlin ter z agrarno in gozdno zgodovino. Z navedenih področij je doslej objavil preko 130 znanstvenih razprav v domačem in tujem periodičnem tisku. S področja fitopatologije je v seriji mikoflorističnih publikacij objavil za Jugoslavijo in še posebej za Slovenijo več na novo ugotovljenih rodov in številne vrste na že znanih ali novih gostiteljih; posegel je tudi v zgodovinski oris raziskav mikromicetov in hkrati prikazal pojavljanje, širjenje in zatiranje gospodarsko pomembnih rastlinskih bolezni. V okviru patološke fiziologije gliv je raziskoval dotlej malo znano problematiko primarnega in sekundarnega mikološkega parazitizma in pri tem dosegel presenetljive rezultate, ki so še posebej zbudili pozornost v inozemskih mikoloških krogih. Zanimive nove rezultate je dobil tu pri ugotavljanju razvojnih



ciklov določenih skupin parazitskih gliv, v zadnjem času pa se uspešno posveča vse bolj aktualnim problemom rezistence proti sistemičnim fungicidom. Na entomološkem področju je eden izmed redkih raziskovalcev favne listnih zavrtačev na gojenih in avtohtonih rastlinah v Jugoslaviji, ki pri nas pred tem ni bila proučena. Glede na to, da je ta favna postala v zadnjih dveh desetletjih čedalje bolj škodljiva, je postala zanimiva tako z znanstvenega kot gospodarskega stališča. Z ugotovitvijo zelo številnih vrst listnih zavrtačev in gostiteljskih rastlin, novih za Slovenijo, Jugoslavijo ali jugovzhodno Evropo, so ti rezultati dragocen prispevek k poznavanju favne insektov tega območja. Iz splošne fitofarmacije obravnava predvsem vpliv raznih herbicidov na talne mikroorganizme, v okviru kontaminacijske problematike pa se podrobneje bavi s sistematičnim proučevanjem kontaminacije rastlinskih pridelkov in tal z rezidui fitofarmaceutskih sredstev in je s sodelavci objavil vrsto aktualnih rezultatov o neoporečnosti živeča rastlinskega izvora. J. Maček je nadalje začetnik proučevanja makroekonomike varstva rastlin v Jugoslaviji, kateremu je dal s svojimi ustreznimi publikacijami zanesljive temelje za nadaljnji razvoj. Na področju varstva okolja je doslej pripravil podroben pregled poškodb kmetijskih in samoniklih rastlin v Sloveniji, posebej še za zasavske revirje, na podlagi industrijskih ekshalacij in depozitov, posvetil pa se je tudi teoretičnim vprašanjem o razmerju med fitomedicino in varstvom okolja. S področja agrarne in gozdne zgodovine je nadalje objavil serijo publikacij, v katerih se smiselno prepletajo dognanja naravoslovnih in ekonomskih znanosti in v katerih kot eden naših redkih znanstvenikov prikazuje razmerje med kmetijstvom in gozdarstvom v zgodovinski retrospektivi. Njegova strokovna dejavnost je enako zavzeta in vsestranska. Doslej je objavil 9 samostojnih publikacij s področja fitopatologije, varstva rastlin in fitomedicine v obliki učbenikov in priročnikov. V soavtorstvu je napisal prvo celovito knjigo o kemičnih sredstvih za varstvo rastlin v slovenščini in objavil mnogo strokovnih člankov, ki se zvečine nanašajo na varstvo okolja in varstvo rastlin, pa tudi na probleme v fitofarmaciji, ekonomiki varstva rastlin ipd. Pomembno je tudi njegovo strokovno prevajalsko delo.

Na Biotehniški fakulteti je poleg rednih predavanj iz fitopatologije in fitomedicine uspešno organiziral ustrezni podiplomski študij, na podobnem študiju predava na Fakulteti kmetijskih znanosti v Zagrebu. Z referati in predavanji se redno udeležuje domačih in inozemskih kongresov in simpozijev, deloma s plenarnimi predavanji. Je član uredniških odborov časopisov *Zaštita bilja* (Beograd), *Glasnik zaštite bilja* (Zagreb) in *Fragmenta herbologica Jugoslaviae* (Zagreb) ter urednik Zbornika Biotehniške fakultete, serije *Kmetijstvo*. Je član *Deutsche Phytomedizinische Gesellschaft* in vseh ustreznih jugoslovanskih in slovenskih društev in sekcij. Odlikovan je z redom dela z zlatim vencem (1980), prejel je nagrado Sklada Borisa Kidriča (1969), Jesenkovo priznanje Biotehniške fakultete (1982) in priznanje za sodelovanje s tovarno Lek (1982); Svetovna univerza v Bensonu (Arizona, ZDA) mu je leta 1989 podelila kulturni doktorat.

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za dopisnega člana.



Alojz Šercelj

Rodil se je 8. decembra 1921 na Gornjem polju pri Dolenjskih Toplicah. Po maturi na klasični gimnaziji v Ljubljani (1941) in diplomi iz biologije na Filozofski fakulteti ljubljanske univerze (1948) je najprej služboval na Tehnični srednji šoli v Ljubljani, od leta 1954 dalje pa sprva kot asistent, nato kot znanstveni oz. višji znanstveni sodelavec ter od leta 1974 kot znanstveni svetnik v Arheološkem inštitutu SAZU, kjer je od vsega začetka organiziral palinološki laboratorij. Leta 1979 je v istem zvanju prešel v Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU. Za doktorja bioloških znanosti je bil promoviran na ljubljanski univerzi leta 1961 na podlagi disertacije o naseljevanju gozdne vegetacije v Sloveniji od zadnje poledenitve do danes. Na osnovi habilitacijskega dela o pelodnih analizah pleistocenskih in holocenskih sedimentov Ljubljanskega barja (1966) je bil leta 1969 izvoljen za pogodbenega univerzitetnega profesorja na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo ljubljanske univerze. V letih 1962/1963 se je izpopolnjeval iz paleovegetacije na podlagi enoletne štipendije Humboldtove ustanove v Botaničnem inštitutu univerze v Würzburgu, kasneje pa je na povabilo delal v letih 1967/1968 v Botaničnem inštitutu univerze v Stuttgart-Hohenheimu. Leta 1973 je bil na daljšem študijskem obisku na več univerzah in geoloških ustanovah v ZDA.

Alojz Šercelj je specialist za širšo paleovegetacijsko oziroma ožjo paleopalinoško problematiko, ki se je povsem posvetil raziskovanju razvoja vegetacije na našem ozemlju v daljnji in bližnji preteklosti, predvsem pa v kvartarju. Na podlagi več kot 70 objavljenih publikacij v domačem in inozemskem tisku ter ostalega ustreznega znanstvenega udejstvovanja ga štejemo v Jugoslaviji na tem področju za vodilnega strokovnjaka. Njegovo osrednje raziskovalno delo zajema palinološke in makropaleobotanične, tj. ksilotomske in karpološke raziskave kvartarnih sedimentov v Sloveniji in sosednjih jugoslovanskih pokrajinah. Namen teh raziskav je spoznavanje paleoekologije in razvojne dinamike vegetacijskih sukcesij v posameznih odsekih kvartarja. Ugotovil je, da je predstavljal v makrotermnih razmerah, v interglacialnih in interstadialnih, v naših geografskih legah normalno vegetacijo gozd, ki pa se je



vsakokrat prilagajal drastično se spreminjajočim klimatskim razmeram po eni ter konkurenci novo nastopajočih elementov po drugi strani. Po njegovi interpretaciji se je gozdna vegetacija po svoji sestavi razločevala v posameznih interglacialnih, zaradi česar so posamezne interglacialne ali interstadialne flore najbolj zanesljiv pokazatelj v kvartarni stratigrafiji.

Njegove zgodnje palinološke raziskave na Ljubljanskem barju so pokazale, v nasprotju z dotedaj veljavnim mnenjem Firbasa, da je bil postglacialni razvoj vegetacije v našem prostoru enak kot v Srednji Evropi, le da so pri nas vse gozdne faze nastopile znatno prej kot v krajih severno od Alp. Njegova druga pomembna ugotovitev je bila, da sta se pri nas zamenjali gozdni fazi leske in mešanega hrastovega gozda, tako da je t. im. *Quercetum mixtum* dosegel višek pred leskovo fazo. Ko je nadalje na številnih pelodnih diagramih zasledoval gozdne faze, ki so si sledile v sekularnem zaporedju, hkrati pa so vse te faze navzoče tudi danes v recentni vegetaciji, se mu je vedno bolj jasno kazalo, da današnje nižje, inicialne stopnje ne morejo biti relikti, ki naj bi bili obtičali na določeni stopnji razvoja od konca pleistocena do današnjega časa; isto naj bi veljalo tudi za vse mlajše vmesne faze. Bolj logično se mu zdi, da vse te združbe obravnavamo kot različne razvojne stopnje v regresivnem ali progresivnem sukcesijskem procesu. Prišel je torej do zaključka, da borovi in brezovi gozdovi v našem prostoru niso glacialni relikti, kot jih je nekoč označil Tomažič in kot jih nekateri še danes kot take tolmačijo, marveč da predstavljajo sekundarne oblike pionirskega gozda, ki so nastale recentno na močno degradiranih zemljiščih. Do te dinamične interpretacije razvoja vegetacije je prišel na podlagi primerjave mozaika recentne vegetacije s palinološko ugotovljenimi, v strogem zaporedju si sledečimi sukcesijskimi stopnjami.

S svojo novo interpretacijo razvoja vegetacije, temelječi na konkretnih palinoloških dokazih, odstopa Šerclj od dosedanjih ustaljenih pogledov, predvsem starejših fitocenologov, o neposrednem terciarnem izvoru določenih vegetacijskih formacij. S pelodnimi raziskavami starejših kvartarnih sedimentov je namreč nedvoumno dokazal, da se je pojavila prva res dominantna oblika formacije *Quercus-Carpinetum* šele v zadnjem interglacialu in da je bila v würmu, enako kot druge, uničena, medtem ko je tej formaciji pripisoval Horvat terciaren izvor. Prav tako so tudi začetke formacije *Fagion illyricum* postavljali v terciar in predvidevali njen vse bohotnejši razvoj skozi ves pleistocen, ne da bi upoštevali vmesne katastrofalne poledenitvene sunke. V nasprotju s tem je Šerclj dokazal, da so bukovke združbe, še tako pestre in bogate, v bistvu holocenska formacija, stara samo osem do devet tisoč let. Ob tem je treba poudariti, da Šercljeva razvojna interpretacija gozdne vegetacije pridobiva vse več pripadnikov predvsem med inozemskimi strokovnjaki.

Končno je treba omeniti še njegove paleoetnobotanične raziskave, ki so dale na podlagi obsežnih palinoloških, antrakotomskih, ksilotomskih in karpoloških analiz vrsto zanimivih in neredko povsem novih rezultatov v ugotavljanju razmerja med človekom in njega obdajajočo vegetacijo. Kot cenjen strokovnjak za paleopalinoogijo je imel mnogo predavanj doma in v inozemstvu. Je član več domačih in mednarodnih društev ozi-

roma organizacij, med njimi International Organization of Palaeobotany (IOP), Internationale Vereinigung für Vegetationskunde (IVV), International Quaternary Association (INQUA), International Geological Correlation Project (IGCP, UNESCO) in Forest Ecology Research Network (FERN) ter član uredniških odborov revij *Archivio Botanico e Biogeografico Italiano* (Forli) in *Il Quaternario* (Napoli). Svojo širšo aktivnost je dokazal s številnimi strokovnimi ocenami, poljudnoznanstvenimi članki, strokovnimi ekspertizami, prevajanjem inozemskih strokovnih in poljudnoznanstvenih knjig ipd. Leta 1965 je dobil nagrado Sklada Borisa Kidriča.

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za dopisnega člana.



Márton Pécsi

Rodil se je 29. decembra v Budafoku na Madžarskem. Po študiju na univerzi v Budimpešti je napravil leta 1948 rigoroz iz geografije in geologije. 1949 je bil izvoljen za asistenta na geografskem oddelku univerze v Budimpešti, kjer je bil nato izredni in redni profesor. 1963 je prevzel vodstvo Geografskega raziskovalnega inštituta Madžarske akademije znanosti. Večina Pécsijevega delovanja je povezana s to institucijo, ki je vodilna na Madžarskem.

Márton Pécsi je doktoriral leta 1958 s študijo o geomorfološkem razvoju doline Donave v Alföldu. Mednarodni odziv je dosegel z poglobljenim tolmačenjem periglacialnih fluvialnih, vetrovnih in graviklastičnih pomožnih procesov. Zanje je vpeljal izraz derazija, ki se je zasedel v mednarodni rabi. S temi procesi je utemeljil novo klasifikacijo litoloških in genetskih tipov puhlice in puhlici podobnih sedimentov. Te študije so mu utrle pot v mednarodne kroge. Postal je eden vodilnih raziskovalcev puhlice, združenih v okviru mednarodne kvartarološke zveze INQUA. Izdelal je sodobno koncepcijo geomorfološkega kartiranja in vzpodbudil ter organiziral izdelavo geomorfoloških kart v merilu 1 : 100.000 Madžarske. Iz teh osnov je izdal geomorfološko karto Madžarske v merilu 1 : 500.000. V sodelovanju z geomorfologi sosednjih dežel je pripravil

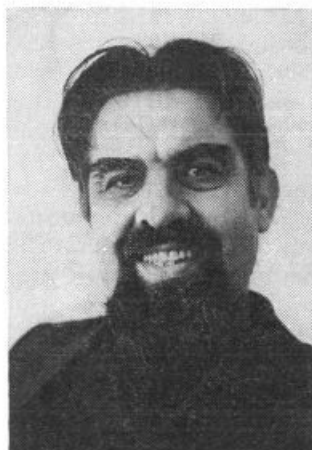
geomorfološko karto podonavskih dežel 1 : 500.000, ki je izšla v Atlasu podonavskih dežel na Dunaju v merilu 1 : 2.000.000. Začetne geomorfološke raziskave je razširil v fizičnogeografske in pokrajinsko ekološke in v tem smislu posodobil, interdisciplinarno in tematsko razširil raziskovanje Geografskega raziskovalnega inštituta MAZ, ki je postal eden od vodilnih v Jugovzhodni Evropi. Njegove interdisciplinarne, ekološko orientirane raziskave so osnovne za modernizacijo rabe tal za kmetijstvo in druge potrebe, za valorizacijo madžarskih pokrajin, za regionalno planiranje na lokalni, regionalni in državni ravni, za ekološko valorizacijo ter varovanje naravne dediščine. Pod Pécsijevim vodstvom in ob njegovem sodelovanju je nastala serija prognostičnih in inženirsko-tehničnih geomorfoloških ter drugih apliciranih kart. Sam je avtor ali soavtor preko 300 objav s področja geomorfologije, kvartarne geologije, fizične in regionalne geografije, ki so izšle v madžarščini in v tujih jezikih.

Pomemben del Pécsijeve dejavnosti odpade na organiziranje raziskovalnega dela in objavljanje njegovih rezultatov. Je glavni urednik glasila madžarskega geografskega društva (Földrajzi Közlemenyek) ter serije Geografske študije Madžarske (doslej izšlo 6 knjig). Vodil je izdelavo Nacionalnega atlasa (400 strani, Budimpešta 1989). Souredil je pet mednarodnih publikacij s področja znanosti o zemlji, med katerimi je posebno pozornost vzbudil zbornik *Studies in Loess* (INQUA, 1979). Od leta 1977 predseduje komisiji za publico INQUA.

Márton Pécsi je dosegel mnoga domača in mednarodna priznanja. Predseduje nacionalnima komitejema Madžarske za INQUA in Mednarodno geografsko zvezo ter Madžarskemu geografskemu društvu, v katerem je sprejel mnoga odlikovanja. Od l. 1976 je član Madžarske akademije znanosti. Je član Akademije Leopoldina (Halle), častni član INQUA, dopisni član italijanskega in Münchenskega geografskega društva, častni član geografskih društev Avstrije, SZ, ZDA, Češkoslovaške, Hrvaške, Bolgarije. Je član uredniških odborov petih mednarodnih revij.

Márton Pécsi vpliva s svojo raziskovalno koncepcijo tudi na fizično-geografsko raziskovanje Jugoslavije. Naše fizične geografe je vabil k sodelovanju v okviru mednarodne karpato-balkanske asociacije, ki jo je vodil v letih 1964—1979, in k izdelavi geomorfološke karte podonavskih dežel. Na njegovo pobudo se je v medakademijsko madžarsko-slovensko sodelovanje vključil tudi Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU. Njegovi člani izmenjavajo študijske obiske z vrstniki iz geografskih inštitutov Madžarske akademije znanosti. V teku so priprave za izmenjavo raziskovalnih rezultatov sodelavcev Geografskega raziskovalnega inštituta Madžarske akademije znanosti in slovenskih fizičnih geografov, ki bo na srečanju l. 1990 v robnih madžarskih in slovenskih predelih. To bo izhodišče za nadaljnje sodelovanje.

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za zunanjega dopisnega člana.



Ciril Zlobec

Pesnik, pisatelj, prevajalec, publicist in urednik Ciril Zlobec je bil izvoljen za dopisnega člana SAZU leta 1985. V tedanji utemeljitvi je bilo poleg stvarnega življenjepisa podrobno predstavljeno in ocenjeno vse njegovo večstransko in nadvse plodovito umetniško delo do leta izvolitve, navedena pa tudi vsa številna priznanja, ki jih je za svoje delo prejel. V utemeljitvi je bila posebej poudarjena umetniška vrednost njegove erotične poezije in pa njegov močan, nesentimentalen odnos do sveta in življenja v meditativnih in družbeno pogojenih pesmih. Obenem je bil v omenjeni utemeljitvi dan močan poudarek na njegovo izjemno plodovito in kvalitetno ustvarjanje na področju pesniških prevodov. In ne nazadnje je bila priznavajoče poudarjena tudi njegova prodorna esejistična dejavnost.

Po izvolitvi za dopisnega člana je Ciril Zlobec z enako intenzivnostjo nadaljeval svoje delo na vseh področjih svojega ustvarjanja. Tako je v zadnjih štirih letih objavil najprej zbirko *Nove pesmi* (1985), ki je na-

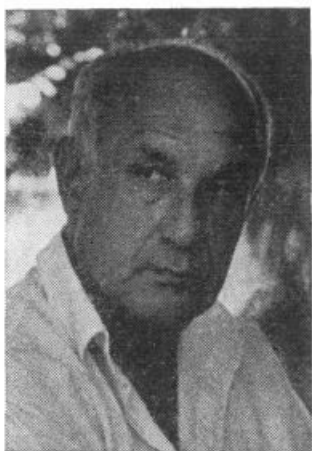
slednje leto kot *Reč i ljubav* izšla tudi v Sarajevu v srbskem prevodu, čez tri leta pa pod naslovom *Vicinanze* še v italijanskem prevodu v Rimu. Istega leta kot to zbirko je izdal še obširen in dopolnjen izbor stotih svojih pesmi pod naslovom *Beseda*. Drugi izbor pod naslovom *Rod* mu je v bibliofilski izdaji izšel v preteklem letu (1988). Tega leta je v knjižni obliki izdal tudi na svojstven način organiziran in dopolnjen izbor svojih prejšnjih in novih esejističnih in publicističnih razprav, člankov intervjujev in pesmi pod naslovom *Priznam, rekel sem*. Poleg teh del sta mu leta 1987 v Zagrebu izšla prevod romana *Moj brat svetnik* in pa prevod knjige *Slovenska samobitnost in pisatelj*, v Bukarešti leta 1985 samostojen izbor njegovih pesmi v romunskih prevodih, v Valjevu pa leta 1986 zbirka izbranih pesmi v srščini.

Razen samostojnih zbirk je v teh letih v Sodobnosti, Književnih listih in Naših razgledih objavil skoraj štirideset nanovo nastalih pesmi, medtem ko so mu izšli tudi številni ponatisi v raznih antologijah in drugod. Obenem je v tem času bila po raznih listih objavljena dolga vrsta prevodov njegovih pesmi v razne jezike: v srščino 43 pesmi, v hrvaščino 5, v rusiščino 11, v češčino 12, v albanščino 1, v italijanščino 12, v španščino 4, v turščino 1, v romunščino 12, v beloruščino 6 in v ruščino 4.

Po drugi strani pa je tudi sam prevedel vrsto pesmi Slavka Mihalića, Giacinta Spagniolettija, Juana Octavia Prenza in Stefana Aug. Doinasa. Na koncu, a ne nazadnje, je potrebno navesti tudi prav neverjetno množico esejev, člankov, intervjujev in drugih spisov, s katerimi je vsa ta leta posegal v vsakdanje kulturno in še predvsem kulturnopolitično življenje ter se s svojo jasno, precizno in osebno zagreto besedo zavzemal za kulturno in politično svobodo slovenskega naroda. Priložena bibliografija navaja skoraj 170 naslovov te publicistične zvrsti.

Vse navedeno je nesporen dokaz, da Ciril Zlobec potem, ko je bil leta 1985 sprejet za dopisnega člana Akademije, nikakor ni popustil v svoji občudovanja vredni delovni vnemi, temveč da je tako kot prej nadaljeval s svojim ustvarjanjem in z drugim kulturnim delom ter v naslednjih štirih letih do danes ustvaril vsega priznanja vreden opus, ki ga nakazuje njegova bibliografija tega časa.

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za rednega člana.



Janez Bernik

Janez Bernik je danes gotovo najmočnejše profilirana osebnost srednje generacije slovenskih likovnih umetnikov, izredno prepričljiva in svetovno priznana.

Rodil se je 6. septembra 1933 v Guncljah pri Ljubljani. Študiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri profesorjih Maksimu Sedju, Riku Debenjaku in Božidarju Jakcu ter diplomiral leta 1955. Zatem je dokončal ljubljansko grafično specialko in se še eno leto izpopolnjeval v pariškem grafičnem ateljeju J. Friedlaenderja. Leta 1970 je prevzel pedagoško mesto na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je zdaj redni profesor.

Bernikov umetniški opus obsega slikarstvo, grafiko, plastiko, tapiserijo, ilustracijo in knjižno opremo.

Bernikovo likovno izražanje ni slučajnostno eksperimentiranje, pač pa izredno premišljeno, doživljeno in organsko kontinuirano ustvarjanje. Med njegovo ekspresivno abstrakcijo in nič manj ekspresivno figuraliko ni prepada. Obakrat se usmerja tudi v sporočilo, v informacijo, zraven pa vabi gledalca, da postane njegov soustvarjalec. Bernikovim umetnikom verjamemo tudi, kadar zanikujejo vsa pravila estetike. Umetnik se v njih uresničuje in odgovarja svoji in splošni stiski in zgroženosti.

Izredna tehnološka dognanost ni zadnja Bernikova kvaliteta. Pridružujejo se ji premišljenost barvnih sestavov, prikrita kompozicijska urejenost, subtilno prelivanje tonov in rafinirana igra struktur.

Zelo verjetno ni noben drug slovenski umetnik doživel toliko domače in mednarodne odmevnosti kakor Janez Bernik. Dokaz za to domnevo je njegova bibliografija, ki navaja 63 samostojnih, nad sto skupinskih in 55 bienalnih razstav doma in v tujini, več grafičnih map, katalogov, monografij in drugih tiskov ter skoraj stopetdeset enot domačega in tujega kritičnega pisanja o avtorju in njegovem delu.

Še najbolj očito pa se odmevnost in umetniška vrednost kažeta v številu njegovih del, ki jih je sprejelo v svoje stalne zbirke doslej že 37 galerij, muzejev in podobnih ustanov doma in po svetu ter v številu in tehtnosti nagrad, ki jih je prejel za svoje delo. Tako hranijo njegove slike med



drugim najbolj cenjene ustanove na Dunaju, v Parizu, Londonu, Nuerenbergu, New Yorku, Tokiju, Buenos Airesu in v Sao Paulu.

Med nagradami pa naj navedemo vsaj: nagrado Arthur Lejwa na beneškem festivalu leta 1962, istega leta Mednarodni Grand Prix na III. mednarodnem grafičnem bienalu v Tokiju, premijo na V. mednarodni grafični razstavi v Ljubljani leta 1963, Grand Prix za grafiko na VIII. bienalu v Sao Paulu leta 1965, veliko premijo na VIII. mednarodni grafični razstavi v Ljubljani 1969, Jakopičevo nagrado za slikarstvo leta 1971, častno nagrado leto zatem na IV. mednarodnem grafičnem bienalu v Krakovu, premijo na X. mednarodni grafični razstavi v Ljubljani leta 1973 in istega leta še nagrado ex aequo na International Exhibition of Prints v San Franciscu; prejel pa je tudi Prešernovo nagrado za leto 1981.

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za dopisnega člana.



Ivan Brajdić

Ivan Brajdić je viden hrvaški pisatelj in nadvse plodovit prevajalec poezije in proze iz slovenščine v svoj jezik. Rodil se je 16. junija 1924. Klasično gimnazijo je končal v Zagrebu, slavistiko pa na zagrebški univerzi leta 1956. Že od leta 1942 je sodeloval v NOB. Po vojni je bil sprva častnik in časnikar v JLA. Po demobilizaciji je štiri leta urejal Studentski list, eno leto poučeval na gimnaziji in bil zatem do leta 1963 filmski dramaturg pri Jadran-filmu. Leta 1968 je bil med soustanovitelji založbe August Cesarec in do 1971 eden njenih urednikov. Leta 1975 se je upokojil.

Literarno se je začel udeleževati s pisanjem kratke proze in pesmi. V letih, ko je delal pri filmu, je postal soavtor filmskih scenarijev *Spopad na paralelah*, *Pustolovec pred vrati* in *Čudne zgodbe vajuca Hlapiča*. Kasneje, v glavnem po upokojitvi, se je posvetil pisanju izvirne proze. Leta 1970 je objavil svoj prvenec *Poslednji juriš Jačine Kamana*, leta 1977 je izdal roman v dveh delih *Sežgane duše*, leta 1981 roman *Spotikanje po mraku*, leta 1982 roman *Postal sem tujec bratom svojim*, leta 1984

povest *Oborovo*, leta 1985 delo *Dugoselska kronika*, leta 1988 roman *Oblaki nad Posavino*.

V obdobju, ko se je Ivan Brajdić ustalil kot urednik založbe, se je začel zmerom bolj posvečati ocenjevalskemu in kritičnemu spremljanju slovenske poezije in proze in zmerom bolj tudi njenemu prevajanju. V letih od 1965 do danes je v listih *Telegram*, *Vjesnik*, *Forum*, *15 dana*, *Tokovi*, *Okno* in še kje napisal dolgo vrsto ocen, kritik, člankov in študij o delih domala vseh sodobnih slovenskih pesnikov in pisateljev.

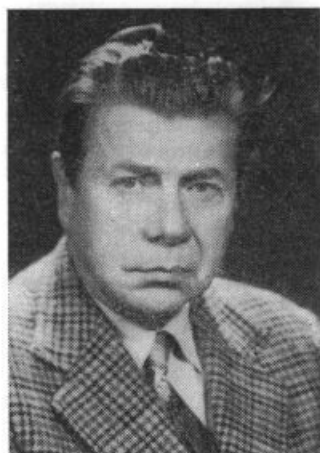
Obenem je Ivan Brajdić po raznih časopisih, listih in revijah objavljati tudi posamične pesmi in prevode številnih slovenskih ustvarjalcev. Od pesnikov je prevajal največ Kajetana Koviča in Edvarda Kocbeka.

Največjo zaslugo za slovensko književnost pa si je Ivan Brajdić pridobil s svojim neumornim in nadvse skrbnim, vestnim in umetniško vrednim prevajanjem slovenske daljše proze. Vsega skupaj je poleg že omenjenega objavil v samostojnih knjigah 25 slovenskih literarnih in drugih del. Nekatero knjigo v njegovem prevodu so izšle tudi po večkrat, Ingoličev roman *Gimnazijka* kar petkrat doslej. Prevedel je pet knjig Antona Ingoliča, po dve knjigi Koprivca, Potrča, Zidarja, F. Šetinca in V. Zupana, ter po eno delo Koviča, Miheličeve, Suhodolčana, Kocbeka, J. Staniča, M. Steinerjeve, E. Perocijeve, J. Vandota, J. Javorška, A. Rupnika, M. Rožanca in M. Apiha.

Iz bibliografije Ivana Brajdića je razvidno, da je znaten del svojega življenja in dela posvetil slovenski književnosti, ki jo je vztrajno in z ljubeznijo spremljal, populariziral in prevajal vse od šestdesetih let pa do danes. Ker je svojo kritičsko in prevajalsko pozornost usmeril na sodobnike in v glavnem tudi na njihova najnovejša dela, je tako našo književnost sproti širil na hrvaška tla in si s tem poleg samih prevajalskih zaslug pridobil tudi zasluge prijateljskega posrednika novejših tokov slovenskega literarnega ustvarjanja. Zato ga je Društvo slovenskih književnih prevajalcev že leta 1984 počastilo s podelitvijo Župančičeve diplome.

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za zunanjega dopisnega člana.





Vinko Kambič

Po izvolitvi za dopisnega člana SAZU 23. maja 1985 je Vinko Kambič opravljal redno pedagoško delo na Katedri za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo Medicinske fakultete v Ljubljani. Sodeloval je pri podiplomskem in specialističnem študiju. Pod njegovim mentorstvom so v zadnjih štirih letih opravili doktorat znanosti štirje doktorandi.

V strokovnem in znanstvenoraziskovalnem delu se je ukvarjal predvsem s problemi malignih tumorjev glave in vratu. V diagnostične in terapevtske postopke je uvedel nove metode. Izpopolnjeval je operativno tehniko, še posebej pri ohranitvenih operacijah zaradi karcinoma grla in kirurškem obravnavanju zasevkov na vratu. Za originalno izpopolnitev metode slikanja grla skozi operacijski mikroskop je prejel leta 1987 nagrado Sklada Borisa Kidriča za izume in izboljšave.

Obsežno znanstvenoraziskovalno delo je po izvolitvi za dopisnega člana SAZU poglobljeno nadaljeval. Njegovo delo lahko razdelimo v tri ožja, med seboj povezana področja:

- a) kancerologija glave in vratu,
- b) travmatologija grla in
- c) profesionalne bolezni grla.

Vse svoje izsledke in rezultate znanstvenoraziskovalnega dela je po izvolitvi za dopisnega člana SAZU objavil v 50 člankih, predvsem v tujih strokovnih revijah. Med deli, ki so bila objavljena v tujini, so imele največji odmev razprave o razvrstitvi hiperplastičnih sprememb na sluznici grla, pionirsko delo iz področja bolezni grla, ki jih povzročajo azbestna vlakna, in predlogi novih metod za obnovo grla po operacijah zaradi karcinoma in hudih stenoz. Strokovnjaki ga uvrščajo med najzaslužnejše laringologe za razvoj ohranitvene kirurgije po drugi svetovni vojni. Z velikimi izkušnjami in obsežnim znanjem je uvajal mlade strokovnjake v raziskovalno delo in vodil več raziskovalnih projektov.

Svojo temeljno dejavnost je dopolnjeval s predavanji na mednarodnih simpozijah in posvetovanjih. Kot ugleden strokovnjak na področju otorinolaringologije je predaval kot povabljeni gost na številnih univerzah doma in v tujini.

Poročevalci v poročilu o delu Vinka Kambiča v obdobju po izvolitvi za dopisnega člana poudarjajo, da je zelo uspešno nadaljeval z raziskovalnim delom na področju kancerologije glave in vratu, travmatologije in profesionalnih bolezni grla. Pri tem ni zanemaril strokovnega dela v matični ustanovi in vzgojno-izobraževalnega dela na Fakulteti. Z izredno bogatim in kvalitetnim bibliografskim opusom si je pridobil priznanje in sloves vodilnega strokovnjaka na področju laringologije pri nas in v svetu. Številna predavanja na znanstvenih in strokovnih sestankih so prispevala k njegovemu ugledu v mednarodnem merilu.

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za rednega člana.



Abel Lajtha

Direktor Centra za nevrokemijo Inštituta za raziskave v psihiatriji države New York in redni profesor psihiatrije na Medicinski fakulteti univerze v New Yorku dr. Abel Lajtha se je rodil 22. septembra 1922 v Budimpešti, kjer se je šolal in leta 1945 na univerzi v Budimpešti dosegel stop-

njo doktorja znanosti na področju biokemije. Po opravljenem doktoratu je služboval kot docent na Inštitutu za biokemijo v Budimpešti do leta 1947, nato pa kot raziskovalec na Stazione Zoologica di Napoli (1947—48) in na Royal Institution of Great Britain (1948—49). Leta 1949 je odšel v Združene države Amerike, kjer je do leta 1950 kot docent delal na inštitutu za raziskave mišic (Institute for Muscle Research Woods Hole) pri prof. Albertu Szent Gyorgyju. Od leta 1950 do 1966 je bil izredni profesor na Univerzi Columbia (College of Physicians and Surgeons, New York). V tem obdobju je do leta 1963 delal s prof. H. Waelschom na New York State Psychiatric Institute, ki je lociran pri Kolumbijski univerzi. Od leta 1963 do 1966 pa je delal kot glavni raziskovalec na New York State Research Institute for Neurochemistry and Drug Addiction.

Od leta 1966 do danes je direktor Centra za nevrokemijo Inštituta za psihiatrične raziskave države New York. Vzporedno s položajem direktorja je bil leta 1971 imenovan za rednega profesorja psihiatrije na New York University School of Medicine.

Poleg raziskovalnega dela, vzgoje raziskovalnega kadra in vodstvenih dolžnosti na delovnih mestih je prof. Lajtha opravljal številne administrativne funkcije na področju nevroloških znanosti v Združenih državah in drugod po svetu. Bil je predsednik treh in član izvršilnega odbora osmih znanstvenih združenj in mednarodnih društev, pri nekaterih je tudi med ustanovitelji (International Society for Neurochemistry, American Society for Neurochemistry, International Brain Research Organization). Bil je član preko 30 komitejev in študijskih odborov, vezanih na planiranje, financiranje in oceno raziskovalnih projektov na federalni ravni (največ v okviru NSF, NIH in VA). Organiziral je 16 mednarodnih znanstvenih srečanj in kongresov. Od leta 1977 do danes opravlja pomembno funkcijo predsednika Raziskovalne fundacije za mentalno higieno (Research foundation for Mental Hygiene).

Je član American Academy of Neurology in številnih strokovnih društev doma ter na tujem in uradni konzultant znanstveno-zdravstvenih inštitucij, predvsem v ZDA pa tudi v Evropi. Je častni ali dopisni član nacionalnih društev in inštitucij v Italiji, Španiji, na Japonskem ter Indijske akademije znanosti. Leta 1986 je bil promoviran za častnega doktorja medicine na Univerzi v Padovi.

Na Inštitutu, ki ga vodi, je dr. Lajtha s sodelavci izšolal veliko število podiplomskih študentov do magisterija, doktorata znanosti ter v postdoktorskem obdobju. Pri tej njegovi dejavnosti je bila obilno udeležena Jugoslavija, še posebej Slovenija, saj se je na Inštitutu za nevrokemijo v New Yorku izpopolnjevalo več slovenskih biokemikov na področju proteinov.

Prof. Lajtha je obiskal Ljubljano leta 1979 in 1982, ko je predaval in imel seminarje z raziskovalci oddelka za biokemijo IJS in Inštituta za patološko fiziologijo Medicinske fakultete.

Dr. Lajtha je objavil preko 350 člankov v mednarodnih znanstvenih časopisih, od tega preko 75 preglednih, iz aktualnih področij nevrokemije. Njegovo raziskovalno delo lahko razdelimo na pet med seboj povezanih področij:

1. hemato-encefalna bariera: nastanek, razvoj in regionalne razlike, delovanje farmakov in podhranjenosti na bariero, izstopne črpalke v barieri, transport peptidov preko horoidnega plexusa, filogenetski razvoj in razlike med vrstami;

2. transportni sistemi v osrednjem živčevju: raziskoval in definiral je šestnajst sistemov za transport aminokislin in peptidov, vlogo ionov in presnove energije pri transportu, razlike med kapilarnim, celičnim in subcelularnim transportom, transport snovi pri patoloških spremembah, aksonski transport aminokislin;

3. proteinska sinteza in razgradnja v možganih: razpolovni čas možganskih proteinov in njihova dinamična stanja, onkogenetske in starostne spremembe v proteinskih funkcijah z različnimi ravnotežnimi stanji, regulacija možganskih proteinov pri stradanju, heterogenost presnove membranskih proteinov;

4. proteinaze in peptidaze možganov: značilnosti prolidaze, izolacija in karakterizacija štirih amino-enkefalinaz, aktivnost katepsina D glede na možganske proteine kot substrate, aktivnost Ca-odvisne nevrnalne proteaze med staranjem, odvisnost možganskih encimov od ATP in ubikvitina;

5. modulacija nevroreceptorjev: različni tipi nikotinskih holinergičnih receptorjev, mehanizmi delovanja kofeina, nikotina in kokaina na nevroreceptorje, kompleksi opiatni receptor-encimi, regulacija povečanja ali zmanjševanja receptorjev v kroničnih razmerah.

Ločeno omembo zasluži izredna uredniška aktivnost prof. Lajtha na področju znanstvenega tiska; je ustanovitelj in glavni urednik revije *Neurochemical Research* ter član uredniških odborov štirinajstih mednarodnih časopisov visoke odmevnosti na širšem področju nevrobiologije. Poleg tega je uredil in izdal šest knjig ter pomembno serijo *Handbook of Neurochemistry*, ki je izšla v dveh izdajah, prva leta 1969—72 in je štela osem obsežnih knjig, druga leta 1982—1985 in je obsegala deset knjig. Ta priročnik predstavlja v svetovnem merilu najbolj podroben in celovit prikaz širšega področja nevrokemije.

Njegovo delo na različnih področjih nevrokemije je dalo pionirski prispevek, ki se je pogosto že zлил v zakladnico znanja in je danes anonimen ter last vseh. Zgodovina znanosti mu bo gotovo dodelila vidno mesto med graditelji sodobne nevrokemije in nevrobiologije. O prijateljstvu prof. Lajtha do naše dežele priča njegova pripravljenost vedno pomagati slovenskim nevrobiologom in biokemikom tako pri izobraževanju kot tudi pri publiciranju in povezovanju s svetovno znanostjo. V njem so številni našli neutrudljivega in razsodnega svetovalca, ki ga poleg znanja in izkušenj odlikujejo razumevanje, neposrednost in človeška toplina.

Skupščina SAZU ga je 18. maja 1989 izvolila za zunanjega dopisnega člana.

# BIBLIOGRAFIJA

## NEKATERIH ČLANOV AKADEMIJE ZA LETO 1989\*

\* Člani navajajo v tem poglavju letno bibliografijo svojih znanstvenostrokovnih ali umetniških del.

### Lidija Andolšek-Jeras

*Ginekolozi i populaciona politika.* — v: XXXIII Ginekološko-akušerska nedelja SLD, Beograd 1989, str. 33—35 (avtorici: L. Andolšek-Jeras, A. Pretnar-Darovec).

*Utjecaj ginekologa na razvoj planiranja obitelji v SR Sloveniji.* — v: XXXIII Ginekološko-akušerska nedelja SLD, Beograd, 1989, str. 54—56 (avtorice: L. Andolšek-Jeras, M. Kožuh-Novak, D. Obersnel-Kveder).

*Perinatalno varstvo.* — Med. Razgl. 1928, 28, str. 57—72 (avtorji: L. Andolšek-Jeras, T. Blejcek, M. Kožuh-Novak).

*Načrtovanje družine v Sloveniji.* — Zdrav. Var. 1989, 28, str. 103—105.

*Kardiovaskularne bolezni in uporaba hormonske kontracepcije* — preliminarno poročilo. — Zdrav. Var. 1989, 28, str. 167—169 (avtorji: M. Kožuh-Novak, L. Andolšek-Jeras, D. Obersnel-Kveder, B. Rojnik, M. Danev).

*WHO Task Force on the diagnosis and treatment of infertility.* — Mesterolone and idiopathic male infertility: a double-blind study. Int J Androl 1989, 12, str. 254—264 (avtorji: A. Aribarg, O. M. De Acosta, R. S. Padron, L. Andolšek-Jeras, Z. Ograjenšek, E. Coutinho, S. S. Ratman, P. C. Wong, B. Resch, J. Szollossi).

*Jugoslovska ginekologija.* — v: Kurjak A. (ed). Ginekologija i perinatologija. Zagreb, Naprijed 1989, str. 11 (avtorja: L. Andolšek-Jeras, Franc Novak).

*Regulacija fertilitnosti.* — v: Kurjak A (ed). Ginekologija i perinatologija. Zagreb, Naprijed 1989, str. 399—375 (avtorja: L. Andolšek-Jeras, Lj. Randić).

*Perimenopavza i postmenopauza.* — v: Kurjak A. (ed). Ginekologija i perinatologija. Zagreb, Naprijed 1989, str. 425—432 (avtorici: L. Andolšek-Jeras, A. Pretnar-Darovec).

*Neplodnost včeraj in jutri.* — v: Meden-Vrtovec H. (ed). Neplodnost. Ljubljana, Cankarjeva založba 1989, str. 9—14.

*Nekateri kadrovske problemi na medicinski fakulteti.* — Zdrav. Vestn. 1989, 58, str. 54—56 (avtorja: L. Andolšek-Jeras, M. Janko).

*Razmišljanje o kadrovske politiki in razvoj naše medicinske fakultete,* (letter to the editor). — Zdrav. vestn. 1989, 58, str. 335 (avtorja: L. Andolšek-Jeras, M. Janko).

### Aleksander Bajt

*Transformation of Investment Cycles into Business Cycles.* — v: Fluctuations and Cycles in Socialist Economies, ed. C. Frateschi, Avebury-Gower, Aldershot 1989, str. 1—20.

*Socialist market economy.* — Acta Oeconomica 40, 1989, str. 180—183.

*Privredne reforme kao negacija centralnog planiranja i monopartijske vladavine.* — v: Problemi privrednog razvoja i privrednog sistema Jugoslavije, izd. Ekonomski institut, Zagreb 1989, str. 76—88.

- Stvarni i potencialni društveni proizvod SFRJ u 1980. godini.* — v: Problemi reforme privrednog sistema SFR Jugoslavije, Zagreb 1989, str. 459—468 (ponovna objava).
- Sedanji stabilizacijski 'trenutek'* — Delo-Sobotna priloga, 10. december 1989. Objavljeno tudi pod naslovom *Napaka v škodo delavcev* — v: Večer, 10. december 1989; pod izvirnim naslovom. — v: Jug. program zmanjševanja inflacije v letu 1989, Ljubljana 1989, str. 11—16.
- Priporočilo za uporabo zakona o menici v razmerah visoke inflacije.* — Gospodarska gibanja, št. 199, 1989, str. 27—33. Objavljeno tudi pod naslovom *Priporočilo za uporabo zakona o menici.* — v: Gospodarski vestnik 38, 1989, št. 44, str. 10; pod naslovom *Preporuka za primenu zakona o menici u uslovima inflacije.* — v: Privredna kretanja Jugoslavije, br. 199, 1989, str. 26—32; pod naslovom *Na menici dogovorena kamata.* — v: Privredni pregled, 15. november 1989; pod naslovom *Primjena Zakona o mjenici u uvjetima visoke inflacije.* — v: Informator 37, št. 3730, 6. december 1989, str. 1—3.
- Inflatorno dejstvo postoječeg obračunskog sistema.* — Privredna kretanja Jugoslavije, br. 198, 1989, str. 22—28, Objavljeno tudi pod naslovom *Inflatorno delovanje obstoječega obračunskega sistema.* — v: Gospodarska gibanja, št. 198, 1989, str. 23—29.
- Iluzija u dva dela.* — Borba, 28. julij 1989. Objavljeno tudi v: Vjesnik, 3. in 4. julij 1989.
- Inflaciona očekivanja i sadašnja inflacija.* — Borba, 11., 12. in 13. oktober 1989. Objavljeno pod naslovom *Inflacijska pričakovanja in sedanja inflacija,* v: Delo, 10., 12. in 13. oktober 1989.
- Netržni sistem plačevanja kot dejavnik inflacije.* — Delo — Sobotna priloga, 25. november in 2. december 1989. Objavljeno tudi pod naslovom *Agresori i sledbenici inflacije.* — Nedeljna Borba, 25.—26. november 1989.
- Inflatornost postoječeg zakona o računovodstvu.* — Privredni pregled, 12. december 1989.
- Društveno vlasništvo i poduzetništvo.* — Kulturni radnik 41, 1988, str. 1—98 (objavljena razprava avtorja in 14 udeležencev s promocije avtorjeve knjige Samoupravni oblik društvene svojine, 7. december 1988 v Zagrebu).
- Ja sam za život.* — Oslobođenje, Nedjelja, 29. januar 1989, str. 10—11.
- Zašto sam odbio rad na reformi privrednog sistema.* — Borba, 17., 18. in 19. januarja 1989 (polemika).
- Nisam za radikalna rješenja.* — Večernji list, 31. december 1988, 1. in 2. januar 1989 (avtoriziran intervju).
- Igrač u »vrzinom kolu«.* — Borba, 7. februar 1989 (polemika).

## Janez Batis

- A short historical presentation of the central veterinary institutions in Slovenia.* — Historia medicine veterinariae 13, št. 1—2, 1988, str. 1—17, Copenhagen (soavtor: O. Böhm).
- 50-letnica Slovenske akademije znanosti in umetnosti (1938—1988).* — Vestnik Univerze E. Kardelja v Ljubljani, 18, št. 1, 1988, str. 5—8.
- Društvo za zaščito živali.* — Enciklopedija Slovenije 2. Mladinska knjiga, Ljubljana 1988, str. 361.
- Oxford — Duden: Nemško-slovenski slikovni slovar in angleško-slovenski slikovni slovar. Prevod in strokovni pregled poglavij: *živinoreja, reja perutnine.* — Cankarjeva založba 1988, str. 142—145 (nemški tekst) in 142 do 145 (angleški tekst).
- 100 let organiziranega veterinarstva v Kamniku in Domžalah. — Publikacija ob 100-letnici veterinarske službe, Kamnik 1989, str. 1—6.
- Jacques le Bas: Guide du vétérinaire amateur. Ocena knjige in strokovni pregled slovenskega prevoda. — Kmečka knjiga 1989 (soavtorica: prof. dr. Ivanka Brglez).

GESLA V ENCIKLOPEDIJI SLOVENIJE, 3. knjiga, MK, Ljubljana 1989

Gošler Karel (317), Gregorovič Vladimir (386), Gunde Alojz (408). Gesla objavljena tudi v: Enciklopedija Jugoslavije, 4. knjiga, Jugoslovanski leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb 1989, str. 459, 519, 569.



## France Bernik

### RAZPRAVE IN SESTAVKI

*The Introduction of Symbolism to Slovene Literature.* — Slovene Studies, Ohio 1988, 10/2, str. 161—169. (izšlo 1989).

*Autobiographischer Roman und Zeitgeschichte in der slowenischer Literatur.* — Pannonia (Wien), XVII, 3, 1989, str. 30—31.

*Spremna beseda. Geleitwort* — Oskar Sakrausky, Primus Truber. Deutsche Vorreden zum slowenischen und kroatischen Reformationswerk. Wien 1989, str. 7—10 (Podpis: Predsedstvo Slovenske akademije znanosti in umetnosti — Das Präsidium der Slowenischen Akademie der Wissenschaften und Künste).

*Fran Eller in sodobna avstrijska in nemška književnost.* — Razprave XII. Razred za filološke in literarne vede. SAZU, Ljubljana 1989, str. 39—48.

*Fran Eller.* — Enciklopedija Slovenije 3, Mladinska knjiga, Ljubljana 1989, str. 34.

*Heinrich Heine in slovenska literatura.* — Slavistična revija 37, 1989, št. 4, str. 429—443.

*Poezija Stanka Majcna.* — Slavistična revija 37, 1989, št. 4, str. 453—462.

*Črtica — temeljna oblika Cankarjeve proze.* — Ivan Cankar, Podobe iz življenja in sanj. Založba Mladinska knjiga, Ljubljana 1989, str. 507—521.

*Cankar pri Mohorjevi družbi.* — Ivan Cankar in Mohorjeva. Mohorjeva založba, Celovec 1989, str. 5—18.

*Pripis.* — Slovesna skupščina Slovenske akademije znanosti in umetnosti ob petdesetletnici. SAZU, Ljubljana 1989, str. 65.

*Dr. Joža Mahnič — sedemdesetletnik.* — Glasnik Slovenske matice 1989, št. 1, str. 72—74.

*Vprašanje o slovenski književnosti v Avstriji in Italiji.* — Sodobnost XXXVII, 1989, št. 5, str. 529—530.

*Pojasnilo.* — Delo, 28. februar 1989, str. 6.

*Boris Merhar.* — Delo, 30. junij 1989, str. 6.

*O sodobni slovenski književnosti v Avstriji in Italiji.* — Slovenski vestnik, Celovec, XLIV, 21. julij 1989, str. 3.

*In memoriam. Boris Merhar (1907—1989).* — Naši razgledi XXXVIII, 28. julij 1989, str. 421.

*France Bernik o sodobni slovenski književnosti v Avstriji in Italiji.* — Primorski dnevnik, 30. julij 1989, str. 10.

*In memoriam. Filip Kalan Kumbatovič. Beseda na žalni seji SAZU.* — Naši razgledi XXXVIII, 25. avgust 1989, str. 468.

*Nemške slavistične in slovenistične razprave. Zbornik za Alfreda Rammelmeyerja.* — Naši razgledi XXXVIII, 6. oktober 1989, str. 577—578.

*Slovenska poezija in prva svetovna vojna.* — Naši razgledi XXXVIII, 20. oktober 1989, str. 589.

*Koblarjeva interpretacija Gregorčičeve poezije.* — Delo-Književni listi, 14. december 1989, str. 5.

*In memoriam. Janko Jurančič (1902—1989).* — Naši razgledi XXXVIII, 29. december 1989, str. 721.

*Anton Melik kot predsednik Slovenske matice. Ob stoletnici njegovega rojstva.* — Glasnik matice 1989, XIII, št. 2, str. 55—59.

### UREDNIŠTVO

*Ivan Cankar, Podobe iz življenja in sanj.* Založba Mladinska knjiga, Ljubljana 1989, 525 str.

*Ivan Cankar in Mohorjeva.* Mohorjeva založba, Celovec 1989, 238 str.

*Slovesna skupščina Slovenske akademije znanosti in umetnosti ob petdesetletnici.* SAZU, Ljubljana 1989, 63 str.

*Oton Zupančič, Zbrano delo. Enajsta knjiga.* (Urednik Joža Mahnič, glavni urednik France Bernik). Državna založba Slovenije, Ljubljana 1989, 687 str.

*Lovro Kuhar-Prežihov Voranc, Zbrano delo. Enajsta knjiga.* (Urednik Drago Druškovič, glavni urednik France Bernik). Državna založba Slovenije, Ljubljana 1989, 421 str.

*Lojz Kraigher, Zbrano delo. Deseta knjiga.* (Urednik Dušan Moravec, glavni urednik France Bernik). Državna založba Slovenije, Ljubljana 1989, 381 str.

Anton Aškerc, *Zbrano delo. Četrta knjiga*. (Urednik Vlado Novak, glavni urednik France Bernik). Državna založba Slovenije, Ljubljana 1989, 463 str.

Juš Kozak, *Zbrano delo. Druga knjiga*. (Urednik Jože Munda, glavni urednik France Bernik). Državna založba Slovenije, Ljubljana 1989, 500 str.

#### INTERVJU

*Imamo klasike, nimamo pa urednikov*. (Vprašanja: Marjan Kunej). — Večer (Maribor), 29. december 1989, str. 30.

#### Robert Blinc

*Local-Polarization Distribution in Deuteron Glasses*. — Phys. Rev. Letters 63, str. 2248—2251 (1989) (avtorji: R. Blinc, J. Dolinšek, R. Pirc, B. Tadić, B. Zalar, R. Kind in O. Liechti).

*Liquid-Glass Transition: Recent Developments*. — Proceedings of the 4th Panhellenic Conference on Condensed Matter Physics, Athens, September 1988, published 1989, str. 275—294.

*EPR Study of Random Field Smearing of the Proton Glass Transition of  $Ti^{2+}$  Doped  $Rb_{1-x}(NH_4)_xH_2PO_4$* . — Solid State Commun. 70, str. 461—464 (1989) (avtorji: P. Cevc, B. Zalar in R. Blinc).

$^{14}N$  NMR Study and Landau Theory of Phase Transitions in  $(N(CH_3)_4)_2ZnI_4$ . — Z. Phys. B — Condensed Matter 77, str. 329—332 (1989) (avtorji: A. M. Fajdiga, J. Dolinšek, R. Blinc, A. P. Levanyuk, R. Perret, H. Arend in R. Kind).

*Dielectric Properties near the Smectic-C\* Smectic-A Phase Transition of Some Ferroelectric Liquid-Crystalline Systems with a Very Large Spontaneous Polarization*. — Phys. Rev. B 38, str. 5833—5839 (1988) (avtorji: C. Filipič, T. Carlsson, A. Levstik, B. Žekš, R. Blinc, F. Gouda, S. T. Lagerwall in K. Skarp).

$^{39}K$  and  $^{77}Se$  NMR Study of the Paraelectric-to-Incommensurate Phase Transition of  $K_2SeO_4$ . — Phys. Rev. B 38, str. 8625—8632 (1988) (avtorji: B. Topič, A. von Kienlin, A. Götzhäuser, U. Haeberlen in R. Blinc).

*Self-Diffusion in an Undercooled Organic Melt near the Liquid-Glass Transition*. — Phys. Stat. Sol. (b) 151, str. K1—K2 (1989) (avtorji: T. Ovsenik, R. Blinc, M. Čopič, G. Lahajnar, I. Zupančič, P. Günter, H. Arend in Ch. Bosshard).

*Deuteron NMR and a Model for Phase Transitions in Monoclinic  $RbD_2PO_4$* . — Phys. Rev. B 39, str. 2004—2011 (1989) (avtorji: O. Jarh, J. Dolinšek, B. Topič, B. Žekš, R. Blinc, V. H. Schmidt, L. A. Shuvalov in A. Baranov).

*NMR Determination of the Fractal Geometry of gels Around the Collapse Transition*. — Z. Naturforsch. 44a, str. 163—164 (1989) (avtorji: R. Blinc, O. Jarh, A. Zidanšek in A. Blinc).

*Dynamics of Proton Glasses*. — Zeitschrift für Physik B 75, str. 249—252 (1989) (avtorji: B. Tadić, R. Pirc in R. Blinc).

*Temperature Dependence of Molecular Tilt Angle and Rotatory Power in a Ferroelectric Liquid Crystal with Polarization Sign Reversal*. — Mol. Cryst. Liq. Cryst. 172, str. 217—222 (1989) (avtorji: I. Muševič, I. Drevenšek, R. Blinc, S. Kumar in J. W. Doane).

*NMR Evidence for  $Na^+$  Ion Diffusion in Incommensurate Barium Sodium Niobate*. — Solid State Commun. 70, str. 1077—1078 (1989) (avtorji: J. Dolinšek, R. Blinc in J. Schneck).

$^{39}K$  NMR Evidence for a Phason Gap in  $K_2SeO_4$ . — Phys. Rev. B 40, str. 799—801 (1989), Rapid Communications, (avtorji: B. Topič, U. Haeberlen in R. Blinc).

*NMR Determination of the Order Parameter in Proto and Deuteron Glasses*. — Proceedings of the XXIV Congress AMPERE »Magnetic Resonance and Related Phenomena«, Poznan, Poland, 1988, Elsevier 1989, str. 117—129 (avtorji: R. Blinc, J. Dolinšek in B. Zalar).

*Proton Spin Relaxation Study of Ferroelectric Liquid Crystals*. — Liquid Crystals 5, str. 1233—1242 (1989), Proceedings of 12th International Liquid Crystal Conference, Freiburg, August 1988 (avtorji: H. Bender, F. Noack, M. Vilfan in R. Blinc).



- <sup>30</sup>K *Spin-Lattice Relaxation Study of the Antiferroelectric Phase Transition in KSCN*. — *Solid State Commun.* 72, str. 151—153 (1989) (avtorji: B. Topič, U. Haebleren, R. Blinc, A. Fuith in H. Warhanek).
- <sup>31</sup>P *NMR Study of the Ferroelectric Phase Transition in PbHPO<sub>4</sub>*. — *J. Phys.: Condens. Matter* 1, str. 5489—5496 (1989) (avtorji: F. Ermark, B. Topič, U. Haebleren in R. Blinc).
- Pseudospin Model for KSCN*. — *Phys. Rev. B* 40, str. 7141—7149 (1989) (avtorji: W. Schranz, H. Warhanek, R. Blinc in B. Žekš).

### Jože Bole

- Lanzaipsis savinica gen. n., sp. n. (Gastropoda, Belgrandiellidae), novi podzemeljski polž iz Savinjske doline (Savinjske Alpe)*. — *Razprave SAZU, IV. razred*, 30, 1989, str. 65—74.
- Rdeči seznam mehkužcev (Mollusca)*. — Rdeči seznam ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, Zavod SR Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1989, str. 32—37.

### Miroslav Brzin

- Attenuation of soman-induced lesions of skeletal muscle by acetylcholinesterase reactivating and non-activating antidotes*. — *Acta Neuropathol.* 79, str. 183—189 (1989), (avtorji: I. Dekleva, A. Sket, D. Sketelj, J. in M. Brzin).

### Emilijan Cevc

Glej str. 343.

### Dragotin Cvetko

- Jarnovic. — v: *Dizionario enciclopedico universale della musica e dei musicisti*, vol. III, 750, nat. 1989, (Bologna).
- Josip Slavenski Slavku Ostercu*. — v: *Medjimurje* 13/14, str. 16—17, nat. 1988, izšlo 1989, (Čakovec).
- Stvaralaške koncepcije Petra Konjovića*. — v: *Život i delo Petra Konjovića*, Beograd 1989, str. 11—16.
- Glasbeni doprinos kazališta ljubljanskih isusovaca*. — v: *Arti musices* 20/21, Zagreb 1989, str. 53—61.

### Bojan Čop

CLANKI

- Hundert Jahre eines bekannten slowenischen Sprachwissenschaftlers, Professor Dr. Karel Oštir*. — v: *Linguistica* XXIX, Ljubljana 1989, str. 3—12.
- Indouralica IX*. — v: *Linguistica* XXIX, Ljubljana 1989, str. 13—56.
- Kratek pregled dejavnosti Oddelka za primerjalno jezikoslovje*. — v: *Zbornik Filozofske fakultete ob njeni 70-letnici*, Ljubljana 1989, str. 229—232.

### Vinko V. Dolenc

- Cavernous Sinus Tumors. Experience with 139 Cases*. — v: *Neurosurgeons 8, Proceedings of the 8th Annual Meeting of the Japanese Congress of Neurological Surgeons Nagoya 1988*: 162—9, 1989.
- Lesions of the Third Ventricle and the Surrounding Structures*. — v: Hotzman RNN, Stein BM (eds): *Surgery of the Diencephalon. (contemporary Perspectives in Neurosurgery)*. Plenum Medical Book Company, New York and London, 177—191, 1989.
- Anatomy and Surgery of the cavernous Sinus*. — Dolenc VV Springer-Verlag Wien, New York, 1989.

### Matija Drovenik

- Nastanek cinkovo-svinčevega rudišča Topla in njegove značilnosti*. — *Geologija*, 30. knjiga, Ljubljana 1988, str. 245—314 (avtorja: M. Drovenik in M. Pungartnik).

- Izotopska sestava žvepla v sulfidih cinkovo-svinčevega rudišča Topla.* — Razprave XXIX, SAZU, razred za naravoslovne vede, Ljubljana 1988, str. 113—128 (avtorji: M. Drovenik, J. Pezdič in M. Pungartnik).
- Tirkiz in halloysit iz bakrovega rudišča Veliki Krivelj, vzhodna Srbija.* — Rudarsko-metalurški zbornik, letnik 35, št. 1—4, Ljubljana 1988, str. 37—41 (avtorja: D. Skaberne in M. Drovenik).

### **Peter Fajfar**

- EAVEK, Dopnila in spremembe za verzijo 2.0.* — Publikacija IKPIR FAGG št. 31, UEK v Ljubljani, 1989, 60 str. (avtorja: P. Fajfar, V. Kilar).
- N2 — A method for nonlinear seismic analysis of regular buildings.* — 9th World Conference on Earthquake Engineering, Tokyo, Kyoto 1988, Proceedings, Vol. V, Maruzen, Tokyo 1989, str. 111—116 (avtorja: P. Fajfar, M. Fischinger).
- Evaluation of mathematical models for linear and nonlinear seismic analysis of RC buildings.* — v: Earthquake Engineering, State-of-the-Art Report, 14. Regional Seminar on Earthquake Engineering, Osterr. Gesellschaft für Erdbebeningenieurwesen, Dunaj 1989, str. 101—110.
- Study of the characteristics of earthquakes in Southern Europe.* — IAAE Meeting on Earthquake Ground Motion and Seismic Evaluation of Nuclear Power Plants, Moskva 1986, objavljeno v Publication IAEA-TC-472.2, Vol. 1, International Atomic Energy Agency, Dunaj 1989, str. 572—582 (avtorja: P. Fajfar, M. Fischinger).
- Uporaba računalnika v seizmični analizi stavb — linearne metode.* — Simpozij ZDGKJ, Dubrovnik, Zbornik del, Knjiga R, Referat R14, 1989, str. 76—81 (avtorja: P. Fajfar, M. Fischinger).
- Uporaba računalnika v seizmični analizi stavb — nelinearne metode.* — Simpozij ZDGKJ, Dubrovnik, Zbornik del, Knjiga R, Referat R15, 1989, str. 82—87 (avtorja: M. Fischinger, P. Fajfar).
- EWALL — Nov makroelement v programu EAVEK.* — 11. zborovanje gradbenih konstruktorjev Slovenije, Bled, Zbornik del, 1989, str. 216—223 (avtorja: V. Kilar, P. Fajfar).
- O potresnih silah v predpisih.* — Gradbeni vestnik 38, Ljubljana 1989, str. 334—338 (avtorja: M. Fischinger, P. Fajfar).
- Seismic demand in medium- and long-period structures.* — Earthquake Engineering and Structural Dynamics (John Wiley and Sons), Vol. 18, 1989, str. 1133—1144 (avtorji: P. Fajfar, T. Vidic, M. Fischinger).
- Perspektive kompjutersko integrirane proizvodnje (CIM) u građevinarstvu.* — v: Tehnologija in razvoj, Jugoslovanska tribuna, Beograd 1989, str. 933—938 (avtorja: J. Duhovnik, P. Fajfar).
- Podiplomsko izobraževanje v ZDA.* — Posvetovanje Univerza v gospodarstvu, Postojna 1988, Zbornik, Gospodarska zbornica Slovenije, 1989, str. 33—48 (avtorji: P. Fajfar, V. Starc, A. Šelih).
- O potresni ogroženosti pri nas.* — Delo — Sobotna priloga, 7. januar 1989, str. 27.
- Znanje je predvsem na univerzah.* — Delo — Znanje in razvoj, 25. januar 1989, str. 4.

### **DISKUSIJI K CLANKOMA**

- Inelastic modeling and seismic energy dissipation.* — Journal of Structural Engineering, ASCE, Vol. 115, 1989, str. 1279—1282 (avtorji: P. Fajfar, M. M. Fischinger, T. Vidic).
- Približna določitev nihajne dobe konstrukcije.* — Gradbeni vestnik 38, Ljubljana 1989, str. 23.

### **Janez Fettich**

- Maligni tumori kože.* — Acta dermatovenerologica Iugoslavica 14, 1987, str. 7—9.
- Dermatološka semiotika.* — D. Jakac (ed.): Dermatologija i venerologija. III. izdanje. Medicinska knjiga (Beograd—Zagreb) 1989, str. 9—16.

*Lokalizacija i raspored patoloških promjena na koži i sluznicama.* — D. Jakac (ed.): Dermatologija i venerologija. III. izdanje. Medicinska knjiga (Beograd—Zagreb) 1989, 17—18.

*Alergične bolesti kože.* — Krka v medicini in farmaciji 21, 1989, str. 20—25.

### **Alojzij Finžgar**

*Pravni problemi presaditve, Transplantacija.* — Medicinski razgledi 27, Ljubljana, december 1988, str. 13—22.

*Društveno lastništvo i nacrt amandmana na ustav SFRJ.* — Pravni vjesnik, Osijek, god. 4, 1988, št. 4, str. 331—337.

*Družbena lastnina in predlog ustavnih amandmajev.* — Pravna praksa 7, 1988, št. 20, str. 2.

*La propriété sociale en droit yougoslave, Revue d'études comparatives Est-Ouest.* — Paris, 20, 1989, št. 1, str. 85—94.

*Civilnopravne znanosti (1984—1988).* — Družboslovje na Slovenskem, gradivo s posveta z dne 5. in 6. januarja 1989, Marksistični center CK ŽK Slovenije, zvezki 1—3, 1989, 2. zv., str. 315—319; glej tudi 3. zv., str. 677—679.

*Stanovanjski krediti.* — Pravna praksa 8; 1989, št. 2, str. 5—6.

*Ustavni predpisi in politična društva (stranke).* — Pravna praksa 8, 1989, št. 6, str. 2—3.

*Lastnina pri posameznih vrstah podjetij po zakonu o podjetjih.* — Združeno delo XV, 1989, št. 3, str. 229—237.

*Vloga in perspektive družbene lastnine v tržnem gospodarstvu.* — Naši razgledi 38, 1989, št. 14, str. 427—428.

*Dr. Stojan Cigoj: Stanovanjska razmerja.* — Pravna praksa 8, 1989, št. 15, str. 13 (prikaz).

*Podjetje v družbeni lastnini.* — Pravna praksa 8, 1989, št. 17, str. 2—3.

*Preoblikovanje oziroma odprava družbene lastnine.* — Pravna praksa, 8, 1989, št. 25, str. 2—4.

*Akademik prof. dr. Vladislav Brajković. In memoriam.* — Pravnik, 44, 1989, št. 11—12, str. 571—572.

### **Stane Gabrovec**

*Bronasta doba v Sloveniji — stanje raziskav in problemi.* — Arheološki vestnik, 39—40, 1989, str. 115—126.

*Jaro Šašel (1924—1988).* — Živa antika 38, 1988, str. 119—121. Objavljeno tudi v: Letopis SAZU 39, 1988, str. 119—121.

*Jakob Solar za naš čas.* — Prelomni časi, 1989, str. 109—124.

*Naše korenine.* — Trnovo 10, 1989, str. 109—124.

### **Ivan Gams**

*A New Definition of Karst.* — Resources management in limestone landscapes: International perspectives. Proceeding of the Int. Geographical Union-Study Group Man's Impact in Karst, Sydney 1988. Canberra 1988, str. 165—171.

*International Measurements of Solution by Means of Limestone Tablets.* — Proceedings (II), Int. Congress of Speleology, Budapest 1989, str. 473—475.

*Geomorphology in Yugoslavia.* — History of Geomorphology, Transactions Japanese Geomorphological Union, vol. 10-B, 1988, str. 235—241.

*Terminologija premikanja zemljskih gmot.* — Ujma, 3, 1989, str. 122—123.

*Dežni žlebiči kot pokazatelji starosti deforestacije.* Geografija in aktualna vprašanja prostorskega razvoja. — Dela št. 6, Oddelek za geografijo FF v Ljubljani, Ljubljana 1989, str. 127—139.

*Geografske značilnosti Slovenije* (učbenik za srednjo šolo, izpopolnjena izdaja). — Mladinska knjiga, Ljubljana 1989, 121. str.

*Geografske značilnosti Slovenije* (Delovni zvezek). — Mladinska knjiga, Ljubljana 1989, 55 str.

*Pomen Krasa za svetovno krasoslovje in speleologijo.* The Importance of the Region Kras (Karst) for the World Karstology and Speleology. — Naše jame, 30, 1988, Ljubljana 1989, str. 21—29.

- Dokument o ustanovitvi Mednarodne speleološke zveze. The Document about the Foundation of the International Speleological Union.* — Naše jame, 30, 1988, Ljubljana 1989, str. 74—77.
- Kaj je kras in kaj so jame.* — Jamarstvo. JZS, Ljubljana 1898, str. 11—17.
- Združeni narodi za ublažitev naravnih nesreč 1990—2000.* — Ujma 3, 1989, str. 126—127.
- Ob šestdesetletnici priznanega slovenskega geomorfologa dr. Milana Sifrerja.* — Loški razgledi, 35, 1988, str. 83—85.
- Umrli je akademik Milisav Lutovac (1901—1988).* — Geografski vestnik 60, 1988, str. 189.
- Mednarodni simpozij Človekov poseg v kras v Postojni 11.—14. 9. 1987.* — Geografski vestnik 60, str. 194—196.
- Na Midžoru (2169 m) in po krajih pod Staro planino.* — Planinski vestnik LXXXIX, 1989, 11, str. 491—493.
- Mednarodni geografski kongres v Sydneyu.* — Naši razgledi XXXVIII, št. 3 (890), str. 89.
- Razvoj iz pomanjkanja in geografija lakote.* — Geografski obzornik 35, 1988, št. 3, str. 42—43.
- Poročili o publikacijah v:* Geografski vestnik 60, Delo, 12. avgust 1989.
- Krajši prispevki v:* Delo — Sobotna priloga, 21. januar 1989, 3. maj 1989, str. 9, 2. avgust 1989, str. 6.
- Zemeljske temperature v Sloveniji in njihovo odstopanje od zračnih.* — Geografski zbornik 29, 1989, str. 3—5.
- ENCIKLOPEDIJA SLOVENIJE, 3. zvezek, Ljubljana 1989
- geografija (192—193), geografsko okolje (194), Geografsko društvo Slovenije (194), fizična geografija (121—122), Gorenjska (268—270, soavtor).*

### **Ferdo Gestrin**

- Pomorski promet v Trstu leta 1760.* — Kronika 37 (1989), str. 46—49.
- Ljubljana — nastanek srednjeveške naselbine.* — Zgodovinski časopis 43 (1989). Objavljeno tudi v: Dnevnik, 8. december 1989, str. 14.
- Prispevek na okrogli mizi Žrtve druge svetovne vojne pri nas.* — Borec 41 (1989), št. 5—6, str. 622—624, 628—629.
- Prispevek na okrogli mizi Varstvo arhivskega gradiva v pokrajinskem arhivu Koper, Primorska srečanja.* — Revija za družboslovje, gospodarstvo in kulturo, št. 100 (1989), str. 694—699.
- Akademik prof. dr. Fran Zwitter. In memoriam.* — Jugoslavenski istorijski časopis 23 (1988), št. 3—4, str. 329—331.

GESLA V ENCIKLOPEDIJI SLOVENIJE, 3. knjiga, Ljubljana 1989

*Grafenauer Bogo (368—369), Graška verska pacifikacija (376).*

### **Josip Globevnik**

- Integrals over circles passing through the origin and a characterization of analytic functions.* — Journal d'Analyse Math. 52 (1989), str. 199—209.
- Relative embeddings of discs into convex domains.* — Invent. Math. 98 (1989), str. 331—350.
- A characterization of harmonic functions.* — Indag. Math. 91 (1988), str. 419—326 (avtorja: J. Globevnik in W. Rudin).

### **Ljubo Golič**

- The Structure of Sodium Bis(tetraethylammonium) Tris(oxalato)aluminate (III) Monohydrate.* — Acta Cryst. 1989, C45, str. 44—46 (avtorji: L. Golič, I. Leban in N. Bulc).
- The Synthesis of  $\beta$ -Heteroaryl-amino- $\alpha$ ,  $\beta$ -dehydro- $\alpha$ -amino Acid and  $\beta$ -Heteroaryl-amino- $\alpha$ -amino Acid Derivatives.* — J. Heterocyclic Chem. 1989, 26, str. 145—153 (avtorji: J. Svete, B. Stanovnik, M. Tišler, L. Golič in I. Leban).
- 1,3-Dipolar Cycloadditions of Diazoalkanes Heteroaromatic Systems. The Synthesis of Triazolo [4,3-b] [1,2]diazepine and Cyclopropa[e]pyrazolo*

[4,3-c]azolo[1,5-a]pyridine Derivates. — *Heterocycles*, 1989, 28, str. 259—268 (avtorji: B. Stanovnik, G. Habjan, M. Tišler, L. Golič in I. Leban).  
*Structure of a New Crystalline Form of Famotidine*. — *Acta Cryst.* 1989, C45, str. 1381—1384 (avtorji: L. Golič, K. Djinović in M. Florjančič).

### **Bogo Grafenauer**

*O izvoru slovenskih prednikov*, III. — Primorska srečanja št. 87/88, 1988, str. 616—623.

*Iz starega v novi prostor*. — ZČ 42, 1988, str. 533—541.

*Vprašanje kulturne avtonomije 1918*. — ZČ 42, 1988, str. 561—569.

*Kriza Doma in sveta*. — v knjigi: *Dom in svet 1888—1988*, Celje 1988, str. 30—41.

*Proučevanje problematike posameznih manjšinskih skupnosti*. — *Sodobnost* 37, 1988, str. 511—522.

*Zakasnela kritika /prevod ocene Speransa iz ZČ 1970/*. — Intervju 208, 26. 5. 1989, str. 36—39; 209, 9. 6. 1989, str. 26—30; 210, 23. 6. 1989, str. 24—27; 211, 7. 7. 1989, str. 46—48; *Kritika zakasnele kritike /popravki in preciziranja/*, 214, 18. 8. 1989, str. 39—42.

*Edvard Kocbek v tretji krizi svojega življenja*. — v knjigi: *Boris Pahor, Ta ocean strašno odprt*, Ljubljana 1989, str. 388—402.

*Nekaj okvirnih vprašanj ob razmerju med Cerkvijo in slovensko kulturo v 19. stoletju*. — v zborniku: *Vloga Cerkve v slovenskem kulturnem razvoju*, Simpozij 1988, Ljubljana 1989, str. 7—18.

*Spomini na srečanja z dr. Tischlerjem*. — v knjigi: *Zvest domu, narodu in Bogu*, Celovec 1989, str. 119—125.

*Tisočštiristo let od naselitve slovenskih prednikov na današnjem slovenskem ozemlju*. — *Prešernov koledar 1990*, Ljubljana 1989, str. 35—46.

*Fran Zwitter (1905—1988)*. — *Letopis SAZU* 39, 1988, Ljubljana 1989, str. 111—115.

»The Times Atlas« svetovne zgodovine, Ljubljana 1989 (član strokovne redakcije za slovensko izdajo, avtor zemljevidov na str. 298—299, 300—301, 305 in 307 št. 4 ter pripadajočih besedil in besedila na str. 306—307).

*Intervju (Zora Tavčar)*, — *Mladika (Trst)* 23, 1989, str. 128—131.

*Pomen zgodovinskega spomina*. Iz zahvale ob podelitvi Kidričeve nagrade. — *Ljubljanski dnevnik*, 14. april 1989, str. 12.

*Trovanje brojkama. Kome trebaju statističke laži?* — *Danas (Zagreb)* 393, 29. avgust 1989, str. 31.

*Luka Sienčnik. In memoriam*. — *Naši razgledi* 38, št. 4, 24. februar 1989, str. 96—97.

GESLA V ENCIKLOPEDIJI SLOVENIJE, 3. knjiga, Ljubljana 1989

*Einspieler Andrej*, soavtor F. Bohanec (2); *Fevdalizem*, soavtor S. Vilfan (150—253); *Freising* (156); *Germanizacija* (206—209); *Gestrin Ferdo* (211); *Gorjanci*, zgodovina meje (291—292); *Gornja Radgona*, zgodovina (294); *Gregorič Ilija* (294); *Gruden Josip* (402); *Gubec Ambrož (Matija)* (406); *Habsburžani (do 1740)*, (412—416).

### **Ludvik Gyergyek**

CLANKA V ČASOPISIH

*Two-Dimensional Parallel System Diagnostic*. — *Microprocessing and Microprogramming (Amsterdam, North-Holland)*, letnik 25, 1989, str. 353—358, (soavtorja: Roman Trobec, Janez Korenini).

*O avtomatiki pri nas*. — *Elektrotehniški vestnik ELVEA 2*, (Ljubljana, Jugoslavija), letnik 56, 1989, št. 2/3/4, str. 101—103.

CLANKI V ZBORNIKIH

*Acoustic-Phonetic Module for Continuous Slovene Speech Recognition*. — *Mediterranean Electrotechnical Conference MELECON' 89, Lisboa 1989. Integrating Research, Industry and Education in Energy and Communication Engineering. Zbornik del (Lisboa, Portugal)*, 1989, str. 249—252 (soavtorja: France Mihelič, Nikola Pavešič).

- Features Extraction for Classifying Slovene Phones.* — The Sixth International Symposium on Networks, Systems and Signal Processing ISYNT '89, Zagreb 1989. Zbornik del (Zagreb, Jugoslavija), 1989, str. 124—127 (soavtorji: France Mihelič, Nikola Pavešić, Valerij Dermol).
- Automatic Diagnostics in Ischemic Heart Patients.* — V Mediteranean Conference on Medical and Biological Engineering MEDICON 89, Patras 1989. Zbornik del (Patras, Greece), 1989, str. 318—319 (soavtorji: Ankica Babić, France Mihelič, Matjaž Sinkovec).
- Shape Characterization and Beat Classification of a Single-Lead ECG.* — V Mediteranean Conference on Medical and Biological Engineering MEDICON 89, Patras 1989. Zbornik del (Patras, Greece 1989, str. 258—259) (soavtorji: France Mihelič, Nikola Pavešić, Valerij Dermol).
- Representation of Integral Projection of the Gray Level Pictures by Relational Trees.* — The Sixth International Symposium on Networks, Systems and Signal Processing ISYNT '89, Zagreb. Zbornik del (Zagreb, Jugoslavija), 1989, str. 230—233 (soavtorji: Marjan Vezjak, Nikola Pavešić, Tomaz Savšek, Igor Erjavc).
- Ovrednotenje gradientnih operatorjev za pridobivanje konturne slike človeških obrazov.* — 33. jugoslovanska konferenca ETAN, Novi Sad 1989. Zbornik del v tisku (soavtorji: Marjan Vezjak, Nikola Pavešić, Igor Erjavc).
- A Real Time Personal Computer Based System for Analysis of Electrocardiograms.* — Computers in Cardiology, IEEE Computer Society, Jeruzalem 1989. Zbornik del v tisku (soavtorji: Franci Jager, Aleš Jaklič, Iztok Koren).

#### ELABORATA

- Arhitektura baze znanja, ki temelji na Petrijevih mrežah. — RSS, FER, št. pogodbe 02-1524-781/89, Ljubljana, 1989, 146 str. (nosilec naloge).
- Analiza bioelektričnih signalov. — RSS, FER, PORS, št. pogodbe 03-2870-781/89, Ljubljana, 1989, 80 str. (nosilec naloge).

#### Dušan Hadži

##### CLANKI

- Molecular electrostatic potentials as determinants of ligand-receptor recognition.* — Wiss. Z. Ernst-Moritz-Arndt-Univ. Greifswald, Med. Reihe 37, str. 22—25 (1988) (avtorji: D. Hadži, M. Hodošček, J. Koller in D. Kocjan).
- Molecular conformation and biological activity.* — Godišnjak Jugoslovenskog centra za kristalografiju, 23, str. 1—13 (1988) (avtorji: D. Hadži, J. Kidrič in D. Kocjan).
- Conformation of N-acetyl-L-pro-D-ala-N'-methyl tripeptide empirical, semiempirical MO and ab initio MO calculations.* — J. Mol. Struct. (Theochem) 1987, str. 307—315 (1989) (avtorji: J. Mavri, F. Avbelj in D. Hadži).
- Differentiation between dopamine and serotonin agonists by statistically evaluated similarity of molecular electrostatic potentials.* — v: Trends in Medicinal Chemistry 88, H. Van der Goot, G. Domany, L. Pallos and H. Timmerman (Eds.), Elsevier, The Netherlands, 1989, str. 417—428 (avtorji: D. Hadži, D. Kocjan, J. Koller in M. Hodošček).
- Molecular electrostatic potentials: A critical assessment in QSAR and a tryptamine binding model.* — v: QSAR: Quantitative Structure-Activity Relationships in Drug Design, J. L. Fauchere (Ed.), Alan R. Liss, Inc., New York, USA, 1989, str. 259—263 (avtorji: D. Hadži, J. Koller in M. Hodošček).
- Ab-initio calculations on the protonation of simple amides by H<sub>3</sub>O<sup>+</sup>. Effects of discrete hydration and solvent cavity.* — J. Mol. Struct. 194, str. 191—201 (1989) (avtorji: M. Hodošček, V. Harb in D. Hadži).
- Proton transfer in the HCOOH...CH<sub>2</sub>CH<sub>2</sub> complex. Ab initio study with various basis sets and solvent reaction field.* — J. Mol. Struct. 198, str. 461—473 (1989) (avtorja: M. Hodošček in D. Hadži).



- MNDO/H and AM1 calculations on the formic acid — methylamine complexes.* — J. Mol. Struct. (Theochem) 200, str. 533—541 (1989), (avtorja: J. Koller in D. Hadži).
- Quantum chemical modeling of some biological mechanisms involving proton transfer.* — Pure & Appl. Chem. 61, str. 2175—2183 (1989).
- Proteinsko inženjerstvo.* — v: Tehnologija i razvoj, Jugoslovenska naučna tribina, Beograd 1989, str. 497—403, (avtorji: F. Gubensek, D. Hadži in V. Turk).
- Ab initio MO calculations of hydrogen bonding between guanidine isosters and carboxylate.* — J. Mol. Struct. (Theochem) 183, str. 371—379 (1989) (avtorji: M. Hodošček, D. Hadži in T. Solmajer).
- Tautomerism, protonation, and interaction with formate, of phenyliminoimidazoline and benzylimidazolidine. AM1 and ab-initio 4-31 G calculations.* — J. Mol. Struct. (v tisku) (avtorja: J. Mavri in D. Hadži).
- Ab-initio SCF and Moller-Plesset calculation on the hydrogen bond in hydrogen maleate.* — J. Mol. Struct. (v tisku) (avtorja: M. Hodošček in D. Hadži).
- Ab-initio SCF and Moller-Plesset calculation on the hydrogen bond in hydrogen malonate. Effects of neighbour ions and polarisable medium.* — J. Mol. Struct. (Theochem) (v tisku) (avtorji: J. Mavri, M. Hodošček in D. Hadži).

### Anton Ingolič

- Poslavljanje.* Roman. *Moje pisateljjevanje 1980—1989.* Avtobiografski zapis z bibliografijo. — Prešernova družba, Ljubljana 1989 /Zbirka Vrba/ 303 str.
- Bližnjica.* Novela. — Srce in oko, Ljubljana 1989, 10. št., str. 621—625.
- Delo prinaša zadovoljstvo.* Intervju z menoj opravila M. Levičar in J. Jurač. — Vzajemnost, Ljubljana 1989, 4. št., str. 16—17.
- Družinski festival.* Odlomek iz istoimenskega romana. — Rodna gruda, Ljubljana 1989, 3. št., str. 40—42.

### PREVODA

- Poverljivo.* Odlomek iz mladinske povesti Zaupno. Prevedel Tode Čolak. — Zmaj, Beograd 1989, 3. št., str. 6—8 in 4. št., str. 22—23.
- Zar zaista samo dvadeset i jedan dan.* Odlomek iz romana Poslavljanje. Prevedel Ivan Brajdič. — Komunist, Zagreb 1989, 9. junij, str. 19.

### Franc Jakopin

- Zbornik razprav iz slovanskega jezikoslovja.* — Zbral in uredil Franc Jakopin, SAZU, Ljubljana 1989, 410 str.
- Tine Logar — slovenski dialektolog in jezikovni zgodovinar.* — Zbornik razprav iz slovanskega jezikoslovja, SAZU, Ljubljana 1989, str. 9—18.
- Jan Baudouin de Courtenay w językoznawstwie słoweńskim.* — Jan Nicisław Baudouin de Courtenay a lingwistyka światowa, Materiały z konferencji międzynarodowej — Warszawa 4—7 IX 1979, Wrocław—Varšava — Krakow — Gdansk — Łódź, 1989, str. 429—434.
- Pokrajinski tipi slovenskih priimkov.* — Zbornik predavanj 25. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture, FF, Ljubljana 1989, str. 61—65.
- Jezik in stil Enciklopedije Slovenije.* — Zbornik referatov s simpozija Slovenski jezik v znanosti 2—21. in 22. 12. 1987, Znanstveni inštitut FF, Ljubljana 1989, str. 227—232.
- Tretja knjiga Enciklopedije Slovenije.* — Delo — Književni listi, 7. december 1989.

GESLA V ENCIKLOPEDIJI SLOVENIJE 3. knjiga, Ljubljana 1989

*Florinski T. D. (127); Furlan Metka (163); germanistika (206); Gjurin Velemir (217).*

### Vinko Kambič

- Livello d'informazione e riflessi psichici dei lavoratori dell'industria del cemento amianto sui pericoli professionali per la salute.* — La medicina del lavoro (Milano) 80, 1989, str. 264—266 (soavtorica: M. Tuševljak).

- Anatomische Merkmale des Reinke-Raumes und Ätio-Pathogenes des Reinke-Ödems.* — *Extracta Oto-Rhino-Laryngologica* (Berlin) 11, 1989, str. 224—246 (soavtorici: N. Gale, Z. Radšel).
- Laryngeal chondrosarcoma: is conservative surgery adequate treatment.* — *The Journal of Laryngology and Otology* (London) 103, 1989, str. 970—972 (soavtorja: M. Žargi, N. Gale).
- Alterations in the laryngeal mucosa after exposure to asbestos.* — *The British Journal of Industrial Medicine* (London) 46, 1989, str. 717—723 (soavtorici: Z. Radšel, N. Gale).
- Primer bolnice z dvema primarnima karcinomoma in z dvema osamljenima zasebkoma v pljučih.* — *Zdravstveni Vestnik* (Ljubljana) 58, 1989, str. 19—21 (soavtorji: M. Jarc, N. Gale, J. Zupančič, A. Župevc).
- Psihološka in socialna prilagoditev na odstranitev grla.* — *Symposia ORL Jugoslavica* (Zagreb) 23, 1989, str. 22—26 (soavtorja: M. Tuševljak, M. Žargi).
- Komu zvoni v zdravstvu.* — *Zdravstveni Vestnik* (Ljubljana) 58, 1989, str. 249—253.
- Lectins and Cytokeratins as markers for evaluation of laryngeal hyperplastic aberrations.* — *Pathology Research and Practice* (Stuttgart) 185, 1989, str. 61 (soavtorji: N. Gale, D. Ferluga, M. Žargi, N. Zidar).
- Lectin binding patterns and expression of cytokeratins in laryngeal hyperplastic aberrations.* — *Adriatic Society of Pathology* (Ravenna) 1989, str. 65—67 (soavtorji: N. Gale, D. Ferluga, M. Žargi, N. Zidar).
- Hripavost pri otrocih — posledica vnetja.* — *Zdravstveni Vestnik* (Ljubljana) 58, 1989, str. 342—345 (soavtorici: Z. Radšel, N. Gale).
- AIDS v otorinolaringologiji.* — *Medicinski Razgledi* (Ljubljana) suppl. 5, 1989 (v tisku) (soavtorji: A. Smid, N. Gale, M. Žargi).

## Janko Kos

- Postmoderno vreme.* — *Književnost*, 44, 1989, št. 1—2, str. 159—164; št. 3, str. 366—374; št. 4, str. 588—596; št. 5, str. 765—772.
- Slovenske filmske perspektive, Erotika v slovenskem filmu, Boštjan Hladnik ali ambicije slovenskega filma, Sociologija slovenskega filma.* — v: 40 udarcev — Slovenska filmska publicistika o slovenskem in jugoslovanskem filmu v obdobju 1949—1988, Ljubljana 1988, str. 73—79, 108—112, 151—156, 159—171.
- Tematizacija slovenstva in jugoslovanstva v poeziji slovenskih razsvetljencev.* — v: Komparativno proučevanje jugoslovanskih književnosti (3), Zbornik radova, Zagreb-Varaždin, prosinac 1988, str. 29—42.
- Slovenska literatura po modernizmu.* — *Sodobnost*, 37, 1989, št. 3, str. 225—233; št. 4, str. 408—417; št. 5, str. 484—492; št. 6—7, str. 642—652, št. 8—9, str. 825—834.
- Anton Ocvirk in problem literarnozgodovinske metode.* — v: *Razprave — Dissertationes XII*, Ljubljana 1989, str. 71—87.
- Berilo III.* (Uredil dr. Janko Kos, souredniki: Andrijan Lah, Peter Kolšek, Tine Logar, Stane Šimenc). — Maribor 1989, 255 str.
- Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo.* — v: Zbornik Filozofske fakultete v Ljubljani 1919—1989, Ljubljana 1989, str. 223—225.
- Književnost. Učbenik literarne zgodovine in teorije.* — Maribor 1989, 531 str.
- Sestdeseta leta.* — v: 50 let (Srednja šola za računalništvo), Ljubljana 1989, str. 25—27.

GESLA V ENCIKLOPEDIJI SLOVENIJE, 3. knjiga, Ljubljana 1989 (tudi strokovni urednik za književnost)

*elegija*, soavtor (24); *ep* (49); *epika* (52); *gazela* (186); *glosa* (252).

## Uroš Krek

POMEMBNEJŠE IZVEDBE SKLADB

*Dedicatio (Posvetilo)* — Velenje (krstna izvedba), Celje, Beograd, Beljak, Ljubljana.

*Simfonietta* — Ljubljana.



- Canticum Resianum* — Ljubljana, Kanal, Opatija.  
*Koncertna fantazija* za klarinet in orkester — Opatija.  
*Rapsodični ples* — Trst.  
*Investiones ferales* za violino in godalo — Hercegnovi, Kloten (Švica).  
*Trio* za violino, violo in violončelo — Zürich.  
*Espressivo* za flavto in klavir — Kranj, tekmovanje jugoslovanskih glasbenih umetnikov v Zagrebu.  
*Trije impromptuji* za violino solo — Ljubljana (krstna izvedba).  
*Sonatina* za klarinet in klavir — Ljubljana, Postojna.  
*Samotno ugibanje* za mešani zbor (besedilo Jože Udovič) — Kranj, Ljubljana, Gorica, Trst, Bled, Rogaška Slatina, Vitoria, Trevino, Antonana (Španija).  
*Marko skače* za moški zbor — Gorica, Tržič (Monfalcone), ZDA.

### **Niko Kuret**

- Igra »Hime set aetas«* jezuitskih dijakov v Ljubljani l. 1651. — Traditiones 18, str. 107—113.  
*Versko (duhovno) gledališče na Slovenskem v obdobju baroka*. — Obdobje baroka v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi. Ljubljana 1989, str. 395—416 (Obdobje 8).  
*Slovensko Stajersko pred marčno revolucijo 1848*. — Prvi del, 3. snopič. Ljubljana 1989, str. 225—331 [prva knjiga je s tem zaključena] (= Gradivo za narodopisje Slovencev, SAZU II. r. za filol. in literarne vede 3).  
*Praznično leto Slovencev*. Starosvetne šege in navade od pomladi do zime, I.—II. — Ljubljana 1989, 621 in 627 str.  
*Vilko Novak 80-letnik*. — Mohorjevo koledar 1990. Celje 1989, str. 160—161.  
*Milko Matičetov sedemdesetletnik*. — Delo, 12. september 1989.

### **Rudi Kyovsky**

- Varstvo delavca pred nezakonitimi posegi v celotnost njegove osebnosti v zbirkah podatkov*. — Združeno delo 1989, str. 8 (v tisku).  
*Prenova delovnega prava v EGS*. — Združeno delo 1989, št. 3, str. 237—243.  
*Kolektivna pogodba o delu v SR Sloveniji*. — Pravna praksa 1989, št. 19, str. 2—3.  
*Kolektivna pogodba o delu — v Evropi*. — Pravna praksa 1989, št. 18, str. 12—13.

### **Valentin Logar**

- Slovanski lingvistični atlas*. 25. seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Zbornik predavanj. — Ljubljana 1989, 9—22.  
 GESLO V ENCIKLOPEDIJI SLOVENIJE, 3. knjiga, Ljubljana 1989  
*Gorenjsko narečje (278—279)*.

### **Janez Matjašič**

- Monography of the family Scutariellidae (Turbellaria, Temnocephalidea)*. — Opera SAZU, Ljubljana (v tisku).  
*Temnocephales*, svetovna enciklopedija podzemeljskih živali, Paris (v tisku).

### **Jože Maček**

- Kontaminacija tal s hmeljišč z ostanki kloriranih ogljikovodikov ter hmeljnih storžkov z ostanki bakra v Sloveniji*. — Zbornik Biotehniške fakultete ser. Kmetijstvo, 53, 1989, str. 199—204 (soavtorja: Jona Repe, Andrej Gartner).  
*Kontaminacija tal s koruzišč z ostanki triazinov in kloriranih ogljikovodikov ter koruznega zrnja z ostanki triazinov v Sloveniji*. — Ibid. 53, 1989, str. 205—210 (soavtorica: Jona Repe).  
*Listni zavrtachi Slovenije*. — Ibid. 53, 1989, str. 159—166.  
*Osetljivost izolata Phomopsis viticola Sacc., uzročnika crne pjegavosti vinove loze na neke fungicide*. — Zaštita bilja (Bgd.) 40 (1), 1989, 187, str. 27—33 (soavtor: Jože Žgur).

- Bioakumulacija, reaktivnost in sinergizem — osnovni procesi v biosferi.* — Simpozij »Ekosocializem — nov družbeno razvojni projekt«, Maribor, 12.—13. oktober 1989, 10 str.
- Agronomske raziskave in varstvo okolja.* Onesnaženje z ostanki sredstev za varstvo rastlin. — Slovenija 88 Okolje in razvoj: SAZU, Ljubljana 1989, str. 220—227.
- Izveščaj o radu fitopatološke sekcije simpozijuma.* — Glasnik zaštite bilja (Zgb.), XII, 1989, 1, str. 21.
- Alternativna fitomedicina uvjet alternativne biljne proizvodnje.* — Ibid. XI, 1988, 10—11, str. 376—387.
- Vpliv naravi tujih snovi na živi svet v kultivirani krajini.* — Referat na zboru Slovenskega društva za osuševanje in namakanje v Ljubljani, 10. februar 1989, 14 str.
- Pomembna knjiga o rastlinski bakteriologiji.* — Sodobno kmetijstvo 22, 1989, 3, notranja naslovna stran, (prikaz).
- Provera mogućnosti sistemičnog djelovanja bakra putem žice na neke uzročnike gljivičnih oboljenja na rajčici.* — Jugoslavensko savetovanje o primeni pesticida, Opatija, 5.—9. december 1988: Zbornik radova 10, str. 171—175, Savez društava za zaščito bilja Jugoslavije, Beograd 1989 (soavtorica: Irena Seme).
- Strah gradskih stanovnika pred reziduama fitofarmaceutskih sredstava u hrani u dve ljubljanske občine. I.* — Ibid. str. 183—195.
- Kemično varstvo rastlin in varstvo okolja.* — Strokovni posvet Republiškega centra za pospeševanje kmetijstva »Kmetijstvo in okolje« Bled, 23.—24. november 1989, str. 87—92.
- O osnovnih postavkah alternativnih pridelkov ali bioživeža.* — 12. Bitenčevi živilski dnevi, Ljubljana, 23. november 1989, Bioživila 12, str. 7—13.
- Vpliv sodobnih agrotehničnih postopkov na zdravje rastlin in okolja.* — Sodobno kmetijstvo, 22, 1989, 4, str. 158—160 (hkrati referat na posvetovanju o varstvu rastlin Agrotehnika — Gruda na Bledu, 2.—3. februar 1989).
- Slovensko kmetijstvo skozi zgodovino.* — Sodobno kmetijstvo, 22, 1989, 2, str. 68—72 (hkrati referat na seminarju Slovenske kmečke zveze v Novem Mestu, 14. januar 1989).
- Ob dvestoletnici Jožefa II., »kmečkega cesarja«.* — Mohorjev koledar 1990, Mohorjeva družba Celje, 1989, str. 107—110.
- Acta historico — economica Jugoslaviae.* — Školska knjiga Zagreb, Vol. 14 (1), 1987, 232 str. Objavljeno tudi v: Zgodovinski časopis 42, 1988, 4, str. 610—613 (prikaz).

#### PREVODI

- Serijska 8 knjig *Moje sobne rastline*, Mladinska knjiga, Ljubljana 1989, vsaka po 66 str.: Listnate rastline, Oskrba in zdravje, Pomlad v hiši, Lončnice, Poletni cvetlični okras, Zeleni okras, Še o listnatih rastlinah, Sočnice.
- Kreuter Marie Luise: Biovrt.* — DZS, Ljubljana 1989, str. 7—269.

#### Boris Majer

##### RAZPRAVE IN ČLANKI

- Razmišljanje o drugačni Zvezi komunistov.* — Teorija in praksa, 1—2, 1989, str. 188—204.
- Družbenoekonomski vidiki političnega pluralizma.* — Teorija in praksa, 6—7, 1989, str. 790—800.
- Evforija in tveganje.* — Komunist, Ljubljana, 21. julij 1989, str. 10.

##### INTERVJU

- »Mi Slovenci se mrzimo«. — »8 Novosti«, Beograd, 23. november 1989, serija »Zašto se mrzimo«, str. 18—19.

#### Ernest Mayer

Glej str. 360.

## Janez Menart

### IZVIRNE PESMI

*Tri balade: Pridiga, Nagrobnik, Lutnja.* — Sodobnost, 1989, 1, str. 1—6. (Pridiga ponatis, drugo novo.)

*Februarske frfre.* — Ciciban, 1989, št. 6, str. 1—3.

*Potepinov Eldorado, Spoznal sem* (pod naslovom Pod kužnim znamenjem). — Srce in oko, 1989, št. 2, str. 95, 96 (ponatisi).

*Srednjeveške pridige in balade: Pridiga o bojni slavi in peti božji zapovedi, Tabor, Pogreb, Pridiga o eni sami pravi sveti veri.* — Sodobnost, 1989, 11, str. 993—1000.

### IZVIRNE PESMI V TUJIH PREVODIH

*Elegija (Tiho si v sobo prišla), Pesem jesenske aleje, Odiseja, Jaz, Ljubi kruhek, Nož na kmečki mizi, Jezero, Katjuša, Hočem, Čas sedi . . . , Domovina, Spoznal sem . . . Exegi monumentum.* — v knjigi: *Poezija Slovenije — Poezija Slovenii, XX. vek.* — Hudožestvenna literatura, Moskva 1989. (prevedli: Juna Moric, Boris Sluckij).

*Vojno sodišče, Sončni zahod, Hrast ob cesti, Kolona, Padli gverilec.* — v knjigi: *Vsej siloj žizni.* Zarubežnaja antifašistskaja i antivoennaja poezija v perevodah sverdlovskih poetov, Sredne-Uraljskoe knižnoe izdatelstvo, Sverdlovsk 1989 (prevedel: Boris Marjev).

*Pesem jesenske aleje, Nož na kmečki mizi, Croquis, Majska, Kolona, Pohojena fotografija, Hrast ob cesti, Sončni zahod, De re publica.* — v: *Antologija savremene slovenačke poezije.* Uredil Ciril Zlobec, Drainac, Prokuplje, 1988. (De re publica prevedel Eugen Werber, vse druge Saša Trajković).

*Croquis, Polnoletnost.* — v gruzinski reviji: *Saundže (Zakladnica)*, 1987, št. 6, str. 215—216. Tbilisi 1987 (prevedel: Besik Harakauli).

### CLANKI

*Ali je slovenski narod suveren?* (Referat na javni tribuni v Cankarjevem domu, 15.—16. september 1988). — Sodobnost, 1989, 1, str. 11—15. Ponatis v: *Suverenost slovenskega naroda, Zbor slovenskih kulturnih delavcev, Ljubljana, 15. in 16. november 1988.* Izdala Svet za kulturo pri Predsedstvu RK SZDL Slovenije in skupščina Kulturne skupnosti Slovenije, Ljubljana, januar 1989, str. 290—296.

*Droben up tudi za vso Jugoslavijo.* (Odgovor na anketo o pomenu sprejetja dopolnil k ustavi SRS). — Sodobnost, 1989, 11, str. 1007—1009.

### UREDNIŠKO DELO

*Anton Aškerc: Balade in romance, 1890.* (Faksimile). — Izdal »Svet knjige« pri založbi Mladinska knjiga, Ljubljana 1989.

### RADIJSKE ODDAJE

*Francois Villon: štiri pesmi.* — Radijski nočno, 13. julij 1989 ob 23.05 do 23.15.

*Janez Menart: 60-letnik.* Literarni večer in pogovor. (Srednjeveške pridige in balade). Radio Ljubljana, 1, 28. september 1989 ob 21.05 do 21.45.

(*Intervju.* — Glas Ljubljane, 30. september 1989 od 17.—18. ure.

### RAZNO

*Saša Staparski: Večer plesa in poezije:* Avtorski recital. (Z izraznim plesom povezane recitacije pesmi in prevodov J. Menarta: Stara kavarna, Nočno kolovratenje, F. Villon: Balada, Byron: odlomek iz Parizine.) Cankarjev dom, Mala dvorana, 26. februar 1989 ob 19. uri.

*Kieselsteinski večeri. Večer s Proustom in Villonom.* Dramatiziran recital izbora iz pesmi F. Villona. Izbor Marjan Pušavec. Zamisel Alenka Bole. Izvajalci: Talijani ljubitelji kieselsteinski, 14. junij 1989.

(*Alenka Kozinc: Literarna mapa 42: Janez Menart.* (Učni pripomoček). Zavod za šolstvo, 1989. (8 večjih strani s teksti in slikovnim gradivom o avtorju).

*Janez Menart: Literarna pokrivanka Slovenije.* Izdala Mladinska knjiga, Svet knjige, oktober 1989 (Literarnoizobraževalna igrica).

*Aleksander Čolnik: Petintrideset let prijateljavanja. Pogovor s pesniki Pesmi štirih.* — Srce in oko, 1989, št. 2, str. 90—99. (Avtorizirana priredba televizijske oddaje Petintrideset let 9. in 16. septembra 1988).

#### UGLASBITVE

*Mojmir Sepe: Pesem (Če roka v roki obleži).* Festival jugoslovanskega šansona, Rogaška Slatina, 1988.

*Milan Ferlež: Katjuša.* Festival jugoslovanskega šansona, Rogaška Slatina, 1988.

### Janez Milčinski

#### CLANKA

»*El Asnam, potres*«. — Srce in oko, Prešernova družba, februar 1989, 2, str. 109—118.

»*Korzika, 1. december 1981*«. — Srce in oko, Prešernova družba, marec 1989, 3, str. 188—194.

### Lev Milčinski

#### ZNANSTVENI IN STROKOVNI SESTAVKI

*Depression und Selbstmord.* — Pžeňský lékařský sborník, sv. 56, 1988, Lákařska fakulteta University Karlovy v Plzni, str. 121—127.

*Socijalno psihijatrijski pristup u suicidologiji.* — Suicidologija (Izabrani radovi drugog Jugoslavenskog kongresa za prevenciju samoubojstva) ur. N. Mandić, Zbor liječnika Hrvatske, O. D. Osijek, 1988, str. 17—27 (avtorja: L. Milčinski, V. Mnačević). Objavljeno tudi v slovenščini: *Socialno psihijatrični aspekt samomorilnosti.* — Psihoterapija 17, Samomorilnost, UPK, Ljubljana, 1988, str. 11—26 (soavtor: V. Mnačević).

»*Veste, včasih je le prehuo...*«. — v: Samomor in samomorilni poskusi v Sloveniji v letu 1987, UKP, december 1988, str. 21—29.

### Zdravko Mlinar

#### SAMOSTOJNE PUBLIKACIJE

*Proturječnosti društvenog razvoja: Osamostaljanje i podruštjljavanje: od isključivosti prema uzajamnosti.* — CEKADE, Zagreb 1989.

#### CLANKI, RAZPRAVE

*Informacijska tehnologija in prostorsko družbeni razvoj.* — Teorija in praksa, št. 5, Ljubljana 1989.

*Sociološka teorija družbenega razvoja ter njeno navezovanje na empirično raziskovanje in statistiko.* — v: »Vloga statistike v družbenem razvoju«, (zbornik s posvetovanja) Radenci, 29.—30. 5. 1989, Statistično društvo Slovenije, Ljubljana 1989.

*Lokalni odziv na ekonomsko krizo.* — Teorija in praksa, št. 6—7, Ljubljana. Objavljeno tudi v prevodu: *Lokalne reakcije na ekonomsku krizu*, Komuna št. 5, Beograd, 1989; *Phenomenology of the Local Response to the Economic Crises*, Revija za sociologiju, št. 4, Zagreb 1988, (dopolnilo k bibliografiji za leto 1988).

*Nacionalna identiteta v procesu deterritorializacije.* — Teorija in praksa, št. 8—9, Ljubljana 1989.

*Na poti v informacijsko družbo.* — Teorija in praksa, št. 10, Ljubljana 1989.

*Na poti v informacijsko družbo.* — Teorija in praksa, št. 8—9, Ljubljana 1989. *Slovenski utrip, Javno mnenje* 88—89, poglavje: *Razvojne težnje: pluralizem in povezovanje z razvitim svetom*, Knjižnica FSPN, Ljubljana 1989, str. 1—9 (soavtorji: N. Toš, P. Klinar, B. Markič, Z. Roter, C. Trampuž).

*Profesionalna kultura, družboslovno raziskovanje in družbena praksa.* — v: *Družboslovje na Slovenskem*, (gradivo s posveta) 5 — 6 januar 1989, I. zvezek, MC CK ZK Slovenije, Ljubljana 1989 (str. 26—62 in zaključna beseda, str. 831—837). Objavljeno tudi v prevodu: *Profesionalna kultura, sociološko istraživanje i društvena praksa: Predlozi mjera za brži razvoj (društvenih) nauka, posebno sociologije.* — Pregled, št. 4—5, 1989.

- Individualna avtonomija in človekove pravice v razvojni perspektivi.* — v: Studijski dnevi FSPN, zbornik: »Socializem in demokracija«, Knjižnica FSPN, Ljubljana 1989.
- Družboslovje danes: Profesionalna identiteta brez sovražne okolitve?* — Delo, marec 1989.
- Sociološki odzivi na probleme okolja.* — Teorija in praksa, št. 11—12, Ljubljana 1989.
- Hipotetične situacije.* — v: Komunist, 3. marec 1989.
- V predverju znanstvenega delovanja,* — v: Komunist, 3. marec 1989.
- Intervju,* Radio Zagreb, ob posvetovanju »Socializem in demokracija«, (posneto), 23. oktober 1989.
- Jugoslovenska ideologija i zbilja na pragu informacijskog doba.* — Zbornik III. programa Radio Zagreb, št. 21/22, 1988, izšlo 1989.

### **Dušan Moravec**

- Lojz Kraigher, Zbrano delo.* Deseta knjiga. Uredil in napisal opombe (str. 203—329). Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev, — DZS 1989, 384 str.
- Kidričevo evidentiranje in vrednotenje gledaliških »stoletij beležk«.* — Razprave II. razreda SAZU XII, Ljubljana 1989, str. 89—104 (tudi urednik zbornika).
- Neznano Koblarjevo »pismo« Bojanu Stupici.* — Sodobnost 1989, str. 544—549.
- Oton Berkopec.* — Letopis SAZU 39, Ljubljana 1989, str. 125—126.
- Nušić izmedju aplauza slovenačke publike i prigovora kritike.* — Novi Sad 1989 (Zbornik Sterijinega pozorja, str. 252—257).
- Međaši u razvoju (starije) pozorišne kritike u Sloveniji.* — Scena (Novi Sad) 1989, knj. II, br. 6, str. 164—175.

GESLA V ENCIKLOPEDIJI SLOVENIJE, 3. knjiga, Ljubljana 1989 (tudi strokovni urednik za gledališče do 1945)

*Filipič Lojze (105), Frontna gledališča (158), Gale Jože (176), Gavella Branko (185), Glavina Slavka (223), Gledališče do 1945 (236—240), Gledališče mladih (243), Gledališče v NOB (244), Gledališki list (248).*

### **Janez Orešnik**

- Modern Icelandic vowel quantity revisited.* — v zborniku: Yugoslav General Linguistics. Uredil Milorad Radovanović. Linguistic and Literary Studies in Eastern Europe, vol. 26, str. 227—140, Amsterdam, John Benjamins, 1988.
- Die neuisländische Vokalquantität — ein neuer Versuch der Beschreibung.* — v zborniku: Über Brücken. Festschrift für Ulrich Groenke zum 65. Geburtstag, Uredil Knut Brynhildsvoll, str. 39—55, Hamburg, Buske, 1989.
- Smer Splošno jezikoslovje na Filozofski fakulteti v Ljubljani.* — v zborniku: Uporabno jezikoslovje. Uredila Inka Štrukelj. — V. kongres Zveze društev za uporabno jezikoslovje Jugoslavije, str. 399—402. Ljubljana, Zveza društev za uporabno jezikoslovje Jugoslavije, 1989.
- Računalniško prepoznavanje slovenske skladnje (jezikoslovčev predlog).* — v zborniku: Slovenski jezik v znanosti 2. Uredila Ada Vidovič Muha in Nace Sumi, str. 129—143, Ljubljana, Filozofska fakulteta, 1989.

### **Boris Paternu**

- Obdobja in slogi v slovenski književnosti.* Študije. — Zbirka Kultura, MK Ljubljana 1989, str. 1—237.
- Das Ausgangsmodell der slowenischen Literaturkritik.* — Wiener slawistischer Almanach, Bd. 22, 1988, str. 155—169.
- Modeli slovenske literarne kritike.* — Razprave-Dissertationes XIV, Razred za filološke in literarne vede SAZU, Ljubljana 1989, str. 1—24.
- Jernej Kopitar — Vuk Karadžić — France Prešeren.* — Wissenschaftliche Zeitschrift der Humboldt Universität zu Berlin, Reihe Gesellschafts wissenschaften, Vuk Karadžić, seine Zeit und wir, 38. Jhr., 1989 Heft 1, str. 25—33.

- Barok pri Prešernu.* — Obdobja 9, Obdobje baroka v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi, Ljubljana 1989, str. 67—78.
- Zdravljica skozi čase.* — Prešernova Zdravljica, Faksimile izdaje iz leta 1944, Založba Borec, Ljubljana 1988, spremna beseda, 8 str.
- Francoska revolucija in slovenska literatura.* — Sodobnost, XXXVII, 1. 1989, št. 8—9, str. 730—752. Odlomek objavljen z istim naslovom v: Delo — Književni listi, 29. junij 1989, str. 3.
- Pesnik Edvard Kocbek.* — Naši razgledi, XXXVIII, št. 18 (905), str. 524—525.
- Cerkev in poezija.* — Vloga Cerkve v slovenskem kulturnem razvoju 19. stoletja, Simpozij 1989, Slovenska matica, Družba svetega Mohorja v Celovcu, Goriška Mohorjeva družba v Gorici, Ljubljana 1989, str. 145—152.
- Estetika »dveh brezen« v Bratih Karamazovih* (odlomek daljše razprave). — Delo-Književni listi, 20. julij 1989, str. 5.
- Spremna beseda.* — Lojze Krakar, Klinopisi — DZS, Ljubljana 1988, str. 49—53.
- Bartolov roman »Alamut«* (odlomek). — Delo-Književni listi, 23. november 1989 (nad.), str. 4—5.
- Kersnikove Kmetske slike.* — Janko Kersnik, Kmetske slike, Kondor 61, 4. ponatis, Ljubljana 1989, spremna beseda, str. 61—86.

### **Janez Peklenik**

- Human Capital — the Decisive Factor in Transferring Research Results into New Products and Technologies*, NAS-SAJ Workshop on Introducing Research Results into Practice. — Jugoslovenska Akademija znanosti umetnosti, Zagreb, 15.—24. maj 1989, str. 1—11.
- Monitoring of a Drilling Process by a Neural Network.* — Proc. of the 21. CIRP-International Seminar on Manufacturing Systems, Stockholm, 5.—6. junij 1989 (avtorji: E. Govekar, I. Grabec, J. Peklenik).
- Izobraževanje podiplomskih študentov za razvoj.* — Zbornik GZ in UEK »Univerza in gospodarstvo«, 1988, str. 25—32.
- Fertigungskybernetik — eine neue wissenschaftliche Disciplin fuer die Produktionstechnik.* — Sonderdruck der Technischen Universitaet, Berlin 1988, str. 1—25.
- Development of a CAD-System based on Part Engineering Model and Binary Coding Matrix.* — CIRP-Annals, Vol. 37/1, 1988, str. 135—140 (avtorja: J. Peklenik, G. Hlebanja).
- Development of the Knowledge Based CAPP-Interface Linking CAD and CAM, Software for Factory Automation.* — Proc. of the IFIP WG 5. 3 Working Conference, Tokyo 1987, str. 273—277 (avtorja: A. Sluga, J. Peklenik).
- Zur Entwicklung neuerzeitiger Konzepte von Fertigungssystemen.* — ZWF-CIM Vol. 83 (1988), Sondernummer, str. 6—8.
- Surface Interface Concept in Manufacturing Processes.* — CIRP-Proc. on Manufacturing Systems (1987), Vol. 16, No. 2, str. 161—174, publicirano v letu 1989.
- Univerza včeraj, danes in jutri.* — Vestnik UEK Ljubljana, 1988/89, letnik 18, str. 174—183.
- O strategiji razvoja univerze za konkurenčna tržišča.* — Naši Razgledi, 20. junij 1989.
- Contribution to Development of a Generative CAPP-System Based on Manufacturing Process Topology.* — CIRP-Annals (1989), Vol. 38/1, str. 407—412 (avtorja: J. Peklenik, A. Sluga).
- Kritična analiza programske opreme za računalniško integrirano proizvodnjo CIM.* — 17. seminar LAKOS-a: EXAPT programski sistem za CIM, junij 1989, str. 1—17.
- The Rolle of Modelling and Simulation Techniques in CIM.* — Proc. of the 5<sup>o</sup> Salone Internat. delle nuove Technologie e dell Innvovazione »la Qualita per l'Europe 8.—10. Nov. 1989, Torino, str. 1—16.
- Tehnologija in razvoj* (urednik J. Peklenik). Edicija »Jugoslavija u razvoju« Monografija III., Jugoslovenska naučna tribina, Beograd 1989, 1151 strani.



### **Anton Peterlin**

*Monoplanar small angle neutron scattering by semicrystalline polymer solids containing homogeneously distributed otherwise identical deuterated polymer molecules.* — v reviji: Makromol. Chem., 190, 1623 (1989).

### **Mario Pleničar**

*Rado Gospodarič 1933—1988.* — Nekrolog v Memoire Società geologica Italiana, 40 (1987), Roma 1989, str. 7—8.

*History of geological investigations of the Karst (Kras) region and the neighbouring territory (Western Dinarides).* — Memorie Soc. geologica italiana, 40 (1987), Roma 1989, str. 9—20 (soavtorji: R. Pavlovec, K. Drobne, B. Ogorelec in F. Sušteršič).

*The Dolenja vas section, a transition from Cretaceous to Paleocene in the NW Dinarides, Yugoslavia.* — Memorie Soc. geologica italiana, 40 (1987), Roma 1989, str. 73—84, 6 tabel (soavtorji: K. Drobne, B. Ogorelec, F. Barattolo, D. Turnšek in M. L. Zucchi — Stolfa).

*Geološka zgradba Slavnika.* — Zbornik Obalnega planinskega društva Koper 1949—1989, Koper 1989, str. 28—31.

*Geološke zanimivosti iz zahodne Bolgarije.* — Proteus, 52/2, Ljubljana 1989, str. 64—66 (soavtorja: A. Pamukčiev in R. Pavlovec).

### **Janko Pleterski**

*Devetindvajseti oktober 1918.* — v: Glasnik Slovenske matice 13, 1989, 1, str. 31—35 in 49—50.

*Zunanji odmevi deklaracijskega gibanja.* — Zgodovinski časopis 43, 1989, 1, str. 59—64.

*NOB na Kosovu i pitanje antifašizma.* — Zbornik Kosovo, Beograd 1989, str. 109—117. (Tudi izdaja v angleščini.)

*O kosovskoj krizi.* — v: Obeležja, 1989, Priština, str. 85—95. Objavljeno tudi v slovenskem prevodu v: Naši razgledi 38, 6. oktober 1989.

*KPJ i srpsko pitanje.* — v: Osnivački kongres KP Srbije, Zbornik, Beograd 1988, str. 334—337.

*Jugoslavija i revolucija.* — v: Jugoslovenski istorijski časopis 24, 1989, str. 1—4 in 51—54.

*Slovenački socijalisti u emigraciji i stvaranje Jugoslavije 1918.* — v: Stvaranje jugoslovske države, Zbornik, Savet akademija nauka i umetnosti SFRJ, Beograd 1989, str. 91—95.

*Ob odkritju spominske plošče profesorju Franu Zwitteru.* — Zgodovinski časopis 43, 1989, 3, str. 442—443.

### **Stojan Pretnar**

#### **RAPRAVE IN CLANKI**

*Sodobna znanstvenotehnološka revolucija in intelektualna lastnina.* — v: Primorska srečanja 95/96, 1989, str. 223—229.

*Francoska revolucija in intelektualna lastnina.* — Naši razgledi — NR po svetu, št. 16, 25. avgusta 1989, str. 452—453.

#### **RAZGOVORI — INTERVJUJI**

Primorska srečanja 87/88, 1988; v rubriki: Predstavljamo primorske strokovnjake, str. 594—598.

Telex, 22. februar 1989, str. 18—20, pod redakcijskim naslovom »Jugoslavija je padla s Kon Tikija«.

#### **RECENZIJE**

*Alexander Vida, »Das Warenzeichen in der Wirtschaft der sozialistischen Länder«.* — v: Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht (skr. GRUR), Internat. Teil, 1988, str. 617—618; objavljeno tudi v: Pravnik, št. 11/12, 1988, str. 697—698.

*Staatliche Forschungsförderung und Patentschutz, Band I, USA (1982) in Band III, Westeuropa und Rechtsvergleichung (1985), VCH Verlagsgesellschaft, Weinheim.* — v: Pravnik, št. 11/12, 1989, str. 699—702.

*Janko Arah, Pravna ureditev družb.* — Gosp. vestnik, 24. februar 1989, str. 34.

»La Conventin de Berne pour la Protection des oeuvres Littéraires et Artistiques de 1886—1986« — Publication du Bureau International de la Propriété Intellectuelle, Geneve 1986. — v: Pravnik, 1989, št. 8/10, str. 452—453. 453.

Krasser/Schricker, »Patent- und Urheberrecht an ochschulen«, NOMOS- Verlag, Baden Baden 1988, — v: Pravnik, 1989, št. 8—10, str. 453—454.

»Die Neuregelung des gewerblichen Rechtsschutzes in China«, GRUR-Abhandlungen, Herausgeber A. Dietz, München 1989. — v: Pravnik, 1989, št. 9—10., str. 455—457.

### **Primož Ramovš**

*Slovenski filharmoniji za simfonični orkester.* — Arhivski posnetek, SF, Ljubljana.

*Koncert za violino, violončelo in orkester.* — Arhivski posnetek, SF, Ljubljana.

*Pihalni trio.* — Arhivski posnetek, RTV Ljubljana.

*Avizo za orgle.* — Arhivski posnetek, CD Ljubljana.

*To je možno za kljukasto flavto in kontrabasovsko tubo.* — Arhivski posnetek, Metro Ljubljana.

### USTVARJENA UMETNIŠKA DELA

*Pismo za simfonični orkester*

*STA-SPAR-ECK za flavto, basovski klarinet in klavir*

*Trio za flavto, violo (violino) in kitaro*

*Doživetje za orgle in tolkala*

*Hagios Athanatos za orgle*

*Avizo za orgle*

*Keratofoonia za rog*

*Potoki za flavto*

*Sest etud za kljunasto flavto*

*Zahvala za kljunasto flavto*

*Pedale tenuto za klavir*

*Ob klavirju za klavir*

*Octoginta za klavir*

### **Janez Stanonik**

*Die mittelalterliche deutschsprachige Literatur im slowenischen Gebiet.* — Oesterreichische Osthefte XXXI, Heft 3, Wien 1989, str. 276—286.

*The Grail Legend in Slovene Popular Tradition.* — v Zborniku: The Living Middle Ages, Studies in Mediaeval English Literature and Its Tradition, A Festschrift für Karl Heinz Göller, Belser wissenschaftlicher Dienst Stuttgart in cooperation with Buchverlag der Mittelbayrischen Zeitung Regensburg, 1989, str. 263—276.

*Letters of Marcus Antonius Kappus from Colonial America IV.* — Acta Neophilologica XXII, Ljubljana 1989, str. 39—50.

*Poznavanje Kanade i recepcija kanadske književnosti u Sloveniji.* — v: Zbornik saopštenja o kanadskoj književnosti, Beograd 1989, str. 76—82.

### **Alojz Šercelj**

Glej str. 361.

### **Lujo Šuklje**

*Consolidation and creep of soils plane-strain conditions.* — Géotechnique 39, No. 2, str. 231—250, London 1989 (soavtor: Bojan Majes).

### **Miha Tišler**

*Heterocyclic Quinones.* — Adv. Heterocycl. Chem., 45, str. 37—150 (1989). Academic Press.

*Kemizacija okolja.* — Slovenija 1988. Slovenska akademija znanosti in umetnosti, str. 213—219 (1989).

*Organska kemija (srednje izobraževanje), 2. dopolnjena izdaja.* — Državna založba Slovenije, 1989.



- Reactions of Quaternized Imidazo-Quinazoline and -Pyridopyrimidine with Active Methylene Compounds.* — *Monatsh. Chem.*, 120, str. 269—272 (1989) (soavtorji: M. Dobnikar, M. Kočevar, A. Petrič in B. Verček).
- Synthesis of Some  $\beta$ -(1-Benzimidazolyl)- and (1-Benzotriazolyl)  $\alpha$ -Amino Acids.* — *Heterocycles*, 29, str. 281—286 (1989) (soavtorji: M. Dobnikar, M. Kočevar, S. Polanc in B. Verček).
- The Synthesis of  $\beta$ -Heteroaryl-amino- $\alpha$ ,  $\beta$ -dehydro- $\alpha$ -amino Acid and  $\beta$ -Heteroaryl-amino- $\alpha$ -amino Acid Derivatives.* — *J. Heterocyclic Chem.*, 26, str. 145—153 (1989) (soavtorji: J. Svete, B. Stanovnik, L. Golič in I. Leban).
- Methyl 2-Benzoylamino-3-dimethylaminopenoate, a Versatile Reagent in organic Synthesis. The Transformation of Various Heterocyclic Amines into Methyl 2-Benzoylamino-3-heteroaryl-aminopropenoates.* — *Vestn. Slov. Kem. Druš.* 36, str. 305—322 (1989) (soavtorji: A. Hvala, I. Simonič, B. Stanovnik, J. Svete in J. Tihi).
- Syntheses of Heterocycles by Intramolecular Cyclization of Amidines or Amidoximes and »In-Out« Nitrogen Translocation.* — *Revs. on Heteroatom Chem.*, 2, str. 211—224 (1989), MYU, Tokyo.
- One-Pot Synthesis of Substituted 3-Benzoylamino-5-oxo 5, 6, 7, 8. Tetrahydro Coumarins.* — *Synth. Commun.* 19, str. 1713—1719 (1989) (soavtorji: M. Kočevar, S. Polanc in B. Verček).

## Anton Trstenjak

KNJIGE

- Skozi prizmo besede.* — Slovenska matica, Ljubljana 1989, 283 str.
- Pastoralna psihologija.* Hrvaški prevod. — Djakovo (UPT) 1989, 429 str.
- Biti človek.* — Cankarjeva založba, Ljubljana 1989, 293 str.
- Covjek i njegov rukopis.* Prevod. — Novi Sad (v tisku).

CLANKI

- Slovinci, ne uničujmo sami sebe.* — *Srce in oko. Obzornik Prešernove družbe* 1989, str. 35—39.
- Iskanje poti do človeka.* Pogovor vodil L. Lesar. — *Rodna gruda, Revija za Slovence po svetu*, XXXVI, 1989, 2, str. 8—10.
- Otroci ne znajo več poštevanke.* — *Komunist*, 30. december 1988, št. 52, str. 24—25.
- Aktualno.* — *Naša žena*, april 1989, str. 13.
- Psihološki aspekti asimilacije.* — *Sodobnost*, 1989, št. 5, str. 523—529.
- Intervju Sodobnosti: akademik dr. A. Trstenjak, pogovarja se Ciril Zlobec.* — *Sodobnost*, 37 (1989), št. 2, str. 113—122.
- Smernice oznanjevalnega svetovanja.* — *CSS*, 23 (1989), št. 1—2, str. 3—4.
- K psihologiji gospodarskih potreb, napetosti in odločanja.* — XIII. strokovno izobraževalni seminar ekonomistov. Društvo ekonomistov Ljubljana. Bled 1984, str. 54—53 (zapoznala registracija).
- Duhovnost, pot v neznano.* Duhovne razsežnosti kateheze. Mirenski grad. — Maribor 1989, str. 7—12.
- Dobrota je občestvo z vsemi.* — *Božje okolje*, 13 (1989), št. 1—2, str. 26—28.
- Družba se spreminja v jamo razbojnikov.* — *Novi tednik*, 34 (1989), št. 12, str. 12.
- Osem Slovencev za danes.* — *Mladika*, 1989, št. 2—3, str. 28—30.
- Psihološki vidiki prelomnih časov.* — *Prelomni časi.* Ljubljana 1989, str. 250—259.
- Tanki niso herbicidi.* — *Nedeljski dnevnik*, 16. april 1989, str. 8.
- Psihološki vidiki asimilacije.* — Večer, (nadaljevanja) v ponedeljek, torek, sredo in četrtek) 17., 18., in 20. april 1989.
- Barve in delovno okolje.* — *Delo in varnost*, 2 (1989), str. 70—73.
- Zdrav egoizem je glavna motivacijska sila.* — *Delavska enotnost*, 19. maj 1989, str. 10—11.
- Biti človek je težko in hudo.* — *Krka, glasilo delovnih ljudi Krke, tovarne zdravil.* Novo mesto, 18 (1989), 31. maj, str. 6—7.
- Mladi izziv času, čas izziv mladim.* — *Zbornik o problemih mladih*, KC, Ljubljana 1989, str. 13—20.

- Recenzija (predgovor) knjige Stane A. Oblak, Moja šola radiestezije in bioterapije.* Ljubljana 1989.
- Predgovor h knjigi T. Kadunc, Darilo mojih otrok.* — Ljubljana 1989, str. 11—14.
- Ni šole za direktorje.* — v: J. Arah (urednik), Direktor in podjetništvo. Ljubljana 1989, str. 207—211.
- Nema šole za direktore.* — v: Direktor 89, letnik XXI, br. 6, str. 50—52.
- Kje je trdnost in varnost življenja.* Pogovor vodil S. Sitar. — Dnevnik-Sobotna priloga, 9. september 1989, str. 10—12, in 16. september.
- Sačuvati dostojanstvo.* — v: S. Čanković, Ljudi govore o modi. Murska Sobota (Pomurski tisk) 1987 (zaposneli izid), str. 52 sl.
- Motivacija pri delu kadrovskih in drugih delavcev.* — Bilten, Motivacija in motiviranje, Zveza društev kadrovskih delavcev Slovenije, št. 16 (1989), str. 55—58.
- Dobre in slabe strani slovenskega značaja.* — CSS (1989), št. 9—10, str. 130—132.
- O slovenskem človeku pred pragom tretjega tisočletja.* — Naši razgledi, 20. oktober 1989, str. 585—587.
- Gre za preživetje slovenskega naroda.* — Delo — Petek, 22. december 1989.
- Spoštovanje življenja.* — Medicinski razgledi, 28 (1989), str. 62—66.
- Moderni človek ne ločuje vrednot od nevrednot.* — Delo — Petek, 29. december 1989.
- Dobra beseda je najboljša postrežba.* — Gorenjski glas, 29. december 1989, str. 12.
- Natrgane verige hlapčevstva.* — Nedeljski dnevnik, 31. december 1989, str. 8.

#### **Dragica Turnšek**

Glej str. 359

#### **Ivan Vidav**

- Diferencialna geometrija.* — Postdiplomski seminar iz matematike 18. Ljubljana 1989, 142 strani.
- Razmišljanje o matematiki.* — Obzornik za matematiko in fiziko, 36 (1989), str. 65—69.

#### **Josip Vidmar**

- Josip Vidmar — Jože Stegne: Akademik Josip Vidmar o SNOS-u.* — Poročevalec, Glasilo skupščine občine Črnomelj, februar 1989, str. 10 (intervju).
- Josip Vidmar — Barbara Goričar: Še hudič bo.* — Delo, 11. marec 1989, str. 29 (intervju).
- Josip Vidmar: Vsi naj bodo internacionalisti* (Iz intervjuja za Dugo). — Delo, Beograd 1989, št. 393, str. 14—16 (intervju).
- Josip Vidmar: Vsi naj bodo internacionalisti* (Iz intervjuja za Dugo). — Delo, 27. marec 1989, str. 2.
- Josip Vidmar: Iz govorov slovenskih delegatov na drugem zasedanju AVNOJ-a* (Josip Vidmar itd.). — Dnevnik, 25. september 1989, str. 4.

#### PREVODI

Molière: Georges Dandin. (Prev. Josip Vidmar.) Stalno slovensko gledališče Trst, sezona 1988/89.

#### RTV

Po belih in črnih tipkah. Urednik oddaje Igor Dekleva. Sodelovali so: Josip Vidmar itd. — RTV Ljubljana 1, 2. in 16. september 1989.

#### Retrospektiva: *Komedija na Slovenskem*

Molière: Zgrabite Sganarela. Prevedel Josip Vidmar, 26. oktober, 2. november 1989.

Molière: Improvizacija v Versaillesu. Prevedel Josip Vidmar, 9. november 1989.

Molière: Namišljeni bolnik. Prevedel Josip Vidmar, 16. november 1989.

## UREDNIŠKO DELO

- Janez Dolenc: Simon Gregorčič.* — Ljubljana, Partizanska knjiga 1989, 238 str. (Znameniti Slovenci. Urednik Josip Vidmar.)  
*Bruno Hartman: Rudolf Maister.* — Ljubljana, Partizanska knjiga 1989, 215 str. (Znameniti Slovenci. Urednik Josip Vidmar.)  
*Sandi Sitar: Edvard Rusjan.* — Ljubljana, Partizanska knjiga, 1989, 112 str. (Znameniti Slovenci. Urednik Josip Vidmar.)

## Sergij Vilfan

- Poročilo o kontroli krčmarskih meril iz leta 1579.* — v: Kronika 36 (1988), str. 240—242.  
*Foreword.* — v: Elenchus fontium historiae urbanae. Volumen secundum, Pars secunda (The United Kingdom, Ireland), Leiden—New York—København—Köln (Ed. J. Brill), 1988, str. 5.—6.  
*Die Weber- oder Leinwandelle (der Lakat).* — v: Acta Metrologiae Historicae II, Bericht über den 4. Internationalen Kongreß für historische Metrologie veranstaltet vom Internationalen Komitee für historische Metrologie — Linz, 3.—5. oktober 1986, Linz 1989, str. 257—265.  
*Die ethnische Struktur der Krainer Hauptstadt in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts.* — v: Bericht über den siebzehnten österreichischen Historikertag in Eisenstadt... September 1987 (Veröffentlichungen des Verbandes österreichischer Geschichtsvereine 26), s. I. 1989, str. 77—80.

## GESLA V ENCIKLOPEDIJI SLOVENIJE, 3. knjiga, Ljubljana 1989

- Fevdalno pravo* (103), *Florjančič de Grienfeld, Ivan Štefan* (128), *Gertscher Adalbert* (210), *glavar* (232), *glavarina* (233), *Gorske bukve* (298), *Gorsko pravo* (299), *gostač* (314), *Gozdni red* (344). S soavtorji: Erberg, Janez Danijel (155), fevdalizem (101), Goršič France (300).

## Lojze Vodovnik

- Uvod v digitalno tehniko.* — Fakulteta za elektrotehniko in računalništvo, 7. izdaja, Ljubljana 1989, 439 str. (avtorja: L. Vodovnik, S. Reberšek).  
*Kaos elektronskih in bioloških nelinearnih dinamičnih sistemov.* — Elektrotehniški vestnik, ELVEA 2, vol. 56, št. 2—4, str. 233—238, 1989 (avtorji: V. Valenčič, A. Jerčinovič, L. Vodovnik).  
*O uporabi električnih tokov v medicini.* — Elektrotehniški vestnik ELVEA 2, vol. 56, št. 2—4, str. 172—174, 1989 (avtorja: L. Vodovnik, A. Stefanovska).  
*FES and spasticity.* — IEEE Trans. on Biomed. Engineering, Vol. 36, No. 7, July 1989, str. 738—745 (avtorji: A. Stefanovska, L. Vodovnik, N. Gros, S. Reberšek, R. Ačimovič-Janežič).  
*Krmilna tehnika.* — Univerza v Mariboru, Tehniška fakulteta, Maribor 1989, 179 str. (avtorji: E. Kiker, R. Cajhen, L. Vodovnik, S. Reberšek).  
*Clinical experiences in wound healing by electrical stimulation in SCI patients.* — RESNA 12th Annual Conference, New Orleans 1989, p. 171—172, paper 21.1 (avtorji: R. Šavrin, H. Benko, A. Stefanovska, L. Vodovnik, M. Maležič).  
*Toward a logic for the effect of electrical stimulation on wound healling.* — RESNA 12th Annual Conference, New Orleans 1989, p. 173—174, paper 21.2 (avtorji: A. Stefanovska, L. Vodovnik, I. Kononenko).  
*Liječenje dekubitalnih rana pomoću električne stimulacije kod bolesnika s ozljedom vratnog dijela kralježnice.* — Zb. Simp. Vratna kralježnica, Varaždinske Toplice, 27.—29. oktober 1989, str. 138—141 (avtorji: R. Šavrin, R. Turk, L. Vodovnik, A. Stefanovska, M. Maležič, H. Benko, Z. Dimnik, P. Obreza).  
*Nerve regeneration influenced by DC current.* — Proc. Bioelectrical Repair and Growth Society, Vol. IX, Cleveland, p. 48, Sept. 1989 (avtorji: A. Stefanovska, S. Ribarič, L. Vodovnik, P. Cvirn, P. Krošelj, J. Rozman).  
*Experience with the use of electrical stimulation in healing of wounds of different etiologies.* — Proc. Bioelectrical Repair and Growth Society Vol. IX, Cleveland, p. 34, Sept. 1989 (avtorji: R. Karba, L. Vodovnik, M. Prešern-Štrukelj, T. Erjavec, M. Klešnik).

- Restorative and regenerative functional electrical stimulation.* — Osaka International Workshop on FNS, November 19—21, 1989, Proc. pp. 11—27 (avtorja: L. Vodovnik, A. Stefanovska).
- The role of electrical stimulation in understanding spasticity.* — Osaka International Workshop on FNS, November 19—21, 1989, Proc. pp. 173—187 (avtorji: A. Stefanovska, L. Vodovnik, S. Reberšek, T. Bajd).

### **Anton Vratuša**

- Report on the Budapest Round Table Research Committee.* — v: »Public Enterprises«. IIAS. Brussels. February 1989, str. 22.
- Dvanajst Okroglih miz v Cavtatu.* — ČZN, str. 23.
- Nekatere značilnosti današnjega položaja Slovencev v Avstriji in Italiji.* — Prispevek za Znanstveni simpozij »Problemi narodnih manjšin« v Ljubljani, 30. in 31. marec 1989, str. 22.
- Stavovi Edvarda Kardelja o Jugoslaviji.* — Nedeljna Dalmacija, 22. januar 1989, str. 9.
- E. Kardelj o sistemu obrazovanja i zapošljavanja mlade inteligencije na Kosovu.* — Kardeljevi dani. Priština, 27.—28. januar 1989, str. 8.
- The North-South Dimension of International Relations.* — The First International Peace Olympiad. Athens, 14.—22. marec 1989, str. 6.
- Management Development Programme.* — UNDP Conference on the IV Cycle for Europe, str. 9.
- How to make the South more effective?* — RIS, New Delhi, april 1989, str. 14.
- Peace and Security on Oceans.* — PIM, Moscow, 24.—29. junij 1989, str. 8.
- Le contenu socio-politique et les modalités de participation dans la lumière des expériences d'autogestions socialiste en Yougoslavie.* — L'atelier international, CEN.E.A.P. Algiers, 1.—2. julij 1989, str. 12.
- National and International dimensions of the North-South Cooperation.* — South Commission Seminar on North-South and South-South Cooperation, Geneva, 11.—13. julij 1989, str. 9.
- Nehru the Statesman.* — Jawaharlal Nehru Memorial Center, New Delhi 1989, str. 16.
- Nehru and Non-alignment.* — UNESCO Seminar »Nehru the Man and his Vision«, Paris, 27.—29. september 1989, str. 24.
- Več modrosti in medsebojnega spoštovanja.* — Govor v Skupščini občine Murska Sobota ob občinskem prazniku, 17. oktober 1989.

### **Igor Vrišer**

- Izbor industrijskih lokacija u regionalnom planiranju.* — Geografski pregled, 31—32, 1987—1988, Sarajevo, str. 45—51.
- Zivinoreja v SR Sloveniji.* — Geografski vestnik, XL, Ljubljana 1988, str. 83—96.
- Centralna naselja v SR Sloveniji leta 1987.* — Geografski zbornik, XXVIII, Ljubljana 1988, str. 131—151.
- Ekonomska regionalizacija: teorija in praksa.* — Geografski vestnik, Ljubljana 1988, str. 129—138.
- Regionalni razvoj v Sloveniji.* — XXV. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, 3.—15. julij 1989, Zbornik predavanj, Ljubljana 1989, str. 181—195.
- Policentrizem v Sloveniji.* — Ib revija za planiranje, XXIII, Ljubljana 1989, št. 5, str. 11—17.
- Razmestitev obrtne dejavnosti v SR Sloveniji.* — Dela, 6, Ljubljana 1989, str. 208—217.

### **Franc Zadavec**

- Matija Murko und die serbokroatische Volksepik.* — Wissenschaftliche Zeitschrift der Humboldt-Universität zu Berlin, 1989, Heft 1, str. 93—97.
- Pripovednik Miško Kranjec.* — Zbornik seminarja slovenskega jezika, literature in kulture, Ljubljana 1989.

- Odtisi Dostojevskega v slovenski poetiški in filozofski zavesti.* — Povzetek z razprave, Delo — Književni listi, 27. julij 1989.
- Odtisi Dostojevskega v slovenski poetiški, filozofski in estetiški zavesti v prvi polovici XX. stoletja.* — SR, 1989, str. 403—427.
- Majcnova poetika besede in njena sled v njegovih pesmih.* — SR, 1989, str. 445—451.

## **Ciril Zlobec**

*Antologija savremene slovenačke poezije, s spremnim esejem Zapis o slovenački poeziji* — založba »Drainac«, Prokuplje 1988 (izšlo 1989), str. 496.

### KNJIGA (PREVOD)

*Stefan Aug. Doinaş: Pesem kot zmagovita srečka.* Prevod iz romunščine (ob jezikovni pomoči Petruja Cârduja). — Založba Lipa Koper, 1989, str. 68.

### PESMI V ANTOLOGIJAH, REVIJAH IN CASOPISIH

*Antologija savremene slovenačke poezije*, uredil in spremno besedo napisal Ciril Zlobec. Deset pesmi (Kamen I, Reč II—IV, Za reč vremena, Zdravo, Grehu, Skoro himna, U nenadnom snu, Ne poredi, Podmukli Prometeji — prevedla Roksanda Njeguš), str. 113—124.

*Poezija Slovenije XX vek. Urednik Aleksandar Romanenko.* — Izdateljstvo »Hudoženstvennaja literatura«, Moskva 1989 (Devet pesmi: Večer, Pobeglo otroštvo, Jutro, Preveč sem žejna, Tišina, Kamen, Beseda, Vrata, Mladost. Prevedli: M. Nikulina, E. Vinokurov, A. Romanenko), str. 173—178.

*Vsej siloj žizni.* Tuja protifašistična in protivojna poezija. Urednik Jakov Andrejev. — Sverdlovsk 1989 (Deset pesmi: Pot, Večer, Zdravica, Vrata, Mladost, Jutro, V svetlobi smrti, Domovina, Vračanje, Ne glej me. Prevedla M. Nikulina in J. Andrejev), str. 13, 21—24, 29, 91—92, 122—123.

*Testament in druge pesmi* (Ekstaza, Tvoj obraz, Potopljeno obzorje, Po istem vzorcu, Večnost je!, Drug drugega sva pila, Zimska impresija, Testament, Primerjave, Bizarnosti danes in za jutri 1—4, Hvalnica ljubezni). — Sodobnost, 1989, št. 2, str. 123—130.

*Triptih o narodu* (1. Ura iz zgodovine, 2. Ura iz filozofije, 3. Ura iz politične moralke). — Delo — Književni listi, 16. februar 1989, str. 13.

*Zmerjanje naroda.* — Delo — Sobotna priloga, 29. julij 1989, str. 32.

*Vračanje na Kras.* Iz cikla »Vozraščeni na Kras«, prev. M. Nikulina. — Večerni Sverdlovsk, 29. november 1989, str. 3.

### ESEJI, RAZPRAVE, ČLANKI

*Oblast vrniti oblasti.* — Delo — Sobotna priloga, 11. februarja 1989, str. 32.

*»Poslije Tita — miting! ili Falanga neprijateljstva.* — Valter, Sarajevo, 10. marec 1989, str. 20.

*Odprto pismo predvsem Slobodanu Miloševiću.* Delo — Sobotna priloga, 11. marec 1989, str. 32.

*Mitingi, sramota Jugoslavije.* — Teleks, 16. marec 1989, str. 13—14.

*Cankarjev dom v plamenih.* — Delo — Sobotna priloga, 29. aprila 1989, str. 19.

*Slovenska država — jo res hočemo?* — Delo — Sobotna priloga, 29. julij 1989, str. 32.

*Le mirno kri, fantje* — Delo — Sobotna priloga, 7. september 1989, str. 21.

*Ko je milimeter usoda naroda.* — Delo — Sobotna priloga, 23. september 1989, str. 32.

*Država in državljani.* — Sodobnost, 1989, št. 8—9, str. 726—730.

*Država in državljani.* — OKO, Zagreb, 21. rujna 1989, str. 7.

*Nemirni Oskar Davičo.* — Delo — Književni listi, 5. oktober 1989, str. 3.

*Gli aneliti di Slovenia.* — Il gazzettino, Benetke, 8. september 1989. Priloga »G — sette«, str. 2.

*Slobodanu Miloševiću — strogo zaupno.* — Delo — Sobotna priloga, 11. november 1989, str. 32.

*Svoboda in ohranitev svobode nista eno in isto.* — Sodobnost, 1989, št. 11, str. 1015—1017.

*Prekletstvo in upanje manjšine.* — Sodobnost, 1989, št. 11, str. 1079—1085

- Lubliana — Segnali di primavera.* — Il moderno, Milano, 24. november 1989, str. 11.  
*Prihajajo (tretje pismo Slobodanu Miloševiću).* — Delo, 28. novembra 1989, str. 10.  
*Knjiga kot kruh.* — Knjiga — 1989, št. 11, str. 474—376.  
*Praznik — prazen ali prazničen.* — Otrok in družina, december 1989, št. 10, str. 2.

NEKATERI INTERVJUJI  
 (v vlogi intervjuvanca)

- Petindvajset let prijateljevanja (spraševalec Sandi Čolnik).* — Oko in srce, 1989, št. 2, str. 90—99.  
*Ciril Zlobec: Državni udar države (spraševalec Manojlo Tomić).* — Naši dani, Sarajevo, 31. marec 1989, str. 10—13.  
*Razgovor so Ciril Zlobec: Segata ne e poveké šega! (spraševalca Svezdan Georgievski in Gordana Ristanska).* — Nova Makedonija, tedenska priloga Lik, Skopje, 23. marec 1989, str. 8—9.  
*Radi bi dosegli idealno stanje v katastrofalnih razmerah (spraševalec Venčeslav Japelj).* — Primorske novice, 14. april 1989, str. 8.  
*Poezija, ljubezen, narod, življenje samo (spraševalec Dušan Jelinčič).* — Primorski dnevnik, 16. junij 1989, str. 11.  
*Ciril Zlobec: Slovenija ide suprotnim smerom (spraševalec Mario Bazina).* OKO, Zagreb, 24. avgust 1989, str. 4—7; nadaljevanje pod istim naslovom: OKO, Zagreb, 24. avgust do 7. september 1989, str. 4—7.  
*»Siamo la nuova via jugoslava« (spraševalec Marina Cosi).* — Italia oggi, Milano, 2. oktober 1989, str. 5.  
*Za demokracijo moramo biti zreli in sposobni (spraševalka Lučka Lešnik).* — Prosvetni delavec, 9. november 1989, št. 14, str. 5.  
*Slovenska samobitnost in kult usojenosti trpljenja (spraševalec Jože Rovšek).* Slovenski vestnik — Božična priloga, Celovec, 2. december 1989, str. 13.

INTERVJU SODOBNOSTI  
 (v vlogi spraševalca)

- Akademik dr. Anton Trstenjak.* — Sodobnost, 1989, št. 2, str. 113—123.  
*Tone Partljič.* — Sodobnost, 1989, št. 4, str. 372—376.  
*Jože Javoršek.* — Sodobnost, 1989, št. 5, str. 449—461.  
*Dr. Alojzij Šuštar, ljubljanski nadškof in slovenski metropolit.* — Sodobnost, 1989, št. 8—9, str. 753—768.  
*Dr. Boštjan Zupančič, Matevž Krivic: pravnost, zakonitost, pravičnost.* — Sodobnost, 1989, št. 10, str. 888—906.  
*Janez Stanič, dr. Anton Stres: Je socializem v zatonu?* — Sodobnost, 1989, št. 12, str. 1110—1130.

SE NEKATERI DRUGI

- Dobrica Cosić: Vernik, odpadnik, grešnik.* — Teleks, 2. marec 1989, str. 20—24.  
*Ljubo Bavcon: Človekove pravice in socializem.* — Naši razgledi, 13. januar 1989, str. 16 in 7.  
*Zavezani slovenski besedi: Jakov Andrejev.* — Sodobnost, 1989, št. 12, str. 1182—1187.

NEKATERI KRAJŠI PRISPEVKI KOT ODMEV NA JAVNE NASTOPE

- Izzive moramo sprejeti.* — Mladina, 17. februar 1989.  
*Ukoliko dodjete, primičemo vas kao nosioce medjunacionalne mržnje.* — Politika, 17. marec 1989.  
*Sukob dva koncepta.* — Borba, 30. marec 1989.  
*Vojaška sodišča postajajo vojna sodišča.* — Delo (Rekli so), 12. maj 1989.  
*Kot ponavadi se nebo nad nami ni podrlo. (Okrogla miza).* — Delo, 13. maj 1989.  
*Spet do Prešernovega dobrega sosodstva.* — Delo (Rekli so), 22. maj 1989.  
*Lirika zapletena politikom.* — Borba, 22. maj 1989.  
*Jezik kot etika in odgovornost.* — Delo, 2. junij 1989. Objavljeno tudi v: Dnevnik, 2. junij 1989.  
*Čas je, da se začnemo zgledovati po boljših.* — Delo (Rekli so), 19. junij 1989.  
*Jakac je pojem zavesti.* — Delo (Rekli so), 18. julij 1989.



- Prevelika nestrpnost slovenske alternative.* — Delo, 11. avgust 1989.  
*Trenutek izpraševanja vesti.* — 7 dni, 4. oktober 1989.  
*Preteklost nam ni brezplodno odtekla.* — Delo (Rekli so), 13. oktober 1989.  
*»Iz roda v rod duh išče pot«.* — Delo, 22. december 1989.

### **Boštjan Žekš**

- Microscopic model of the spontaneous polarization in ferroelectric liquid crystals.* — Liquid Crystals 5, str. 1075—1082, 1989 (avtorja: B. Urbanc in B. Žekš).
- Theory of ferroelectric liquid crystals,* — Physica Scripta, T 25, str. 362—366, 1989 (avtorji: B. Žekš, C. Filipič in T. Carlsson).
- The concept of rotational viscosities of smectic C and chiral smectic C\* liquid crystals.* — Liquid Crystals 5, str. 359—365, 1989 (avtorja: T. Carlsson in B. Žekš).
- Deuteron NMR and a Model for Phase Transitions in Monoclinic RbD<sub>2</sub>PO<sub>4</sub>,* — Phys. Rev. B 39, str. 2004—2011, 1989 (avtorji: O. Jahr, J. Dolinšek, B. Topič, B. Žekš, R. Blinc, V. H. Schmidt, L. A. Shuvalov in A. Baranov).
- Behaviour of the soft mode in the smectic A\* and C\* phases studied by dielectric measurements.* — Mol. Cryst. Liq. Cryst. Letters 6, str. 151—160, 1989 (avtorji: F. Gouda, G. Andersson, T. Carlsson, S. T. Lagerwall, K. Skarp, B. Stebler, C. Filipič, B. Žekš in A. Levstik).
- Experimental and theoretical study of the influence of a bias electric field on the dielectric properties of the chiral smectic A\* phase.* — Liquid Crystals 6, str. 219—230, 1989 (avtorji: F. Gouda, G. Andersson, S. T. Lagerwall, K. Skarp, B. Stebler, T. Carlsson, B. Žekš, C. Filipič in A. Levstik).
- Pseudospin Model of KSCN.* — Phys. Rev. B 40, str. 7141—7149, 1989 (avtorji: W. Schranz, H. Warhanek, R. Blinc in B. Žekš).
- Membrane bending energy and shape determination of phospholipid vesicles and red blood cells.* — Eur. Biophys. J., 17, str. 101—111, 1989 (avtorja: S. Svetina in B. Žekš).





## UMRLI ČLANI



### **Ivo Andrić**

rojen 10. oktobra 1882, umrl 13. marca 1975, književnik, Nobelov nagrajenec za književnost. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953. Glej Letopis 5, str. 133—134; 26, str. 97—102.

### **Mihailo Apostolski**

rojen 8. novembra 1906, umrl 7. avgusta 1987, zgodovinar in vojaški teoretik. Zunanji dopisni član od 10. marca 1977. Glej Letopis 28, str. 53—55; 38, str. 167—169.

### **Anton Bajec**

rojen 6. januarja 1897, umrl 10. junija 1985, izredni profesor za slovenski jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972, redni član od 23. marca 1978. Glej Letopis 23, str. 45—48; 29, str. 65—66; 36, str. 149—152.

### **Milan Bartoš**

rojen 10. novembra 1901, umrl 12. marca 1974, dr. prava, redni profesor na Pravni fakulteti v Beogradu. Zunanji dopisni član od 17. oktobra 1958. Glej Letopis 9, str. 43—44; 25, str. 97—99.

### **Mirko Bedjanič**

rojen 29. junija 1904, umrl 15. februarja 1976, redni profesor za infekcijske bolezni na Medicinski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1968, redni član od 21. marca 1974; tajnik razreda za medicinske vede od 20. marca 1975 do smrti. Glej Letopis 19, str. 39; 25, str. 50—53; 27, str. 125—129.

### **Aleksandar Belić**

rojen 2. avgusta 1876, umrl 26. februarja 1960, dr. phil., profesor za lingvistiko na univerzi v Beogradu; predsednik Srbske akademije znanosti in umetnosti. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947. Glej Letopis 11, str. 36—38.

### **Oton Berkopec**

rojen 6. decembra 1906, umrl 16. septembra 1988. Vodja Bibliografije slavik v češkem tisku pri Akademiji znanosti v Pragi. Dopisni član od 5. februarja 1971, redni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 22, str. 46—51; 39, str. 125—126.

### **France Bevk**

rojen 17. septembra 1890, umrl 17. septembra 1970, književnik. Redni član od 2. junija 1953; tajnik razreda za umetnosti od 28. oktobra 1960 do 26. novembra 1966.

Glej Letopis 5, str. 110—115; 21, str. 117—121.

### **Milan Bogdanović**

rojen 4. januarja 1892, umrl 28. februarja 1964, književnik, gledališki kritik in esejist, profesor za sodobno jugoslovansko književnost na univerzi v Beogradu od 1946 do 1949, do 1962 upravnik Narodnega gledališča v Beogradu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 135—136.

### **Marja Boršnik**

rojena 24. januarja 1906, umrla 15. avgusta 1982, redna profesorica za zgodovino slovenske književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Dopisna članica od 10. marca 1977.

Glej Letopis 28, str. 59—62; 31, str. 40 in 191; 32, str. 56 in 284; 33, str. 95—97.

### **Vladislav Brajković**

rojen 24. januarja 1905, umrl 9. septembra 1989, dr. jur., redni profesor za pomorsko in splošno transportno pravo na Pravni fakulteti v Zagrebu. Dopisni član od 4. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 95—97; 40, str. 161—164.

### **Matija Bravničar**

rojen 24. februarja 1897, umrl 25. novembra 1977, skladatelj, redni profesor za kompozicijo in glasbenoteoretske predmete na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972, redni član od 21. marca 1974.

Glej Letopis 3, str. 68—70; 25, str. 77—79; 28, str. 117—121.

### **Bogdan Breclj**

rojen 6. maja 1906, umrl 9. septembra 1986, dr. med., redni profesor za ortopedijo na Medicinski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, njen zaslužni profesor ter predstojnik Ortopedske klinike v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949.

Glej Letopis 3, str. 199—200; 37, str. 103—105.

### **Anton Breznik**

rojen 26. junija 1881, umrl 26. marca 1944, dr. phil., gimnazijski ravnatelj, jezikoslovec. Dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, str. 157—160; 2, str. 61—74.

### **Srečko Brodar**

rojen 6. maja 1893, umrl 27. aprila 1987, dr. phil., redni profesor za kvartarologijo na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 6. decembra 1949, redni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 36, str. 46; 38, str. 171—175.

### **Josip Broz-Tito**

rojen 25. maja 1892, umrl 4. maja 1980. Predsednik SFRJ, maršal Jugoslavije. Prvi častni član SAZU od 1948.

Glej Letopis 3, str. 77—89; 31, str. 75—78.

### **Vaso Butozan**

rojen 5. decembra 1905, umrl 14. maja 1974, dr. vet., dr. h. c., redni profesor Veterinarske fakultete v Sarajevu. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1967.

Glej Letopis 18, str. 50—51; 25, str. 103—104.

### **Izidor Cankar**

rojen 22. aprila 1886, umrl 22. septembra 1958, dr. phil., redni profesor za zgodovino umetnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 67—73; 9, str. 68—77.

### **Stojan Cigoj**

rojen 27. junija 1920, umrl 19. septembra 1989, dr. jur., redni profesor za civilno in mednarodno zasebno pravo na Pravni fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 6. junija 1983, redni član od 23. aprila 1987.

Glej Letopis 38, str. 16—17, 70—71 in 127—128; 40, str. 157—160.

### **Franc Čelešnik**

rojen 27. oktobra 1911, umrl 28. avgusta 1973, redni profesor za čeljustno kirurgijo na Medicinski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969.

Glej Letopis 20, str. 49—50; 24, str. 87—91.

### **Avgust Černigoj**

rojen 24. avgusta 1898, umrl 17. novembra 1985, akademski slikar in grafik. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 150—152; 36, str. 153—156.

### **Mirko Deanović**

rojen 13. maja 1890, umrl 16. junija 1984, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na univerzi v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 21. marca 1974.

Glej Letopis 32, str. 58; 35, str. 95.

### **Jovan Djordjević**

rojen 10. marca 1908, umrl 9. decembra 1989, dr. jur., redni profesor za politične vede in ustavno pravo na univerzi v Beogradu. Dopisni član od 17. oktobra 1958.

Glej Letopis 9, str. 45—46; 40, str. 165—168.

### **Ilija Djuričić**

rojen 18. julija 1898, umrl 2. aprila 1965, dr. med., redni profesor za fiziologijo na Veterinarski fakulteti v Beogradu, predsednik Srbske akademije znanosti in umetnosti. Zunanji dopisni član od 22. decembra 1961.

Glej Letopis 12, str. 40—42; 17, str. 50—52.

### **Metod Dolenc**

rojen 19. decembra 1875, umrl 10. oktobra 1941, dr. jur., redni profesor za kazensko pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938; načelnik pravnega razreda od 28. januarja 1939 do smrti.

Glej Letopis 1, str. 193—197.

### **Lojze Dolinar**

rojen 19. aprila 1893, umrl 9. septembra 1970, akademski kipar, redni profesor na Akademiji za umetnost v Beogradu. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 7. februarja 1970.

Glej Letopis 5, str. 137—138; 21, str. 78—81 in 111—113.

### **Ejnar Dyggve**

rojen 17. oktobra 1887, umrl 6. avgusta 1961, dr. h. c., ing. h. c., arhitekt in arheolog v Köbenhavnu. Zunanji dopisni član od 17. oktobra 1958.

Glej Letopis 9, str. 47—48; 12, str. 81—82.

### **Franc Saleški Finžgar**

rojen 9. februarja 1871, umrl 2. junija 1962, književnik. Redni član od 7. oktobra 1938; načelnik razreda za umetnost od 28. januarja 1939 do 30. septembra 1949.

Glej Letopis 1, str. 23—25; 13, str. 43—46.

### **Aldo Franchini**

rojen leta 1910, umrl 3. aprila 1987, dr. medicinskih ved, do upokojitve leta 1980 predstojnik Inštituta za sodno medicino v Genovi. Zunanji dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 30, str. 105—106; 38, str. 177—180.

### **Maksim Gaspari**

rojen 26. januarja 1883, umrl 14. novembra 1980, slikar. Redni član od 13. marca 1972.

Glej Letopis 23, str. 65—67; 31, str. 93—96.

### **Velibor Gligorić**

rojen 28. junija 1899, umrl 3. oktobra 1977, književni kritik. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1967.

Glej Letopis 18, str. 42; 28, str. 113—116.

### **Pavel Golia**

rojen 10. aprila 1887, umrl 13. avgusta 1959, književnik, upravnik Slovenskega narodnega gledališča. Redni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 116—120; 10, str. 34—39.

### **Jože Goričar**

rojen 20. januarja 1907, umrl 20. februarja 1985, dr. jur., redni profesor za sociologijo na Pravni fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969, redni član od 25. marca 1976; glavni tajnik SAZU od 1. julija 1980 do smrti.

Glej Letopis 20, str. 35–36; 27, str. 47–49; 36, str. 157–160.

### **Anton Grad**

rojen 23. marca 1907, umrl 27. marca 1983, redni profesor za romansko filologijo na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 10. marca 1977.

Glej Letopis 28, str. 63–65; 34, str. 137–139.

### **Alojz Gradnik**

rojen 3. avgusta 1882, umrl 14. julija 1967, dr. jur., književnik. Redni član od 21. decembra 1962.

Glej Letopis 13, str. 33–38; 18, str. 79–82.

### **Ivan Grafenauer**

rojen 7. marca 1880, umrl 29. decembra 1964, dr. phil., gimnazijski profesor. Dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946; tajnik razreda za filološke in literarne vede od 30. septembra 1949 do smrti.

Glej Letopis 1, str. 161–165; 15, str. 65–71.

### **Milan Grošelj**

rojen 19. septembra 1902, umrl 12. februarja 1979, redni profesor za klasično filologijo na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 17. oktobra 1958, redni član od 10. marca 1977.

Glej Letopis 9, str. 53–54; 28, str. 66–67; 30, str. 130–132.

### **Branimir Gušić**

rojen 6. aprila 1901, umrl 7. julija 1975, dr. med., dr. phil., redni profesor za otorinolaringologijo na Medicinski fakulteti v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 3. junija 1964.

Glej Letopis 15, str. 41–46; 26, str. 119–121.

### **Jovan Hadži**

rojen 22. novembra 1884, umrl 11. decembra 1972, dr. phil., redni profesor za zoologijo na Prirodoslovno-matematični fakulteti v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938.

Glej Letopis 1, str. 29–37; 23, str. 117–120.

### **Ljudmil Hauptmann**

rojen 5. februarja 1884, umrl 19. aprila 1968, dr. phil., zlati doktorat univerze v Gradcu, redni profesor za občo zgodovino srednjega veka na univerzi v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, str. 166; 19, str. 51–62.



### **Krsto Hegedušić**

rojen 28. novembra 1901, umrl 8. aprila 1975, akademski slikar-mojster. Zunanji dopisni član od 20. marca 1975.

Glej Letopis 26, str. 103—108.

### **Miodrag Ibrovac**

rojen 24. avgusta 1885, umrl 21. junija 1973, redni profesor romanistike na Filozofski fakulteti v Beogradu. Zunanji dopisni član od 17. aprila 1973.

Glej Letopis 24, str. 47—52 in 83—85.

### **Svetozar Ilesič**

rojen 8. junija 1907, umrl 4. februarja 1985, dr. phil., redni profesor za geografijo na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in njen zaslužni profesor. Dopisni član od 7. februarja 1967, redni član od 5. februarja 1970.

Glej Letopis 18, str. 52—54; 21, str. 59—62; 36, str. 161—164.

### **Božidar Jakac**

rojen 16. julija 1899, umrl 20. novembra 1989, redni profesor Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949.

Glej Letopis 38, str. 50; 40, str. 190—193.

### **Rihard Jakopič**

rojen 12. aprila 1869, umrl 21. aprila 1943, akademski slikar. Redni član od 7. oktobra 1938.

Glej Letopis 1, str. 41—43; 2, str. 75—89.

### **Matija Jama**

rojen 4. januarja 1872, umrl 4. aprila 1947, akademski slikar. Redni član od 7. oktobra 1938.

Glej Letopis 1, str. 47—49; 2, str. 90—103.

### **Dimitrije Jovčić**

rojen 14. oktobra 1889, umrl 16. februarja 1973, redni profesor za ortopedijo in travmatologijo. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1967.

Glej Letopis 18, str. 55—58; 24, str. 69—72.

### **Janko Jurančič**

rojen 18. decembra 1902, umrl 15. decembra 1989, dr. filoloških znanosti, redni profesor za srbski in hrvaški jezik ter za starejšo hrvaško in srbsko literaturo na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 25. marca 1976, redni član od 24. aprila 1981; tajnik razreda za filološke in literarne vede od decembra 1979 do februarja 1984; zunanji dopisni član SANU.

Glej Letopis 27, str. 58—63; 40, str. 169—172.

### **Boris Kalin**

rojen 24. junija 1905, umrl 22. maja 1975, kipar-mojster, redni profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 121—122; 26, str. 109—113.

### **Edvard Kardelj**

rojen 27. januarja 1910, umrl 10. februarja 1979. Marksistični teoretik in revolucionar, soorganizator Komunistične partije Jugoslavije in Komunistične partije Slovenije. V najožjem vodstvu narodno-osvobodilne vojne in socialistične revolucije, nato med vodilnimi političnimi funkcionarji nove Jugoslavije. Avtor mnogih pomembnih znanstvenih del s področja marksističnega družboslovja, ki so prevedena v mnoge svetovne jezike. Tvorec samoupravnega sistema SFRJ. Častni član SAZU od 6. decembra 1949.

Glej Letopis 3, str. 119—132; 30, str. 121—127.

### **Roman Kenk**

rojen 25. novembra 1898, umrl 2. oktobra 1988, dr. naravoslovnih ved, upokojeni redni profesor za zoologijo in sodelavec Kongresne knjižnice v Washingtonu v oddelku za zoologijo nevretenčarjev. Dopisni član od 6. junija 1983.

Glej Letopis 34, str. 84—85; 40, str. 185—188.

### **Dušan Kermavner**

rojen 7. decembra 1903, umrl 11. junija 1975, dr. jur., znanstveni svetnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1971.

Glej Letopis 22, str. 39—45; 26, str. 115—118.

### **Boris Kidrič**

rojen 10. aprila 1912, umrl 11. aprila 1953; predsednik Gospodarskega sveta FLRJ. Redni član od 6. decembra 1949.

Glej Letopis 3, str. 156—164; 5, str. 161—167.

### **France Kidrič**

rojen 23. marca 1880, umrl 11. aprila 1950, dr. phil., redni profesor za starejše slovanske jezike in slovensko literaturo na Univerzi v Ljubljani, višji znanstveni svetnik akademije. Redni član od 7. oktobra 1938; od 28. junija 1941 do 1. julija 1942 načelnik filozofsko-filološko-historičnega razreda; predsednik SAZU od 2. oktobra 1945 do smrti.

Glej Letopis 1, str. 51—61; 2, str. 34—44 in 257—266; 4, str. 86—100.

### **Mile Klopčič**

rojen 16. novembra 1905, umrl 19. marca 1984, pesnik in prevajalec. Dopisni član od 23. marca 1978, redni član od 6. junija 1983.

Glej Letopis 34, str. 86—87; 35, str. 87—91.

### **France Koblar**

rojen 29. novembra 1889, umrl 11. januarja 1975, dr. phil., redni profesor na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. Redni član od 3. julija 1964; tajnik razreda za filološke in literarne vede od 22. januarja 1965 do smrti.

Glej Letopis 15, str. 35—38; 26, str. 83—87.

### **Franjo Kogoj**

rojen 13. oktobra 1894, umrl 30. septembra 1983, redni profesor za dermatovenerologijo Univerze v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 29. marca 1953.

Glej Letopis 5, str. 101—102; 34, str. 149—152.

### **Viktor Korošec**

rojen 7. decembra 1899, umrl 16. novembra 1985, dr. jur., redni profesor na Pravni fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in njen zaslužni profesor. Redni član od 2. oktobra 1956.

Glej Letopis 8, str. 33—36; 36, str. 165—168.

### **Gojmir Anton Kos**

rojen 24. januarja 1896, umrl 22. maja 1970, akademski slikar, redni profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949.

Glej Letopis 3, str. 214—215; 21, str. 105—107.

### **Milko Kos**

rojen 12. decembra 1892, umrl 24. marca 1972, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino srednjega veka in pomožne zgodovinske vede na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938; glavni tajnik SAZU od 19. maja 1950 do 13. marca 1972.

Glej Letopis 1, str. 53—62; 23, str. 85—95.

### **Ciril Kosmač**

rojen 28. septembra 1910, umrl 28. januarja 1980, književnik. Redni član od 22. decembra 1961.

Glej Letopis 12, str. 49—53; 31, str. 89—91.

### **Marko Kostrenčić**

rojen 21. marca 1884, umrl 19. maja 1976, redni profesor za zgodovino države in prava narodov SFRJ od 19. stoletja na Pravni fakulteti v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 7, str. 45—48; 24, str. 77—81.

### **Alija Košir**

rojen 6. aprila 1891, umrl 9. junija 1973, redni profesor histologije in embriologije na Medicinski fakulteti v Ljubljani. Redni član od 24. junija 1955.

Glej Letopis 7, str. 45—48; 24, str. 77—81.

### **Juš Kozak**

rojen 26. junija 1892, umrl 29. avgusta 1964, književnik. Redni član od 22. decembra 1961.

Glej Letopis 12, str. 54–62; 15, str. 62–65.

### **Marjan Kozina**

rojen 4. junija 1907, umrl 19. junija 1966, izredni profesor na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 123–124; 17, str. 47–49.

### **Venčeslav Koželj**

rojen 17. septembra 1901, umrl 6. avgusta 1968, dr. techn., redni profesor za teoretično elektroniko na Univerzi v Ljubljani. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 21. decembra 1962.

Glej Letopis 9, str. 55–56; 13, str. 31; 19, str. 49–50.

### **Miško Kranjec**

rojen 15. septembra 1908, umrl 8. junija 1983, književnik. Redni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 125–132; 34, str. 141–144.

### **Ivo Krbek**

rojen 23. avgusta 1890, umrl 16. januarja 1966, dr. jur., redni profesor za upravno pravo na univerzi v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 17. oktobra 1958.

Glej Letopis 9, str. 51–52; 17, str. 53–55.

### **Gregor Krek**

rojen 27. junija 1874, umrl 1. septembra 1942, dr. jur., redni profesor rimskega in civilnega prava na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938; prvi glavni tajnik Akademije od 28. januarja 1939 do 11. julija 1942.

Glej Letopis 1, str. 201–238.

### **Gustav Krklec**

rojen 23. junija 1899, umrl 30. oktobra 1977, književnik. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1969.

Glej Letopis 20, str. 56; 28, str. 123–126.

### **Miroslav Krleža**

rojen 7. julija 1893, umrl 30. decembra 1981, književnik. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 139–141; 32, str. 176–177.

### **Anton Kuhelj**

rojen 11. novembra 1902, umrl 31. julija 1980, redni profesor za mehaniko na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949; podpredsednik SAZU od 22. decembra 1961 do smrti.

Glej Letopis 3, str. 185; 31, str. 79–82.

### **Filip Kalan Kumbatovič**

rojen 25. marca 1910, umrl 8. avgusta 1989, dipl. inž. arh., gledališki zgodovinar, esejist, prozaist, upokojeni redni profesor na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 24. aprila 1981, redni član od 23. maja 1985.

Glej Letopis 38, str. 32 in 135; 40, str. 173—177.

### **Othmar Kühn**

rojen 5. novembra 1892, umrl 26. marca 1969, dr. phil., redni profesor za paleontologijo in paleobiologijo na univerzi na Dunaju. Zunanji dopisni član od 6. februarja 1965.

Glej Letopis 16, str. 53—54; 20, str. 78—80.

### **Gorazd Kušej**

rojen 17. decembra 1907, umrl 9. decembra 1985, dr. jur., redni profesor za teorijo države in prava ter primerjalno ustanovo pravo na Pravni fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in njen zaslužni profesor. Redni član od 17. oktobra 1958; glavni tajnik SAZU od 1972 do 1980.

Glej Letopis 9, str. 33—34; 36, str. 169—172.

### **Rado Kušej**

rojen 21. julija 1875, umrl 10. maja 1941, dr. jur., redni profesor za cerkveno pravo na Univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938.

Glej Letopis 1, str. 185—190.

### **Anton Lajovic**

rojen 19. decembra 1878, umrl 28. avgusta 1960, skladatelj in muzikolog. Redni član od 16. maja 1940; tajnik razreda za umetnosti od 30. septembra 1949 do smrti.

Glej Letopis 1, str. 63—76; 11, str. 34—35.

### **Božidar Lavrič**

rojen 10. novembra 1899, umrl 15. novembra 1961, dr. med., dr. h. c., redni profesor za kirurgijo na Medicinski fakulteti v Ljubljani in predstojnik kirurške klinike. Redni član od 6. decembra 1949; podpredsednik SAZU od 21. marca 1950 do smrti.

Glej Letopis 3, str. 201—202; 12, str. 72—80.

### **Janko Lavrin**

rojen 10. februarja 1887, umrl 13. avgusta 1986, redni profesor za novejšo rusko literaturo na univerzi v Nottinghamu. Zunanji dopisni član od 2. oktobra 1956.

Glej Letopis 8, str. 39—42; 37, str. 109—110.

### **Feliks Lobe**

rojen 14. oktobra 1894, umrl 9. maja 1970, dr. h. c., redni profesor na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949.

Glej Letopis 3, str. 186—187; 21, str. 99—100.

### **Janez Logar**

rojen 3. februarja 1908, umrl 9. novembra 1987, višji znanstveni sodelavec Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Dopisni član od 23. marca 1978, redni član od 6. junija 1983.

Glej Letopis 29, str. 67–69; 38, str. 181–185.

### **Franc Ksav. Lukman**

rojen 24. novembra 1880, umrl 12. junija 1958, dr. theol., dr. phil., redni profesor za historično dogmatiko na Teološki fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, str. 168; 9, str. 78–81.

### **Pavel Lunaček**

rojen 31. januarja 1900, umrl 2. aprila 1955, dr. med., redni profesor za ginekologijo in porodništvo na Medicinski fakulteti v Ljubljani, predstojnik ginekološko-porodniške klinike. Redni član od 30. junija 1954.

Glej Letopis 6, str. 61–65; 7, str. 55–58.

### **Anton Melik**

rojen 1. januarja 1890, umrl 8. junija 1966, dr. phil., redni profesor za geografijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani; upravnik Inštituta za geografijo SAZU. Dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946; tajnik razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 8. oktobra 1955 do smrti.

Glej Letopis 1, str. 170–171; 17, str. 37–46.

### **Boris Merhar**

rojen 1. maja 1907, umrl 24. junija 1989, upokojeni profesor za zgodovino slovenske književnosti na Pedagoški akademiji v Ljubljani, upokojeni višji predavatelj za zgodovino slovenskega slovstva do moderne na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 25. marca 1976, redni član od 23. maja 1985.

Glej Letopis 38, str. 33; 40, str. 179–183.

### **Vojeslav Molè**

rojen 14. decembra 1886, umrl 5. decembra 1973, redni profesor za srednjeveško umetnost na Jagelonski univerzi v Krakovu. Zunanji dopisni član od 22. decembra 1961.

Glej Letopis 12, str. 29–34; 24, str. 93–98.

### **Matija Murko**

rojen 12. februarja 1861, umrl 11. februarja 1952, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo na Karlovi univerzi v Pragi. Zunanji dopisni član od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, str. 172–174; 5, str. 169–177.

### **Marjan Mušič**

rojen 16. novembra 1904, umrl 6. januarja 1984, arhitekt, redni profesor na Fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo Univerze

Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 29. marca 1979.  
Glej Letopis 34, str. 48; 35, str. 93–96.

### **Rajko Nahtigal**

rojen 14. aprila 1877, umrl 29. marca 1958, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo in primerjalno gramatiko slovanskih jezikov ter častni predstojnik Slovenskega inštituta na Univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938; prvi predsednik AZU od 4. januarja 1939 do 27. junija 1942; načelnik razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 2. oktobra 1945 do 30. septembra 1949.

Glej Letopis 1, str. 71–75; 9, str. 63–67.

### **Zdenek Nejedly**

rojen 10. februarja 1878, umrl 9. februarja 1962, profesor na Karlovi univerzi v Pragi; predsednik Akademije znanosti ČSSR. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947.

Glej Letopis 1, str. 23–25; 13, str. 43–46.

### **Robert Neubauer**

rojen 7. decembra 1895, umrl 3. maja 1969, dr. med., redni profesor za fiziologijo na Medicinski fakulteti v Ljubljani. Redni član od 22. decembra 1961.

Glej Letopis 12, str. 38–39; 20, str. 74–77.

### **Kazimierz Nitsch**

rojen 1. februarja 1874, umrl 26. septembra 1958, profesor poljskega jezika na univerzi v Krakovu. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947.

Glej Letopis 9, str. 85–87.

### **Jean Nougayrol**

rojen 14. februarja 1900, umrl 23. januarja 1975, asiriolog, profesor na École pratique des Hautes Etudes v Parizu. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1968.

Glej Letopis 19, str. 35–36; 26, str. 89–95.

### **Grga Novak**

rojen 22. aprila 1888, umrl 7. septembra 1978, dr. phil., redni profesor za zgodovino starega veka na univerzi v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 22. decembra 1961.

Glej Letopis 12, str. 35–37; 29, str. 103–105.

### **Anton Ocvirk**

rojen 23. marca 1907, umrl 6. januarja 1980, redni profesor za zgodovino svetovne književnosti in literarno teorijo na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Redni član od 3. junija 1964.

Glej Letopis 15, str. 30–40; 31, str. 85–87.



### **Waclaw Olszak**

rojen 24. oktobra 1902, umrl 10. decembra 1980, eden od treh rektorjev Mednarodnega centra za mehanične znanosti v Vidmu (Udine). Zunanji dopisni član od 29. marca 1979.  
Glej Letopis 30, str. 84—86; 31, str. 97—99.

### **Karel Oštir**

rojen 13. oktobra 1888, umrl 27. decembra 1973, redni profesor za primerjalno jezikoslovje na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953 do 17. junija 1958.  
Glej Letopis 5, str. 83—85; arhiv SAZU za 1958.

### **Alfonz Pavlin**

rojen 14. septembra 1853, umrl 1. decembra 1942, gimnazijski profesor, strokovnjak za floristiko, fitogeografijo in botanično sistematiko. Dopisni član od 16. maja 1940.  
Glej Letopis 1, str. 241—257.

### **Todor Pavlov**

rojen 14. februarja 1890, umrl 8. maja 1977, profesor filozofije dialektičnega materializma in marksistične estetike na univerzi v Sofiji. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947 do 1948 ali 1949.  
Glej Letopis 2, str. 29; 3, str. 16.

### **Leonid Semenovič Persianinov**

rojen 18. avgusta 1908, umrl 27. decembra 1978, predstojnik Inštituta za ginekologijo in porodništvo v Moskvi. Zunanji dopisni član od 29. marca 1979.  
Glej Letopis 30, str. 143—146.

### **Leonid Pitamic**

rojen 15. decembra 1885, umrl 30. junija 1971, dr. jur., redni profesor za ustavno pravo in teorijo države na Pravni fakulteti v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938 do 21. maja 1948; član nadzornega odbora od 28. januarja 1939 do 2. oktobra 1945.  
Glej Letopis 1, str. 79—83; 3, str. 15.

### **Jože Plečnik**

rojen 23. januarja 1872, umrl 7. januarja 1957, redni profesor za arhitekturo na Univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938.  
Glej Letopis 1, str. 86—89; 8, str. 61—67.

### **Josip Plemelj**

rojen 1. decembra 1873, umrl 22. maja 1967, dr. phil., častni doktor matematičnih in tehniških znanosti, redni profesor za matematiko na Univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938; načelnik razreda za matematične, prirodoslovne in tehniške vede od 16. julija 1942 do 30. septembra 1949.  
Glej Letopis 1, str. 93—94; 18, str. 73—78.

### **Janko Polec**

rojen 19. avgusta 1880, umrl 12. maja 1956, dr. jur., redni profesor za narodno in primerjalno pravno zgodovino na Univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938; načelnik pravnega razreda od 23. februarja 1942 do 30. septembra 1949; predsednik Terminološke komisije pri AZU oz. SAZU.

Glej Letopis 1, str. 97–101; 8, str. 48–60.

### **Ivan Rakovec**

rojen 18. septembra 1899, umrl 3. avgusta 1985, dr. phil., redni profesor za geologijo in paleontologijo na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 21. decembra 1946, redni član od 6. decembra 1949; tajnik razreda za naravoslovne vede od 1966 do 1981.

Glej Letopis 2, str. 47–53; 3, str. 66; 36, str. 173–176.

### **Fran Ramovš**

rojen 14. septembra 1890, umrl 16. septembra 1952, dr. phil., redni profesor za fonetiko in zgodovino slovenskega jezika na Univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938; načelnik filozofsko-filološko-historičnega razreda od 28. januarja 1939 do 31. januarja 1940; glavni tajnik AZU oz. SAZU od 11. julija 1942 do 19. maja 1950; upravnik Inštituta za slovenski jezik; predsednik SAZU od 19. maja 1950 do smrti.

Glej Letopis 1, str. 105–110; 5, str. 148–160.

### **Zoran Rant**

rojen 14. septembra 1904, umrl 12. februarja 1972, dr. tehniških znanosti, redni profesor za procesno tehniko na tehniški univerzi v Braunschweigu. Zunanji dopisni član od 3. julija 1964.

Glej Letopis 15, str. 47–49; 23, str. 81–84.

### **Ivan Regen**

rojen 9. decembra 1868, umrl 27. julija 1949, dr. phil., gimnazijski profesor, strokovnjak za živalsko fiziologijo in občo biologijo. Dopisni član od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, str. 175–176; 2, str. 104–105.

### **Jakob Rigler**

rojen 2. decembra 1929, umrl 8. julija 1985, znanstveni svetnik v Inštitutu za slovenski jezik ZRC SAZU. Dopisni član od 23. maja 1985.

Glej Letopis 36, str. 83–84 in 177–180.

### **Marijan Salopek**

rojen 23. decembra 1883, umrl 23. februarja 1967, dr. phil. Redni član od 7. februarja 1967.

Glej Letopis 18, str. 59–60 in 83–86.

### **Maks Samec**

rojen 27. junija 1881, umrl 1. julija 1964, dr. phil., redni profesor za kemijo na Univerzi v Ljubljani od 1919 do 1945, nato do 1959 upravnik Kemijskega inštituta Boris Kidrič v Ljubljani in od 1959 znanstveni svetovalec. Redni član od 6. decembra 1949; tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehniške vede od 16. novembra 1962 do smrti.

Glej Letopis 3, str. 188–198; 15, str. 60–61.

### **Ferdinand Seidl**

rojen 10. marca 1856, umrl 1. decembra 1942, realčni profesor, strokovnjak za meteorologijo, klimatologijo, seizmologijo in geologijo. Dopisni član od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, str. 261–290.

### **Petar Skok**

rojen 1. marca 1881, umrl 3. februarja 1956, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na univerzi v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 89–91; 8, str. 77–82.

### **Anton Slodnjak**

rojen 13. junija 1899, umrl 13. marca 1983, dr. phil., redni profesor za slovensko književnost na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Redni član od 7. februarja 1967.

Glej Letopis 18, str. 39–41; 34, str. 145–148.

### **Anica Sodnik-Zupanc**

rojena 21. marca 1892, umrla 20. januarja 1978, slikarka. Dopisna članica od 25. marca 1976.

Glej Letopis 34, str. 28 in 115–116.

### **Anton Sovre**

rojen 4. decembra 1885, umrl 1. maja 1963, redni profesor za grški jezik na Univerzi v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 86–88; 14, str. 36–38.

### **Siniša Stanković**

rojen 26. marca 1892, umrl 24. februarja 1974, dr. phil., redni profesor za zoologijo na univerzi v Beogradu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 103–104; 25, str. 93–94.

### **France Stele**

rojen 21. februarja 1886, umrl 10. avgusta 1972, dr. phil., redni profesor za umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Redni član od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, str. 113–123; 23, str. 103–115.

### **Pavel Stern**

rojen 17. marca 1913, umrl 20. marca 1976, redni profesor za farmakologijo na Medicinski fakulteti v Sarajevu. Zunanji dopisni član od 21. marca 1974.

Glej Letopis 25, str. 74—76; 27, str. 131—134.

### **Jaroslav Šašel**

rojen 21. januarja 1924, umrl 25. marca 1988, dr. arheologije, znanstveni svetnik v Inštitutu za arheologijo ZRC SAZU. Dopisni član od 23. maja 1985.

Glej Letopis 36, str. 70—71; 39, str. 119—121.

### **Jaroslav Šidak**

rojen 4. januarja 1903, umrl 25. marca 1986, dr. zgodovinskih ved, redni profesor za občo zgodovino novega veka na Filozofski fakulteti v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 4. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 102—104; 37, str. 113—114.

### **Lucijan Marija Škerjanc**

rojen 17. decembra 1900, umrl 27. februarja 1973, redni profesor na Akademiji za glasbo. Redni član od 6. decembra 1949.

Glej Letopis 3, str. 216—220; 24, str. 73—76.

### **Milan Škerlj**

rojen 4. septembra 1875, umrl 8. decembra 1947, dr. jur., redni profesor za trgovinsko, menično in čekovno pravo na Univerzi v Ljubljani. Redni član od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, str. 127—130; 2, str. 106—125.

### **Stanko Škerlj**

rojen 7. februarja 1893, umrl 21. julija 1975, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Redni član od 7. februarja 1969.

Glej Letopis 20, str. 39—40; 26, str. 123—126.

### **Janko Šlebinger**

rojen 19. oktobra 1876, umrl 5. februarja 1951, dr. phil., upravnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, slovenski bibliograf. Dopisni član od 21. decembra 1946.

Glej Letopis 2, str. 54—58; 4, str. 101—124.

### **Makso Šnuderl**

rojen 13. oktobra 1895, umrl 23. junija 1979, redni profesor za ustavno pravo SFRJ na Pravni fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Redni član od 2. oktobra 1956.

Glej Letopis 8, str. 37—38; 30, str. 133—137.

### **Andrija Štampar**

rojen 1. septembra 1888, umrl 26. junija 1958, dr. med., redni profesor za higieno in socialno medicino na univerzi v Zagrebu, predsednik Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947.

Glej Letopis 9, str. 82—84.

### **Alois Tavčar**

rojen 2. marca 1895, umrl 2. marca 1979, redni profesor za genetiko in žlahtnjenje rastlin na Agronomski fakulteti v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 105—106; 30, str. 139—142.

### **Igor Tavčar**

rojen 2. novembra 1899, umrl 27. decembra 1965, dr. med., redni profesor za interno medicino na Medicinski fakulteti v Ljubljani, upravnik Inštituta za medicinske vede SAZU. Redni član od 6. decembra 1949.

Glej Letopis 3, str. 203—204; 16, str. 63—65.

### **Lucien Tesnière**

rojen 13. maja 1893, umrl 6. decembra 1954, redni profesor za primerjalno jezikoslovje na univerzi v Montpellieru. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 92—94; 7, str. 59—63.

### **Kosta Todorović**

rojen 5. julija 1887, umrl 19. septembra 1975, dr. med., redni profesor za infekcijske bolezni na Medicinski fakulteti v Beogradu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 107; 26, str. 127—130.

### **Jože Udovič**

rojen 17. oktobra 1912, umrl 5. novembra 1986, pesnik in prevajalec. Dopisni član od 24. aprila 1981, redni član od 23. maja 1985.

Glej Letopis 32, str. 148—149; 37, str. 115—118.

### **Aleš Ušeničnik**

rojen 3. julija 1869, umrl 30. marca 1952, dr. phil., dr. theol., redni profesor filozofije na Teološki fakulteti v Ljubljani. Predsednik društva »Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani« od 11. decembra 1937 do 4. januarja 1939. Redni član od 7. oktobra 1938 do 21. maja 1948; namestnik v nadzornem odboru od 2. oktobra 1945 do 21. maja 1948.

Glej Letopis 1, str. 133—135; 3, str. 15.

### **Sergej Ivanovič Vavilov**

rojen 24. marca 1891, umrl 25. januarja 1951, predsednik Akademije znanosti ZSSR v Moskvi. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947.

Glej Letopis 2, str. 31.

### **Lado Vavpetič**

rojen 26. junija 1902, umrl 28. marca 1982, redni profesor za javno upravo in upravni postopek na Pravni fakulteti v Ljubljani. Redni član od 17. oktobra 1958.

Glej Letopis 9, str. 35—37; 31, str. 47; 33, str. 91—94.

### **Franc Veber**

rojen 20. septembra 1890, umrl 3. maja 1975, dr. phil., redni profesor filozofije na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 16. maja 1940 do 18. maja 1945.

Glej Letopis 1, str. 177—179; 2, str. 26.

### **Milan Vidmar**

rojen 22. junija 1885, umrl 9. oktobra 1962, dr. h. c., dr. techn. ing., redni profesor za elektrotehniko na Univerzi v Ljubljani. Redni član od 16. maja 1940; načelnik matematično-prirodoslovnega razreda od 10. oktobra 1940 do 16. junija 1942; predsednik AZU od 27. junija 1942 do 2. oktobra 1945; tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehniške vede od 30. septembra 1949 do smrti.

Glej Letopis 1, str. 130—142; 13, str. 47—50.

### **Vale Vouk**

rojen 21. februarja 1886, umrl 27. novembra 1962, dr. phil., redni profesor za botaniko na univerzi v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 108—109; 13, str. 51—53.

### **Dimitrije Vučenov**

rojen 30. oktobra 1911, umrl 13. novembra 1986, dr. sc., literarni zgodovinar, redni profesor Filološke fakultete v Beogradu. Zunanji dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 125—126; 37, str. 121.

### **Frank Wollman**

rojen 5. maja 1888, umrl 9. maja 1969, dr. phil., redni profesor za slovansko slovstvo in splošne literarne vede na Filozofskih fakultetah v Bratislavi in Brnu. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1969.

Glej Letopis 20, str. 41 in 81—82.

### **Maks Wraber**

rojen 16. septembra 1905, umrl 14. maja 1972, doktor naravoslovja, znanstveni svetnik v Biološkem inštitutu Jovana Hadžija SAZU. Dopisni član od 7. februarja 1969.

Glej Letopis 20, str. 51—55; 23, str. 97—101.

### **Vilém Závada**

rojen 22. maja 1905, umrl 30. novembra 1982, književnik. Zunanji dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 30, str. 97—98; 33, str. 99—102.

### **Boris Ziherl**

rojen 25. septembra 1910, umrl 11. februarja 1976, redni profesor za občo sociologijo in za zgodovino marksizma na Filozofski fakulteti in Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani. Dopisni član od 6. decembra 1949, redni član od 17. oktobra 1958; podpredsednik SAZU od 20. marca 1975 do smrti.

Glej Letopis 3, 165—171; 9, str. 38—40; 27, str. 119—124.

### **Rihard Zupančič**

rojen 22. decembra 1878, umrl 23. marca 1949, dr. phil., redni profesor za matematiko na Tehniški fakulteti v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938 do 25. julija 1945; namestnik načelnika matematično-prirodoslovnega razreda od 28. januarja 1939 do 5. junija 1942. Glej Letopis 1, str. 145–147; 2, str. 26.

### **Fran Zwitter**

rojen 24. oktobra 1905, umrl 14. aprila 1988, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino novega veka na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in njen zaslužni profesor. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 17. oktobra 1958; zunanji dopisni član JAZU in SANU.

Glej Letopis 5, str. 76–82; 9, str. 41–42; 39, str. 111–115.

### **Oton Župančič**

rojen 23. januarja 1878, umrl 11. junija 1949, književnik. Redni član razreda za umetnost od 7. oktobra 1938.

Glej Letopis 1, str. 151–153; 2, str. 225–256.









**STOJAN CIGOJ**  
(1920—1989)

Dne 19. septembra 1989 je v Ljubljani umrl redni profesor Pravne fakultete v Ljubljani za predmet civilno pravo in mednarodno zasebno pravo in redni član SAZU dr. Stojan Cigoj.

Stojan Cigoj se je rodil 27. junija 1920 v Strnišču (Kidričevo) pri Ptuj. Osnovno šolo, gimnazijo in Pravno fakulteto je končal v Ljubljani. Leta 1943 je bil promoviran za doktorja prava. Strokovno se je izpopolnjeval v Nancyju, kot štipendist UNESCA v Angliji in Švici in kot štipendist Fordove fundacije v Ameriki.

Po končanem študiju na Pravni fakulteti je bil med drugim notarski pripravnik in nekaj časa tudi sodnik. V letih 1950—1951 je bil asistent na Pravni fakulteti v Ljubljani, od 1. decembra 1955 je bil strokovni sodelavec pri civilnem oddelku Pravno-ekonomske fakultete. Leta 1957 je bil izvoljen za docenta, 1951 za izrednega in 1965 za rednega profesorja. V letu 1983 je postal dopisni, 1987 pa redni član SAZU. Stojan Cigoj v svojih delih zajema izredno obsežno problematiko, posega v vse panoge civilnega oziroma privatnega prava, obravnavano snov razvršča na nov, bolj smotrni način, prihaja do novih teoretičnih spoznanj, posamezno vprašanje obdeluje ob široki uporabi pravnoprimerjalne metode, temeljito, vsestransko in s priostrenim čutom za pravi smisel prava. Njegov strokovni in znanstveni opus je ogromen.

Leta 1962 je objavil *Obligacijsko pravo*, splošni del (492 str.) in še istega leta tudi *Obligacijsko pravo, Poslovne in neposlovne obveznosti* (244 str.). Leta 1973 je izdal delo *Kontrakti in reparacije* (447 str.). To je razširjena izdaja avtorjevega posebnega dela obligacijskega prava iz leta 1962. 1976 je izšlo obširno delo *Obligacije, sistem splošnega obligacijskega prava v teoriji, sodstvu in primerjalnem pravu* (1225 str.).

Ko je bil 1978 izdan zakon o obligacijskih razmerjih, je 1981 objavil dr. Cigoj delo *Teorija obligacij*, splošni del obligacijskega prava (483 str.), ki je zlasti namenjen študiju na Pravni fakulteti in za potrebe prakse, in 1989. leta delo *Institucije obligacij*, posebni del obligacijskega prava, *Kontrakti in reparacije* (388 str.) kot drugi del sistema obligacijskega prava. S tem v zvezi je tudi delo *Stanovanjska razmerja* (1989, 132 str.). Takoj po izidu zakona o obligacijskih razmerjih je napisal delo *Obligacijska razmerja, zakon o obligacijskih razmerjih s komentarjem* (918 str.), nato pa monumentalno delo *Komentar obligacijskih razmerij* (Veliki komentar zakona o obligacijskih razmerjih, 1984—86), ki obsega štiri velike knjige na 3003 straneh.

S področja mednarodnega zasebnega prava je 1966 objavil delo *Mednarodno zasebno pravo*, I. knjiga: Splošni nauki (177 str.), II. knjiga: Posamezna pravna razmerja (216 str.). To delo je bilo ocenjeno kot delo, ki ima veliko doktrinarno in učno vrednost in kot važen dogodek v jugoslovanski pravni literaturi. Nato je 1984 pripravil tudi 2. izdajo I. knjige pod naslovom *Mednarodno pravo osebnih in premoženjskih razmerij* (352 str.).

S področja obligacijskega prava so še monografije, ki zadevajo odškodninsko pravo: *Odškodninsko pravo* (1960, 310 str.), nova izdaja *Odškod-*

ninsko pravo Jugoslavije (1972, 758 str.), *Odškodninska odgovornost avtomobilista in zavarovanje* (1969, 429 str.), nova izdaja: *Avtomobilist, Odškodninska odgovornost in zavarovanje* (1982, 477 str.), *Odgovornost proizvajalca za škodo po produktu* (1977, 162 str.), *Nuklearno odškodninsko pravo* (1985, 311 str.).

Posebno področje njegovega udejstvovanja je bilo tudi avtorsko pravo, ki ga je obravnaval zlasti tudi z mednarodnega aspekta, transportno pravo (*Transportno pravo*, 1959, 115 str.), *Prevoz blaga po železnici* (1960, 200 str.), *Transport*, predpisi s komentarjem (1968, 278 str.), *Transportno pravo*, sinteza pravil cestnega, železniškega, pomorskega in notranjega plovbenega ter letalskega prava (1978, 158 str.), nova izdaja 1987. leta na 175 straneh in pomorsko pravo.

Njegovo *Pomorsko pravo Jugoslavije* (I. knjiga 1974, 258 str., II. knjiga 1975, 278 str.) je prav tako delo v slovenskem jeziku.

Udeještoval se je tudi na področju ekološkega prava (*Pravica do prijaznega okolja*, 1978, 86 str.), *Odškodninsko varstvo okolja v jugoslovanskem pravu* (1981, 116 str.) in z več članki utiral pot tudi novi pravni panogi — potrošniškemu pravu.

Stojan Cigoj je napisal s področja civilnega in mednarodnega zasebnega prava tudi okrog 200 obširnih razprav, člankov, poročil itd. in preko 50 spisov v tujih jezikih; aktivno se je udeleževal številnih znanstvenih in strokovnih sestankov, imel predavanja na številnih univerzah v tujini, pripravljaj za študente študijsko gradivo, v samostojnih delih, spisih ali posebnih poročilih obveščaj tujino o naši zakonodaji in praksi.

Stojan Cigoj je bil jugoslovanski delegat na mednarodnih konferencah o posameznih konvencijah o kolizijskih pravilih v Haagu in na pripravah mednarodne konference o vprašanjih nuklearne energije na Dunaju v okviru Mednarodne atomske agencije. Sodeloval je v zakonodajnih komisijah Zvezne skupščine, posebno z elaborati s področja obligacijskih razmerij in mednarodnega zasebnega prava; delaj je v organih fakultete in Republiške raziskovalne skupnosti.

Za svoje delo je 1969 prejel red dela z zlatim vencem, 1980 pa red republike s srebrnim vencem. Za svojo monografijo *Odškodninsko pravo Jugoslavije* je prejel 1973 nagrado Kidričevega sklada, za *Veliki komentar obligacijskega prava* pa leta 1986 nagrado Uradnega lista SFRJ in 1988 Kidričevo nagrado.







**VLADISLAV BRAJKOVIĆ**  
(1905—1989)

Dne 9. septembra 1989 je v Zagrebu umrl akademik in redni profesor zagrebške Pravne fakultete v pokoju dr. Vladislav Brajković. Rodil se je 24. januarja 1905 v Kninu, diplomiral je 1927. leta na Pravni fakulteti v Beogradu, nato študiral na univerzi v Aixu (Aix-Marseille), kjer je po obranjeni doktorski disertaciji leta 1933 dosegel doktorat prava. Od 1934 do 1937 je služboval v pomorskem oddelku Ministrstva za promet v Beogradu. Leta 1937 je bil izbran za docenta na Pravni fakulteti v Subotici za predmet trgovinsko in menično pravo, ki ga je tu že pred tem predaval kot privatni docent. Leta 1940 je postal izredni profesor. S tem nazivom je 1941. leta prišel v Zagreb, kjer je po osvoboditvi, ki jo je kot aktivist narodnoosvobodilnega gibanja dočakal v zaporu, bil 1945. leta izbran za rednega profesorja za pomorsko in splošno transportno pravo. Po upokojitvi je nadaljeval delo v JAZU, bil je predsednik Sveta za pomorstvo JAZU in vodja Zavoda za pomorstvo, vključenega 1948 v Akademijo.

Njegov znanstveni opus obsega okrog 200 bibliografskih enot, napisanih deloma v tujem jeziku, zlasti v angleščini in francoščini. Posebej je omeniti njegovo disertacijo *Etude historique sur le droit maritime privé du littoral yougoslave*, delo *Mednarodna konvencija za zaščito ljudskog života na moru* (1937), priročnik za študente *Pomorsko pravo* (1949, 1950) in vse vrste prevoznega prava obsegajočo monografijo *Medjunarodno transportno pravo* (1957).

Čeprav je Vladislav Brajković posegal tudi v druge veje transportnega prava, je gradil zlasti temelje pomorskega prava Jugoslavije kot posebne pedagoške in znanstvene discipline. Na tem področju je bil vrhunski strokovnjak in vodilna osebnost v teoriji in praksi. Bil je dolgoletni urednik časopisa *Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja in Vjesnika jugoslovenskog udruženja za pomorsko pravo*. Bil je tudi sodelavec in urednik *Pomorske enciklopedije*, ki je izšla v osmih zvezkih prvič v letih 1958—64, zadnji osmi zvezek druge izdaje v njegovi redakciji pa je izšel tik pred njegovo smrtjo. Pod njegovim vodstvom so bili pripravljene vsi naši novi moderni predpisi s področja pomorskega prava. Pred vojno je Vladislav Brajković kot ekspert sodeloval na konferencah za pomorstvo Balkanske antante. Bil je ekspert jugoslovanske delegacije na mirovni konferenci v Parizu 1946. leta in kasneje član oziroma predsednik jugoslovanske delegacije na številnih diplomatskih konferencah za pomorsko pravo. Bil je član mednarodnega stalnega arbitražnega sodišča v Haagu, funkcionar mednarodne organizacije *Comité Maritime International*, Antwerpen, soustanovitelj in dolgoletni predsednik Jugoslovanskega društva za pomorsko pravo in njegov stalni častni predsednik. Bil je admiral Bokeljske mornarice, najstarejše (od 1809) organizacije pomorcev pri nas in v svetu.

Bil je član raznih domačih in tujih organizacij in ustanov, med drugim član Pravnega sveta Zveznega izvršnega sveta, član *International Law Association* v Londonu in dopisni član Inštituta za unifikacijo privatnega prava (*Unidroit*) v Rimu.

Leta 1961 je bil izbran za dopisnega, 1968 pa za rednega člana JAZU. Leta 1973 je postal član črnogorskega Društva za znanost in umetnost, pozneje Akademije. Od 1981 je bil tudi zunanji dopisni član SAZU. Posebna počastitev mu je bila izkazana s tem, da je postal član Académie de Marine v Parizu in Académie de Sciences, Arts et Belles Lettres d'Aix. Dobil je tri domača odlikovanja in odlikovanje francoske republike Chevalier du Mérite Maritime (1962).

Leta 1977 je dobil za svoje zasluge za znanost in domovino najvišje domače priznanje, nagrado AVNOJ.





**JOVAN DJORDJEVIĆ**  
(1908—1989)

Jovan Djordjević se je rodil 10. marca 1908 v Beogradu. Tu je končal osnovno šolo, srednjo šolo in pravno fakulteto, kjer je diplomiral 1933. Leta 1935 je v Parizu dobil doktorat političnih in pravnih ved. Po specializaciji v Veliki Britaniji in ZDA je 1936 postal docent in nato izredni profesor Pravne fakultete v Beogradu. 1941 je bil odpuščen in do osvoboditve v ilegali sodeloval v narodnoosvobodilnem gibanju. 1946 je bil izbran za rednega profesorja na Pravni fakulteti v Beogradu, kjer je do upokojitve 1978 predaval ustavno pravo in družbenopolitični sistem. Bil je tudi profesor Fakultete za politične vede v Beogradu in pridružni profesor Pravne fakultete v Parizu, občasno pa je predaval tudi na drugih tujih univerzah. Univerza v Strasburgu mu je podelila častni doktorat političnih in pravnih ved.

Bil je redni član Srbske akademije znanosti in umetnosti, dopisni član JAZU (od 1956) in dopisni član SAZU (od 1958), član Mednarodne akademije za politične znanosti in ustavno zgodovino in Mednarodnega inštituta za politično filozofijo.

Od 1965 do 1971 je bil podpredsednik Mednarodnega združenja za politične vede, od 1981 do 1987 predsednik mednarodnega združenja za ustavno pravo. Bil je član raznih mednarodnih in domačih znanstvenih strokovnih društev.

Po osvoboditvi je opravljal pomembne javne funkcije. Bil je do leta 1946 pomočnik ministra za konstituanto vlade DFJ, nato sekretar Komiteja in pozneje Sekretariata za zakonodajo zvezne vlade, predsednik Pravnega sveta zveznega izvršnega sveta (1953—1967), potem tudi sodnik Ustavnega sodišča Jugoslavije in predsednik Ustavnega sodišča Srbije.

Med njegova pomembna dela sodijo knjige s področja ustavnega prava in političnega sistema Jugoslavije. Tu navajamo le nekatere: *Ustavno pravo FNRJ* (1947 v dveh zvezkih, 123 + 273 str.), *Ustavno pravo i politički sistem Jugoslavije* (1961, 787 str.), *Novi ustavni sistem* (1964, 1046 str.), *Ustavno pravo* (1967, XII + 869 str.), nova izdaja (1975, VII + 856 str.); nekatere od teh so doživele več tudi spremenjenih in dopoljenih izdaj.

Posebno mesto v znanstvenih prizadevanjih akademika Djordjevića zavzemajo monografije, od katerih so tu navedene le tiste po letu 1945. Te so *Socijalizam i demokracija*, Beograd 1962 (VIII + 1536 str.), *Demokracija i izbori*, Zagreb 1967 (101 str.), *Politički sistem*, Prilog nauci o čoveku i samoupravljanju, Beograd 1967 (1050 str.), nove izdaje 1971, 1973, 1977, 1980, *O samoupravnom i odgovornom društvu*, Beograd 1971 (404 str.), *Ideje i institucije*, Beograd 1978 (356 str.), *Eseji o politici i kulturi* 1981, *Socijalizam i sloboda*, Beograd 1982 (265 str.).

Jovan Djordjević je bil iniciator in urednik ali član uredniškega odbora Male politične enciklopedije, Beograd 1966, Politične enciklopedije, Beograd 1975, ter Enciklopedije samoupravljanja, Beograd 1979, kjer je tudi obdelal več gesel. Napisal je tudi številne predgovore k raznim strokovnim publikacijam.

Posebej je treba omeniti, da je bil od leta 1952 sourednik in kasneje urednik Arhiva za pravne i društvene nauke, ki ga izdaja Združenje družtev pravnikov Jugoslavije, v katerem je pripravil več tematskih številk o posameznih aktualnih vprašanjih. Bil je tudi pobudnik in član uredniškega odbora nove revije Novo jugoslovansko pravo, ki je izhajala v francoščini in angleščini (kasneje Yugoslav Law — Droit Yougoslave).

Akad. Djordjević je poleg navedenih del in nekaj popularnih edicij napisal tudi nešteto večjih ali manjših študij, razprav, člankov, ki so objavljeni v posameznih publikacijah in časopisih doma in v tujini, v katerih je pisal o socialistični demokraciji, človekovih pravicah in svoboščinah, družbeni lastnini, federalizmu, ljudskih odborih in komunalnem sistemu, volitvah in volilnem sistemu, državni upravi, sodstvu in ustavnem sodstvu, o ustavnosti in zakonitosti, javnem mnenju, birokraciji in birokratizmu, diktaturi proletariata, o razredih in političnih strankah. Pisal je tudi o politični, pravni znanosti, o pravnem sistemu in učnih disciplinah.

Posebej je treba omeniti tudi njegov komemorativni članek v 4. številki Arhiva za pravne i društvene nauke 1979 ob smrti akad. Maksa Šnuderla. Bibliografija Djordjevićevih del do vključno leta 1983 je objavljena v Analih Pravne fakultete v Beogradu 1984, št. 1—2.

Jovan Djordjević je bil kot pravnik javnopravne smeri in politolog markantna osebnost in vodilni akademsko izobraženi teoretik povojne ustavne ureditve in jugoslovanske inačice socializma. Odlikuje se po enciklopedijskem znanju, povezovanju teorije in prakse ter veliki ustvarjalnosti. K vsakemu problemu je pristopil temeljito in s takšno širino, da je v njegovih delih najti potrebne informacije in argumente tudi za drugačna stališča in gledišča.

Za svoje delo je bil odlikovan z redom dela z rdečo zastavo, redom zaslug za narod z zlato zvezdo, redom republike z zlatim vencem in redom jugoslovanske zastave z lento.

Dobil je sedmojuljsko nagrado SR Srbije in nagrado AVNOJ-a (1968).

Alojzij Finžgar









**JANKO JURANČIČ**  
(1902—1989)

Tik preden bi dopolnil sedeminosemdeseto leto življenja, je umrl starosta slovenskih jezikoslovcev, vodilni slovenski leksikograf srbskohrvatskega jezika prof. dr. Janko Jurančič. Rojen 18. decembra 1902 v Andrencih pri Lenartu v Slovenskih goricah, je izšel iz tistega širšega območja našega ozemlja, ki je dalo slovenski kulturi in znanosti več vidnejših in najvidnejših slavistov, od jezikoslovca evropskih razsežnosti Frana Miklošiča do vrste drugih pomembnih imen. Hkrati sodi prof. Jurančič med tiste naše slaviste in sloveniste, ki so prišli v svet znanosti razmeroma pozno, v zrelejših letih, potem ko so najprej službovali na srednjih šolah, po drugi svetovni vojni pa napredovali do univerzitetnih učiteljev. V to življenjepisno shemo je ujeta tudi strokovna pot Janka Jurančiča: klasična gimnazija v Mariboru in Ptuju, študij slavistike, nemškega jezika in književnosti ter narodne zgodovine na univerzah v Ljubljani in Beogradu, diploma 1930 v Ljubljani, od tedaj do 1951, torej več kot dve desetletji, poučevanje srbskohrvatskega jezika na Tehniški srednji šoli v Ljubljani, zadnja leta tudi ravnateljstvo te šole, od 1952 do 1961 profesura srbskohrvatskega jezika in književnosti na Višji pedagoški šoli v Ljubljani, vzporedno še honorarna, od 1961 pa stalna predavanja na ljubljanski Filozofski fakulteti, na Oddelku za slovanske jezike in književnosti, do upokojitve 1977, vmes tudi predstojništvo Oddelka.

Kakor napredovanje v službi, tako pada tudi Jurančičevo strokovno uveljavljanje v čas po drugi svetovni vojni. Njegova bibliografija objav se začne v letu 1950, ko izidejo predavanja o starejši hrvaški in srbski književnosti za študente Višje pedagoške šole. Če ob tem podatku odmislimo še nekaj učbenikov za višje in nižje razrede srednjih in celo osnovnih šol, bi strokovno delo prof. Jurančiča mogli razvrstiti v nekaj skupin.

Najprej imamo tiste njegove samostojne knjige, objave v revijah in časopisih ali spremne študije k posameznim izdajam, ki posegajo v srbsko in hrvaško književnost, največkrat seveda s poudarkom na jeziku besedil. V tem okviru je prof. Jurančič pisal o srbski in hrvaški ljudski epiki, o Cirilu in Metodu, Marinu Držiću, Dositeju Obradoviću, Petru Petroviću Njegošu, Vuku Karadžiću, Branislavu Nušiću, Vladimiru Nazorju, Miroslavu Krleži, Bogdanu Popoviću, Antunu Barcu. Njegovo zanimanje za slovensko književnost pa se je začelo že pred drugo svetovno vojno, ko je sodeloval s prof. Slodnjakom, tako da je avtorju *Pregleda slovenskega slovstva* (1934) pomagal pri sestavljanju Letopisa in Stvarnega kazala. Zvezo s slovensko književnostjo ali literarno zgodovino je ohranil tudi pozneje, ko je pisal o Bratku Kreftu, Vilku Novaku in še o kom.

Osrednja Jurančičeva pozornost je seveda veljala jugoslovanskim jezikom, predvsem hrvaškemu in srbskemu. V to drugo skupino njegovih del gredo sintetični prispevki o teh jezikih v celoti ali v določenih obdobjih, analitični spisi o strukturi leksike, o religiozni in sociološki terminologiji, besedotvorju in sinonimiki pri njih, pa tudi o njihovem naglasu, tuji leksiki ter priimkih. Neredko so ti sestavki zastavljeni s primerjalnega vidika in obravnavani v zvezi z ustrežno slovensko tematiko. Sèm

je treba prišteti tudi njegovo disertacijo *Kajkavsko narječje kao književni jezik u djelima Tita Brezovačkog*, obranjeno 1961 na univerzi v Zagrebu in v krajši obliki natisnjeno v Razpravah razreda za filološke in literarne vede SAZU leta 1970. Hkrati je prof. Jurančič pisal informativne članke o svojih sodobnikih, strokovnih kolegih Mihailu Stevanoviću, Mate Hrasteju, Nikolu Pribiću, Aleksandru Stojičeviću, Miodragu S. Laleviću.

Tretje območje Jurančičevega strokovnega dela predstavlja jugoslovanska leksikografija. Skoraj tri desetletja so prihajali na svetlo njegovi obsežni, praviloma več kot tisoč strani vsebujoči dvojezični slovarji. Ti so najprej spremljali, nato pa nadaljevali slovarska prizadevanja akad. Stanka Škerlja, vzporednost, ki je v nekem času razdvojila kolega iste stroke, ker je postala predmet preosebne, preostre polemike. Prvemu Jurančičevemu *Srbohrvatsko-slovenskemu slovarju* iz leta 1955 sledita dve izpopolnjeni in razširjeni izdaji, tretja 1986. Vmes so v letih 1970 do 1982 izšli v krajši obliki štiri natisi dvosmernih besednjakov: *Srbskohrvatsko-slovenski slovar* in *Slovensko-srpskohrvatski rječnik*. Kot so avtor je Jurančič nastopil tudi pri dvo- in trijezičnih italijanskih slovarjih: *Dizionario italiano-serbokroato-sloveno* (Bologna 1966) in *Dizionario sloveno-italiano* (Ljubljana-Bologna 1969). Veliki *Slovensko-srpskohrvatski slovar*, ki pomeni krono njegovih slovarskih naporov, je izšel dvakrat, prvič 1981, v drugi popravljeni izdaji pa letos, komaj pred nekaj meseci. Z omenjenim, občudovanja vrednim, naravnost ogromnim leksikografskim opusom je prof. Jurančič odprl slovenskemu jeziku, če uporabimo njegove besede, »vrata v svet hrvatske in srbske besedne ustvarjalnosti in hkrati omogočil srbskohrvatsko govorečim sodržavljanom temeljito umevanje slovenskega jezika in slovenske kulture« (SAZU ob petdesetletnici. Biografski zbornik. SAZU, Ljubljana 1988, 104).

Kot zadnje, čeprav ne manj pomembno, kaže omeniti Jurančičevo delovanje v Inštitutu za slovenski jezik pri SAZU. Dolga leta, od 1964 do 1982, je bil v njem načelnik Leksikološke sekcije, krajši čas tudi vršilec dolžnosti upravnika. Bil je sodelavec in član glavnega uredniškega odbora *Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, pri drugi, tretji in četrti knjigi *Slovarja*, do februarja 1984 predsednik glavnega uredniškega odbora. Po tem datumu se je v skladu z reorganizacijo inštitutov SAZU in v skladu s svojim specifičnim vrednotenjem lastnega dela in dela drugih umaknil iz Inštituta za slovenski jezik in iz glavnega uredniškega odbora *Slovarja*.

Janko Jurančič, dopisni član SAZU od 1976, redni član od 1981 in častni član Slavističnega društva Slovenije, je bil deležen visokih strokovnih in družbenih priznanj, tudi priznanj jugoslovanske veljave. Bil je dopisni član Srbske akademije znanosti in umetnosti, stalni član sodelavec Matice Srbske in kot doslej edini Slovenec dobitnik Specialne Vukove nagrade. Nedvomno zaslužene počastitve človeka, čigar slovarske publikacije so postale potrebna, naravnost nepogrešljiva sestavina slovenskega kulturnega življenja. Ker pa Jurančičeva jugoslovanska leksikografija pri nas ta hip nima enakovrednega, morda niti strokovno ustreznega naslednika, je njen pomen toliko večji.

France Bernik





**FILIP KALAN KUMBATOVIČ**  
(1910—1989)

Filip Kalan Kumbatovič, večstranski kulturni ustvarjalec in znanstvenik, se je rodil 25. marca 1910 v Grazu, maturiral na realki v Mariboru in diplomiral za inženirja arhitekture na ljubljanski Tehniški fakulteti leta 1936. Do začetka druge svetovne vojne oziroma do odhoda na osvobojeno ozemlje je bil asistent pri prof. Ivanu Vurniku in predavatelj arhitekture na univerzi v Ljubljani.

Že pred vojno je pri Kalanu prišlo do prve, morda najbolj daljnosežne prelomnice v njegovem življenju. Izšolani poklic je najprej podredil, nato pa ga je nadomestil z drugim poklicem, s poklicem resničnega notranjega nagnjenja. Kot sam zatrjuje, sta na to posredno vplivala Ivan Vurnik in Izidor Cankar. Arhitekturo je Kalan zamenjal z literarno umetnostjo, s pisateljstvom. Z novelama *Pustolovci* in *Strelji za hišo* (1933) se je zapisal svetu besedne umetnosti, ki mu je ostal zvest v različnih pojavnih oblikah vse življenje. Tudi po vojni, ko je na temelju starejših osnutkov napisal še dve obsežnejši pripovedi, noveli *Otrok* (1949) in *Gospodična Mary* (1960). Literarna kritika je novelam z meščansko tematiko priznala posebno mesto v razvoju slovenske pripovedne proze in opazila predvsem modernejši slog mladega pisatelja. Danes razumemo pozitivno vrednotenje teh pripovedi, pa tudi slogovna posebnost Kalanove proze se nam zdi v luči kasnejšega razvoja naše književnosti razložljiva. V avtorjevem pisateljskem postopku odkrivamo namreč faze, ko se pripovedovalec na več ravneh povsem istoveti s pripovedjo, in mesta, ko pisatelj pripoveduje o dogajanju s skepticizmom ali z dvoumno, največkrat ironično, celo odkrito posmehljivo distanco. Dinamika pripovednega izražanja torej, ki je spričo vedno močnejšega uveljavljanja socialnega realizma v tridesetih letih in njegovega pomensko manj fleksibilnega sloga upravičeno zbudila pozornost ocenjevalcev.

Druga prelomna točka v Kalanovem življenju in delu pade v vojni čas, v leta ilegalnega političnega delovanja Osvobodilne fronte, partijskega aktivizma, organiziranja prvih plenitev kulturnih delavcev in od jeseni 1943 tudi upravnega in vojaškega sodelovanja na osvobojenem ozemlju. Odmeve tega obdobja Kalanove biografije predstavljajo številni zapiski, spomini in leposlovna besedila. Posebej naj v tej zvezi omenimo njegovo antologijo uporniške lirike *Kri v plamenih* (s Cenetom Vipotnikom 1951, 1961) ter širše znano, naravnost popularno pričevansko knjigo o pesniški, gledališki in likovni umetnosti v partizanih *Veseli veter* (1956, 1975). Tisto pa, kar je v vojnem času izzvalo nov, morda kar usoden premik v Kalanovem kulturnem ustvarjanju, je njegova vloga ravnatelja Slovenskega narodnega gledališča na osvobojenem ozemlju. Kot gledališki in literarni kritik se je Kalan uveljavil sicer že pred vojno z objavami v revijah *Modra ptica* in *Sodobnost*, zdaj se je gledališki umetnosti zavezal v celoti. Ob literaturi je postalo gledališče po času druga, po pomenu pa prva velika ljubezen Kalanove intelektualne in doživljajske senzibilnosti.

Dokaz, da je gledališče odslej naprej poglavitni interes Kalanove osebnosti, je kontinuiteta in stopnjevana intenzivnost njegovih prizadevanj



znotraj te umetnosti. Takoj po vojni je Kalan odločilno sodeloval pri ustanovitvi Akademije za igralsko umetnost, današnje Akademije za gledališče, radio, film in televizijo, postal njen prvi profesor za zgodovino slovenskega in evropskega gledališča in prvi rektor, pozneje tudi predstojnik Centra za teatrologijo in filmologijo pri Akademiji. Novi položaj je od Kalana zahteval, da je začel služiti gledališču drugače kot doslej; ne samo kot kritik in esejist, temveč se je kot visokošolski pedagog usmeril v znanstveno raziskovanje predmeta, kar predstavlja tretjo prelomno odločitev v njegovem strokovnem življenju. Kot profesor, še bolj pa v svojih objavah ter referatih na domačih in tujih simpozijih je uveljavljal moderno slovensko teatrologijo, mlado gledališko vedo, ki se razlikuje od tradicionalnega proučevanja predmeta ne samo s tem, da usmerja pozornost od dramskega besedila k predstavi, k odrski uprizoritvi in raziskuje recepcijo gledaliških del v določenem času in okolju, temveč tudi tako, da se empiričnih raziskav loteva s teoretsko trdnih izhodišč. V ta sklop njegovih del bi lahko uvrstili knjigi *Essais sur le théâtre* (1961) in *Odmeve z ekrana* (1969), razpravi *Evropeizacija slovenskega gledališča* (1975) in *Anton Tomaž Linhart* (1979) ter knjige *Hvalnica igri* (1980), *Živo gledališko izročilo* (1980), *Svet komedijantov* (1987) ter *Scena in avditorij*, ki čaka na objavo.

Osrednji pomen Kalanovih teatroloških raziskav je »evropeizacija slovenske kulture«, pojem, ki ga zasledimo tudi pri drugih liberalnih oziroma levo mislečih predstavnikih njegove generacije. Najbolj izpostavljeno se ta pojem pojavlja v Kalanovem literarnozgodovinskem pregledu *Med Trubarjem in moderno* (1974). Iz tega najbrž premalo zapaženega dela kakor tudi iz njegovih teatroloških raziskav povzemamo, da pomeni avtorju ta pojem hkrati oznako in kriterij vrednotenja, kriterij, s katerim meri naše zamudništvo za Evropo, našo nesodobnost in nenaprednost oziroma neevropskost. Ob enostranskosti tega kriterija in idealizaciji kultur velikih narodov je njegova pozitivnost verjetno v aktualnem pomenu evropeizacije, v prikrite, vendar očitnem pozivanju k premagovanju sodobne domačijske zaprtosti, k odpiranju naše kulture in umetnosti v evropski duhovni prostor.

Če je Kalan v razpravah, objavljenih pri nas, pogosto odkrival retrogradni značaj naše kulture, je navzven poudarjal tiste pojave naše preteklosti, ki so, če že ne enakovredni, vsaj podobni dogajanju v večjih evropskih kulturah. V tem pogledu je imel edinstvene možnosti kot strokovnjak mednarodnega slovesa, zlasti kot eden ustanoviteljev, nekajletni predsednik in podpredsednik ter doživljenjski član izvršnega odbora FIRT (Fédération Internationale pour la Recherche Théâtrale). Na lanskem zasedanju Mednarodnega združenja za teatrološke raziskave od 26. avgusta do 6. septembra na Dunaju je dal npr. pobudo za polemični odgovor na trditev jugoslovanske teatrologinje Nadežde Mosusove, da Slovenci nismo imeli uličnega gledališča, ko pa je resnica povsem drugačna, saj tako gledališče poznamo v obliki Škofjeloškega pasijona že v 18. stoletju. Njegov zadnji nastop v mednarodni areni je bilo predavanje *La protection des droits d'auteur d'ordre moral du théâtre* lani 19. oktobra v okviru IIRT (Istituto Internazionale per la Ricerca Teatrale) v Benetkah.



Filip Kalan Kumbatovič, redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, zaslužni profesor ljubljanske univerze, dobitnik visokih nagrad in odlikovanj, je zlasti po upokojitvi in skoraj do smrti, do 8. avgusta letos, izjemno vestno opravljal funkcijo vrhunskega predstavnika Mednarodnega združenja za teatrološke raziskave, in to ne samo z aktivnim sodelovanjem na znanstvenih posvetovanjih, temveč tudi z delom pri upravnem vodenju združenja. V zadnjem poročilu o svoji mednarodni strokovni dejavnosti, ki ga je predložil Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v začetku letošnjega leta, pa je čisto resno, z neprikrito skrbjo in brez distance zapisal, da komaj še zmore izpolnjevati prevzete obveznosti, ker da je njegova »rojstna letnica že precej visoka: 1910!«. V Kalanov hudomušen, mediteransko svetel značaj se je pritihotapila temna misel, ki je napovedala poslednje dejanje v njegovem življenju.

France Bernik







**BORIS MERHAR**  
(1907—1989)

Ko je profesor Boris Merhar pred časom izpolnil anketni list o svojem življenju, je nanj pripisal, da je pripravljen glede na »manjši pomen« svojega dela besedilo še »skrajšati«. Izjava, ki potrjuje veliko samokritičnost, veliko skromnost tega izjemno prizadevnega literarnega zgodovinarja in folklorista. In taka kot njegova prevladujoča značajska poteza je, ne po naključju, tudi njegova biografija.

Rodil se je v Trstu 1. maja 1907. Klasično gimnazijo je obiskoval v Ljubljani, nato se je po zgledu takrat že pokojnega očeta vpisal na slavistiko. Na ljubljanski Filozofski fakulteti je diplomiral iz zgodovine slovenske književnosti z jugoslovanskimi književnostmi, slovenskega jezika, ruskega jezika s književnostjo in narodne zgodovine leta 1932. Kot suplent, zatem kot profesor je poučeval slovenščino na gimnaziji v Ljubljani, od leta 1936 do 1945 v Novem mestu. Tu je bil kot somišljenik osvobodilnega gibanja najprej zaprt, nato odpeljan v italijansko internacijo, nazadnje skoraj leto in pol interniran v Nemčiji, kjer je dočakal konec vojne. Po vojni je učil dve leti na ljubljanskem učiteljskišču, od tedaj do upokojitve leta 1975 je predaval starejšo slovensko književnost na Visoki pedagoški šoli oziroma Pedagoški akademiji v Ljubljani, vmes nekaj let, od leta 1960 do 1967, kot višji predavatelj tudi na ljubljanski Filozofski fakulteti.

Prejel je skupinsko nagrado Sklada Borisa Kidriča, red dela z zlatim vencem in priznanje častnega članstva Slavističnega društva Slovenije. Leta 1976 je postal dopisni, 1985 redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Boris Merhar je v slovensko literarno vedo stopil zgodaj, neposredno po končanem študiju na ljubljanski Filozofski fakulteti, leta 1933, ko je objavil razpravo *Levstik in Stritarjevo svetožalje*. Razpravo, ki pogosto zbuja določeno zadrego in ji ocenjevalci bodisi odrekajo povezanost z nadaljnjim Merharjevim strokovnim delom ali pa jo preprosto spregledajo. V resnici nam ta razprava odkriva globlje stremljenje Merharjevega duha. Po letu 1933 Merhar sicer ni več izhajal iz apriornih miselnih izhodišč kot tokrat, ko se je oprl na Jungovo tipološko opredelitev ekstravertirano miselnega in introvertirano čustvenega človeka. Namesto analitično psihološkega ali spekulativnega mišljenja se je oprijel raziskovanja konkretnih plasti v literarni umetnosti in ugotavljanja stvarnih, dokazno preverljivih dejstev — biografskih, socialnih, političnih, zgodovinskih — ki besedno umetnost pogojujejo, če ne kar določajo. Ohranil pa je, in to v tesni zvezi prav z začetkom svojega znanstvenega proučevanja in kljub prevladujočemu literarnozgodovinskemu pozitivizmu časa neko lastnost, ki ga vidno razlikuje od strokovnih kolegov njegovega rodu, težnjo, da bi v literaturi razkrival tipiko na videz različnih pojavov, torej koncept teoretsko ali vsaj miselno usmerjenega raziskovanja empiričnega gradiva.

V svoji domala štiridesetletni znanstveni dejavnosti se je osredotočil na tri večje časovne komplekse v razvoju slovenske besedne umetnosti.

Velik del umskih naporov je posvetil proučevanju našega folklornega pesništva, morda ne brez pobude svojega očeta Ivana Merharja, ki je bil tudi narodopisec. V tem območju nam je prof. Merhar zapustil več obsežnejših stvaritev, brez katerih si ni mogoče predstavljati naše današnje folkloristike in njenega razvoja. V študiji o ljudski pesmi za Matičino *Zgodovino slovenskega slovstva I* (1956), v prvi sintetični razpravi o tem predmetu pri nas, je kronološko in tematsko pregledno ter s subtilnim občutkom za tančine besednega izraza interpretiral obsežno gradivo in to interpretacijo oprl na sodobnejše recepcijsko pojmovanje ljudske poezije. Zanimiva je pri tem morda označevalska podobnost tega pojmovanja z recepcijsko estetiko, moderno literarnoznanstveno metodo, ki se je kmalu zatem, v naslednjem desetletju, seveda z drugačnim ciljem in drugačnim raziskovalnim instrumentarijem uveljavila v Evropi in po svetu. V študiji *Folklor in narodopisje*, objavljeni v spominskem zborniku Slovenske matice ob njeni stoletnici (1964), je s stališča takega pojmovanja folklornega pesništva opisal narodopisna prizadevanja Matice, zlasti njeno delo za monumentalno zbirko Štrekljevih *Slovenskih narodnih pesmi*. Močno opaženo je naposled Merharjevo jezikovnouredniško in avtorsko sodelovanje pri novi izdaji *Slovenskih ljudskih pesmi*, katerih prvi del je izšel, prav tako v založbi Slovenske matice, leta 1970. Merharjeva težnja odkriti tipične lastnosti ali prevladujoče zakonitosti pojavov, postopek, ki ima svoj začetek v njegovi prvi razpravi, se nadaljuje tudi v študijah o slovenski poeziji 18. in 19. stoletja, v drugem tematskem kompleksu Merharjevega zgodovinskega raziskovanja. V študiji *Glose o Vodniku pesniku* (1958) gre npr. za oblikovno oziroma stilno-izrazno plast besedne umetnosti, posebej za metrični ustroj poezije, ki v nadaljnjem sploh postane Merharjeva osrednja znanstvena preokupacija. Že tukaj si pomaga s kvantifikacijskim proučevanjem in razvrščanjem metričnih in izraznih oblik, ki jih naposled povzame v sintetična dognanja o predmetu. Še bolj prisotna se zdi omenjena raziskovalna tendenca v razpravi *Prešernovo »Neiztrohnjeno srce« v sklopu njegovih balad in »Poezija«* (1962/63), kjer avtor odkriva skupne in različne lastnosti obravnavanih lirskoepskih pesnitev in vsebinsko opredeli dva tipa Prešernovih balad. Izjemen občutek za najtanjše odtenke besednega izraza je Merhar izpričal v razpravi *Besedna igra in Prešeren* (1985). Tovrstne primere pri pesniku je skupinsko razvrstil oziroma klasificiral s stališča njihove notranje strukture in funkcionalnosti. Ob Prešernu je posegel leta 1961 tudi v primerjalno književnost, tako da je v oceni Calvijske študije o našem klasiku *Fonti italiane e latine nel Prešeren maggiore* (1959) zavrnil nesodobno, nezgodovinsko metodo komparativne vede, pustil pa je Prešernu vse dokazljive romanske povezave, ki zvečine seveda niso rezultat Calvijskega podcenjevalnega razmerja do slovenskega pesnika.

Že pri Vodniku in Prešernu začeto verzologijo je Merhar poglobljeno nadaljeval v dveh danes vse premalo upoštevanih razpravah, kjer je od ugotavljanja metrične shematike prešel k vprašanju besedne realizacije verza, k zvočnim kvalitetam pesniškega jezika, k ritmu in rimi. V obeh študijah na to temo, v študiji *Še kaj o slovenski rimi* (1966) in študiji *K zgodovini svobodnega verza v slovenščini* (1969/70) se tako v težnji

po pozitivistični dejanskosti kot v prizadevanju po širši, združevalni klasifikaciji pojavov opira na statistično kvantifikacijsko metodo raziskovanja. Delno polemično, delno upoštevač pozitivna dognanja drugih je Merhar uspel sintetično predstaviti dovolj krhko problematiko svobodnega verza v slovenski poeziji 19. stoletja, razvojni proces tiste muzikalnopomenske plasti pesništva, kjer se ne da izogniti ne izrazito subjektivnim, ne pogojnim sodbam.

Vrhunec Merharjevega znanstvenega dela predstavlja tretje področje slovenske literarne zgodovine, v katero je posegel, obdobje slovenske moderne. Na temelju predvojnih Cankarjevih *Zbranih spisov* in *Pisem Ivana Cankarja* v redakciji Izidorja Cankarja je pripravil novo izdajo Cankarjevih *Izbranih del* v desetih knjigah (1951—1959), delno skupaj s Francetom Dobrovoljcem. Morda je v izboru del te izdaje nekoliko popustil trdi ideologiji manj prijaznega časa, zlasti takratnemu odnosu do Cankarjeve simbolistične umetnosti, zato pa se je v opombah sprostilo njegovo občudovanja vredno znanje o prvem pisatelju slovenske književnosti. Tako je Merhar nadaljeval in dovršil na drugi, nedvomno višji ravni in z drugačno miselno optiko delo svojega očeta, Cankarjevega sodobnika in pritrjevalnega ocenjevalca njegovih del. Z izostrenim občutkom za bistveno je odkril številne motivne in tematske povezave ter nastajanje ključnih človeških likov v Cankarjevi literaturi od prvih zarodkov do končnih uresničitev. Ne pretiravamo, če rečemo, da imajo ta dognanja monografsko težo. Tudi je zanesljiva dokumentacija njegove izdaje olajšala in pospešila danes najpopolnejšo objavo Cankarjevega opusa v zbirki slovenskih klasikov.

Znanstveno delo akad. Borisa Merharja je zdaj zaključeno. Zaključeno kot materialna celota, ne kot pojav duhovnih razsežnosti. Vsem, ki premišljujemo ali bodo premišljevali o slovenski književnosti, bo to delo, prepričani smo, še dolgo živa pobuda.

France Bernik









**ROMAN KENK**  
(1898—1988)

Zunanji dopisni član Roman Kenk je umrl 2. oktobra 1988 v Združenih državah Amerike.

Rodil se je 25. novembra 1898 v Ljubljani. Biologijo je študiral na univerzi v Gradcu in tam doktoriral iz zoologije. Leta 1921 se je zaposlil v zoološkem inštitutu na Filozofski fakulteti ljubljanske univerze kot asistent, kjer je bil izvoljen za docenta leta 1926, izredni profesor pa je postal leta 1937.

Leta 1938 se je preselil na Portoriko, kjer je delal na oddelku za biologijo tamkajšnje univerze kot izredni in redni profesor v letih 1938—1948. Nato se je zaposlil v Kongresni knjižnici v Washingtonu, ZDA, v oddelku za zoologijo nevretenčarjev pri Smithsonian Institution v Washingtonu, D. C. Skupščina SAZU ga je 6. junija 1983 izvolila za svojega zunanjega dopisnega člana.

Pri proučevanju trikladnih vrtničarjev je postal svetovno priznan strokovnjak. Ukvarjal pa se je tudi z maloščetinci in iglokožci. Posebno pozornost je posvetil speleobiologiji. V sodelovanju s profesorjem dr. Albinom Seliškarjem je organiziral naš prvi podzemeljski ekološki laboratorij v Podpeški jami v Dobrepoljah. Skupaj sta že leta 1931 objavila pomembno študijo o ekologiji podzemskih živali, kar je bilo za tisti čas pionirsko delo.

Kenkovo znanstveno delo lahko razdelimo na naslednja področja: 1. taksonomsko-favnistična proučevanja, 2. morfologija, 3. razmnoževanje, 4. regeneracija in 5. ekologija.

Največ Kenkovih razprav je taksonomsko-favnističnih. Kenk je pričel proučevati sladkovodne trikladne vrtničarje Slovenije oziroma Jugoslavije, nadaljeval pa je s študijem trikladov Avstrije, Švice, Turkestan, Portorika, Združenih držav Amerike, Kanade in Alaske. Zelo tehtno Kenkovo delo je *Prispevek k sistemu proburzalijev*, ki ga je 1930 objavil v *Zoologischer Anzeiger*. Razprava je trdna osnova sistema sladkovodnih trikladov in ga še vedno upoštevajo in citirajo vsi svetovni turbelariologi. Za slovensko favno je pomembno delo *Sladkovodni trikladi iz jam severozahodnega dela Dinarskega krasa* (1936), v katerem je temeljito obdelal vse najdbe trikladov iz jam Slovenije.

V Ameriki je Kenk (1978) objavil obširno monografsko delo o planarijah Ohridskega jezera. Ohridsko jezero je znano po številnih endemičnih vrstah sladkovodnih trikladov in lahko s tem tekmuje samo še z Bajkalskim jezerom. Kenk je v monografiji opisal 6 za znanost novih vrst. Kenk je izdelal (1974) tudi seznam vseh rodov in vrst sladkovodnih trikladov sveta, ki obsega 90 tiskanih strani velikega formata.

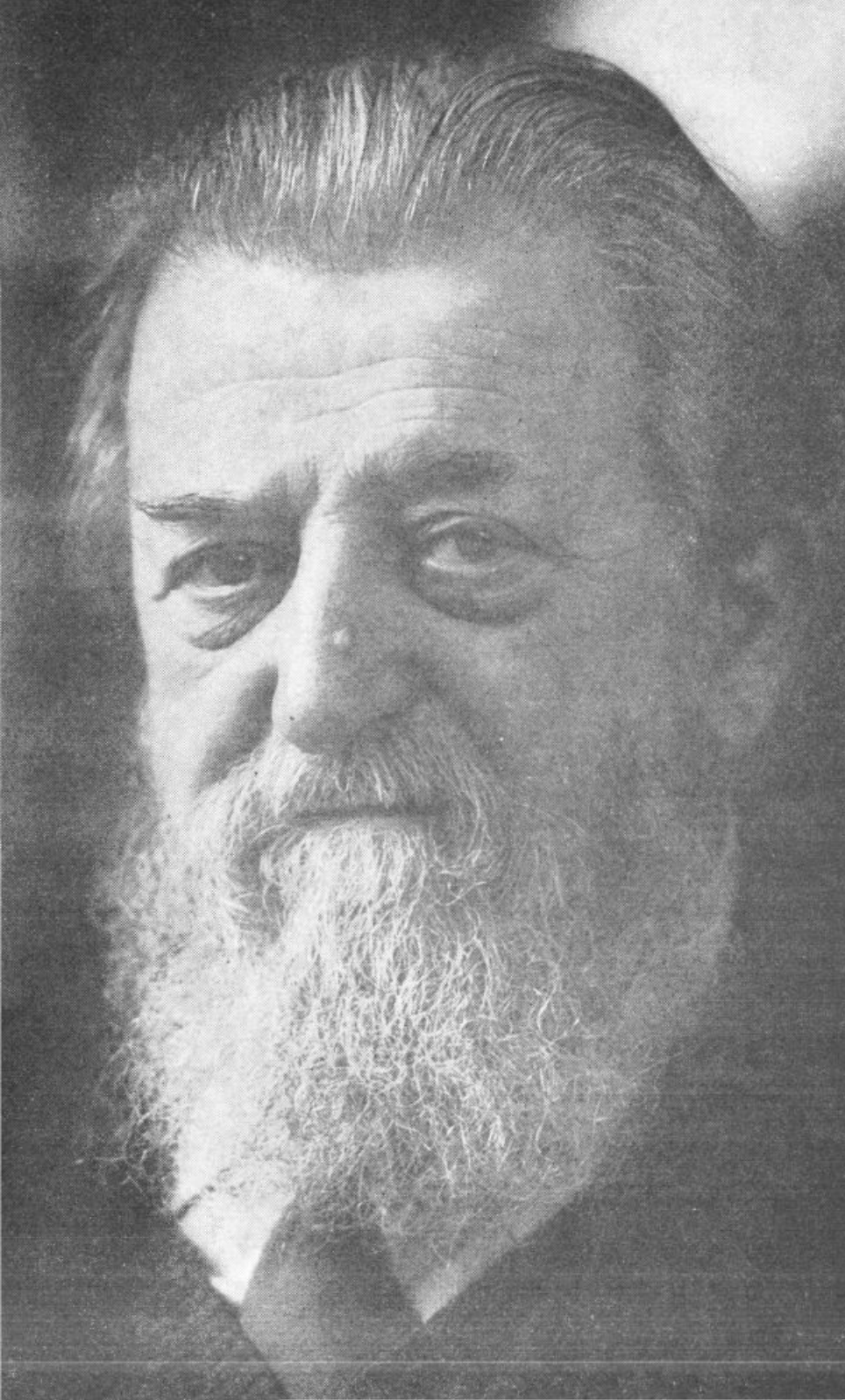
Med morfološki razpravami je najbolj temeljito delo o anatomiji vrste *Dendrocoelum spinosipenis* (1925), ki jo je kot novo za znanost opisal iz okolice Ljubljane.

Kenka so pri razmnoževanju trikladov zanimale vrste, ki imajo poleg spolnega razmnoževanja tudi nespolno z delitvijo. Tako je posebno raziskal (1937, 1940) ameriško vrsto *Dugesia tigrina*, ki ima v nekaterih bivališčih osebke, ki se množijo izključno z delitvijo, v drugih pa spolno

z jajci. V laboratoriju je 6 let vzgajal živali iz obeh bivališč in je ugotovil, da gre za dve fiziološki oziroma genetski rasi. Kasneje je Kenk pri nespolni obliki inducirал seksualnost s transplantacijo koščka seksualnega osebka.

Roman Kenk se je ukvarjal tudi z regeneracijo pri trikladnih. Zlasti je proučeval (1922, 1923) normalni in regenerativni razvoj kopolacijskih aparatov in ugotovil, da normalni in regenerativni razvoj potekata popolnoma enako. Izvorni material so proste celice mezenhima. Po Kenkovem pravilnem mnenju nastanejo omenjene celice po dediferenciaciji že diferenciranih celic. To so s poskusi potrdili mnogi poznejši raziskovalci. Poleg že omenjenega pionirskega ekološkega dela o podzemeljskih živalih je Kenk v ZDA raziskoval (1949) biotope trikladov v sladkovodnih ekosistemih. Pomembno je njegovo delo (1974) iz populacijske ekologije sladkovodnih nevretenčarjev. Na Portoriku je opravil (1944) tudi ekološka opazovanja na dveh iglokožicah.

Roman Kenk je bil marljiv znanstvenik vse do smrti. Kljub visoki starosti je po izvolitvi za zunanjega dopisnega člana objavil še troje znanstvenih del, od katerih je zadnje *Revised List of the North American Freshwater Planarians* (Washington 1989), izšlo šele po njegovi smrti. V njem vidimo, da je od 75 vrst planarij opisal kar 32 vrst. Po njem se imenuje tudi poddružina Kenkiinae in rod Kenkia.







**BOŽIDAR JAKAC**  
(1899—1989)

Božidar Jakac je veliko ime, znano domala vsem Slovencem, številnim po Jugoslaviji ter mnogim v Evropi in drugod po svetu. Usoda mu je naklonila dolgo življenje — čeprav nam pri tem seveda nehoti hodi v spomin Prešernov verz »Dolgost življenja našega je kratka«. Če to njegovo življenje presojamo s svojimi, vnanjimi očmi, in če se zaupljivo opremo na nekatere njegove lastne izjave, je bila ta njegova življenjska pot tudi srečna: od ranih let je imel v sebi namreč dva velika božja darova — božjo iskro umetnosti, kot pravimo, in prirojeno osrečujočo lastnost, da je v delu našel srečo — delal pa je kot mravlja od prvih, pa vse do zadnjih dni, dokler mu je bolezen vsaj še malo dovoljevala. Zaradi teh dveh njegovih lastnosti in zaradi — vsaj za človeške mere — dolgega življenja je toliko doživel in toliko ustvaril, da je na kratko komaj mogoče povedati kaj več, kot navesti nekaj glavnih postaj na njegovi življenjski poti, omeniti in naštet, kaj je ustvaril, ter le bežno nazkazati njegov odmev v slovenskem in širšem svetu.

Rojen je bil 16. julija 1899 v Novem mestu, kamor se je njegov oče preselil iz vasi Jakci v Istri. V rojstnem kraju je obiskoval ljudsko šolo in nižjo gimnazijo, višjo gimnazijo pa v Idriji, kjer je leta 1918 maturiral. Po enoletni vojaščini, med katero se je udeležil bitke na reki Piavi, je v letih od 1919 do 1923 obiskoval v Pragi umetnostno akademijo, ki jo je končal s posebnim priznanjem. Po študiju se je po krajšem postanku v Novem mestu z državno štipendijo odpravil v Pariz, od koder je za tri mesece odšel še v severno Afriko. Leto zatem je bil v Firencah. Po vrnitvi je postal profesor risanja v Ljubljani. Leta 1928 je obiskal spet Afriko, zatem pa še ZDA. Po vrnitvi od tam je potoval po Jugoslaviji in Italiji, več mesecev pa prebil tudi na Norveškem. Od leta 1932 je živel v Ljubljani. Leta 1934 se je poročil.

Leta 1943 je skupaj z ženo odšel v partizane. Na Kočevskem zboru je bil izbran v Plenum OF in v ASNOJ ter kot njegov član odšel tudi na zasedanje v Jajcu; tam je nastal njegov znameniti portret maršala Tita.

Po osvoboditvi je Jakac leta 1945 postal redni profesor na takrat ustanovljeni Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani ter njen prvi (in kasneje še dvakratni) rektor.

Leta 1949 je bil sprejet v Slovensko akademijo znanosti in umetnosti — bil je po vrsti četrti član med slikarji — skupaj z Jakopičem, Jamo in Kosom. Tega leta je tudi pripravil v Ljubljani prvo povojno samostojno razstavo kakega jugoslovanskega slikarja, svojo retrospektivno razstavo s petsto eksponati, ki jo je občinstvo sprejelo z velikim navdušenjem. Leta 1950 je postal predsednik Zveze likovnih umetnikov Jugoslavije.

V letih po 1952 je obiskal Norveško, Avstrijo, Francijo, Belgijo, Anglijo, dvakrat ZDA, Bolgarijo, Turčijo, Norveško, Nemčijo, Gruzijo, Italijo, Španijo, Švico, Sicilijo. Ta njegova potovanja so vredna omembe, saj je nekje sam zapisal: »Potovanje je žeja. To začuti vsak slikar... Paleta mora potovati, da bi gledala in doživljala, vsak doživljanj pa je še ena učna ura velike slikarske šole, ki nam jo nudi in podarja narava.«

Leta 1961 je na lastno željo odšel v pokoj. Dve leti zatem je postal dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu in Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. Častno članstvo mu je podelila tudi Accademia Fiorentina delle Arti del disegno. Malo zatem je postal tudi dopisni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne in Hercegovine. Leta 1982 pa še član Academie Europeene v Parizu.

Za svoje zasluge je prejel šest državnih nagrad: red bratstva in enotnosti 2. stopnje, red dela, red zaslug za narod, red zaslug za narod z zlato zvezdo, red republike z zlatim vencem in ob svoji osemdesetletnici red jugoslovanske zastave z lento.

Nekaj mandatov je bil tudi poslanec slovenske in zvezne skupščine.

Po svoji prvi nagradi leta 1925 je prejel še 26 domačih in mednarodnih priznanj, med drugim štirikrat Prešernovo nagrado, nagrado lesoreza Xylon v Zürichu, nagrado mesta Ljubljane, nagrado ASNOJ-a in zlato medaljo na II. mednarodnem grafičnem bienalu v Friedrikstatu.

Potem ko mu je že leta 1918 njegov poznejši mentor Rihard Jakopič izbral dve njegovi risbi in ju razstavil v svojem paviljonu, je Jakac leto za letom razstavljajal doma, v domala vseh prestolnicah Evrope in po mnogih velikih mestih severne Amerike. Vsega skupaj je imel vsaj 85 samostojnih razstav, pri dolgi vrsti drugih pa je sodeloval.

V svojem pestrem, razgibanem življenju je postal častni meščan osmih slovenskih mest in častni član številnih kulturnih društev.

Razen tega obstajajo tri stalne zbirke njegovih umetniških del — Galerija Božidar Jakac v Kostanjevici na Krki, ki hrani predvsem grafike; Galerija Jakčev dom v Novem mestu, kjer so razstavljene predvsem risbe in pasteli; in stalna razstava Jakčevih belokranjskih motivov v metliškem Belokranjskem muzeju.

Vendar pa vsega naštetega, ne razstav, ne nagrad, ne državnih odlikovanj, ne članstva v akademijah, ne častnih meščanstev in članstev, ne spominskih galerij seveda ne bi bilo — če ne bi bilo njegovega dela.

Svoj slikarski talent je pokazal že v srednješolskih letih, in sicer predvsem v risbi. V višji gimnaziji je začel slikati tudi olja, še kako leto kasneje akvarele. Potem pastele. Potem pa se je postopoma razvil v modernega grafika, ki je obvladoval vse tehnike: lesorez, linorez, bakrorez, litografijo. A to ga ni omejevalo, da ne bi z enakim mojstrstvom obvladal tudi risbe (svinčnik, sepio, kreda, pastel), pa tudi oljno sliko.

A kljub vsemu temu znanju je vse življenje ostal predvsem risar in grafik. Pri tem je značilno, da je v svoje delovne dnevnike beležil tudi svoja pojasnila, kdaj in zakaj ga je zainteresiral kak prizor.

Poleg grafikam in risbam, ki v njegovem ustvarjanju vsekakor močno prevladujejo, je veliko pozornost posvečal tudi pejzažem in portretom v olju in pastelu. Zlasti lirični so tisti, ki prikazujejo dolenjsko pokrajino in njegovo rodno Novo mesto.

Posebno skupino v Jakčevem umetniškem ustvarjanju predstavljajo portreti in avtoportreti, ki jih je ustvarjal v vseh mogočih tehnikah. Predvsem znane so upodobitve Mirana Jarca, prijatelja Heralda Severuda, Jakčeve matere, soproge Tatjane, Alojza Gradnika in Otona Župančiča. In pa seveda dolga vrsta realističnih portretov raznih vidnih osebnosti iz kulturnega in političnega življenja.

Najvrednejša Jakčeva dela pa vendar ostajajo njegove grafike: litografije, lesorezi, suha igla, jedkanice, monotipije, linorezi, akvatinte.

Posebno mesto med njimi zavzema Jakčeva partizanska grafika. Ustvaril je dolgo vrsto motivov iz partizanskega življenja; med njimi so posebno dragoceni številni portreti partizanov, od borcev do politikov in drugih voditeljev. Tako je nastala zbirka 52 portretov. S temi deli je postal pravi kronist, vendar pa le kronist po svojem navdihu, ne po naročilu. Ta Jakčeva partizanska grafika je po vojni ustvarila potrebno vzdušje za nastanek in bohoten razcvet slovenske grafike v šestdesetih letih, pri katerem je tudi sicer prav on odigral pomembno vlogo tudi kot pobudnik in soorganizator ljubljanskega grafičnega bienala.

Na koncu je potrebno vsaj omeniti tudi Jakčevo kreiranje poštnih znamk, kjer je prav tako pokazal svoje veliko mojstrstvo.

V času, ko se je spoznal z Jakopičem, se je navzel impresionizma. Slikal je zamegljena polja, gozdove, krajine. Pozneje je ilustriral Cankarjevega Kurenta, Podbevškove pesmi. Po študiju v Pragi se je usmeril v ekspresionizem pod močnim vplivom norveškega ekspresionista Edvarda Munka, zlasti njegovih lesorezov, litografij in jedkanic. Pri njem je spoznal, da mora naslikati tisto, kar je pri pogledu na nekaj doživel, ne pa le tistega, kar je videl. In to mu je ostalo umetniško vodilo za vse življenje.

Tudi Jakčeva pot v Ameriko je bila zanj zelo pomembna. Na tem potovanju je po mnenju Franceta Steleta dozorel v moža in izoblikoval v sebi klasični humanizem. Razen tega je v tem času postal pravi mojster v risbi bežnih vtisov, portretov, ilustracij. Ta velika risarska spretnost je prišla pri njem do polne veljave potem v partizanskih dneh.

Če se zdaj, ko smo zelo na kratko preleteli življenjsko pot in delo pokojnega Božidarja Jakca, še enkrat ozremo na vse povedano, bi lahko rekli, da je bil mojster v vsem, česar se je lotil. V nečem večji, v nečem manjši — vendar zmerom *mojster*. A vsekakor največja njegova zasluga je, da je utemeljitelj slovenske grafike, s katero se je ukvarjal tako zavzeto in temeljito kot še nihče pred njim, jo približal domačemu — prej do nje brezbriznemu — občinstvu in jo z uspehom uvrstil tudi v krog svetovne grafike.

Poleg grafike je dal Jakac poseben pomen tudi pastelu ter ga razvil do izredne višine in kvalitete, enakovredne vsaki drugi tehniki. Njegovi portreti v grafiki in oljni sliki bodo obdržali trajno vrednost kot slike in kot dokumenti dobe.

Janez Menart



III  
POROČILO O DELU SAZU  
V LETU 1989



## RAZRED ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE

V letu 1989 je imel I. razred več sej, na katerih je obravnaval poročila o delu medakademijskih odborov, ki sodijo v njegov okvir, spremljal aktivnost svojih članov na domačih ter mednarodnih kongresih, simpozijih in drugih znanstvenih srečanjih in posebno skrb posvečal vprašanjem manjšin.

Pozornost je razred posvečal tudi raziskovalnemu delu v SR Sloveniji in SFRJ kot celoti; temu vprašanju bo namenjeno raziskovanje in razmišljanje tudi v prihodnosti. Reševal je tudi druge aktualnosti in sporočal razne sklepe in predloge Predsedstvu SAZU. Člani razreda so aktivno sodelovali na obeh skupščinah SAZU, razpravljali o vprašanjih, ki jih je postavilo Predsedstvo ali glavni tajnik SAZU: med drugim je tekla razprava o vprašanju, ali ima SAZU dolžnost in pravico, predlagati za nagrade osebnosti, ki niso člani SAZU; v tej zvezi je bilo zavzeto pritrnilno stališče za primere, ko gre za izjemno pomembne znanstvenike in umetnike.

V letu, o katerem je govor, je izšlo tudi več znanstvenih publikacij s področja zgodovinskih in družbenih ved. Bile so predstavljene na dobro obiskanih tiskovnih konferencah (Podrobnosti v tej zvezi so razvidne iz biografij ter bibliografij).

V letu 1989 je umrl član razreda akademik Cigoj. Razred je počastil njegov spomin, člani pa so se udeležili komemoracije SAZU.

Za dopisnega člana razreda je bil izvoljen J. Pleterski, ki mu je oddelek za zgodovinske vede zaupal delo na raziskovanju novejših zgodovine.

V svojem razpravljanju se je razred zanimal tudi za našo splošno družbeno situacijo, ki je bila v letu 1989 zapletena in živahna; kolikor je bilo aktualno, so bila v tej zvezi mnenja ali predlogi sporočena Predsedstvu.

### Oddelek za zgodovinske vede

V glavnem se je oddelek ukvarjal s problemi, za katere je bil zainteresiran celotni razred, zato je najpogosteje o njih razpravljjal na skupnih sejah razreda.

Delo, ki so ga v letu 1989 opravili člani oddelka, je bilo obsežno in po pomenu dragoceno za posamezne discipline tako v slovenskem kot mednarodnem okviru. Za afirmacijo slovenske znanosti so bila tehtna tudi sodelovanja članov oddelka na domačih in mednarodnih sestankih. Tehtno je bilo proučevanje problematike narodnih manjšin, ki so se mu pozorno posvetili ne-



kateri njegovi člani.

Oddelek je v letu 1989 svoje delo opravil v skladu z nalogami, ki so mu bile postavljene. Njegovi člani so bili v svojih prizadevanjih aktivni in plodni.

### **Oddelek za družbene vede**

Oddelek ima ob koncu leta devet rednih, enega dopisnega in osem zunanjih članov. Med letom je umrl redni član Stojan Cigoj.

Na edini seji (12. januarja) je oddelek sklenil, da za volitve novih članov SAZU ne bo predložil nobenega rednega, dopisnega niti zunanjega člana. Na tej seji je sprejel pobudo, naj razred, kasneje pa tudi predsedstvo SAZU, prouči sodelovanje z drugimi akademijami, posebno iz socialističnih dežel.

Tekoče zadeve je načelnik urejal v dogovoru s prizadetimi (vabila na posvetovanja, tisk i. p.).

Raziskovalno delo opravljajo člani dodatno, še zaposleni na svojih ustanovah. Od medakademijskih odborov je najbolj delaven odbor za proučevanje narodnostnih manjšin in narodnosti, sodelovali pa smo tudi pri organiziranju posvetovanja o delovni sili in zaposlenosti pri MANU. Več članov se je udeležilo posvetovanja MC CK ZKS o stanju družbenih znanosti, kakor tudi predavanj ob 200-letnici francoske revolucije.

### **RAZRED ZA FILOZOFSKE IN LITERARNE VEDE**

Dejstva o delu razreda in tisti dejavnosti njegovih članov, ki se je neposredno vezala na razred oziroma SAZU, bi bila naslednja:

Razred se je na rednih sejah sestel petkrat: 14. februarja, 11. aprila, 23. maja, 13. junija in 26. decembra. Obravnaval je aktualno in širše veljavno problematiko, zlasti publikacije v pripravi, oddane v oceno ali potrditev oziroma v sprejem. Razpravljal je o vabilih in okrožnicah Predsedstva naše akademije in drugih jugoslovanskih akademij znanosti in umetnosti, volil in ponovno volil je znanstvene sodelavce inštitutov, ki sodijo v njegovo pristojnost, obravnaval je vloge svojih članov za raziskovalna ali predavateljska potovanja v tujino. Na prvih dveh sejah se je ukvarjal tudi s pripombami J. Jurančiča k sejnim zapisnikom.

Razred je predlagal pet novih članov in sprejel utemeljitve k njihovim predlogom ter jih posredoval Predsedstvu in skupščini SAZU, ki je 18. maja izvolila za rednega člana Fr. Jakopina, za dopisnega člana N. Kureta in tri zunanje dopisne člane: G. Giesemanna, Z. Konstantinovića in G. O. Svaneja. Program publikacij je bila ena osrednjih točk dnevnega reda na razrednih sejah. V tem smislu smo organizirali ali sodelovali na več javnih predstavitev novih knjig: ob izidu O. Sakrauskega *Primus Truber. Deutsche Vorden zum slowenischen und kroatischen Reformationswerk* na Dunaju 14. marca, v Ljubljani 17. aprila in v Celovcu 12. maja, ob izidu *Zbornika razprav iz slovanskega jezikoslovja* (ob 70-letnici T. Logarja, ur. Fr. Jakopin), prvega zvezka *Splošnoslovanskega lingvističnega atlasa in Čopovih galicijskih dopisnikov* (ur. R. Štefanova in N. Jež) 28. marca, ob izidu 12. zvezka *Razprav razreda za filološke in literarne vede* (Ur. D. Moravec) in 17. zvezka *Traditiones* (ur. A. Baš) 19. junija, vsakič v dvorani SAZU.

Razred je sprejel edicijski program za prihodnje leto, razpravljal in sklepal pa je tudi o drugih publikacijah svojih članov ali sodelavcev inštitutov, tako o 13. zvezku *Razprav* (ur. T. Logar) in *Korespondenci med Franom Ramovšem in Aleksandrom Beličem* (ur. J. Rotar) kot tudi o novi izdaji *Brežinskih spomenikov* in nadaljevanju izdajanja *Zoisovih pism* (ur. J. Faganel).

Iz razreda je izšla pobuda za znanstveni simpozij o Franu Miklošiču ob stoletnici njegove smrti. Simpozij naj bi v Ljubljani pripravili SAZU in Uni-

verza, hkrati se dogovarjamo za skupno proslavitev te obletnice z Avstrijsko akademijo znanosti na Dunaju.

V organizaciji razreda je imel 9. oktobra v SAZU predavanje G. O. Svane, novi zunanji dopisni član. Govoril je o starih nordijskih izposojenkah v ruščini.

Razred, ki ga je vodil Fr. Bernik, pomagal pa mu je J. Orešnik, je štel na začetku leta 15 članov (13 rednih, 2 dopisna). Po volilni skupščini se je okrepil za enega člana (N. Kureta), trije pa so med letom umrli: B. Merhar, Filip Kalan Kumbatovič in J. Jurančič, Ob koncu leta je imel razred 13 članov (11 rednih in 2 dopisna).

## **RAZRED ZA MATEMATIČNE, FIZIKALNE IN TEHNIČNE VEDE**

Razred je imel 4 seje, na katerih je obravnaval vprašanja znanstvene politike, tekoče zadeve s sej Predsedstva, stanje znanosti v Sloveniji, pripravljaval predloge za sodelovanje z inozemstvom, obravnaval predloge za znanstveno izmenjavo v okviru mednarodnih pogodb in strokovne recenzije, ki so jih opravili člani razreda.

Člani razreda so sklenili, da bodo v okviru dejavnosti okrog proslave 50-letnice SAZU predstavili za širše občinstvo svojo znanstveno dejavnost. Doslej so predavali akademika Peter Gosar in Lujo Šuklje ter dopisni član Boštjan Žekš. Predavanja so bila dobro obiskana.

V razredu delujeta odbora za molekularne vede (predsednik D. Hadži) in za energetiko (predsednik J. Peklenik).

Raziskovalno delo so notranji člani opravljali v okviru kateder in inštitutov na fakultetah, samostojnih inštitutih in v Lekovem tozdu Raziskave in razvoj. Delo je potekalo na naslednjih področjih: funkcionalna analiza, teorijska fizika trdne snovi, fizika feroelektrikov in tekočih kristalov, fizika polimerov, molekularna spektroskopija in struktura molekul, teoretična farmakologija, molekularna biologija, termodinamika in transportne lastnosti polielektrolitov, sinteza, struktura in mehanizmi pretvorbe pri heterocikličnih spojinah, geometrija, teorija obdelovalnih sistemov, proizvodna in tehnična kibernatika, biokibernatika in električna stimulacija denerviranih mišic, teorija informacij in umetna inteligenca.

## **RAZRED ZA NARAVOSLOVNE VEDE**

Razred za naravoslovne vede je imel ob koncu leta 6 rednih in 5 dopisnih članov. Ob tem času smo prejeli obvestilo, da je 2. oktobra v ZDA umrl zunanji dopisni član Roman Kenk.

Razred je imel šest sej, od katerih je prvi dve vodil dotedanji tajnik Stanko Grafenauer, naslednje od aprila dalje pa novo izvoljeni tajnik Ernest Mayer. Na prvih sejah je razred predvsem obravnaval predloge za nove člane in napredovanja ter se ob imenovanju ustreznih referentov odločil, da predlaga enega kandidata za napredovanje, dva kandidata za nova dopisna člana in enega za zunanjega dopisnega člana. Predlagane kandidate razreda je skupščina SAZU 18. maja tudi izvolila. Razred je še razpravljal o predlogih za novo članstvo in napredovanja ostalih razredov in podprl predložene kandidate, sprejel oceno prve knjige (Pravila) Slovenskega pravopisa in se strinjal z njenim natisom, odobril študijski potovanja v inozemstvo akad. J. Matjašiču in akad. I. Gamsu, obravnaval problematiko tiska glasil razreda in sprejel plan tiska za leto 1990. V posebno edicijo IV. razreda Dela (Opera) sta bili sprejeti monografija akad. J. Matjašiča in razprava A. Kranjca, na

podlagi ocen določenih recenzentov je razred sprejel rokopise za Razprave IV. razreda SAZU, Geografski zbornik in Acta carsologica (Krasoslovni zbornik). 16. junija je bila tiskovna konferenca, na kateri so bile predstavljene navedene razredne edicije iz preteklega leta.

Razred je ob reelekciji ponovno izvolil dopisno članico Dragico Turnškovo v naziv znanstvenega svetnika v Paleontološkem inštitutu Ivana Rakovca ZRC SAZU, v naziv raziskovalnega asistenta T. Slabeta in M. Kneza v Inštitutu za raziskovanje krasa ZRC SAZU, v Biološkem inštitutu Jovana Hadžija ZRC SAZU pa Metko Culiberg v naziv znanstvenega sodelavca, B. Vreša v naziv raziskovalnega asistenta, Stašo Remžgar v naziv raziskovalnega asistenta (za pretok) in N. Otaševiča v naziv strokovnega asistenta (za pretok). Končno je bilo v letu 1989 več sej znanstvenih svetov v inštitutih ZRC SAZU, ki sodijo v okvir razreda za naravoslovne vede.

## **RAZRED ZA UMETNOSTI**

Razred za umetnosti ima 13 rednih, 2 dopisna in 15 zunanjih dopisnih članov. V letu 1989 je umrl redni član Božidar Jakac. Ob letošnjih volitvah je v rednega člana napredoval dosedanji dopisni član Ciril Zlobec; slikar Janez Bernik je bil sprejet za novega dopisnega člana, za zunanjega dopisnega člana pa hrvaški književnik Ivan Brajdić. Januarja je tajniku Janezu Menartu potekel dosedanji mandat; razred mu ga je zatem podaljšal še za naslednje obdobje. V letu 1989 je razred za umetnosti imel tri seje. Na njih je obravnaval tekoče zadeve in pretresal predvsem predloge za nove člane svojega in drugih razredov SAZU. Oblikoval je tudi dva predloga kandidature za letošnje Prešernove nagrade in več drugih delovnih in organizacijskih vzpodbud. V svoji pristojnosti je objavil Bravničarjevo Belokranjsko simfonijo.

V ostalem so člani sodelovali pri delu Akademije le s svojo udeležbo na njenih predavanjih in raznih prireditvah, kar je glede na sestavo razreda razumljivo. Njihovo ustvarjalno delo je razvidno iz bibliografskih poročil posameznih članov.

## **RAZRED ZA MEDICINSKE VEDE**

Ob koncu leta 1989 je imel razred za medicinske vede 8 rednih, 2 dopisna in 11 zunanjih dopisnih članov. Eden izmed rednih članov je veterinarske, ostali so medicinske stroke. Dva člana sta prejela domače in tuje priznanje.

Razred je imel sedem sej, na katerih je obravnaval vprašanja znanstvene, raziskovalne in strokovne dejavnosti, tekoče zadeve s sej predsedstva, stanje na področju medicine in veterine v Sloveniji in predloge za znanstveno sodelovanje. Obravnaval je poročila predstavnikov medakademijskih odborov, poslušal in razpravljal o delu svojih članov.

Medakademijski odbor za proučevanje infekcij s streptokokom agalaksije pri ljudeh in živalih, ki ga je vodil član za medicinske vede, je decembra 1989 končal z delom in poslal zaključno poročilo o opravljenih raziskavah.

Medakademijski odbor za travmatologijo v izjemnih razmerah, ki ga vodita člana razreda, je zelo aktiven.

Razred je tudi v letu 1989 nadaljeval s prizadevanji, da se izboljša obveščenost o zdravstvenih posledicah ionizirajočega sevanja v Sloveniji. Nadaljeval je s prizadevanji za večjo uporabo sistematičnega mamografskega presevanja dojk, ki je danes edina znana metoda, ki vodi k zgodnjemu odkrivanju raka. Pripravil je predlog za spremembo oziroma dopolnilo zastarelega Pravilnika o pogojih za uporabo virov ionizirajočega sevanja v medicini.

Nadaljevali smo z zbiranjem podatkov o razvoju porodništva in ginekologije v slovenskem prostoru od začetkov do danes.

V zvezi z volilno skupščino je namenil razred precej razgovorov kandidatom za nove redne, dopisne in zunanje dopisne člane. Na predlog razreda je bil izvoljen en zunanji dopisni član, en dopisni član pa je postal redni član.

Za tajnika razreda je bil ponovno izvoljen akademik Franc Novak.

Znanstveno in strokovno delo so člani razreda opravljali individualno v svojih ustanovah in v sodelovanju z njihovimi strokovnjaki. Podrobnejša poročila o tem delu so podana posebej, zato navajamo le številčni pregled njihove dejavnosti: skupno so objavili 41 znanstvenih in strokovnih del; v to število je všteto souredništvo, samostojne knjižne objave in soavtorstvo v skupinski knjižni objavi znanstvenega dela.

V domovini je bilo objavljenih 31, v tujini 10 strokovno znanstvenih del.

Člani so imeli skupaj 12 predavanj z vabilom na domačih in 24 predavanj na mednarodnih konferencah. V domačih ali tujih raziskovalnih ustanovah ali univerzah so imeli 12 predavanj z vabilom, 3 člani so organizirali in vodili domačo konferenco, 1 član je organiziral in vodil mednarodno konferenco. V mednarodnem projektu sodelujejo 4, v medrepubliških projektih 3 člani, 3 člani sodelujejo pri skupinskih raziskavah ali elaboratih v Sloveniji. En član je sodeloval v tujini v učnih delavnicah in opravljal demonstracijske operacije na lobanjskem dnu.

Pet članov je opravljalo pedagoško delo na Medicinski fakulteti, kjer je članica našega razreda dekanica in eden na Biotehniški fakulteti — VTOZD veterinarstvo — Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani. Člani razreda so sodelovali v raznih svetih, odborih, komisijah itd. Slovenije, Ljubljane, Medicinske in Biotehniške fakultete Univerze Edvarda Kardelja, Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani, Raziskovalne skupnosti Slovenije itd. Bili so uredniki ali člani uredniških odborov strokovnih časopisov, častni člani, predsedniki ali podpredsedniki strokovnih društev v domovini in tujini. En član je predsednik programskega sveta Naravne in kulturne dediščine slovenskega naroda. En član je posnel film o živalstvu na Slovenskem, opravljeno je bilo grobo montiranje iz 8200 m filma.

Posebej so podana poročila o delu Medakademijskega odbora za proučevanje infekcij s streptokokom agalaksije pri ljudeh in živalih, Medakademijskega odbora za travmatologijo v izjemnih razmerah, Inštituta za medicinske vede ter medicinske in veterinarske sekcije Terminološke komisije ZRC SAZU.

# AKADEMIJA IN NJENA DELOVNA SKUPNOST

## SPLOŠNO

Slovenska akademija znanosti in umetnosti je imela konec decembra 1989 enega častnega člana, 64 rednih, 17 dopisnih in 80 zunanjih dopisnih članov. SAZU je leta 1989 izgubila akademike Stojana Cigoja (19. septembra), Filipa Kumbatoviča (8. avgusta), Borisa Merharja (24. junija), Božidarja Jakca (20. novembra) in Janka Jurančiča (15. decembra) ter zunanja dopisna člana Vladislava Brajkoviča (9. septembra), Romana Kenka (2. oktobra 1988) in Jovana Djordjeviča (9. decembra).

## ENOTE

SAZU ima Kabinet Josipa Vidmarja, Svet za proučevanje in varstvo okolja, Odbor za energetiko, Medakademijski koordinacijski odbor za molekularne vede in medakademijske odbore za floro in favno, za proučevanje infekcij s *Str. agalactiae* pri ljudeh in živalih, za proučevanje problemov mešanih gospodinjstev, za travmatologijo v izrednih razmerah, za sodelovanje pri projektu ESF o nevladajočih etničnih skupinah v Evropi od 1850 do 1940, za proučevanje narodnih manjšin in narodnosti ter za koordinacijo znanstvenoraziskovalnega dela razredov in oddelkov za matematične, naravoslovne in tehniške vede.

V okviru delovne skupnosti SAZU delujejo: Tajništvo kabineta predsednika, Tajništvo predsedstva, Tajništvo razredov, Tajništvo DS, Referat za tisk, Oddelek za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela, Biblioteka, Finančno-računovodski oddelek in Fotolaboratorij.

## JUBILEJI

V letu 1989 so praznovali: 94 let akademik Josip Vidmar in zun. dop. član Milovan Gavazzi; 90 let akademik Božidar Jakac; 80 let akademik Stojan Pretnar in zun. dop. člani Edhem Čamo, Alfred Rammelmayer, Vladimir A. Negovsky, Zoran Mušič, Pavle Savič in Josef Kratochvil; 75 let zun. dop. člani Miroslav Kravar, Krešimir Balenović, Petar Stevanović, Emmanuel Larocche, Radomir Lukić in Alojz Benac; 70 let akademiki Janez Batis, Boris Majer in Sergij Vilfan ter zun. dop. člana Rajko Tomović in Drago Grdenič; 65 let dop. člana Ivan Minatti in Mario Pleničar ter zun. dop. člani František Benhart, Ivan Brajdić, Peter Safar, Pavle Ivić in Mihailo Lj. Mihailović; 60 let akademika Janez Menart in Jože Bole, dop. člana Lidija Andolšek-Jeras in

Jože Maček ter zun. dop. člana Dimitrije Stefanović in John. S. Waugh; 55 let  
zun. dop. član Chintamani Nagesa Ramachandra Rao; 50 let zun. dop. član  
Rudolf Flotzinger.

## **NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA, IZVOLITVE, IMENOVANJA**

### **NAGRADE**

Nagrado Heroja Dušana Jereba je prejel akademik Janez Batis.  
Castno nagrado mednarodne žirije na Mednarodni grafični razstavi v Be-  
netkah je prejel dopisni član Janez Bernik.  
Akademik Ludvik Gyergyek je skupaj s sodelavci prejel nagrado sklada Bo-  
risa Kidriča.

### **ODLIKOVANJA SO DOBILI**

Dopisni član Igor Vrišer — red dela z zlatim vencem.  
SAZU je ob 50-letnici prejela odlikovanje — veliki red časti, ki ji ga je po-  
delil Red Sv. Fortunata.

### **PRIZNANJA, IMENOVANJA, IZVOLITVE**

Akademik Janez Milčinski je na velikem konventu Ordre St. Fortunat v Halu-  
dovem-Malinska prejel Paracelsusovo medaljo in diplomu Evropskega zdru-  
ženja za raziskovanja in zdravljenja kroničnih bolečin in bil izvoljen za čast-  
nega člana Mednarodnega odbora za študije o alkoholu in drogah v cestnem  
prometu (ICADTS).

Akademika Janeza Batisa je Skupščina občine Litija proglasila za častnega  
občana.

Akademik Janez Fettich je prejel posebno zahvalo dermatološke klinike v Sa-  
rajevu.

Dopisni član Peter Fajfar je ob 70-letnici FAGG dobil veliko priznanje fa-  
kultete.

Akademik Ludvik Gyergyek je bil izvoljen za predsednika Društva avtoma-  
tikov Slovenije.

Akademika Ivana Gamsa je Madžarsko geografsko društvo izvolilo za čast-  
nega člana.

Akademik Vinko Kambič je bil izvoljen za častnega občana občine Metlika.  
Akademika Janka Kosa je Zavod za šolstvo SRS odlikoval s plaketo za  
uspešno in dolgoletno sodelovanje.

Akademik Lev Milčinski je prejel Povelju za izuzetan doprinos razvoju psi-  
hiatrijske zaštite Združenja psihiatrov Jugoslavije, ob 70-letnici Univerze  
E. Kardelja pa mu je bila vročena listina o podelitvi naslova zaslužnega  
profesorja.

Dopisni član Janez Orešnik je ob 70-letnici Filozofske fakultete prejel pri-  
znanje in plaketo Filozofske fakultete.

Akademik Janez Peklenik je prejel Medal of the Cleveland State University,  
Ohio (ZDA).

Dopisni član Mario Pleničar je postal častni član Znanstvenega sveta za nafto  
pri JAZU in prejel zlato plaketo ter ob končanju osnovne geološke karte  
Jugoslavije v Beogradu prejel spominsko listino.

Akademiku Stojanu Pretnarju je bila podeljena listina o izvolitvi za častnega  
občana Novega mesta.



Akademik Boris Paternu je dobil priznanje sveta Filozofske fakultete ob 70-letnici Filozofske fakultete in ob 25-letnici seminarja za slovenski jezik, literaturo in kulturo.

Akademiku Janezu Stanoniku je bila podeljena plaketa Slovenske izseljenske matice in ob proslavi 70-letnice Filozofske fakultete plaketa Filozofske fakultete.

Akademik Miha Tišler je prejel svečano listino Fakultete za naravoslovje in tehnologijo.

Akademiku Antonu Trstenjaku je Društvo psihologov Slovenije podelilo Rostoharjevo priznanje.

## POMEMBNEJŠI DOGODKI

### V ZVEZI Z ŽIVLJENJEM IN DELOM SAZU

4. 1. je bil predsednik na svečani podelitvi nagrad Borisa Kraigherja za leto 1988 v Skupščini SR Slovenije.
5. 1. se je predsednik udeležil začetka posveta Marksističnega centra CK ZKS »Stanje, vloga in razvojne perspektive družbenih znanosti na Slovenskem«.
9. 1. je bil predsednik na otvoritvi razstave slik 4 umetnic in na sprejemu ob tej priložnosti v Mednarodnem centru za upravljanje podjetij v družbeni lastnini v DVR.
10. 1. je bil predsednik na otvoritvi razstave »Stenske slike na zunanjsčinah« v Kulturnoinformacijskem centru Križanke in na žalni seji za pok. dr. Marijanom Brecljem v Skupščini SRS.
- 12.—13. 1. se je predpredsednik Blinc udeležil simpozija »Vloga znanosti v razvoju SFRJ« v Novem Sadu.
17. 1. je bil predsednik na otvoritvi razstave del Olafa Globočnika v Mestni galeriji.
20. 1. je predsednik v Novi Gorici prisostvoval otvoritvi posveta Društva ekonomistov iz Nove Gorice v čast 80-letnice akad. Stojana Pretnarja in z nagovorom pozdravil jubilaranta in prisotne v imenu SAZU.
24. 1. je bil predsednik na novoletnem sprejemu za predstavnike verskih skupnosti s sedežem v Sloveniji v prostorih Izvršnega sveta Skupščine SRS.
2. 2. je bil predsednik na otvoritvi razstave kiparja Franceta Ahčina iz Argentine v KIC Križanke in na otvoritvi razstave »Evropska tihožitja« v Narodni galeriji.
3. 2. se je predsednik udeležil otvoritve razstave »Pohod XIV. divizije« v Domu JLA v Ljubljani in si ogledal razstavo likovnih del Roberta Hlavatyja in prisostvoval nastopu dramskih umetnikov v okviru Kulturnih dni v Vodnikovi domačiji.
7. 2. se je glavni tajnik udeležil podelitve Prešernovih nagrad v letu 1990 v veliki dvorani CD v Ljubljani in podelitve Prešernovih nagrad študentom Univerze E. Kardelja na Univerzi; sta se predsednik in glavni tajnik udeležila osrednje republiške proslave ob 8. februarju — slovenskem kulturnem prazniku in podelitve Prešernovih nagrad v Cankarjevem domu.



8. 2. je predsednik v imenu SAZU pozdravil udeležence na otvoritvi 25. podiplomskega tečaja iz kirurgije za zdravnike splošne medicine na Medicinski fakulteti v Ljubljani, bil na otvoritvi razstave »Slovenske slovnice od Bohoriča do Breznika« v NUK in na slovesni izročitvi državnega odlikovanja Prešernovi družbi v Skupščini SRS.
9. 2. se je glavni tajnik udeležil na JAZU pripravljalnega sestanka za simpozij o Jasenovcu oz. žrtvah fašističnega terorja na tleh Jugoslavije. (MO za žrtve fašističnega terorja na tlu Jugoslavije.)
10. 2. je predsednik prisostvoval izročitvi državnih odlikovanj 4 zaslužnim javnim delavcem na Predsedstvu SRS.
14. 2. je bil predsednik na svečani otvoritvi razstave Maksa Fabijanija »Nove meje arhitekture« v Cankarjevem domu.
16. 2. seja predsedstva SAZU; se je predsednik udeležil otvoritve retrospektivne razstave Franceta Pavlovca v Moderni galeriji.
23. 2. skupščina SAZU.
1. 3. je bil predsednik na seji slovenske skupine Pugwash, kjer je poročal o udeležbi na lanski konferenci gibanja Pugwash v Dagomysu v SZ.
7. 3. je bil predsednik na seji odbora za sanacijo partizanske bolnice Franje na RK SZDL Slovenije in se udeležil slovesnosti ob 70-letnici Teološke fakultete v Ljubljani. je glavni tajnik zastopal SAZU na proslavi 10-letnice Znanstvenega inštituta Filozofske fakultete.
15. 3. se je predsednik udeležil predstavitve arheoloških izkopavanj v letu 1988 v dvorani SAZU.
20. 3. je imel podpredsednik Blinc razgovor v TV oddaji »Po poteh napredka« o vprašanih o razvoju znanosti pri nas. se je predsednik udeležil otvoritve sejma Alpe-Adria 89 na GR v Ljubljani.
22. 3. se je predsednik skupaj z glavnim tajnikom udeležil slovesnosti ob 70-letnici Filozofske fakultete v Cankarjevem domu.
27. 3. je bil predsednik skupaj z glavnim tajnikom na podelitvi Žagarjevih nagrad v Cankarjevem domu.
28. 3. je bil predsednik na predstavitvi novih publikacij II. razreda v dvorani SAZU.
- 30.—31. 3. simpozij »Problemi narodnih manjšin«. v marcu se je podpredsednik Blinc udeležil seje zveznega sklada za razvoj znanosti v Jugoslaviji. v marcu se je glavni tajnik udeležil seje predsedstva mestne konference SZDL.
4. 4. je bil predsednik na otvoritvi razstave Gerhardta Moswitzerja in Djordja Ivačkovića v Moderni galeriji.
6. 4. je predsednik z uvodnim govorom v imenu SAZU pozdravil udeležence mednarodnega seminarja v čast 80-letnice akad. Stojana Pretnarja v dvorani SAZU in zvečer priredil sprejem za referente in goste seminarja.
7. 4. se je glavni tajnik udeležil slovesne podelitve nagrad in priznanj dr. Jožeta Potrča 1989 v Skupščini SR Slovenije.

11. 4. je bil glavni tajnik na podelitvi Kidričevih nagrad in na otvoritvi razstave Inovacije '89.
13. 4. seja predsedstva SAZU;  
je bil predsednik na otvoritvi razstave »Likovni utrinek Makedonije« v Mestni galeriji.
17. 4. je imel predsednik uvodni govor na predstavitvi knjige prof. Oskarja Sakrauskega »Primus Truber: Deutsche Vorreden...« v dvorani SAZU in  
je govoril na podelitvi Plečnikovih nagrad in priznanj za leto 1988 v Narodni galeriji in se udeležil sprejema, ki ga je ob tej priložnosti priredila predsednica Skupščine mesta Ljubljane Nuša Kerševan.
18. 4. sta se predsednik in glavni tajnik udeležila slovesnosti ob 70-letnici Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani: podelitve univerzitetnih priznanj v prostorih Univerze, slavnostne akademije v Cankarjevem domu in sprejema, ki ga je priredil predsednik Predsedstva SRS Janez Stanovnik.
- 19.—21. 4. so bili predsednik, glavni tajnik in upravni direktor v Herceg Novem na seji Sveta akademij SFRJ.
22. 4. je bil predsednik v Haludovem-Malinska, kjer je v imenu SAZU prevzel odlikovanje veliki red časti, ki ga je podelil Red Sv. Fortunata Akademiji ob 50-letnici. Osebo je prejel Paracelsusovo medaljo in diplomu Evropskega združenja za raziskovanja in zdravljenja kroničnih bolečin.  
se je podpredsednik Kreft udeležil odkritja spomniske plošče akademiku Franu Zwitteru v Beli cerkvi na Dolenjskem.
24. 4. tiskovna konferenca »300 let Slave vojvodine Kranjske«.
25. 4. seja predsedstva SAZU.
26. 4. se je predsednik udeležil otvoritve razstave »Moša Pijade — življenje revolucionarja« v Galeriji revolucije, otvoritve razstave Borisa Kobeta v Galeriji Commerce in slavnostne seje RK SZDL Slovenije ob Dnevu O Fv Skupščini SR Slovenije.
- v aprilu je glavni tajnik sprejel na razgovor glavnega tajnika Univerze v Mariboru.
6. 5. je bil predsednik v Ajdovščini, kjer se je udeležil slovesne seje občinske skupščine in odkritja spominskega obeležja prvi slovenski vladi.
8. 5. se je predsednik udeležil slavnostnega zbora Skupščine mesta Ljubljane ob obletnici osvoboditve Ljubljane v Mestnem gledališču ljubljanskem in nato tudi sprejema v mestni hiši.
11. 5. je bil predsednik na svečani akademiji ob 15-letnici visokošolskega izobraževanja v organih za notranje zadeve v Domu Maksa Perca.
12. 5. se je predsednik udeležil otvoritve razstave Janeza Lenassija in kulturnega programa v okviru 17. mednarodne razstave mineralov in fosilov v Tržiču.
13. 5. je bil predsednik na koncertu mešanega zbora »Lipa zelenela je...« v Cankarjevem domu.
15. 5. je predsednik v prostorih Slovenijalesa v imenu SAZU podpisal pogodbo za sodelovanje pri prenovi vile SAZU na Bledu.
16. 5. je bil predsednik na tiskovni konferenci Državne založbe Slovenije ob izidu »Vodnika po Ljubljani« v Cankarjevem domu.
17. 5. je predsednik čestital dr. Janezu Drnovšku ob prevzemu funkcije predsednika Predsedstva SFRJ.

20. 5. je bil predsednik na otvoritvi centralnega objekta partizanskega Roga v Bazi 20.
22. 5. je bil predsednik na predstavitvi projekta »Slikarstvo 17. stoletja v Istri in njenem zaledju« v KIC Križanke in na podelitvi Tomšičevih nagrad in priznanj slovenskim novinarjem.
25. 5. je predsednik govoril na srečanju mladine in borcev NOV ob Dnevu mladosti pred osnovno šolo Janeza Kalana na Topolu (Katarina).
29. 5. se je predsednik udeležil slovesne otvoritve športnega prvenstva ljubljanskega korpusa na stadionu Vipava.
30. 5. je bil predsednik na podelitvi Levstikovih nagrad za leto 1988 v Cankarjevem domu,
- v maju se je glavni tajnik udeležil skupščine Veterinarskega društva Slovenije in prejel nagrado heroja Dušana Jereba.
2. 6. je bil predsednik na otvoritvi razstave »Partizanska bolnišnica Franja« v Domu JLA.
3. 6. je predsednik v imenu SAZU pozdravil občni zbor Zveze društev za varstvo okolja Slovenije v Klubu delegatov.
5. 6. je predsednik v imenu SAZU pozdravil udeležence na otvoritvi 39. kongresa združenja frankofonskih nevrokirurgov v Cankarjevem domu.
6. 6. je bil predsednik na podelitvi Vidmarjevih plaket v Elektroištitutu »Milan Vidmar«.
7. 6. se je predsednik udeležil otvoritve Letne šole Iskre Delta v Cankarjevem domu.
8. 6. je bil predsednik na otvoritvi razstave fotografij mladinskega natečaja »Ljubljana — podobe mesta in ulic« v KIC Križanke.
9. 6. se je glavni tajnik udeležil seje Komisije za medakademijsko sodelovanje Sveta akademij, ki je zasedala v Zagrebu.
- se je predsednik udeležil podelitve župančičevih nagrad v Skupščini mesta Ljubljane.
11. 6. je bil predsednik na prireditvi Fotoantika v Križankah.
16. 6. se je predsednik udeležil otvoritve 18. mednarodnega grafičnega bienala v Moderni galeriji.
19. 6. se je predsednik udeležil otvoritve slik ob 45-letnici vojaškega orkestra v Domu JLA in zvečer slavnostnega koncerta ter podelitve priznanj v Cankarjevem domu.
20. 6. seja predsedstva SAZU.
- se je predsednik udeležil ustanovnega občnega zbora Trubarjevega društva v dvorani SAZU.
22. 6. slovesna skupščina SAZU s podelitvijo diplom novim članom.
24. 6. je predsednik skupaj z drugimi člani VI. razreda za medicinske vede obiskal partizanske bolnišnice Zg. Hrastnik in v Beli Krajini.
26. 6. je bil predsednik na otvoritvi 12. jugoslovanskega baletnega bienala in 37. mednarodnega poletnega festivala v Križankah.
27. 6. je predsednik prevzel priznanje, ki ga je Skupščina skupnosti spominskega območja Žumberak—Gorjanci podelila SAZU.
28. 6. se je predsednik udeležil slovesnega začetka mednarodnega slovenističnega simpozija »Obdobje slovenskega narodnega preporoda« in pozdravil udeležence v imenu SAZU na Univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani,

- se je podpredsednik Kreft udeležil otvoritve mednarodnega slavističnega simpozija »Obdobje slovenskega narodnega preporoda« na Univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani.
29. 6. žalna seja za pok. akad. Borisom Merharjem v dvorani SAZU. je bil predsednik na otvoritvi retrospektivne razstave »Nande Vidmar« v Galeriji revolucije v Ljubljani.
29. 6. se je podpredsednik Kreft udeležil seje sveta za kulturo pri SZDL.
30. 6. se je predsednik udeležil podelitve nagrad in priznanj za najuspešnejše inovativne dosežke v letu 1988 v Skupščini mesta Ljubljane.
3. 7. se je podpredsednik Kreft udeležil začetka 25. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture na Filozofski fakulteti v Ljubljani.
5. 7. se je predsednik udeležil predstavitve 4. knjige Enciklopedije Jugoslavije v slovenščini v dvorani SAZU in je bil na tiskovni konferenci ob predstavitvi dvojezične knjige »Traces d'amitie — Po sledovih prijateljstva« v Francoskem kulturnem centru Charles Nodier v Ljubljani.
7. 7. se je predsednik udeležil prireditve ob 200-letnici francoske revolucije: otvoritvene razstave »Liberte, egalite — prostost, enakost« v KIC Križanke, odkritja spominske plošče na »Plečnikovem zidu«, sprejema, ki sta ga ob slovesnostih priredila veleposlanik Michel Chatelais in generalni konzul Francije Bernard Demange v Križankah in koncerta orkestra Slovenske filharmonije v Križankah.
22. 7. je bil predsednik na osrednji republiški proslavi ob 22. juliju — Dnevu vstaje slovenskega naroda v Skupščini SRS.
28. 7. so se predsednik, glavni tajnik in akad. E. Cevc udeležili odkritja spominske plošče Josipu Nikolaju Sadnikarju v Kamniku; glavni tajnik in akad. Cevc sta govorila na otvoritvi.
7. 9. je bil predsednik na otvoritvi razstave »Ljubljana — nastanek srednjeveške naselbine« v KIC Križanke in na seji častnega odbora in odbora pokroviteljev razstave »150 let fotografije na Slovenskem« na Izvršnem svetu SRS in zvečer na otvoritvi te razstave v Metni galeriji Ljubljana.
8. 9. je bil predsednik na sestanku s podpisniki samoupravnega sporazuma za sanacijo stavb SAZU v dvorani Akademije.
11. 9. se je glavni tajnik udeležil otvoritve 6. kongresa mikrobiologov Jugoslavije v Mariboru.
12. 9. se je predsednik kot član častnega odbora udeležil zaključka mednarodnega strokovnega posvetovanja »Evropski elektroenergetski tokovi danes in v perspektivi«, ki ga je ob svoji 40-letnici organiziral IB Elektroprojekt v Cankarjevem domu in se udeležil otvoritve razstave »Mi mladi« v Narodni galeriji.
18. 9. je bil predsednik na sprejemu, ki ga je dr. Pavlu Štularju ob prejemu visokega mednarodnega priznanja priredil Erik Vrenko, predsednik Republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost in tehnologijo, na Izvršnem svetu SRS.
- se je glavni tajnik udeležil svečanosti ob dnevu Univerze v Mariboru in pozdravil univerzo v imenu SAZU.
22. 9. se je glavni tajnik udeležil otvoritve III. kongresa biosistematikov v Gozdu Martuljku in jih pozdravil v imenu SAZU.

25. 9. žalna seja za pok. akad. Stojanom Cigojem v dvorani SAZU.
27. 9. je bil predsednik na sprejemu, ki ga je ob 70-letnici dr. Vladimira Bračiča priredil predsednik Izvršnega sveta SRS Dušan Šinigoj v prostorih IS SRS.
29. 9. je predsednik sprejel na poslovilni obisk dosedanjega podpredsednika Izvršnega sveta SRS dr. Borisa Frleca, ki je bil imenovan za veleposlanika SFRJ v ZRN.  
se je glavni tajnik udeležil otvoritve Univerzitetne knjigarne v Ljubljani.
2. 10. je bil predsednik na otvoritvi mednarodnega sejma »Sodobna elektronika 89« na Gospodarskem razstavišču Ljubljana.
4. 10. se je predsednik udeležil otvoritve posvetovanja »Vizualna dokumentacija in komentar« v dvorani SAZU.
5. 10. je imel predsednik razgovor za Društvo Ex libris Sloveniae na Filozofski fakulteti v Ljubljani.
6. 10. je predsednik govoril na otvoritvi razstave »100 let slovenske jarmarske organizacije« v KIC Križanke.  
je bil predsednik na razgovoru pri predsedniku Izvršnega sveta SRS Dušanu Šinigoju zaradi financiranja in drugih zadev SAZU.
9. 10. je predsednik osebno čestital akad. Josipu Vidmarju za 94. rojstni dan.
12. 10. je bil glavni tajnik v Novem Sadu na sestanku članov medicinskih razredov jugoslovanskih akademij.
20. 10. se je podpredsednik Kreft udeležil Borštnikovega srečanja v Mariboru.
- 26.—27. 10. je bila seja predsedstva Sveta akademij v Lipici, ki so se je udeležili podpredsednik Blinc, glavni tajnik Batis in direktor Plavc.
2. 11. je bil predsednik na koncertu ansambla 415 International Klemena Ramovša v Galeriji Eurna.
6. 11. je bil predsednik na otvoritvi jugoslovanske razstave robotizacije JUROB 89 na Gospodarskem razstavišču Ljubljana.
7. 11. se je podpredsednik Kreft udeležil predstavitve knjige dr. Vlada Valenčiča »Zgodovina ljubljanskih uličnih imen« v KIC Križanke.
8. 11. sta bila predsednik in glavni tajnik na otvoritvi razstave »Rekonstrukcije slovenskih kmečkih nož« v Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani.
9. 11. sta bila predsednik in podpredsednik Kreft na otvoritvi razstave »Joan Miró« v gradu Tivoli.  
je bil predsednik na otvoritvi razstave »Ferdo Vesel (1861—1946)« v Narodni galeriji in  
se je udeležil otvoritve simpozija »Začetki povojnega zobozdravstva« v Slovenskem zdravniškem društvu in pozdravil udeležence.
10. 11. je predsednik vodil sejo programskega sveta Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda v dvorani SAZU.
14. 11. je bil predsednik na otvoritvi 9. slovenskega knjižnega sejma v Cankarjevem domu.
15. 11. sta bila predsednik in glavni tajnik na predstavitvi 3. knjige Enciklopedije Slovenije v Cankarjevem domu.
16. 11. se je predsednik udeležil otvoritve 6. slavističnega srečanja ljubljanske in celovške univerze na Filozofski fakulteti in pozdravil udeležence v imenu SAZU.
20. 11. je imel predsednik razgovor pri predsedniku Predsedstva SRS Janezu Stanovniku.

21. 11. seja predsedstva SAZU.
22. 11. žalna seja za pok. akad. Božidarjem Jakcem.
23. 11. je bil predsednik na slavnostni seji ob 30-letnici ustanovitve Inštituta za novejšo zgodovino na Skupščini mesta Ljubljane.
24. 11. se je predsednik udeležil sestanka članov Ordre de Saint Fortunat, sekcije za Jugoslavijo, na Bledu in imel ob tej priložnosti tudi predavanje na temo: Kakovost življenja in negovanje vsega dobrega in lepega.
27. 11. se je predsednik udeležil izročitve državnega odlikovanja prof. dr. Ivu Fabincu na Predsedstvu SRS in bil na proslavi 80-letnice poleta pionirja slovenskega letalstva Edvarda Rusjana v Smeltu.
4. 12. se je predsednik udeležil otvoritve razstave »70 let geografije na ljubljanski univerzi« na Filozofski fakulteti in ob tej priložnosti pozdravil udeležence v imenu SAZU in otvoritve razstav »Tizian — restavriranje poliptiha iz dubrovniške katedrale« v Narodni galeriji in »Obnova arhitekturne dediščine Dubrovnika« v KIC Križanke in sprejel delegacijo mesta Dubrovnika, ki je ob tej priložnosti obiskala Ljubljano.
5. 12. je bil predsednik na tiskovni konferenci Prešernove družbe v Ljubljanski banki.
6. 12. tiskovna konferenca ob zaključku slovesnosti ob 300-letnici izida Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske v letu 1989. se je predsednik udeležil svečane proslave 40-letnice Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij Ljubljana v Cankarjevem domu.
7. 12. je predsednik pozdravil udeležence na otvoritvi simpozija »300 let Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske« v dvorani SAZU, je bil na sestanku delovnega predsedstva 3. zbora slovenskih kulturnih delavcev, ki bo februarja meseca 1990 na Bledu, in bil na tem sestanku na RK SZDL Slovenije izvoljen za predsednika zbora in na otvoritvi razstav »Otroška vozila« na Gospodarskem razstavišču Ljubljana in »Šest ameriških umetnikov iz zbirke Visconti Fine Art« v Mestni galeriji Ljubljana.
- 7.—8. 12. simpozij »300 let Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske«.
10. 12. je bil predsednik na humanitarni prireditvi ob vstopu mesta Ljubljane v evropsko gibanje »Zdrava mesta« ter si ogledal tudi priložnostno prodajno razstavo slik v Cankarjevem domu.
13. 12. je bil predsednik skupaj z glavnim tajnikom in upravnim direktorjem v Novem Sadu na seji Sveta akademij SFRJ in ob tem tudi na slovesnosti ob 10-letnici VANU.
18. 12. je predsednik vodil sestanek delovnega predsedstva za 3. zbor slovenskih kulturnih delavcev na RK SZDL Slovenije in je bil na proslavi Dneva človekovih pravic na Univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani.
19. 12. žalna seja za pok. akad. Jankom Jurančičem. je bil predsednik na slovesni podelitvi priznanj ob Dnevu JLA v prostorih Predsedstva SRS.
20. 12. je bil predsednik na otvoritvi razstave »Narava na jugoslovanskih znamkah« v Prirodoslovnem muzeju Slovenije in zvečer na slovesni prireditvi ob Dnevu JLA v Cankarjevem domu.
21. 12. je predsednik sprejel predstavnike mesta Ljubljane, ki so mu voščili ob Novem letu,



- je bil v Idriji, kjer se je udeležil predstavitve fotomonografije dr. Rafaela Podobnika in je čestital prof. Borisu Sketu ob izvolitvi za rektorja ljubljanske univerze.
- 22.—23. 12. je bil predsednik na 11. kongresu ZKS v Cankarjevem domu.
27. 12. je bil predsednik na sprejemu, ki ga je za lektorje slovenskega jezika na univerzah v tujini, priredil direktor ZAMTESA Franc Razdevšek v Vili Podrožnik in ob tej priložnosti izročil lektorjem nekaj publikacij SAZU ter na otvoritvi razstave »Grupa 69« v Galeriji Tivoli in razstave članov Društva oblikovalcev Slovenije v Likovnem razstavišču Richard Jakopič.
28. 12. je predsednik s člani ožjega predsedstva priredil novoletni sprejem za akademike in delavce DS SAZU in ZRC SAZU v dvorani SAZU.
28. 12. sta se predsednik in glavni tajnik udeležila slavnostne predstave »Ta veseli dan ali Matiček se ženi« ob 200-letnici slovenskega gledališča v Mestnem gledališču ljubljanskem.

### TISKOVNE KONFERENCE

28. 3. Tiskovna konferenca — predstavitev novih publikacij: Zbornik razprav iz slovenskega jezikoslovja, Tinetu Logarju ob 70-letnici, Splošnoslovanski lingvistični atlas, Fonetično-gramatična serija, prvi zvezek, 1988, Čopovi galicijski dopisniki, Korespondence pomembnih Slovencev 9.
17. 4. Tiskovna konferenca ob izidu publikacije Oskarja Sakrauskega: Primus Truber, Deutsche Vorreden zum slowenischen und kroatischen Reformationswerk.
11. 5. Tiskovna konferenca I. razreda SAZU: Monumenta artis musicae Sloveniae, zvezka XII in XIII, Zbornik »Glasbeni klasicizem in njegov odmev na Slovenskem«, Dragotin Cvetko, Fragment glasbene moderne (iz Pisem Slavku Ostercu), Ana Lavrič, Vloga ljubljanskega škofa Tomaža Hrena v slovenski likovni umetnosti.
16. 6. Tiskovna konferenca IV. razreda SAZU: Razprave IV. razreda, XXIX, 1989, Geografski zbornik, XXVIII, 1988, Krasoslovni zbornik, XVII, 1989.
19. 6. Tiskovna konferenca II. razreda SAZU: Razprave II. razreda, 12. zvezek, 1989, Traditiones, 17. zvezek, 1988.
23. 6. Tiskovna konferenca I. razreda SAZU: Filozofski vestnik za leto 1989, prva številka.

### DOGODKI V ZVEZI S TUJINO

9. 2. je predsednik sprejel veleposlanika Avstrije v Jugoslaviji dr. Paula Leiferja, ki je v spremstvu gen. konzula Avstrije dr. Antona Kerna prišel na delovni obisk na SAZU.



16. 2. je predsednik čestital predsedniku Kitajske akademije družbenih ved Hu Shengu ob ponovni izvolitvi za predsednika Akademije.
24. 2. sta predsednik in gl. tajnik sprejela prof. Oskarja Sakrauskega z Dunaja.
17. 3. je bil podpredsednik Blinc v Zagrebu na seji generalne skupščine Evropske fizikalne družbe.
18. 3. se je predsednik udeležil zaključka Dnevo italijanskih Slovencev »Modrina in prod« v Cankarjevem domu.
- 13.—14. 3. je bil predsednik skupaj z akad. F. Bernikom na Dunaju, kjer sta se udeležila predstavitve knjige prof. Oskarja Sakrauskega: Primus Truber Deutsche Vorreden zum slowenischen und kroatischen Reformationswerk« v Avstrijski akademiji znanosti.
3. 4. je bil podpredsednik Blinc v Sieni na mednarodni konferenci MECO.
- 7.—11. 4. je bil predsednik v Halle (NDR), kjer se je udeležil letne skupščine Nemške akademije naravoslovcev Leopoldina.
13. 4. je bil predsednik na sprejemu v Ameriškem centru Ljubljana, ki ga je ob obisku ameriškega veleposlanika Warrena Zimmermanna priredil generalni konzul ZDA Michael Einik.
14. 4. se je podpredsednik Blinc udeležil zasedanja izvršnega odbora združenja AMPERE.
17. 4. se je podpredsednik Blinc na povabilo kanadske vlade udeležil seje komisije ekspertov za pregled znanstvenih programov.
29. 3.—1. 4. sta bila predsednik in upravni direktor v Sovjetski zvezi, kjer sta se v Minsku udeležila slovesnosti ob 60-letnici Akademije znanosti Beloruske SSR. Na slovesnosti je imel predsednik priložnostni govor in izročil kot darilo SAZU beloruski akademiji grafiko akad. B. Jakca.
4. 5. je bil predsednik na sprejemu, ki ga je ob nacionalnem prazniku priredil generalni konzul ČSSR Jan Surkoš v Klubu delegatov in se je udeležil slovesne izročitve mape z deli 25 abstraktnih umetnikov, ki jih je izročil Narodni galeriji avstralski ambasador v Jugoslaviji Francis Milne.
5. 5. se je predsednik srečal s kardinalom Paulom Poupardom, predsednikom vatikanskega sveta za neverujoče, ki je bil na obisku v Sloveniji.
9. 5. je predsednik sprejel prof. René Remonda, predsednika francoske nacionalne fundacije za politične vede in nato tudi prisostvoval njegovemu predavanju v okviru proslav ob 200-letnici francoske revolucije v dvorani SAZU.
16. 5. se je podpredsednik Blinc udeležil srečanja v okviru sodelovanja sveta akademij in NAS ZDA.
18. 5. je bil predsednik na sprejemu, ki ga je ob prihodu novega francoskega ambasadorja v Jugoslaviji priredil generalni konzul Francije Bernard Demange v Francoskem kulturnem centru v Ljubljani.
19. 5. je predsednik sprejel zun. dop. člana C.N.R. Raa iz Indije, ki je bil s soprogo na obisku v Sloveniji.
29. 5. je podpredsednik Blinc predaval na Dunaju.
1. 6. je bil predsednik na sprejemu, ki ga je ob nacionalnem prazniku Italije priredil generalni konzul Italije Salvatore Cilento v hotelu Lev in

- je predsednik sprejel zun. dop. člana Borisa Drujana iz Venezuele, ki je bil s soprogo na obisku v Sloveniji.
- 4.—10. 6. je bil podpredsednik Blinc v Ottawi na zasedanju Komisije za pregled znanstvenih projektov.
14. 6. je bil predsednik na predstavitvi izbora jedkanic iz ateljeja Maurice Felt iz Pariza v galeriji Feniks.
24. 7. je bil predsednik na otvoritvi mednarodnega simpozija »Dostojevski in 20. stol.« na Univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani.
27. 7. je predsednik čestital novemu vodstvu Britanske akademije v Londonu.
7. 9. sta predsednik in glavni tajnik sprejela prof. Davida Ollisa z univerze v Sheffieldu, ki je bil gost akad. M. Tišlerja na FNT.
14. 9. se je glavni tajnik udeležil sprejema v okviru korejskih dni, ki ga je priredil dr. Kim Seong Jin, predsednik mednarodnega združenja za kulturo Koreje, v Holiday Inn.
17. 9. se je predsednik udeležil predstave južnokorejskih umetnikov »Zgodba o deklici Shim Chong« v Cankarjevem domu.
- 19.—23. 9. je bil predsednik v Salzburgu, kjer se je udeležil 68. kongresa Nemškega združenja za sodno medicino.
- 9.10. sta predsednik in glavni tajnik skupaj s člani II. razreda sprejela novega zunanjega dopisnega člana Gunnarja Olafa Svaneja in mu izročila člansko diplomu.
- 6.11. je bil predsednik na sprejemu, ki ga je ob 72-letnici Velike oktobrske revolucije priredil generalni konzul ZSSR v Zagrebu Viktor Neskubo v hotelu Slon v Ljubljani.

## PREDAVANJA

Dr. Boštjan Žekš, dopisni član SAZU, je predaval 9. januarja. Naslov predavanja: *Tekoči kristali v živi in neživi naravi.*

Dr. Miha Tišler, redni član SAZU, je predaval 12. aprila.

Naslov predavanja: *Vloga in pomen sekundarnih organskih presnovnin.*

Dr. Olaf G. Svane, zunanji dopisni član SAZU, je predaval 9. oktobra.

Naslov predavanja: *Najstarejše skandinavske izposojenke v ruščini.*

Dr. Lujo Šuklje, redni član SAZU, je predaval 15. novembra.

Naslov predavanja: *Konsolidacija nelinearnih viskoznih tal.*

## SVET AKADEMIJ ZNANOSTI IN UMETNOSTI SFRJ

Svet akademij znanosti in umetnosti SFRJ je v letu 1989 imel dve plenarni seji in dve seji predsedstva ter po dve seji Komisije za mednarodno in Komisije za medakademijsko sodelovanje.

Na seji Sveta v Herceg Novem, bila je 20. in 21. aprila 1989, je predsednik CANU akad. Mirčeta Djurović seznanil navzoče z delom in programom CANU. Posebno pozornost je posvetil strategiji tehnološkega razvoja Črne Gore, organiziranosti znanstvenoraziskovalnega dela v Črni Gori, odboru za ekologijo in projektu »Zaščita človekovega okolja v Črni Gori«. Velike težave, ki jih imajo

v izdajateljskih dejavnostih, so predvsem v dejstvu, da se stroški tiskanja in cene papirja hitreje večajo kakor vsota denarja, ki ga prejemajo od republiškega proračuna in drugih virov. Poročilo je sledila razprava, v kateri so predstavniki Črnogorske akademije znanosti in umetnosti odgovarjali na konkretno postavljena vprašanja.

Na seji Sveta so sprejeli zaključni račun za leto 1988 ter program dela s finančnim načrtom za leto 1989. V nadaljevanju je Svet razpravljal o poročilu Komisije za medakademijsko sodelovanje, v katerem je bila podrobnejša analiza dela medakademijskih odborov. Ugotovljeno je bilo, da nekateri že dalj časa niso aktivni. Zato naj akademije, pri katerih so ti odbori, ugotovijo vzroke neaktivnosti. Posebna pozornost je v razpravi bila namenjena varstvu okolja ter naravne in kulturne dediščine. Ugotovljeno je bilo, da akademije, vsaka na svoj način, obravnavajo te probleme, ter jim tako tudi v skladu s potrebo in možnostjo dajejo večji ali manjši poudarek. Predsedniki akademij so se na tej seji dogovorili, da bi s problemi stroke in dela Sveta akademij seznanili člane Predsedstva SFRJ, z željo, da bi se nepotrebne ovire pri kreiranju in izvajanju znanstvene in umetniške politike v Jugoslaviji v največji možni meri odpravile. Sprejeto je bilo poročilo centralne redakcije časopisa Bulletin Scientifique skupaj s finančnim poročilom za leto 1988 in predlogom za leto 1989. Dogovorili so se, da bo v letu 1989 znanstveni simpozij »Francoska revolucija — ljudske pravice in politična demokracija 200 let kasneje«. Simpozij bo jeseni 1989 v Zagrebu in v organizaciji JAZU.

Komisija za mednarodno sodelovanje je predložila zapisnik seje prejšnjega dne, na kateri so obravnavali sodelovanje z Akademijo znanosti ZSSR, Akademijo znanosti Indije, Madžarsko akademijo znanosti ter Evropsko znanstveno fondacijo v Strasburgu. Potrdili so protokol o znanstvenem sodelovanju med SAZUJ in Akademijo znanosti DDR, ki je bil podpisan 30. marca 1989. Na koncu te točke dnevnega reda je Svet potrdil predlog komisije za razdelitev tednov brezdevizne zamenjave in določil višino naših dnevnic za goste iz tujine.

Po končani seji so člani Sveta akademij obiskali Inštitut za fizikalno medicino in rehabilitacijo »Dr. Sima Milošević« v Herceg Novem, kjer so jim predstavniki Inštituta podrobneje razložili delo in uspehe ter težave Inštituta.

Druga seja Sveta je bila 15. decembra 1989 v Novem Sadu in je sovpadala s proslavo 10-letnice obstoja Vojvodinske akademije znanosti in umetnosti. Na proslavi je sedanji predsednik Akademije akademik dr. Miroslav Radvanović podal izčrpen pregled dosedanjega dela Akademije. Od začetnih organizacijskih težav je prešel na, v zadnjem času, zelo uspešne in odmevne projekte s področja biologije, medicine in matematike. Tudi njih tare pomanjkanje denarja za tisk, vendar z velikimi naporii uspevajo tiskati in izdati z načrtom predvidena dela.

Druga točka dnevnega reda se je bila namenjena poročilu »Vloga, značaj in razvoj izobraževalnega sistema v SFRJ«, ki ga je pripravila VANU. Razprava po tem poročilu je bila zelo temeljita in kritična. Poseben poudarek je bil na zelo pomanjkljivi srednješolski izobrazbi. Z zaključki te razprave bodo predstavniki SAZUJ, poleg drugih akutnih problemov s področja znanosti in delovanja akademij, seznanili člane Predsedstva SFRJ na bližnjem sestanku. Pri medakademijskem sodelovanju so člani Sveta poslušali poročilo o delu MO za zoonoze, MO za onkologijo ter predloge za osnovanje dveh novih odborov s področja medicine. Predsednik Komisije za mednarodno sodelovanje je poročal o organizaciji mednarodnega simpozija o Ivu Andriću v organizaciji Akademije znanosti in umetnosti Bosne in Hercegovine, o mednarod-

nem simpoziju »Življenje in delo Ivana Gundulića« v organizaciji JAZU in o minulem skupnem simpoziju NAS—SAZUJ z naslovom »Uvajanje rezultatov znanstvenega raziskovanja v prakso«, ki ga je organizirala Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti. Pred koncem te točke dnevnega reda so se člani Sveta še pogovorili o problemih sodelovanja z akademijami ČSSR, Bolgarije, Romunije in Avstrije.

Seje predsedstva Sveta akademij so bile 15. junija 1989 na Kopaoniku v organizaciji Srbske akademije znanosti in umetnosti ter 27. oktobra 1989 v Lipici v organizaciji Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Na seji predsedstva na Kopaoniku je predsednik Srpske akademije znanosti i umetnosti akademik Dušana Kanazir podal obširen pregled dela Akademije na projektih v akademiji, kakor tudi dela na 45 mikro projektih za strateški razvoj Srbije. V teh projektih se povezujejo z industrijo v mestih zunaj Beograda, da bi tako zajeli tudi strokovnjake iz neposredne proizvodnje. Projekti so s področja novih materialov, biomedicine in elektronike. Tako bo Akademija povezovala univerzitetne in industrijske institute vseh večjih centrov Srbije. Nadalje so predsedniki razpravljali o vprašanih, katerih naj bi se dotaknili na predvidenem razgovoru s člani predsedstva SFRJ. V nadaljevanju seje so se predsedniki seznanili s problemi dela akademikov po odhodu v pokoj, problemu določanja pokojnin v posameznih republikah, prostorih za delo po upokojitvi in podobno.

Po končani seji so si udeleženci seje ogledali kulturnozgodovinski spomenik samostan Studenica, v katerem so bile v zadnjem času uspešno restavrirane freske, nastale od 16. do 18. stoletja.

Seja v Lipici je bila posvečena temi »Stanje znanosti in znanstvenih kadrov v SFRJ«, ki jo je pripravil podpredsednik SAZU akademik Robert Blinc. V približno polurnem predavanju je z izvirnimi podatki podkrepil zaključke, kako zaostajamo za drugimi državami sveta in smo prav pri dnu razpredelnice razvitosti, v inozemstvu citiranih znanstvenikov, objavljenih in sprejetih patentov, ob nenormalno visokem številu prijavljenih raziskovalcev na 10 000 prebivalcev. Zaskrbljujoč je tudi podatek o višini denarja, vložnega v raziskovanje, šolanje mladih raziskovalcev, nabavo znanstvene in druge inštitutske opreme ter strokovne literature. Primerjava teh istih podatkov v okviru Jugoslavije samo potrjuje, da problemi, ki se pojavljajo v nekaterih predelih države, niso slučajni in brez osnove. V naslednjih točkah dnevnega reda so predsedniki akademij še razpravljali o problemih mednarodnega sodelovanja z akademijami ZSSR, Romunije in Bolgarije, navezave stikov z akademijami Zvezne republike Nemčije in akademijami Italije. Poseben problem je inflacija, zato so na predlog sekretarja Sveta tov. Kanazirja razpravljali in tudi potrdili rebalans finančnega načrta Sveta in predložili dodatne kotizacije akademij, da bi Svet lahko normalno posloval. Popravljenе so bile višine dnevnic za tuje goste, ki pridejo v Jugoslavijo na osnovi mednarodnih pogodb Sveta akademij.

Po končani seji predsedstva Sveta so si udeleženci seje ogledali Černigojevo galerijo slik ter kobilarno Lipica.

V okvir Sveta akademij sodijo tudi sestanki sekretarjev akademij, na katerih se le-ti dogovorijo o tehnični izvedbi sklepov, sprejetih na organih Sveta, in drugo. Na teh sejah se pripravijo gradiva za seje Sveta tako, da s tem ne bi preveč obremenjevali dela organov Sveta akademij. V letu 1989 so bile tri seje sekretarjev.

## **IZMENJAVA RAZISKOVALCEV V OKVIRU SVETA AKADEMIJ ZNANOSTI IN UMETNOSTI SFRJ**

### **AVSTRIJA**

---

- Dr. Marjan Dolgan, ZRC SAZU, je aprila v 7 dneh obiskal graško in dunajsko univerzo ter akademijo na Dunaju,  
dr. Jurkica Kidrič, KIBK, je bila maja 4 dni na graški univerzi,  
dr. Andrej Pleterski, ZRC SAZU, je bil maja 7 dni na Inštitutu za arheologijo AZ na Dunaju,  
akad. Matija Drovenik, SAZU, je bil junija 3 dni na AZ na Dunaju,  
mag. Vincenc Rajšp, ZRC SAZU, je bil julija 6 dni na AZ na Dunaju,  
dr. Jože Brumen, Pedagoška akademija Maribor, je bil 3 dni v avgustu na zasedanju fizikov v Altmünstru, Traunsee,  
Matej Gabrovec, dipl. geograf, ZRC SAZU, je bil oktobra 4 dni na univerzi v Salzburgu,  
akad. Sergij Vilfan, SAZU, je bil oktobra 4 dni na AZ na Dunaju,  
mag. Stane Granda, ZRC SAZU, je delal novembra 6 dni v dunajskih državnih arhivih,  
mag. Jurij Fikfak, ZRC SAZU, je bil novembra 6 dni na AZ na Dunaju,  
dr. Andreas Moritsch, AZ Dunaj, je bil septembra 16 dni na Zgodovinskem inštitutu M. Kosa ZRC SAZU, Filozofski fakulteti in vmes 5 dni na AZ BiH,  
dr. Christine Ertel je oktobra 12 dni delala v muzeju na Ptujju.  
10 slovenskih raziskovalcev je porabilo 50 dni, 2 avstrijska raziskovalca pa 28 dni.

### **BOLGARIJA**

---

- Dr. Kina Aladžova-Hriščeva je bila maja 14 dni gost SAZU in dop. člana dr. M. Pleničarja,  
1 bolgarska raziskovalka je porabila 14 dni.

### **ČSSR**

---

- Branko Pavlin, dipl. geograf, IGU, je bil septembra 11 dni na Slovaški akademiji znanosti v Brnu,  
mag. Eva Holz, ZRC SAZU, je bila oktobra 5 dni na 23. zasedanju Mešane češkoslovaško-jugoslovanske zgodovinske komisije v Brnu,  
dr. Antonin Vaishar se je kot gost IGU udeležil maja 7 dnevnega zasedanja II. češkoslovaško-jugoslovanskega posvetovanja s področja geografije,  
dr. Jiri Pavel in Ladislav Stupka, dipl. ing., sta bila oktobra 7 dni na IJS,  
dr. Ondrej Kadlec je bil novembra 7 dni gost akad. D. Hadžija na KIBK in v Leku,  
dr. Pavla Vrbova je bila decembra 7 dni gost Katedre za matematiko in mehaniko FNT.  
2 slovenska raziskovalca sta porabila 16 dni, 5 češkoslovaških raziskovalcev pa 35 dni.

### **KITAJSKA**

---

- Dr. Silvo Devetak, Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani, je bil v oktobru oz. novembru 21 dni na Kitajski akademiji znanosti.  
1 slovenski raziskovalec je porabil 21 dni.

- Dr. Marjan Senjur, Ekonomska fakulteta, je bil marca 5 dni na Ekonomskem inštitutu AZ v Budimpešti,
- dr. Peter Stegnar in Jože Novak, dipl. ing. IJS, sta bila maja 2 dni na Inštitutu za izotope MAZ,
- mag. Marija Stanonik, ZRC SAZU, je bila junija 7 dni na Etnografskem kongresu ISFNR v Budimpešti,
- akad. Ivan Gams se je avgusta v 10 dneh udeležil Speleološkega kongresa v Budimpešti in obiskal Inštitut za geografijo MAZ,
- dr. Katica Drobne, ZRC SAZU, se je avgusta v 14 dneh udeležila Mikropaleontološkega simpozija v Sümegu in Geološkega srečanja v Budimpešti,
- dr. Danica Hanžel in mag. Marko Hanžel, KIBK, sta bila septembra 10 dni na mednarodni konferenci Application of Mössbauer Effect, Centralnem raziskovalnem inštitutu za fiziko MAZ in na univerzi v Budimpešti,
- dr. Vekoslav Potočnik, Ekonomska fakulteta, je bil septembra 6 dni na Ekonomskem inštitutu MAZ,
- Nevenka Hrovatin-Vodopivec, dipl. oec., Ekonomska fakulteta, je bila septembra 6 dni na Ekonomskem inštitutu MAZ,
- dr. Andrej Kumar, Ekonomska fakulteta, je bil septembra 5 dni na Ekonomskem inštitutu MAZ,
- dr. Boris Velenšek in dr. Marin Bajd, Turboinštitut, sta bila septembra 4 dni na Tehnični univerzi v Budimpešti,
- mag. Alenka Ložar-Podlogar, ZRC SAZU, je bila oktobra 6 dni na zasedanju DEMOS v Budimpešti,
- akad. Ludvik Gyergyek, Fakulteta za elektrotehniko in računalništvo, je bil decembra 8 dni na Akademiji znanosti v Budimpešti,
- Rok Pavlin, dipl. ing., Turboinštitut, je bil decembra 5 dni na Tehnični univerzi v Budimpešti,
- dr. Istvan N. Kiss je bil maja 7 dni gost Zgodovinskega inštituta M. Kosa ZRC SAZU,
- Nandor Buchmüller, Lajos Almasi in Peter Börden, Centralni raziskovalni inštitut za fiziko v Budimpešti, so bili maja 7 dni na Elektrofakulteti v Ljubljani,
- Imrene Szuba je bila junija 10 dni na Ekonomski fakulteti v Ljubljani,
- Atilla M. Konkol, dipl. ing., dr. Andreas E. Vladar in dr. Janos L. Labar so bili julija 7 dni na Inštitutu za elektroniko in vakuumsko tehniko v Ljubljani,
- dr. Eva Somogyi je bila septembra 7 dni na Zgodovinskem inštitutu M. Kosa ZRC SAZU,
- dr. Ilona Kovacs je bila oktobra 7 dni na XII. mednarodni konferenci s področja ekonomije v Novi Gorici,
- dr. Laszlo Pavlovsky je bil oktobra 14 dni na IJS,
- dr. Melinda Gurszkyne-Egeto je bil oktobra 14 dni na Inštitutu za slovensko narodopisje ZRC SAZU,
- dr. Gyorgy Enyedi in dr. Jozef Toth, predstojnik oddelka za stike s tujino MAZ, sta bila decembra 3 dni na 70-letnici Geografskega inštituta na Filozofski fakulteti v Ljubljani.
- 16 slovenskih raziskovalcev je porabilo 104 dni, 14 madžarskih raziskovalcev pa 107 dni.



## **NDR**

---

- Dr. Angelos Baš, ZRC SAZU, je bil maja 14 dni na Etnografskem inštitutu Nemške AZ,
- Nadja Zupan, IRK ZRC SAZU, je bila septembra 7 dni na Centralnem inštitutu za fiziko zemlje AZ NDR v Potsdamu,
- dr. Tomaž Kosmač, IJS, je bil 4 dni in dr. Miloš Komac 8 dni v oktobru na simpoziju Technical Ceramics in obiskala sta ZFW v Dresdenu,
- dr. Radovan Komel, Biokemijski inštitut MF, je bil oktobra v ZIMET v Jeni,
- dr. Tomaž Kosmač, dr. Miloš Komac, mag. Saša Novak in dr. Drago Kolar, IJS, so bili oktobra 7 dni na ZFW v Dresdenu,
- dr. Rita Bernhardt, AZ NDR, je bila junija 3 dni na Patofiziološkem inštitutu MF,
- dr. Stefan Ziegel, AZ NDR, je bil avgusta 13 dni na IJS;
- dr. Hans Jörg Täglic, AZ NDR, je bil septembra 6 dni na simpoziju v Portorožu, v organizaciji IJS,
- dr. Peter Lieckfeldt, Inštitut za kosmične raziskave AZ NDR, je bil oktobra 8 dni gost SAZU na sejmu elektronike v Ljubljani,
- dr. Otto Miersch, Inštitut za biokemijo rastlin AZ NDR, je bil oktobra 5 dni gost Inštituta za biologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani,
- dr. Waldemar Hermel, ZFW, je bil avgusta 11 dni gost IJS,
- dr. Birgit Gottschaldt, ZIMET, je bila oktobra 4 dni na Biokemijskem inštitutu MF v Ljubljani.
- 9 slovenskih raziskovalcev je porabilo 66 dni, 7 nemških raziskovalcev pa 50 dni.

## **POLJSKA**

---

- Mag. Marjan Ravbar, IGU, je bil junija 7 dni na obisku v Instytutu planowania przestrzennego PAN, Varšava.
- 1 slovenski raziskovalec je porabil 7 dni.

## **VELIKA BRITANIJA**

---

- Dr. Venčeslav Kaučič, KIBK, je bil septembra 30 dni v Kraljevem društvu v Londonu,
- akad. Zdravko Mlinar, FSNP, je bil oktobra 30 dni na Britanski akademiji v Londonu,
- dr. John Helliwell, Kraljevo društvo, je bil junija 7 dni na KIBK,
- dr. Mark Tester, Kraljevo društvo, je bil julija 30 dni na Patofiziološkem inštitutu MF,
- dr. David Tilley, Kraljevo društvo, je bil oktobra 8 dni na IJS.
- 2 slovenska raziskovalca sta porabila 60 dni, 3 angleški raziskovalci pa 45 dni.

## **ZDA**

---

- Dr. Andrej Petrič, FNT, je bil v juniju in juliju 8 tednov na univerzi v Salt Lake City.
- dr. Alan Kinkead je bil 6 mesecev v IJS,
- Udeleženci workshopa dr. William Howard, Glenn Schweitzer, Norman Neureiter, Jeanette Grasselli, Richard Spriggs in Kenneth Bishop so bili maja 1 dan na obisku v Iskri v Kranju, Krki v Novem Mestu in na IJS v Ljubljani,



dr. William B. Lyons, Inštitut za raziskave zemlje, oceanov in vesolja, Univ. of New Hampshire, je bil decembra 5 dni v Morskoraziskovalnem centru v Piranu.

1 slovenski raziskovalec je porabil 60 dni, 8 ameriških raziskovalcev pa 6 mesecev in 11 dni.

## **ZSSR**

---

Dr. Marko Mikuž, IJS, je bil aprila 7 dni na Inštitutu za nuklearno fiziko v Leningradu in se je udeležil simpozija s tega področja,

dr. Dušan Repovš, Inštitut za matematiko, fiziko in mehaniko, je bil maja 10 dni na Inštitutu za matematiko Steklova v Moskvi in 14 dni v septembru v Moskvi in Chabarovsku,

dr. Vekoslav Kremenšek, Filozofska fakulteta, je bil oktobra 14 dni v Moskvi na Etnografskem inštitutu M. Maklaja,

mag. Francka Benedik, ZRC SAZU, je bila oktobra 12 dni na zasedanju OLA v Moskvi,

dr. Adrijan Levstik, IJS, je bil novembra 6 dni na Institutu za kristalografijo v Moskvi,

dr. Tatjana Volk, Institut za kristalografijo AZ, je bila marca 7 dni na IJS,

dr. Vladimir Kodaš, Institut za supertrde materiale AZ Ukrajinske SSR, je bil maja 10 dni na IJS,

dr. V. E. Panin, dr. V. I. Artamasov, dr. A. B. Peikrshvili in dr. L. A. Djaparidze so se septembra 7 dni udeležili konference HERF v organizaciji Litostroja.

5 slovenskih raziskovalcev je porabilo 63 dni, 6 sovjetskih raziskovalcev pa 45 dni.

Ne navajamo podatkov o sodelovanju z Belorusko akademijo znanosti v Minsku, ker od oktobra 1988 sodelovanje slovenskih inštitutov z AZ BSSR poteka samostojno, brez posredovanja SAZU.

---

47 slovenskih raziskovalcev je porabilo 64 tednov, 46 tujih raziskovalcev pa 73,5 tedna.

## **KABINET AKADEMIKA JOSIPA VIDMARJA**

Kabinet je sodeloval z akademikom pri njegovem kulturnem in družbenem delovanju. Pripravljala mu je materiale, zbirala podatke, organizirala in usklajala stike s kulturnimi in drugimi javnimi delavci. Spremljala in posredovala je akademiku literarne, kulturne in politične informacije, ki jih je rabil kot član Sveta federacije, predsednik Sveta enciklopedij in slovenskega dela Enciklopedije Jugoslavije. Kabinet je sodeloval z avtorji monografij zbirke Znameniti Slovenci, opravljala korespondenco in lekture, stike z založbo in tiskarno.

Kabinet je pomagal akademiku pri prevodu Molièrovih del, 5. knjiga, jo lektoriral, opremil z opombami in oddal v tisk. Dopolnjeval je tudi bibliografijo, arhiv (biblioteko, fototeko, fonoteko) in zbiral odmeve na akademikovo literarno, družbeno in kulturnopolitično delovanje.

## **SVET ZA PROUČEVANJE IN VARSTVO OKOLJA SAZU**

Svet je v letu 1989 dokončal dve nalogi, ki zaokrožujeta njegova večletna prizadevanja in povzemata spoznanja in dosežke znanosti na raznih področjih in osvetljujeata razmere v naravnem in življenjskem okolju in spodbujata raziskovalno delo. Ti dve nalogi sta: knjiga Slovenija 88: Okolje in razvoj,

ki je izšla v oktobru 1989, in 3. jugoslovanski simpozij v Mariboru 12. in 13. oktobra 1989 s tematiko Ekosocializem — nov družbeni razvojni projekt. Oboje je odraz sodelovanja z obema univerzama, vrsto inštitutov in strokovnjakov. V knjigi o okolju so prikazane razmere v različnih tipih slovenske pokrajine, nato delovanje družbenih dejavnikov za boljše proučevanje in varstvo okolja, tretji del pa obsega poročila o pojavih v okolju in načinih njihovega reševanja. Skupno je v knjigi 40 prispevkov, ki jih je pisalo 47 avtorjev. Simpozij o ekosocializmu kot o novem razvojnem projektu pa je pokazal, da je ekološka problematika — s tem se označujejo vsi vidiki odnosov družbana-rava-človek — vse bolj prisotna v družbenih dogajanjih, da pa raziskovalni delež še vedno zaostaja. Predlogi SAZU iz leta 1987 o nujnih raziskovalnih projektih potrebujejo nove spodbude. Te se delno uresničujejo s projekti medicinskega in fizikalnega področja. Člani sveta so v letu 1989 sodelovali pri obravnavanju najbolj aktualnih tem in nalog, in sicer: o nevarnih in škodljivih snoveh, o vplivih okolja na zdravje ljudi, o bilancah naravnih virov in tudi pri ocenjevanju recentnih posegov v pokrajino. Nadaljevalo se je sodelovanje pri evropskem projektu EKO (Dunajski center, teme iz energetike in ravnanje z odpadki) in pri številnih razpravah o izboljšanju okolja ali preventivi.

## **MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA TRAVMATOLOGIJO V IZJEMNIH RAZMERAH**

Čeprav se je število prometnih nezgod in njihovih posledic v SRS v tem letu neznatno zmanjšalo, so številke poškodovanih in mrtvih še vedno zelo visoke. Do 23. novembra tega leta (tj. v 11. mesecih) je bilo v Sloveniji 5025 prometnih nezgod z 494 mrtvimi in 6555 lažje ali huje poškodovanimi. Tudi v drugih republikah niso razmere nič boljše, zato lahko govorimo o epidemiji poškodb v prometu. Zaradi teh zastrašujočih števil, ki so rezultat naših specifičnih razmer na cestah in ne vselej najustreznejše medicinske oskrbe poškodovanih (tu mislimo predvsem na nujno medicinsko pomoč in prevoz), je odbor posvetil veliko dela izboljšanju organizacije nujne medicinske pomoči poškodovanim v prometu. Odbor je opozarjal ustrezne ustanove na mnoge organizacijske in kadrovske težave v tako imenovani izvenbolnišnični (izvenhospitalni) medicinski oskrbi poškodovanih in izdelal nekaj predlogov za izboljšanje.

Da bi podrobneje razčlenil usposobljenost zdravstvene službe za oskrbo poškodovanih pri množičnih nesrečah, je Medakademijski odbor za travmatologijo v izjemnih razmerah, skupaj z Medicinsko fakulteto in Klinikno za kirurgijo in ortopedijo Kliničnega centra organiziral 27. januarja 1989 v Kragujevcu strokovni sestanek Analiza oskrbe in zdravljenja poškodovanih v množični železniški nesreči v Lapovu. Na sestanku, ki se ga je udeležilo več kot 300 strokovnjakov, je bilo devet strokovnih predavanj, v katerih so avtorji analizirali (ne)uspešnost medicinskega dela, predvsem pri nujni medicinski pomoči, evakuaciji in transportu v železniški nesreči pri Lapovu, ko je umrlo 32 potnikov, 14 pa je bilo lažje ali huje poškodovanih. Vsi poročevalci so bili aktivno udeleženi pri nujenju medicinske in paramedicinske pomoči, evakuaciji, triazi ali transportu poškodovancev.

Odbor se je leta 1989 sestel dvakrat: 27. januarja v Kragujevcu in 16. oktobra v Ljubljani. Na seji v Ljubljani je bilo sklenjeno, da organizirajo skupaj s Splošno bolnišnico v Slovenj Gradcu 11. in 12. oktobra 1990 simpozij: Obravnavanje poškodb glave, vratu v izjemnih razmerah.

Simpozij bo potekal v obliki okroglih miz. Na sestanku so določili tudi konkretne teme in predlagali moderatorje.

Odbor si prizadeva za ustrezno ureditev izvenbolnišnične medicinske in paramedicinske oskrbe, od katere je mnogokrat, v normalnih in izjemnih raz-

merah, odvisna usoda poškodovanega. V posameznih republikah pripravljajo pregledne študije o dosedaj še ne dovolj obdelanih vprašanjih, kot so: uporaba helikopterja za prevoz poškodovanih (kje in kdaj), vprašanje edukacije srednjega in višjega medicinskega kadra za pomoč pri nenadni dihalni stiski poškodovanih, problem imobilizacije hrbtenice med transportom itd. Medakademijski odbor za travmatologijo razmišlja, da bi poleg travmatologov k sodelovanju pritegnili tudi specialiste drugih medicinskih vej in drugih strokovnjakov. Tako bi se problemi katastrof oziroma množičnih poškodb lahko reševali čim bolj uspešno in celoviteje.

## **MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA PROUČEVANJE PROBLEMOV MEŠANIH GOSPODINJSTEV**

Sedanji predsednik odbora akademik Krašovec je konec leta 1988 in začetek 1989 dal v kroženje po akademijah vprašalnik o temah s področja mešanih gospodinjestev, ki bi jih najbolj zanimale; zaradi večstranske prezaposlenosti članov sta samo dve akademiji dali nekaj predlogov.

Predsednik Krašovec je prejel osebno vabilo za udeležbo in sodelovanje na mednarodni konferenci junija 1989 v Varšavi o »Pluriaktivni agrikulturi kot členu v mnogofunkcionalnem razvoju podeželja«; neodvisno od tega je bil povabljen na posvet o »Zaposlitvi zunaj kmetijstva in intenzivnosti agrarne produkcije«, ki je bil septembra 1989 v Zemunu na agronomski fakulteti. Na obeh sestankih je imel uvodno predavanje, in sicer v Varšavi v angleščini s simultanim prevajanjem v poljščino pod naslovom *The developmental role of parttime farmers and small industries*, v Zemunu pa v francoščini pod naslovom *L'agriculture à temps partiel et la croissance économique*. Udeleženci z referati so bili v Varšavi poleg 10 Poljakov še dva Angleža (na prvem mestu dr. Ruth Gasson iz koledža Wye) in 1 Japonec, na zemunskem seminarju (vključno z istočasnim Atelier-séminaire international) pa 7 Jugoslovancev in 7 tujih referatov iz arabsko-frankofonskih dežel oziroma Francije.

Navedena referata bi bilo treba predstaviti v jugoslovanskem prostoru, ker obravnavata nove momente na področju mešanih gospodinjestev. Gre za naspotujoča si izhodišča, ki jih pogojujejo velike razlike v strukturi okolja, stopnji modernizacije in možnosti prilagoditve pogojem racionalizacije, specializacije in deruralizacije. Nekatera vprašanja bi zaslužila poseben poudarek, kot npr. možnost rasti delovnih mest, večja prožnost pri spreminjanju zaposlitve, povečevanje prihrankov pri stanarini, hrani; vse to naj bi vzpodbujalo dodatne nacionalne investicije, širjenje kupne moči ter notranjega trga, večjo možnost pospeševanja industrializacije v nerazvitih območjih in s tem širjenje tržnega, industrijskega in urbanega načina mišljenja na podeželju.

## **MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA SODELOVANJE PRI PROJEKTU ESF O NEVLADAJOČIH SKUPINAH V EVROPI 1850—1940**

Odbor je bil ustanovljen v letih 1984/85 z namenom, da bi jugoslovanske znanstvene ustanove sodelovale pri izvajanju mednarodnega projekta, ki je po daljših pripravah dobil končni naslov *Governments and non-dominant ethnic groups in Europe (1850—1940)*. Že ob ustanovitvi je imel odbor začasen značaj; deloval naj bi pet let, upošteva pa poleg tega čas za priprave in na koncu čas za publiciranje izsledkov. Naš Medakademijski odbor je sodeloval že na sejah pripravljalnega odbora in potem pri delu nekaterih skupin s enim koordinatorjem, tremi avtorji, članom finančnega odbora, konsultiranjem o nekaterih rokopisih tujih avtorjev, ki so zadevali tudi jugoslovansko problematiko, in objavo manjše publikacije v angleščini, ki naj bi druge sodelavce

seznanila z nekaterimi ugotovitvami jugoslovanskih avtorjev. O tem smo na kratko poročali v prejšnjih letnih poročilih.

V letu 1989 so bila dela skoraj v celoti končana. Predsednik Medakademijskega odbora je kot koordinator tretje skupine oddal celotni elaborat svoje skupine o jezikovnem pravu, dva avtorja pa sta oddala dokončno verzijo svojih prispevkov ustreznima koordinatorjema. Ostala so še drobnejša dela v zvezi s tehnično in jezikovno redakcijo, ki jih bo treba sproti opraviti z založbo, kar utegne trajati še nekaj časa.

S tem je Madakademijski odbor vsaj v glavnem opravil delo, zaradi katerega je bil ustanovljen. Zdaj se postavlja vprašanje, ali naj bi odbor obstajal še naprej. Z več strani je bilo slišati mnenje, naj bi odbor nadaljeval z delom, neodvisno od European Science Foundation. Med delom se je dejansko pokazalo, da je veliko tem, ki jih je obsegala raziskava ESF, pri nas še zelo neobdelanih, zlasti tudi za obdobje stare Jugoslavije. Predsednik odbora ima namen v kratkem predložiti načrt, v kakšni smeri in v kakšni obliki naj bi se delo nadaljevalo.

## **MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA PROUČEVANJE NARODNIH MANJŠIN IN NARODNOSTI**

V letu 1989 je Odbor razvil različne dejavnosti.

Konec marca je organiziral v prostorih SAZU znanstveni simpozij »Problemi narodnih manjšin«. Udeležili so se ga predstavniki vseh akademij znanosti in umetnosti Jugoslavije ter številni drugi strokovnjaki iz Jugoslavije in iz vrst slovenske narodne manjšine v Avstriji in Italiji. Razprava je tekla o nekaterih teorijsko-metodoloških vprašanjih v zvezi z raziskovanjem narodnih manjšin in o položaju jugoslovanskih narodnih manjšin v sosednjih deželah. Ugotovljena je bila potreba po organiziranem skupnem raziskovanju in mednarodnem povezovanju na tem področju.

Maja je skupina jugoslovanskih akademikov, v glavnem članov tega MO, opravila študijsko potovanje na Madžarskem. Obiskala je področja, kjer živijo manjšine Slovencev, Hrvatov in Srbov. Imela je tudi razgovore s predstavniki madžarskih oblasti, znanosti in kulture v Budimpešti ter v županijah Vas, Zala in Győr-Soprony.

Potovanje so pripravili na jugoslovanski strani VANU, SANU, JAZU in SAZU, na madžarski pa Madžarska akademija znanosti. Rezultati bodo objavljeni v posebni publikaciji.

Decembra so bile končane priprave zbornika »Problemi narodnih manjšin«. V njem bodo objavljeni avtorski prispevki in razprave na omenjenem simpoziju.

Iz tehničnih razlogov ni prišlo do študijskega obiska gradiščanskih Hrvatov v Avstriji; to je tudi edina naloga iz programa leta 1989, ki ni bila opravljena. Na vrsti bo naslednje leto.

Odbor je imel eno sejo (31. marca v Ljubljani). Ob tej priliki je pregledal in odobril opravljeno delo v predhodnem letu in potrdil realizacijo programa v letu 1989.

## **MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA FLORO IN FAVNO JUGOSLAVIJE**

Medakademijski odbor za floro in favno Jugoslavije deluje že dalj časa v okrnjeni sestavi zaradi smrti več članov odbora. Po dolgotrajnih prizadevanjih je uspelo sestaviti nov odbor; svojih zastopnikov še ni imenovala Črnogorska ANU. Delo odbora je usmerjeno v pripravljanje katalogov flore in favne Jugoslavije ter izdajanje ustreznih monografij za posamezne rastlinske in živalske skupine. Odbor je pritegnil k sodelovanju nekaj strokovnjakov

za izdelavo posameznih zvezkov katalogov flore in favne Jugoslavije. Zaradi neurejenih materialnih razmer so določene težave pri angažiranju strokovnjakov in še posebej pri tiskanju omenjenih izdaj. Jeseni 1990 nameravamo sklicati sejo odbora v Ljubljani.

## **MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA PROUČEVANJE INFEKCIJ S STR. AGALACTIAE PRI LJUDEH IN ŽIVALIH**

Raziskave v okviru Medakademijskega odbora (MO) za proučevanje infekcij s *Str. agalactiae* pri ljudeh in živalih, ki je bil osnovan leta 1981 na predlog SAZU, so bile v letu 1989 končane.

Cilj raziskav je bil ugotoviti ali je infekcija s *Str. agalactiae* zoonoza, tj. kužna bolezen, skupna ljudem in živalim. V raziskavah so sodelovale Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Srpska akademija nauka i umetnosti, Akademija nauka i umetnosti Bosne i Hercegovine in Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Vsaka akademija je pripravila program raziskav v okviru MO. Predsednik MO je bil akad. Janez Batis (SAZU), ki je bil obenem koordinator raziskav v SR Sloveniji. V JAZU je bil koordinator akad. Eugen Topolnik, v SANU akad. Zlatibor Petrović in v ANU BiH akad. Audo Hadžibegović. Sodelavci so bili strokovnjaki mikrobiologi, epidemiologi in epizootiologi z medicinskih in veterinarskih fakultet ter inštitutov, in sicer iz Ljubljane prof. dr. Ivanka Brglez in prof. dr. Zlata Stropnik, iz Zagreba dr. Berislav Majić, iz Beograda prof. dr. Višeslava Miljković, doc. dr. Vera Katić in prof. dr. Olga Berger-Jekić, iz Sarajeva pa prof. dr. Marija Filipović-Paninčić in dr. Antonija Semeze-Rafaeli.

V SR Hrvatski so sodelovali samo veterinarski strokovnjaki. Raziskovali so razširjenost infekcij s *Str. agalactiae* pri kravah frizijske pasme in pri kozah. Ugotovili so infekcijo pri kravah in ugotovili sev streptokoka, ki je pripadal serovaru (serološka variacija) II/X. Pri kozah niso ugotovili infekcije s tem streptokokom.

V SR Bosni in Hercegovini so preiskave opravljali veterinarski in medicinski strokovnjaki. Pri kravah na zasebnih gospodarstvih so ugotovili seve streptokoka agalakcije, ki so pripadali serovaru Ia, nekaj sevov pa je ostalo netipiziranih (NT sevi). Medicinski strokovnjaki so na akušersko-ginekološki kliniki v Sarajevu izolirali *Str. agalactiae* s kože novorojencev in opozorili na nevarnost nozokomialnega prenosa infekcije. Izolirani sevi so pripadali serovarom Ic in II.

V SR Srbiji so veterinarski strokovnjaki preiskovali mleko krav z družbenih obratov in zasebnih gospodarstev. Na farmah so iz mleka krav izolirali *Str. agalactiae* in sicer serovare X, R, RX, 2,5% pa je bilo NT sevov. Pri molznikih pa niso ugotovili infekcije. Preiskovali so tudi mlečne izdelke s tržnice. Ugotovili so, da *Str. agalactiae* preživi več kot 20 dni v svežem siru.

Proučevali so tudi sposobnost adherence humanih in bovinih sevov *Str. agalactiae* na epitelne celice mlečne žleze krave in vitro in ugotovili manjšo sposobnost adherence pri humanih sevih. Preizkušali so tudi vpliv humanega in bovinega krvnega seruma in ugotovili, da ne vpliva na adherence, medtem ko antiserum inhibira adherence analognih humanih sevov *Str. agalactiae*. Adherence so preizkusili tudi na tkivni kulturi goveje ledvice in ugotovili velik odstotek adherence pri bovinih sevih in nezatnega pri humanih sevih *Str. agalactiae*.

Na medicinskem področju so v Srbiji proučevali problem kolonizacije porodnic in novorojencev s *Str. agalactiae* in preizkušali seve *Str. agalactiae* glede občutljivosti za penicilin. Ugotovili so, da narašča število sevov *Str. agalactiae*, ki so tolerantni do penicilina. Proučili so tudi vlogo *Str. agalactiae* kot poten-



cialnega povzročitelja oportunističnih infekcij pri otrocih in odraslih z insuficientnim obrambnim mehanizmom in dokazali, da je bil *Str. agalactiae* pri 3,5% preiskanih osebah povzročitelj oportunističnih infekcij: sepse, meningitisa, pnevmonije, urinarnih infekcij in drugih.

V SR Sloveniji so veterinarski strokovnjaki proučevali vlogo *Str. agalactiae* kot povzročitelja infekcij pri ljudeh in pri kravah posebej glede tega, ali se ta streptokok lahko prenaša na človeka z mlekom inficiranih krav (krav z mastitisom).

Medicinski strokovnjaki so proučevali kolonizacijo *Str. agalactiae* pri odraslih in pri novorojencih. Ker je bilo predhodno ugotovljeno, da je izvor neonatalne infekcije novorojencev v materinem urogenitalnem traktu, so pričeli z raziskavami kolonizacije pri zakonskih pari. Ugotovili so prisotnost tega streptokoka pri 4,35% ženskih in pri 9,75% moških zakonskih partnerjih. Ugotovili so identične serovare pri dveh zakonskih pari. V porodnišnici pa so ugotovili kolonizacijo pri osebju in pri novorojencih.

Veterinarski strokovnjaki so s serološko metodo in s fagi ugotovili identične serovare in fagovare *Str. agalactiae* v mleku krav z mastitisom in pri družinskih članih na zasebnih gospodarstvih ter pri molznikih na farmi. Na šestih gospodarstvih so bili ugotovljeni identični serovari in fagovari pri kravah in pri družinskih članih na istih gospodarstvih, na farmi pa pri petih kravah in pri dveh molznikih.

Na podlagi desetletnega raziskovalnega dela raziskovalci sklepajo, da je prenos *Str. agalactiae* s krav na človeka možen, in sicer z direktnim kontaktom ali z mlekom okuženih krav.

## MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA PROUČEVANJE ZOONOZ

Na seji Sveta jugoslovanskih akademij 14. oktobra 1988 je bil sprejet MO za proučevanje zoonoz. Za sodelovanje se je odločilo pet akademij, in sicer Jugoslovanska akademija znanosti in umetnost (JAZU), Srpska akademija nauka i umetnosti (SANU), Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (ANU BiH), Vojvodinska akademija nauka i umetnosti (VANU) in Slovenska akademija znanosti in umetnosti (SAZU). Vse akademije, ki sodelujejo, so imenovala tudi svoje predstavnike v MO. Na prvem sestanku z akademiki na Veterinarski fakulteti v Zagrebu januarja 1989 je bilo dogovorjeno, da je treba začeti s proučevanjem manjšega števila zoonoz, nato pa postopno vključevati nove glede na potrebe in možnosti sodelujočih akademij. Na drugi seji MO v juniju 1989 so udeleženci imenovali akademika Janeza Batisa za predsednika.

Dogovorjeno je bilo, da vsaka akademija-sodelavka izdela svoj načrt raziskav v okviru osnovnega programa, ki so ga za MO sprejeli na prvi seji. Osnovni program pa naj bi bil naslednji:

1. Proučevanje epidemiologije in epizootologije *bakterijskih* zoonoz: salmoneloze, bruceloze, tuberkuloze, listerioze;
2. proučevanje epidemiologije in epizootologije *virusnih* zoonoz: stekline;
3. proučevanje epidemiologije in epizootologije *glivičnih* zoonoz: dermatomikoze in drugih;
4. proučevanje epidemiologije in epizootologije *parazitskih* zoonoz: chinokoze, cisticerkoze in trihineloze.

V času med raziskavami se bo osnovni program dopolnjeval s proučevanjem novih zoonoz.

Zaradi obsežnosti raziskav v okviru MO za proučevanje zoonoz, so se sodelavci dogovorili o delu v skupinah. 11. septembra se je sestala skupina za

parazitske zoonoze in sklenila, da bo svoje raziskave prikazala v strokovnih člankih, končne rezultate pa tudi v monografijah. V formiranju pa so delovne skupine za bakterijske, virusne in glivične zoonoze.

## **MEDAKADEMIJSKI KOORDINACIJSKI ODBOR ZA MOLEKULARNE VEDE**

V okviru jugoslovanskega kongresa za čisto in uporabno spektroskopijo od 12. do 16. junija na Ohridu je bil organiziran tudi 3. simpozij o molekularnih vedah, kjer so bila predstavljena dela v zvezno koordiniranem programu »Raziskave v molekularnih vedah«.

Ob tej priložnosti je bila tudi seja koordinacijskega odbora. Ugotovljeno je bilo, da zanimanje za sodelovanje v okviru koordiniranega programa upada, ker ni ustrezne finančne stimulacije, pa tudi zaradi pomanjkanja sredstev za potovanja in s tem za pogostejše osebne stike. Vendar pa so člani odbora menili, da je treba ohraniti program vsaj v mejah možnosti.

## **MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA KOORDINACIJO ZNANSTVENO RAZISKOVALNEGA DELA RAZREDOV IN ODDELKOV ZA MATEMATIČNE, PRIRODOSLOVNE, FIZIKALNE IN TEHNIČNE VEDE**

MO za koordinacijo znanstvenoraziskovalnega dela razredov in oddelkov za matematične, prirodoslovne, fizikalne in tehnične vede se je v letu 1989 sestal na eni seji. Seja je bila v Zagrebu 16. maja, skupaj z MO za družbeno vlogo znanosti. Na seji smo obravnavali položaj znanosti in še posebej matematičnih, fizikalnih in tehničnih ved v SFRJ in se dogovorili za poskus vzpostavitve enotnega informacijskega sistema akademij SFRJ. Obravnavali smo tudi sodelovanje na jugoslovansko-ameriškem simpoziju o družbeni vlogi znanosti.

## **ODDELEK ZA NAČRTOVANJE IN USKLAJEVANJE RAZISKOVALNEGA DELA**

Oddelek ima stalne naloge, ki jih opravlja vsako leto. Sodeluje z vsemi akademijami znanosti in umetnosti v Jugoslaviji, sodeluje s Svetom akademij znanosti in umetnosti SFRJ, zbira in usklajuje predloge raziskovalcev SAZU in Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU ter drugih raziskovalnih organizacij Slovenije za pripravo programov mednarodnega sodelovanja s tujimi akademijami, zbira in pripravlja osnutek akademijskega letopisa in podobno. V okviru sklenjenih pogodb pripravlja bivanje in usklajuje strokovno dejavnost tujih znanstvenikov pri nas ter naših raziskovalcev v tujini.

V letu 1989 je bilo v Sloveniji 46 tujih znanstvenikov, 47 slovenskih znanstvenikov pa je študijsko bivalo v tujini (skupaj 137,5 tednov zamenjav).

Oddelek je organiziral 4 predavanja.

Predstojnik oddelka je akademik prof. dr. Miroslav Brzin.

## **ODBOR ZA ENERGETIKO**

Odbor za energetiko pri predsedstvu SAZU deluje v okviru Odbora za energetiko Akademij znanosti in umetnosti SFRJ s sedežem v Beogradu. Ta, že nekaj let povsem neaktiven, skupni program, ki ga je vodil akademik Aleksander Despić. SANU, in pri katerem je sodelovala tudi SAZU, je bil brez napovedi ukinjen.



V preteklem letu smo pričeli razmišljati o novih smereh dela našega odbora, ki naj bi obravnaval širša vprašanja energetike v Sloveniji v povezavi s proizvodnjo, okoljem in raziskovalnim delom na alternativnih virih energije in njihovi uporabi v gospodarstvu.

## **REFERAT ZA TISK**

Knjižni program za leto 1989 je obsegal 12 zbornikov oziroma periodičnih publikacij ter 22 monografij.

V koledarskem letu je bilo izdanih 20 publikacij, 10 pa jih bo izšlo v začetku leta 1990.

Vsebinski opis publikacij, vštévši tiste, ki so izšle v sodelovanju z drugimi založbami, je objavljen na str. 237—250.

## **FOTOLABORATORIJ SAZU**

Fotolaboratorij je s svojimi storitvami navzoč na vseh področjih dejavnosti SAZU. Predvsem skrbi za fotografsko dokumentacijo o pomembnejših akcijah in dogodkih na SAZU. Izdeluje fotografske prispevke za opremo elaboratov, študij in poročil za člane akademije in na posebno željo za inštitute ZRC SAZU, pa tudi za zunanje sodelavce akademije.

Za akademijski arhiv dopolnjuje portretiranja akademikov. Voditeljica fotolaboratorija je angažirana tudi zunaj SAZU; v strokovnem društvu sodeluje pri organiziranju strokovnih srečanj in seminarjev ter pri pripravah razstav domačih in tujih umetnikov s področja fotografije.

# ZAKLJUČNI RAČUN ZA SAZU ZA LETO 1989

## PRIHODKI:

	V tisoč din
1. Republiški proračun	25,060.616
2. Razisk. skupnost Slovenije	1,748.106
3. ZRC SAZU	3,767.280
4. Prihodki od lastne dejavnosti	101.458
5. Prenos iz leta 1988	210
6. Drugi prihodki	5,751.658
<b>SKUPAJ</b>	<b>36,429.328</b>

## ODHODKI:

1. Delovna skupnost SAZU	
— osebni dohodki in prisp. iz dohodka	18,412.398
— sklad skupne porabe	88.704
2. Materialni stroški in amortizacija	5,929.530
3. Tisk in avtorski honorarji	4,206.660
4. Članske nagrade	6,882.342
5. Mednarodna sodelovanja	156.176
6. Medakademijsko sodelovanje	158.040
7. Stroški za vzdrž. objektov SAZU	523.627
	<b>36,357.477</b>
<b>Presežek prihodkov nad odhodki</b>	<b>71.851</b>

## BIBLIOTEKA SAZU

V letu 1989 si je Biblioteka SAZU pospešeno prizadevala, da bi se čim aktivneje vključila v knjižnično-informacijski sistem in sistem znanstveno-tehničnega informiranja. S predvideno vključitvijo v računalniško mrežo bo Biblioteka lahko sledila tendencam financerjev — tako proračuna RS kot Raziskovalne skupnosti Slovenije — po prehodu sistema ZTI v Sloveniji in Jugoslaviji v višjo fazo razvoja. Zato je izdelala srednjeročni program razvoja Biblioteke, ki predvideva postopno vključevanje v knjižnično-informacijski sistem in sistem znanstveno-tehničnega informiranja, in sicer v dveh fazah:

V prvi fazi se bo vključila v pripravo vzajemnega kataloga; s svojim knjižnim fondom (približno 80 % je tuje literature) sega skoraj na vsa področja znanosti; z vnosom podatkov o fondu v vzajemni katalog pa bo občutno prispevala k skupnim prizadevanjem pri izdelavi čim popolnejšega kataloga in tako k možnosti, da čim več uporabnikov pride do iskane informacije.

V drugi fazi bo Biblioteka SAZU v sodelovanju z inštituti Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU sodelovala pri izdelavi specializiranih baz podatkov na področju humanistike in družboslovja, naravoslovnih ved, geologije in prostora, saj z raziskovalnim programom »Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda« pokrivajo ta področja znanosti inštituti ZRC SAZU.

Prispevek Biblioteke SAZU v vzajemni katalog bo še pomembnejši zato, ker dobiva z zamenjavo akademskih publikacij zelo veliko tujih publikacij, ki so v Jugoslaviji edini izvod.

Biblioteka SAZU je tretja največja knjižnica v Sloveniji, na področju humanistike in družboslovja pa je največja; njena posebnost je najbolj razvita zamenjevalna publikacijska dejavnost v Sloveniji. Z zamenjavo publikacij s skoraj 1500 ustanovami po vsem svetu se Biblioteka SAZU poudarjeno vključuje v mednarodno znanstvenoraziskovalno sfero.

V skladu s 45. členom Statuta Slovenske akademije znanosti in umetnosti je Biblioteka izpolnila vse naloge. Teh nikakor ni bilo malo in jih je v kratko letno poročilo kar težko strniti, zato bodo statistični podatki, ki jih bomo navedli po ustaljenem redu, še največ povedali o opravljenih nalogah. Knjižnično gradivo je bilo strokovno obdelano in dano na voljo uporabnikom. Z željo, da bi kar najbolje predstavili delo Biblioteke in njeno gradivo, smo izdali več informacijskih biltenov. Na obisku smo imeli tudi več bibliotekarjev (z Dunaja iz Oesterreichische Nationalbibliothek, iz Skopja iz Biblioteke Makedonske akademije znanosti in umetnosti, iz Beograda iz Biblioteke Srbske akademije znanosti in umetnosti, in drugih).

Tudi v letu 1989 so se delavci Biblioteke pospešeno izobraževali na področju računalništva, nekateri sami, drugim pa so pomagali sodelavci, tako da sedaj velika večina že pozna vsaj osnove računalništva. Delavci so se udeleževali delovnih sestankov, okroglih miz, predavanj, posvetovanj, ki so jih organizirali Društvo bibliotekarjev (v Narodni in univerzitetni knjižnici, v Centralni ekonomski knjižnici, v Radencih), specialne knjižnice (Centralna tehniška knjižnica, Osrednja družboslovna knjižnica Jožeta Goričarja), Društvo dokumentalistov in Poslovna skupnost za znanstveno-tehnično informiranje (Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo), akademijske knjižnice (Makedonska akademija znanosti in umetnosti iz Skopja), splošnoizobraževalne knjižnice (Knjižnica Otona Župančiča, Knjižnica Jožeta Mazovca) — pogosto so tudi aktivno sodelovali. Mnogi so bili aktivni tudi v samoupravnih organih delovne skupnosti SAZU in raznih komisijah.

Posodabljanje dela v Biblioteki je bilo v letu 1989 zelo oteženo, saj je skoraj vse leto delala v nemogočih delovnih razmerah, ker se sanira in adaptira stavba, kjer ima Biblioteka svoje delovne in (hkrati) skladiščne prostore.

### Akcesija

Prirastek knjižničnega fonda je razviden iz naslednje tabele:

	Zamenjava	Darilo	Nakup	Obvezni izvodi	Skupaj
Knjige, letniki revij	5349	1483	1800	606	9238
Rokopisne zapuščine	0	0	0	0	0
Mikrofilmi	0	0	1	0	1
Geografske karte	4	0	6	0	10
Fotografije, reprodukcije	0	20	1	0	21
Plošče, kasete	0	1	0	0	1
Skupaj	5353	1504	1808	606	9271

Pri akcesiji daril moramo posebej omeniti darovalce, ki so Biblioteki SAZU podarili več dragocenih knjig: nadškof dr. Alojzij Šuštar, John Lavrin (sin pokojnega akademika dr. Janka Lavrina, London), Papeški slovenski zavod (Rim), Narodna in študijska knjižnica (Trst), Uredništvo Mladike (Trst), dr. France Leben in dr. Andrej Kranjc.

### Dubletni fond

Sezname dvojnic, ki so se nabrale med letom (skupno 589 knjig), smo objavili dvakrat. Poslali smo jih v izbiro 128 ustanovam (od tega 73 v inozemstvo). Zamenjali smo 436 dvojnic.

### Celotni knjižnični fond

Ob koncu leta 1989 je imela Biblioteka SAZU inventariziranih:

knjig in letnikov revij	368.040
rokopisnih zapuščin	114
mikrofilmov	736
geografskih kart	3.457
fotografij in reprodukcij	8.506
gramofonskih plošč in kaset	286
Skupaj	381.139

## Katalogi in baze podatkov

Lastna baza podatkov obstaja v obliki inventarnih knjig za zamenjavo, nakup, darila, obvezne izvode, zapuščine in razne posebne fonde, v obliki knjige kot signaturni katalog za knjige in revije (numerus currens) ter v obliki klasičnih listkovnih kartotek za matični abecednoimenski katalog knjig in revij, čitalniški abecednoimenski katalog knjig in revij, sistematski katalog (klasifikacija po UDK), katalog razpošiljanja publikacij in katalog prejema publikacij.

Ves knjižnični fond je inventariziran, katalogiziran in signiran. Klasificiran je fond, ki ga je Biblioteka prejela po letu 1951, računalniško podprt pa je del fonda, in sicer: tuje monografske publikacije, ki jih je Biblioteka prejela od konca leta 1986, in serijske publikacije od leta 1982.

Biblioteka pošilja katalogne listke inštitutom ZRC SAZU (razen Inštitutu za slovensko literaturo in literarne vede), centralnim katalogom SRS in Jugoslovanskemu bibliografskemu inštitutu. Posreduje tudi podatke o tujih periodičnih in serijskih publikacijah, ki so objavljeni v Raziskovalcu. Lastno računalniško bazo podatkov o tujih monografskih publikacijah pripravlja Biblioteka tako, da se bo v prihodnjem letu lahko vključila v računalniško podprt vzajemni katalog SRS, ki je lociran na računalniku VAX 8800 pri Računalniškem centru Univerze v Mariboru.

Biblioteka SAZU je v letu 1989 gradila več računalniških baz podatkov, in sicer: bazo podatkov za tuje monografske publikacije, bazo podatkov za serijske publikacije, bazo podatkov o publikacijah SAZU (bibliografija, cenik) in bazo podatkov o naslovnikih, katerim Biblioteka pošilja akademijske publikacije v zamenjavo (inozemstvo, SFRJ), v dar (inštitucije, člani SAZU) in v recenzijo. Vse baze podatkov so izdelane s programom STEVE na računalnikih ATARI.

## Zamenjava

Zamenjava akademijskih publikacij je naše najobširnejše in najaktivnejše delovno področje. Med letom smo redno poslovanje prekinili s 4 naslovniki iz inozemstva. Nove zamenjevalne stike pa smo navezali s 50 naslovniki (od tega 38 v inozemstvu in 12 v SFRJ). Ob koncu leta je bila naša zamenjevalna mreža razširjena na 74 držav sveta in je zajemala 1470 naslovnikov (1202 v inozemstvu in 268 v SFRJ). Seznam naslovnikov je bil naveden v jubilejni publikaciji SAZU »Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda« (Raziskovalni program SAZU in ZRC SAZU) na straneh 67–96 (1. natis) oz. 67–105 (dotisk) (Ljubljana 1988). Celoten seznam naslovnikov, ki vsebuje tudi vse spremembe v letu 1989, ima Biblioteka SAZU na računalniških datotekah.

## Recenzija

Akademijske publikacije pošiljamo v oceno 42 naslovnikom (od tega 30 v inozemstvo).

## Razpošiljanje publikacij in informacijskih biltenov

Razpošiljali smo akademijske publikacije, skupne publikacije naše akademije in Sveta jugoslovanskih akademij, publikacije, ki jih je SAZU prejela kot dediščino nekaterih ustanov, koprodukcijske publikacije in informacijske biltenne Biblioteke SAZU, in sicer:

<b>Publikacije:</b>	
v zamenjavo	8.110
v dar	1.359
v prodajo	2.570
kot obvezni izvod	3.415
<b>Skupaj</b>	<b>15.454</b>
<b>Informacijski bilteni:</b>	
v dar	2.066
kot obvezni izvod	396
<b>skupaj</b>	<b>2.462</b>
<b>Vsega skupaj:</b>	<b>17.916</b>

V letu 1989 smo pripravili popolno računalniško bazo podatkov o naslovnikih, ki jim Biblioteka pošilja akademijske publikacije v zamenjavo, recenzijo, dar ali kot obvezni izvod.

### **Izposojanje**

Knjižnični fond je bil vsakomur dostopen, bodisi v čitalnici ali za izposojanje na dom, saj je Biblioteka javna. Pri izposoji na dom so veljale omejitve za dragocene knjige, rokopise, priročnike in posamezne zvezke revij. Čitalnica s šestimi sedeži za uporabnike je poslovala 42 ur tedensko. Uporabnikom so bile tu na voljo po prostem pristopu enciklopedije, leksikoni, atlasih, slovarji ter okoli 400 raznih revij. Velikega zanimanja so bili deležni tudi knjižni oglasi založb in razni prospekti.

V letu 1989 je Biblioteka iz svojega fonda izposojala 3200 uporabnikom. Ti so Biblioteko obiskali 5784-krat (2620-krat za izposojanje v čitalnici, 3164-krat za izposojanje na dom).

Število izposojenih zvezkov v preteklem letu je bilo:

v čitalnici	21.024
na dom	6.176
inštitutskim bibliotekam	8.131
medbibliotečno v SFRJ (128 bibliotekam)	619
medbibliotečno v inozemstvo (22 bibliotekam)	31
<b>Skupaj</b>	<b>35.981</b>

Ker se je v letu 1989 gradilo tudi v prostoru, kjer je čitalnica, je bila leta dobra dva meseca zaprta, uporabnikom pa smo vseeno izposojali utesnjeni v ostalih delovnih prostorih centralne biblioteke. Izposojanje je bilo dodatno oteženo tudi zato, ker je precejšen del knjižničnega fonda, ki ga hranijo inštituti Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU, zaradi sanacijskih in adaptacijskih del na zgradbah SAZU še vedno težko dosegljiv ali celo nedosegljiv.

## Informacije

Biblioteka SAZU je poskrbela, da je uporabnikom posredovala strokovne informacije (ustne, telefonske, pisne, tiskane) v najkrajšem možnem času in čim popolnejše. Izdala je tiskane informacijske biltene, in sicer:

1. Marija Fabjančič: Biblioteka. Kratko poročilo o delu v letu 1988. — Ljubljana 1989. 8 str. 30 cm.
2. Letni seznam periodik 1989. — Ljubljana 1989. III + 105 str. 30 cm. (Urednica Marija Fabjančič.)
3. Seznam prejetih knjig 1989. — Ljubljana 1989. 6 zv. (237 str.) 30 cm. (Urednica Marija Fabjančič.)
4. Seznam dvojnic 1988. — Ljubljana 1989. 21 str. 30 cm. (Urednik Milan Osrajnik.)
5. Cenik publikacij Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Dodatek. Oktober 1989. — Ljubljana 1989. 6 str. 30 cm. (Urednica Marija Fabjančič.)
6. Majda Capuder: Knjižnica Janka Lavrina. Zapuščina. — Ljubljana 1989. III + 158 str. 30 cm. (Objave; 10.)

Informacijski bilteni Biblioteke SAZU so tiskani na tiskalnikih EPSON RX-100 in NEC P6, razmnoženi v povprečni nakladi 200 izvodov in broširani. Te biltene pošiljamo članom akademije, inštitutom ZRC SAZU ter mnogim ustanovam, ki se zanje zanimajo.

Biblioteka je pripravila tudi bibliografijo »Publikacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letu 1988«, ki je objavljena v Letopisu SAZU, 39. knjiga za leto 1988, na straneh 163—180 (Ljubljana 1989).

## Administracija

Delovodnik Biblioteke je obsegal v preteklem letu 1866 številkk. V zvezi s prodajo akademijskih publikacij pri Cankarjevi založbi, Državni založbi Slovenije in pri strokovnih društvih pa smo izstavili 55 računov.

## Knjigoveznica

Akademijska knjigoveznica je leta 1989 zvezala 702 knjigi. Poleg tega je broširala bibliotečne informacijske biltene (2000 izvodov), restavrirala stare tiske in opravljala druga knjigoveška dela.

## Osebj

V letu 1989 je v centralni biblioteki delalo 18 delavcev, in sicer:

*Upravnica:* Marija Fabjančič, bibliotekar-specialist.

*Višji bibliotekar:* Marjan Ozvald.

*Bibliotekarji:* Majda Capuder, Milan Osrajnik, Drago Samec, Helena Verbinc Drogenik, Mojca Puntar Brzin (s polovičnim delovnim časom).

*Višje knjižničarske referentke:* Marina Sinigoj, Stana Tomšič, Anamarija Valantič.

*Višji knjižničarki:* Tatjana Brejc, Majda Fister.

*Knjižničarka:* Irena Janežič.

*Višji knjižničarski manipulant:* Anton Mušič.

*Knjižničarska manipulantka:* Marija Banjac.

*Tajnica:* Pavla Plavc (od 28. 8. 1989 s polovičnim delovnim časom).

*Oskrbnica knjižnega fonda:* Alenka Lavrač.

*Knjigoveški mojster:* Gabrijel Skerl (delo po pogodbi, skrajšani delovni čas).

*Knjigovezinja:* Mojca Dolinar (porodniški dopust), Alenka Mahne (nadomeščanje odsotne knjigovezinje).



Opravljanje vseh del, ki so naložena Biblioteki SAZU, je bilo v preteklem letu zelo oteženo, ker so sanacijska in adaptacijska dela na zgradbah SAZU že v polnem teku. Povzročala so veliko dodatnega dela, povezanega s selitvijo knjižnega fonda centralne biblioteke in publikacij, ki jih izdaja Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Dodatno težavo pri opravljanju del v Biblioteki so povzročali tudi številni bolezenski dopusti. Kljub vsemu temu pa je zaradi prizadevnosti celotnega kolektiva Biblioteka svoje delo pravočasno in strokovno opravila.

V inštitutih ZRC SAZU in njihovih sekcijah so opravljali knjižničarska dela (dokumentiranje, izposojanje, izpolnjevanje pomožnih kartotek, v Inštitutu za slovensko literaturo in literarne vede tudi dodatno katalogiziranje) njihovi delavci, seveda poleg drugih svojih obveznosti.

## **Objave**

### **M. Capuder**

*Knjižnica Janka Lavrina. Zapuščina.* — Ljubljana, Biblioteka SAZU, 1989, III + 158 str. (Objave; 10.)

Publikacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letu 1988. — Letopis SAZU, 39 (1988), 1989, 163—180.

### **M. Fabjančič**

*Biblioteka. Kratko poročilo o delu v letu 1988.* — Ljubljana, Biblioteka SAZU, 1989, 8 str.

Biblioteka SAZU. (Poročilo o delu v letu 1988.) — Letopis SAZU, 39 (1988), 1989, 156—161.

Letni seznam periodik 1989. Biblioteka SAZU, 1989. (Urednica.)

Seznam prejetih knjig 1989. Biblioteka SAZU, 1989. (Urednica.)

Cenik publikacij Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Dodatek. Oktober 1989. Biblioteka SAZU, 1989. (Urednica.)

### **M. Osrajnik**

Seznam dvojnic. (123/124. in 125/126. seznam.) Biblioteka SAZU, 1989. (Urednik).

## **Opremljenost in delovne razmere**

Z nakupom dveh računalnikov (ATARI MEGA 1 in ATARI MEGA 2) ter trdega diska ATARI Megafile 30 smo si v letu 1989 spet izboljšali tehnično opremo, delovne razmere pa so se celo poslabšale, saj sanacijska in adaptacijska dela na zgradbah SAZU — v preteklem letu prav v prostorih, kjer ima centralna biblioteka delovne prostore in (hkrati) skladišča — in neprimerna opremljenost obstoječih prostorov tekoče delo močno ovirajo.



IV  
PUBLIKACIJE SAZU



PUBLIKACIJE  
SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI  
IN UMETNOSTI V LETU 1989

SPLOŠNE PUBLIKACIJE

**Letopis** Slovenske akademije znanosti in umetnosti. **39.** knjiga, 1988. [Glavni in odgovorni urednik *Janez Batis*]. Ljubljana 1989. 313 str. 22 cm. 2000 izv. ISSN 0374-0315.

**Slovesna** skupščina Slovenske akademije znanosti in umetnosti ob petdesetletnici. [Uredil France *Bernik*]. Ljubljana 1989. 63 str. 25 cm. 500 izv.

**Slovenija 88: okolje in razvoj.** [Uredil uredniški odbor Avguštin *Lah*... et al.] Ljubljana 1989. 381 str.: ilustr. 29 cm 2000 izv. ISBN 86-7131-031-0.

*Vsebina:*

Sporočilo uredniškega odbora. Str. 3.

Povzetki. Str. 5—9.

Table of contents. Str. 9—13.

Seznam avtorjev. Str. 14—15.

[*Janez Milčinski*]; Človek, okolje in naš čas. Str. 16.

*I. Pogledi na Slovenijo = I. Views on Slovenia*

Avguštin *Lah*: Slovenija: varstvo in urejanje okolja = Slovenia 88: Environment preservation. Str. 19—60.

Dušan *Plut*: Naravnogeografski vidiki degradacije okolja in razvoja v SR Sloveniji = Some geographical aspects of environment degradation and development in SR Slovenija. Str. 61—67.

Jurij *Kunaver*: Gorski svet Slovenije in njegova preobrazba = The transformation of the mountainous area in Slovenia. Str. 68—81.

Drago *Meze*: Hribovski svet se spreminja = The mountainous world is changing. Str. 82—88.

Peter *Habič*: Slovenski kras in njegovo vodno bogastvo = The Karst of Slovenia and its water resources. Str. 89—94.

France *Habe*: Plat zvona za podzemlje = The alarm-bell for the subterranean world. Str. 95—99.

Jože *Štirn*: Varstvo obalnega morja in okolja v Primorju = The preservation of coastal sea and littoral environment. Str. 100—117.

Peter *Skoberne*: Varstvo naravne dediščine v Sloveniji = The natural heritage preservation in Slovenia. Str. 118—121.

*II. Družbena odgovornost in skrb za okolje = II. Social responsibility and concern for environment*

- Avguštin Lah:** Načela, zakonitosti in praksa v okolju = Environmental principles, rules and experiences. Str. 125—129.
- Tomaž Vuga:** Družbene usmeritve in ukrepi za njihovo izvajanje = Social guidelines for the exit from the crisis. Str. 130—133.
- Vili Rezman:** Mariborski (jugoslovanski) simpozij alternative družbenega razvoja in problematike okolja, 1986, 1987, 1989. Str. 134.
- Dani Podpečan:** Gospodarska zbornica za okolje = Chamber of economy and environment preservation. Str. 135—142.
- Vili Rezman:** Mariborski posveti »Alternative družbenega razvoja in varstvo okolja« = The symposium of Maribor »The alternatives of social development and environment«. Str. 143—151.
- Metka Spes:** Varstvo okolja in mednarodno sodelovanje = Environment preservation and international cooperation. Str. 152—161.
- Lovro Šturm:** Pravni pogledi na varstvo okolja = Legal aspects on environment preservation. Str. 162—167.
- Tone Strojín:** Družbena ozaveščenost in gibanje = Public awareness and mobilisation. Str. 168—174.
- Janko Sušnik:** Ljudje v onečiščenem bivalnem okolju = People in polluted living environment. Str. 175—179.
- Samo Modic:** Medicina dela in onesnaženost delovnega in življenjskega okolja = Labour medicine and the pollution of living and working environment. Str. 180—187.
- Marjan Tepina:** Znanje in izobraževanje: A. Razmerja med naravo in družbo v sistemu znanosti, izobraževanja in vzgoje = Knowledge and education: A. The relation between nature and society within the system of science, education and training. Str. 188—190.
- Jurij Kunaver:** Znanje in izobraževanje: B. Varstvo okolja in pouk geografije = Knowledge and education: B. Environment preservation and geography instruction. Str. 191—194.
- Janez Černač:** Znanje in izobraževanje: C. Kadri in izobraževanje v gozdarstvu = Knowledge and education: C. An example of education and training in forestry. Str. 195—197.
- Edvard Kobal:** Mladi raziskovalci proučujejo okolje = Young research students of environment. Str. 198—201.
- Tomaž Banovec:** Sistem informacij (podatkov) za potrebe spremljanja in urejanja okolja = The information system of environment. Str. 202—203.

*III. O vplivih na okolje in razvoj = III. Catalysts in environment*

- Marjan Tepina:** Prostorsko načrtovanje kot politika urbanizacije in varstva okolja = Physical planning as a policy of urbanisation and environment preservation. Str. 207—212.
- Miha Tišler:** Kemizacija okolja = The chemisation of environment. Str. 213—219.
- Franc Lobnik, Jože Maček, Tomaž Prus, Janez Rupreht, Andreja Hodnik, Marta Hrustel-Majcen, Marko Zupan:** Agronomske raziskave in varstvo okolja = Agronomic research and environment preservation. Str. 220—239.
- Albin Stritar:** Varstvo kmetijskih zemljišč = The preservation of arable land. Str. 240—242.
- Meta Povž:** Zdravje in življenje naših voda = The hygienic conditions and life in our waters. Str. 243—247.
- Breda Pečan:** Kako zaščititi morje in obalo? = How we endanger and preserve our littoral environment. Str. 248—257.

- Darka Uranjek-Domitrovič:** Onesnaženost okolja v celjski regiji in Celju = The environment pollution in the town and region of Celje. Str. 258—269.
- Primož Gspan:** Hrup, okolje in mi = Noise, environment and we. Str. 270—279.
- Peter Novak:** Energija in okolje v Sloveniji = Energy supply and environment in Slovenia. Str. 280—296.
- Dušan Hrček:** Zelena knjiga o ogroženosti okolja v Sloveniji = The air pollution and its control in Slovenia. Str. 297—304.
- Andrej Pečenko, Anton Planinšek:** Onesnaženost zraka z SO<sub>2</sub> v zadnjih dvanajstih letih v Sloveniji = The air pollution with SO<sub>2</sub> in Slovenia during the last 12 years. Str. 305—308.
- Marjan Solar, Dušan Jurc, Janko Kalan, Franc Batič, Blanka Druškovič:** Propadanje gozdov v Sloveniji = The decay of forests in Slovenia. Str. 309—323.
- Srečko Krese:** Komunalne dejavnosti in okolje = Public utilities and environment. Str. 324—330.
- Viktor Grilc:** Ravnanje s posebnimi odpadki = Industrial waste disposal. Str. 331—333.
- Primož Gspan:** Delovno okolje = Working environment. Str. 334—337.
- Matjaž Jeršič:** Turizem kot možnost in nevarnost za ohranitev naravne kulturne pokrajine = Tourism as a possibility for and a menace to the preservation of natural and cultural landscape. Str. 338—341.
- Emil Šterbenk:** REK FLL Titovo Velenje in okolje = The case of Velenje: the impact of mining and power generation on the environment. Str. 342—348.
- Dani Podpečan:** Možnosti uporabe in odstranjevanja odpadnih kemičnih sader = The possibilities of the utilisation and disposal of waste chemical gypsum. Str. 349—362.
- [**Marjan Tepina**]: Izbrani pojmi teorije in politike varstva okolja = Selected terminology from the theory and policy of environment preservation. Str. 363—371.
- Neža Exel:** Kazalci kakovosti okolja = Some indicators of the quality of environment. Str. 372—379.
- Vsebina.** Str. 380—381.

## **PUBLIKACIJE I. RAZREDA ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE**

- Filozofski vestnik. Letnik X:** 1989. [Glavni urednik Boris Majer. Urednik Vojislav Likar.] Ljubljana 1989. 2 zv. 208, 204 str. 24 cm. 850, 1000 izv. ISSN 0353—4510.
- Številka 1** (208 str., 850 izv.)  
Vsebina. Str. [5].
- Zakaj je treba kralja ubiti**  
[Uvod]. Str. [7].
- [Louis de] **Saint-Just, Jožica Pirc** [prev.]: Govor na sojenju Ludviku XVI. v konventu na seji 13. novembra 1792. Str. 9—13.
- [Augustin de] **Robespierre, Jožica Pirc** [prev.]: O sojenju Ludviku XVI. (3. decembra 1792. Str. 15—20.
- [Louis de] **Saint-Just, Jožica Pirc** [prev.]: Drugi govor o sojenju Ludviku XVI. v narodnem konventu na seji 26. decembra 1792. 21—28.
- Tine Hribar:** Eksces svobode = Vom Exzess der Freiheit. Str. 29—38.



Vlasta *Jalušič*: Saint Just in zakonitost revolucionarnega prevrata. Str. 39—42.

Zdravko *Kobe*: Smrt političnega = Der Tod des Politischen. Str. 43—52.

Tonči *Kuzmanič*: Ubiti kralja, ker je že mrtev! Str. 53—57.

Oto *Luthar*: Ali Francozi verjamejo svojemu mitu = Glauben die Franzosen an ihren Mythos? Str. 59—71.

Tomaž *Mastnak*: Kriminalna demokracija = Kriminelle Demokratie. Str. 73—90.

Neda *Pagon*: »Domoljubje je stvar srca« = »Patriotismus ist eine Sache des Herzens«. Str. 91—106.

Darko *Štrajn*: Nujnost regicida = Die Notwendigkeit des Königmordes. Str. 107—113.

Jelica *Šumič-Riha*: »Nobeno ljudstvo ni tako ljubilo svojih kraljev« = »Kein Volk hat dermassen seine Könige geliebt«. Str. 115—126.

### *Misliti francosko revolucijo*

Eva *Bahovec*: Rousseau in razsvetljenski izhod iz nedoletnosti = Rousseau and the enlightenment way out of immaturity. Str. 129—138.

Tanja *Renar*: Nič ni tako slabo, da ne bi moglo biti še slabše ali o retrogardizmu francoske revolucije. Str. 139—143.

Rado *Riha*: Politični angažma teorije = Der praktische Engagement der Theorie. Str. 145—153.

Rudi *Rizman*: Razumevanje človekovih pravic v sociološki teoriji = Understanding human rights in sociological theory. Str. 155—160.

François *Furet*, Braco *Rotar* [prev.]: Misliti francosko revolucijo. Tocqueville in problem francoske revolucije. Str. 161—182.

Claude *Lefort*, Vojo *Likar* [prev.]: Misliti francosko revolucijo v francoski revoluciji. Str. 183—201.

*Sinopsisi*. Str. 203—208.

*Številka 2 (204 str., 1000 izv.)*

Vsebina. Str. [5].

### *Epistemologija*

Miran *Božovič*: Descartov bog kot *causa sui* = Descartes Gott als *causa sui*. Str. 9—19.

Vojslav *Likar*: Problematiziranje epistemologije: Michel Serres in vprašanje statusa moderne epistemologije = Die Problematisierung der Epistemologie. Str. 21—33.

Oto *Luthar*: Tropologija historičnega diskurza = Tropologie des historischen Diskurses. Str. 35—51.

### *Estetika*

Lev *Kreft*: *Gesamtkunstwerk in Neue Slowenische Kunst = Gesamtkunstwerk und Neue Slowenische Kunst*. Str. 55—68.

Janez *Strehovec*: Estetika v obdobju medijske in telematične kulture = Ästhetik im Zeitalter der Medienkultur und der telematischen Kultur. Str. 69—82.

Janez *Vrečko*: Celostna umetnina kot nostalgija = Das Gesamtkunstwerk als Nostalgie. Str. 83—95.

Martin *Jay* — Aleš *Erjavec*: Habermas in estetska ideologija. Str. 97—111.

### *Argumentacija kot paradigma komunikacije*

Vladimir *Biti*: Pripoved kot argumentacija: V luči spora med Habermasom in Lyotardom = Argumentation als Paradigma der Kommunikation. Str. 115—119.

- Mirna Velčić: Argumentacija kot diskurz. Str. 121—124
- Olga Kunst-Gnamuš: Argumentacija med subjektom želje in logičnim subjektom. Str. 125—133.
- Jelica Šumič-Riha: Teror besede. Str. 135—138.
- Rado Riha: Argumentacijska narava demokratske invencije. Str. 139—142.
- Andrej Škerlep: Argumentacija v sporazumevanju. Str. 143—146.
- Demokratična politika danes = Democratic politics today*
- Pavle Gantar: Democratic politics today. Str. 149—150.
- David Held: The politics of citizenship. Str. 151—156.
- Tomaž Mastnak: Uneasiness in democracy. Str. 157—159.
- Christopher Pierson: Habermas, modernity and the welfare state. Str. 161—166.
- Rado Riha: Democracy without boundaries. Str. 167—170.
- Ivan Vejvoda: Democracy and politics. Str. 171—173.
- Prevod*
- Gisela Bock, Miro Beg [prev.]: Zgodovina spola, zgodovina žensk. Str. 177—187.
- Prikazi in ocene*
- [Nadežda Čačinović-Puhovski]: Aktualnost klasične estetike. Str. 189—192.
- [Breda Luthar]: Thomas Leithauser, Birgit Volmerg, Gunther Salje, Ute Volmerg, Bernhard Wutka: Entwurf zu einer Empirie des Alltagsbewusstseins. Frankfurt am Main 1981, 276 str. Str. 193—195.
- [Denis Poniž]: Modelle für eine semiotische Rekonstruktion der Geschichte der Ästhetik. Aachen 1987, 314 str. Str. 196—199.
- Sinopsisi:* Str. 201—204.
- Boris Zihnerl: Zbrana dela. Peta knjiga.** [Uredila Neda Pagon-Brglez]. Ljubljana 1989. 448 str. 24 cm. 700 izv.
- Arheološki vestnik. 39—40. 1988—1989.** [Odgovorni urednik Stane Gabrovec. Glavni urednik Dragan Božič]. Ljubljana 1989. 653 str. (vključno 101 sl., 215 tab., 2 pril.) + 6 pril. 24 cm. 1200 izv. ISSN 0570—8966.
- Vsebina:*
- Vsebina. Str. [5—7].
- Contents. Str. [9—11].
- Starejša kamena doba = Palaeolithic*
- Ivan Turk, Janez Dirjec, Metka Culiberg: Divje Babe I — novo paleolitško najdišče in skupinsko grobišče jamskega medveda. Poskus tafonomske analize na podlagi vzorcev iz dveh sedimentnih in arheoloških kompleksov = Divje babe I — a new palaeolithic site and a common grave of the cave bear. An attempt of a taphonomic analysis based on samples from a pair of sedimentary and cultural units. Str. 13—59, vključno 21 sl., 13 tab.
- Ivan Turk, Janez Dirjec: Divje babe I — poskus uporabe statistične analize množičnih živalskih ostankov v paleolitski arheologiji. I. Določljivi skeletni ostanki jamskega medveda = Divje babe I — An attempt to apply statistical analysis to the mass animal remains from the palaeolithic site. I. Determinable skeletal remains of cave bear. Str. 61—93 (vključno 7 sl., 12 tab.) + 2 pril.
- Mitja Brodar: Revizija neveljske paleolitske postaje = Revision der paläolithstation in Nevlje. Str. 95—110, vključno 2 sl.

*Kolokvij Bronasta doba v Sloveniji = Symposium The Bronze age in Slovenia*

[Biba Teržan]: Kolokvij — Bronasta doba v Sloveniji. Lendava, 12.—15. november 1986 = Symposium — The Bronze age in Slovenia. Lendava, 12th—15th november 1986. Str. 111—114.

Stane Gabrovec: Bronasta doba v Sloveniji — stanje raziskav in problemi = Die Bronzezeit in Slowenien — Forschungsstand und Probleme. Str. 115—126.

Irena Horvat-Savel: Bronastodobna naselbina Oloris pri Dolnjem Lakošu = Die bronzezeitliche Siedlung Oloris bei Dolnji Lakoš. Str. 127—145, vključno 4 sl., 6 tab.

Mira Strmčnik-Gulič: Bronastodobni naselitveni kompleks v Rabeljčji vasi na Ptuju (Preliminarno poročilo) = Der bronzezeitliche Siedlungskomplex in Rabeljčja vas auf Ptuj. Str. 147—170 (vključno 5 sl., 7 tab.) + 1 pril.

Blagoj Jevremov: Grobovi z začetka kulture žarnih grobišč iz Ptuja = Gräber vom Anfang der Urnenfelderkultur aus Ptuj. Str. 171—180, vključno 6 sl.

Vitko Pahič: Žarno grobišče na Brinjevi gori = Das urnenfelderzeitliche Gräberfeld von Brinjeva gora. Str. 181—215, vključno 5 sl., 7 tab., 2 pril.

Juliane Kaerner: Chronologische Probleme der Rušegruppe der südostalpinen Urnenfelderkultur = Kronološki problemi ruške skupine jugovzhodnoalpske kulture žarnih grobišč. Str. 217—234, vključno 11 sl.

Brane Lamut: Kronološka skica prazgodovinske naselbine v Ormožu = Chronologische Skizze der vorgeschichtlichen Siedlung in Ormož. Str. 235—276, vključno 29 tab.

Marjana Tomanič-Jevremov: Žarno grobišče v Ormožu = Das Urnengräberfeld von Ormož. Str. 277—322 (vključno 2 sl., 25 tab.) + 1 pril.

Milica Peteršič-Čobal: Metalografska preiskava bronastih prazgodovinskih predmetov iz Ormoža = Metallographische Untersuchung der bronzenen vorgeschichtlichen Gegenstände aus Ormož. Str. 323—332, vključno 1 sl., 4 tab.

Paola Korošec: Bronastodobni elementi iz Jame pod Jamskim gradom v Predjami = Die bronzezeitlichen Elemente aus der Höhle Jama pod Jamskim gradom in Predjama. Str. 333—344, vključno 4 tab.

Ivan Puš: Bronastodobna naselbina pri Žlebiču = Eine bronzezeitliche Siedlung bei Žlebič. Str. 345—366, vključno 9 tab.

Drago Svoljšak: Posočje v bronasti dobi = Das Sočaagebiet in der Bronzezeit. Str. 367—386 (vključno 7 sl., 8 tab.) + 1 pril.

Miro Potočnik: Bakreno- in bronastodobne podvodne najdbe iz Bistre in Ljubljance na Ljubljanskem barju = Die kupfer- und bronzezeitlichen Flusssfunde aus dem Bach Bistra und dem Ljubljana im Gebiet von Ljubljansko barje. Str. 387—400, vključno 1 sl., 7 tab.

Blagoje Govedarica: O kulturnom i hronološkom položaju nalaza ljubljanske kulture na jadranskom području = Einiges über die kulturelle und zeitliche Stellung der Funde der Ljubljana — Kultur aus dem adriatischen Gebiet. Str. 401—412 (vključno 2 sl.) + 1 pril.

Zorko Marković: Kronologija i geneza ranobrončanodobnih kultura sjeverne Hrvatske = Die Chronologie und die Genese der frühbronzezeitlichen Kulturen in Nordkroatien. Str. 413—423, vključno 4 sl.

Vladimir Sokol: Grob br. 7 kulture žarnih polja iz Moravča kod Sesveta (Zagreb) = Grab Nr. 7 der Urnenfelderkultur in Moravče bei Sesvete (Zagreb). Str. 425—436, vključno 3 sl., 3 tab.

- Lazo Čučković: Brončanodobni nalazi iz karlovačke regije = Die bronzezeitlichen Funde aus der Karlovac-Region. Str. 437—451, vključno 5 sl., 4 tab.
- Josip Vidović: Brončano doba Međimurja = Die Bronzezeit in Međimurje. Str. 453—473, vključno 14 tab.
- Klara Bursić-Matijašić: Vrčin u okviru brončanog doba Istre = Der Ringwall Vrčin im Rahmen der Bronzezeit Istriens. Str. 475—494, vključno 5 sl., 4 tab.
- Jasminka Cus-Rukonić — Dunja Glogović: Pregled nalaza i nalazišta brončanog doba na otocima Cresu i Lošinju = Übersicht der bronzezeitlichen Fundstellen und Funde auf den Inseln Cres und Lošinj. Str. 495—508, vključno 1 sl., 6 tab.
- Franca Maselli Scotti: Considerazioni su recenti scavi al castelliere di Elleri e confronti con abitati coevi del Carso triestino e goriziano = Izsledki novih izkopavanj na Kaštelirju pri Jelarjih v primerjavi s sočasnimi naselbinami Tržaškega in Goriškega Krasa. Str. 509—517, vključno 2 sl., 4 tab.
- Francesca Bressan: Le valli del Natisone e la Kovačeva jama di Robič = Nadiške doline in Kovačeva jama pri Robiču. Str. 519—527, vključno 2 sl., 4 tab.
- Starejša železna doba = Early iron age
- Hermann Parzinger: Hallstattzeitliche Grabhügel bei Dobrnič = Halštatske gomile pri Dobrniču. Str. 529—635, vključno 5 sl., 45 tab.

#### In memoriam

[Jaro Šašel]: Franc Truhlar (1900—1987). Bibliografija Franca Truhlarja. Str. 637—638.

Knjižne ocene in prikazi = Book reviews. Str. 639—653

**Monumenta artis musicae Sloveniae XIV.** Jacobus Gallus: Opus musicum IV/1: Harmoniae octo vocum. Transkribiral in revidiral Edo Škulj. Ljubljana 1989. 302 str. 29 cm. 1000 izv.

**Monumenta artis musicae Sloveniae XV.** Jacobus Gallus: Opus musicum IV/2: Harmoniae sex vocum. Transkribiral in revidiral Edo Škulj. Ljubljana 1989. 208 str. 29 cm. 1000 izv. ISBN 86-7131-035-3.

## PUBLIKACIJE II. RAZREDA ZA FILOLOŠKE IN LITERARNE VEDE

**Razprave XII.** [Uredil Dušan Moravec]. Ljubljana 1989. 172 str. 24 cm, 800 izv. ISSN 0560—2920.

#### Vsebina:

Boris Paternu: Modeli slovenske literarne kritike (Od začetkov do 20. stol.) = Patterns of Slovene literary criticism (from the beginnings to the 20th century). Str. 5—28.

Franc Zadavec: Teoretski koncepti človeka v literaturi (1950—1955) = Theoretical concepts of man in literature (1950—1955). Str. 29—38.

France Bernik: Fran Eller in sodobna avstrijska in nemška književnost = Fran Eller and contemporary Austrian and German literature. Str. 39—48.

Jože Munda: Juš Kozak in »Slovenske poti« = Juš Kozak and »Slovene paths« (Slovenske poti). Str. 49—69.

- Janko Kos: Anton Ocvirk in problem literarnozgodovinske metode = Anton Ocvirk and the problem of literary-historical method. Str. 71—87.
- Dušan Moravec: Kidričevo evidentiranje in vrednotenje gledaliških »Stoletij Beležk« = Kidrič's survey and evaluation of the theatre's »Centuries of notes«. Str. 89—104.
- Franca Buttolo: Motivi Vodnikovih *Vigilij* in evropska literarna tradicija = The motifs of Vodnik's *Vigils* and european literary tradition. Str. 105—118.
- Marija Stanonik: O razmerju med slovstveno folkloro in trivialno literaturo = On the relationship between literary folklore and trivial literature. Str. 119—127.
- Janez Rotar: Pisma profesorja Frana Ramovša dr. Želmíri Gašparíkovi = Letters by professor Fran Ramovš to dr. Želmíra Gašparíkova. Str. 129—172.

**Traditiones 18.** Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje. Ljubljana 1989. 251 str. 24 cm. 1000 izv. ISSN 0352—0447.

*Vsebina:*

- Marija Stanonik: Slovenska različica primerjalne slovstvene folkloristike. Oris raziskovalnega dela dr. M. Matičetovega = Die slovenische Variante der vergleichenden literarischen Folkloristik. Str. 7—54.
- Slavko Kremenšek: Ob jubileju univerzitetnega profesorja dr. Vilka Novaka = Jubiläum des Universitätsprofessors Dr. Vilko Novak. Str. 55—59.
- [Mojca Račič]: Izbrana bibliografija dr. Vilka Novaka. Str. 59—64.

*Razprave = Dissertationes*

- Robert G. Minnich, Ingrid Slavec [prev.], Irena Šumi [prev.]: Govoriti slovensko — biti Slovenec = Speaking Slovene — being Slovene. Str. 65—88.
- Johannes Moser, Ernst Töschler, Jurij Fikfak [prev.]: »Imajo naš že za Jugoslovane« = »Bezeichnet sind wir als Jugoslawen«. Str. 89—106.
- Niko Kuret: Igra »Hiems et Aestas« jezuitskih dijakov l. 1651 v Ljubljani = Das Spiel »Hiems et Aestas« der Jesuitenschüler 1651 in Ljubljana. Str. 107—112.
- Zmaga Kumer: Ihanska balada o Marjetici — Eine Kindesmörderinballade aus Ihan. Str. 113—118.
- Milko Matičetov: Lün(j) = Lün(j). Str. 119—124.

*12. mednarodni kongres IUAES*

- Tone Cevc: Domneve o stavbnem izviru dveh tipov planšarskih koč na planinah na Slovenskem = The supposed origin of various types of herdmens huts in slovene alpine pastures. Str. 125—130.
- Jurij Senegačnik: Novejši razvoj planinskega gospodarstva v slovenskih Alpah = The contemporary pastures economy in the Slovenian Alps. Str. 131—136.
- Inja Smerdel: Trije ovčarji = The three sheepmasters. Str. 137—146.

*Iz zgodovine naše znanosti = Historica varia*

- Helena Ložar-Podlogar: Anton Trstenjak o ljudskem življenju v Prekmurju = Anton Trstenjak über das Volksleben im Prekmurje (Übermurgebiet). Str. 147—166.

*Gradivo = Materialia*

- Angelos Baš: Od Maribora do Trsta leta 1798 = Von Maribor bis Trist im Jahre 1798. Str. 167—178.

*Zapiski = Miscellanea*

Vilko Novak: Madžari v Prekmurju in Slovenci v Porabju = Die Ungarn im Übermugebiet und die Slowenen im Raabgebiet. Str. 179—183.

Sonja Horvat: Terminologija vojvodinske hiše : Razmišljanja jezikoslovca o knjigi = Die Terminologie des Hauses in Vojvodina. Str. 184—188.

*Polemika = De controversiis disputationes*

Angelos Baš: Postscriptum. Str. 189—192.

*Jubilej = Jubilaeum*

[Angelos Baš]: Sergij Vilfan — sedemdesetletnik = Sergij Vilfan — Siebzigjähriger. Str. 193—196.

*In memoriam*

[Zmaga Kumer]: Tončka Maroltova (1894—1988). Str. 197—198.

[Zmaga Kumer]: Marija Šuštarjeva (1904—1988). Str. 199—200.

[Mirko Ramovš]: Dr. Valens Vodušek (1912—1989). Str. 201—202.

[Marko Terseglav]: Akademik prof. dr. Boris Merhar (1907—1989). Str. 203—206.

*Poročila = Relationes*

Marjetka Golež: 12. mednarodno srečanje Komisije za raziskovanje ljudskih pesmi (balad) v okviru SIEF (Société internationale d'ethnologie et de folklore) — Rovinj: 19.—24. avgust 1987 = XII. internationales Symposium der Kommission der Volksballadenforschung. Str. 207—210.

*Knjižna poročila in ocene = De novis libris relationes et iudicia. Str. 211—250*

*Sodelavci tega zbornika = Collaboratores huius voluminis. Str. 251*

**Korespondence pomembnih Slovencev 9.** Čopovi galicijski dopisniki. [Uredila Rozka Stefanova s sodelovanjem Nika Ježa; uvodno študijo napisala Rozka Stefanova; poljsko in angleško pismo prevedel Tone Pretnar; nemška pisma prevedla Rozka Stefanova in Niko Jež; opombe in imensko kazalo sestavil Niko Jež]. Ljubljana 1989. 443 str. 24 cm. 1000 izv. ISBN 86-7131-021-3.

**Gradivo za narodopisje Slovencev 3/3.** Niko Kuret: Slovensko štajersko pred marčno revolucijo 1848. Topografski podatki po odgovorih na vprašalnice nadvojvode Janeza (1811) in Georga Götha (1842). Prvi del. 3. snopič. Ljubljana 1989. 331 str., 3 pril. 24 cm. 800 izv. ISBN 86-7131-028-0.

**Gradivo za narodopisje Slovencev 4.** Angelos Baš: Opisi oblačilnega videza na Slovenskem v 17. in 18. stoletju. Ljubljana 1989. 113 str. 24 cm. 800 izv. ISBN 86-7131-027-2.

**Zbornik razprav iz slovanskega jezikoslovja.** Tinetu Logarju ob sedemdesetletnici Zbral in uredil Franc Jakopin; [prevod v angleščino Milena Sheppard; sestavljanje sinopsisov in povzetkov ter prevajanje v slovenščino Vlado Nartnik... et al.]. 2 izdaji. Ljubljana 1989. 405 str. 24 cm. 500, 200 izv. ISBN 86-7131-026-4, ISBN 86-7131-030-2.

*Vsebina:*

Franc Jakopin: Tine Logar — slovenski dialektolog in jezikovni zgodovinar. Str. 9—18.

Anna Basara, Jan Basara: Nazwy gorczyicy polnej (Sinapis arvensis) w gwarach polskich = Izrazi za gorčico (Sinapis arvensis) v poljskih govorih = Expressions for charlock (mustard, Sinapis arvensis) in polish dialects. Str. 19—30.



- Francka *Benedik*: Fonološki opis govora v vasi Bukov Vrh = Phonological description of the Slovene microdialect of the village of Bukov Vrh. Str. 31—44.
- Dalibor *Brozović*: O nekim osobitim značajkama likvidnih sonanata = O nekaterih posebnih značilnostih jezičnih zvočnikov = On some special characteristics of liquid sonants. Str. 45—52.
- Ferdinand *Buffa*: O nářečovej slovotvornej synonymii = O narečni besedotvorni sinonimiji = Concerning dialectal word-formational synonymy. Str. 53—59.
- Drago *Čupić*: Sudbina glasa *h* u govorima Crne Gore (u odnosu na Boškovićevo ispitivanje ovoga glasa) = Usoda glasu *h* v govorih Črne Gore (v razmerju Boškovićevega raziskovanja tega glasu) = The development of the sound *h* in the dialects of Montenegro (with respect to Bošković investigation of this phoneme). Str. 61—68.
- Anton *Habovštjak*: Zo slovanskej lexiky (s osobitným zreteľom na slovinčinu a juhoslovanské jazyky) = Iz slovanske leksike (s posebnim ozirom na slovenščino in druge južnoslovanske jezike) = From Slavonic lexis (with particular reference to Slovene and other South Slavonic languages). Str. 69—78.
- Milena *Hajnshek-Holz*: Narečne prvine v slovarju slovenskega knjižnega jezika = Dialectal elements in the dictionary of the standard Slovene language. Str. 79—100.
- Sonja *Horvat*: Preglas nenaglašenege izglasnega *a* za mehкими soglasniki = Vowel change of the unaccented final *a* after soft consonants. Str. 101—109.
- Milka *Ivić*: O slovenačkom *en* (*neki*) i problemima referencije = O slovenskem *en* (*neki*) in vprašanih reference = The Slovene *en* (*neki*) and the problems of reference. Str. 111—116.
- Pavle *Ivić*: Trag promene *l* na kraju sloga u *a* u govoru bačkih Bunjevaca = Sled prehoda *l* v *a* na koncu zloga v narečju bačkih Bunjevcev = The change of *l* into *a* at the end of the syllable in the dialect of the Bunjevci in the Bačka region. Str. 117—121.
- Blaže *Koneski*: Srpskoto vozdejstvo vo aktiviranjeto na knižnata leksika na makedonskiot pismen jazik vo XIX vek [cir.] = Srbski vpliv pri aktiviranju knjižne leksike makedonskega pisanega jezika v 19. stol. = Serbian influence on the activation of the literary lexis of the written Macedonian language in the 19th century. Str. 123—127.
- Ljubov V. *Kurkina*: Leksičeskie arhaizmi slovenskogo jazyka [cir.] = Leksikalni arhaizmi v slovenščini. Str. 129—136.
- Herta *Lausegger*: Značilnosti slovenskega govora pri Mariji na Zilji = Charakteristische Merkmale der slowenischen Mundart von Maria Gail. Str. 137—148.
- Majda *Merše*: Raba izsamostalniških glagolov in nadomestnih besednih zvez v Dalmatinovi Bibliji = The use of verbal derivatives and substitutional syntagmas in the Dalmatin Bible. Str. 149—162.
- Siegfried *Michalk*: Zur Frage der Häufigkeit deutscher Lehnwörter in den serbischen Dialekten = Vprašanje pogostnosti nemških izposojenk v lužiskosrbskih narečjih. Str. 163—174.
- Leszek *Moszyński*: Osobliwości leksykalne (słowianizmy) słowiańskiego przekładu »Modlitwy św. Emmerama« zawartej w Euchologium Sinaiticum = Morebitni slovenizmi v slovanskem prevodu »Molitve sv. Emmerama«. V Sinajskem evhologiju = Possible slovenisms in the Slavonic translation of the »Prayer of St. Emmeram« in the Euchologium Sinaiticum. Str. 175—190.



- Vlado Nartnik: Še nekaj o zvezdnih imenih med Slovenci = On the star names among Slovenes. Str. 191—202.
- Gerhard Neweklowsky: Slowenisch und Deutsch in Kärnten: phonetische Gemeinsamkeiten = Slovenščina in nemščina na Koroškem: skupne fonetične lastnosti. Str. 203—211.
- Martina Orožen: Narečni kontaktni sinonimi v Dalmatinovem prevodu Biblije = Dialectal contact synonyms in the Dalmatin Bible. Str. 213—231.
- Giovan Battista Pellegrini, Carla Marcato: Voci friulane di origine slovena attestate dall'ASLEF = Furlanske besede slovenskega izvora, izpričane v ASLEF. Str. 233—246.
- Dragoljub Petrović: O prirodi dijalekatske granice u Crnoj Gori = O naravi narečne meje v Crni gori = Concerning the nature of the dialectal boundary in Montenegro. Str. 247—254.
- Hanna Popowska-Taborska: Kaszubski i słoweński archaizm *gub(a)* 'fałda, zmarszczka' = Kašubski in slovenski arhaizem *gub(a)* = The Kashub and Slovene archaisms *gub(a)*. Str. 255—260.
- Slobodan Remetić: Fonološki sistem govora šumadijskog sela Žabara = Fonološki sistem govora šumadijske vasi Žabar = The phonological system of the Serbian microdialect in the Šumadija village of Žabar. Str. 261—273.
- A. Sujoldžič, P. Šimunović, B. Finka, L. A. Bennett, P. Rudan: Jezične udaljenosti na poluotoku Pelješcu = Jezikovne oddaljenosti na polotoku Pelješac. Str. 275—291.
- Adam E. Suprun: Iz belorusko-slovenskih izoleks [cir.] = Iz belorusko-slovenskih izoleks. Str. 293—300.
- Gunnar Svane: Slavjanski r'kopisi v datskite knigohranilišča [cir.] = Slovanski rokopisi v danskih knjižnicah = Slavonic manuscripts in Danish libraries. Str. 301—313.
- Hinc Sewc-Schuster: Wosobowej kóncowce 1. wosoby duala hs. *-mój/moj*, Ds. *-mej* a jeju geneza = Končnice za 1. osebo dvojine gluž. *-mój/moj*, dluž. *-mej* in njihov nastanek = Die Endungen der 1. Person Dualis Os. *-mój/moj*, Ns. *-mej* und ihre Entstehung. Str. 315—324.
- Zuzanna Topolińska: Semantyczna i syntaktyczna analiza czasownika *trwa* = Semantična in sintaktična analiza glagola *trwa* = Semantic and syntactic analysis of the verb *trwa*. Str. 325—332.
- Jože Toporišič: Obliko(slo)vna obremenitev slovenskih zvočnikov = The morphological functional load of Slovene sonants. Str. 333—350.
- Slavomir Utěšeny: K středomoravské (hanácké) změně u — ô — o = K srednjemoravskemu (hanáškemu) prehodu u — ô — o = K srednjemoravskomu (ganackomu) prehodu u — ô — o [cir.]. Str. 351—356.
- Victor Vascenco: Familii rumynskogo proishozhdeniya v russkoj jazykovoj srede [cir.] = Priimki romunskega izvora v ruskem jezikovnem okolju. Str. 357—363.
- Božidar Vidoeski: Prilozi za makedonskiot dialekten atlas (1, 25 [cir.]) = Prispavek k makedonskemu narečnemu atlasu (1,2) = Contributions to the Macedonian dialectological atlas (1, 2). Str. 365—376.
- Claude Vincenot: Pertinence et redonance = Relevanca in redundanca. Str. 377—385.
- Dragomir Vujičić: Refleks *r* + kratko *ě* i sekundarno *ě* u jednom dijelu bosanskih govora = Refleks *r* + kratki *ě* in sekundarni *ě* v delu bosanskih govorov = Le réflexe *r* + *ě* court et *ě* secondaire dans une partie des parlers bosniaques. Str. 387—393.
- Zinka Zorko: Vzhodnokoroški govori v Dravski dolini, na severnem Pohorju in v Dravskem obmejnem hribovju = East-carinthian dialects of the

Drava Valley, the northern Pohorje area, and the hilly region in the Drava border area. Str. 395—405.

[Franc *Jakopin*]: Urednikov pripis. Str. [409].

## PUBLIKACIJE IV. RAZREDA ZA NARAVOSLOVNE VEDE

**Razprave XXX.** Ljubljana 1989. 192 str. (vključno 14 tabél, 15 tabél, 12 sl.) + 6 tabél, [16] pril. 24 cm. 800 + 200 izv. ISSN 0352—5090.

*Vsebina:*

Lojze *Marinček*, Livio *Poldini*, Mitja *Zupančič*: Beitrag zur Kenntniss der Gesellschaft *Anemono-Fagetum* = Prispevek k poznavanju združbe *Anemono-Fagetum* s. lat. = A contribution to the knowledge of the association *Anemono-Fagetum* s. lat. Str. 3—64 (vključno 5 tabél) + [14] pril.

Jože *Bole*: *Lanzaiopsis savinica* gen. n., sp. n. (Gastropoda, Belgrandiellidae), novi podzemeljski polž iz Savinjske doline (Savinjske Alpe) = *Lanzaiopsis savinica* gen. n., sp. n., (Gastropoda, Belgrandiellidae), eine neue Schnecke aus der Savinjska dolina (Savinjske Alpe) = *Lanzaiopsis savinica* gen. n., sp. n. (Gastropoda, Belgrandiellidae), a new subterranean snail from Savinjska dolina (Savinjske Alpe). Str. 65—74 (vključno 2 sl.)

Dragica *Turnšek*, Branko *Buser*: The Carnian reef complex on the Pokljuka (NW Yugoslavia) = Karnijski grebenski kompleks na Pokljuki. Str. 75—127 (vključno 10 tabél, 4 sl.)

Jernej *Pavšič*, Ivan *Turk*: Prva najdba *Panthera pardus* (Linné) in nove najdbe vrste *Gulo Gulo* Linné v Sloveniji = First find of species *Panthera pardus* (Linné) and new finds of *Gulo Gulo* Linné in Slovenia. Str. 129—160 (vključno 4 table, 5 tabél, 1 sl.)

Ivan *Turk*, Janez *Dirjec*, Dragica *Strmole*, Andrej *Kranjc*, Jože *Čar*: Stratigraphy of Divje babe I: Result of excavation 1980—1986 = Stratigrafija Divjih bab I: Izsledki izkopavanja 1980—1986. Str. 161—192 (vključno 5 sl., 5 tabél) + 6 tabél, [2] pril.

**Dela 27. Inštitut za raziskovanje Krasa 1.** Andrej *Kranjc*: Recent fluvial cave sediments, their origin and role in speleogenesis = Recentni fluvialni jamski sedimenti, njihovo nastajanje in vloga v speleogenezi. Ljubljana 1989. 167 str. 24 cm. 800 izv. ISBN 86-7131-029-9.

**Geografski zbornik XXIX.** 1989. Ljubljana 1989. 145 str., (vključno 41 tabél, 32 sl.) + [7] pril. 24 cm. 800 + 200 izv. ISSN 0373—4498

*Vsebina:*

Ivan *Gams*: Zemeljske temperature v Sloveniji in njihovo odstopanje od zračnih = Soil temperatures in Slovenia and their deviations from air temperatures. Str. 5—36, (vključno 10 tabél) + [7] pril.

Karel *Natek*: Vloga usadov pri geomorfološkem preoblikovanju Voglajnskega gričevja = The role of landslides in the processes of landform transformation in the hills east of Celje (Slovenija, Yugoslavia). Str. 37—77 (vključno 17 tabél, 8 sl.)

Drago *Perko*: Vzhodna Krška kotlina: pokrajinska sestava in prebivalstvo (primer ugotavljanja povezanosti naravnih in družbenih pokrajinskih prvin) = East Krka river basin: regional structure and population (An establishing example of natural and social region elements interrelation). Str. 79—145 (vključno 14 tabél, 24 sl.)

**Acta carsologica XVIII.** 1989. Gospodaričev zbornik, ob 300-letnici J. V. Valvasorja. Ljubljana 1989. 322 str. : ilustr. + 6 pril., 6 tabel. 24 cm. 1200 izv. ISSN 0583—6050.

## Vsebina:

- Vsebina = Indeks. Str. 3.
- [Peter *Habič*]: K Gospodaričevemu zborniku = A word to Gospodarič's miscellany. Str. 5—8.
- [H. *Moser*]: Rado Gospodarič und die Arbeitsgemeinschaft Tracerhydrologie (ATH) = Rado Gospodarič in delovna skupina za sledilno hidrologijo (ATH). Str. 9—12.
- [Maja *Kranjc*]: Bibliografija, prof. dr. Rado Gospodarič (1933—1988). Str. 13—20.
- Rado *Gospodarič*: Prispevek k vodnogospodarskim osnovam Pivke = The contribution to water economy bases of Pivka. Str. 21—37 + 3 pril.
- Derek *Ford*, Rado *Gospodarič*: U series dating studies of *Ursus Spelaeus* deposits in Križna jama, Slovenia = Z U serijo določene starosti plasti z jamskim medvedom iz Križne jame, Slovenija. Str. 39—52.
- Franco *Cucchi*, Paolo *Forti*: Prime datazioni su una stalagmite del Carso triestino = Prve absolutne datacije stalagmita s Tržaškega Krasa = The first absolute datation of a speleothem from Trieste Karst. Str. 53—63 + 1 pril.
- Paolo *Forti*: I grandi crolli nelle grotte del Carso triestino, considerazioni e ipotesi = Veliki podori v jamah Tržaškega Krasa, ugotovitve in hipoteze = Big collapses in the caves of Trieste Karst. Str. 65—70.
- Yves *Quinif*, Bruno *Bastin*: Modalités et chronologie de la sédimentation souterraine en Belgique au Pleistocène moyen et supérieur = Načini in kronologija podzemne sedimentacije v Belgiji v srednjem in zgornjem pleistocenu = Ways and chronology of the underground sedimentation in Belgium in Middle and Upper Pleistocene. Str. 71—87 + 2 pril.
- Mitja *Brodar*: Luknje v kosteh iz Dolarjeve jame in Nevelj = The hollows in the bones from Dolarjeva jama and Nevlje. Str. 89—101.
- Andrej *Kranjc*: O krasu izven Kranjske v Valvasorjevem delu Slava Vojvodine kranjske = About karst phenomena out of Carniola, mentioned in Valvasor's »Die Ehre des Herzogthums Crain«. Str. 103—112.
- Ivo *Štruel*: Vloga kraških procesov pri nastanku severno karavanških Pb-Zn rudišč = The importance of Karst processes at origin of north Karavanke Pb-Zn ore deposits. Str. 113—128.
- Ladislav *Placer*, Bojan *Ogorelec*, Jože *Čar*, Miha *Mišič*: Nekaj novih podatkov o Ravenski jami na Cerkljanskem = Some new facts about Ravenska jama in Cerkljansko region. Str. 129—138.
- Nadja *Zupan*: Mineralogija tektonske gline v Pivki jami = Mineralogy of tectonic clay in Pivka jama. Str. 139—156.
- Stanka *Šebela*: Apnenec z roženci in njihov vpliv na velikost rogov v Postojnski jami = Impact of limestone with cherts on passages size in Postojnska jama. Str. 157—170.
- Andrej *Mihevc*: Kontaktni kras pri Kačičah in ponor Mejame = Contact karst near Kačiče and ponor cave Mejame. Str. 171—195.
- Tadej *Slabe*: Skalne oblike v Križni jami in njihov speleogenetski pomen = Rocky features in Križna jama and their meaning for speleogenesis. Str. 197—220.
- Janja *Kogovšek*, Andrej *Kranjc*: Vpliv kislih padavin na procese v Postojnski jami = The influence of acid precipitations to processes in Postojnska jama. Str. 221—232 + 6 tabel.
- Peter *Habič*: Kraška bifurkacija Pivke na jadransko črnemorskem razvodju = Pivka karst bifurcation on Adriatic-Black sea watershed. Str. 233—264.

- Primož *Krivic*, Mihael *Bricelj*, Martina *Zupan*: Podzemne vodne zveze na področju Čičarije in osrednjega dela Istre = Underground water connections in Čičarija region and in Middle Istria. Str. 265—295.
- Martina *Zupan*: Vplivi vodnega ekosistema na fluorescenčna barvila = The influence of water ecosystem to fluorescent dyes. Str. 297—309.
- Mihael *Bricelj*: Mikrobna sledila v kraški hidrologiji = Microbial tracers in karst hydrology. Str. 311—322.

## PUBLIKACIJE V. RAZREDA ZA UMETNOSTI

- Dela 38. Serija za glasbeno umetnost 37.** Matija *Bravničar*: Belokranjska rapsodija za veliki orkester, partitura. Ljubljana 1989. 59 str. 33 cm. 300 izv.

## KOPRODUKCIJSKE PUBLIKACIJE

- Historična topografija Slovenije 2.** Zgodovinski inštitut Milka Kosa. Pavle *Blaznik*: Slovenska Štajerska in jugoslovanski del Koroške do leta 1500. 3: Darja *Mihelič*: Seznam oblik krajevnih imen v srednjeveških virih. Maribor (Obzorja) 1989. 220 str. 24 cm. 800 izv. ISBN 86-377-0434-4.
- Studien und Texte zur Kirchengeschichte und Geschichte: Fünfte Reihe 1.** Primus Truber: Deutsche Vorreden zum slowenischen und kroatischen Reformationswerk. [Uredil Oscar *Sakrausky*.] Wien (Evangelischer Preserverband) 1989. 639 str., [1] pril. 25 cm. ISBN 3-85073-674-1.
- Literarni leksikon 33.** ZRC SAZU — Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede. Denis *Poniž*: Esej. Ljubljana (Državna založba Slovenije) 1989. 107 str. 20 cm.
- Literarni leksikon 34.** ZRC SAZU — Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede. Janko *Kos*: Literarne tipologije. Ljubljana (Državna založba Slovenije) 1989. 115 str. 20 cm.
- Literarni leksikon 35.** ZRC SAZU — Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede. Tomo *Virk*: Duhovna zgodovina. Ljubljana (Državna založba Slovenije) 1989. 108 str. 20 cm.

## IZBOR PUBLIKACIJ ZRC SAZU

- The SUBJECT in democracy.** Edited by Tomaž *MASTNAK* and Rado *RIHA*. ISBN 86-371-008-3

*Vsebina:*

- [Tomaž *Mastnak*, Rado *Riha*]: Preface. Str. 7.
- Mouffe*, Chantal: Radical democracy: modern or postmodern? Str. 9—20.
- Laclau*, Ernesto: Politics and the limits of modernity. Str. 21—35.
- Keane*, John: The modern democratic revolution: reflection on Jean-François Lyotard's La condition postmoderne. Str. 36—48.
- Pierson*, Christopher: Socialist rights and a socialist rule of law. Str. 49—65.
- Wajda*, Mihály: A dialogue and a monologue — without any lessons. Str. 66—73.
- Žižek*, Slavoj: The real in ideology. Str. 74—85.
- Močnik*, Rastko: A theory of metaphor. Str. 86—93.
- Dolar*, Mladen: Beyond interpelation. Str. 94—110.
- Mastnak*, Tomaž: The implosion of the social: beyond radical democracy. Str. 111—127.
- Riha*, Rado: On the concept of radical democracy. Str. 128—138.
- Skulj*, Edo: Orgle v ljubljanski stolnici. Ljubljana 1989, 127 str. 24 cm. 150 izv. ISBN 86-7131-032-9.

## SUMMARY

### THE PRESIDENCY

*President:* Janez Milčinski

---

*Vice-President:* Robert Blinc

---

*Vice-President:* Bratko Kreft

---

*Secretary-General:* Janez Batis

---

The members of the Presidency are also the Secretaries of the Sections

### SECTION ONE

*Historical and Social Sciences*

---

*Secretary:* Dragotin Cvetko

### SECTION TWO

*Philological and Literary Sciences*

---

*Secretary:* France Bernik

### SECTION THREE

*Mathematical, Physical and Technical Sciences*

---

*Secretary:* Dušan Hadži

### SECTION FOUR

*Natural Sciences*

---

*Secretary:* Ernest Mayer

### SECTION FIVE

*Arts*

---

*Secretary:* Janez Menart

### SECTION SIX

*Medical Sciences*

---

*Secretary:* Franc Novak

**MEMBERS**  
OF THE SLOVENIAN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS  
(On 31 December, 1989)

**HONORARY MEMBER**

---

**Vidmar, Josip**

**SECTION ONE**

*Historical and Social Sciences*

---

**Regular Members**

- Bajt, Aleksander, D. Econ., born in 1921, Professor of Economics, Law School, University of Ljubljana; Director, Economics Institute of the Law School, Ljubljana.
- Cevc, Emilijan, Ph. D., born in 1920, Scientific Adviser and Head of the Franc Stele Institute of Art History, the SASA Research Centre, Ljubljana.
- Cvetko, Dragotin, Ph. D., born in 1911, Professor of History of Slavonic and Modern World Music, Faculty of Arts and Sciences, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Finžgar, Alojz, LL. D., born in 1902, Professor of Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Gestrin, Ferdo, Ph. D., born in 1916, Professor of Mediaeval History, Faculty of Arts and Science, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Grafenauer, Bogo, Ph. D., born in 1916, Professor of Slovene History, Faculty of Arts and Sciences, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Krašovec, Stane, born in 1905, Professor, Faculty of Economics, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Kyovsky, Rudi, LL. D., born in 1906, Professor, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Majer, Boris, Ph. D., born in 1919, Professor of Philosophy, Faculty of Arts and Sciences, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Mlinar, Zdravko, Ph. D., born in 1933, Professor of Sociology of Local Communities, Faculty for Sociology, Political Sciences and Journalism, University of Ljubljana, Head of the Local Communities and Work Organizations Research Centre and also Chairman of the Social Work Seminar at the FSPSJ, Ljubljana.
- Pretnar, Stojan, LL. D., born in 1909, Professor of Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

- Trstenjak, Anton, Ph. D., born in 1906, Professor of Psychology, Theological Faculty, retired, Ljubljana.
- Vilfan, Sergij, LL. D., born in 1919, Professor of Legal History, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Vratuša, Anton, Ph. D., born in 1915, Professor at the Faculty of Political Sciences in Belgrade and the Faculty for Sociology, Political Sciences and Journalism, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

### **Corresponding Members**

- Gabrovec, Stane, D. Archaeol. Sc., born in 1920, Head of the Archaeological Department of the National Museum in Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Lavrač, Ivan, D. Econ., born in 1916, Professor of Political Economics and History of the Political Economics, Faculty of Economics, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Janko Pleterski, D. Sc., born in 1923, historian, retired, Professor of the Faculty of Arts and Sciences, Ljubljana.

### **Nonresident Corresponding Members:**

- Beier, Friedrich-Karl, LL. D., born in 1926, Professor at the Law Faculty in Munich and Director of the Max Planck-Institute for Industrial Ownership and Copyright Law, Munich, F. R. G.
- Benac, Alojz, D. Archaeol. Sc., born in 1914, Professor of Prehistoric Archaeology, Faculty of Arts, Sarajevo.
- Bujas, Zoran, Ph. D., born in 1910, Professor of Psychology, University of Zagreb, retired, Zagreb.
- Cubrilović, Vasa, Ph. D., born in 1897, Professor of History of the Yugoslav Nations in Modern Times, University of Belgrade, retired, Belgrade.
- Demus, Otto, Ph. D., born in 1902, Professor of Art History, University of Vienna, retired, Vienna, Austria.
- Djurdjev, Branislav, Ph. D., born in 1908, Professor of History of the Turkish Era and Historical Methodology, Faculty of Arts, University of Sarajevo, retired, Sarajevo.
- von Fischer, Kurt, Ph. D., born in 1913, Professor of Musicology, University of Zürich, Zürich, Switzerland.
- Flotzinger, Rudolf, Ph. D., born in 1939, Professor of Musicology, University of Graz, Austria.
- Branko Fučić, D. Sc., born in 1920, art historian, senior science associate at the Division for Architecture and Town Planning of JAZU (Yugoslav Academy of Arts and Sciences), Rijeka.
- Geršković, Leon, LL. D., born in 1910, Professor of Political Sciences, Belgrade.
- Laroche, Emmanuel, Ph. D., born in 1914, Professor of Oriental Languages, Collège de France, Paris, France.
- Lukić, Radomir, LL. D., born in 1914, Professor of State and Legal Theory, Political Sciences and Sociology, University of Belgrade, retired, Belgrade.
- Pavičević, Branko, LL. D., born in 1922, Professor of History, University of Titograd, Titograd.
- Perović, Slobodan, LL. D., born in 1930, Professor of Obligational Law, Faculty of Law, University of Belgrade, Belgrade.
- Sirotković, Jakov, Ph. D., Professor of Economics, University of Zagreb, President of the Yugoslav Academy of Sciences and Arts, Zagreb.
- Stefanović, Dimitrije, Ph. D., (Oxford), born in 1929, Head of the Institute of Musicology, Serbian Academy of Sciences and Arts, Belgrade.



Supičić, Ivo, Ph. D., born in 1928, Profesor of Musical History and Sociology, Music Academy of Zagreb, Head of the Institute of Musicological Research at the Yugoslav Academy of Sciences and Arts, Zagreb.

Taylor, Alan, John, Percival, Ph. D., born in 1906, Professor of History, University of Oxford, G. B.

## SECTION TWO

## *Philological and Literary Sciences*

### **Regular Members**

Bernik, France, Ph. D., born in 1927, Scientific Advisor at the Institute for Slavic Literatures and Literary Sciences, the SASA Research Centre, Ljubljana.

Bezljaj, France, Ph. D., born in 1910, Professor of Comparative Slavic Philology, Faculty of Arts and Sciences University, of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Čop Bojan, Ph. D., born in 1923, Professor of Indo-European Comparative Linguistics, Faculty of Arts and Sciences, University of Ljubljana, Ljubljana.

Jakopin Franc, Ph. D., born in 1921, Professor of Slovene Language, Faculty of Arts and Sciences, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kos, Janko, Ph. D., born in 1931, Professor of Comparative Literature and Literary Theory, Faculty of Arts and Sciences, University of Ljubljana, Ljubljana.

Logar, Valentin, Ph. D., born in 1916, Professor of the History and the Dialectology of the Slovene Language, retired, Faculty of Arts and Sciences, University of Ljubljana, Ljubljana.

Moravec, Dušan, born in 1920, Director of Theatre Museum, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Paternu, Boris, Ph. D., born in 1926, Professor of Slavic Literatures, Faculty of Arts and Sciences, University of Ljubljana, Ljubljana.

Stanonik, Janez, Ph. D., born in 1921, Professor of Germanic Languages and Literatures, Faculty of Arts and Sciences, University of Ljubljana, Ljubljana.

Vidmar, Josip, D. h. c., born in 1895, Literary Critic, Essayist, Ljubljana.

Zadravec, Franc, Ph. D., born in 1925, Professor of Slavic Literatures, Faculty of Arts and Sciences, University of Ljubljana, Ljubljana.

### **Corresponding Members**

Kurent Niko, D. Sc., Ethnographer, born in 1906, Retired Scientific Consultant at the Institute for Slovene Ethnography ZRC SAZU, Ljubljana.

Orešnik, Janez, Ph. D., born in 1935, Professor of Comparative German Philology, Faculty of Arts and Sciences, University of Ljubljana, Ljubljana.

### **Nonresident Corresponding Members**

Flaker, Aleksandar, Ph. D., born in 1924, Professor of Russian Literature, Faculty of Arts, University of Zagreb, Zagreb.

Frangč, Ivo, Ph. D., born in 1920, Professor of Literary Sciences, Faculty of Arts, Zagreb.

Gavazzi, Milovan, Ph. D., born in 1895, Professor of Ethnology, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Gerhard Giesemann, D. Sc., Scholar of Slovene Studies, born in 1937, Professor of Slavic Studies at the University of Giessen, West Germany.

Grickat-Radulović, Irena, Ph. D., born in 1922, Scientific Advisor of Philology, Institute for Languages, Serbian Academi of Sciences and Arts, Belgrade.

- Ivić, Milka, Ph. D., born in 1923, Professor of Serbian and Croatian Languages, Faculty of Arts, Novi Sad.
- Ivić, Pavle, Ph. D., born in 1924, Professor of Slavic Languages, University of Novi Sad, retired, Novi Sad.
- Koneski, Blaže, born in 1921, Professor of Macedonian Language, Faculty of Arts, University of Skopje, Skopje.
- Zoran Konstantinović, D. Sc., born in 1920, Full Professor of Comparative Literature at the University of Innsbruck, Austria.
- Kravar, Miroslav, Ph. D., born in 1914, Professor of Latin, Faculty of Arts, Zadar, University of Zagreb.
- Leeming, Henry, born in 1920, Senior Lecturer of Comparative Slavic Philology, University of London, G. B.
- Martinović, Juraj, Ph. D., born in 1936, Professor of Slovene Literature, Faculty of Arts, University of Sarajevo, Sarajevo.
- Rammelmayer, Alfred, Ph. D., born in 1909, Professor of Slavic Philology, University of Frankfurt, retired, Frankfurt, F. R. G.
- Gunnar Olaf Svane, D. Sc., born in 1927, Scholar of Slavic Studies, Full Professor at the University of Aarhus, Denmark.
- Tolstoj, Nikita Iljič, Ph. D., born in 1923, Professor of Old Ecclesiastical Slavic Languages and Slavic Philology, Moscow State University, Moscow, U. S. S. R.

### SECTION THREE

### *Mathematical, Physical and Technical Sciences*

#### **Regular Members**

- Blinč, Robert, D. Phys. Sc., born in 1933, Professor of Electromagnetic Field and Optics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Dolar, Davorin, D. Chem. Sc., born in 1921, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Globevnik, Josip, D. Math. Sc., born in 1945, Professor of Mathematics, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Gosar, Peter, D. Phys. Sc., born in 1923, Professor of the Physics of Solids, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Gyergyek, Ludvik, D. Techn. Sc., D. h. c., born in 1922, Professor of Network Systems, Information Theory and Statistic Methods at the Electrotechnics Faculty, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Hadži, Dušan, D. Chem. Sc., born in 1921, Professor of the Chemistry of Structures, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Peklenik, Janez, D. Eng., born in 1926, Professor of Technical Cybernetics and Processing Systems, Faculty of Mechanical Engineering, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Peterlin, Anton, D. Phys. Sc., D. h. c., born in 1908, Ass. Chief, Polymer Science and Standards Div., National Bureau of Standards, Washington, D. C., U. S. A.
- Šuklje, Lujo, D. Eng., born in 1910, Professor of Soil Mechanics and Basic Technical Mechanics, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Tišler, Miha, D. Chem. Sc., born in 1926, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

- Vidav, Ivan, Ph. D., born in 1918, Professor of Mathematics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Vodovnik, Lojze, D. Phys. Sc., born in 1933, Professor of Biocybernetics, University of Ljubljana, Ljubljana.

### **Corresponding Members**

- Fajfar, Peter, D. Sc., Grad. Eng., born in 1943, Full Professor of Statistics at Faculty of Architecture, Construction and Geodesy, Ljubljana.
- Golič, Ljubo, D. Sc., born in 1932, Full Professor of Chemistry at the Ljubljana Faculty of Natural Sciences and Technology, Ljubljana.
- Žekš, Boštjan, D. Phys. Sc., born in 1940, Professor of Physics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

### **Nonresident Corresponding Members**

- Balenović, Krešimir, D. Chem. Sc., born in 1914, Professor of Organic Chemistry and Biochemistry, Institute of Chemistry, University of Zagreb, Zagreb.
- Barton, Sir Derek Harold, D. Sc., born in 1918, Director of the Institute of the Chemistry of Natural Compounds at CNRS, Paris, France.
- Borisevič, Nikolaj Aleksandrovič, D. Sc., born in 1923, Professor at the Lenin University of Minsk, Minsk, U. S. S. R.
- Bratos, Savo, D. Phys. Sc., born in 1926, French State Doctor's Degree, Professor, Director of the Laboratory for Theoretical Physics of Liquids, University of Pierre et Marie Curie, Paris, France.
- Despić, Aleksandar, D. Phys. Chem. Sc., born in 1927, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Technology, University of Belgrade, Belgrade.
- Grdenić, Drago, D. Chem. Sc., born in 1919, Director, Institute of Anorganic and Analytical Chemistry, University of Zagreb, Zagreb.
- Hahn, Erwin, L. Sc. D., born in 1921, Professor of Physics, University of California, Berkeley, U. S. A.
- Hajdin, Nikola, D. Eng., born in 1923, Professor of Statics, Faculty of Architecture, University of Belgrade, Belgrade.
- Merchant, Eugene Mylon, D. Eng., born in 1913, Professor of Engineering, University of Cincinnati, Guest-Professor at the University of Salford, England, Cincinnati, U. S. A.
- Mihailović, Mihailo, D. Chem. Sc., born in 1924, Professor, Faculty of Natural Sciences and Mathematics, University of Belgrade, Belgrade.
- Müller, Karl-Alexander, D., Phys. Sc., born in 1927, Professor, University of Zürich, Zürich, Switzerland.
- Povh, Bogdan, D. Phys. Sc., born in 1932, Professor of Physics, University of Heidelberg, Director of the Max Planck-Institute for Nuclear Physics, Heidelberg, F. R. G.
- Prelog, Vladimir, D. Chem. Sc., born in 1906, Head of the Laboratory for Organic Chemistry ETH, retired, Zürich, Switzerland.
- Rao, Chintamani, Nagesa, Ramachandra, D. Sc., born in 1934, Professor at the Indian Institute of Technology, Kanpur, India.
- Savić, Pavle, D. h. c., born in 1909, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Natural Sciences and Mathematics, University of Belgrade, retired, Belgrade.
- Tomović, Rajko, D. Sc., born in 1919, Full Professor at the Belgrade Faculty of Electrical Engineering, Belgrade.
- Waugh, John, D. Sc., Physicist, born in 1929, Full Professor at the Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, Mass., U. S. A.

**Regular Members**

- Bole, Jože, D. Biol. Sc., born in 1929, Scientific Adviser at the Jovan Hadži Institute of Biology, the SASA Research Centre, Ljubljana.
- Drovenik, Matija, D. Tech. Sc., born in 1927, Professor of Ore Deposits and Ore and Coal Microscopy, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Gams, Ivan, D. Geog. Sc., born in 1923, Professor of Geography, Faculty of Arts and Sciences, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Grafenauer, Stanko, D. Geol. Sc., born in 1922, Professor of Mineralogy and Petrography, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Matjašič, Janez, D. Biol. Sc., born in 1921, Scientific Adviser of Jovan Hadži Institute of Biology, the SASA Research Centre, Ljubljana, retired, Kamnik.
- Mayer, Ernest, D. Biol. Sc., born in 1920, Scientific Adviser, Jovan Hadži Institute of Biology, the SASA Research Centre, Ljubljana.

**Corresponding Members**

- Maček, Jože, D. Sc., born in 1929, Full Professor of Phytopathology at the Ljubljana Biotechnical Faculty, Ljubljana.
- Pleničar, Mario, D. Geol. Sc., born in 1921, Professor of Geology, Biostratigraphy and Geological Map-Making at the Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Šercelj, Alojz, D. Sc., Biologist, Palinologist, born in 1921, Scientific Adviser at the Biological Institute Jovan Hadži, the SASA Research Centre, Ljubljana.
- Turnšek, Dragica, D. Geol. Sc., born in 1932, Head of the Institute of Paleontology, the SASA Research Centre, Ljubljana.
- Vrišer, Igor, D. Geog. Sc., born in 1930, Professor of Social Geography and Regional Planning, Faculty of Arts and Sciences, University of Ljubljana, Ljubljana.

**Nonresident Corresponding Members**

- Kochansky-Devidè, Vanda, D. Nat. Sc., born in 1915, regular member of the Yugoslav Academy of Sciences and Arts, Professor, Geo-Paleontological Institute, Zagreb.
- Kratochvil, Josef, D. Nat. Sc., born in 1909, Professor of Entomology, Department of Agriculture in Brno, Brno, Czechoslovakia.
- Pécsi, Márton, D. Sc., Geographer, born in 1923, Full Member of the Hungarian Academy of Science, Budapest, Hungary.
- Stevanović, Petar, D. Nat., Sc., born in 1914, Regular Member of the Serbian Academy of Sciences and Arts, Professor, Faculty of Metallurgy and Geology, University of Belgrade, Belgrade.

## SECTION FIVE

*Arts***Regular Members**

- Ingolič, Anton, Writer, born in 1907, Ljubljana.
- Kalin, Zdenko, Sculptor, born in 1911, Professor, Academy of Fine Arts in Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Kreft, Bratko, Ph. D., born in 1905, Professor of Modern Russian Literature, Faculty of Arts and Sciences, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

- Krek, Uroš, Composer, born in 1922, Professor of Composition and Theory, Academy of Music, retired, Ljubljana.
- Menart, Janez, Writer, born in 1929, Ljubljana.
- Mihelič, France, Painter, born in 1907, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Mihelič, Milan, Architect, born in 1925, AB Bureau of Architecture, Ljubljana.
- Pavšič, Vladimir (Matej Bor), Poet and Writer, born in 1913, Radovljica.
- Potrč, Ivan, Writer, born in 1913, Ljubljana.
- Ramovž, Primož, Composer, born in 1921, Ljubljana.
- Ravnikar, Edvard, Architect, born in 1907, Professor of Public Buildings, Projecting and Arranging Settlements, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Stupica, Gabrijel, Academic Painter, born in 1913, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Zlobec, Ciril, Poet and Translator, born in 1925, Ljubljana.

### **Corresponding Members**

- Bernik, Janez, Painter, Graphic Artist, Born in 1933, Full Professor at the Ljubljana Academy of Fine Arts, Ljubljana.
- Minatti, Ivan, Poet and Translator, born in 1924, Ljubljana.

### **Nonresident Corresponding Members**

- Benhart, František, Slavist, Critic and Translator, born in 1924, member of the Czechoslovakian Writers' Association till 1970, Prague, Czechoslovakia.
- Brajdič, Ivan, Writer and Translator, born in 1924, Zagreb.
- Cilenšek, Johann, Composer, born in 1913, Professor, Franz Liszt Hochschule für Musik, Weimar, F. R. G.
- Handke, Peter, Writer, Plywright and Translator, born in 1942, Salzburg, Austria.
- Lipuš, Florjan, Writer, born in 1937, Carinthia, Austria.
- Maksimović, Desanka, Poetess, born in 1898, Belgrade.
- Matičič, Janez, Composer, born in 1926, France.
- Merku, Pavle, Slavist, Composer and Violinist, born in 1927, Editor of the Trieste Radio Programme, Trieste, Italy.
- Mohorovičić, Andre, D. Archit. Eng., born in 1913, Professor of Architecture, University of Zagreb, Zagreb.
- Mušič, Zoran, Academic Painter, born in 1909, Paris, France.
- Panteleev, Dimitar, Writer, born in 1901, Sofia, Bulgaria.
- Podrecca, Boris, Architect, born in 1940, Independent Architect, Vienna, Austria.
- Rajičić, Stanojlo, born in 1910, Professor, Academy of Music, Belgrade.
- Saeverud, Harald, Composer, born in 1897, Norway.
- Spacal, Lojze, Painter and Graphic Artist, born in 1907, Trieste, Italy.

## **SECTION SIX**

## *Medical Sciences*

### **Regular Members**

- Batis, Janez, D. V. M., born in 1919, Professor, Biotechnical Faculty, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Brzin, Miroslav, D. Biochem. Sc., born in 1923, Professor of Biochemistry, Faculty of Medicine, Scientific Adviser at the Institute for Pathological Physiology, University of Ljubljana, Ljubljana.

- Fettich, Janez, M. D., born in 1921, Professor of Dermatovenereology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Kambič, Vinko, M. D., born in 1920, Professor of Otolaryngology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Milčinski, Janez, M. D., LL. D., born in 1913, Professor of Forensic Medicine, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Milčinski, Lev, M. D., born in 1916, Psychiatrist, Professor at the Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Novak, Franc, M. D., born in 1908, Professor of Gynaecology and Obstetrics, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Župančič, Andrej, M. D., born in 1916, Professor of Pathological Physiology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

### **Corresponding Members**

- Andolšek-Jeras, Lidija, M. D., born in 1929, Professor of Gynaecology and Obstetrics, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Dolenc, Vinko, M. D., born in 1940, Professor of Neurosurgery, Faculty of Medicine, Head of the Clinic for Neurosurgery, Ljubljana.

### **Nonresident Corresponding Members**

- Čamo, Edhem, D. V. M., born in 1909, Professor of Zoohygiene, Faculty of Veterinary, University of Sarajevo, Sarajevo.
- Dimitrijević, Milan, M. D., born in 1931, Neuropsychiatrist, Professor of Neurophysiology at the Baylor College of Medicine, Houston, Texas, Head of the Department of Clinical Neurophysiology at the Texas Institute for Rehabilitation and Research, Houston, U. S. A.
- Drujan, Boris, D. Chem. Sc., born in 1928, Director of the Laboratory of Neurochemistry IVIC in Caracas, Venezuela.
- Lajtha, Abel, D. Sc., born in 1922 in Budapest, Full Professor of Psychiatry and Director of the Center of Neurochemistry, New York University School of Medicine, U. S. A.
- Mekuli, Esad, D. V. M., born in 1916, Poet and Writer, Professor of Veterinary Sciences, Priština.
- Milič-Emili, Joseph, M. D., born in 1931, Professor of Physiology at McGill University, Montréal, Canada.
- Negovski, Vladimir Aleksandrovič, M. D., born in 1909, Professor of Reanimatology, Academy of Sciences, Moscow, U. S. S. R.
- Prokop, Otto, M. D., born in 1921, Professor of Forensic Medicine, Humboldt's University of Berlin, Head of the Laboratory for Hematoserology at the Institute of Forensic Medicine, Berlin, G. D. R.
- Safar, Peter, M. D., born in 1924, Professor of Reanimatology, University Medical Centre of Reanimation, Pitsburg, U. S. A.
- Szentágothai, János, M. D., born in 1912, Anatomist, Budapest, Hungary.
- Volkov, Mstislav Vasiljevič, M. D., born in 1923, Orthopedist, Director, Central Institute of Traumatology and Orthopedics, Moscow, U. S. S. R.



# REPORTS ON THE ACTIVITIES OF THE SLOVENIAN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS IN THE YEAR 1989

## GENERAL

At the end of December, 1989, the Slovenian Academy of Sciences and Arts had one honorary member, 64 regular, 17 corresponding and 80 external members, in total 161 members.

In the year 1989 the Slovenian Academy of Sciences and Arts (SASA) lost its regular members Stojan Cigoj, Božidar Jakac, Filip Kumbatovič, Boris Merhar and Janko Jurančič and its nonresident corresponding members Vladislav Brajković, Roman Kenk and Jovan Djordjević.

## UNITS

### CABINET OF JOSIP VIDMAR

*Head:* Josip Vidmar

### SASA COUNCIL FOR THE RESEARCH AND PROTECTION OF ENVIRONMENT

*Head:* Avguštin Lah

### COMITTEE FOR ENERGETICS

*Head:* Janez Peklenik

### DEPARTMENT FOR PLANNING AND COORDINATING RESEARCH PROJECTS

*Director:* Miroslav Brzin

### LIBRARY

*Director:* Marija Fabjančič

### DEPARTMENT FOR SPECIALIZED, ADMINISTRATIVE, TECHNICAL AND ANCILLARY AFFAIRS

*Community Manager:* Bojan Plavc

## INTER-ACADEMY COMMITTEES

Inter-Academy Committee for the Flora and Fauna of Yugoslavia

Inter-Academy Committee for the Study of Problems in Mixed Households

Inter-Academy Committee for the Study of Infecitos Caused by Streptococcus agalactiae in Humans and Animals

Inter-Academy Committee for Traumatology in Emergency Circumstances



Inter-Academy Committee for the ESF Project on Governments and Non-Dominant Ethnic Groups in Europe (1850—1940)  
Inter-Academy Committee for Molecular Sciences  
Inter-Academy Committee for Ethnic Minorities  
Inter-Academy Committee for Coordinating Scientific-Research of the Classes and Departments for Mathematical, Natural and Technical Sciences

### **INTER-ACADEMY COMMITTEE FOR THE STUDY OF INFECTIONS CAUSED BY *STR. AGALACTIAE* IN HUMANS AND ANIMALS**

The inter-academy committee for the study of infections caused by *Str. agalactiae* was founded in 1981. The investigations were concluded in 1988 with four academies taking part in the research project. The inter-academy committee was based at SAZU.

The objective of the research was to establish whether *Str. agalactiae* causes zoonoses. Thanks to serological methods, the investigators established identical serovares and phagovares of *Str. agalactiae* in the milk and in family members of private households as well as in the milking premises of farms. On the basis of obtained results, the researchers concluded that the transfer of *Str. agalactiae* through the milk of infected cows or by direct contact between animal and human was possible.

### **INTER-ACADEMY COMMITTEE FOR THE STUDY OF ZOOSES**

The inter-academy committee for the study of zoonoses was founded late in 1988 and was based at SAZU. The research was carried out by microbiologists, virologists, parasitologists, epidemiologists and epizootiologists from five academies. The objective of the inter-academy committee was to study the epidemiology and epizootiology of the most frequent zoonoses in our country and propose appropriate steps to eradicate it. Work groups for bacterial, viral, fungal and parasitical zoonoses were established.

### **INTER-ACADEMY COMMITTEE FOR THE STUDY OF PROBLEMS IN MIXED HOUSEHOLDS**

The president of the committee, academician S. Krašovec, participated at the international conference in Warsaw on the Pluriactive Agriculture as a Link in the Multi-Functional Development of Rural Region with his introductory paper entitled The Fundamental Role of Part-Time Farmers and Small Industries. He also actively participated at a gathering organized at Zemun's Faculty of Agronomy with his introductory paper entitled Employment Outside Agriculture and Intensity of Agrarian Production.

### **INTER-ACADEMY COMMITTEE FOR TRAUMATOLOGY IN EMERGENCY CIRCUMSTANCES**

Slovenia and other Yugoslav republics have a rather high rate of injuries and deaths caused by traffic accidents. For this reason the committee dedicated much of its effort to the improvement of urgent medical assistance to the victims of traffic-related injuries. Jointly with the Faculty of Medicine and

Clinical Centre of Kragujevac, the committee organized a professional gathering called An Analysis of the Care and Treatment of the Injured in a Major Railroad Accident at Lapovo. The committee convened twice and decided to organize a symposium in 1990 called Treatment of Head and Neck Injuries in Extraordinary Circumstances.

### **INTER-ACADEMY COMMITTEE FOR THE COORDINATION OF SCIENTIFIC AND RESEARCH ACTIVITIES OF THE CLASSES AND DEPARTMENTS OF MATHEMATICS, NATURAL SCIENCES, PHYSICS AND TECHNOLOGY**

The committee convened (together with the inter-academy committee for the role of science in the society) and dealt with the status of science, and in particular with the role of mathematical, physical and technical sciences in Yugoslavia. The participants of the gathering decided to try and set up a unified information dissemination system of all Yugoslav academies.

### **INTER-ACADEMY COMMITTEE FOR MOLECULAR SCIENCES**

The 3rd Symposium on Molecular Sciences was organized as part of the Yugoslav Congress on Clean and Applied Spectroscopy at Ohrid. At this occasion the inter-academy committee convened and observed that the funds for the committee's activities were insufficient, but it was necessary to preserve the outlined programme at least within the scope of possibilities.

### **INTER-ACADEMY COMMITTEE FOR THE STUDY OF NATIONAL MINORITIES AND NATIONALITIES**

In March, the committee organized a symposium entitled Problems of National Minorities at SASA. Experts from Yugoslavia and representatives of Slovenian minorities from Italy and Austria also participated. In May, the study group of Yugoslav academicians visited Slovenian, Croatian and Serbian minorities in Hungary and held talks with the representatives of the Hungarian government, science and culture in Budapest and elsewhere. The results of the visit will appear in a special publication. In December, the preparations for the publication of the proceedings of Problems of National Minorities were concluded.

### **INTER-ACADEMY COMMITTEE FOR THE ESP PROJECT ON GOVERNMENTS AND NON-DOMINANT ETHNIC GROUPS IN EUROPE 1850—1940**

The committee was founded in 1984/85. Its aim was to have Yugoslav scientific institutions participate in the international project Governments and Non-Dominant Ethnic Groups in Europe (1850—1940). In 1989 the work of the group, within the framework of SASA, was mostly completed. The work was carried out in groups. The SASA group prepared the final version of a research paper on language legislation, and two authors also submitted their papers to the coordinators. The committee believes that this initiative should continue, because there are still many unresearched periods, particularly the pre-W. W. II period in Yugoslavia.

## **INTER-ACADEMY COMMITTEE FOR THE FLORA AND FAUNA OF YUGOSLAVIA**

The committee was principally engaged in the preparation of materials for the catalogues on the flora and fauna of Yugoslavia and in the organization of publications on specific plant and animal groups. Owing to a rather disorganized financial situation, difficulties arise in the engagement of specialists and particularly in the printing of the mentioned publications.

### **LIBRARY**

The SASA Library worked intensively on its programme and has implemented it in spite of the encountered problems (lack of storage room, shortage of personnel) due to its efficiency, high professionalism and extraordinary efforts of the Library staff and management.

Publications and duplicate stock exchange established with 1470 institutions throughout the world represent the most significant and active sphere of the Library's activities.

In 1989, the Library collection was increased for 9271 units, 5353 on the basis of exchange, 1504 donations, 1808 purchases and 606 obligatory editions.

At the end of the year, the Library collections comprised 381139 units, recorded in an alphabetical order in various catalogues (according to authors in a systematic way (UDC). In 1989, a computer-aided data base was established for 1955 units concerning foreign monographs that the Library had received. The data base of foreign monograph publications holds a total of 8029 entries. There is also a data base of periodicals received by the SASA Library containing 1150 items: 218 titles of Yugoslav and 932 titles of foreign periodical publications.

The Library regularly informs its readers of the new acquisitions and its own activity by monthly publishing a bulletin and newsletters. Its collection is accessible to one and all, either in its reading room or for home-use. In total, the Library has lent out 35981 works to 3200 readers, and has recorded 5784 visits.

The Library proceeds with dispatching the SASA publications.

A comprehensive data base of the addressees the Library sends the SASA publications to, was prepared in 1989. It comprises 1470 addressees for regular exchange (1202 from abroad and 268 from Yugoslavia), 42 for reviews, 212 addressees receiving publication as gifts and 82 addressees receiving publications as compulsory copies.

At the end of the year, its staff consisted of 18 employees, 14 of them enlisted as the professionals.



**ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER  
SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI**



# I. ORGANIZACIJA

## SVET ZNANSTVENORAZISKOVALNEGA CENTRA SAZU

*Predsednik:* delegat SAZU akademik prof. dr. Ernest Mayer.

*Namestnik:* delegat ZRC SAZU dr. Ladislav Ciglencečki (do 27. 6.), prof. Jože Munda (od 27.6.).

*Delegati delavcev ZRC SAZU:* mag. Franc Cimerman (do 27. 6.), Janez Dirjec (od 27. 6.), dr. Aleš Erjavec (od 27. 6.), mag. Janja Kogovšek (do 27. 6.), mag. Helena Ložar-Podlogar, Drago Perko, Blaž Resman, Jerica Snój (do 27. 6.), Branko Vreš, Nadja Zupan (od 27. 6.), Peter Weiss (od 27. 6.).

*Delegati SAZU:* prof. dr. Dragotin Cvetko, prof. dr. Ferdo Gestrin, prof. dr. Janko Kos, prof. dr. Boris Majer (do 27. 6.), prof. dr. Mario Pleničar (od 27. 6.), Primož Ramovš, prof. dr. Andrej O. Župančič.

### *Delegati družbenih skupnosti:*

Raziskovalne skupnosti Slovenije dr. France Kresal;

Izvršnega sveta skupščine SR Slovenije dipl. inž. Erik Vrenko (do 27. 6.), dr. Ludvik Horvat (od 27. 6.);

Republiške konference SZDL Slovenije Gregor Moder;

Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani dr. France Sušnik;

Univerze v Mariboru prof. dr. Bruno Hartman (do 27. 6.), prof. dr. Alenka Hudoklin (od 27. 6.);

Občinske raziskovalne skupnosti Ljubljana-Center Darij Zadnikar

Občinske raziskovalne skupnosti Postojna Bojana Mankoč.

**DIREKTOR:** dr. Mitja Zupančič.

*Pomočniki:* Marko Žvanut, mag. Stane Granda, Majda Stanovnik-Blinc.

### KOLEGIJ

Direktor dr. Mitja Zupančič; pomočniki direktorja Marko Žvanut, mag. Stane Granda, Majda Stanovnik-Blinc; upravniki inštitutov akademik dr. Emilijan Cevc, mag. Darko Dolinar, dr. Janez Dular, akademik dr. Franc Jakopin (do 29. 6. ), Vladimir Nartnik (od 29. 6.), dr. Andrej Kranjc, dr. Drago Meze, dr.



Danilo Pokorn, Mirko Ramovš, Rado Riha, mag. Andrej Seliškar, dopisna članica SAZU dr. Dragica Turnšek, mag. Andrej Vovko; vodja AVL Naško Križnar.

*Disciplinska komisija:* dr. Božo Drovenik (predsednik), dr. Metka Furlan, mag. Špela Goričan, Dušan Kos, Zvonka Praznik.

*Odbor za delovna razmerja:* Zvezdana Bizjak-Pitamc (od 27. 6.), dr. Metka Bögel (predsednica od 27. 6.), Matej Gabrovec, Alenka Gložančev (od 27. 6.), Rado Riha (do 27. 6.), Vida Stanovnik, Nastja Vojnovič (do 27. 6.).

*Odbor za razporejanje sredstev sklada skupne porabe:* dr. Metka Culiberg (predsednica od 27. 6.), Andraž Čarni (od 27. 6.), Andreja Dolenc-Vičič, Jožica Narat-Šrekl (od 27. 6.), France Novak (do 27. 6.), Jola Škulj, mag. Jelica Šumič-Riha (predsednica od 27. 6.).

*Štab za civilno zaščito:* mag. Karel Natek, mag. Milan Orožen Adamič (poveljnik), Tone Podboj (do 27. 6.), Rajko Slapnik, dr. Jurij Snoj (od 27. 6.), Julijan Strajnar.

*Komite za splošno ljudsko obrambo in civilno zaščito:* dr. Ladislav Ciglencečki (do 27. 6.), Jože Munda (od 27. 6.), mag. Oto Luthar, dr. Katica Drobne, akademik prof. dr. Ernest Mayer, mag. Milan Orožen Adamič, France Novak.

*Komisija za predloge odlikovanj:* dr. Aleš Erjavec (predsednik), mag. Oto Luthar, Vlasta Pacheiner-Klander, Janez Šumrada, dr. Mitja Zupančič.

*Tiskovna komisija:* Dragan Božič, mag. Darko Dolinar (predsednik), prof. Jože Munda, Majda Stanovnik-Blinc.

*Komisija za prostorski razvoj:* mag. Darko Dolinar, dr. Janez Dular, mag. Stane Granda (predsednik).

*Delegacija za zbornice združenega dela:* dr. Metka Bögel, dr. Metka Culiberg, dr. Katica Drobne, dr. Božo Drovenik, dr. Jurij Snoj (namestnik), mag. Marko Terseglav, dr. Darinka Trpin (predsednica), Angelca Turnšek, Vinko Žagar.

*Posebna delegacija za zbornice izvajalcev v raziskovalnih SIS:* dr. Marjan Dolgan, mag. Darko Dolinar, dr. Janez Dular, dr. Aleš Erjavec, mag. Stane Granda, dr. Peter Habič, mag. Majda Merše (predsednica), mag. Milan Orožen Adamič, Vlasta Pacheiner-Klander, Neda Pagon, dr. Andrej Pleterski, Bogomir Ramovš, Rado Riha (namestnik), mag. Andrej Seliškar, Majda Stanovnik-Blinc.

*Združena delegacija SIS za znanost, kulturo in zdravstveno varstvo in skrbstvo, stanovanjsko gospodarstvo in zaposlovanje:* mag. Francka Benedik, Dragan Božič, mag. Franc Cimerman, Ivana Hafner (koordinatorka), mag. Eva Holz (predsednica), Milojka Huzjan, Marjeta Kalin, Polona Kostanjevec, Naško Križnar, Alenka Maček, mag. Karel Natek, France Novak, dr. Danilo Pokorn, Julijan Strajnar, Borut Uršič.

*Izvršni odbor osnovne organizacije Zveze sindikatov:* Marij Čuček, Franjo Drole, Matej Gabrovec, Marjeta Humar, Monika Kropelj, mag. Oto Luthar (predsednik), Cvetka Vode, dr. Marjeta Šašel-Kos, Jola Škulj.

## **TAJNIŠTVO**

---

*Glavni pomočnik direktorja:* Marko Žvanut.

*Samostojna referentka za personalne zadeve:* Magda Kregar.

*Samostojni referent za gradbene zadeve:* Tone Podboj.

*Samostojna referentka za računalniško pripravo tekstov:* Milojka Huzjan.

*Tajnica:* Božena Gabrijelčič.

*Pooblaščen delavec za varstvo pri delu:* Peter Tonkli.

*Pogodbeni sodelavec:* mag. Primož Jakopin.

Računovodska in nekatera splošna opravila za potrebe ZRC SAZU opravljajo delavci delovne skupnosti SAZU.

## **1. INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA**

---

*Znanstveni svet:* akademiki prof. dr. Janez Batis, prof. dr. France Bezljaj in prof. dr. Valentin Logar (predsednik), dopisni član SAZU prof. dr. Janez Orešnik, izr. prof. dr. Alenka Šivic-Dular, doc. dr. Ada Vidovič-Muha, strokovna svetnica Milena Hajnšek-Holz, višja raziskovalna sodelavka mag. Majda Merše.

*Upravnik:* akademik dr. Franc Jakopin, znanstveni svetnik (do 29.6.), višji raziskovalni sodelavec Vladimir Nartnik (od 1.7.).

*Pomočnica upravnika:* strokovna svetnica Milena Hajnšek-Holz, vodja Leksikološke sekcije.

*Samostojna strokovna delavka:* Ivana Hafner.

### **a) Leksikološka sekcija**

*Strokovni svetniki:* Ivana Černelič, Marjeta Humar, Borislava Košmrlj-Levačič, Jakob Müller, Ivanka Šircelj-Žnidaršič.

*Višji strokovni sodelavci:* Martin Ahlin, Ljudmila Bokal, Alenka Gložančev, Janez Keber, Polona Kostanjevec, Branka Lazar, Zvonka Praznik, Jerica Snoj, Nastja Vojnovič.

*Raziskovalni asistent:* Peter Weiss.

*Samostojna strokovna delavka:* Marija Dolenc.

*Samostojna tehnična delavka:* Ana Anžel.

*Višja tehnična delavka:* Alenka Koren.

*Tehnični delavki:* Karmen Ostrež (od 1.7.), Lučka Uršič.

### **b) Etimološko-onomastična sekcija**

*Znanstvena sodelavka:* dr. Metka Furlan.

*Raziskovalni sodelavec:* mag. Marko Snoj.

*Zunanji sodelavec:* akademik prof. dr. France Bezljaj.

c) **Sekcija za zgodovino slovenskega jezika**

*Vodja:* strokovni svetnik France Novak.

*Višji raziskovalni sodelavki:* mag. Majda Merše, dr. Francka Premk.

*Raziskovalne asistentke:* Andreja Legan-Ravnikar (od 1. 8.), mag. Irena Orel-Pogačnik, Jožica Narat-Šrekl.

*Višja tehnična delavka:* Nataša Slavinec (do 28.2.).

*Tehnična delavka:* Ida Mlakar (od 15. 5.).

*Zunanji sodelavci:* akademik prof.dr. France Bezljaj, prof. dr. Vilko Novak, dopisni član SAZU prof. dr. Janez Orešnik, prof. dr. Breda Pogorelec, izr. prof. dr. Alenka Šivic-Dular, Stanislav Suhadolnik.

č) **Dialektološka sekcija**

*Višja raziskovalna sodelavka:* mag. Frančiška Benedik.

*Raziskovalni sodelavki:* mag. Sonja Horvat, mag. Vera Smole.

*Raziskovalna asistentka:* Jožica Guzej.

*Zunanji sodelavec:* akademik prof. dr. Valentin Logar.

d) **Sekcija za terminološke slovarje**

*Terminološka komisija:* akademik prof. dr. Janez Batis\*, predsednik; strokovna svetnica Zvonka Leder-Mancini, pomočnica predsednika; akademik prof. dr. Dragotin Cvetko\*, vodja umetnostne podkomisije; prof. dr. Andrej Paulin\*, vodja tehniške podkomisije; prof. dr. Ivanka Brglez\*, vodja veterinarske podkomisije; dr. Ciril Kržičnik\*, vodja pravne podkomisije; prof. dr. Bogomil Vargazon\*, vodja medicinske podkomisije; prof. dr. Rajko Pavlovac\*, vodja naravoslovne podkomisije; prof. dr. Branko Berčič\*, vodja bibliotekarske podkomisije.

*Strokovna svetnica:* Cvetana Tavzes.

*Strokovna sodelavka:* Marjeta Kalin.

*Višja tehnična delavka:* Marija Djurovič.

---

\* Zunanji sodelavec

## 2. INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

*Znanstveni svet:* dopisni član SAZU dr. Stane Gabrovec, znanstvena svetnika dr. inž. Demetrij Brodar (predsednik) in dr. France Leben, prof. dr. Franc Osole, znanstvena sodelavca dr. Slavko Ciglencečki in dr. Andrej Pleterski.

*Upravnik:* višji znanstveni sodelavec dr. Janez Dular.

*Znanstveni svetnik:* dr. France Leben.

*Znanstvena sodelavca:* dr. Slavko Ciglencečki in dr. Andrej Pleterski.

*Višja raziskovalna sodelavka:* dr. Marjeta Šašel-Kos.

*Raziskovalna sodelavca:* Dragan Božič in mag. Jana Horvat.

*Višji strokovni sodelavec:* Ivan Turk.

*Strokovna sodelavca:* Janez Dirjec in Andreja Dolenc-Vičič.

*Strokovna asistentka:* Snežana Tecco-Hvala.

*Samostojni strokovni delavci:* Alma Bavdek (od 15. 4. do 31. 8.), Mateja Belak (od 1. 4.), Primož Pavlin.

*Višja strokovna delavka:* Dragica Knific-Lunder.

*Višji tehnični delavec:* Đevad Dervišić.  
*Tajnica:* Breda Justin.  
*Tehnična delavka:* Tamara Korošec (od 16. 10.).  
*Zunanji sodelavec:* dr. inž. Demetrij Brodar.

### **3. ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA**

---

*Znanstveni svet:* akademiki prof. dr. Bogo Grafenauer, prof. dr. Ferdo Gestrin in prof. dr. Sergij Vilfan, znanstveni svetnik dr. Božo Otorepec, višja znanstvena sodelavca dr. Branko Marušič in dr. Darja Mihelič, višja raziskovalna sodelavka mag. Eva Holz.

*Upravnik:* raziskovalni svetnik mag. Stane Granda.

*Znanstveni svetnik:* dr. Božo Otorepec

*Višja znanstvena sodelavca:* dr. Branko Marušič, dr. Darja Mihelič.

*Višja raziskovalna sodelavka:* mag. Eva Holz.

*Raziskovalna sodelavca:* dr. Vincenc Rajšp, Janez Šumrada.

*Raziskovalni asistent:* Dušan Kos.

*Zunanji sodelavci:* akademiki prof. dr. Bogo Grafenauer, prof. dr. Ferdo Gestrin in prof. dr. Sergij Vilfan.

### **4. UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA**

---

*Znanstveni svet:* akademik prof. dr. Dragotin Cvetko (predsednik), prof. dr. Sergej Vrišer, prof. dr. Jelisava Čopič, višji znanstveni sodelavec dr. Damjan Prelovšek, raziskovalni asistent Blaž Resman.

*Upravnik:* akademik, znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc.

*Višji znanstveni sodelavec:* dr. Damjan Prelovšek.

*Raziskovalni asistenti:* Ana Lavrič, Blaž Resman, Borut Uršič (do 15. 9.).

*Strokovna svetnica:* Vida Stanovnik.

### **5. MUZIKOLOŠKI INŠTITUT**

---

*Znanstveni svet:* akademika dr. Dragotin Cvetko (predsednik) in Primož Ramovš, prof. dr. Andrej Rijavec, prof. dr. Jože Sivec, znanstveni sodelavec dr. Jurij Snoj.

*Upravnik:* znanstveni svetnik dr. Danilo Pokorn.

*Višji znanstveni sodelavec:* dr. Ivan Klemenčič.

*Znanstveni sodelavec:* dr. Jurij Snoj.

*Raziskovalni sodelavec:* mag. Tomaž Faganel.

*Zunanja sodelavca:* prof. dr. Jože Sivec, dr. Edo Škulj.

### **6. INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE**

---

*Znanstveni svet:* akademiki prof. dr. Janko Kos (predsednik), prof. dr. France Bernik, Dušan Moravec in prof. dr. Boris Paternu, strokovna svetnika Jože Munda in Majda Stanovnik-Blinc.

*Upravnik:* raziskovalni svetnik mag. Darko Dolinar.  
*Samostojna strokovna delavka:* Angela Turnšek.  
*Tajnica:* Alenka Maček.

- a) **Sekcija za slovensko literarno zgodovino:**  
*Znanstveni svetnik:* prof. dr. France Bernik.  
*Višji znanstveni sodelavec:* dr. Marjan Dolgan.  
*Višji strokovni sodelavec:* Jože Faganel.
- b) **Sekcija za literarno teorijo**  
*Strokovni svetnici:* Vlasta Pacheiner-Klander, Majda Stanovnik-Blinc.  
*Raziskovalna asistentka:* Jola Škulj.
- c) **Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo:**  
*Strokovna svetnika:* Jože Munda, Nada Gspan-Prašelj.  
*Znanstvena sodelavka:* dr. Metka Bögel.  
*Raziskovalna sodelavka:* mag. Frančiška Buttolo.

## 7. INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

---

*Znanstveni svet:* akademiki prof. dr. Bogo Grafenauer, prof. dr. Sergij Vilfan in prof. Boris Merhar (predsednik, do 24. 6.), dop. član SAZU prof. dr. Niko Kuret (predsednik, od 21. 11.), znanstvena svetnika prof. dr. Angelos Baš in dr. Zmaga Kumer (namestnica predsednika), raziskovalna svetnica mag. Helena Ložar-Podlogar, raziskovalni asistent Igor Cvetko.

*Upravnik:* strokovni svetnik Mirko Ramovš.  
*Znanstvena svetnika:* prof. dr. Angelos Baš, dr. Tone Cevc.  
*Raziskovalni svetnici:* mag. Helena Ložar-Podlogar, mag. Mojca Ravnik.  
*Višja raziskovalna sodelavka:* mag. Marija Stanonik.  
*Raziskovalni sodelavci:* mag. Jurij Fikfak, mag. Monika Kropelj, mag. Marko Terseglav.  
*Raziskovalni asistenti:* Igor Cvetko, Marjetka Golež, Robert Vrčon (od l. 5.).  
*Strokovni svetnik:* Julijan Strajnar.  
*Strokovna sodelavka:* Sinja Zemljič-Golob.  
*Samostojna tehnična delavka:* Marta Koren.  
*Tajnica:* Tatjana Nartnik.

## 8. INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO

---

*Znanstveni svet:* akademiki prof. dr. Ferdo Gestrin (predsednik), prof. dr. Rudi Kyovsky, prof. dr. Boris Paternu, prof. dr. Janez Stanonik, mag. Rado Genorio, raziskovalni sodelavec Marjan Drnovšek.

*Upravnik:* višji raziskovalni sodelavec mag. Andrej Vovko.  
*Raziskovalna sodelavca:* Marijan Drnovšek, mag. Janja Žitnik.  
*Raziskovalni asistentki:* Breda Čebulj-Sajko, Marina Lukšič (od 15. 11.).  
*Tajnica:* Špela Marinšek.

## 9. FILOZOFSKI INŠTITUT

---

*Znanstveni svet:* akademika prof. dr. Boris Majer (predsednik) in prof. dr. Zdravko Mlinar, prof. dr. Božidar Debenjak, prof. dr. Valentin Kalan, Ivan Križnar, znanstveni sodelavec dr. Aleš Erjavec, raziskovalni sodelavec Vojislav Likar.

*Upravnik:* raziskovalni sodelavec Rado Riha.

*Znanstveni sodelavec:* dr. Aleš Erjavec

*Raziskovalni sodelavci:* Vojislav Likar, mag. Tomaž Mastnak, mag. Jelica Šumić-Riha.

*Strokovna svetnica:* Neda Pagon.

*Raziskovalna asistenta:* mag. Oto Luthar, Alenka Zupančič (od 16. 10).

*Tajnica:* Zvezdana Bizjak-Pitamic.

## 10. GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

---

*Znanstveni svet:* akademika dr. Stanko Grafenauer in prof. dr. Ivan Gams (predsednik), dopisni član SAZU prof. dr. Igor Vrišer, prof. dr. Darko Radinja, znanstveni svetniki dr. Peter Habič, dr. Avguštin Lah in dr. Milan Šifrer, strokovni svetnik Milan Natek.

*Upravnik:* znanstveni svetnik dr. Drago Meze.

*Znanstveni svetnik:* dr. Milan Šifrer.

*Strokovni svetnik:* Milan Natek.

*Višja raziskovalna sodelavca:* mag. Karel Natek, mag. Milan Orožen Adamič (tudi vodja kartografov).

*Raziskovalni sodelavec:* mag. Drago Perko.

*Raziskovalna asistenta:* Matej Gabrovec, Maja Topole.

*Samostojna strokovna delavka:* Marija Gorenšek.

*Samostojni tehnični delavki:* Maruša Rupert, Meta Ferjan.

## 11. INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

---

*Znanstveni svet:* akademiki dr. Jože Bole (predsednik), prof. dr. Matija Drovenik in prof. dr. Ivan Gams, dopisni član SAZU prof. dr. Mario Pleničar, izred. prof. dr. Jože Čar, raziskovalna svetnica mag. Janja Kogovšek.

*Upravnik:* znanstveni sodelavec dr. Andrej Kranjc.

*Pomočnica upravnika:* raziskovalna svetnica mag. Janja Kogovšek.

*Znanstvena svetnika:* dr. Peter Habič, dr. Ivo Štrucl (od 1. 1.).

*Strokovna svetnica:* Mehtilda Urleb.

*Raziskovalni sodelavec:* mag. Tadej Slabe.

*Raziskovalni asistenti:* Andrej Mihevc, Stanka Šebela, Milena Zlokolica, Nadja Zupan.

*Strokovna asistenta:* Alenka Borjančič (od 15. 4. 9), Tine Schein (od 1. 1. 89).

*Samostojna strokovna delavka:* Maja Kranjc.

*Tajnica:* Stanka Tomšič.

*Samostojna tehnična delavca:* Leon Drame, Jurij Hajna.

*Višji tehnični delavec:* Marjan Luzar (do 15. 10.).

*Tehnični delavci:* Franjo Drole, Samo Morel, Mateja Zadel (od 15. 12.).

*Jamski vodnik:* Alojz Vadnjal (od 7. 5. 1986 polovični delovni čas).

*Snažilka:* Slavuljka Šušak.

## 12. PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA

---

*Znanstveni svet:* akademika dr. Jože Bole in dr. Janez Matjašič, dopisni član SAZU dr. Mario Pleničar (predsednik), znanstvena svetnica dr. Katica Drobne in raziskovalni svetnik mag. Franc Cimerman.

*Upravnica:* dopisna članica SAZU, znanstvena svetnica dr. Dragica Turnšek.

*Znanstvena svetnica:* dr. Katica Drobne.

*Raziskovalni svetnik:* mag. Franc Cimerman.

*Raziskovalna sodelavka:* mag. Špela Goričan.

*Višja strokovna delavka:* Milojka Huzjan (do 30. 4.).

*Strokovni delavec:* Iztok Sajko (od 15. 6.).

*Tehnična delavka:* Kata Cvetko.

## 13. BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

---

*Znanstveni svet:* akademika prof. dr. Ernest Mayer (predsednik) in dr. Jože Bole, prof. dr. Kazimir Tarman, znanstveni svetniki dr. Alojzij Šercelj, dr. Ivo Puncer in dr. Mitja Zupančič.

*Upravnik:* raziskovalni sodelavec mag. Andrej Seliškar.

*Znanstveni svetniki:* akademika prof. dr. Ernest Mayer in dr. Jože Bole, dr. Jan Carnelutti, dr. Lojze Marinček, dr. Ivka Marija Munda, dr. Ivo Puncer, dr. Alojzij Šercelj, dr. Mitja Zupančič.

*Višji znanstveni sodelavci:* dr. Marko Accetto, dr. Božidar Drovenik, dr. Narcis Mršič, dr. Darinka Trpin.

*Znanstvena sodelavka:* dr. Metka Culiberg.

*Raziskovalni asistenti:* Andraž Čarni, Igor Dakskobler, Mitja Kaligarič (do 30. 6.), Rajko Slapnik, Branko Vreš, Staša Remžgar (od 1. 7.).

*Višja strokovna sodelavca:* Milan Prešeren, Vinko Žagar.

*Strokovni sodelavec:* Marij Čuček.

*Strokovna delavka:* Olga Dežman-Jokić.

*Samostojna tehnična delavca:* Inge Kalan, Peter Tonkli.

## 14. INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

---

Inštitut nima redno zaposlenih sodelavcev.

Vodi ga akademik dr. Andrej O. Župančič.



*Svet:* akademik dr. Andrej O. Župančič (predsednik), prof. Darko Bratina, dr. Franc Merkač, znanstvena sodelavca dr. Aleš Erjavec in dr. Andrej Pleterški, strokovni svetnik Mirko Ramovš.

*Vodja:* strokovni svetnik Naško Križnar.

*Tehnični delavec:* Marko Zaplatil.

*Laborant:* Igor Lapajne.

## II. POROČILO O DELU V LETU 1989

### SAMOUPRAVNI IN UPRAVNI ORGANI

V osmem letu obstoja Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU je delo samoupravnih in upravnih organov potekalo gladko in usklajeno, čeprav je nekaterim potekel mandat in so delali nekaj časa v stari, nekaj časa v novi zasedbi. Svet ZRC SAZU v ožji sestavi je na 23. seji (29. 5.) razpisal volitve delegatov v svet ZRC SAZU in članov disciplinske komisije. Volitve so bile 15. 6. Svet se je v novi sestavi prvič sestel 27. 6. in za predsednika ponovno izvolil akademika dr. Ernesta Mayerja, za njegovega namestnika pa prof. Jožeta Munda. Na prvi seji je svet na predlog izvršilnega odbora osnovne organizacije sindikata izvolil tudi nove člane svojih izvršilnih organov – odbora za delovna razmerja, odbora za razporejanje sredstev sklada skupne porabe in štaba za civilno zaščito, ter imenoval člane komiteja za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Odbora samoupravne delovne kontrole ni bilo treba voliti, ker je ta organ glede na Zakon o prenehanju veljavnosti Zakona o organu samoupravne delavske kontrole nehal delovati. – Na isti seji je svet na predlog znanstvenega sveta inštituta imenoval za novega upravnika Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša prof. Vladimirja Nartnika. Dotedanji upravnik, akademik prof. dr. Franc Jakopin, je odšel v pokoj.

Dogovarjanje in odločanje samoupravnih in upravnih organov je zahtevalo celo manj sej kakor prejšnja leta: sklicanih je bilo 11 sej kolegija, 1 zbor delovnih ljudi, 1 seja sveta, 12 sej ožjega sveta, 10 sej odbora za delovna razmerja, 5 sej odbora za razporejanje sredstev sklada skupne porabe, 3 seje komisije za predloge odlikovanj, 5 sej komisije za tisk, ki sodeluje tudi s tiskovno komisijo SAZU, 5 sej komisije za prostorski razvoj, 7 sej posebne delegacije izvajalcev v RSS, v mestni raziskovalni skupnosti, v PORS-10 in v občinski raziskovalni skupnosti Ljubljana Center, 3 seje združene delegacije uporabnikov v SIS in 3 seje delegacije za zbor združenega dela Skupščine občine Ljubljana Center.

Velike skrbi in težave je povzročalo pomanjkljivo, negotovo financiranje, tem bolj občutno zaradi vrtoglavega naraščanja inflacije. Zapolnelo in prenzko valoriziranje pogodbenih sredstev je ni dohajalo: izplačane akontacije RSS so dosegle manj kot 60% realne vrednosti pogodbenih sredstev glede na uradno priznano rast inflacije. Ker obsegajo sredstva RSS 97% letnega prihodka ZRC SAZU, so te okoliščine prizadele izvajanje raziskovalnega programa v načrtovanem obsegu. Raziskave so se sicer v vseh segmentih skupnega raziskovalnega programa ZRC SAZU "Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda" - humanističnem, družboslovnem, naravoslovnem in tehničnem - nepretrgano nadaljevale, treba pa jih je bilo prilagajati in izkoriščati zmogljivosti raziskovalcev s finančno manj zahtevnimi raziskavami. Te seveda ne morejo nadomestiti nujno potrebnih, samo zaradi prisile neugodnih okoliščin začasno odločenih raziskav, zlasti tistih zunaj meja SFRJ.

Kljub finančnim in drugim težavam nismo opustili skrbi za opremo. Inštituti so si izpopolnjevali zlasti računalniški park, ki je v celoti izkoriščen in omogoča večjo storilnost, zanesljivost in nasploh boljša kvaliteto mnogih pomembnih elementov raziskav in objavljanja rezultatov. V letu 1989 smo kupili še 12 računalnikov Atari in 1 IBM kompatibilc 286, 4 laserske tiskalnice Atari SLM 804, 6 trdih diskov in 8 tiskalnikov (9- ali 24- igličnih). Žal se je zaradi nerazumljivega zavlačevanja uvoznih postopkov zakasnila nabava Minivaxa, kupljenega v sklopu programa RSS za modernizacijo raziskovalne opreme. Z njim se bo obstoječa računalniška oprema ZRC SAZU smotrno zaokrožila.

Skupaj s SAZU smo si nabavili in začeli uporabljati telefaks.

Čedalje slabše gospodarske razmere so zaviralno vplivale na potek protipotresne in protipožarne sanacije stavb SAZU, v katerih so delovni pristori naših inštitutov. Sanacija je zamudna in draga zaradi nerednega dotoka sredstev, ki se mu mora prilagajati sklepanje pogodb s podjetji, pa tudi zato, ker se vedno znova pokaže, da so stavbe dejansko v še slabšem stanju, kakor ocenjujejo strokovnjaki pred začetkom sanacijskih del. – Upravni delavci sodelujejo pri reševanju finančnih in organizacijskih problemov, delavci inštitutov, ki imajo prostore v stavbah, v katerih se opravljajo sanacijski postopki, pa potrpežljivo opravljajo redno delo v neprijetnih okoliščinah (hrup, prah, zamakanje, zastiranje oken, otežen dostop v delovne prostore itd.).

Štirje sodelavci (Marjeta Šašel-Kos, Metka Culiberg, Vinko Rajšp in Francka Premk) so si pridobili naslov doktorja znanosti, devet sodelavcev (Vera Smole, Irena Orel-Pogačnik, Jana Horvat, Tomaž Faganel, Monika Kropelj, Marjetka Golež, Janja Žitnik, Drago Perko in Tadej Slabe) si je pridobilo naslov magistra znanosti.

Na usposabljanje smo sprejeli še 6 novih, mladih raziskovalcev.

Mag. Primož Jakopin je pogodbeno vzdrževal program Steve, s katerim dela večina delavcev v ZRC SAZU, ter ga sproti prirejal in dopolnjeval za različne potrebe inštitutov. Organizirana sta bila dva tečaja na računalnikih Atari s programom Steve. Vodila ju je Milojka Huzjan. - Mag. Milan Orožen Adamič in Milojka Huzjan sta se junija udeležila dvodnevnega seminarja o stanju računalniške in programske opreme, ki ga je priredil Gambit v Ljubljani.

Dopolnjeni podatki o inštitutih, dejavnosti in publikacijah ZRC SAZU so bili poslani uredništvu informativnega zbornika *Le Monde Méditerranéen*, v katerem je naša delovna organizacija predstavljena med 462 raziskovalnimi in izobraževalnimi institucijami mediteranskih dežel.

Pregled finančnega poslovanja:

**ZAKLJUČNI RAČUN ZA LETO 1989:**

(v tisoč din)

CELOTNI PRIHODEK	132 618 537
PORABLJENA SREDSTVA	22 210 533
DOHODEK IN DOBIČEK	110 408 004

**RAZPOREDITEV DOHODKA  
IN DOBIČKA**

– davki in prispevki	17 722 490
– za brutto osebne dohodke	78 867 278
– za SSP – stanovanjski del	3 065 162
– za rezervni sklad	2 760 200
– za poslovni sklad	7 992 874

<b>SKUPAJ</b>	<b>110 408 004</b>
---------------	--------------------

Sindikalna organizacija na Znanstvenoraziskovalnem centru SAZU se je v letu 1989 nekoliko spremenila. Na pobudo delavcev ZRC SAZU, podprto z rezultati referendumu, in po dogovoru z občinskimi predstavniki sindikalne organizacije je Izvršni odbor sindikata spremenil razporejanje sredstev sindikalne članarine. Nekdanjo delitev, po kateri je 40 % ostalo matični organizaciji, 60 % pa so dobile ostale sindikalne strukture, je spremenil z novim razmerjem, 75 %: 25 % v dobro matične organizacije. Obenem smo razpravljali o oblikovanju republiškega strokovnega sindikata delavcev v raziskovanju oziroma formiranju sindikata delavcev v vzgoji, izobraževanju in znanosti Slovenije in se decembra na podlagi ankete opredelili za pristop vsaki pobudi za ustanovitev "konference" sindikalnih organizacij delavcev v raziskovanju.

V okviru ustaljenih dejavnosti smo:

- v februarju organizirali temeljno kandidacijsko konferenco ob volitvah za člana predsedstva SFRJ iz Slovenije ter koordinirali razpravo o nadomestnih delegatih za mestno konferenco SZDL;

- v juniju organizirali volitve ali imenovanja novih članov odbora za delovna razmerja, odbora za razporejanje sredstev sklada skupne porabe, štaba za civilno zaščito ter komiteja za SLO in DS;

- v juniju priredili ekskurzijo v Savinjsko dolino;

- v septembru organizirali ogled arheološke razstave »Aquileia -Emona« v Ogleju.

- v decembru priredili novoletno obdarovanje otrok naših delavcev.

Prikolico za letovanje v Fiesi smo zaradi pomanjkanja interesa naših delavcev oddali v najem.

Zunaj ustaljenih dejavnosti sindikata, vendar v skladu z utečeno prakso smo skupaj s člani IO OO ZS delovne skupnosti SAZU podprli predlog Slovenske kmečke zveze, ki je od slovenske skupščine zahtevala, da del sredstev iz sklada za nerazvite preusmeri v pomoč prizadetim ob poplavih in njihovih posledicah v Halozah in občini Laško.

## ODLIKOVANJA, NAGRADE, PRIZNANJA

---

Z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo so bili odlikovani:

- Ivana Hafner (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša),

- dr. France Leben (Inštitut za arheologijo),

- dr. Andrej Kranjc (Inštitut za raziskovanje krasa).

Z redom dela z zlatim vencem so bili odlikovani:

- Milena Hajnšek-Holz (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša),

- dr. Božo Otorepec (Zgodovinski inštitut Milka Kosa),

- Majda Stanovnik-Blinc (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede).

Nagrado Kidričevega sklada je dobil:

- dr. Slavko Ciglencečki (Inštitut za arheologijo).

Murkovo priznanje sta dobila:

- dr. Angelos Baš (Inštitut za slovensko narodopisje),

- dr. Zmaga Kumer (Inštitut za slovensko narodopisje).

Zlato značko Planinskega društva Ljubljana-Matica je dobil:

- dr. Jan Carnelutti (Biološki inštitut Jovana Hadžija)

Inštitut za raziskovanje krasa je prejel priznanji Jamarske zveze Slovenije (ob njeni 100-letnici) in Jamarskega društva žrni galeb iz Prebolda (ob 20-letnici društva) ter "Targa di Merito San Benedetto Abate 1989" združenja Comitato Regionale per la Difesa dei Fenomeni Carsici (Furlanija in Julijska Krajina).

## TISKOVNA DEJAVNOST IN GLAVNE OBJAVE

Tiskovna komisija je pripravila predlog tiskovnega načrta in predlog razdelitve namenskih sredstev, ki ga je bilo treba med letom dopolnjevati in prilagajati spreminjajočim se cenam in drugim okoliščinam. Sodelovala je zlasti s SAZU, kjer izhaja večina del iz raziskovalnega programa »Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda.«

Računalniško pripravo tekstov za tisk je maja prevzela polno zaposlena samostojna referentka Milojka Huzjan in do decembra obdelala poleg nekaj krajših enot (skupaj 244 strani) še 7 večjih: *Filozofski vestnik* 1, 1989, in 2, 1989 (208 + 204 str.); *Opera – Dela* 27, 1989 (167 str.); *Razprave IV. razreda SAZU*, 30, 1989 (192 str. + 36 prilog); *Slovenija 88 – Okolje in razvoj*, SAZU, 1989 (404 str.); *Orgle v Ljubljanski stolnici*, ZRC SAZU, 1989 (127 str.). Za razstavo akad. dr. F. Zwittra je oblikovala 8 postrov. – Računalniško pripravljene teksti občutno zmanjšujejo vrtoglavo naraščajoče tiskarske stroške.

Glavne sintetične objave rezultatov multidisciplinarnega interdisciplinarnega raziskovalnega programa "Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda" v letu 1989:

### Lingvistika:

*Atlas Linguarum Europae (ALE)*. Slovenski delež prispevala Sonja Horvat. Van Gorcum. *Zbornik razprav iz slovanskega jezikoslovja*. Tinetu Logarju ob sedemdesetletnici. Ur. Franc Jakopin. SAZU.

### Arheologija:

*Arheološki vestnik* 39-40, 1988-1989. Ur. Dragan Božič. SAZU.

### Zgodovina:

Darja Mihelič: *Seznam oblik krajevnih imen v srednjeveških virih* h knjigi: Pavle Blaznik, *Historična topografija slovenske Štajerske in jugoslovanskega dela Koroške do leta 1500*. (Historična topografija Slovenije 3/2.) Obzorja, Maribor, in SAZU.

### Muzikologija:

Iacobus Gallus: *Opus musicum V/1*. SAZU. Ur. Dragotin Cvetko in Danilo Pokorn. SAZU. Edo Škulj: *Orgle v Ljubljanski stolnici*. ZRC SAZU.

### Etnologija:

Angelos Baš: *Opisi oblačilnega videza na Slovenskem v 17. in 18. stoletju*. SAZU. Niko Kuret: *Slovensko Štajersko pred marčno revolucijo 1848*. Topografski podatki po odgovorih na vprašalnice nadvojvode Janeza (1818) in Georga Götha (1842), 1/3. SAZU.

Niko Kuret: *Praznično leto Slovencev*. I, II. (Druga izdaja.) Družina.

*Porabska pesmarica*. Ur. M. Terseglav in J. Strajnar. Biblioteka Donava, Tankönyvkiadó, Budimpešta.

Julijan Strajnar: *Lepa Ane govorila ... Prvi zvočni posnetki v Beli krajini*. ZKOS. *Traditiones*, 18/1989. Ur. Tone Cevc. SAZU.

### Filozofija:

*Zbrana dela Borisa Ziherla V*. Ur. Neda Pagon. SAZU.

Karl Marx: *H kritiki politične ekonomije 1858-1861*. (METI I, 9). Ur. Tomaž Mastnak. MC CK ZKS.

Karl Marx: *Kritika politične ekonomije 1861-1863*. (METI I, 10). Sour. Rado Riha. MC CK ZKS.

*Filozofski vestnik*, 10, 1989, št. 1. Ur. Vojislav Likar. SAZU.

*Filozofski vestnik*, 10, 1989, št. 2. Ur. Vojislav Likar. SAZU.

### Geografija:

*Geografski zbornik* 28/1988. Ur. Drago Meze. SAZU.

### **Krasoslovje:**

Andrej Kranjc: *Recent Fluvial Cave Sediments, their Origin and Role in Speleogenesis*. SAZU.

### **Paleontologija in biologija:**

*Razprave IV. razreda SAZU* 30/1989. Sour. Jože Bole. SAZU.

Izčrpniji podatki o navedenih delih so v poročilu Biblioteke SAZU in v Bibliografiji raziskovalcev ZRC SAZU (prim. str. 337–362).

## **ZNANSTVENA POSVETOVANJA**

---

ZRC SAZU je skupaj s SAZU priredil znanstveni simpozij TRISTO LET VALVAZORJEVE SLAVE VOJVODINE KRANJSKE v Ljubljani 7.–8. 12. Predsednik pripravljalnega odbora je bil mag. Andrej Vovko (Inštitut za slovensko izseljenstvo), referirali so poleg drugih delavci Zgodovinskega inštituta, Inštituta za raziskovanje krasa ter Inštituta za slovensko narodopisje.

Zgodovinski inštitut Milka Kosa je soorganiziral mednarodno znanstveno posvetovanje ŠTIRISTOLETNICA SVETE GORE na Sveti Gori, 27. 10.

Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta je priredil MEDNARODNO ŠTUDIJSKO SREČANJE BAROKISTOV v Novi Gorici, 7.–8. 4.

Filozofski inštitut je organiziral:

– mednarodni znanstveni kolokvij DEMOCRATIC POLITICS TODAY v Ljubljani (ZRC SAZU), 23. 3.;

– znanstveni kolokvij ARGUMENTACIJA KOT PARADIGMA KOMUNIKACIJE v Ljubljani (ZRC SAZU), 26. 6..

Z Inštitutom za meunarodni radniški pokret je soorganiziral;

– znanstveno srečanje SVOBODA, ENAKOST, BRATSTVO: FRANCOSKA REVOLUCIJA IN SODOBNOST v Smederevu 1.–3. 6.;

s Slovenskim društvom za estetiko je pripravil;

– mednarodni kolokvij SUBJEKT V POSTMODERNIZMU v Ljubljani, (Cankarjev dom), 11.–14. 10.

Inštitut za raziskovanje krasa je organiziral:

– znanstveno posvetovanje KRAS IN VODA v Ljubljani, 2. 3.

Biološki inštitut Jovana Hadžija je soorganiziral:

– 2. kongres biosistematikov Jugoslavije, v Gozdu-Martuljku, 22.–26. 9.;

– sestanek mednarodne delovne skupine za projekt »Ilirski florni elementi in ilirske florne province,« v Ljubljani in Kamniški Bistrici, 21.–22. 10.;

– jesensko srečanje entomologov sosednjih dežel, v Ljubljani, 21.–11. 10.;

– simpozij »Rynchota Balkana«, v Piranu, 29.–31. 8.

Avdiovizualni laboratorij je organiziral:

– mednarodno posvetovanje VIZUALNA DOKUMENTACIJA IN KOMENTAR v Ljubljani, 4.–5. 10.

(Prim. tudi poročila inštitutov.)

## UREDNIKI ZNANSTVENE PERIODIKE, ZBIRK IN TEMELJNIH MONOGRAFSKIH DEL

---

Dodatki in spremembe k seznamu v Letopisu SAZU 38/1987, 1988, str. 267–269, in 39/1988, 1989, str. 210–211:

- dr. Angelos Baš je član uredniškega odbora TRADITIONES (SAZU);
- dr. Peter Habič je član uredniškega odbora zbornika LJUDJE IN KRAJI OB PIVKI (3. knjiga);
- dr. Andrej Kranjc je član uredniškega odbora revije NAŠE JAME;
- dr. Drago Meze je urednik GEOGRAFSKEGA ZBORNICA;
- Tine Schein je član uredniškega odbora zbornika NOTRANJSKI LISTI.
- dr. Jan Carnelutti je član redakcijskega odbora za monografijo FAUNA DURMITORA.

## SODELOVANJE Z VISOKIMI IN VIŠJIMI ŠOLAMI

---

Dodatki in spremembe k seznamu v Letopisu SAZU 38/1987, 1988, str. 269–270, in 39/1988, 1989, str. 211:

- Dr. Andrej Pleterski – Arheologija zgodnjega srednjega veka. Predavanja na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani (2 uri tedensko).
- Mag. Tomaž Faganel – Igranje partitur. Predavanja in vaje na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, zimski semester 1989 (4 ure tedensko).
- Mag. Darko Dolinar, Majda Stanovnik-Blinc – Literarni prevod. Predavanja na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo Filozofske fakultete Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani – 2 uri tedensko v letnem semestru 1988-89 in v zimskem semestru 1989–90.

## INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA

---

### Leksikološka sekcija

*Slovar slovenskega knjižnega jezika* (dr. Franc Jakopin, Milena Hajnšek-Holz, Vladimir Nartnik, Ivana Černelič, Marjeta Humar, Borislava Košmrlj-Levačič, Jakob Müller, Ivanka Šircelj-Žnidaršič, Martin Ahlin, Ljudmila Bokal, Alenka Gložančev, Janez Keber, Polona Kostanjevec, Branka Lazar, Zvonka Praznik, Jerica Snoj, Nastja Vojnovič, Peter Weiss, Marija Dolenc, Ivana Hafner, Ana Anžel, Alenka Koren, Karmen Ostrež, Lučka Uršič).

Nadaljevalo se je delo za peto, zadnjo knjigo, ki bo obsegala gesla T–Ž in dodatke k prvim štirim knjigam. Zredigiranih je bilo 1530 gesel črk V–Ž in dodatnih gesel črk T in U. Nadaljeval se je usklajevalni pregled gesel črk T in U. Tipkopis črke T (3586 gesel) je bil oddan v tiskarno. Člani glavnega uredniškega odbora so brali zredigirana gesla in reševali sporna vprašanja. Komisija za pravopis, pravorečje, oblikoslovje in tonematiko glavnega uredniškega odbora (dr. Franc Jakopin, Milena Hajnšek-Holz, dr. Valentin Logar, Vladimir Nartnik, Stanislav Suhadolnik) se je sestajala tedensko in obravnavala problematiko tistih gesel, ki še niso bila dokončno obdelana, ali so bila dodatno sprejeta. Obravnavala je mesto naglasa, kakovost in kolikost samoglasnikov, tonemski naglas, pravopis, pravorečje, oblikoslovje, homonimijo in polisemijo; usklajevala je informacije o mestu naglasa in tonemskem naglasu, ki so bile predhodno zbrane od govorcev knjižnega jezika različnega narečnega izvora ali od strokovnjakov za posamezna terminološka področja; vsi podatki so bili preverjeni glede na rešitve v prvih štirih knjigah Slovarja.

Nadaljevalo se je ekscerpiranje. Pri izpisovanju tekoče knjižne produkcije je bilo obdelanih 8 knjižnih enot in v njih podčrtanih 8091 besednih enot. S tem izpisovanjem



je bilo pridobljenih 8678 kartotečnih listkov. Pri posebnem izpisovanju je bilo zbranih 225 priložnostnih izpisov. Vse gradivo je bilo alfabetirano in uvrščeno v ustrezne kartoteke. Gradivo črk T, U, V je bilo tudi popisano; na osnovi gradiva, zbranega v novejšem času, je bil narejen dodatni alfabetarij za črke T–V. Kartoteka za Slovar slovenskega knjižnega jezika ima zdaj 4 013 580 listkov (prim. tabelarni pregled zbranega leksikalnega gradiva). Dopolnjuje se tudi specialna redakcijska kartoteka sinonimov. Kartotečno gradivo si je ogledalo in uporabljalo več domačih in tujih strokovnjakov in študentov; podatki iz gradiva so bili tudi pisno posredovani tujim strokovnjakom.

### Pregled zbranega leksikalnega gradiva

Karakteristika skupine	Narejeno v letu 1989	Stanje 30. 11. 1989 razčlenjeno	skupaj
I. <i>Literatura 20. stol.</i>			
a) poezija		127 101	
b) proza		766 930	894 031
II. <i>Literatura 2. pol. 19. stol.</i>			
a) poezija		22 647	
b) proza		423 124	445 771
III. <i>Literatura 1750-1850</i>			
a) poezija		55 412	
b) proza		178 195	233 607
IV. <i>Stara literatura</i>			
a) poezija		515	
b) proza		95 977	96 492
V. <i>Ljudska literatura</i>			
a) poezija		90 311	
b) proza		10 205	
c) dialektično gradivo	20	51 543	152 059
VI. <i>Starejši slovarji</i>		698 852	698 852
VII. <i>Novejši slovarji</i>		513 921	513 921
VIII. <i>Strokovno</i>			
a) literatura	8 658	1 236 550	
b) terminologija		461 651	1 698 201
IX. <i>Splošna zbirka</i>		997 655	997 655
Skupaj	8 678	5 730 589	5 730 589

*Od zadnji slovar slovenskega knjižnega jezika.* Na osnovi poskusnih vnosov v računalnik in ob študiju podobnih tujih slovarjev so bila sprejeta načela za izdelavo slovarja.

*Slovenski pravopis.* Tipkopis prvega dela Slovenskega pravopisa – Pravila je bil oddan v tisk.

Delavci Leksikološke sekcije so angažirani na različnih jezikovnih področjih (prim. Letopis SAZU, 39/1988, 1989, str. 212–213), dodatno kakor v letu 1988 še: M. Hajnšek-Holz, M. Humar, B. Košmrlj-Levačič, J. Keber in N. Vojnovič so kot ocenjevalci nalog za področje jezikoslovja sodelovali na 2. srečanju mladih raziskovalcev in mentorjev ljubljanske regije Zaupajmo v lastno ustvarjalnost. – V. Nartnik je bil lektor za slovenski jezik na 25. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture (od 3. do 15. 7.).

#### Etimološko-onomastična sekcija

*Etimološki slovar slovenskega jezika* (dr. France Bezlaj, dr. Metka Furlan, mag. Marko Snoj).

Nadaljevala so se dela za 3. knjigo. Izdelanih je bilo 400 gesel. Dopolnjuje se kartotečno gradivo in literatura s področja komparativistike, etimologije in onomastike.

### **Sekcija za zgodovino slovenskega jezika**

*Slovar slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja* (France Novak, mag. Majda Merše, dr. Francka Premk, Jožica Narat-Šrekl, Nataša Slavinec, Alenka Koren in 7 zunanjih sodelavcev).

Nadaljevala so se pripravljala dela. S popolnim izpisovanjem je bilo narejenih 88 000 gesel iz del: P. Trubar, Ta drugi deil Noviga testamenta, 1582, J. Dalmatin, Ta celi catehismus, 1584. Načrtovano izpisovanje je s tem končano. Kartoteka protestantskih piscev obsega okoli 3 200 000 listkov. Nadaljevala so se dela za redakcijo slovarja, zlasti pri pripravi poskusnega snopiča. Opravljale so se analize z besedotvornega gledišča; ob redakciji izbranih gesel so se dopolnjevala slovarska načela.

*Slovar stare knjižne prekmurščine* (dr. Vilko Novak, dr. Franc Jakopin, France Novak). V tem letu so se zbirale pripombe k poskusnemu snopiču; organiziran pa je bil tudi pogovor o njem. Dr. V. Novak pripravlja slovnico stare knjižne prekmurščine, ki bo izšla kot uvodni del slovarja.

*Kastelec-Vorenčev slovar* (mag. Irena Orel-Pogačnik, Ida Mlakar). Opravljen je bil vnos v računalnik za knjižno izdajo do črke G.

Mag. F. Premk je zagovarjala doktorsko disertacijo *Pomenska in stilistična problematika Trubarjevega in Dalmatinovega Psaltra v luči hebrejskega izvirnika*. – I. Orel-Pogačnik je opravila magistrski študij z nalogo *Sinonimična bogatost starejših slovenskih slovarjev*.

Sodelavci so opravljali enake funkcije kot 1988 (prim. Letopis SAZU 39/1988, 1989, str. 213–214). Poleg tega je bila mag. I. Orel-Pogačnik članica upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije.

### **Dialektološka sekcija**

*Slovenski lingvistični atlas – SLA* (dr. Valentin Logar, mag. Frančiška Benedik, mag. Sonja Horvat, mag. Vera Smole).

Po vprašalnici za SLA so bili zapisani govori Vrtovč, Zavina, Vrha in Martinov. Zbiralo se je gradivo za reflekske o<sup>•</sup>o, v vzhodni dolenjščini in morfološko gradivo za šentruperski govor. Narejena je bila poskusna karta *gozd* in karta za reflekske dolgega cirkumflekiranega \*<sup>•</sup>e v slovenskih govorih. Prepisovalo in urejalo se je zapisano gradivo. Kot pomoč pri izdelavi kart je Sekcija dobila tiskalnik s širokim valjem.

*Splošnoslovanski lingvistični atlas – OLA* (mag. Frančiška Benedik, mag. Vera Smole). Po navodilih je bilo pripravljenih 46 fonetičnih indeksov s tematiko \*t<sup>•</sup>rt, \*t<sup>•</sup>lt in analiza teh refleksov v posameznih govorih. Končana je bila leksikalna karta Sl 382 *borov gozd*. Izdelani so bili kompleti za karti 1830 *vdovec* in 62 *orel*. Usklajeval se je zapis govora Komna (OLA 5) s fonološkim opisom.

*Evropski lingvistični atlas (ALE)*. Mag. S. Horvat se je udeležila mednarodnega zasedanja komisije ALE v St. Vincentu v Italiji.

*Slovar kostelskega govora*. Prof. J. Gregorič in mag. S. Horvat sta redigirala gesla črke Ž. Zaradi smrti prof. J. Gregoriča (5.9.) je delo za nekaj časa zastalo. Gradivo za slovar je Samostan v Stični, kjer je prof. Gregorič živel, v novembru izročil Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša in se hrani v prostorih Dialektološke sekcije.

V. Smole je opravila magistrski študij z nalogo *Narečje Šentruperta in okolice. Glasoslovje in naglas*. – J. Guzej je opravila anketo za magistrsko nalogo *Problemi slovenskega pogovornega jezika*.

Mag. S. Horvat in V. Nartnik sta člana Medakademijskega odbora za dialektološke atlase. – Mag. F. Benedik je tajnica fonetične sekcije Mednarodnega odbora za OLA. – J. Guzej je tajnica komisije za obravnavo Načrta pravil za novi slovenski pravopis. – Mag. V. Smole je koordinatorica za dialektološke, onomastične, etimološke in terminološke raziskave v programu »Triglavski narodni park«.

### **Sekcija za terminološke slovarje**

(Zvonka Leder-Mancini, Marjeta Humar, Cvetana Tavzes, Marjeta Kalin, Marija Djurovič, Alenka Koren).

*Pravna podkomisija.* Nadaljevalo se je redakcijsko delo za pravni slovar; po enakih načelih kot poskusni snopič (črka I) je bila pripravljena črka R in deloma P. Nadaljevalo se je izpisovanje Uradnih listov SFRJ in SRS.

*Tehniška podkomisija.* Nadaljevala se je priprava tretje izdaje *Splošnega tehniškega slovarja*. Ob redakciji gesel črke A so bila obravnavana gesla tematsko, tako da so narejene razlage tudi za sinonimna, antonimna in pomensko sorodna gesla. Začela se je sistemska priprava razlag gesel najširših pojmovnih skupin, to je gesel, ki bodo kot nosilna razlagalna beseda uvrščala izraze v pojmovne skupine. Za *Papirniški slovar* se je v tem letu dopolnjevala osnovna redakcija z novimi gesli, sprejetimi na osnovi novjših izpisov, ali z gesli, manjkajočimi v sistemu poimenovanj; začel se je usklajevalni pregled največjih besednih družin.

*Medicinska podkomisija.* Člani uredniškega odbora medicinskega slovarja so obravnavali redakcijska vprašanja. V tem letu je bilo preverjenih in usklajenih 3000 razlag gesel in stalnih zvez. Celotno gradivo za razlage, ki je prispelo do marca, je bilo vnešeno v računalnik; iztis vsega gradiva obsega 2860 strani.

*Veterinarska podkomisija.* 3. zvezek *Veterinarskega terminološkega slovarja (H-K)* je bil dan v strokovni, jezikovni in slovaropisni pregled. Nadaljevalo se je izpisovanje novejših strokovnih literatur in priprava dodatkov k 1. in 2. zvezku; začela se je redakcija črke L.

*Naravoslovna podkomisija.* Delo je potekalo v več skupinah. Za *geografski terminološki slovar* so bili narejeni geslovniki za naslednja področja: kartografija, glacialno-geomorfološko izrazje, pedogeografija in biogeografija, visokogorski kras, geomorfologija, klimatografija, kraška terminologija, terminologija za idejne smeri v geografiji, turistična geografija, družbena geografija, prometna geografija, splošna geografija, matematična geografija, hidrogeografija, gorsko okolje. Gradivo za *geološki terminološki slovar* je bilo dopolnjeno z izpisi s področja paleontologije in petrologije; kartoteka obsega 31000 izpisov. Začela se je poskusna redakcija gesel iz paleontologije, geologije in kronostratigrafije. Rokopis *Meteorološkega terminološkega slovarja* je bil glede na pripombe recenzentov dopolnjen; poteka računalniško stavljenje slovarja.

*Umetnostna podkomisija.* Delo je potekalo v skupinah za glasbo, likovno umetnost in gledališče. Končano je izpisovanje muzikološke literature; začela se je izdelava geslovnika; narejen je od črke A do N. Nadaljevala se je redakcija gesel za likovni terminološki slovar. Sestavlja se geslovnik za gledališki terminološki slovar; narejen je bil od črke A do H.

*Bibliotekarska podkomisija.* Za računalniško izpisovanje je bilo pripravljenih deset bibliografskih enot; obravnavani so bili slovenski bibliotekarski izrazi, zbrani po angleški predlogi; narejen je bil geslovnik od črke A do L.

*Arheološka podkomisija.* Zaradi objektivnih razlogov ni delala.

Z. Leder-Mancini je sodelavka pri nalogi Razvoj terminologije ZTI v projektu Program razvoja skupnih osnov znanstvenega in tehniškega informiranja, sicer je opravljala enake funkcije kot prej, enako M. Kalin (prim. Letopis SAZU 39/1988, 1989, str. 215).

*Knjižnica (Ivana Hafner).*

V okviru Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša dela tudi znanstvena knjižnica, ki je sestavni del Biblioteke SAZU.

*Mednarodno sodelovanje*

Prim. Letopis SAZU 39/1988, 1989, str. 215.

*Udeležba na simpozijih in posvetovanjih*

Delovna zasedanja komisije Splošnoslovnanskega lingvističnega atlasa v Arandjelovcu 31.3.–9.4. in 22.–31.5.: F. Benedik in V. Smole; v Moskvi 16.–27.10.: F. Benedik.

Iniciativni sestanek o organizaciji dela pri makroprojektu Prometna terminologija – popis, definicije, normiranje terminov v Beogradu 10. 5.: Z. Leder-Mancini.

Mednarodni kongres za Evropski lingvistični atlas v St. Vincentu v Italiji 6.–8. 6.: S. Horvat.

Mednarodni znanstveni simpozij Obdobje slovenskega preporoda v Ljubljani 28.–30. 6.: V. Nartnik.

15. seminar albanskega jezika, literature in kulture v Prištini 14.–29. 8.: M. Snoj.  
Zborovanje Slavističnega društva Slovenije v Portorožu 5.–7. 10.: J. Guzej in N. Vojnovič.

4. jugoslovanska konferenca o leksikografiji in leksikologiji na temo Jezik in družba v Zagrebu 11.–13. 10.: I. Černelič, M. Furlan, M. Hajnšek-Holz, S. Horvat, M. Humar, J. Keber, M. Merše, J. Müller, V. Nartnik, F. Novak in F. Premk.

Panevropski simpozij o računalniški lingvistiki v Dubrovniku 27.–28. 10.: A. Koren in P. Weiss.

### *Obiski na Inštitutu*

Delavci Zavoda za jezik v Zagrebu (ki so se udeleželi tudi tiskovne konference ob izidu Razprav iz slovanskega jezikoslovja = Logarjev zbornik), 28. 3.

Mag. Mile Mamič, Zavod za jezik v Zagrebu (s predavanjem), 17. 5.

Doc. dr. Peter Karlík, Filozofska fakulteta v Brnu, 25. 5.

Prof. dr. Vlasta Plevzová, prorektorica Filozofske fakultete Univerze Komenskega v Bratislavi, 21. 6.

Prof. dr. Valerij Mihajlovič Mokenko, dekan Fakultete za rusistiko v Leningradu, 11. 7.

Prof. dr. Rudolf Kuchar, Inštitut za jezik v Bratislavi, 12. 7.

Prof. dr. Nina Mečkovska, Beloruska državna univerza v Minsku, 13. 7.

Doc. dr. Stanisław Gajda, Inštitut za filologijo v Opolu, 14. 7.

Delo Inštituta, še posebej delo za *Slovar slovenskega knjižnega jezika*, je bilo ob obiskih predstavljeno (M. Hajnšek-Holz) naslednjim skupinam: študentom slavistike iz Giessna 25. 5., učencem četrtil razredov Srednje šole agroživilske stroke iz Kamnika 10. 2., učencem Srednje družboslovne šole iz Ljubljane 27. 2., učencem Srednje družboslovne šole iz Stične 30. 5. in učencem Osnovne šole Ivan Cankar z Vrhnike 26. 10.

### *Jezikovno svetovanje, lektoriranje in drugo*

Sodelavci Inštituta so v ustni in pisni obliki odgovarjali delovnim organizacijam in posameznikom na različna jezikovna vprašanja.

Lektorirali so monografska dela in revialne prispevke, tako npr. Biološki vestnik (M. Hajnšek-Holz), Socialno delo (A. Gložančev), Varstvo spomenikov (L. Bokal). Letopis SAZU za leto 1988 in Koper med Rimom in Benetkami (Z. Leder-Mancini), Vojna higiena, Enciklopedija Slovenije III., Okvare stopala in nog, Diagnostika in zdravljenje ankilozirajočega spondilitisa (C. Tavzes). – Jezikovno priredbo za zbirko Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev (F. S. Finžgar, J. Kozak) sta opravili M. Humar in J. Snoj.

## **PREDAVANJA**

### **Ivana Černelič**

*Glagoli in glagolske oblike z morfemom se in njih prikaz v slovarju*. Referat na 4. jugoslovanski konferenci o leksikografiji in leksikologiji Jezik in družba, Zagreb, 12. 10.

### **Metka Furlan**

*Etimološki slovar – za koga in kako*. Referat na 4. jugoslovanski konferenci o leksikografiji in leksikologiji Jezik in družba, Zagreb, 13. 10.

### **Milena Hajnšek-Holz**

*Vprašanje narečne leksike v Slovarju slovenskega knjižnega jezika*. Referat na 4. jugoslovanski konferenci o leksikografiji in leksikologiji Jezik in družba, Zagreb, 12. 10.

**Sonja Horvat**

*Frazeologija kostelskega slovarja*. Referat na 4. jugoslovanski konferenci o leksikografiji in leksikologiji Jezik in družba. Zagreb, 11.10.

*Notranjski govori med Postojno in Razdrtim*. Predavanje v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete v Ljubljani. Ljubljana, 13. 11.

**Marjeta Humar**

*Slovenska papirniška terminologija*. Referat na 4. jugoslovanski konferenci o leksikografiji in leksikologiji Jezik in družba. Zagreb, 13. 10.

**Janez Keber**

*Izvor imen na Slovenskem*. Predavanje v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete v Ljubljani. Ljubljana, 27. 3.

*Izmenška leksika in frazeologija v Slovarju slovenskega knjižnega jezika*. Referat na 4. jugoslovanski konferenci o leksikografiji in leksikologiji Jezik in družba. Zagreb, 12. 10.

*Razmišljanja o besedah in imenih*. Ciklus 20 leksikološko-frazeoloških prispevkov na Radiu Ljubljana.

**Majda Merše**

*Glavski vid v Dalmatinovi Bibliji ob naslonitvi na Lutrov prevodni zgled*. Referat na 4. jugoslovanski konferenci o leksikografiji in leksikologiji Jezik in družba. Zagreb, 11. 10.

**Jakob Müller**

*Slovarsko razvrščanje pomenov pri samostalnikih*. Referat na 4. jugoslovanski konferenci o leksikografiji in leksikologiji Jezik in družba. Zagreb, 13. 10.

**Vladimir Nartnik**

*Ivan Cankar in Ilirija*. Referat na mednarodnem simpoziju Obdobje slovenskega preporoda. Ljubljana, 28. 6.

*Obravnava naglasnih dvojnic v Slovarju slovenskega knjižnega jezika*. Referat na 4. jugoslovanski konferenci o leksikografiji in leksikologiji Jezik in družba. Zagreb, 11. 10.

**France Novak**

*Vprašanje gradiva za zgodovinski slovar*. Referat na 4. jugoslovanski konferenci o leksikografiji in leksikologiji Jezik in družba. Zagreb, 11. 10.

**Francka Premk**

*Problematika psalmske uvodne (čelne) terminologije v slovenskih prevodih 16. stoletja*. Referat na 4. jugoslovanski konferenci o leksikografiji in leksikologiji Jezik in družba. Zagreb, 11. 10.

**Peter Weiss**

*Johannes Frischauf v Zgornji Savinjski dolini*. Predavanje v okviru prireditve Mesec kulture. Mozirje, 24. 2.

BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCEV JE NA STRANEH 338–339.

**INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO**

*Paleolitska raziskovanja* (Ivan Turk, dr. Mitja Brodar, Janez Dirjec).

Po dvoletnem premoru smo letos začeli nov ciklus sistematičnih izkopavanj v paleolitskem najdišču Divje babe. Namen novih izkopavanj, ki potekajo pod bistveno

boljšimi tehničnimi pogoji, je raziskati notranjost jame z moderno tehniko in metodo (sejanje in spiranje sedimentov, ko bo zgrajena žičnica; uporaba statistike) in z natančnostjo in zanesljivostjo, kakršna je v veljavi v razvitem svetu. Hkrati bi na novo pridobljenem gradivu preverili naše dosedanje hipoteze o formiranju najdišča in o dejavnikih, ki so pri tem sodelovali.

Letošnja izkopavanja, osma po vrsti, so zajela površino 68 m<sup>2</sup> v oddaljenosti do 21 m od vhoda. Raziskali smo prve tri plasti, ki so bile v vzhodnem delu paleolitsko sterilne, v notranjosti jame pa se je pokazalo, da vsaj ena plast vsebuje zelo pomembne paleolitske najdbe, na osnovi katerih bo možno odslej Divje babe vključiti v še vedno aktualno diskusijo o prehodu iz srednjega v mlajši paleolitik v slovenskem in širšem prostoru. Na novo raziskane plasti so dale tudi zelo bogate paleontološke najdbe, ki bodo bistveno dopolnile naše znanje o tem najdišču.

Večje sondažne akcije smo izvedli v štirih jamah in pri tem v dveh odkrili pestro pleistocensko favno (Babni Dol pri Ljubljani, Jama velikih podkovnjakov pri Črnotičah), dve sondi pa sta bili paleolitsko negativni. Sondiranja v obeh jamah s pleistocensko favno bomo nadaljevali, ker obstaja upanje za odkritje novih paleolitskih najdišč.

Ogledali smo si 19 novih jam, največ v Kamniških in Julijskih alpah, kjer načrtujemo tudi sistematične sondažne akcije. Pri paleolitski topografiji smo našli dve novi najdišči sileksov še neznane starosti: eno pri Blatni Brezovici na Ljubljanskem barju, drugo pri Planinskem domu Pristava v Javorniškem rovtu.

Za objavo pripravljamo novo študijo o kostnih odlomkih iz Divjih bab in kronostratigrafijo Divjih bab na osnovi 27 AMS radiokarbonskih datacij, ki so nam jih naredili v Kanadi (v sodelovanju z D. E. Nelsonom, Simon Fraser University, Canada). V tisk smo dali študijo o luknjah v kosteh nosoroga iz Dolarjeve jame pri Logatcu, študijo o t. i. koščenih gumbih iz Divjih bab in objavo Aparjeve jame pri Libojah. Za tisk je pripravljena objava Ciganske jame v Željnah. Pripravljamo elaborat izkopavanj Divje babe 1989. Pri proučevanju populacij fosilnih medvedov smo se povezali z Dj. Huberom, Veterinarski fakultet Zagreb, ki je poverjenik International Conference on Bear Research and Management za Jugoslavijo.

#### *Raziskovanje neolitika in eneolitika (dr. France Leben).*

Prazgodovinsko gradivo večletnih sistematičnih izkopavanj v jamah Trhlovci in Mali Triglavci obdelujemo. Hkrati proučujemo tvarno kulturo kraškega neolitika in eneolitika in primerjalno gradivo iz predalpskega, panonskega ter jadranskega območja. Dokumentacijo neolitske, eneolitske in zgodnjebronastodobne poselitve Slovenije in sosednjih pokrajin sproti registriramo in dokumentiramo v okviru regionalnih in kulturno-civilizacijskih enot. Specialno vodimo in dopolnjujemo pri nas edino speleoarheološko karto jugovzhodnega alpskega prostora.

Obdelali smo izkopano gradivo poznoantičnega kastela pri Martinj Hribu na Logaški planoti. Pri sondiranjih v »Jami v Petrinjski gmajni« na Koprskem pa smo med drugimi starejšimi prazgodovinskimi najdbami v globljih holocenskih plasteh našli tudi okrašeno keramiko, značilno za srednji neolitik oz. danilsko kulturo; to so doslej v Sloveniji najstarejše neolitske najdbe.

#### *Prazgodovinska raziskovanja Janez Dular, Dragan Božič, Sneža Tecco-Hvala, Janez Dirjec).*

Študij poselitve jugovzhodnih Alp v železni dobi smo tudi letos nadaljevali s polnim zamahom. Tako so bila rekognoscirana obsežna področja v zahodnem delu novomeške topografske regije (enote Dvor, Trebnj, Velika Loka, Veliki Gaber in Žužemberk). Za vsa ugotovljena najdišča so bili narejeni zapisniki geodetske izmere, podatki pa so že vneseni in računalniško obdelano podatkovno banko. Terenska dela smo opravili na petih naseljih v Mirenski in Temeniški dolini. To so Kincelj nad Trbincem, Vesela gora v Brinju, Žempoh nad Ostrožnikom, Gradišče pri Trebnjem in Sv. Ana nad Vrhepcjo. Izkopane sonde so dale pomembne podatke o strukturi in stratigrafiji naselbin v tem



koncu Dolenjske, o čemer nismo doslej vedeli praktično ničesar. Elaborati vseh izkopavanj so narejeni, terenske izsledke smo pričeli pripravljati za objavo.

Dokončali smo dokumentacijo gradiva s Ptujskega gradu, Srednješolskega centra v Ptuj in iz Gornje Radgone. S tem delom smo zbrali gradivo iz treh pomembnih poznobronastodobnih in železnodobnih naselij na Štajerskem, ki ga bomo v naslednjih letih tipološko in kulturnohistorično analizirali.

Ker je pretežni del najdb mokronoške skupine, ki so bile odkrite pred prvo svetovno vojno, brez podatkov o najdiščnih okoliščinah, smo načrtno pregledali več arhivskih fondov, v katerih so shranjena poročila o izkopavanjih in naključnih najdbah. Ta poročila se nanašajo zlasti na odkritja latenskih grobov na Magdalenski gori pri Šmarju, pri Beli Cerkvi, pri Mokronogu, v Valični vasi, Podzemlju, Novem mestu, Dobravi pri Dobrniču, na Rojah pri Moravčah in v Dobovici blizu Dol pri Litiji. Najpomembnejši fondi so Privata K. Dežmana, A. Müllnerja in J. Pečnika, Deželni zbor-Deželni odbor IX-5 (Deželni muzej), Centralna komisija za varstvo spomenikov na Dunaju, Kranjske najdbe (vsi v Arhivu SR Slovenije), pisma J. Pečnika in I. Kušljana kustosu J. Szombathyju (izvirniki v Naravoslovnem muzeju na Dunaju, prepisi v Ljubljani), akti Deželnega muzeja (v Narodnem muzeju v Ljubljani) in zapuščina S. Rutarja (v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani).

*Antična raziskovanja* (dr. Marjeta Šašel-Kos, mag. Jana Horvat).

Za natis je bila pripravljena monografija J. Horvat in M. Šašel-Kos, *Nauportus*, ki vsebuje topografski pregled arheoloških najdišč v okolici Vrhnike, analizo epigrafskih in literarnih virov ter obdelavo arheološkega gradiva in katalog. Delo na rimskih napisih Dardanije za serijo *Inscriptions de la Mésie Supérieure* se je nadaljevalo. Zbirali smo gradivo in urejali kartoteko in fototeko rimskih spomenikov s Kosova. Zbrali smo skoraj vse gradivo, ki ga je potrebno dopolniti še z najnovejšimi epigrafskimi najdbami. Nadaljevali smo preverjanje objavljenih napisov v stari strokovni literaturi in primerjanje starih objav s poznejšimi. Skušali smo identificirati še neopredeljene filme s posnetki napisov in nekatere neidentificirane fotografije spomenikov.

Nadaljevali smo zbiranje študijskega gradiva za oris Dardanije v rimskem obdobju. Zbrali smo precej podatkov o Dardancih v antični literaturi in na epigrafskih spomenikih, najdenih izven meja antične Dardanije. Nadaljujemo zbiranje bibliografskih podatkov iz moderne strokovne literature, ki obravnava različne aspekte zgodovine Dardanije v antiki.

Tudi letos smo nadaljevali evidentiranje latinskih napisov Jugoslavije, ki pomeni vsakoletni prispevek za francosko strokovno revijo »L'Année épigraphique«. Ta letno izhaja v Parizu in prinaša pregled vseh novoobjavljenih napisov nekdanjega rimskega imperija. Letos smo zbrali okoli 70 napisov.

V okviru ene od prioritarnih inštitutskih tem - »Antični literarni viri za vzhodnoalpski prostor in zahodni Balkan« - smo zbrali literarno in epigrafsko gradivo in napisali osnutek študije, v kateri smo obravnavali historično problematiko grške legende o Kadmu in Harmoniji pri Enhelejcih.

Mag. Jana Horvat je dobila dvoletno štipendijo Raziskovalne skupnosti Slovenije za študij provincialne rimske arheologije na univerzi v Münchnu.

*Raziskovanje preseljevanja ljudstev* (dr. Slavko Ciglencečki).

Letos smo sistematično raziskovali utrdbe na Notranjskem, Primorskem in v Hrvaškem Zagorju. Posebej važni so izsledki mikrotopografije utrdb v dolini Reke, kjer posebej izpostavljamo Gradišče nad Knežakom in Gradišče na Čepni, obe reutilizirani v poznoantičnem času. V naslednji fazi bo potrebno preiti na sistematičen izris utrdb in manjše sondaže. Koncentracija najdišč pa postavlja predvsem vprašanje ali gre v poznoantičnem obdobju za pribežniško regijo ali le za pas utrdb ob sicer domnevani važnejši rimski cesti.

Po že ustaljenih principih smo vnašali podatke o zgodnjekrščanski arhitekturi na prostoru Ilirika in pripravljali študijo o pomenu sakralne arhitekture za datacijo in opredeljevanje posameznih strateških virov.



V sklopu akcije za objavo poznoantičnega gradiva s Tinja nad Loko pri Žusmu smo največjo pozornost posvetili grobi hišni keramiki, ki je na tej lokaciji najpomembnejša za podrobnejšo opredelitev posameznih kompleksov in razločevanje poznoantičnega od slovanskega stratuma. V ta namen smo pritegnili analogije in rezultate raziskav iz bosanskega prostora, Dalmacije in Đerdapa, kjer nekateri zaključeni kompleksi s keramiko omogočajo že prve zanesljivejše povezave in trdnejšo kronološko postavitev.

Dr. Slavko Ciglenečki je dobil štipendijo Humboldtove fundacije in odšel na enoletno izpopolnjevanje v Bonn.

*Staroslovanska raziskovanja* (dr. Andrej Pleterski).

Začeli smo načrtno graditi računalniško banko podatkov za področje med Češko in Jadranom, Furlanijo in Panonijo v zgodnjem srednjem veku. Obsegala bo tri sklope: podatke o najdiščih, grobovih, predmetih, vse z zadevno literaturo. Vnešeni so bili začetni podatki za 1138 najdišč (Avstrija 618, Slovenija 337, Istra 183) in 2435 grobov (Avstrija 367, Slovenija 1841, Istra 227). Za vsa najdišča Slovenije so bile urejene dokumentacijske mape, ki obsegajo vse objavljene podatke. Kot poizkus računalniške obdelave zbranega gradiva je bilo obdelano zgodnesrednjeveško grobišče v Hohenbergu na Štajerskem. Narejena je bila tudi kartografska osnova za obravnavano področje. V iskanju novih možnosti, ki jih ponujajo interdisciplinarne povezave, smo skupaj z Avdiovizualnim laboratorijem ZRC ter Nikosom Čausidiso (FF Skopje) izvedli etnoarheološko raziskavo kulta Peruna, kot se je do danes ohranil v vasi Dejlovce v Makedoniji.

*Arheološka topografija* (dr. Slavko Ciglenečki, Janez Dirjec, dr. Janez Dular, mag. Jana Horvat, dr. Andrej Pleterski, Ivan Turk).

Nadaljevali smo obdelavo terenskih podatkov za objavo topografskega področja Celje. Izdelani so bili zapisniki za enote Jurklošter, Petrovče, Rečica, Rimske toplice. Za to področje in celotno nekdanjo Sp. Štajersko smo tudi zbirali arhivsko gradivo, ki se nam je ohranilo v fondu Spomeniškega urada z Dunaja, in ki ga zdaj hrani Arhiv Slovenije. Potekalo pa je tudi pripravljalo delo za mestno topografijo Celja.

*Dokumentacija arheološkega gradiva in arhivov* (Janez Dirjec, Andreja Dolenc-Vičič, Sneža Tecco-Hvala, Breda Justin, Dragica Knific-Lunder).

Podatkovna zbirka za kataster arheoloških najdišč Slovenije obsega 258 enot. Za arheološko topografijo Slovenije, ki ima 305 enot, poteka tekoče izpisovanje in urejanje literature po najdiščih iz nekaterih lokalnih, predvsem pa iz osrednjih publikacij.

Drugi sklop zajema pripravo, izdelavo, inventarizacijo in računalniški vnos skic geodetskih posnetkov prazgodovinskih gradišč in gomil (Cvinger nad Koriti, Gomile pri Dobravi, Gomile na Vinkovem vrhu, Gradec na Vinkovem vrhu, Gradišče nad Valično vasjo, Koželjeva hosta pri Revi, Makovec nad Zagorico, Mali vrh nad Srednjim Globodolom, Pešivica nad Drenjem, Stari grad nad Seli pri Šumberku, Gradišče nad Primskovim), antičnih lokalitet Vrhniko in poznoantičnih postojank (Veliki vrh nad Osredkom pri Podsredi, Gradišči pri Knežaku, Limberk, Gradina Kovači, Reljino selo, Čuker v Mokrom polju, Koštur v Dabrici pri Stocu, Zidani gaber nad Mihovim) ter srednjeveškega grobišča Hohenberg. Obdelanih je 62 enot.

Fototeka: negoteka se je povečala za 1212 inventarnih števil, diateka leica formata za 2209, diateka 6 × 6 za 60 inventarnih števil. Hkrati je potekala vezava kontaktnih kopij (9 snopičev po 40 listov, 2 snopiča sta pripravljena za vezavo).

Arhivski fond se je povečal za 19 elaboratov in poročil ter 6 topografskih dnevnikov in zapisnikov. V celoti je pregledan arhiv Centralne komisije na Dunaju (Najdišča Kranjske, Štajerske in Primorske), dokumenti so urejeni in skoraj v celoti preslikani, medtem ko transkribcija in inventarizacija še tečeta. Pridobljena in urejena je še korespondenca, ki sodi v fond zapuščine J. Szombathyja (med leti 1883–1892 in 1907) in se nanaša na arheološko najdišče Most na Soči. Pregledana, deloma preslikana in transkribirana je tudi zapuščina W. Schmida v graškem Deželnem muzeju (Puščava nad Starim trgom, Ptuj, Bohinj). Prav tako pa je pregledano in deloma preslikano tudi gradivo privatnih zapuščin Müllnerja, Dežmana, Pečnika in Hitzingerja ter fond Deželni zbor in Deželni odbor IX/5 (Deželni muzej od 1875–1918) v Arhivu SR Slovenije.

*Arheološki vestnik* (Dragan Božič, Ivan Turk).

Izdali smo dvojno številko *Arheološkega vestnika* (39–40, 1988–89) (prim. str. 241–243). Recenzentu je oddano gradivo Šaslovega zbornika, ki bo izšel kot 41. letnik *Arheološkega vestnika* (1990).

*Inštitutska knjižnica* (Primož Pavlin).

S 7 internimi akcesijami se je knjižni fond povečal za 1004 enote. Sezname akcesij smo pošiljali na 35 naslovov. Na dom smo izposodili 528, v čitalnici pa 240 zvezkov. Opravili smo revizijo fonda dvojnic, Biblioteki SAZU smo posredovali predloge za nakup in vzpostavili 7 novih rednih zamenjav s tujino.

*Obiski na inštitutu*

Na inštitutu se je mudilo več domačih in tujih strokovnjakov: G. Cuscito (Trst), B. Demo in Ž. Demo (Zagreb), Dick-Schmidt (Dunaj), H. Grassl (Gradec), Z. Gregl (Zagreb), A. Lippert (Innsbruck), D. E. Nelson (Burnaby, Canada), H. Parzinger (München), G. Rabender (Dunaj), F. Tassaux (Pau), G. Tommedi (Innsbruck), C. Zaccharia (Trst).

*Študijska potovanja*

J. Horvat 10. 3.–9. 4. v knjižnici Rimsko-germanske komisije Nemškega arheološkega inštituta v Frankfurtu – študij arhitekture poznorepublikanskega obdobja v Sredozemlju in rimske bronaste posode; 10.–26. 4. potovanje po arheoloških najdiščih v Porenju, ogled arheološkega gradiva v muzejih: Trier, Bonn, Köln, Krefeld, Nijmegen, Stuttgart, Rottenburg, Rottweil.

A. Pleterski 6. 1. ogled razstave o Branimiru in Bribirju v Zagrebu; 8.–19. 5. študijski obisk v Gradcu; 19. 6. ogled izkopavanja v Peggau-u na Štajerskem; 31. 7.–4. 8. na ekspediciji v Makedoniji.

M. Šašel-Kos 28. 1.–3. 2. in 10.–17. 3. na Dunaju, študij v nacionalni knjižnici in v knjižnicah Inštitutov za antično zgodovino in epigrafiko in klasično filologijo; 12.–30. 9. v Angliji študij v knjižnici Society Promotion of Roman Studies in obisk več muzejev.

PREDAVANJA, REFERATI

**Marjeta Šašel-Kos**

*Po sledovih Kadma in Harmonije*. Slovensko arheološko društvo, Ljubljana, 5. 9. *Auf den Spuren von Kadmos und Harmonia*. Universität Graz, 19. 10.

BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCEV JE NA STRANEH 339–341.

**ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA**

*Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev* (dr. Ferdo Gestrin, dr. Sergij Vilfan, dr. Bogo Grafenauer, dr. Darja Mihelič, Janez Šumrada, dr. Vinko Rajšp, mag. Eva Holz, mag. Stane Granda, Dušan Kos, prof. dr. Peter Vodopivec, prof. dr. Vlasto Zemljič, dr. Olga Janša-Zorn, prof. Ema Umek, prof. Majda Žontar, prof. Sandi Sitar, ing. Tadej Brate, prof. Maruša Pleterski).

Priprave za naslednji zvezek enciklopedične obravnave gospodarske in družbene zgodovine Slovencev, *Zgodovina prometa na Slovenskem*, vodi akad. prof. dr. Ferdo Gestrin. Delo je oteženo, ker so zunanji sodelavci zelo zaposleni, inštitut pa nima toliko sredstev, da bi sklepal z njimi ustrezne pogodbe. Delavce inštituta ovira nizka stopnja urejenosti relevantnega arhivskega gradiva in pomanjkanje sredstev za delo v tujih arhivih. Kljub temu upamo, da bo prihodnje leto delo prešlo v zaključno fazo vsaj pri cestnem in pomorskem prometu.

Začelo se je evidentiranje in zbiranje gradiva za monografsko obdelavo Neagrarnega gospodarstva in družbe v slovenskih deželah v 14. stoletju.

Izdelanih je bilo več manjših raziskav o merah, embalaži in denarju. Analizirano je bilo vsakdanje življenje v času baroka na podlagi podatkov piranskega arhiva. Dokončana je bila razprava o začetkih delniških družb na Slovenskem.

*Problemi slovenske politične zgodovine od konca 18. stoletja do leta 1918* (Janez Šumrada, mag. Stane Granda, dr. Branko Marušič, mag. Eva Holz, dr. Vinko Rajšp, dr. Sergij Vilfan).

V zaključni fazi je raziskava temeljnih problemov Ilirskih provinc. Pregledati je treba še gradivo v nekaterih francoskih arhivih.

Na podlagi časopisa *Presse*, *Triester Lloyd* in nekaj arhivskega gradiva je bila izdelana in objavljena delna analiza o nacionalnih prepirih v današnji Slovenski Istri. Nadrobneje so bile analizirane tudi frankfurtske volitve leta 1848/49 v novomeškem volilnem okraju. Pozorneje kot doslej je bilo obdelano socialno vprašanje.

Izdelana je bila monografska analiza pisanja dunajskih dnevnikov o slovenski politiki v letih 1870 in 1871, ki je bila predložena in obranjena kot doktorska disertacija. Začele so se priprave za obsežnejšo raziskavo o življenju Primorcev med I. svetovno vojno.

*Historična topografija in kolonizacija slovenskega ozemlja* (Janez Šumrada, dr. Božo Otorepec, dr. Darja Mihelič, Dušan Kos).

Izšel je seznam oblik krajevnih imen kot tretji zvezek Blaznikove Historične topografije slovenske Štajerske in jug. dela Koroške do leta 1500. Na njegovi podlagi je potekalo tudi revidiranje gradiva, kar je pripeljalo do razrešitve nekaterih nelokaliziranih toponimov. Stalno poteka tudi preverjanje identifikacije toponimov za Kranjsko. Opravljene so bile tehnične priprave za računalniško obdelavo topografske datoteke za Primorsko in dodatkov h Kosovi Kranjski.

V pripravi je izdaja vodiča po virih za slovensko zgodovino iz knjig oglejskih kanclerjev in privatnih notarjev iz Čedadu in Vidma od druge polovice 13. do začetka 15. stoletja. Izpisanih je bilo okoli 300 strani z okoli 1100 enotami ter 13 strani *Ordinationes clericales* z imeni duhovnikov.

*Edicija virov do leta 1918 in bibliografija za zgodovino Slovencev* (dr. Božo Otorepec, dr. Darja Mihelič, Dušan Kos, Janez Šumrada, mag. Stane Granda, dr. Branko Marušič, mag. Eva Holz, dr. Bogo Grafenauer, prof. dr. Vasilij Melik, dr. Jože Mlinarič, mag. Boris Gombač).

Na novo je bilo narejenih 283 transkripcij listin grofov Celjskih iz let 1301–1465 s podrobnimi opisi pečatov na njih in navedbo objav oziroma uporabe v literaturi. Transkribiranih je bilo tudi 45 listin stiškega samostana od 13. do 15. stoletja, katerih tekst je bil doslej neznan in predstavljajo veliko pridobitev gradiva Centralne kartoteke srednjeveških listin za Slovenijo. Za edicijo fevdnih knjig Celjskih so bili identificirani toponimi za njihovo knjigo iz let 1436–1456. Za diplomatarij Žovneško-Celjskih iz let 1130–1456 je bila pregledana kronološka kartoteka dr. Franca Kosa za leta 1412–1456.

Zaradi naknadne najdbe urbarja je bilo treba dopolniti Urbarje za Belo krajino in Žumberk od 15. do 18. stoletja. Tako se je oddaja rokopisa precej zavlekla.

Dokončana je računalniška obdelava gradiva o tržaškem pomorskem prometu v letu 1759/60.

Za pripravo objave virov za revolucionarno leto 1848/49 je bil pregledan del fonda deželne vlade za Kranjsko. Skupaj z obsežnejšim komentarjem je bila objavljena peticija sosesek v farah Osp, Loka, Kubed in Tinjan proti nameram poitalijančevanja njihovega naroda. V Hišnem, dvornem in državnem arhivu na Dunaju je bilo pregledanih 19 fasciklov gradiva. Odbranih je bilo nekaj sto kopij. Evidentirano je bilo tudi zelo pomembno gradivo novomeške kresije iz tega leta, za katero je doslej veljalo, da je bilo uničeno v povojni dobi. Z vidika poročanja in odnosa do Slovencev je bil pregledan *Grazter Zeitung* 1848/49.

Obdelanih je bilo okoli 400 pisem iz zapuščine Henrika Tume. V teku je poskusna redakcija in reševanje nekaterih vsebinskih in formalnih vprašanj.

Nadaljevalo se je delo za historično bibliografijo v letih 1987–1990.

*Tiskovne konference, javne predstavitve raziskav*

Branko Marušič:

Knjige Mohorjeve družbe. Nova Gorica, 13. 1.

Izdajateljska dejavnost goriškega Instituto di storia e religioza. Nova Gorica, 16. 3.

Lojze Bratuž. Po petdesetih letih. Gorica, 5. 5.

*Udeležba na kongresih, simpozijih, posvetovanjih*

Študijsko srečanje o Virgilu Ščeku. Komen, 18. 3.: B. Marušič.

Okrogla miza o Henriku Tumi. Gorica, 31. 3.: B. Marušič.

Žena v gospodarstvu od 13. do 18. stoletja. Prato (Italija), 3.–15. 4.: D. Mihelič.

Le Codice Diplomatico Istriano e le fonti per la storia di Trieste e dell'Istria dalla divulgazione a stampa alla banca dati. Rovinj, 9. 5.: D. Mihelič, J. Šumrada.

Prisotnost in vloga Slovencev v razvoju Goriške. Gorica, 11.–12. 5.: B. Marušič.

Regime fascista e fascismo locale nelle regioni dell'Italia nordorientale. Temi della storiografia e ipotesi della ricerca. Videm (Udine), 13. 5.: B. Marušič.

Okrogla miza ob prvem taboru slovenskih kmetov. Vipolže, 14. 5.: B. Marušič.

Primorska 1945–1947. Nova Gorica, 19. 5.: B. Marušič.

Mednarodni kulturnozgodovinski simpozij Modinci. Modinci (Avstrija), 3.–7. 7.: E. Holz, S. Granda.

Metode in problemi proučevanja vsakdanjega življenja v času baroka. St. Pölten (Avstrija), 10.–13. 7.: D. Mihelič.

Pazinski memorijal. Pazin, 22. 9.: B. Marušič.

Bloško smučanje – dediščina in izziv. Snežnik, 28.–29. 9.: J. Šumrada.

23. zasedanje jugoslovansko-češkoslovaške zgodovinske komisije. Brno, 9.–13. 10.: E. Holz.

400-letnica Svete Gore. Sveta Gora, 27. 10.: B. Marušič, V. Rajšp, S. Granda.

Okrogla miza o zgodovini Svete Gore. Nova Gorica, 10. 11., in Trst, 13. 11.: B. Marušič.

Odmev francoske revolucije in spomin nanjo v narodni zavesti v 19. in 20. stoletju. Ljubljana, 20.–21. 11.: J. Šumrada, E. Holz, S. Granda.

300 let Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske. Ljubljana, 7.–8. 12.: D. Mihelič, J. Šumrada, S. Granda, E. Holz.

La Mitteleuropa negli anni venti: Culture e società. Gorica, 7.–9. 12.: B. Marušič.

**PREDAVANJA, REFERATI, PRISPEVKI NA RTV**

**Eva Holz**

*Nekateri vidnejši kulturnopolitični delavci češkega rodu na Slovenskem v času med obema vojnama.* 23. zasedanje češkoslovaško-jugoslovanske zgodovinske komisije. Brno, 10. 10.

**Branko Marušič**

*Prispevki za zgodovinski pregled slovenske prisotnosti na Goriškem.* Gorica, 11. 5.

*Tabori na Primorskem.* Vipolže, 14. 5.

*La storiografia slovena sul fascismo nel periodo 1920-1941.* Videm, 13. 5.

*Muzejstvo na Slovenskem.* RAI, Trst, 15. 5.

**Darja Mihelič**

*De Francescijev Chartularium Piranense in Codice Diplomatico Istriano.* Rovinj, 9. 5.

*Vsakdanje življenje obalnega mesta v luči različnih piranskih virov.* St. Pölten, 10. 5.

*Mestni vsakdan v obdobju baroka v luči različnih piranskih virov (Piran, 1600–1602).* Piran, 9. 11.

*Latinsko gradivo obalnih mest nekdanje beneške Istre.* Ljubljana, 25. 11.

*Starejša zgodovina Slovencev v Slavi vojvodine Kranjske.* Ljubljana, 7. 12.

**Božo Otorepec**

*O najstarejši zgodovini Braslovč in o trškem grbu.* Braslovče, 19. 11.

**Vinko Rajšp**

*Romanja na Slovenskem v 16. stoletju. Sveta Gora, 27. 10.*

**Janez Šumrada**

*Gradivo za zgodovino Slovencev di Franc Kos e il Codice di Pietro Kandler. Rovinj, 9. 5.*

*Prispevek k zgodovini začetkov sodobnega smučanja na Slovenskem. Snežnik, 29. 9.*

*Vodnikov narodno politični program. Ljubljana, 21. 11.*

*Valvasorjev angleški sodobnik Edvard Browne v slovenskih deželah leta 1669. Ljubljana, 7. 12.*

BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCEV JE NA STR. 341–343

## UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

*Arhitektura poznega 16. in 17. stoletja na Slovenskem* (Blaž Resman).

Temeljiteje je bila pregledana arhitektura v širšem okolju Radovljice in Cerkelj. Razen nadrobne analize in dokumentacije stavb in stavbnih faz 16. in 17. stoletja so bile topografsko registrirane tudi zgodnejše in poznejše stavbne sestavine, kar je narekovala tudi ekonomika terenskega dela. Dokumentirana je bila tudi kiparska in slikarska oprema kot temelj za načrtovano sestavo topografij. Terensko delo je spremljalo intenzivno zbiranje in presojanje arhivalnih virov in dosedanje literature o pregledanih spomenikih, kar je prineslo več korektur njihove dosedanje opredelitve pa tudi podatkov o nekaterih umetnikih in podobarjih. – Posebna raziskava je veljala vplivom jezuitske arhitekture oz. njenega stavbnega tipa v našem stavbarstvu 17. stoletja. – Delno je zajela raziskava tudi problem protestantske molilnice v Govčah pri Žalcu in v novi luči se je nakazal nastanek »lutrovske kapele« pri gradu v Sevnici.

*Dopolnilni študij slikarstva 17. stoletja na Slovenskem* (dr. Emilijan Cevc).

Ob pisanju obširnejše monografije o slikarstvu 17. stoletja na Slovenskem so bile potrebne nekatere revizije, ki zadevajo predvsem spomenike druge polovice stoletja. Ugotovljeni so bili novi slogovni impulzi tako od italijansko-furlanske smeri kot od severne in premaknile so se tudi nekatere doslej veljavne datacije. Pomnožilo se je število evidentiranih spomenikov, zlasti tistih iz poljudne plasti; prav ti so zgovorni kot svojevrsten odmev glavne, toda le redko kontinuirane stilnorazvojne linije. V zvezi z Valvasorjevimi obletnicami se je usmerilo raziskovanje v njegov umetnostni krog, saj so arhivalni viri odkrili nove strani njegovega mecenstva in mentorstva, pri čemer je vrsta slikarjev doživela novo ovrednotenje in biografske korekture in tudi osebni Valvasorjev risarski opus se je izkazal v ostrejših obrisih. – Dodatni študij Celjskega stropa, več kot lokalno pomembnega spomenika zgodnjega 17. stoletja, je razkril njegovo naročniško ozadje, ikonološko vsebino in izhodišče, ne pa tudi imen slikarja ter njegovega sodelavca. Podobno velja tudi za anonimnega avtorja stenskih slikarj v lutrovske kapeli v Sevnici.

*Arhitektura 19. in zgodnjega 20. stoletja na Slovenskem* (dr. Damjan Prelovšek).

Intenzivno delo se je usmerilo v raziskavo slogovnega razvoja, dela in življenja arhitekta Jožeta Plečnika, o katerem je v pripravi večja monografija. Študij v Pragi je bil namenjen tamkajšnjemu Plečnikovemu opusu, hkrati pa češki baročni arhitekturi, študij v Berlinu pa predvsem delu arh. Schinkla in njegovim vplivom; Schinklovi dnevnik in risbe zadevajo tudi naše kraje, ki jih je arhitekt obiskal med potovanjem v Italijo. Prelovškovi obiski v tujini so tamkaj posredovali informacije o našem umetnostnem življenju od baroka do novejših dni, navezali nove stike s tujimi strokovnimi kolegi in sprožili njihov interes za naš ustvarjalni delež v evropskem umetnostnem profilu. – Arhivske raziskave so osvetlile tudi več detajlnih baročnih problemov tako v arhitekturi kot v kiparstvu.

*Zbiranje in redigiranje virov za umetnostno zgodovino Slovenije* (Ana Lavrič).

Pregledana je bila vsa ohranjena rokopisna ostalina Aleša Dolničarja in kritično prepisan njegov rokopis »Descriptio Urbis Patavinae, ... Venetiae, ... Perugiae«, ki je bil doslej sicer že predstavljen, a ga je bilo vredno nadrobneje analizirati v kontekstu z drugim Aleševim opusom; nadrobno komentar je v delu. – Pregledana in izpisana so bila poročila o vizitacijah škofa Scarlichija iz leta 1631, ki so zelo pomemben umetnostnozgodovinski vir. Pregled arhivskega gradiva dopolnjujejo zbrani podatki o posamičnih cerkvah, slikah in plastikah.

*Dokumentacijsko gradivo za umetnostno zgodovino slovenskega ozemlja* (dr. Emilijan Cevc, Ana Lavrič, dr. Damjan Prelovšek, Blaž Resman, Vida Stanovnik, Borut Uršič).

Gradivo smo zbirali na terenskih raziskavah, iz arhivskih virov, z izpiski in fotokopijami iz starejše strokovne literature. Dopolnjevali smo specialne kartoteke spomenikov, umetnikov, krajev, ikonografskih motivov in patrocinijev. Začelo se je intenzivno preurejanje in kontrola topografske kartoteke, ki bo prilagojena današnji toponomastiki.

Knjižnica je v letu 1989 pridobila 200 zvezkov revij in 100 knjig. Ker pa oprema inštituta še vedno ni končana, je bilo delo knjižnice otežkočeno. Sproti nastaja geselski katalog, inštitutski abecedni imenski katalog je usklajen s katalogom Centralne biblioteke SAZU.

Za objavo se pripravlja obširna bibliografija umetnostnozgodovinskega gradiva v Bleiweisovih Novicah.

*Udeležba in organizacija strokovnih srečanj.*

V okviru baročne sekcije Umetnostnozgodovinskega društva Slovenije je inštitut organiziral (predvsem s trdom B. Uršiča) študijsko srečanje barokistov v Novi Gorici v dneh 7. in 8. aprila s soudeležbo italijanskih in hrvaških kolegov ter z ekskurzijo v Goriška Brda, v Gorico in Krmin. Predavanja so osvetlila baročno umetnost na Primorskem in v Istri in njeno vpetost med stilne pobude italijanske in srednjeevropske umetnosti ter prispevala vrsto novih ugotovitev.

Pogovori o baročni umetnosti, Nova Gorica, 7.–8. 4.: E. Cevc, D. Prelovšek, B. Uršič.

Simpozij »Internazionale Gotik in Mitteleuropa«, Graz, 11.–13. 9.: E. Cevc.

Simpozij »Barok v mejnih okoljih Evrope«, Ljubljana, 13.–16. 10.: E. Cevc, D. Prelovšek.

Srečanje ob 450-letnici svetogorske božje poti, Sveta gora, 27. 10.: E. Cevc.

La Mitteleuropa negli anni venti: Cultura e società, Gorizia, 7.–9. 12.: E. Cevc.

*Razstava*

Navje. Ljubljana, Kulturni in informacijski center Križanke, oktober-november. Zamisel in postavitev: D. Prelovšek.

## PREDAVANJA IN REFERATI

### **Emilijan Cevc**

Die Marienkrönung aus dem Bozener Altar des Hans von Judenburg. Graz, 12. september.

Manierizem in barok v slikarstvu Slovenije. Ljubljana, Cankarjev dom, 14. oktober.

Stara cerkev na Sveti gori v luči umetnostne zgodovine. Sveta gora, 27. oktober.

### **Damjan Prelovšek**

Plečnikove Žale. Benetke, Fakulteta za arhitekturo, 25. maj.

Semper und Plečnik. Berlin, Fakulteta za arhitekturo, 4. junij.

Italijanski delež v baročni arhitekturi osrednje Slovenije. Ljubljana, Cankarjev dom, 14. oktober.



Semper und Plečnik. Salzburg, Umetnostnozgodovinski inštitut salzburške univerze, 17. oktober.

Arhitekt Jože Plečnik – Pionir der Postmoderne? Innsbruck, univerza, 6. december.

BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCEV JE NA STRANEH 343–344.

## MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

*Raziskave gregorijanike* (dr. Jurij Snoj).

Leta 1988 začetni prepis besedil kranjskega antifonala, dragocenega koralnega kodeksa iz leta 1491 v dveh foliantih s skupno 968 stranmi se je nadaljeval in je v zadnji četrtini druge knjige. Preostaja še izdelava kazala in abecednega seznama vseh besedilnoglasbenih enot, ki jih je čez tisoč, s čimer bo omogočen pregled čez vsebino kodeksa. Prepis bo po eni strani osnova za proučevanje rokopisa, po drugi pa samostojno delo, ki bo omogočilo branje kodeksa in bo uporabno seveda tudi kot primerjalni vir pri študiju drugih istovrstnih rokopisov. Razprava o fragmentih koralnih knjig, pisanih s poznogotsko glasbeno pisavo, hranjenih v Ljubljani, prikazuje izsledke raziskav, predvsem pa razčlenjuje metodološko problematiko.

*Raziskave obdobja renesanse* (dr. Edo Škulj, dr. Danilo Pokorn, dr. Jože Sivec).

Glavni delovni napor na tem raziskovalnem področju je veljal Gallusu. Transkripcije njegove velike zbirke motetov »Opus musicum« je prišlo v sklepno fazo. Dokončana je bila lani začeta transkripcija prvega od štirih delov zadnje (četrt) knjige te zbirke, transkribiran drugi ter začeta transkripcija tretjega dela. Prvi del z 31 moteti je izšel kot XIV. zvezek zbirke SAZU »Monumenta artis musicae Sloveniae«, drugi del s 36 moteti bo izšel kot XV. zvezek te zbirke.

Stekle so priprave za novo izdajo Gallusove zbirke latinskih madrigalov Harmoniae morales v seriji »Monumenta artis musicae Sloveniae«. To Gallusovo zbirko, ki jo sestavljajo trije zvezki s skupno 53 štiriglasnimi skladbami, je pred četrto stoletja transkribiral Ludvik Zepič, izšla je leta 1966 pri Slovenski matici, a je že nekaj let razprodana. Na podlagi primerjave z izvorno izdajo, ki je izšla v letih 1589 in 1590 v Pragi, je bila doslej opravljena revizija Zepičeve transkripcije prvega zvezka te Gallusove zbirke. Revidirana transkripcija skuša biti kolikor mogoče zvesta izvorni izdaji in se od prvotne Zepičeve razlikuje v doslednejši redukciji notnih vrednosti, taktnih merah in posebno še glede akcidenc. Izpisana so bila tudi besedila vseh 53 skladb in zbrani njihovi doslej narejeni slovenski ter v Ljubljani dosegljivi angleški prevodi.

Velika pozornost je bila posvečena pripravam za mednarodni simpozij »Gallus in evropska glasbena renesansa« ob 400-letnici smrti tega skladatelja. Simpozij bo med 21. in 26. oktobrom 1991, vabilo za sodelovanje na njem je doslej sprejelo več kot 30 uglednih znanstvenikov iz 11 držav in sicer Jugoslavije, Češkoslovaške, Zvezne republike Nemčije, Avstrije, Italije, Švice, Nemške demokratične republike, Poljske, Danske, Velike Britanije in Združenih držav Amerike.

Sodelavca inštituta dr. Klemenčič in dr. Pokorn sta s pomembnimi zadolžitvami sodelovala v organizacijskem odboru za počastitev 400-letnice Gallusove smrti, ki ga je imenovala Republiška konferenca SZDL. Med drugim sta napisala tekste za prvo številko mednarodnega Gallusu posvečenega biltena, dr. Pokorn je poleg tega oskrbel še propagandno kaseto z izborom skladateljevih motetov in madrigalov.

Nadaljevalo se je tudi transkripcije motetov Jurija Prennerja in se dopolnjeval opus tega skladatelja, rojenega v Ljubljani v 16. stoletju, z manjkajočimi kopijami njegovih kompozicij iz arhivov v Avstriji in Zvezni republiki Nemčiji. To delo opravlja prof. dr. Sivec v okviru disciplinarnega sklopa Muzikološkega inštituta »Temeljne raziskave slovenske glasbene preteklosti« na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete.

*Raziskave obdobja baroka* (mag. Tomaž Faganel).

Izdelan je bil čistopis razprave »Kompozicijski stavek v mašnem opusu Janeza Krstnika Dolarja« in pred tem zaradi primerjalnega študija dodatno analizirane mašne



skladbe skladateljev Bibra, Draghija in Benevolija. Razpravo je avtor predložil Oddelku za muzikologijo filozofske fakultete Univerze Edvarda Kardelja kot magistrsko delo in jo 5. julija uspešno zagovarjal.

Iz glasovnih folijev sta bili rekonstruirani še partituri dveh psalmov Janeza Krstnika Dolarja z naslovom *Miserere mei Deus*. Prvi teh psalmov je v g molu in je komponiran za šest pevskih solistov, zbor, kvartet pozavn, godala in orgle (477 taktov), drugi v c molu je za osem pevskih solistov, zbor, godala, trobila in orgle (408 taktov). Za partituri obeh del je bilo izdelano tudi revizijsko poročilo.

#### *Raziskave obdobja klasicizma* (dr. Ivan Klemenčič).

Po domačih in tujih virih je bil evidentiran ves opus skladatelja Franca Pollinija. Inštitut ima doslej v kopijah približno dve tretjini tega opusa, manjkajočo tretjo tretjino bo skušal pridobiti s podatki iz centrale RISM v Frankfurtu in iz redke tuje literature o tem nekoč uglednem glasbeniku, rojenem v Ljubljani. Analizirane so bile vse dosegljive Pollinijeve klavirske kompozicije v obliki variacij in na tej osnovi za natis v Muzikološkem zborniku napisana razprava o variaciji kot Pollinijevem skladateljskem našelu.

#### *Evidentiranje in katalogiziranje virov* (mag. Tomaž Faganel, dr. Danilo Pokorn).

Katalogizirano je bilo notno gradivo, na novo odkrito v frančiškanskem samostanu v Novem mestu, čigar stari glasbeni arhiv je bil pred časom že popisano. Gradivo obsega 140 bibliografskih enot in sicer 112 rokopisov in 28 tiskov. Pomembna najdba v njem je 11 doslej neznanih arij Jakoba Zupana, avtorja prve slovenske opere. Evidentiran je bil starejši glasbeni fond mariborske stolnice, katalogiziran bo prihodnje leto.

Svoje nove publikacije je Inštitut predstavil na tiskovni konferenci 11. 5.

Dr. Jurij Snoj je za mednarodno muzikološko bibliografijo RILM izdelal 23 izvlečkov del o glasbi, objavljenih na Slovenskem v letu 1985, in skrbel za inštitutsko knjižnico, ki se je v letu 1989 obogatila za 51 knjig in 73 zvezkov periodike. Drugi sodelavci so ob delu v Inštitutu opravljali enake funkcije kot prejšnje leto (prim. Letopis SAZU 39/1988, 1989, str. 231).

### PREDAVANJA, REFERATI, PRISPEVKI ZA RTV

#### **Tomaž Faganel**

Zur Besetzung und Aufführungspraxis in den Messen von Joannes Baptista Dolar.  
Referat na simpoziju »Glasbeni barok i zapadni Slaveni u kontekstu evropskog kulturnog zajedništva«, Zagreb, 13. 10.

#### **Ivan Klemenčič**

Slovenski godalni kvartet. 2 glasbeni oddaji s komentarjem, Radio Ljubljana, III. program, 11. in 25. 1.  
Slovenski glasbeni ekspresionizem. Glasbena oddaja s komentarjem, Radio Ljubljana, III. program, 22. 3.  
Scenska glasba Marija Kogojca »V kraljestvu palčkov«. Predavanje na seminarju za zborovodje mladinskih pevskih zborov, Ljubljana, 25. 11.

#### **Danilo Pokorn**

Jacobus Gallus Carniolus. Uvodna beseda na koncertu Slovenskih madrigalistov, Ljubljana, 5. 7.  
Amandus Ivančič. Sodelovanje v oddaji Slovenska klavirska glasba, TV Ljubljana, I. program, 4. 9.

BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCEV JE NA STRANEH 344–345.

**Sekcija za slovensko literarno zgodovino**

*Literarnozgodovinske raziskave slovenske književnosti 19. in 20. stoletja*  
*Preučevanje slovenske moderne* (dr. F. Bernik).

V okviru te raziskave je bila opravljena analiza naše lirske poezije v 90. letih 19. stoletja. Pozornost ni bila usmerjena samo h glavnemu toku slovenske lirike, temveč tudi k njenim obrobni pojavi in k navzočnosti tujih pesniških ustvarjalcev pri nas v tem obdobju. Ta vidik raziskave je delno upoštevan v avtorjevi razpravi *Heinrich Heine in slovenska literatura do moderne*.

*Slovensko pripovedništvo 1918-1930* (dr. M. Dolgan).

Raziskava se je nadaljevala s preučitvijo sekundarne literature o tem obdobju ter z opredelitvijo besedilnega fonda za literarnozgodovinsko analizo. Najbolj pomembni avtorji so Ivan Pregelj, Miran Jarc in Slavko Grum, v njihovih opusih se križajo heterogeni vplivi različnih literarnih smeri, ekspresionizem je samo ena izmed njih.

*Priprava znanstvenokritičnih izdaj* (Jože Faganel in zunanji sodelavci).

Popisana in arhivsko urejena je bila Zoisova rokopisna zapuščina v Narodnem muzeju v Ljubljani, pregledano in popisano je bilo gradivo, ki ga hrani SAZU. Pripravljen je računalniški pregled celotnega gradiva z ustreznimi kazali. Gradivo je bilo selekcionirano za uvrstitev v zbirko »Korespondence pomembnih Slovencev«, kjer sta že izšla dva zvezka (1939, 1941). Pripravljen je redakcijski načrt za publiciranje po posameznih zvezkih.

V okviru priprav za novo izdajo Brižinskih spomenikov je bil oblikovan uredniški odbor pod vodstvom akad. prof. Janka Kosa, ki je pripravil načrt za celoten projekt. Potekal bo v 3 delih: znanstvenokritična izdaja besedil, mednarodni simpozij in zbornik znanstvenih razprav. Za izdajo besedil je pripravljena natančna vsebina, izbrani so ključni sodelavci in opravljeni prvi problemski poskusi obdelave besedila. Jože Faganel je kot tajnik odbora zbral in pregledal vse dosedanje izdaje ter temeljno literaturo, oskrbel sodelavce z gradivom in koordiniral delo.

*Drugo strokovno in organizacijsko delo.*

Delavci sekcije so opravljali iste strokovne in družbene funkcije kot doslej (gl. Letopis SAZU 39 za l. 1988, str. 233-234). Dr. F. Bernik je bil v poletnem semestru mentor Rolandu Jussigu, študentu slavistike in filozofije z univerze v Bernu in štipendistu ZAMTES-a, ki pripravlja raziskovalno nalogo o Ivanu Cankarju. Poleg tega je bil dr. F. Bernik član predsedstva 3. Zbora slovenskih kulturnih delavcev. Dr. M. Dolgan je bil 1. 3. izvoljen za višjega znanstvenega sodelavca.

**Sekcija za literarno teorijo**

*Literarni leksikon* (mag. Darko Dolinar, Vlasta Pacheiner-Klander, Majda Stanovnik-Blinc, Jola Škulj, Alenka Maček in zunanji sodelavci).

V tem sklopu raziskav so bile končane, redigirane, opremljene s standardnimi dodatki in oddane v tisk tri študije: Denis Poniž, *Esej*; Janko Kos, *Literarna tipologija*; Tomo Virk, *Duhovna zgodovina in literarna veda*. Prva se navezuje na dosedanje obravnave vrstni v Literarnem leksikonu in jih dopolnjuje s posebno problematiko mejnega področja literature; drugi dve se pridružujeta dosedanjim obravnavam teoretičnih smeri, šol ali metod: posegata v njihove filozofske temelje, spremljata njihovo preobrazbo na literarnoznanstvenem področju in prikazujeta njihove metodološke postopke.

Nadaljevalo se je delo za študije o literarni hermenevtiki (D. Dolinar), literarnem prevodu (M. Stanovnik-Blinc), staroindijskih verzniških oblikah (V. Pacheiner-Klander), literarni kritiki (D. Šega) ter o vrsti drugih tem, vključenih v zunanje sklope programa »Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda«. Vse to delo je po skupnem načrtu usklajeval uredniški kolegij Literarnega leksikona.

V. Pacheiner-Klander je nadaljevala raziskavo V ed kot književnosti. – J. Škulj je nadaljevala raziskavo o modernizmu in teoretičnih aspektih modernega romana, kar je tudi tema njenega podiplomskega študija. D. Dolinar je dajal terminološke nasvete s področja literarne vede za *Slovar slovenskega knjižnega jezika*.

Delavci sekcije so v inštitutu nadaljevali delo z edicijami, gradivskimi zbirkami in njihovimi uporabniki, poleg tega so opravljali strokovne in družbene funkcije kot v prejšnjih letih (prim. Letopis SAZU 37/1986, 1987, str. 225–226, in 39/1988, 1989, str. 234).

### **Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo**

*Slovenski biografski leksikon* (Jože Munda, Nada Gspan-Prašelj, dr. Metka Bögel, mag. Franca Buttolo, Alenka Maček in zunanji sodelavci).

V letu 1989 je tekla tretja faza dela za 15., tj. zadnji zvezek »Slovenskega biografskega leksikona«, v katerem bodo obdelana biografska gesla od Zdešar do Žvokelj, vsega za okoli 320 oseb. Napisanih je bilo 74 novih člankov, od tega so jih 8 prispevali člani uredništva; redakcijsko pa je bilo obdelanih 131 člankov, tako da je zdaj v čistopisu pripravljenih 244 člankov ali nekaj nad tri četrtine zvezka; hkrati se pripravlja osebno kazalo za vso izdajo.

V širšem uredniškem odboru leksikona so akademiki prof. dr. Robert Blinc, prof. dr. Mario Pleničar, prof. dr. Janez Stanonik, prof. dr. Anton Trstenjak in prof. dr. Ivan Vidav; prof. dr. Peter Borisov, upravnik inštituta mag. Darko Dolinar in urednik SBL Jože Munda. Odbor je na dveh sejah obravnaval aktualno problematiko 15. zvezka, načel pa tudi že okvirna vprašanja nove izdaje leksikona.

Nadaljevala so se ustaljena dela, ki so nujna za nastajanje leksikona: zbiranje in urejanje biografskega in bibliografskega gradiva iz dnevnega tiska, arhivov in knjižnic, pridobivanje nove primarne in relevantne sekundarne literature ter dopolnjevanje stare. Uredništvo se pri svojem delu opira na te viře, pomaga svojim sodelavcem in daje informacije tudi drugim raziskovalcem, najpogosteje za potrebe Enciklopedije Slovenije in Enciklopedije Jugoslavije.

Delavci sekcije so opravljali iste strokovne in družbene naloge kot v prejšnjih letih (prim. Letopise SAZU 37/1986, 1987, str. 227, 38/1987, 1988, str. 293, 39/1988, 1989, str. 235), o dodatnih prim. str.

#### *Knjižnica* (Angela Turnšek).

Knjižni fond se je v l. 1989 povečal za 206 knjig in 445 zvezkov oz. letnikov revij. Vse nove knjige so bile obdelane za abecedni in stvarni katalog ter uvrščene v signaturni listkovni katalog. Nadaljevala se je obdelava starejšega fonda: na novo smo katalogizirali in stvarno obdelali 105 knjig. Dopolnili smo 11 nepopolnih letnikov Kmetijskih in rokodelskih novic. Vežanih je bilo 200 knjig in letnikov revij. 1030 obiskovalcev knjižnice si je izposodilo ali ogledalo v knjižnici 2940 knjižnih enot. A. Turnšek je opravljala iste funkcije kot v prejšnjih letih (gl. Letopis SAZU 38/1987, 1988, str. 293).

#### *Tajništvo* (Alenka Maček).

Poleg rednih administrativnih in tehničnih opravil je bil izdelan seznam avtorjev gesel v celotnem SBL (knjige I–IV) in računalniško obdelan popis korespondence Ž. Zoisa iz Narodnega muzeja in SAZU z ustreznimi kazali.

#### *Zunanji sodelavci*

Pri raziskovalnem delu inštituta so z obsežnejšimi avtorskimi ali uredniškimi prispevki sodelovali:

- dr. Jože Rajhman (Teološka fakulteta, oddelek v Mariboru) pri izdajanju gradiva s področja slovenske literature,
- dr. Janko Kos (Filozofska fakulteta), dr. Denis Poniž (AGRFT), mag. Tomo Virk in Drago Šega pri Literarnem leksikonu,
- okrog 80 avtorjev in konsultantov s krajšimi prispevki pri Slovenskem biografskem leksikonu.

*Sodelovanje z raziskovalnimi in drugimi organizacijami*  
Prim. Letopis SAZU 39/1988, 1989, str. 235.

#### *Obiski na inštitutu*

Dr. Gerhard Giesemann, profesor na univerzi v Giessnu, s skupino sodelavcev in študentov slavistike, 25. 5.

Dr. Marija Pirjevec, profesorica na univerzi v Trstu, s skupino sodelavcev in študentov slavistike, 14. 12.

#### *Študijski obiski, potovanja v tujino*

M. Dolgan: 9.–16. 4. obisk Avstrijske akademije znanosti, pregled novejših strokovne literature o ekspresionizmu v Avstrijski nacionalni biblioteki; na univerzi v Gradcu konzultacija s prof. dr. Hansom Hieblom o ekspresionizmu, srečanja s prof. dr. Franzom Stanzlom in prof. dr. Ludvikom Karničarjem.

#### *Udeležba na kongresih, simpozijih, posvetovanjih*

28. kongres Antropološkega društva Jugoslavije, Zadar, 27.–31. 5.:\* M. Bögel.

Problemi narodnih manjšin. Medakademijski odbor za proučevanje narodnih manjšin in narodnosti. SAZU, Ljubljana, 30.–31. 3.: F. Bernik.

Internationales Symposium »Zeitzeichen im Roman der Gegenwart«. Inštitut za primerjalno literarno vedo na univerzi v Innsbrucku, 30. 5.–1. 6.: F. Bernik.

Kopitarjevi kulturni dnevi. Cankarjev dom, Ljubljana, 12. 10.: F. Bernik.

Slavistično srečanje ljubljanske in celovške univerze. Slawistentagung der Universitäten in Klagenfurt und Laibach. Filozofska fakulteta, Ljubljana, 16.–18. 11.: F. Bernik, J. Faganel.

Kolokvij o delu profesorja Franceta Koblarja ob stoletnici njegovega rojstva. Slovenska matica, Ljubljana, 7. 12. – F. Bernik, M. Dolgan.

Posvet o slovenski literaturi in slovensko-avstrijskih literarnih in kulturnih odnosih. Inštitut za primerjalno literarno vedo na univerzi v Innsbrucku, 11. 12.: F. Bernik.

(Glej tudi rubriko *Predavanja, referati, prispevki na RTV*)

#### *Tiskovne konference, javne predstavitve raziskav*

France Bernik:

Sodelovanje na tiskovni konferenci Državne založbe Slovenije ob izidu novih knjig iz zbirke Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev (Finžgar X, L. Kraigher IX, J. Kozak I.). Cankarjev dom, Ljubljana, 9. 2.

Sodelovanje na predstavitvi knjige Oscarja Sakrauskega *Primus Truber. Deutsche Vorreden zum slowenischen und kroatischen Reformationswerk* v organizaciji Inštituta za protestantsko cerkveno zgodovino na Dunaju in SAZU. Avstrijska akademija znanosti, Dunaj, 14. 3.

Vodstvo tiskovne konference ob izidu *Zbornika razprav iz slovanskega jezikoslovja* (Tinetu Logarju ob 70-letnici), *Čopovih galicijskih dopisnikov* (v uredništvu Rozke Štefanove in Nika Ježa) ter *Splošnoslovanskega lingvističnega atlasa* (ruska izdaja), I, Beograd 1988. SAZU, Ljubljana, 28. 3.

Vodstvo na predstavitvi knjige O. Sakrauskega *Primus Truber. Deutsche Vorreden zum slowenischen und kroatischen Reformationswerk*. SAZU, Ljubljana, 17. 4.

Sodelovanje na predstavitvi iste knjige v Celovcu, kjer je bil predstavljen tudi 22. zvezek *Wiener Slawistischer Almanach*. Univerza v Celovcu, 12. 5.

Sodelovanje na tiskovni konferenci založbe Mladinska knjiga. Predstavitve knjige *Ivan Cankar, Podobe iz življenja in sanj* v lastnem uredništvu in s spremno študijo. Bled, 14. 6.

Vodstvo tiskovne konference ob dveh novih publikacijah II. razreda SAZU: *Razprave*, 12. zvezek, in *Traditiones*, 17. zvezek. SAZU, Ljubljana, 19. 6.

Sodelovanje na predstavitvi novih knjig iz zbirke *Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev* (Župančič XI, Prežihov Voranc XI, L. Kraigher X, Aškerc IV, J. Kozak II). Cankarjev dom, Ljubljana, 13. 9.

Sodelovanje na predstavitvi novih knjig Mohorjeve založbe iz Celovca in predstavitev knjige *Ivan Cankar in Mohorjeva* (v lastnem uredništvu, s spremno študijo in opombami). Cankarjev dom, Ljubljana, 20. 11., in Celovec, 14. 12.

**Marjan Dolgan:**

Predstavitev antologije *Slovenska muza pred prestolom* v knjigarni Mladinske knjige, Titova 3, Ljubljana, 2. 3.

Sodelovanje pri predstavitvi antologije francoske erotične poezije *Razvratne muze* Aleša Bergerja v knjigarni Mladinske knjige, Titova 3, Ljubljana, 6. 7.

Predstavitev pisatelja Lojzeta Kovačiča v Literarni matineji založbe Mladinska knjiga na IX. slovenskem knjižnem sejmu v Cankarjevem domu, Ljubljana, 15. 11.

## PREDAVANJA, REFERATI, PRISPEVKI NA RTV

**France Bernik**

*Pogled na sodobno slovensko književnost v Avstriji in Italiji*. Diskusijski prispevek na simpoziju »Problemi narodnih manjšin«, SAZU, Ljubljana, 31. 3.

*Die Rezeption der Lyrik Heinrich Heines in der slowenischen Literatur*. Predavanje na univerzah v Bonnu 8. 5., Giessnu in Marburgu ob Lahni 10. 5. ter Göttingenu 11. 5.

*Autobiographischer Roman und Zeitgeschichte in der slowenischen Literatur*. Referat na mednarodnem simpoziju »Zeitzeichen im Roman der Gegenwart«. Inštitut za primerjalno literarno vedo na univerzi v Innsbrucku, 30. 5.

*O Prešernovi in Jenkovi liriki*. Referat na *Kopitarjevih kulturnih dneh*, Cankarjev dom, Ljubljana, 12. 10.

*Heinrich Heine in slovenska literatura*. Predavanje v Inštitutu za slovansko filologijo na univerzi v Trstu, 16. 11.

*Udovičeva pesem List iz dnevnika*. Referat na *Slavističnem srečanju ljubljanske in celovške univerze, Filozofska fakulteta*, Ljubljana, 17. 11.

*Koblarjeva interpretacija Gregorčičeve poezije*. Referat na kolokviju o delu profesorja Franceta Koblarja ob stoletnici njegovega rojstva, Slovenska matica, Ljubljana, 7. 12.

**Metka Bögell**

*Nekoliko misli o životu i radu Srečka Brodarja*. Predavanje na 28. kongresu Antropološkega društva Jugoslavije, Zadar, 28. 5.

**Marjan Dolgan**

*Hudičev učenec ali Vitomil Zupan*. Predavanje na XXV. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture, Filozofska fakulteta, Ljubljana, 13. 7.

*Okrogle in kosmate*. Oddaja *Žive misli*, Radio Ljubljana, III. program, 12. 1. (Esej o slovenski pornografski poeziji, soavtor Miran Hladnik).

Intervju o antologiji *Slovenska muza pred prestolom*. Radio Študent, 9. 3.

Intervju o antologiji *Slovenska muza pred prestolom*. Oddaja *Osmi dan*, TV Ljubljana, I. program, 27. 3.

*Sodelovanje v oddaji o Šalamunovem Pokru* in skupini OHO. Radio Ljubljana, II. program – Val 202, 24. 5.

France Pibernik, *Temni zaliv Franceta Balantiča*. Ocena v oddaji *Oči kritike*, TV Ljubljana, II. program, 8. 6.

Miha Mazzini, *Godbe*. Ocena v oddaji *Oči kritike*, TV Ljubljana, II. program, 13. 7.

Milan Kleč, *Vrba*; Andrej Rozman, *S smetano nad jagode*. Oceni v oddaji *Oči kritike*, TV Ljubljana, II. program, 7. 9.

Jože Javoršek, *Spomini na Slovence I–II*. Ocena v oddaji *Oči kritike*, TV Ljubljana, II. program, 23. 11.

*Koblar in Pregelj*. Referat na kolokviju o delu profesorja Franceta Koblarja, Slovenska matica, Ljubljana, 7. 12.

## Jože Faganel

*Homerjeva Odiseja.* (Skupaj z A. Rebulo in Aljo Predan.) Oddaja Dvignjena zavesa, Radio Trst, 17. 2.

## Vlasta Pacheiner-Klander

*Indijska zgodba o očetovem žrtvovanju sina.* Komentirana oddaja o odlomku iz vedске književnosti. Radio Ljubljana, 30. 1.

## Majda Stanovnik-Blinc

*Hamlet in grobarja: kraljevič, klovn in kmet.* Referat na srečanju jugoslovanskih književnih prevajalcev, Dolenjske toplice, 30. 9.

*Slovenski prevodi Byrona med Parizino in Mazepo.* Referat na znanstvenem srečanju »Bajron i bajronizam u jugoslovenskim književnostima«, Beograd, 23. 11.

*Prevod kot literarni poligon.* Predavanje v Društvu za primerjalno književnost SRS, Ljubljana, 20. 12.

BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCEV JE NA STRANEH 345–347.

## INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

---

### Sekcija za ljudsko slovstvo

*Raziskave pripovednega gradiva* (mag. Marija Stanonik, mag. Monika Kropelj, dr. Milko Matičetov).

Zbirka izbranega pripovednega gradiva, ki je bilo pridobljeno s terena po vsej Sloveniji v zadnjih petnajstih letih, je pripravljena. Delo je poljudno, vendar opremljeno s primerno dokumentacijo in spremnim komentarjem. V okvir izdaje pripovednega gradiva sodi tudi koordinacijsko, recenzijsko in souredniško delo pri 2. knjigi zbirke Glasovi (Kmečki glas). Nadaljevalo se je izpisovanje gradiva za izdajo slovenskih ljudskih ugank in zbiranje gradiva za rezijansko bibliografijo 1600–1985. Dokončana je bila raziskava o pomenu Valvasorjeve Slave za slovensko slovstveno folkloro, medtem ko se je za raziskavo »Ljudska kultura v slovenskem pripovednem izročilu« začela izbira in analiza gradiva. V ta okvir je sodil tudi študij ustreznega komparativnega gradiva evropskih narodov. Nadaljevalo se je zbiranje gradiva na terenu, bodisi neposredno (Avber, Bohinjska Bistrica, Kranjska gora, Mošnje, Lučine, Prekmurje, Radeče, Raduše pri Slovenj Gradcu, Skomarje, Zreče, Žirovnica) ali posredno (npr. akcija za načrtno zbiranje folklornih pripovedi o nastanku krajevnih in ledinskih imen) in izpisovanje slovstvenofolklornih odlomkov iz slovenske literature. Skupaj je bilo zbranih 5396 enot zapisov in izpiskov, ki so bili urejeni po ustreznih kriterijih (žanrsko, pokrajinsko in po zapisovalcih) ter uvrščeni v inštitutski arhiv.

### Sekcija za ljudske šege in igre

*Raziskave šeg življenjskega in koledarskega kroga* (mag. Helena Ložar-Podlogar, mag. Jurij Fikfak, dr. Niko Kuret).

V sodelovanju z Inštitutom za etnologijo iz Gradca je bila dokončana raziskava o življenju v štajerskem naselju, razdeljenem med Jugoslavijo in Avstrijo (Mlaka-Laaken). Pozornost je veljala predvsem tistim kulturnim prvinaš šeg, ki določujejo pripadnost prebivalcev kraju in širšemu območju. Opravljena je bila raziskava o metodoloških problemih in pogledih na šege, in sicer ob primeru romanj v sredini 19. stoletja in danes. Za zgodovino raziskovanja šeg v 19. stoleju je bilo analizirano gradivo, izpisano v Narodni in študijski knjižnici v Trstu. Pregledana je bila celotna zapuščina A. Trstenjaka (1853–1917), zlasti gradivo o ljudskem življenju Ogrskih Slovencev, ki vsebuje podatke o vseh šegah v Prekmurju in Porabju, vključuje pa primerjavo z drugimi slovenskimi in slovanskimi deželami. Izpisani in analizirani so bili članki vseh letnikov Doma in sveta, ki se dotikajo ljudskega življenja. Za monografsko študijo o tradicionalni svatbi na Slovenskem je bilo izdelano poglavje o bali, doti in ženitovanjskih pogodbah. Občasno



se je nadaljevalo dokumentiranje šeg življenjskega kroga, vendar je moralo biti delo proti koncu leta zaradi denarnih zadreg prekinjeno in odloženo za naslednje leto. Dokumentirane so bile pustne šege na Tržaškem v vaseh Boljunec, Dolina in Breg.

*Raziskava družbenih navad v etnično mešanih okoljih* (mag. Mojca Ravnik).

V istrskih vaseh (Abitanti z zaselkoma Staro Mandrijo in Kalini, Gradin, Brezovica z zaselkom Rošiči, Pregara z zaselki Reparac, Kluni, Zanigrad, Črnotiče) je bilo zbrano gradivo o družinah in preteklosti naselja. Na kasete posneto gradivo je bilo preneseno na računalnik in klasificirano po splošni etnološki sistematiki, za fototeko se je nabralo 456 negativov, posneti je bila tudi videodokumentacija. Izdelan je bil dokumentarni film o istrski vasi Župančiči.

Za 1. snopič 2. knjige »Slovensko Štajersko pred marčno revolucijo 1848« so bili izpisani topografski podatki iz 13 krajev. Sestavljen je bil slovenski del za *Internationale volkskundliche Bibliographie* (za leti 1987 in 1988 ter dopolnitve za 1985 in 1986).

### **Sekcija za glasbeno narodopisje**

*Raziskave ljudske glasbene in plesne kulture* (Julijan Strajnar, Igor Cvetko, Robert Vrčon, mag. Marko Terseglav, Marjetka Golež, Mirko Ramovš, dr. Zmaga Kumer).

Za tisk je pripravljena 3. knjiga slovenskih ljudskih pesmi Koroške – Rož 1, opravljene so, bile vse glasbene transkripcije, pregledano in urejeno je celotno notno gradivo. Končana je raziskava »Podoba človeka v slovenski ljudski pesmi.« Za 4. knjigo Slovenskih ljudskih pesmi je pripravljen dodatek srbohrvaških pesmi na Slovenskem, ki obsega okoli 40 družinskih in ljubezenskih balad. Pregledano je bilo novejšo posneto gradivo in iz njega izbranih in urejenih 30 primerov dveh tipov ljubezenskih pripovednih pesmi. Za raziskavo »Srbohrvaške ljudske pesmi v Sloveniji«, ki teče v okviru izdaje Slovenskih ljudskih pesmi, je bilo zbrano vse gradivo, začelo se je primerjalno delo: iskanje variant in razširjenosti posameznih pesmi po srbohrvaškem jezikovnem območju. Za 4. knjigo Slovenskih ljudskih pesmi Koroške – Rož 2 je bilo pregledano rokopisno in tiskano gradivo in določeni seznam vseh uvrščenih pesmi.

Za študiji »Pritrkavanje na Slovenskem« in »Vloga zvoka v slovenskih ljudskih šegah« se je nadaljevalo zbiranje domačega gradiva (Fara pri Kostelu, Komen, Pivka, Šentjernej, Volčji grad, Žeželj) in tujega (komparativnega) gradiva. Dosedanji izsledki raziskav pa so bili objavljeni v dveh razpravah. Za zbirko Slovenski ljudski plesi 2, ki bo zajemala gradivo Bele krajine, vzhodne Štajerske in Prekmurja, je bil napravljen načrt in izbor, izdelani so bili osnutki kinetogramov plesov iz Bele krajine in deloma vzhodne Štajerske. Za študijo o izvoru in oblikovanju belokranjskega plesnega izročila je bilo končano poglavje o dinarskih prvinah v plesih Bele krajine.

Za arhiv je bilo pridobljeno gradivo z območja Kozjanskega (Kompolje), Polenshaka v Slov. goricah in Markovcev pri Ptujju. Z novimi izsledki je bilo dopolnjeno gradivo Kostelskega in Bele krajine. Načrtna etnomuzikološka raziskava se je nadaljevala v zgornjem delu doline Krke in v Suhi krajini (Ambrus, Brezovi dol, Četež, Fužine, Kal, Lese, Lipa, Mali in Veliki Korinj, Zagradec, Žvirče). Gradivo sta zbirala I. Cvetko in M. Golež. M. Terseglav je v okviru mladinskega raziskovalnega tabora zbiral v Beli krajini (Bojanci, Deskova vas, Miliči, Paka, Radenci, Sodevci, Stari trg ob Kolpi). I. Cvetko je na podlagi vabil pevcev snemal v Begunjah pri Cerknici, Cerkljah, Čadramu, Oštrcu, Podlehniku, Selah pri Pleterjah in Zatoľminu, J. Strajnar in R. Vrčon pa v Idriji. Skupaj je bilo opravljenih 40 terenskih dni, posneto 270 enot pesmi in instrumentalne glasbe, zbrani so bili številni etnomuzikološki in etnološki podatki. Napravljen je bil video portret ljudske pevke R. Ofič-Kolarjeve.

### **Sekcija za materialno kulturo**

*Ljudsko stavbarstvo na Slovenskem* (dr. Tone Cevc).

Izrisani so bili načrti domačij v Prevolah in Studorju. Dokumentirani sta bili kajžarska hiša v Bodeščah 12 in Legatova hiša v Lescah. Pregledana je bila objavljena literatura o stavbarstvu 16. stoletja na Slovanskem, zbrano je bilo jezikoslovno in zgodovinsko gradivo o veži, reliktu zgodnje srednjeveške kmečke arhitekture in pomembnem členu slovenske kmečke hiše na alpskem ter prehodnem alpsko-panonskem svetu.



*Oblačilna kultura na Slovenskem v 17. in 18. stoletju* (dr. Angelos Baš).

Zbrani so bili upodablajoči viri. Pregledano je bilo vse zadevno tiskano gradivo in gradivo na terenu (v cerkvah in graščinah) ter razstavne zbirke in depoji vseh muzejev in galerij v Sloveniji ter bila iz gradiva in zbirk izbrana ustrežna dela za prefotografiranje. Pri izboru je bilo za izhodišče načelo, da so kot vir za raziskavo oblačilne kulture na Slovenskem v 17. in 18. stoletju upoštevane samo tiste upodobitve, ki so takrat nastale na slovenskem ozemlju in so ljudje na njih ugotovljivi po kraju bivanja in socialnem statusu, po možnosti tudi po imenu in priimku. Pridobljeni so bili 203 posnetki, ki bodo uporabljeni za raziskavo. Hkrati so bili iz prepisanega arhivskega gradiva in tiskanih virov izpisani podatki o oblačilnih materialih.

V inštitut so prihajali po gradivo in nasvete številni, ki so to potrebovali za znanstveno, pedagoško, kulturno-prosvetno ali umetniško delo. V pedagoško in kulturno dejavnost so se vključevali tudi inštitutski sodelavci (mentorstvo pri diplomskih in magistrskih nalogah, mladinskih raziskovalnih taborih in kulturno-umetniških skupinah). V letu 1989 so sodelavci v raznih odborih in komisijah opravljali iste funkcije kot prej (prim. Letopis SAZU 37/1986, 1987, str. 235–236, in 38/1987, 1988, str. 299–300), razen M. Ravnik, ki je postala podpredsednica Slovenskega etnološkega društva in M. Terseglava, ki je bil izvoljen za člana Mednarodne komisije za slovansko folkloro.

*Knjižnica* (Sinja Zemljič-Golob).

V letu 1989 se je knjižni fond povečal za 629 enot, od tega je bilo z nakupi, zamenami in darili pridobljeno 345 knjig in 284 revijalnih zvezkov. Skupno število knjižnih enot je ob koncu leta znašalo 10800. Na dom je bilo izposojeno 170 knjig, medbibliotečnih izposoj je bilo 12. Za knjižnico so bili pridobljeni starejši letniki »Zeitschrift für österreichische Volkskunde«, odstopila jih je osrednja knjižnica v Kopru. Vzpostavljena je bila zamenjava s centralnim zgodovinskim inštitutom Akademije znanosti NDR v Berlinu. Na novo je bila zvezana in s tem zaščiten 2. izdaja J. W. Valvasorja *Die Ehre des Herzogthums Crain*. Knjižničarka je sodelovala pri izdelavi stvarnega in imenskega kazala za knjigo dr. Nika Kureta *Praznično leto Slovencev*.

*Obiski*

Prof. dr. Georgi Georgiev, direktor Etnografskega inštituta Bolgarske akademije znanosti, Sofija, 20.–23. 3.: seznanitev z delom ISN in dogovor o medsebojnem sodelovanju.

Judy Harrington, Drexel University, Philadelphia (ZDA), 7. 7.: posredovanje podatkov o umetnosti lesne arhitekture v Sloveniji.

Astrid Philippsen, slavistka – prevajalka, Berlin (NDR), 20. 7.: posredovanje podatkov in literature o slovenskih pregovorih.

Tanja Perić-Polonijo s sodelavcema, Zavod za istraživanje folklor, Zagreb, 19. 10.: seznanitev z delom ISN in ureditvijo kataloga ljudskih pesmi.

Dr. Melinda Egetö-Gurszky, Inštitut za etnografijo Madžarske akademije znanosti, Budimpešta, 7.–18. 11.: študij vinogradniškega prava v Sloveniji (medakademijska izmenjava).

*Študijska potovanja v tujino*

A. Baš: 8.–21. 5. Zentralinstitut für Geschichte, Akademie der Wissenschaften der DDR, Berlin – seznanitev z vzhodnonemškimi teoretičnimi, metodološkimi in empiričnimi raziskavami v okviru historične etnologije (medakademijska zamenjava).

T. Cevc: 15.–18. 6. avstrijska Štajerska, južna Bavarska: ogled specializirane razstave planšarstva v okolici Salzburga (grad Trautenfels), kmečke arhitekture Berchtesgadna in okolice Ramsau ter muzeja na prostem (Freilichtmuseum des Bezirk Oberbayern an der Glenleiten) z več deset kmečkimi stavbami gorate Bavarske; v muzeju navezava stikov z direktorjem H. Keimom. – 21.–24. 9. vzhodna Tirolska (Lienz), Toblach, muzej na prostem v Dietenheimu, Val Badia in Val Gardena: ogled tradicionalne kmečke arhitekture, njenega varovanja, obnove stavb in zidanja novih v ruralnem okolju.

J. Fikfak: 31. 7.–12. 8. računalniški seminar o programu KLEIO za zgodovinske in družboslovne znanosti – Seminar für Volkskunde, Max Planck Institut für Datenverarbeitung, Göttingen (ZRN), dogovori za večjo zamenjavo publikacij in o možnosti strojnega branja več besedil. – 5.–11. 11. Institut Gegenwartsvolkskunde, Museum für Volkskunde, Dunaj; Institut für mittelalterlichen Realienkunde, Krems.: pregled najnovejše literature o kvalitativnem in kvantitativnem raziskovanju, o šegah in romanjih ter o 19. stol. s socialnozgodovinskega vidika; seznanitev s programi za analizo tekstov in vizualnih informacij (medakademijska izmenjava).

M. Terseglav: 8.–11. 11. Demokratična zveza Južnih Slovanov, Budimpešta – seznanitev z delom ter izdelava načrta za prihodnje skupne akcije z inštitutom pri oživitvi kulturnega dela med porabskimi Slovenci.

#### *Udeležba na znanstvenih posvetovanjih in kongresih*

6. Zgodovinske vzporednice slovenske in hrvaške etnologije, Kumrovec, 17.–18. 2.: M. Terseglav.

Mednarodno posvetovanje »Slovenski glasbeni dnevi 1989«, Ljubljana, 3.–7. 4.: I. Cvetko, J. Strajnar, Z. Kumer in M. Ramovš.

Mednarodno posvetovanje »Primo incontro del gruppo di studio sulla polivalcolita Alpina«, Saint-Nicolas (Aosta), 14.–16. 4.: J. Strajnar.

19. Arbeitstagung der S.I.E.F. – Kommission für Volksdichtung, Freiburg i. Br. (ZRN), 2.–6. 5.: M. Golež in Z. Kumer.

Mednarodno posvetovanje ICTM »Instrumental ensembles and their music«, Lillehammer (Norveška), 1.–7. 6.: J. Strajnar.

9. mednarodni kongres International Society for Folk-Narrative Research, Budimpešta, 10.–18. 6.: M. Stanonik.

Mednarodno posvetovanje »Ethnographia Pannonica«, Karlovac, 28.–30. 6.: T. Cevc.

Posvetovanje »Obdobje slovenskega narodnega preporoda«, Ljubljana, 28.–30. 6.: M. Stanonik.

Mednarodni kongres etnomuzikologov ICTM, Schladming (Avstrija), 21.–29. 7.: I. Cvetko.

36. kongres Zveze društev folkloristov Jugoslavije, Sokobanja, 25.–29. 9.: I. Cvetko, M. Ramovš in M. Terseglav.

Posvetovanje »Vizualna dokumentacija in komentar«, Ljubljana, 4.–5. 10. – M. Ramovš, M. Ravnik, J. Strajnar.

Glavna uredniška konferenca revije DEMOS, Budimpešta, 23.–28. 10.: H. Ložar-Podlogar.

Kongres Zveze etnoloških društev Jugoslavije, Zadar, 26.–28. 10.: A. Baš.

Posvetovanje »Koroška ljudska pesem v svoji glasbeni in jezikovni avtentičnosti«, Celovec, 19. 11.: Z. Kumer.

Posvetovanje »Etnologija in domoznanstvo«, Ljubljana, 21. 11. – J. Fikfak, M. Stanonik, M. Kropelj, M. Ramovš, M. Ravnik, M. Terseglav.

Posvetovanje »Etnos v etnologiji in antropologiji«, Beograd, 23.–24. 11.: A. Baš.

Posvetovanje »300 let Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske«, Ljubljana, 7.–8. 12.: I. Cvetko, M. Stanonik.

#### *Tiskovne konference, javne predstavitve raziskav*

Angelos Baš: Predstavitve 17. zbornika Inštituta za slovensko narodopisje »Traditiones« na tiskovni konferenci SAZU, 19. 6.

Tone Cevc: Predstavitve knjige »Kmečke hiše v Karavankah« na tiskovni konferenci Založbe Drava v Cankarjevem domu, 15. 11.

Julijan Strajnar: Predstavitve zbirke prvih zvočnih posnetkov v Beli krajini »Lepa Ane govorila« in zbirke instrumentalnih melodij »Godčevske viže« na tiskovni konferenci v Cankarjevem domu, 15. 12.

Marko Terseglav: Predstavitve »Porabske pesmarice« na tiskovni konferenci v Cankarjevem domu, 15. 12.

## Razstava

»Kmečke hiše v Selah«, Ljubljana, Slovenski etnografski muzej, 18. 4.: T. Cevc s sodelavci.

## PREDAVANJA, REFERATI, PRISPEVKI NA RTV

### Angelos Baš

*Identiteta oblačilnega videza na slovenskem ozemlju v fevdalni dobi.* – Referat na kongresu Zveze etnoloških društev Jugoslavije v Zadru, 26.–28. 10.

*Etnična identiteta oblačilnega videza v Sloveniji v fevdalni dobi.* – Referat na posvetovanju »Etnos v etnologiji in antropologiji« v Beogradu, 23.–24. 11.

*Oblačilni videz in oblačilna kultura.* – Predavanje na oddelku za etnologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, 22. 11.

### Tone Cevc

*Offener Herd in der Sennnhütte zwischen Alpen und Pannonischer Ebene.* – Referat na mednarodnem posvetovanju »Ethnographia Pannonica« v Karlovcu, 28.–30. 6.

*Ljudska arhitektura v Selah.* – Predavanje v Selah pri Borovljah, 12. 1.

*Kmečke hiše v Karavankah.* – Predavanje v Slomškovem domu v Celovcu, 10. 11. in v Šent Jakobu v Rožu, 24. 11.

*Okamenela živa bitja.* – Prispevek za TV serijo o pripovednem izročilu Slovencev.

### Igor Cvetko

*O zvočni in glasbeni identiteti, tokrat malo drugače.* – Referat na »Slovenskih glasbenih dnevih 1989« v Ljubljani, 4.–7. 4.

*Publication of ethnomusicological work and (its) recurrent influence it has in its original environment.* – Referat na mednarodnem kongresu etnomuzikologov ICTM v Schladmingu (Avstrija), 29. 7.

*Valvasor in etnomuzikalije.* – Referat na posvetovanju »300 let Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske« v Ljubljani, 8. 12.

*Jurij Vodovnik v krogu koroško-pohorskih pesnikov-pevcev v 19. stoletju.* – Predavanje na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture v Ljubljani, 14. 7.

*Jurij Vodovnik in ljudska pesem na Pohorju.* – Predavanje na kulturnem dnevu OS Slovenske Konjice, 8. 2.

*O ljudski pesmi na Slovenskem in Juriju Vodovniku, pohorskem pevcu (1791–1858).* – Predavanje na kulturnem dnevu na OŠ Loče pri Poljčanah, 27. 3.

*O ljudski glasbi na Slovenskem in o ljudski pesmi na Štajerskem.* – Predavanje na seminarju Zveze kulturnih organizacij Slovenije za vodje foklornih skupin v Mariboru, 11. 2.

*O slovenski ljudski glasbi.* – Predavanje na Mednarodni šoli folklore v Lipiku, 4. 8.

*Z zvokom po Oštrcu.* – Radijska oddaja v ciklu »Slovenska zemlja v pesmi in besedi«, RTV Ljubljana, 25. 4.

### Jurij Fikfak

*Raziskovanje v štajerskem obmejnem naselju Mlaka.* – Predavanje v Etnološkem inštitutu v Gradcu (Avstrija), 9. 1.

### Marjetka Golež

*Woman in the Slovene Folk Ballad.* – Referat na 19. mednarodnem posvetovanju raziskovalcev balad v Freiburgu i. Br. (ZRN), 6. 5.

*Vodovnik in slovenska ljudska pesem.* – Predavanje ob slovenskem kulturnem prazniku na OŠ Slovenske Konjice, 8. 2.

*Slovenska ljudska pesem.* – Predavanje ob kulturnem dnevu na OŠ Loče pri Poljčanah, 27. 3.

*»Torkov večer v hišici palčkov«.* – Radijska oddaja v ciklu »Slovenska zemlja v pesmi in besedi«, RTV Ljubljana, 16. 1.

### **Zmaga Kumer**

*Sprache und Stil der slowenischen Volksballade.* – Referat na 19. mednarodnem posvetovanju raziskovalcev balad v Freiburgu i. Br. (ZRN), 2. 5.

*Slovenska ljudska pesem na Koroškem – del vseslovenske kulturne dediščine.* – Referat na posvetovanju »Koroška ljudska pesem v svoji glasbeni in jezikovni avtentičnosti« v Celovcu, 19. 11.

### **Helena Ložar-Podlogar**

*Delo slovenske redakcije DEMOS.* – Poročilo na uredniški konferenci revije DEMOS v Budimpešti, 23.–28. 10.

*Pustne šege na Dolenjskem.* – Predavanje na OŠ Mirna na Dolenjskem, 7. 2.

*Metode raziskovanja šeg.* – Predavanje in razgovor na kulturnem dnevu OŠ Fran Roš v Celju, 8. 2.

*Sonnwendbräuche der Slowenen.* – Predavanje za Avstrijsko etnološko društvo, Dunaj, 15. 6.

*Prvi april in prvoaprilske šale.* – Oddaja na Radiu Glas Ljubljane, 2. 4.

### **Mirko Ramovš**

*Slike ljudskega plesa.* – Referat na posvetovanju »Vizualna dokumentacija in komentar« v Ljubljani, 4.–5. 10.

*Slovenski ljudski plesi.* – Predavanja na seminarju ZKOS za vodje folklornih skupin v Mariboru, 11.–12. 2., 11.–12. 3., 14.–15. 4., 13.–14. 5., 16.–17. 6.

*Slovenski ljudski plesi Primorske.* – Predavanja na seminarju ZSKUDZ za vodje folklornih skupin v Zagrebu, 18.–19. 2.

*Slovenski ljudski plesi.* – Predavanja na Mednarodni šoli folklorne v Lipiku, 5.–9. 8.

*Slovenski ljudski plesi vzhodne Štajerske 2.* – Predavanja na nadaljevalnem seminarju ZKOS za vodje folklornih skupin v Ormožu, 16.–19. 11.

*Slovenski ljudski ples na odru.* – Predavanje na seminarju ZSKUDZ za vodje folklornih skupin v Zagrebu, 15. 12.

### **Mojca Ravnik**

*Varstvo etnološke dediščine solin.* – Referat ob otvoritvi razstave »Sečoveljske soline včeraj – danes – jutri« v občinski knjižnici »G. B. Brusin« v Ogleju (Aquileia), 3. 2.

*Etnološko raziskovanje stavbarstva v Istri s pomočjo video dokumentacije.* – Referat na posvetovanju »Vizualna dokumentacija in komentar« v Ljubljani, 4.–5. 10.

### **Marija Stanonik**

*Paradoks slovstvene folklorne.* – Referat na 9. mednarodnem kongresu International Society for Folk-Narrative Research v Budimpešti, 10.–18. 6.

*Slovstvena folklorne v zavesti slovenskega razsvetljenstva.* – Referat na posvetovanju »Obdobje slovenskega narodnega preporoda«, Ljubljana, 28.–30. 6.

*J. W. Valvasor in slovenska slovstvena folklorne.* – Referat na posvetovanju »300 let Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske«, Ljubljana, 7.–8. 12.

*Konceptualizacija folkloristike kot sestavine predmetnika študija etnologije.* – Predavanje z razgovorom na Oddelku za etnologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, 15. 2.

*Temelji slovstvene folklorne in delo na terenu.* – Predavanje v okviru seminarja za učitelje slovenskega jezika v Žalcu, 23. 1., Celju, 24. 1., Kranju, 27. 2., Novem mestu, 8. 11. (2), Šmartnem pri Slovenj Gradcu, 14. 11., Mariboru, 21. 11. (2), Murski Soboti, 5. 12., in v Novi Gorici, 6. 12.

### **Julijan Strajnar**

*Umetna in ljudska glasba – poskus opredelitve osnovnih pojmov.* – Referat na »Slovenskih glasbenih dnevih 1989« v Ljubljani 4.–7. 4.

*Večglasje na Slovenskem – Polivocalita in Slovenia.* – Referat na posvetovanju »Primo incontro del gruppo di studio sulla polivocalita Alpina«, Saint-Nicolas (Aosta), 14.–16. 4.

*Pitrkavanje*. – Referat na mednarodnem posvetovanju ICTM »Instrumental ensembles and their music«, Lilliehammer (Norveška), 1.–7. 6.

*Vokalna in instrumentalna glasba v Beli krajini*. – Predavanje na seminarju ZKOS v Črnomlju, 11. 11.

BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCEV JE NA STRANEH 347–351.

## INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO

*Povezave slovenskih izseljencev z matično domovino* (mag. Andrej Vovko).

Nadaljevalo se je raziskovanje delovanja Rafaelove družbe ter proučevanje stikov slovenskih in drugih izseljencev v Severni in Južni Ameriki s slovenskimi in hrvaškimi emigranti iz Julijske krajine in Istre v stari Jugoslaviji. Na podlagi ustreznih virov v arhivsko-dokumentacijski zbirki Inštituta za slovensko izseljenstvo so bili proučeni nekateri stiki Etbina Kristana v obdobju med vojnama in v času boja za jugoslovanske meje po drugi svetovni vojni. Nadaljevalo se je delo na doktorski disertaciji o šolski narodnoobrambni organizaciji Družbi sv. Cirila in Metoda, posebej pa proučevanje prispevkov o izseljenstvu v njenih Koledarjih ter pogledov v njih na izseljevanje iz Slovenije v času Avstro-Ogrske ter stare Jugoslavije. Začelo se je proučevanje udov Družbe sv. Mohorja v Ameriki do prve svetovne vojne.

*Izseljevanje iz širše ljubljanske okolice 1890-1914* (Marjan Drnovšek).

Nadaljevalo se je delo na doktorski disertaciji *Izseljevanje iz širše ljubljanske okolice 1890–1914*, pregledovanje arhivskega gradiva upravne občine Trata iz Poljanske doline ter časnikov Gorenjec, Sava, Notranjec, Slovenski dom in delno Dolenjske novice, podrobnejše proučevanje izseljevanja iz Gorenjske in še posebej iz Škofje Loke ter iz omenjene občine Trata, slovenskih odmevov na knjigo Jurija Trunka *Amerika in Amerikanci*, pomen v glasilih objavljenih pisem za oblikovanje predstav o Ameriki ter pomen arivskega gradiva nižjih upravnih organov in župnih uradov za proučevanje zgodovine slovenskega izseljenstva.

*Priseljevanje in življenje Slovencev v Franciji in Belgiji* (Marjan Drnovšek).

Nadaljevalo se je evidentiranje in proučevanje gradiva, predvsem fonda Občina Kranj, ter ustrezne literature.

*Zadnje obdobje Adamičevega literarnega ustvarjanja* (mag. Janja Žitnik).

V januarju je bilo uspešno obranjeno magistrsko delo »Geneza Adamičeve knjige Orel in korenine na Oddelku za germanistiko Filozofske fakultete v Ljubljani in tako v roku zaključen prvi del obveznosti v programu mladih raziskovalcev. Na istem oddelku je bila prijavljena doktorska teza *Zadnje obdobje Adamičevega literarnega ustvarjanja*. V zvezi s pripravo te raziskave se je nadaljevalo zbiranje in proučevanje gradiva: korespondence, intervjujev z Adamičevimi sodobniki, objavljenih študij in člankov. Opravljena sta bila dva dodatna intervjuja.

*Posvetna leposlovna proza Slovencev v Argentini* (mag. Janja Žitnik).

Vzporedno z gornjo raziskavo se je začelo zbiranje gradiva za raziskavo prosvetne leposlovne proza Slovencev v Argentini, ob sodelovanju predstavnikov argentinskih Slovencev, predvsem članov Slovenske kulturne akcije v Buenos Airesu.

*Način življenja Slovencev v Avstraliji* (Breda Čebulj-Sajko).

Po prekinitvi zaradi porodniškega dopusta se je delo nadaljevalo zlasti s sistematičnim pregledovanjem literature in periodike. Nadaljevala se je obdelava že zbranih podatkov ter evidentiranje manjkajočega gradiva. Posebne pozornosti so deležni podatki o pričakovanih slovenskih izseljencev o novem življenja v Avstraliji, ter primerjava z njihovo uresničitvijo. Manjkajoče podatke bo treba dopolniti s študijem v Avstraliji.

*Resocializacija v zvezi z migracijsko problematiko* (Marina Lukšič)

Začela se je raziskava in z njo povezana magistrska naloga o problemih priseljencev ob vključevanju v nova ekonomsko-kuturno-jezikovna okolja.

*Arhivsko-dokumentacijska zbirka, bibliografija* (Špela Marinšek ob sodelovanju vseh delavcev Inštituta).

Nadaljuje se vnašanje podatkov v računalniške datoteke ter urejanje starega in na novo pridobljenega gradiva (osebni dokumenti J. Strajnerja, dr. I. Dimnika in družine Škofic).

S pomočjo pripravljenih vprašalnikov se je začelo sistematično zbiranje in urejanje bibliografije prispevkov domačih in tujih avtorjev o vprašanih slovenskega izseljenstva.

*Znanstvena posvetovanja*

Delavci Inštituta so se vsak s svojim prispevkom udeležili okrogle mize »Slovinci in izseljenstvo«, ki je bila z njihovim sodelovanjem pripravljena v okviru Srečanja v moji deželi 27. 6. v Dolenjskih Toplicah. Srečanja 2. 8. se je udeležila J. Žitnik in pri tem opravila več intervjujev s slovenskimi izseljenci.

*Zbornik »Dve domovini«*

Da bi najnovejše rezultate raziskovanj slovenskega izseljenstva predstavili širši javnosti doma in na tujem, načrtujemo izdajo inštitutskega zbornika »Dve domovini«. Zanj imam poleg svojih že precej prispevkov drugih domačih in tujih strokovnjakov za izseljenska vprašanja.

*Druga dejavnost*

Marjan Drnovšek sodeluje pri oblikovanju programa 25. zborovanja slovenskih zgodovinarjev, ki bo v Murski Soboti oktobra 1990; proučeval bo migracijske procese na Slovenskem. – v Zvezi prijateljev mladine Slovenije je organiziral raziskovalno nalogo Izseljevanje iz domačega kraja; raziskavo je strokovno pripravil, svetoval mentorjem in s sodelovanjem mag. A. Vovka pregledal prispelle naloge, pripravil njihovo razstavo in vodil pogovor na zaključni prireditvi v Mariboru.

*Sodelovanje z raziskovalnimi in drugimi organizacijami*

Delavci Inštituta imajo tesne stike z Odsekom za zgodovino tržaške Narodne in študijske knjižnice in z The Society for Slovene studies in ZDA; znanstvene stike so navezali tudi s Slovensko kulturno akcijo v Buenos Airesu.

*Obiski*

Prof. dr. Jože Velikonja, University of Washington, Seattle, 21. 4.

Mag. Andrej Rot, Slovenska kulturna akcija, Buenos Aires, 30. 5.

Prof. dr. Henry Christian, The Rutgers University, New Ark, New Jersey, 25. 10.

*Udeležba na kongresih, simpozijih in posvetovanjih*

Teorija etnosa: naši dometi, Kumrovec, 17. 2.: B. Čebulj-Sajko.

Okrogla miza Slovenci in izseljenstvo, Dolenjske Toplice 27. 6.: B. Čebulj-Sajko, M. Drnovšek, A. Vovko, J. Žitnik.

Odmev francoske revolucije in spomin nanjo v narodni zavesti v 19. in 20. stoletju, Slovenska Matica, Ljubljana, 20.–21. 11.: M. Drnovšek, A. Vovko.

Tristo let Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske. SAZU, Ljubljana, 7.–8. 12.: M. Drnovšek, A. Vovko (predsednik odbora za pripravo simpozija)

**PREDAVANJA, REFERATI**

**Breda Čebulj-Sajko**

Predstavitve poteka etnološke raziskave Slovenci v Avstraliji. – Okrogla miza – Slovenci in izseljenstvo, Dolenjske Toplice, 27. 6.



### **Marjan Drnovšek**

Okvirna predstavitev raziskovalnega in strokovnega dela na Inštitutu za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU, Okrogla miza Slovenci in izseljenstvo, Dolenjske Toplice, 27. 6.

### **Andrej Vovko**

Kratek oris novjših prispevkov o zgodovini slovenskega izseljenstva ter Inštituta za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU. – Okrogla miza Slovenci in izseljenstvo, Dolenjske Toplice, 27. 6.

### **Janja Žitnik**

Poročilo za okroglo mizo Slovenci in izseljenstvo. – Okrogla miza Slovenci in izseljenstvo, Dolenjske Toplice, 27. 6.

BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCEV JE NA STRANEH 351–352.

## **FILOZOFSKI INŠTITUT**

*Zgodovina slovenske marksistične misli* (Neda Pagon, mag. Oto Luthar).

Izšla je V. knjiga *Zbranih del Borisa Zihlerla*, ki zajema delo iz obdobja 1950–1955. Za tisk je pripravljena tudi IV. knjiga z *Rokopisi predavanj iz dialektičnega in historičnega materializma* iz obdobja 1949–1955. Obe knjigi zaključujeta poseben del pregleda marksistične misli na Slovenskem v obdobju 1935–1955.

Nadaljevalo se je raziskovanje predmarksistične socialne misli od začetka 19. do konca tridesetih let 20. stoletja. Bibliografija, življenjska in delovna zgodba Andreja Bernarda Smolnikarja je bila dopolnjena s podatki iz tuje literature. Analize njegovih tekstov, ki jih hranijo univerze v ZDA, pa presegajo finančne zmožnosti inštituta. Raziskovanje predmarksistične socialne misli se je v letu 1989 osredinilo na refleksijo francoske revolucije in njene odmeve v slovenski socialni misli in teoriji zgodovinopisja. Z obdelavo temeljnih konceptov za primerjalno analizo metod sorodnih družbenih in humanističnih ved (filozofije, sociologije, zgodovine) se je raziskovanje smiselno razširilo v raziskovanje zgodovine socialne misli, zgodovine mentalitet in teoretsko refleksijo historičnega diskurza. V okviru tega raziskovalnega dela je bil tudi pripravljen zbornik besedil *Vsi Tukididovi možje. Oris sodobne teorije zgodovinopisja*, ki kaže usmeritve in stanje v sodobni teoriji zgodovinopisja.

*Temeljna slovenska izdaja del Marxa in Engelsa – raziskovanje zgodovine nastanka in učinkovanja Marxove in Engelsove teorije* (Rado Riha, mag. Jelica Šumić-Riha, mag. Tomaž Mastnak, Alenka Zupančič).

Z letom 1989 je založniški del projekta METI prevzel Marksistični center Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in izdal 3 zvezke, katerih natis je bil zaradi stečaja Delavske enotnosti ustavljen. Strokovno delo v okviru *Temeljne slovenske izdaje del Marxa in Engelsa* je obsegalo zadnje korekture in dokončno izdelavo registrov za zvezke METI: I. 1, K. Marx, *Spisi o antični filozofiji*; I. 9. K. Marx, *H kritiki politične ekonomije 1858–1861*; I. 10. 1., K. Marx, *Kritika politične ekonomije 1861–1863*. V letu 1989 se je tudi začela znanstvena in strokovna priprava zvezka I. 10. 3 (K. Marx *Kritike politične ekonomije 1861–63*, 3. del). V zadnji fazi priprave pred oddajo v tiskarno je tudi znanstveni aparat z obsežnimi pojasnili, nujnimi za razumevanje teksta, prikazom znotrajtekstovnega razvoja in registri za zvezek METI I. 10. 2. (K. Marx *Kritika politične ekonomije 1861–63*, 2. del), prav tako tudi jezikovni in strokovni pregled prevoda tega zvezka.

Znanstvenoraziskovalno delo v okviru *Temeljne slovenske izdaje del Marxa in Engelsa* je zajelo več problemskih sklopov. Raziskovanje vloge politične in ideološke strukture v paradigmi Marxove kritike politične ekonomije se je nadaljevalo v dveh smereh. Najprej je raziskava analizirala navezavo Habermasove teorije komunikativnega



delovanja na Marxovo delovno teorijo vrednosti. Po Habermasu Marxova analiza blagovne forme pojasnjuje proces, v katerem produkcija družbenega bogastva izstopa iz horizonta sveta življenja in prek medija menjalne vrednosti postaja zaprt, samoregulativen sistem, obenem pa s svojimi sistemskimi imperativi povzroča, da individui v svetu življenja podvržejo sebe in druge objektivirajočim načelom smotnoracionalnega delovanja, mediju menjalne vrednosti. Aktualnost Marxove vrednostne teorije je po Habermasu v tem, da vsebuje sistem pravil, ki omogočajo »preslikanje« problemov sistemske integracije na raven refleksijskih razmerij socialne integracije. Nezadostnosti Marxove zastavitve pa so v tem, da ne ločuje zares ravni »sistema« in »svet življenja« (a), da ne ločuje represivnega izkoreninjenja tradicionalnih življenjskih form od modernih procesov strukturalne razločenosti sveta življenja (b), da zanemarja menjalne odnose, ki obstajajo med svetom življenja in političnim sistemom (c). Na tej točki se je raziskava nadaljevala z analizo teze Clauda Leforta, da obstaja v Marxovi teoriji »vrzel političnega« in teze Françoisa Fureta, da Marx v okviru svoje teorije francoske revolucije ne more misliti politične dinamike revolucijskega dogodka. V prvi fazi je raziskava obdelala strukturo in notranja protislovja »izuma demokracije«.

Raziskovanje konstitucije socialistične ideologije je bilo posvečeno problematiki artikulacij političnega konec 18. stoletja. V tem okviru so bila obdelana vprašanja, ki jih je sprožilo sojenje Ludviku XVI. (zlasti Robespierrova in Saint-Justova argumentacija), poleg tega pa tudi britanska razprava o francoski revoluciji in kritike naravnih pravic človeka, formulirane v njej (podrobno sta bila obravnavana prispevka Edmunda Burka in Mary Wollstonecraft, raziskava pa si je prizadevala rekonstruirati politično diskurzivno polje).

Raziskava ideološko-kritične razsežnosti teorije argumentacije je preizkusila učinkovitost sodobne teorije argumentacije, zlasti Ducrotove, na ravni politične argumentacije (analiza političnega diskurza jakobincev) in izpostavila kot skrajno mejo tega diskurza problem rasizma ter nemoč tako lingvistične kakor filozofske teorije argumentacije (zlasti Habermasove), da se spopade s tem problemom. Na drugi strani pa je raziskava teorij argumentacije navezala problem argumentacije na status pravila in resnice, kakor jih obdelajo sodobne interpretacije poznega Wittgensteina, zlasti Kripkejeva in Stroudova.

*Aktualna vprašanja epistemologije in marksizem* (dr. Aleš Erjavec, Vojislav Likar, dr. Matjaž Potrč).

Raziskovalno delo s področja estetike je zajelo dve področji:

1. raziskovanje odnosa umetnosti in ideologije v obdobju modernistične umetnosti, s posebnim poudarkom na t. i. zgodovinskih umetniških avantgardah iz časa okrog 1. svetovne vojne ter na njihovi zvezi s tedanjim političnim revolucionarnimi idejami; ta del je bil v glavnem zaključen;

2. raziskovanje filozofskih aspektov postmodernistične umetnosti v navezavi na modernizem ter njegove »ideološke« aspekte, ki stopajo z uveljavljanjem postmodernizma v ozadje, in na diskusijo o političnem značaju postmodernizma (predvsem glede na razpravo o Habermasu). Posebna pozornost je bila namenjena obravnavi subjekta (v filozofskem pomenu) v postmoderni in postmodernizmu, predvsem pri naslednjih avtorjih: J. Habermas, R. Rorty, P. Sloterdijk, J. F. Lyotard, J. L. Nancy, H. Paetzold in Ch. Jencks. V okviru te teme je inštitut tudi sodeloval pri organizaciji mednarodne konference »Subjekt v postmodernizmu«, ki jo je organiziralo Slovensko društvo za estetiko.

Osrednja tema raziskave o francoski epistemologiji je bilo Serresovo problematiziranje statusa in funkcije epistemologije. Serres ugotavlja, da so sodobne znanosti interiorizirale lastno epistemologijo, kar pomeni, da so sposobne epistemološke probleme reševati v lastnem teoretskem polju. Naloga sodobne epistemologije kot filozofskega diskurza o znanosti je zato lahko le v tem, da radikalno kritizira utemeljevalne intence tradicionalne filozofije znanosti na eni strani in da skozi optiko prevajanja, kroženja in distribucije znanstvenih pojmov in problemov preučuje interferenčne relacije v prostoru znanstvene vednosti, ki ima po Serresu vse značilnosti enciklopedičnega kontinuuma.

Raziskava s področja problemov formalizacije je razvila nov model za razlago vsebin duševnih stanj, pri čemer je najprej razmejila ta model z obstoječimi (vzročnim, holističnim). V drugem delu je raziskava obravnavala dvokračno teorijo vsebine in njene miselne poizkuse (Putnam) ter jo soočila z možnostjo odgovora kategoričnega zaznavanja pri razlagi vsebine. Na koncu je raziskava še materialistično ekološko razložila intencionalnost pri Heidegru.

#### *Knjižnica*

Knjižni fond se je povečal za 230 knjig in 86 zvezkov periodike. 22 obiskovalcev in 8 sodelavcev si je sposodilo 56 knjig.

#### *Druge dejavnosti*

Kadrovsko zasedbo inštituta je 15. 10. 1989 okrepila A. Župančič, ki sodeluje kot nova raziskovalka za pretok v okviru URP »Filozofija«. – A. Erjavec je od maja 1989 član Sveta revije *Odjek* (Sarajevo). 6. 11. 1989 je prenehal biti član uredništva Nove revije. 23. 12. 1989 je bil na Filozofski fakulteti v Ljubljani izvoljen v naziv docenta za estetiko. – V. Likar je s sklepom znanstvenega sveta Inštituta na seji 23. 6. urednik Filozofskega vestnika. – T. Mastnak je sodeloval pri pripravi mednarodnega kolokvija »Reformism in the East and Integration of Europe«, RK ZSMS, Portorož, 4. 11. Oddal je doktorsko disertacijo »Človekove pravice ter konstitucija državljanstva in civilne družbe«, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani. – A. Zupančič je članica uredništva *Problemov-Razprav* in tajnica uredništva. – Vsi raziskovalci Inštituta so opravljali še druge funkcije (prim. *Letopis SAZU 39/1988, 1989, str. 252*).

#### *Zunanji sodelavci:*

Prof. dr. Božidar Debenjak, Filozofska fakulteta UEK, Ljubljana;

mag. Miran Božovič, Filozofska fakulteta UEK, Ljubljana;

Marina Gržinič, MC CK ZKS, Ljubljana;

Vlasta Jalušič, samostojna raziskovalka;

Mojca Jan, samostojna raziskovalka, Ljubljana;

dr. Lev Kreft, MC CK ZKS, Ljubljana;

dr. Matjaž Potrč, Filozofska fakulteta UEK, Ljubljana;

dr. Janez Strehovec, ČGP DELO, Ljubljana;

dr. Janez Vrečko, Filozofska fakulteta UEK v Ljubljani;

dr. Pavle Zgaga, Pedagoška akademija, Ljubljana;

dr. Slavoj Žižek, Inštitut za sociologijo UEK, Ljubljana.

#### *Znanstvena posvetovanja*

Inštitut je organiziral 23. 3. na ZRC SAZU mednarodni znanstveni kolokvij »Democratic Politics Today«. Z referati so se ga udeležili David Held (London), John Keane (London), Christopher Pierson (Glasgow), Vesna Pusić (Zagreb), Ivan Vejvoda (Beograd), ter sodelavca inštituta T. Mastnak (priprava in vodenje kolokvija) in R. Riha.

Inštitut je skupaj z Inštitutom za meunarodni radnički pokret organiziral znanstveno srečanje »Svoboda, enakost, bratstvo: francoska revolucija in sodobnost«. Srečanje je bilo od 1.–3. 6. v Smederevu, udeležila sta se ga tudi sodelavca Inštituta T. Mastnak in R. Riha in zunanja sodelavka V. Jalušič. T. Mastnak je 2. 6. vodil razpravo na srečanju.

Inštitut je organiziral 26. 6. na ZRC SAZU znanstveni kolokvij »Argumentacija kot paradigma komunikacije«. Z referati so se ga udeležili dr. Vladimir Biti (Zagreb), dr. Olga Kunst-Gnamuš, dr. Mirna Velčić (Zagreb), mag. Andrej Škerlep in sodelavca inštituta J. Šumić-Riha (priprava in vodenje kolokvija) in R. Riha.

Inštitut je sodeloval pri pripravi mednarodnega kolokvija »Subjekt v postmodernizmu«, ki ga je organiziralo Slovensko društvo za estetiko v Cankarjevem domu 11.–14. 10; pripravil in vodil ga je A. Erjavec.

#### *Obiski na inštitutu*

Prof. dr. Gisela Bock, Istituto universitario Europeo, Department of History and Civilization, Firenze: predavanje *Zgodovina spola, zgodovina žensk*, 27. 2.

Prof. dr. Martin Jay, Berkeley, Kalifornija: predavanje *Habermas and the Aesthetic Ideology*, 21. 3.

Prof. dr. Michelle Stanworth, London: predavanje *Reproductive Technologies and the Deconstruction of Motherhood*, 22. 3.

Prof. dr. Steven Lukes, Istituto universitario Europeo, Department of Social and Political Sciences, Firenze: predavanje *Liberty, Equality, Justice*, 30. 3.

Prof. dr. Hans Jürgen Teuteberg, Univerza v Münstru: zgodovinski seminar, 19.–20. 4.

#### *Študijski obiski in potovanja*

A. Erjavec: Université de Paris I, Institut d'esthétique et des sciences de l'art, Vinneuf (Francija), 28. 4.–2. 5; Filozofski inštitut (Sektor za estetiko) pri Sovjetski akademiji znanosti, Moskva 25.–26. 4.; Inštitut za gledališče, Moskva, 27. 4.

O. Luthar: Institut für Wirtschafts- und Sozialgeschichte der Universität Wien, Dunaj, 19.–21. 6.; Mednarodni semester: »Neue Methoden in der Geschichtswissenschaft«, Univerza v Salzburgu, 18.–26. 9.

T. Mastnak: The Polytechnic of Central London, seminar Michaela Walzerja, 9. 5.; Istituto Universitario Europeo, Firenze, sodelovanje na mednarodnem kolokviju »What is Left« 9.–10. 10.; Istituto Universitario Europeo, Firenze 11. 10.–4. 11.; John Hopkins University, izpostava v Firencah, sodelovanje na seminarju prof. J.G.A. Pococka *History of British Political Thought*, oktober-november; John Hopkins University, izpostava v Firencah, sodelovanje na seminarju iz zgodovine moderne politične misli, oktober-november; Institute of Independent Studies, Varšava 13. 11.–10. 12.; Instytut filozofii i socjologii Polskiej Akademii Nauk, sodelovanje na mednarodnem simpoziju »Civil society in real socialism and the process of transformation«, Jablonna, 1.–3. 12.

#### REFERATI, PREDAVANJA, PRISPEVKI NA RTV

##### **Aleš Erjavec**

*Razvoj estetike na Slovenskem v zadnjih 10 letih*. Referat na posvetu »Družboslovje na Slovenskem« v organizaciji MC CK ZKS, Ljubljana 5.–6. 1.

*Filozofija, filozofije, nefilozofije*. Referat na znanstvenem sestanku »Današnja filozofska strujanja u Jugoslaviji« v organizaciji SANU in Srbskega filozofskega društva, Beograd 10.–11. 3.

*Sodobna estetika*. Predavanje v ciklusu »Sodobna estetika« v organizaciji podružnice Slovenskega filozofskega društva Maribor ter Univerze v Mariboru, Maribor 29. 3.

*La création idéologique et la création artistique, leurs liens*. Referat na mednarodnem kolokviju »La poétique comme science et comme philosophie de la création« v organizaciji Université de Paris I, Institut d'esthétique et des sciences de l'art, Vinneuf (Francija) 28. 4.–2. 5.

*Aesthetics in Yugoslavia*. Vabljeni referat na mednarodni konferenci »Estetika in socialistična kultura« v organizaciji Filozofskega inštituta (Sektor za estetiko) pri Sovjetski akademiji znanosti, Moskva 25.–26. 4.

*The Subject in Postmodernism, the Subject in Modernism*. Referat na mednarodnem kolokviju »Subjekt v postmodernizmu« v organizaciji Slovenskega društva za estetiko in soorganizaciji Filozofskega inštituta ZRC SAZU, Ljubljana 11. 10.–14. 10.

*Postmodernizem in kritična teorija*. Predavanje v seminarju Oddelka za primerjalno književnost Filozofske fakultete, Ljubljana 16. 5.

*Avantgarda v Sloveniji*. Referat na razpravi »Avantgarda, neoavantgarda in postmoderna u Jugoslaviji« v organizaciji Združenja likovnih umetnikov Srbije, Galerija ULUS, Beograd 14. 4.

*Razgovor o jugoslovanski filozofiji*. Radio Jugoslavija, Beograd, 10. 3.

*Razgovor o filozofiji v Jugoslaviji*. TV Beograd (Oddaja »Plus«), Beograd 10. 3.

*Intervju z Martinom Jayem*. TV Ljubljana (Oddaja »Osmi dan«), Ljubljana 24. 4.

*Slovenski konstruktivizem in njegovi evropski okviri*. Ocena knjige Petra Krečiča, TV Ljubljana (Oddaja »Oči kritike«), Ljubljana 15. 6.

*Kako biti danes filozof? Razgovor z D. Haninom, S. Morawskim in H. Paetzoldom.* TV Ljubljana (Oddaja »Osmi dan«), Ljubljana 27. 11.

### **Oto Luthar**

*Zlom nacionalnega zgodovinopisja.* – Koreferat na srečanju slovenskih sociologov v Slovenj Gradcu, 22.–23. 6.

*Nove metode v zgodovinopisju ali po sol na Solnograško.* – III. program Radia Ljubljana, 6. 11.

### **Tomaž Mastnak**

*Uneasiness in Democracy.* Prispevek na mednarodnem kolokviju »Democratic Politics Today« v organizaciji Filozofskega inštituta ZRC SAZU, Ljubljana 23. 3.

*Rights of Man/Rights of Woman.* Referat na mednarodnem simpoziju »Citizenship in Europe«, Szociológiai kutató intézet, Magyar tudományos akadémia, Budimpešta 24.–26. 6.

*Društveno u pravima čoveka.* Referat na znanstvenem srečanju »Sloboda, enakost, bratstvo: francuska revolucija i savremenost« v organizaciji Inštituta za međunarodni radnički pokret, Beograd, in Filozofskega inštituta ZRC SAZU, Smederevo, 1.–3. 6.

*Meso v politiki.* Predavanja v ciklu »Vesela znanost«, KUD France Prešeren, Ljubljana 22. 6.

*Citizen Diplomacy: Which Concept of Sovereignty.* Prispevek na mednarodnem seminarju »International Seminar East-West: Global Security and Arms Control«, Moskovskij gosudarstvenyj institut međunarodnyh otnošenij, Institute of Global Conflict and Cooperation, University of California in Science Policy Research Unit, University of Sussex, Moskva 9.–22. 7.

*The Left: before and after socialism.* – Referat na mednarodnem znanstvenem srečanju »What is Left?«, European University Institute, Department of Political and Social Sciences, Firenze 9.–10. 10.

*Historical Origins of the Left/Right Division.* Predavanja na seminarju »Socialism and its Critics«, Istituto Universitario Europeo, Firenze, 27. 10.

*Democratic Integration of Europe.* Mednarodni kolokvij »Reformism in the East and Integration of Europe«, RK ZSMS, Portorož, 4. 11.

### **Neda Pagon**

*Interdisciplinarnost družboslovja.* Referat na posvetu »Družboslovje na Slovenskem« v organizaciji MC CK ZKS, Ljubljana, 5.–6. 1.

*Epistemološka trdnost vede in intelektualna (samo)zavest.* Referat na simpoziju Jugoslovskega združenja za sociologijo, Beograd, 20.–23. 4.

*Stičišča sociologije in zgodovine: francoska revolucija.* Referat na znanstvenem sestanku o Francoski revoluciji, Slovenska matica, Ljubljana, 20.–21. 11.

*Ženska v revoluciji.* Predavanje v organizaciji »Kluba 1789«, Cankarjev dom, Ljubljana, 4. 12.

### **Rado Riha**

*Misliti francusku revoluciju – misliti političko?.* Referat na znanstvenem srečanju »Sloboda, enakost, bratstvo: francuska revolucija i savremenost« Smederevo, 1.–3. 6.

*Democracy Without Boundaries.* Referat na mednarodnem kolokviju »Democratic Politics Today«, Ljubljana 23. 3.

*Argumentacija in izum demokracije.* Referat na kolokviju »Argumentacija kot paradigma komunikacije«, Ljubljana, 26. 6.

### **Jelica Šumić-Riha**

*Realno v performativu.* Predavanje na Filozofski fakulteti v Zagrebu, Sekcija za teoriju književnosti Hrvatskog filološkog društva, 12. 1.

*Govorica jakobinskega terorja*. Prispevek na kolokviju »Argumentacija kot paradigma komunikacije« v organizaciji Filozofskega inštituta ZRC SAZU; vodenje kolokvija, Ljubljana, 26. 6.

*Ducrotova teorija argumentacije*. III. program Radia Ljubljana, 26. 3.

BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCEV JE NA STRANEH 352–354.

## GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

### Regionalna geografija in regionalni razvoj

*Geografska monografija Slovenije* (dr. Ivan Gams, dr. Milan Šifrer, dr. Drago Meze, mag. Karel Natek, mag. Milan Orožen Adamič, mag. Drago Perko, Milan Natek, Matej Gabrovec, Maja Topole, dr. Avgustin Lah, dr. France Bernot in 27 zunanjih sodelavcev).

Za *Splošno geografsko monografijo Slovenije* je uredništvo prejelo večino prispevkov. Nekateri od teh so v fazi izpopolnjevanja. Na sestanku s sodelavci junija 1989 je bilo precizirano razmerje med Splošno in Regionalnogeografsko monografijo. Ob pripravah poglavja o reliefu Slovenije je Milan Šifrer nadaljeval proučevanje geneze prostranih terciarnih ravnin. Zbral je veliko dokaznega gradiva, ki kaže, da se za Slovenijo tako značilni stopničasti relief z ravniki v različnih hipsografskih etažah ni razvil iz ene same uravnave, ki bi jo kasneje tektonske sile razkosale in dvignile v različne nadmorske lege, ampak da je le-ta rezultat diferenciranega zniževanja in uravnavanja površja. Ravniki naj bi torej nastali pod vplivom eksogenih procesov, ki v vlažnih tropskih področjih še dandanes oblikujejo podobne morfološke oblike. Tam naj bi se tako nadaljeval proces, ki ga je pri nas zavrla naraščajoča sušnost ter močna ohladitev podnebja v zgornjem pliocenu in še posebej v sledečem pleistocenskem obdobju. Za nastajanje takih tropskih ravnin so še posebno ugodni pogoji v najbolj uravnjenih in najbolj trajno premočenih delih ravninskega sveta v dnu prostranih kotlin. Tu prihaja do najbolj homogenega in globokega kemičnega preperevanja živoskalne podlage ter do najmočnejšega zrahljanja ter fluvialnega odnašanja sicer precej konsistentne prepereline, s tem pa tudi do najbolj aktivnega zniževanja, širjenja in uravnavanja površja. S krčenjem obsega trajno namočenih tal pa se spremene tudi geomorfološki procesi. Sušnejši deli ravninskega sveta začno v zniževanju zaostajati in se zato čedalje izraziteje dvigati iznad bolj namočenih, pri tem pa nastajajo tudi vmesne stopnje, ki ločijo posamezne ravnote med seboj. Tako naj bi nastali tudi terciarni ravniki na Slovenskem. Zaradi pospešenega dviganja slovenskih Alp in Dinarskega hribovja ter ustreznega izsuševanja robnih delov ravninskega sveta se je krčila tudi domena pospešenega zniževanja in uravnavanja površja ter s tem tudi obseg ravninskega sveta. Pri tem je nastala cela generacija ravnin v različnih nadmorskih legah, od najvišjih in najstarejših okrog Triglava (2300 m – 2500 m) pa do najnižjega iz te skupine, do t. i. »pontske uravnave«, ki se je ohranila predvsem v višinah med 800 m in 900 m in to v nasprotju s starejšimi skoraj v celotnem obsegu. Širi se prek tektonsko in kamninsko zelo heterogenega površja, zato sodimo, da so bili procesi uravnavanja v času njenega nastajanja zaradi zadostnih padavin še ves čas zelo učinkoviti. Ohranila pa se je po vsej verjetnosti zaradi nenadnih klimatskih sprememb, ko je ob nastopu zelo sušnega podnebja prišlo do izsušitve obsežnih delov ravninskega sveta in s tem do zastoja v nadaljnjem zniževanju površja. Zaradi tega eksogeni procesi zniževanja ter uravnavanja tudi niso mogli več paralizirati nadaljnje tektonske aktivnosti, ki je prišla zato v podobi pokrajine tudi čedalje bolj do veljave (neotektonika). Skladno s tem pa je prišlo tudi do omejitve ugodnih pogojev za nastajanje tropskih ravnin samo na malo obsežna območja tektonskega zastajanja ali celo grezanja površja v ožjem obodu Jadranske in Panonske kotline, na velika dinarska podolja in na območja kraških polj.

Za regionalnogeografsko knjigo Savinjsko-sotelska in jugovzhodna Slovenija, ki jo pripravljamo naš inštitut, smo nadaljevali z analizo Vzhodne Krške kotline in Gorjancev (D. Perko). Za dokončanje prve bo izdelal še sintezo in geomorfološko karto, za Gorjance pa je pripravil fizično geografsko analizo z večino ustreznih kart in proučil prebivalstveno

sestavo. V ta okvir je všteta tudi Perkova uspešna obramba magistrske naloge z naslovom Vzhodna Krška kotlina s posebnim ozirom na poselitev, s katero je postal magister geografije in bil izvoljen v raziskovalnega sodelavca; jeseni se je vpisal na doktorski študij. Za Suho krajino je M. Gabrovec izdelal digitalni model reliefa in z njegovo pomočjo karto naklonov, zbral pa je tudi klimatske in hidrografske podatke, kakršne predpisujejo minimalni kazalci. Za Gornjo Savinjsko dolino je D. Meze zbral književne vire, za opis novejšega gospodarskega stanja pa statistično gradivo in več elaboratov, nanašajočih se na gospodarstvo mozirske občine.

V regionalnogeografski okvir sodi tudi M. Natka prikaz zemljiško-posestne, socialne in stavbne podobe Vitanja v 19. stoletju, osnovan na franciscejskem katastru in drugih virih. Trško naselje med Pohorjem in Vitanjskimi Karavankami, katerega selišče je v sovodnji Hudinje, Jesenice in Hočne, je postalo s fužinami in drugimi dejavnostmi pomembno središče zgornjega Pohudinja in kraj dolgotrajnih ter srditih nasprotij med Slovenci in Nemci.

*Proučevanje hribovskih kmetij na Slovenskem* (dr. Drago Meze, Milan Natek).

M. Natek je na območju slovenjebistriškega Pohorja, med potokoma Oplotnico in Polskavo, zbral v 14 naseljih osnovno gradivo za 150 hribovskih kmetij. Domačije merijo v povprečju po 26,66 ha, od tega obsegajo gozdovi 56 % zemljiške posesti. Domovi proučenih domačij so v povprečni nadmorski višini 743 m (od 565 do 1068 m). Podrobneje sta bili proučeni nekdanja in današnja gospodarska struktura in usmerjenost kmetij, ki imajo glavne dohodke od živinoreje in gozdarstva ter zaposlitve v najraznovrstnejših nekmetijskih dejavnostih.

Socialno-gospodarska sestava kmetij je naslednja: 51 % kmetij ima vire dohodkov izključno od kmetijstva, tretjina gospodarstev dobiva dodatne dohodke od zaposlenih otrok, pri preostalih pa so zaposleni gospodarji. Na kmetijah dela 331 ljudi, medtem ko je v nekmetijskih dejavnostih zaposlenih 105 oseb (od tega 59 % moških). Zbrano gradivo ponuja vpogled v pomen infrastrukturnih naprav (ceste, elektrifikacija, vodovodna oskrba, telefonija) in kmetijske mehanizacije, ki so vidneje prispevali k socialni in gospodarski preobrazbi hribovskega sveta v zadnjih treh desetletjih. Na osnovi terenskih zapiskov bo mogoče podrobneje zarisati in opredeliti tudi spremembe v fiziognomiji kmečkih domov, ki so v zadnjih desetletjih v mnogocemu spremenili svojo zunanjo podobo (npr. slamnate strehe, ki so bile značilne za večino stavb na območju jugovzhodnega Pohorja, so zamenjali najprej z opečnato, v novejšem času pa s salonitno kritino). Vzporedno z drugim gradivom, ki omogoča karseda celovit vpogled v gospodarsko-socialno stanje obravnavanih domačij, so bila zapisana tudi številna ledinska imena.

D. Meze je v osnutku letnega plana dela 1989 zapisal, da bo »po možnosti raziskal tudi hribovske kmetije na Rakitniški planoti in severnem obrobju Velikolaške pokrajine«. Načrt je izpolnil, a tudi znatno presegel. Na območju občine Ljubljana Vič-Rudnik je poleg zgoraj imenovanih področij raziskavo razširil tudi na Goljansko planoto in na Rute, v proučevanje pa je zajel tudi kmetije na hribovitem severu cerkniške občine, zajemajoč porečje Cerkniščice, povirje Iške in Zale s tremi izrazitejšimi naravnogeografskimi enotami: Vidovsko-otavska planota, Menišija, Slivniško prigorje. V celem je v raziskavo zajel v 88 hribovskih naseljih 384 še aktivnih kmetij, skupaj z dobro petino opuščenihi pa 485; opuščenihi je tudi 6 manjših zaselkov. Značilnost obravnavane pokrajine je v tem, da so daleč v prevladi zaselki, predvsem majhni, da ni samotnih hribovskih kmetij, večjih vasi pa je le sedem (Rakitna, Golo, Škrilje, Dvorska vas, Osredek, Žilce – sv. Vid, Krvava Peč). Kmetije so v splošnem majhne; na velikolaško-turjaškem hribovskem področju je njihova povprečna velikost 11,5 ha, za cerkniško občino pa slika še ni popolna. Zbrani, a še ne popolnoma analizirani, so podatki o prebivalstvu, medtem ko so podatki, ki kažejo nasledstveno sliko ter stanje zaščitenih, opuščenihi, čistih, polčistihi, mešanihi, perspektivnihi in neperspektivnihi kmetij že analizirani tako za celotno obravnavano pokrajino kot po posameznihi regijah in naseljih. Zbrano je tudi gradivo o pomembnejši infrastrukturi, kmetijski mehanizaciji, deloma pa tudi že o gospodarsko-socialni preobrazbi zadnjih desetletij.



## Naravni elementi geografskega okolja

*Ogroženost slovenske zemlje po naravnih nesrečah* (mag. Milan Orožen Adamič, dr. Milan Šifrer, mag. Drago Perko, Matej Gabrovec).

Nadaljevali smo sistematično zbiranje in urejanje gradiva o naravnih nesrečah, ki so v preteklosti prizadele Slovenijo (knjige, revije, časopisi, slike, itd.). Od večjih nesreč v letu 1989 smo se lotili proučevanja posledic izjemno močnega deževja v vzhodni Sloveniji. Opravili smo veliko terenskega dela (M. Orožen Adamič, M. Gabrovec, D. Perko in M. Šifrer). Posledice neurja in usade smo si s posredovanjem Republiškega sekretariata za ljudsko obrambo ogledali in dokumentirali tudi s pomočjo helikopterja. Na našo pobudo je bilo opravljeno tudi aerofotogrametrično snemanje prizadetih področij. O posledicah te nesreče pripravljamo prispevke za revijo Ujma: K. Natek O geomorfologiji usadov, M. Orožen Adamič v sodelovanju z M. Gabrovcem O posledicah usadov v Halozah, M. Gabrovec O posledicah hudournih voda v občini Laško (potok Lahomnica), D. Perko kompleksno oceno o ogroženosti občine Krško po naravnih nesrečah. Poleg tega zaključuje M. Orožen Adamič pregled večjih naravnih nesreč v letu 1989 v Sloveniji in po svetu.

M. Orožen Adamič je za RTV Ljubljana izdelal scenarij in sodeloval pri izdelavi 45 minutne oddaje z naslovom »Večje naravne nesreče v letu 1988«, ki je bila na sporedu drugega programa 5. 11. – Republiškomu sekretariatu za Ljudsko obrambo je predložil drugi dopolnjen osnutek (150 strani) kompleksne ocene ogroženosti Slovenije po naravnih nesrečah. – Za tretjo številko Geografskega obzornika je pripravil navodila za srednješolce za raziskovanje naravnih nesreč.

*Geografija poplavnih področij na Slovenskem* (dr. Milan Šifrer, dr. Ivan Gams, Marko Kolbezen, dr. Andrej Kranjc, dr. Franc Lovrenčak, dr. Drago Meze, Milan Natek, mag. Milan Orožen Adamič, dr. Dušan Plut, dr. Darko Radinja).

Pregledali smo doslej opravljeno delo in ga dopolnjevali z raziskavami, potrebnimi za pripravo sinteze.

*Redna letna opazovanja ter merjenja Triglavskega ledenika in ledenika pod Skuto* (dr. Milan Šifrer, Dušan Košir, Franc Štucin in dr. Marko Žerovnik).

Na Triglavskem ledeniku so bila opazovanja in merjenja opravljena 14. in 15. 8. (M. Šifrer in D. Košir) ter 16. in 17. 9. (D. Košir, F. Štucin in M. Žerovnik), na ledeniku pod Skuto pa 10. 9. in 22. 9. (D. Košir in F. Štucin). Triglavski ledenik se je zaradi skromne debeline snežne odeje ob koncu redilne dobe 1988/89 (aprila 1989 le 220 cm) in srednje toplega poletja 1989 (4,3°C) spet močno skrčil. Na spodnjem koncu se je umaknil povprečno za 14 m, njegova debelina pa se je zmanjšala tako kot lani za 1–1,5 m. Nekoliko skromnejši umik pa smo izmerili tudi pri ledeniku pod Skuto, na katerem smo letos prvič (10. 9) s teodolitom izmerili tudi njegov naklon.

M. Šifrer je za televizijo pripravil scenarij o Triglavskem ledeniku ter o sledovih, ki so jih v Blejsko-radovljiški kotlini zapustili veliki pleistocenski ledeniki ter tudi sam sodeloval pri snemanju tega filma; oddaja je bila na sporedu II. TV mreže 4. 12. in ponovljena na prvi mreži 6. 12.

*Geomorfološko kartiranje Slovenije* (mag. Karel Natek, mag. Matej Gabrovec).

Delo na pregledni geomorfološki karti Slovenije v merilu 1:500000 je končano. V letošnjem letu so v Beogradu končali usklajevanje delov preglednih geomorfoloških kart po republikah in pokrajinah ter izdelovali kartografski original karte. Dokončanje ter tiskanje karte na 6 listih in tolmača je predvideno za leto 1990.

Pri detajlni geomorfološki karti Slovenije v merilu 1:100000 list Celje je K. Natek nadaljeval z reliefno analizo ozemlja karte. Proučeval je morfogenetski razvoj ozemlja, ki temelji na hipotezi o enakomernih tektonskih premikih od srednjega miocena dalje, zaradi česar je večina večjih oblik (kotlin, gorske verige, osnovna rečna mreža) podedovanih iz mlajših obdobjev terciarja. Zaradi prevlade tektonskega dviganja na večjem delu ozemlja poskuša razložiti večino srednjevelikih oblik z razlikami v litoški



zgradbi in odpornosti različnih kamnin proti eksogenim silam ter ekshumiranju tektonskih linij, ki so deloma še vedno aktivne.

V tem okviru je proučeval recentne geomorfološke procese, predvsem usade, ki so prevladujoč način premikanja mas v terciarnih sedimentih vzhodnega dela Slovenije. Na izbranem območju vzhodno od Celja je s statistično analizo 325 usadov, ki se pojavljajo na površini 35 km<sup>2</sup>, ugotovil zelo majhen vpliv človekovega delovanja na proženje usadov, kar je v nasprotju z dosedanjim mišljenjem. Zaradi nerešenega financiranja tiskanja lista Celje s tolmačem se kartografski original še ne izdeluje.

M. Gabrovec je izdelal rokopisno geomorfološko karto Polhograjskega hribovja v merilu 1 : 100 000 po jugoslovanski legendi, ki je iz istega razloga nismo obdelovali naprej. Na primeru Polhograjskega hribovja je operacionaliziral digitalni model reliefa Slovenije 100 × 000 m. Na osnovi morfološke analize ozemlja in litoške zgradbe je proučeval pomen reliefa za človekovo delovanje v tem hribovitem svetu. S pomočjo M. Krevsa je izdelal računalniški program za izračunavanje potencialne in aktualne jakosti sončnega obsevanja, ki je zelo pomembno za poselitev in rabo tal v tem hribovju.

Polhograjsko hribovje je eno od testnih območij za operacionalizacijo geomorfološkega informacijskega sistema Slovenije (GEOMISS), ki ga nameravamo razvijati v prihodnje. Ob pomanjkanju finančnih sredstev za kartografsko obdelavo in tiskanje detajlnih geomorfoloških kart je to dodatna možnost prikazovanja rezultatov detajlnega geomorfološkega proučevanja, ki je obenem primernejša za uporabo v drugih strokah in v praktičnih dejavnostih.

*Geografski terminološki slovar* (dr. Ivan Gams, mag. Milan Orožen Adamič, Milan Natek, dr. Lojze Gosar s sodelavci, dr. Matjaž Jeršič, Drago Kladnik, dr. Vladimir Kokole, dr. Jurij Kunaver, dr. France Lovrenčak, Breda Ogorelec, dr. Dušan Plut, dr. Darko Radinja).

Ob sodelovanju redakcijskega odbora so sodelavci pripravljali za tisk tekstovno in slikovno gradivo oddanih prispevkov.

*Kartografska zbirka, geografska dokumentacija* (mag. Milan Orožen Adamič, Maruša Rupert, Meta Ferjan).

Kartografska skupina je v sodelovanju z avtorji razprav izdelala vrsto tematskih kart in drugih grafičnih prikazov za 29. številko Geografskega zbornika, za Monografijo Slovenije, nekaj pa tudi za prispevke sodelavcev inštituta, ki bodo objavljeni v drugih publikacijah (Geografski obzornik, Ujma, itd.), in za druge inštitute ZRC SAZU.

Dopolnjevala je kartografsko zbirko, ki pa zaradi začasnih prostorov, v katerih dela inštitut, ne more biti urejena tako, kot bi bilo potrebno.

*Knjižnica in tajništvo* (Marija Gorenšek).

Knjižni fond je narasel za 216 knjig in 512 enot periodike. Izposojenih je bilo 43 enot.

### *Drugo delo*

M. Gabrovec je predsednik finančno gospodarske komisije pri Zvezi geografskih društev Slovenije, koordinator za geografijo pri gibanju »Znanost mladini« in član pripravljalnega odbora 5. srečanja jugoslovanskih geomorfologov, ki bo 1990. leta v Krškem. – K. Natek je član pripravljalnega odbora 5. srečanja jugoslovanskih geomorfologov. Poleg tega opravlja iste zadolžitve kot prej. – M. Natek je od septembra član in tajnik Predsedstva Zveze geografskih društev Jugoslavije, poleg tega opravlja iste zadolžitve kot prej. – D. Meze je bil član izpitne komisije pri obrambi dveh magistrskih nalog na Geografskem oddelku Univerze Edvarda Kardelja. – M. Orožen Adamič je član uredniškega odbora Geografskega obzornika in član izdajateljskega sveta Tehniške založbe Slovenije. V Zvezi geografskih društev Slovenije je predsednik programskega odbora za zborovanje slovenskih geografov v Koprskem primorju, dalje pa opravlja vse prejšnje zadolžitve. – D. Perko je član Izvršnega odbora Ljubljanskega geografskega društva, upravnik Geografskega obzornika, koordinator za geografijo pri gibanju »Znanost mladini«, koordinator za geografijo za tekmovanja mladih raziskovalcev ljubljanske

regije in član organizacijskega odbora madžarsko-slovenskega simpozija o fizični geografiji. – M. Šifrer je predsednik pripravljalnega odbora 5. srečanja jugoslovanskih geomorfologov in član pripravljalnega odbora za Melikovo proslavo.

#### *Geografski zbornik*

Izšla je 29. knjiga (prim. str. 248).

#### *Zunanji sodelavci*

Razen Urbanističnega inštituta isti kakor prej, pri Geografskem oddelku Filozofske fakultete tudi dr. Dušan Plut (prim. Letopis SAZU 39/1988, 1989, str. 258).

#### *Pomembnejši sestanki*

Znanstveni svet inštituta se je sestal 4. 10., uredniški odbor Geografskega zbornika je imel dve seji.

#### *Obiski*

Od 1. do 6. 4. je bil na obisku Edward Kellock iz Buckieja na Škotskem. V dvorani SAZU je predaval o geoloških in geomorfoloških značilnostih Škotske. Po terenu ga je spremljal K. Natek.

#### *Študijska potovanja*

M. Šifrer: 11.–19. 9. obisk na geografskem inštitutu univerze v Gradcu; na povabilo dr. Harolda Eicherja, predstojnika oddelka za geomorfologijo, sodelovanje pri geomorfološkem proučevanju pleistocenskih sedimentov v okolici Gradca ter v Celovski kotlini.

M. Gabrovec: 16.–20. 10. študijski obisk na Geografskem inštitutu salzburške univerze.

#### *Tiskovna konferenca*

Predstavitve 28. številke Geografskega zbornika na SAZU, 10. 3.

#### *Udeležba na kongresih, simpozijih in posvetovanjih*

Ilešičevi dnevi – geografska posvetovanja. Ljubljana, 24.–25. 2.: M. Orožen Adamič, D. Perko, K. Natek.

V. jugoslovansko-poljski geografski seminar »Transformacija izvenmestnih območij«, Zagreb – Koprivnica, 29. 5.–5. 6.: M. Natek.

4. srečanje jugoslovanskih geomorfologov, Pirot, 20.–24. 6.: M. Gabrovec, K. Natek, M. Šifrer.

2. svetovni geomorfološki kongres »Geomorfologija in geoekologija«, Frankfurt ob Majni, ZRN, 4.–8. 9.: M. Gabrovec, K. Natek.

13. kongres geografov Jugoslavije, Priština, 18.–23. 9.: K. Natek, M. Natek, D. Perko.

Etnologija in domoznanstvo, Ljubljana, 21. 11.: M. Natek.

70 let geografije na ljubljanski univerzi, 4.–8. 12.: M. Gabrovec, D. Meze, K. Natek, M. Natek, M. Orožen Adamič, D. Perko, M. Šifrer.

#### REFERATI, PREDAVANJA

##### **Matej Gabrovec**

*Snežišča v Julijskih Alpah.* Četrti skup geomorfologa Jugoslavije. Pirot, 20. 6.

##### **Karel Natek**

*Vsakdanje življenje in ogroženost zaradi naravnih nesreč na Japonskem.* Ilešičevi dnevi. Ljubljana, 24. 2.

*Geomorfološke značilnosti Japonske in poročilo o študijskem bivanju na Japonskem.*

Znanstvena sekcija Zveze geografskih društev Slovenije. Ljubljana, 23. 3.

*Geomorfološke karakteristike Japana.* Geografsko društvo Hrvatske. Zagreb, 27. 3.

*Geografske značilnosti Japonske.* Geografsko društvo Gorenjske. Kranj, 13. 4.

- Površje Japonske: rezultat današnjih burnih geoloških in geomorfoloških procesov.* Slovensko geološko društvo, Ljubljana, 18. 4.
- Geografske značilnosti Japonske.* Primorsko geografsko društvo, Koper, 21. 4.
- Geografske značilnosti Japonske.* Mariborsko geografsko društvo, Maribor, 10. 5.
- Primerjalna analiza jugoslovanske in japonske metodologije geomorfološkega kartiranja.* 4. srečanje jugoslovanskih geomorfologov. Pirot, 21. 6.
- Morfologija in tipologija uravnav v Dinarskem gorstvu.* 13. kongres geografov Jugoslavije. Priština, 19. 9.

#### **Milan Natek**

- Zemljiško-posestna struktura in prebivalstvo SR Slovenije leta 1981.* V. jugoslovansko-poljski geografski seminar, Koprivnica, 1. 6.
- Prebivalstvo hribovskih območij kot činitelj vzdrževanja in razvoja geografskega okolja (na primerih Mežiške doline in jugovzhodnega Pohorja).* XIII. kongres geografov Jugoslavije, Priština, 19. 9.
- Kmetije kot činitelj in jedra gospodarske in socialne preobrazbe hribovskega sveta (na primeru porečja Hudinje).* Simpozij ob 70. letnici geografije na ljubljanski univerzi, Ljubljana, 8. 12.

#### **Milan Orožen Adamič**

- Naravne nesreče v Sloveniji in suša v letu 1988.* Ilešičevi dnevi, 24. 4.
- Vojaška geografija.* 1. semester na FSPN, Katedra za obramboslovje (skupaj z dr. J. Kunaverjem in dr. M. Pakom.)

#### **Drago Perko**

- Naravne enote in regionalni razvoj v Vzhodni Krški kotlini.* 13. kongres jugoslovanskih geografov, Priština, 19. 11.

BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCEV JE NA STRANEH 354–356.

### **INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA**

---

*Speleogeološke raziskave* (Martin Knez, mag. Janja Kogovšek, Stanka Šebela, dr. Ivo Štrucl, Milena Zlokolica, Nadja Zupan, tehnični delavci Leon Drame, Franjo Drole, Maja Kranjc, Marjan Luzar, Samo Morel, Mateja Zadel in 6 zunanjih sodelavcev).

Nadaljevali smo raziskovanje dolenskega krasa, krasa v okolici Postojne ter krasa v Vzhodnih Karavankah. Hidrokemične, izotopske, hidrogeološke, litološke, tektonske, mineraloške ter speleološke raziskave so v povezavi z rezultati raziskav v preteklih letih omogočile izluščiti nova dognanja o povezavi procesov in dogajanj na kraškem površju s tistimi v kraškem podzemlju ter ugotavljati prevladujoče procese in njihove učinke na kraški svet v celoti. Dobljeni rezultati bodo v pomoč pri skladnejšem izkoriščanju kraškega prostora in njegovih naravnih virov, predvsem pri uspešni zaščiti kraških voda.

Nadaljevali smo proučevanje prenikanja padavin v Taborski jami, kjer smo vzorčevali vodni val. Vzporedno smo ugotavljali tudi izločanje sige. Meritve in analize so potrdile več načinov prenikanja padavin skozi jamski strop. Izmerjene vrednosti <sup>13</sup>C v vodi in recentni sigi so bistveno nižje od vrednosti za notranjski in primorski kras. Na potoku Predvratnici smo spremljali intenzivnost korozije in potrdili opazovanja prejšnjih let. Meritve in analize onesnažene vode, ki priteka v Kristalni rov Postojnske jame, podajajo stopnjo in nihanje onesnaženja med letom.

Na območju N pasu Vzhodnih Karavank smo osredotočili raziskave na proučevanje litološko-sedimentoloških parametrov zakrasevanja v wettersteinskih apnencih ladinjske in karnijske starosti, ki so bili že med nastajanjem podvrženi procesom zakrasevanja, o čemer pričajo paleokraške strukture s Pb-Zn orudjenji. V okviru programa metalogenetske problematike singenetskih rudišč se je dr. Štrucl udeležil dvomesečne raziskovalne

odprave OLGA 1 z raziskovalno ladjo Sonne. Raziskovali so recentna hidrotermalna sulfidna nahajališča na območju centralnega jarka tihoceanskega grebena. Metalogenetsko problematiko globokomorskih singenetskih rudišč je mogoče primerjati s tistimi v karbonatih. V okvir naloge preučevanja kraških procesov na območju Vzhodnih Karavank sodijo tudi hidrogeološke raziskave v karbonatnih kamninah Pece in Uršlje gore.

Zaključeno je speleomorfološko kartiranje okolice Taborske jame, na območju med Pokojiščem in Grčarevskim vrhom je opravljeno orientacijsko rekonosciranje, med Pokojiščem in Tolstim vrhom pa osnovno strukturno geološko kartiranje. Osnovni namen letošnjih terenskih raziskav na Planinskem polju in širši okolici je bilo vpeljevanje detajlnega tektonsko-litološkega kartiranja dolomitnih terenov, spoznavanje in definicija geoloških elementov in zbiranje teh elementov za razlago geneze in razvoja polja. Za orientacijsko obdelavo strukture na območju Potojnskih vrat smo si izbrali predjamski prelom in v cestnem vseku nad železniško postajo točkasto zaznamovali 850 m dolg profil.

Novi raziskovalci so raziskovali predvsem ozemlje Predjame in Glavni ter Vzhodni rov same Jame; opravljali so mineraloške raziskave nevezanih klastičnih jamskih sedimentov, ki so pomembne za študij speleogeneze; raziskave v zaledju Dobljice, usmerjene v ovrednotenje prelomov Poljanske gore s hidrogeološkega ter speleogeološkega stališča.

Dokumentacijo o krasu in kraških pojavih zbiramo in hranimo v jamskem katastru, kartografski zbirki in inštitutski priročni knjižnici. Kataster je v letu 1989 narastel za 259 enot in v njem je trenutno registriranih 6025 kraških jam s slovenskega ozemlja. Na karte so bile vnešene lege za 1000 jam. Kartografska zbirka je pridobila 83 novih kart, v okviru risalnice pa je bilo izrisanih okoli 100 risb in napravljenih 600 tekočih metrov kopij. Knjižnični fond se je povečal za 680 enot, ki jih redno vnašamo v računalnik. Zbirka ima 9680 enot. Izposojenih je bilo 655 enot, prek 200 zunanjim uporabnikom oziroma medbibliotečno. Knjižnica sodeluje pri mednarodnih in domačih bibliografijah ter sestavlja samostojne bibliografije in kazala. V okviru sedimentološkega laboratorija smo pričeli tudi izdelovati zbruske kamnin.

*Geografske raziskave* (dr. Peter Habič, dr. Andrej Kranjc, Andrej Mihevc, mag. Tadej Slabe).

Geomorfološke, hidrografske in speleomorfološke raziskave krasa na Dolenjskem so po vsebinski in metodološki plati prispevale k razširitvi in poglobitvi znanja o površinskih in podzemeljskih kraških pojavih, posebno o kvartarnem razvoju krasa na Dolenjskem. S pomočjo recentnih fluvialnih jamskih sedimentov smo osvetlili izvor in način prenašanja ter odlaganja naplavin v podzemlju, kakor tudi njihov vpliv na speleogenezo. Pomembna so spoznanja o načinu preoblikovanja sedimentov med transportom, kritični razdalji prenašanja po podzemlju in načinu ter posledicah odlaganja. Koristne so tudi izpopolnitve raziskovalne metode. Proučevanje tektonskih prvin v kraškem reliefu je omogočilo novo interpretacijo geomorfološkega dogajanja, uravnavanja in kraškega razčlenjevanja površja, odpira pa tudi nove možnosti za pojasnjevanje kvartarne speleogeneze in podzemeljskega pretakanja voda. Študij razpadanja karbonatnih kamnin pa osvetljuje nastanek in razvoj drobnih oblik po posameznih kraških morfoloških enotah. Na podlagi znanja o intenzivnosti recentnih procesov je mogoče oceniti smiselnost zastavljenih kmetijskih melioracij na krasu. Sledovi kremenovega proda in peska, na katere smo naleteli pri terenskem delu, še niso do kraja razjasnjeni. Študij morfologije in speleogeneze ponornih območij predstavlja izviren prispevek k preučevanju kontaktne krasa. Z vrednotenjem različnih dejavnikov skuša razložiti velike razlike na površju in v podzemlju kontaktnega krasa in spoznati procese in postopke, s katerimi bi jih bilo mogoče uravnati za praktične namene. Spoznavanje zakonitosti oblikovanja jamskega skalnega oboda omogoča identifikacijo raznih preoblikovalnih procesov, ki potekajo v sedanjih razmerah ali pa so posledica preteklih dogajanj v podzemlju in na površju. Na podlagi izsledkov teh raziskav je T. Slabe tudi uspešno zaključil svoje magistrsko delo. Z identifikacijo in klasifikacijo oblik v izbranih jamah je zastavljena podlaga za nadaljnje raziskave, ki lahko pomembno prispevajo k poznavanju speleogeneze našega krasa.

*Kraška muzejska zbirka* (Alenka Borjančič, Jurij Hajna, Tine Schein, Mehtilda Urleb).

Urejenih in delno inventiranih je bilo 3000 fotografskih plošč, izdelanih 600 pozitivov Barovih fotografskih plošč, opravljena fotodokumentacija zbirk v Predjamskem gradu ter Zgornjega Tartarja (Postojnska jama). Arheološka dejavnost je obsegala topografijo Pivške kotline in izmero gradišč, arheološka izkopavanja na nekropoli Unec, arheološki nadzor in zaščitna izkopavanja v trasi avtoceste ter obdelavo inventarja z nekropole Trnovo. Tematika NOB je obsegala obdelavo zbranega gradiva o odborih OF na Pivki. Sodelavci so pripravili vrsto razstav, s posebnim poudarkom na 100-letnici ustanovitve postojnskega društva Anthron in 300-letnici izida Valvasorjeve Slave. Za razstavo pri Postojnski jami je bilo sestavljeno novo okostje jamskega medveda. Razstave v Postojni si je gledalo preko 30 000, v Predjamskem gradu pa preko 80 000 ljudi. Normalno delovanje zbirke je močno oviral pojav hišne gobe, zaradi česar je bilo treba sprazniti del prostorov, seliti pa je bilo treba tudi depojsko gradivo. Člani so sodelovali pri sestavljanju gradiva za bodoči notranjski muzej.

#### *Uporabne raziskave za naročnike*

Pri teh raziskavah so občasno sodelovali vsi člani inštituta. Povezane so bile s problemi kraške hidrologije in še posebej oskrbe z vodo (zaledje izvira Malni, oskrba Bele krajine z vodo, vodni viri v Posočju in Vzhodnih Karavankah, problematika sledenja podzemeljskih voda, vpliv kislih padavin in drugih faktorjev, npr. kamnolom), s problematiko postojnskega odlagališča odpadkov, z meritvami v Postojnski in Škocjan-  
skih jamah ter z arheološko kontrolo na trasi avtoceste.

#### *Organizacijsko in mentorsko delo*

Člani inštituta so sodelovali pri organiziranju mednarodnega simpozija o regionalizaciji v hidrologiji 1990 (P. Habič), jugoslovanskega srečanja geomorfologov 1990 (P. Habič, A. Kranjc), prireditve ob 100-letnici organiziranega jamarstva na Slovenskem (F. Drole, A. Kranjc, A. Mihevc, T. Schein) in ob 300-letnici izida Valvasorjeve Slave (A. Kranjc), organizirali strokovne ekskurzije za inštitutske goste (A. Kranjc, A. Mihevc, T. Slabe, S. Šebela, M. Zlokolica, N. Zupan), bili mentorji novim raziskovalcem, študentom (P. Habič) in srednješolcem pri praktičnem in raziskovalnem delu (J. Kogovšek, T. Slabe, N. Zupan). Kraška muzejska zbirka je z gradivom pomagala dijakom in študentom pri nalogah.

#### *Druga dejavnost*

P. Habič je bil izvoljen za rednega profesorja za fizično geografijo Univerze Edvarda Kardelja, je član Sveta za preučevanje in varstvo okolja pri Predsedstvu SAZU, Sveta za znanost pri RK SZDL, predsednik strokovne komisije za geografijo pri Znanstvenem svetu za humanistične vede RSS, predsednik Podkomisije za geomorfologijo ZGDJ, dopisni član Mednarodne geomorfološke zveze, namestnik predsednika ZGDJ in član njene Znanstvene komisije. – J. Kogovšek je članica Programskega sveta za raziskave s področja geologije pri RSS. – A. Kranjc je redni član komisije INQUA, Komisije za informacije pri Mednarodni speleološki zvezi, odbornik pri ORS Postojna, član občinskega Komiteja za varstvo okolja in odbora za pripravo Notranjskega muzeja. – M. Urleb je delegatka v Svetu goriškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine ter članica OO SZDL v Svetu za spomeniško varstvo in Svetu za kulturo v Postojni.

#### *Znanstveno srečanje*

Inštitut je pripravil posvetovanje z naslovom »Kras in voda«, v Ljubljani, 2. 3. 1989, udeleženci so bili tudi iz drugih jugoslovanskih republik.

#### *Zunanji sodelavci*

Razen ACEGA, Trst in Rudnika živega srebra Idrija isti kakor lani (prim. Letopis SAZU 39/1988, 1989, str. 263).

### *Obiski*

- Prof. Lequarré s skupino profesorjev in dijakov, Liège (Belgija), 23. 3.  
Michel Monbaron in Walter Leimbruber, Institut de Géographie, Université de Fribourg, Fribourg (Švica), 24. 3.  
Dr. Herbert Aulitzky s sodelavci, Institut für Wildbach- und Lavinenverbauung, Universität für Bodenkultur, Dunaj, 5. 5.  
Antonin Buček in Vladimir Vlček, Geograficki ustav, Brno, 24. 5.  
Prof. dr. Jozsef Toth, Center for Regional Studies, Hungarian Academy of Sciences, Pécs, 13. 6.  
Prof. dr. Franco Cucchi, Istituto di geologia e paleontologia dell'Università degli studi, Trst, 17. 6. in 20. 10.  
Dr. Dorothy Steller-Stout s skupino geologov, Kalifornija, 19. 6.  
Clayton Ferreira Lino, Director de Ciencias e Areas Protegidas, Fundacao S.O.S. Mata Atlantica, Sao Paulo (Brazilija), 21. 8.  
Marcelo Taylor de Lima, Rio de Janeiro (Brazilija), 23.–24. 8.  
Jean Luc Martel, Société Québécoise de Spéléologie, Montréal (Kanada), 29. 8.  
Dr. Stephen C. Craven, South African Speleological Society, Capetown (JAR), 1.–5. 9.  
M. Gornsman, Fakulteta za družbeno geografijo, Mainz (ZRN), 15. 9.  
Dipl. ing. Roderich Mattmüller, Institut für Geologie und Paläontologie, Tübingen, 26. 9.  
Dr. Jakov Arkin, Geological Survey (Izrael), 28. 9.  
Linda Wilson in Graham Mullan, UBSS, Bristol (Vel. Britanija), 25. 9.–1. 10.  
Prof. dr. Jean Nicod, Francosko krasoslovno združenje, Aix-en-Provence (Francija), 5.–9. 10.  
Prof. dr. Dušan Manaković, predsednik Zveze speleologov Jugoslavije, Skopje, 6. 10.  
Prof. dr. Hubert Trimmel, predsednik Mednarodne speleološke zveze, Dunaj, 6. 10.  
Prof. dr. Vladislav Panoš, Češkoslovaška speleološka zveza, Brno (ČSSR), 6.–9. 10.  
Dr. Karl Mais, Jamoslovni oddelek narodnega muzeja, Dunaj, 9. 10.  
Prof. Christian Leibundgut s študenti, Institut f. Physische Geographie, Albert-Ludwigs-Universität, Freiburg (ZRN), 19.–20. 10.

### *Študijska potovanja*

- I. Štrucl: Znanstvenoraziskovalna odprava OLGA I, raziskovalna ladja Sonne, Tihi ocean, 30. 6.–5. 9.  
A. Mihevc, S. Šebela, M. Zlokolica: Institut de Géographie Aix-en-Provence (Francija), program PROCOPE, 16.–26. 9.  
N. Zupan: Zentralinstitut für Physik der Erde, Akademie der Wissensch., Potsdam (DDR), 22.–29. 9.  
M. Zlokolica: Škola primjene geologije, Istraživačka stanica Petnica, 20.–25. 11.  
F. Drole, S. Šebela, M. Zlokolica, N. Zupan: makedonski in grški kras, 28. 11.–4. 12.

### *Udeležba na kongresih, simpozijih, posvetovanjih*

- Posvetovanje Kras in voda, Ljubljana, 3. 3.: P. Habič, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, T. Slabe, M. Zlokolica.  
Strokovno posvetovanje montanistov, Ljubljana, 16.–17. 3.: N. Zupan)  
Vodni dnevi 1989, Ljubljana, 19.–21. 4.: J. Kogovšek.  
Simpozij Čovjek i krš '89, Ostrožac na Uni, 9.–11. 6.: F. Drole, P. Habič, J. Kogovšek, A. Kranjc, M. Kranjc, S. Šebela, N. Zupan.  
4. skup geomorfologa Jugoslavije, Pirot, 20.–24. 6.: P. Habič, A. Mihevc, M. Zlokolica, N. Zupan.  
Italijansko-jugoslovansko posvetovanje o človekovem vplivu na visokogorski kras, Padova in Dolomiti, 19.–26. 7.: P. Habič, A. Mihevc, S. Šebela, N. Zupan.  
Projekt Hvar, mednarodna arheološka šola, Hvar, 22.–26. 8.: A. Mihevc.  
Planation in limestones and problems of Tropical Karst, Blaubeuren (ZRN), 30. 8.–2. 9.: P. Habič.



Second International Conference on Geomorphology, Frankfurt/Main, 3.–9. 9.: P. Habič.

100-letnica slovenske jamarske organizacije, Postojna, 7.10.: P. Habič, L. Drame, F. Drole, J. Hajna, A. Kranjc, M. Kranjc, S. Tomšič, M. Zlokolica, N. Zupan.

Terenski delovni sestanek jugoslovanskih geologov »Geološka karta SFRJ 1 : 50000«, Lipica, 18.–20. 10.: M. Knez.

Znanstveni simpozij Geografija in aktualna vprašanja prostorskega razvoja, Ljubljana, 7.–8. 12.: P. Habič, A. Kranjc.

Simpozij ob 300-letnici izida Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske, Ljubljana, 8.–9. 12.: P. Habič, A. Kranjc, M. Kranjc.

Okrogla miza o varstvu Škocjanskih jam, Matavun, 12. 12.: P. Habič, A. Kranjc.

*Tiskovna konferenca, javna predstavitev raziskav*

Acta carsologica 17, Ljubljana, 16. 6.

#### *Razstave*

Anton Globočnik in njegov čas. Postojna, 17. 2.–17. 3.: T. Schein.

Kras v svetu in Kras v Jugoslaviji. Rakek–Cerknica–Lož, 20. 2.–30. 11.: F. Malečkar.

Postojna in Postojnska jama skozi oko filmske kamere na začetku 20. stoletja. Postojna, 21. 4.–7. 7.: T. Schein.

Turistični razvoj Postojnske jame. Postojna, 1. 5.–31. 8.: A. Kranjc, F. Malečkar, T. Schein.

Pivška hiša. Postojna, 7. 7.–7. 8.: L. Debevec.

Razstava slik Marcela Valentinija. Postojna, 7.–27. 8.: M. Valentini.

35-letnica LIV-a. LIV, Postojna, 1.–8. 9.

100 let organiziranega jamarstva na Slovenskem. Ljubljana, 6.–21. 10.: T. Schein.

100 let jamarske organizacije na Slovenskem. Ljubljana, 11. 10.–11. 11.: T. Schein (v sodelovanju s PMS).

Ovčarstvo na Pivškem. Postojna, 3.–20. 11.: I. Smrdel (SEM).

Valvasor – jamar in krasoslovec. Postojna, 15. 12. 1989–15. 1. 1990: T. Schein.

#### ELABORATI

##### **Leon Drame**

Jame v trasi avtoceste Kozina–Rupa. Elaborat ZRC SAZU IZRK, 9 str., 18 pril., Postojna, 1989 (soavtor: S. Morel)

##### **Franjo Drole**

Speleogeodetska izmera Postojnske jame – del »Gornji Tartarus in Otoška jama«. ZRC SAZU IZRK, 1–13, 3 pril., 8 sk., Postojna, 1989 (soavtorji: F. Drole, L. Drame, J. Hajna, A. Borjančič, S. Morel, M. Knez, M. Mlinar)

Speleogeodetska izmera Postojnske jame – del »Lepe jame«. ZRC SAZU IZRK, 6 str., 11 pril., Postojna, 1989 (soavtor: L. Drame)

##### **Peter Habič**

Sledenje Pivke pri Trnju in Stržena pri Rakitniku. ZRC SAZU IZRK, 30 str., 13 slik + 7 prilog, Postojna, 1989 (soavtorji: A. Kranjc, J. Kogovšek, M. Zupan)

Raziskovanje Dobljčice. 3. faza, poročilo za leto 1988. ZRC SAZU IZRK, priloga 4/1., 34 str., Postojna, 1989 (soavtorji: J. Kogovšek, M. Zupan, M. Kolbezen, M. Bricelj, A. Kranjc)

##### **Janja Kogovšek**

Ocena naravnih pogojev za lokacijo postojnskega odlagališča komunalnih odpadkov. – ZRC SAZU IZRK, 44 str., 7 prilog, Postojna, 1989 (soavtorji: A. Kranjc, A. Mihevc, S. Šebela, M. Urleb, M. Zlokolica, N. Zupan)

Kisle padavine in njihov vpliv na kapnike. – ZRC SAZU IZRK, 1–20, 3 slike + 4 diag., Postojna, 1989 (soavtor: A. Kranjc)



### **Andrej Mihevc**

Nekaj pripomb in zamisli k urejenosti Postojnske jame. IZRK ZRC SAZU, 7 str., 2 pril., Postojna, 1989

### **Ivo Štruel**

Poročilo o znanstvenoraziskovalni odpravi OLGA I (Ozeanische Lagerstätten: Geologisch Mineralogische Analyse) na Tihem oceanu z nemško raziskovalno ladjo »Sonne« od 30. 6.–5. 9. 1989. – IZRK ZRC SAZU, 24 str., 6 pril., Postojna, 1989

Hydrogeološke razmere v zgornji Mežiški dolini in problemi oskrbe Črne na Koroškem s pitno vodo. IZRK ZRC SAZU, Postojna, 1989

### **Mehtilda Urleb**

Geodetska izmera gradišč v okolici Košane leta 1988. KMZ IZRK ZRC SAZU, 13 str., 6 tab., 13 pril., Postojna, 1988

## **PREDAVANJA, REFERATI**

### **Franjo Drole**

*Sledenje podzemeljskih vodnih tokov z minerali.* Čovjek i krš 89, Ostrožac na Uni, 10. 6. (soavtorica: N. Zupan)

### **Peter Habič**

*O notranjskem kraškem parku in turistični kapaciteti Postojnske jame.* – Seminar za jamske vodnike pri Postojnski jami, Postojna, 27. 2.

*Nova dognanja o podzemeljskih vodnih zvezah v Sloveniji.* – Posvet Kras in voda, SAZU, Ljubljana, 2. 3.

*Kraška bifurkacija na jadransko črnomořemskem razvodju.* – Predavanje, FF, Ljubljana, 31. 5.

*Spoznavanje skritega krasa s sledenjem voda.* Čovjek i krš, Ostrožac na Uni, 10. 6.

*Glacionivalni kotlasti kras.* 4. znanstveno srečanje geomorfologov Jugoslavije, Pirot, 20. 6. *Karst and neotectonic movements.* Dep. di geografia »G. Morandini«, Univ. degli studi di Padova, 19. 7.

*Planations on Dinaric Karst.* Planations in limestones and problems of Tropical Karst, Blaubeuren (ZRN), 1. 9.

*Pediments on Dinaric Karst.* Second International Conference on Geomorphology, Frankfurt/Main, 7. 9.

*Škocjanske jame in problemi varstva kraških voda.* Seminar za učitelje slovenskih srednjih šol v Italiji, Matavun, 29. 9.

*Valvasorjev in današnji pogled na presihanje Cerkniškega jezera.* Simpozij »300 let Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske«, Ljubljana, 7. 12.

### **Janja Kogovšek**

*Voda in kras.* Osnovna šola, Postojna, 12. 1.

*Vplivi površja na prenikajočo vodo z vidika varstva Postojnske jame.* Seminar za jamske vodnike, Postojna, 27. 2.

*Vertikalno prenikanje kot pomoč pri ugotavljanju kraške prepustnosti.* Čovjek i krš, Ostrožac na Uni, 11. 6.

### **Andrej Kranjc**

*Utrinki ob obisku najstarejših turističnih jam (ob 100-letnici francoske speleologije).* Seminar za jamske vodnike, Postojna, 27. 2.

*Preučevanje kraških voda od Valvasorja do danes.* Posvetovanje Kras in voda, Ljubljana, 2. 3.

*Valvasor – krasoslovec.* Čovjek i krš 89, Ostrožac na Uni, 10. 6.

*Forty Years of Applied Studies of the Institute of Karst Research (Postojna) with special regard to Sinkholes.* 3<sup>rd</sup> Multidisciplinary Conference on Sinkholes and the Engineering and Environmental Impacts of Karst, St. Petersburg, Florida, 2. 10.

- Pomen društva Anthron za slovensko jamarstvo*. Osrednja proslava 100-letnice slovenske jmarske organizacije, Postojna, 7. 10.
- Valvasor in kraško podzemlje*. Simpozij 300 let Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske, Ljubljana, 7. 12.
- Prispevek geografov Inštituta za raziskovanje krasa k reševanju prostorskih vprašanj*. Znanstveni simpozij Geografija in aktualna vprašanja prostorskega razvoja, Ljubljana, 8. 12.
- Projekt »Speleološke raziskave Škocjanskih jam«*. Matavun, 12. 12.

#### **Maja Kranjc**

- Krasoslovje v Valvasorjevi bibliografiji*. Čovjek i krš 89, Ostrožac na Uni, 10. 6.
- Poskus ocene Valvasorjeve bibliografije – krasoslovje*. Simpozij 300 let Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske, Ljubljana, 7. 12.

#### **Andrej Mihevc**

- Alternativni jamski turizem*. Tečaj za jamske vodnike, Postojna, 27. 2.
- Jamski trekning po jamah Dinarskega krasa*. Tečaj za jamske vodnike, Postojna, 27. 2.
- Stoletnica prvega spusta v Kačno jamo*. Divača, 15. 9.

#### **Ivo Štruel**

- OLGA I – odprava z raziskovalno ladjo »Sonne« na Tihi ocean*. IZRK ZRC SAZU, Postojna, 8. 11.
- Recentna sulfidna nahajališča na območju Vzhodnega tihooceanskega grebena*. Slovensko geološko društvo, Ljubljana, 14. 12.

#### **Nadja Zupan**

- Sledenje podzemeljskih vodnih tokov z minerali*. Čovjek i krš 89, Ostrožac na Uni, 10. 6. (soavtor: F. Drole)
- Kraški pojavi v Jugoslaviji*. Scuola di speleologia, Corso nazionale di carsismo, Postojna, 17. 6.
- Geomorfološke značilnosti Jelovice*. 4. skup geomorfologa Jugoslavije, Pirot, 22. 6.
- Karst cave loams*. Zentralinstitut für Physik der Erde, Potsdam, 27. 9.

BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCEV JE NA STRANEH 356–359.

### **PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA**

---

*Velike foraminifere* (dr. Katica Drobne).

Opravljene so bile raziskave področja med Cavtatom in Duvnim. Vzorce smo zbrali iz 7 profilov in 3 bogatih nahajališč. S pomočjo foraminifer smo ugotovili biostratigrafske člene od maastrichtija do biarrizija. Najznačilnejše najdene foraminifere so: *Raadshoovenia salentina* v maastrichtiju; *Valvulineria* sp., *Glomalveolina primaeva*, *Fallotella alavensis*, *Broeckinella arabica* v paleocenu; *Alveolina aramaea*, *Alv. moussoulensis*, *Alv. montanarii*, *Alv. aragonensis* v ilerdiju; *Alveolina oblonga*, *Alv. cremae*, *Alv. croatica*, *Alv. decastroi* v cuisiju; *Alveolina stipes*, *Alv. stercusmuris*, *Alv. elliptica*, *Operculina parva*, *O. bericensis* v luteciju; *Alveolina fusiformis* v biarriziju. Poleg foraminifer smo določili tudi značilno mikrofosilno združbo. Najstarejše plasti iz maastrichtija in danija, kot tudi najmlajše iz biarrizija so novost za to področje. Z analizami numulitin sodeluje R. Pavlovec s FNT, Univerze v Ljubljani. Pri terenskem delu sodelujejo M. Trutin in D. Vranarčič iz INA Projekta ter Ž. Krušlin kot predstavnik INA Naftaplina.

V nadaljevanju raziskav strukture sferičnih foraminifer smo iz zbranega gradiva izločili primerne vzorce z dobro ohranjenimi primerki rodu *Keramosphaerina*. V postopku je laboratorijska priprava mikroskopskih preparatov kot tudi poizkus plastičnih odtisov površine hišice.

V programu IGCP-262, o kredii, smo sodelovali z obdelavo rodu *Rhapydionina* Stache in vrsto *Rh. liburnica* Stache.

V profilu Dolenja vas smo posebno pozornost namenili fosilom tik ob meji kreda/terciar. To so foraminifere *Rhapydionina liburnica*, *Moncharmontia* sp. in *Dargenioella* sp. iz maastrichtija ter *Protelphidium* sp. in diskorbide iz danija.

V mejnih plasteh kreda/terciar, določenih z mikrofavno, so bile v debelini nekaj metrov iz 16 vzorcev izdelane geokemične analize 28 slednih elementov. Do 10 kratne povišane koncentracije kobalta, niklja in vanadija se kažejo cca 20–30 cm pod predvideno mejo. Vzorce so analizirali B. Bole in B. Ogorelec iz Geološkega zavoda Ljubljana in P. Stegnar iz Instituta Jožef Stefan.

Za podrobne analize iridija, izotopov in vrsto abioloških analiz so vzeli poskusne vzorce raziskovalci W. Alvarez, S. Montanari in L. De Paolo iz univerze v Berkeleyu in A. Preisinger iz Tehniške univerze na Dunaju.

Zaradi odkrivanja novih profilov s predvidenimi mejnimi plastmi kreda/terciar smo začeli vzorčevati plasti na pobočju Sopade pri Senožečah. Zbrali smo vzorce različnih tipov apnenca ilerdijske in thanetijske starosti, skupaj z B. Ogorelcem iz Geološkega zavoda Ljubljana.

V zvezi z uspešnimi raziskavami biofaciesa na meji kreda/terciar in v paleogenu, ki jih opravljamo že vrsto let in z njimi spodbujamo tovrstne raziskave na področju Tetide, nam je uspelo pridobiti projekt »IGCP-286, Early Paleogene Benthos«, pod vodstvom komiteja: L. Hottinger (Basel), K. Drobne (Ljubljana) in E. Caus (Barcelona). Do sedaj smo izdelali program aktivnosti do leta 1994 in zbrali sodelavce.

*Male foraminifere* (mag. Franc Cimerman).

Obdelali smo vzorce sedimentov s foraminiferami iz vrtine, ki je bila izvrtana v Bonifiki pri Koprju. Vrtina je segla skozi kvartarne sedimente do globine 16 metrov. Vzorce za preiskavo smo vzeli na globinah 3,5, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 in 12 metrov. Do globine 3,5 m poteka vrtina skozi nasutje. Po foraminiferah smo ugotovili, da so se sedimenti usedali v bolj ali manj brakičnem okolju. Hišice so majhne rasti, nežne in pri mnogih smo opazili nepravilnosti v rasti. Sodimo, da je to posledica spreminjanja slanosti v teku same rasti. Za brakične sedimente je značilno, da nekaj vrst številčno prevladuje, medtem ko druge nastopajo le s posameznimi primerki. V našem primeru sodijo k prvim vrste rodov *Amonia* in *Elphidium*.

Foraminiferne združbe iz globin 3,5, 5 in 9 metrov kažejo na nekoliko manj brakično okolje kakor drugod.

Za Atlas recentnih foraminifer smo pripravili sinonimiko 236 taksonov. Urejena je po najnovejši sistematiki (Loeblich & Tappan, 1987). Zato je bilo treba posamezne morfološke znake pri vrstah na novo ovrednotiti. Pripravljene so tudi ilustracije skoraj vseh taksonov. Posnetki so narejeni na elektronskem rastrskem mikroskopu.

S podmorskega plazu pod južno steno otoka Borovnika je ekipa potapljačev pod vodstvom zunanjega sodelavca A. Praprotnika pobrala tri vzorce sedimenta na globinah od 40 do 65 metrov. Prav tako je posnela 108 črnobelih posnetkov za dokumentacijo.

Za raziskave foraminifer v Pirovnem zalivu je T. Dolenc pobral dva vzorca sedimenta v Mali luki.

*Fosilni radiolariji* (mag. Špela Goričan).

Nadaljevali smo sistematično poskusno vzorčevanje v globljemorskih plasteh Slovenskega jarka. Rdeči močno kremenasti apneneci jurske starosti v dolini Mirne na Dolenjskem vsebujejo številne radiolarije, ki pa jih žal nismo mogli izolirati iz kamnine niti s solno niti s fluorovodikovo kislino. Poskusno vzorčevanje bomo nadaljevali v litološko podobnih plasteh na drugih profilih v bližini. Pri terenskem delu sodeluje S. Buser iz Geološkega zavoda Ljubljana.

Začeli smo podrobnejše biostratigrafske in paleontološke raziskave mezozojske sedimentne serije cone Budva v Črni gori. V celotni seriji radiolariji po številu močno prevladujejo nad drugimi fosilnimi ostanki in so tako najprimernejši za datacijo posameznih litoloških enot. Do sedaj smo pripravili in pregledali 150 vzorcev s šestih

nahajališč. Ugotovili smo, da se v splošnem pojavljajo v profilih po tri debelejšje skladovnice radiolarita. Najnižja je liasne, srednja doggerske in malmske, najmlajša pa albijsko-cenomanijske starosti. Debelina posameznih litoloških členov se spreminja od profila do profila. Določeni členi na nekaterih profilih lahko celo manjkajo. Vzorčevani profili so razporejeni v približno enakih razdaljah vzdolž celotne cone, kar nam omogoča dobro primerjavo med severnim in južnim delom bazena. Pri terenskem delu v Budva coni sodeluje M. Mirković iz Zavoda za geološka istraživanja SR Črne gore, Titograd.

Preiskali smo vzorce radiolarita s sedmih nahajališč v diabazno-roženčevi formaciji severno in zahodno od Prijepolja v zahodni Srbiji. Vzorcij štirih nahajališč so vsebovali dovolj dobro ohranjene radiolarije za paleontološke analize. Na dveh nahajališčih smo določili srednjetriasno, na enem srednje do zgornjetriasno in na enem nahajališču srednje do zgornjelijursko starost. Pri terenskem delu sodeluje Z. Radovanović iz Geološkega zavoda v Beogradu.

*Fosilni knidariji* (dr. Dragica Turnšek).

Končali smo raziskave triasnih grebenschkih fosilov na področju Lemovce na jugozahodnem delu Pokljuke. Opisanih in sistematsko je obdelanih 23 vrst fosilov, ki pripadajo koralam, stromatoporam, hetetidam, algam in mikroproblematikam. Določena je zgornjedordevolska, julska in tuvalska starost grebena. Korale pripadajo 15 vrstam, od katerih je 6 prvič najdenih pri nas. V tuvalu sta odkrita dva nova rodova: *Pokljukosmilia* in *Rhopalodendron* in tri nove vrste. Nahajališča je odkril S. Buser iz Geološkega zavoda Ljubljana.

Iz zahodne Srbije je obdelana triasna koralna favna iz nahajališč Nova varoš, Prijepolje in Rutoši. Grebenotvorni fosili so korale, spongije, stromatopore in mikroproblematika, od katerih so najpogostejši rodovi *Margarosmilia*, *Parathecosmilia*, *Retiophyllia*, *Disjectopora*, *Battaglia*, *Ladinella*, *Microtubus* in drugi. Zagrebensko in lagunarno območje pa označujejo dakladaceje rodov *Diplopora* in *Heteroporela* ter foraminifere *Auloconus* in *Aulotortus*. Najdeni fosili pripadajo delno karniju, delno noriju in retiju. Fosile je na terenu zbral V. Nastić iz Geozavoda v Beogradu.

Nadaljevali smo obdelavo jurskih koral iz Pesače v vzhodni Srbiji. Preliminarno so določene vrste *Confusastraea magnifica*, *Kobyia crassolamellosa*, *Thamnasteria mombasensis*, *Isastraea explanata*, *Microphyllia punctata*, ki vse kažejo na starost bajocija in bathonija. Terenske raziskave vodi M. Mihajlović-Pavlović iz Prirodnjačkega muzeja v Beogradu.

V okviru mednarodnega projekta IGCP-262 (Tethyan Cretaceous Correlation) smo izdelali bazo podatkov za 1400 vrst spodnje in srednje krednih koral, ki obsega poleg revizije imen še starost in vsa nahajališča.

*Katalog Fosili Slovenije* (mag. Špela Goričan, dr. Dragica Turnšek).

Izdelali smo 16 taksonov iz skupin Radiolaria in Anthozoa.

*Dokumentacija, knjižnica* (Milojka Huzjan, Iztok Sajko).

Izdelali smo obsežno grafično dokumentacijo za objave, predavanja in posterje. Sproti smo urejali geološko knjižnico z internim paleontološkim katalogom in izposojali knjige.

*Laboratorij* (Kata Cvetko).

Izdelali smo (z občasno zunanjo pomočjo) 1500 zbruskov za velike foraminifere in knidarije, 190 izpirkov za male foraminifere in radiolarije. Vodili smo knjige vzorcev, izpranih fosilov in zbruskov.

*Elektronski vrstični mikroskop* (mag. Franc Cimerman).

Aparat JEOL T 330 A smo dobili v decembru 1988, prvič je obratoval 22. 12. Odtlej smo posneli 43 filmov po 36 posnetkov (fosilni radiolariji, foraminifere, nanoplankton, diatomeje, iglokožci, konodonti, recentni pelod, deli rastlin in jamski polži).

*Terensko delo:* opravili smo 233 terenskih dni.

#### *Mednarodno sodelovanje*

Inštitut je s svojim programom nadaljeval sodelovanje v mednarodnem projektu IGCP-262 in začel še v IGCP-286. Pri posameznih nalogah so sodelavci inštituta občasno sodelovali z Univerzami v Baslu, v Lausanni in v Berlinu.

#### *Zunanji sodelavci*

Pri raziskavah stratigrafije, sedimentologije in mikrofaciesa v okviru našega programa so občasno sodelovali:

- dr. Stanko Buser, Geološki zavod Ljubljana;
- dr. Martin Langer, Univerza, Basel;
- dr. Bojan Ogorelec, Geološki zavod Ljubljana;
- dr. Rajko Pavlovec, Univerza Edvarda Kardelja, Ljubljana.

#### *Obiski*

- Dr. Peter Baumgartner, Univerza, Lausanne, Švica, 15.–21. 5.
- Dr. Lukas Hottinger, Univerza, Basel, Švica, in
- Dr. K. Matsumaru, Univerza Sendai, Japonska, 6.–9. 7.
- Dr. Baba Senowbari–Daryan, Univerza, Erlangen, ZRN, 16.–18. 8.
- Dr. Joachim Reitner, Univerza, Berlin, ZRN. 1.–4. 9.
- Dr. Walter Alvarez, dr. Sandro Montanari, Univerza, Berkeley in
- Dr. Lynn De Paolo, Univerza Stanford, ZDA, 27.–30. 9.

#### *Študijska potovanja*

Mag. Špela Goričan se s štipendijo RSS izpopolnjuje na Univerzi v Lausanni v Švici od 15. 10.

#### *Udeležba na kongresih, simpozijih, posvetovanjih*

Projekt IGCP-262 Tethyan Cretaceous Correlation. Workshop. Sümeg, Madžarska, 30. 8.–3. 9.: K. Drobne.

XXI. European Micropaleontological Colloquium. Madžarska. 4.–13. 9.: K. Drobne (medakademijska zamenjava).

#### PREDAVANJA, REFERATI

##### **Katica Drobne**

*Rhapydionina (Stache)*. IGCP-262: Tethyan Cretaceous correlation Workshop. Sümeg, avgusta. Predavanje in poster.

The continuous carbonate sedimentation in Paleocene and Eocene of Western Yugoslavia.

International Geological Congress, Paleogene Symposium. Washington, julija. (Soavtorja Rajko Pavlovec in Jernej Pavšič). Poster.

Organizirala in vodila je 10 predavanj pri Slovenskem geološkem društvu.

##### **Špela Goričan**

*Jurski radiolariti v Severnih in Južnih Alpah*. Slovensko geološko društvo. Ljubljana, januar. Predavanje.

BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCEV JE NA STRANEH 359–360.

#### **BOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA**

*Endemizem in polimorfizem v flori Jugoslavije* (dr. Ernest Mayer, dr. Darinka Trpin, Branko Vreš).

Terensko delo je bilo usmerjeno v predele Dalmacije, Bosne, Hercegovine, Črne gore, zahodne in severovzhodne Srbije, v Sloveniji na njen osrednji in severovzhodni del. V

ospredju pozornosti so bili taksoni raznih polimorfnih kompleksov iz rodov *Cerastium*, *Stellaria*, *Silene* s. lat., *Dianthus*, *Alyssum*, *Aurinia*, *Cardamine*, *Melampyrum*, *Gentianella*, *Centaurea*, *Carduus* i. dr. Detajlno smo obdelali taksonomijo, tudi z dodatno analizo pelodnih zrn, kritičnih taksonov *Alyssum pluscanscens* J. Baumg. in *Alyssum samoborensense* Kušan na podlagi terenskih raziskav v vzhodnem obrobju Slovenije na meji med predalpskim in subpanonskim flornim območjem, na Koroškem in zaradi boljšega pregleda tudi v severozahodni Hrvaški. Na Štajerskem, Koroškem in Notranjskem smo zbirali vrsto *Stellaria nemorum*. Taksonomske znake računalniško obdelujemo. Posebno pozornost namenjamo nabiranju in obdelavi herbarijskega materiala za rod *Rumex*. Nadaljevali smo revizijo polimorfnih agregatov v okviru rodov *Silene* in *Dianthus*. Pri rodovih *Carduus*, *Centaurea*, *Melampyrum* in *Gentianella* so v ospredju nekateri agregati z ilirsko-mediteransko razširjenostjo. Za mednarodni projekt *Atlas Florae Europaeae* obdelujemo podatke za 9. zvezek in to za družine *Papaveraceae*, *Fumariaceae* in delno *Cruciferae* (*Brassicaceae*). Izpopolnjen in poenostavljen je računalniški program za vnos podatkov za kartiranje flore in favne.

### **Fitocenološka raziskovanja Slovenije in Balkanskega polotoka**

Predmet teh raziskav so gozdna, grmiščna, traviščna, močvirna, visokoplaninska, ruderalna vegetacija in vegetacija gozdnih obronkov in kamnišč. Fitocenološko smo popisali okoli 700 objektov, okoli 30 lanskih fitocenoloških popisov pa smo morali dopolniti glede na pomladanski aspekt in razvoj flore.

#### *Smrekovi gozdovi* (dr. Mitja Zupančič, Vinko Žagar).

Sintetično smo obdelali fitocenološko gradivo Slovenije in osrednjega Balkanskega polotoka. Posebno pozornost smo namenili zaključni obdelavi združbe *Bruckenthalio-Juniperetum* Ht. 1938 v makedonskem planinskem svetu in prenovitvi zveze *Bruckenthalion* Ht. 1949, ki zajema območje osrednjega dela Balkanskega polotoka. Pričeli smo terenske fitocenološke raziskave ruševja – *Pinetum mugo* v Julijskih Alpah na relaciji *Debela peč* – *Viševnik*.

*Bukovi gozdovi* (dr. Lojze Marinček, Mitja Zupančič, dr. Marko Accetto, dr. Ivo Puncer, Igor Dakskobler).

Kompleksne raziskave nadaljujemo zlasti na območju predalpskega, alpskega, dinarskega in submediteranskega sveta Slovenije. Razširili smo proučevanja termofilnih bukovih gozdov *Seslerio-Fagetum*, *Fagetum submontanum*, in *Lamio orvalae-Fagetum*. Gre za nove geografske in tipološke variante, ki se pojavljajo v submediteranskem območju in na prehodnem območju submediterana in preddinarskega sveta oziroma submediteranskega in predalpskega sveta Slovenije. Hkrati proučujemo razvojne stadije po poseku združbe *Fagetum submontanum praedinaricum*. Raziskave segajo na območje tolminskih gora, Goriških Brd, Vremšćice in Čičarije. Nadaljujemo sintetično obdelavo jelovo-bukovih gozdov. Dopolnili smo tovrstno gradivo s podatki z Gornje Savinjske doline.

Mednarodna delovna skupina (L. Marinček, L. Poldini, K. Zukrigl, M. Zupančič) je dokončala analizo alpskega bukovega gozda – *Anemono-Fagetum* s. lat. in pripravila nov projekt »Ilirski florni elementi in ilirske florne province« v okviru skupnosti *Alpe-Jadran*. K sodelovanju je povabila poleg ustreznih centrov v Ljubljani, Trstu in Dunaju še podobne centre v Zagrebu, Celovcu, Bolzanu in Münchnu.

#### *Javorjevi gozdovi* (dr. Marko Accetto).

Posebno pozornost smo namenili končni obdelavi javorjevih gozdov v Čičariji, ki so ekološka posebnost v tem območju. Analiza je pokazala, da gre za posebno združbo *Corylo ochroleucae-Aceretum* z vrsto florističnih posebnosti in bogato lišajno in mahovno floro.



*Gozdovi belega gabra* (dr. Lojze Marinček, Igor Dakskobler).

Nadaljevali smo proučevanje v Kamniški Bistrici, kjer gre verjetno za novo združbo *Dentario trifoliae-Carpinetum* (prej delovno ime *Isopyro-Carpinetum*). Fitocenološke raziskave smo dopolnili še z mikroklimatskimi metodami in pedološkimi analizami.

Nadaljujemo raziskave poplavnih gozdov belega gabra – *Quercu roboris-Carpinetum* in črnega jelševja – *Carici elongatae-Alnetum glutinosae*.

*Gozdni obronki* (Andraž Čarni).

Pričeli smo sistematično raziskovati fitocenozo gozdnih obronkov v Sloveniji. V prvi fazi smo zajeli območje Prekmurja in ugotovili, da se tod v glavnem pojavljajo poznane srednjeevropske fitocenoze. Skrbnejša analiza pa je pokazala, da se med temi pojavljajo tudi nove geografske variante, ki se dele na nove nižje sintaksonomske enote.

*Traviščna vegetacija* (mag. Andrej Selškar, Mitja Kaligarič).

Analitične raziskave v montanskem pasu Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp so prešle v fazo obdelave fitocenoze različnih sinsistematskih rangov. Hkrati smo proučevali traviščno in vodno vegetacijo v Čičariji, na Notranjskem in Dolenjskem. Težišče terenskih raziskav je bilo na presihajočih kraških jezerih v Pivški kotlini, na Radeljskem polju in na Bloški planoti. Zaključili smo večkratno spremljanje razvoja vegetacije ob bregovih Slivniškega in Vonarskega jezera. Gradivo je v dokončni obdelavi in pripravi za tisk, rezultati bodo reprezentativni primer za morebitne nove umetne ojezeritve na nekarbonatnih tleh vzhodne Slovenije. V submediteranskem območju smo začeli intenzivno raziskovati segetalno vegetacijo. Z odhodom novega raziskovalca se bodo te raziskave nadaljevale na Pedagoški fakulteti mariborske univerze.

*Ruderalna vegetacija* (dr. Ljerka Markovič).

Analitična obdelava gradiva obsega fitocenozo z vrsto *Chelidonium majus*. Sprva nas je analiza vodila k ugotovitvi, da vrsta *Chelidonium majus* gradi samostojno asociacijo. Sintetična komparativna analiza pa je pokazala, da gre za več različnih asociacij, kjer vrsta *Chelidonium majus* gradi le subasociacije, oziroma, da vrsto štejemo za značilnico reda *Galio-Alliarietalia*.

*Vegetacijska karta Jugoslavije* (dr. Mitja Zupančič, dr. Lojze Marinček, dr. Ivo Puncer, dr. Marko Accetto, mag. Andrej Seliškar, Vinko Žagar, Milan Prešeren, Igor Dakskobler, Andraž Čarni).

Rekartirali smo okoli 420 km<sup>2</sup> površin v preddnarskem in submediteranskem svetu. Revizija je zajela liste merila 1 : 50 000 Cerknica -1 in -2, Rovinj -2, Pazin -1. Kartiranih je bilo 69 kartografskih vegetacijskih enot.

Za Gozdno gospodarstvo Nazarje smo kartirali vegetacijo na površini 2277 ha v merilu 1 : 10 000. Nadaljevali smo proučevanje flore, vegetacije in favne v širšem območju Kuma po naročilu Elektroinštituta Milan Vidmar in spremljali vplive vodnih črpališč na vegetacijo Mariborskega otoka.

*Paleovegetacijske raziskave* (dr. Alojz Šercelj, dr. Metka Culiberg).

Pri raziskovanju razvoja gozdne vegetacije v Sloveniji smo posvetili posebno pozornost kasnemu glacialu. M. Culiberg je na podlagi pelodnih diagramov iz vse Slovenije ugotovila, da so se mezofilni listavci, predvsem elementi QM in celo bukev naselili že v toplejših oscilacijah kasnega glaciala in opozorila na možnost refugijalnih niš. Antrakotomske in karpološke analize (A. Šercelj) so dopolnjevale vegetacijsko sliko pelodnih analiz istih ali bližnjih profilov. Z BTF-gozdarstvo smo začeli večletni projekt ocene in zaščite palinološko pomembnih lokacij, ki so nenadomestljiv paleobotanični arhiv. Z analizami smo sodelovali s sorodnimi raziskovalnimi ustanovami v Sloveniji, na Hrvaškem in v Srbiji.

**Favnistične raziskave**

*Mehkužci – Mollusca* (dr. Jože Bole, Rajko Slapnik).



Malakološke raziskave so bile usmerjene zlasti na proučevanje izvirskih in podzemeljskih vrst na širšem območju Savinjskih Alp. Od tu je bil opisan novi rod in nova vrsta *Lanzaiopsis savinica* in odkriti še dve novi najdišči. Izvedena je bila podrobna analiza podzemeljskih vrst *Zospeum alpestre* in *Z. isselanum* iz 22 jam na širšem območju Savinjskih Alp. Iz družine zaklepnic smo dokončali taksonomsko analizo simpatrično živečih vrst *Cochlodina costata* in *C. commutata* iz zahodne Slovenije. Nadaljevali smo taksonomske raziskave rodu *Vallonia* glede na subspecifično problematiko.

*Deževniki – Lumbricidae* (dr. Narcis Mršič).

Raziskave so zajele 10 deževniških združb v Julijskih Alpah in prek 40 združb v drugih delih Jugoslavije. Pri tem je bilo odkritih več kot 10 novih vrst. Začeli smo pripravljati tudi računalniški program za izračunavanje podobnosti in klasifikacijo deževniških zoocenoz.

*Dvojnonožce – Diplopoda* (dr. Narcis Mršič).

Zbirali in proučevali smo v Bosni, jugozahodni Srbiji in Dalmaciji. Na Biokovu smo odkrili celo predstavnike nove družine, novega rodu in nove vrste. Obdelovali smo gradivo iz bogate zbirke Prirodoslovnega muzeja iz Beograda. V računalnik smo vnesli vse podatke o razširjenosti vrst dvojnonožce Jugoslavije.

*Tardigrada* (Marij Čuček).

Nadaljevali smo raziskave s posebnim ozirom na vrste, ki žive v sladkih vodah. Teh smo našli največ spomladi. Doslej smo pri nas ugotovili 38 vrst.

*Hrošči – Coleoptera* (dr. Božidar Drovenik, Peter Tonkli, Marij Čuček).

Raziskave so bile usmerjene v boljše poznavanje favne podzemeljskih hroščev Slovenije. Nadaljevali smo raziskave v Savinjskih Alpah, kjer smo v Snežni jami in Sovnatci na Raduhi odkrili nov rod in novo vrsto podzemeljskih hroščev. Krešiče smo raziskovali v Beli krajini, v okolici Bosiljevega in v okolici Plitvic na Hrvaškem. Pomembne nove rezultate so dale raziskave na širšem območju Kuma. Poleg tega smo nabirali hrošče za favno Slovenije po vsej Sloveniji.

*Metulji – Lepidoptera* (dr. Jan Carnelutti, Peter Tonkli).

V zahodnem delu Triglavskega narodnega parka smo proučevali pojave vdora zahodnih elementov na Tržaško-komenski Kras, v Vipavsko dolino, na Čaven v Trnovski gozd, na Kovk in Nanos. Raziskovali smo tudi prisotnost mediteranskih elementov v Slovenski Istri, v dolini Dragonje in v okolici Črnega kala. Nadaljevali smo raziskave metuljev na širšem območju Kuma.

*Plazilci – Reptilia* (dr. Narcis Mršič, Staša Remžgar).

Raziskovali smo v Bosni, jugozahodni Srbiji in v Dalmaciji, zlasti vrste *Lacerta oxycephala*, *L. sicula campestris* in *L. muralis*. Glede na stopnjo diferenciacije smo obdelali vrsto *L. melisellensis*.

Zoocenotske raziskave smo izvedli na 4 poskusnih ploskvah na Paškem Kozjaku, raziskovali smo predvsem pajke in hrošče.

*Ekologija morskih bentoških alg* (dr. Ivka-Marija Munda).

Raziskave so bile usmerjene v ugotavljanje vsebnosti težkih kovin v algah severnega Jadrana, kjer so se pokazale razlike v akumulacijah kovin med različnimi vrstami alg, istimi vrstami na različnih rastiščih in sezonske variacije. Od opazovanih akumuliranih kovin (Mn, Zn, Co, Cd, Cu, Ni) so največje akumulacije in variacije pri Mn, kar je verjetno povezano z metaboličnimi procesi. Maksimum Mn je v avgustu. Opažene so podobnosti akumulacije Mn in Zn pri sorodnih vrstah alg. Akumulacija omenjenih kovin je bila nižja v materialu iz Rovinja kot tistem iz Pirana. Najvišja akumulacija toksičnih kovin

Cu in Pb je bila najdena v vzorcih sezonske vrste *Scytosiphon lomntaria*, visoko akumulacijsko sposobnost pa kažeju tudi alge rodu *Gelidiales*. Nadaljevali so se poskusi akumulacije Zn pod različnimi pogoji salinitete in temperature pri rodu *Fucus* in sledenje rastne intenzitete, fruktifikacije in spremembe v proteinskih komponentah pri vrstah *Cladophora glomerata*, *C. flexuosa*, *Ulva rigida* in *Enteromorpha profilera*. Ekstremni pogoji zavirajo rast z istočasnim stimuliranjem proteinske sinteze. V teku so analize aminokislinske sestave fertile delov streljk vrst *Fucus virsoides*, statistična analiza form *Fucus vesiculosus* in taksonomska obdelava obrasti alg na ploščah v okolici Pirana.

#### *Mentorsko delo*

J. Carnelutti je mentor magistrskega dela pri kustosu Hrvatskega prirodoslovnega muzeja v Zagrebu ter mentor in v komisiji za doktorsko disertacijo prof. P. Jakšiča (Pristina) na Biološki fakulteti v Novem Sadu. – B. Drovenik je mentor magistrskih del Branke Mihajlove in Branka Djurašina ter pri disertaciji Mare Tabakovc-Tosić iz Sarajeva. – E. Mayer je mentor B. Vreša (magisterij) in Olje Vasić (disertacija). – L. Marinček in M. Zupančič sta mentorja I. Dakskoblerju (magisterij), M. Zupančič A. Carniju (magisterij), J. Bole R. Slapniku (magisterij).

#### *Druge dejavnosti*

J. Carnelutti je član mednarodne komisije (SIEEC) za entomofavno Srednje Evrope s sedežem v Budimpešti za SFRJ. Sodeluje v evropskem projektu Fauna Noctuide Europe. – N. Mršič je bil sekretar v organizacijskem odboru II. kongresa biosistematikov v Gozd–Martuljku, 22.–26. 9. – M. Zupančič je podpredsednik Društva ekologov Slovenije; član organizacijskega odbora 2. kongresa biosistematikov Jugoslavije; predsednik izdajateljskega sveta *Scopolia*; predsednik znanstvenega sveta, glavni urednik in predsednik redakcijskega odbora *Vegetacijske karte Jugoslavije*; član Sveta za znanost SZDL; član odbora za izgradnjo Biološkega središča in Prirodoslovnega muzeja; od maja do decembra je bil v. d. predsednika poslovne skupnosti ZROS.

#### *Organizacija zborovanj, srečanj, ekskurzij*

Soorganizacija 2. kongresa biosistematikov Jugoslavije, Gozd–Martuljek 22.–26. 9. Organizacijski sestanek mednarodne delovne skupine za projekt »Ilirski florni elementi in ilirske florne province«, z ekskurzijo, Ljubljana – Kamniška Bistrica, 21.–22. 10.

Jesensko srečanje entomologov sosednjih dežel, Ljubljana, 21.–22. 10.

Soorganizacija simpozija *Rynchota Balkana*, Piran, 29.–31. 8.

#### *Sodelovanje z raziskovalnimi in drugimi organizacijami*

a) Sodelovanje drugih institucij pri našem programu:

– Analiza vegetacije in fitogeografije:

Istituto Botanico Università, Trieste;

Botanisches Institut, Hochschule für Bodenkultur, Wien;

Landschafts Museum, Klagenfurt;

Šumarski fakultet, Zagreb;

– Pedološke analize:

Katedra za tla in prehrano rastlin, Biotehniška fakulteta, Ljubljana;

– Analiza flore in lišajske flore:

VTOZD za biologijo Biotehniške fakultete, Ljubljana;

Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo, Ljubljana;

– Radiokarbonske analize:

Inštitut Rudjer Bošković, Zagreb.

b) Sodelovanje inštituta z drugimi inštitucijami:

Gozdno gospodarstvo Nazarje (vegetacijsko kartiranje in analiza vegetacije);

Elektroinštitut Milan Vidmar, Ljubljana (floristična, vegetacijska in zoocenotska raziskovanja Kuma in okolice);  
Pokrajinski muzej Koper;  
Oddelek za gozdarstvo BTF;  
Department of Quaternary Geology, Lund;

Biologisch-Archaeologisch Institut, Groningen;  
Geoinstitut, Beograd.

### *Obiski*

Inštitut je obiskalo več tujih in domačih znanstvenikov, predvsem za krajši čas zaradi izmenjave mnenj, materiala in udeležbe na sestankih raznih delovnih skupin.

### *Študijska potovanja, obiski tujih institucij*

J. Carnelutti: Prirodoslovni muzej, Dunaj, 18.–19. 2.

I. M. Munda: Bamfield Marine Station, Bamfield, Kanada, Botanical Institute, University of British Columbia, Vancouver, Kanada in ekskurzija na Vancouver Island, Kanada, 12.–29. 8.

### *Udeležba na kongresih in znanstvenih sestankih*

Posvetovanje o entomoloških in favnističnih raziskavah Hrvaške, Zagreb, 19. 1.: J. Carnelutti, B. Drovenik, N. Mršič.

Letno zborovanje avstrijskih entomologov, Dunaj, 18.–19. 2.: J. Carnelutti, B. Drovenik, P. Tonkli.

Več sestankov z Zavodom SRS za varstvo naravne in kulturne dediščine -Rdeča knjiga, Ljubljana, 1. 3., 16. 3., 18. 4., 25. 8.: J. Carnelutti, N. Mršič.

Skupščina hrvatskega entomološkega društva, Zagreb, 17. 3.: J. Carnelutti.

Sestanek odbora za favno Durmitorja, Zagreb, 1. 4.: J. Carnelutti.

Seja Projektnega sveta vegetacijske karte Jugoslavije, Beograd, 9.–10. 5.: E. Mayer, M. Zupančič.

Interdisciplinarno gozdno omizje, Kočevje, 20. 5.: M. Zupančič.

Letno srečanje entomologov sosednjih dežel, Bleiberg pri Beljaku, 24.–25. 6.: J. Carnelutti, B. Drovenik, P. Tonkli.

XIII. mednarodni simpozij o algah, Vancouver, Canada, 12.–18. 8.: I.–M. Munda.

Zborovanje Internationale Vereinigung für Vegetationskunde, Uppsala, 21.–27. 8.: M. Accetto.

Sestanek za ustanovitev evropske računalniške baze palinoloških podatkov (IGBP), Lund (Švedska), 24.–27. 8.: M. Culiberg.

Kongres Rynchota Balkana, Piran, Buje, 29. 8. in 31. 8.: J. Carnelutti.

Drugi kongres biosistematikov Jugoslavije, Gozd-Martuljek, 22.–26. 9.: E. Mayer, N. Mršič, B. Vreš, M. Zupančič, J. Carnelutti, P. Tonkli, D. Trpin, A. Seliškar.

Pragozdne raziskave, Kočevje, 4.–6. 10.: L. Marinček.

Zbor jugoslovanskega entomološkega društva v Ulcinju 8.–13. 10.: J. Carnelutti.

Jesensko srečanje entomologov sosednjih dežel, Ljubljana, 21.–22. 10.: J. Carnelutti, B. Drovenik, P. Tonkli.

Letno zborovanje entomologov Hessna, Frankfurt, 4.–5. 11.: B. Drovenik.

Letno zborovanje entomologov Koroške, Celovec, 18.–19. 11.: B. Drovenik.

Srečanje botanikov, Društvo biologov, Ljubljana, 18. 11.: M. Accetto, M. Culiberg, A. Čarni, I. Dakskobler, L. Marinček, I. M. Munda, A. Seliškar, A. Šercelj, D. Trpin, M. Zupančič.

Posvet Consotiuo per l'utilizzazione delle alghe, Trst, 15. 11. (tematika: polucija, zaščita Jadrana ter uporabnost alg): I.–M. Munda.

**Marko Accetto**

*Floristične novosti iz gozdov slovenske Čičarije in Vremščice*. Srečanje botanikov, Društvo biologov, Ljubljana, 18. 11.

**Jan Carnelutti**

*Prispevek k favni lepidopterov Hrvaške*. Posvetovanje o entomoloških in favnističnih raziskovanjih Hrvaške. Zagreb, 19. 1.

**Lojze Marinček**

*Submontane Buchenwalder Illyriens*. Universität für Bodenkultur, Wien, 5. 6.

**Narcis Mršić**

*Taksonomska in zoogeografska istraživanja faune gujavica (Lumbricidae) Jugoslavije*. II. kongres biosistematikov Jugoslavije, Gozd Martuljek, 22.–26. 9. (Soavtor J. Šapkar-  
rev).

*Visoki stepen endemizma jugoslavenske lumbricidne favne (Lumbricidae, Oligochaeta) Jugoslavije*. II kongres biosistematikov Jugoslavije, Gozd Martuljek, 22.–26. 9.

**Ivka–Marija Munda**

*Ovisnost alg od hidrogeografskih razmer vzdolž Islandske obale*. Mednarodni simpozij o algah, Vancouver, Kanada, 12.–18. 8.

*Vsebnost kovin v nekaterih bentoških algah severnega Jadrana*. Mednarodni simpozij o algah, Vancouver, Kanada, 12.–18. 8.

*Zonacija alg v svetovnih morjih in njihova uporabnost*. Srečanje botanikov, Društvo biologov, Ljubljana. 18. 11.

**Branko Vreš**

*Računalniška obdelava florističnih podatkov*. 2. kongres biosistematikov Jugoslavije, Gozd Martuljek, 22.–26. 9. (soavtorja P. Skoberne, A. Podobnik.)

BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCEV JE NA STRANEH 360–362.

**INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE**

---

Pripravljali smo knjigo o varstvu pred ionizirajočim sevanjem v Sloveniji. Pripravili smo predlog za spremembo zveznega *Pravilnika o pogojih za uporabo virov ionizirajočega sevanja v medicini* in ga poslali Izvršnemu svetu SR Slovenije. Izdelali smo vrsto mnenj za skupino delegatov vseh zborov Skupščine SR Slovenije, ki pripravlja poročilo o vplivih izkoriščanja rudnika urana Žirovski vrh. To delo se še nadaljuje.

V zvezi z uvajanjem šestletnega študija medicine smo priredili pogovor z uvodnim predavanjem prof. dr. J. Sketlja »*IZobraževanje zdravnikov: prehod od študija do samostojnega opravljanja poklica*«. O teh vprašanih smo pripravili stališča, ki jih je sprejel tudi Razred za medicinske vede SAZU, in jih kot skupno priporočilo poslali na ustrezne naslove.

Sodelovali smo pri razvijanju Avdiovizualnega laboratorija, še posebej pri izvedbi posvetovanja »*Avdiovizualna dokumentacija in komentar*«.

Inštitut je doslej gostoval v tesnih prostorih Razreda za medicinske vede SAZU. Oktobra smo se vselili v namensko prenovljen prostor na Patofiziološkem inštitutu Medicinske fakultete. To nam je omogočilo, da smo začeli urejati enotno podatkovno zbirko za interdisciplinarno področje varstva pred ionizirajočim sevanjem.

### *Posnete videografske enote*

Za inštitute ZRC SAZU:

Inštitut za arheologijo: Ilinden v vasi Dejlovce v Makedoniji (31. 7.–4. 8.);

Biološki inštitut Jovana Hadžija: Metulji in jamski hrošči (3. 3. in 7. 3.);

Inštitut za slovensko narodopisje: Istra – 3 enote (8.–10. 3., 26. 7.); Ljudska pesnica v Mošnjah (11. 5.); Pevka Rozalija Ofič na Framu (19. 10.); Kovač Ošlak v Skomarjih (3. 11.);

Inštitut za slovensko izseljenstvo: Izseljenski piknik v Dolenjskih toplicah (2. 7.); Razgovor z Jožetom Smoletom (19. 7.).

Za zunanje naročnike:

Za Triglavski narodni park je bilo posnetih 640 minut video dokumentacije v Trenti. Snemanje je potekalo od pomladi do jeseni (13 snemalnih dni), s sodelovanjem zunanjih sodelavcev. Iz posnetega gradiva je bil zmontiran dokumentarni video film Dolina Trente (Val Trenta-immagini, 25 minut), predstavljen v Sondriu (Italija) na mednarodnem festivalu filmov o parkih (7.–10. 11.). Iz obstoječega gradiva bomo izdelali še nekaj video filmov za Triglavski narodni park.

Za Slovenski etnografski muzej je bil posnet delovni dan ovčarja v Slovenski vasi na Pivki (13. 9.) in izdelan video film Ovčarji prihajajo, prikazan na otvoritvah etnografske razstave v Postojni (3. 11.) in v Ljubljani (13. 12.).

Za zbirko video dokumentacije:

Trikraljevske koledovanje v Selih pri Šentjerneju (5. 1.);

Kurentovanje v Ptuj (5. 2.);

Praznik sv. Antona v Mačah (22. 1.);

Milko Bambič, razgovor (5. 4.);

Milko Matičetov, razgovor (19. 5.);

Pripovedovalke na Otlici (14. 6.).

V celoti se je zbirka video dokumentacije povečala za 26 enot in ima zdaj 201 enoto. Iz pridobljenega gradiva je bilo izdelanih 9 video filmov, ki so pripravljene za javno predvajanje. (Prim. Videografija na str. 000)

V letu 1989 se je Avdiovizualnemu laboratoriju priključil fotografski laboratorij. Izdelal je 8600 fotografij različnih formatov. Posnetih je bilo 136 filmov v leica formatu in 30 filmov formata 6 x 6 cm, kar je približno 5100 posnetkov. Največ dela je fotolaboratorij opravil za Paleontološki inštitut Ivana Rakovca, za Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta, za Inštitut za arheologijo in za Geografski inštitut Antona Melika. V primerjavi s prejšnjimi leti se je zmanjšalo število izdelanih fotografij, povečalo pa se je število posnetkov. Potrebna je boljše tehnična oprema.

### *Znanstveno posvetovanje*

Avdiovizualni laboratorij je organiziral posvetovanje VIZUALNA DOKUMENTACIJA IN KOMENTAR, ki je bilo 4.–5. 10. v dvorani SAZU v Ljubljani. Udeležilo se ga je 23 referentov iz Beograda, Celovca, Ljubljane, Sarajeva, Trsta in Zagreba. Referatom je sledila diskusija in predvajanje video dokumentacije. O posvetovanju so poročali: Radio Glas Ljubljane, Val 202, Delo (4. 10.) in Primorski dnevnik (29. 10.). V pripravi je zbornik izbranih referatov in avtorizirane diskusije.

### *Udeležba na znanstvenih posvetovanjih*

Trasformazioni del territorio e salvaguardia dell' ambiente, Tavola rotonda, Aquileia, 3. 2.: N. Križnar.

Mostra internazionale dei documentari sui parchi, Sondrio, 7.–10.: N. Križnar.

Etnologija in domoznanstvo, Ljubljana, 21. 11.: N. Križnar.

## PREDAVANJA, REFERATI

### **Nasko Križnar**

*Slovenska ljudska kultura na video kasetah.* Predavanje. Jesenice ZKO, 1. 2.

*Filmski zapisi Božidarja Jakca.* Javna predstavitev istoimenske knjige Ivana Nemaniča. Novo mesto, 11. 9.

*Predpostavke vizualnih raziskav v etnologiji.* Referat na posvetovanju Vizualna dokumentacija in komentar, Ljubljana, 4. 10.

*Etnološka problematika zahodnih Slovencev.* Predavanje na slovenski gimnaziji v Gorici, 17. 10.

BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCA JE NA STRANI 362.

# BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCEV ZA LETO 1989

Kratice za oznake bibliografskih enot:

- B* = bibliografija (bibliography)  
*Čp* = članek, poljudnoznanstveni (article, popular)  
*Čs* = članek, strokovni (article, professional)  
*Čz* = članek, znanstveni (article, scientific)
- E* = elaborat (mimeo copy)
- Kb* = knjiga, bibliografska (volume, bibliographic)  
*Kb-u* = ureditev bibliografske knjige (editor of a bibliographic volume)  
*Kp* = knjiga, poljudnoznanstvena (volume, popular)  
*Kp-u* = ureditev poljudnoznanstvene knjige (editor of a popular volume)
- Ks* = knjiga, strokovna (volume, professional)  
*Ks-u* = ureditev strokovne knjige (editor of a professional volume)  
*Kz* = knjiga, znanstvena (volume, scientific)  
*Kz-u* = ureditev znanstvene knjige (editor of a scientific volume)
- O* = ocena (review)  
*P* = poročilo (report)  
*R* = Razprava (treatise, dissertation)

Redkejšje, specifične zvrsti, npr. intervju, nekrolog, polemika, so označene neokrajšano.



**Franciška Benedik**

*Fonološki opis govora Bukov vrh.* – Zbornik razprav iz slovanskega jezikoslovja, 1989, str. 31–44. R *Slovanski lingvistični atlas.* – Slavistična revija, 37, 1989 = Riglerjev zbornik, str. 263–271. P

**Metka Furlan**

*O slovanskem \*sēlbin hetitskem šeli – slovansko-hetitski izoleksi?* – Slavistična revija, 37, 1989 = Riglerjev zbornik, str. 143–149. R

**Alenka Gložančev**

*Izvirne izpeljanke v imenih slovenskih delovnih organizacij.* – Gospodarski vestnik 13. 10. 1989, str. 20. Čs

*Izvirne zloženke v imenih delovnih organizacij.* – Gospodarski vestnik 24. 11. 1989, str. 29. Čs

*Krstni listi slovenskih podjetij. Enobesedna imena slovenskih delovnih organizacij.* – Nedeljski dnevnik 12. 2. 1989, str. 33; 19. 2. 1989, str. 33; 26. 2. 1989, str. 31; 5. 3. 1989, str. 37; 12. 3. 1989, str. 35; 19. 3. 1989, str. 35; 26. 3. 1989, str. 35; 2. 4. 1989, str. 37; 9. 4. 1989, str. 33. 9 Čs

**Milena Hajnšek-Holz**

*Angleško-slovenski slikovni slovar.* 2. izdaja. – Oxford–Ljubljana, Duden–Cankarjeva založba. 1989, 862 str. (Uredništvo.) Ks-u

*Narečne prvine v Slovarju slovenskega knjižnega jezika.* – Zbornik razprav iz slovanskega jezikoslovja, 1989, str. 79–100. R

**Sonja Horvat**

*Atlas linguarum Europae (ALE). Cartes. Vol. I, 3. zv.* – Assen [etc.], Van Gorcum 1988 [izšlo 1989]. (Sodelavka.) Kz

*Atlas Linguarum Europae (ALE). Commentaires. Vol. I, 3. zv.* – Assen [etc.], Van Gorcum 1988 [izšlo 1989]. (Sodelavka.) Kz

*Preglas nenaglašenega izglasnega a za mehкими soglasniki.* – Zbornik razprav iz slovanskega jezikoslovja, 1989, str. 101–109. R

*Jože Gregorič in njegov Slovar kostelskega govora.* – Jezik in slovstvo, 34, 1988/89, str. 73–76. Čz

*Zanimiva narečna terminologija.* – Traditiones, 19, 1989, str. 184–188. Čz

**Franc Jakopin**

Glej str. 117.

**Janez Keber**

*Golob – preneseni, frazeološki in simbolični pomeni.* – Koledar Družbe sv. Mohorja (Celovec) 1990, str. 47–49. Čs

*Dati komu košarico, dobiti košarico.* – Mohorjev koledar 1990, str. 80–83. Čs

**Majda Merše**

*Besedotvorni pomeni iz samostalniških glagolov v Dalmatinovi Bibliji.* – Slavistična revija, 36, 1988 [izšlo 1989] str. 375–397. R

*Izpridevniški glagoli v Dalmatinovi Bibliji.* – Slavistična revija, 37, 1989 = Riglerjev zbornik, str. 189–200. R

*Raba izsamostalniških glagolov in nadomestnih besednih zvez v Dalmatinovi Bibliji.* – Zbornik razprav iz slovanskega jezikoslovja, 1989, str. 149–160. R

**Vladimir Nartnik**

*Problemi določanja tonemskih naglasov v Slovarju slovenskega knjižnega jezika.* – Deseta konferencija mednarodne komisije za fonetiku i fonologiju slovenskih jezika

- (Sarajevo) 1989, str. 77–81. (Posebna izdanja ANU BiH, knj. 88, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 22.) R
- Smisel napisa v prvem sonetu po Sonetnem vencu.* – Dialogi, 25, 1989, št. 7/8/9, str. 69–71. R
- Še nekaj o zvezdnih imenih med Slovenci.* – Zbornik razprav iz slovanskega jezikoslovja, 1989, str. 191–202. R
- Začetna motivika ustnega slovstva.* – Slava, 3, 1988/89, str. 70–83. Čz
- Ivan Cankar med Solovjovom in Orwellom.* – Dialogi, 25, 1989, t. št. 3/4, str. 81–84. Čs
- Od ribe Faronike do Tomaževe Indije.* – Dialogi, 25, 1989, št. 7/8/9, str. 72–77. Čs
- K izvoru koroških letečih procesij.* – Koledar Družbe sv. Mohorja (Celovec) 1990, str. 64–70. Čs
- Herman s Koroškega – Slovenec.* Koledar Družbe sv. Mohorja (Celovec) 1990, str. 77–82. Čs
- Šest ljudskih legend ob eni romanci.* – Slava, 3, 1988/89, str. 59–69. Čs
- Predjezikovne in jezikovne prvine vednosti v duhovni prazgodovini.* – Slava, 3, 1988/89, str. 111–120. Čs

#### **France Novak**

- Jezikovne težave pri pisanju zapisnika.* – Gospodarski vestnik, 27. 1. 1989, str. 13. Čs
- Pevčevi soneti.* – Delo, 16. 3. 1989, str. 15. (Književni listi.) Čp
- Fran Ramovš.* – Mohorjev koledar 1990, str. 127–128. Čp

#### **Irena Orel–Pogačnik**

- Slovarsko delo Gregorja Vorenca.* – Obdobje baroka v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi, 1989, str. 291–302. (Obdobja, 9.) R

#### **Marko Snoj**

- Sledi praslovanskega predloga \*sъ »podoben, enak, približen« v slovenščini.* – Slavistična revija, 37, 1989 = Riglerjev zbornik, str. 151–158. R
- Ne shërbim të kontakteve e të njohurive Përshtypje të disa pjesëmarrësve.* – Rilindja (Prishtinë) 2. 9. 1989, str. 9. (Soavtor.) Čp

#### **Peter Weiss**

- Frischauf gre tokrat na Menino.* – Savinjske novice, 1988, št. 12, str. 8; 1989, št. 1, str. 8. (Uvod, prevod, opombe.) Čs
- Znamenitosti Solčave Janeza Janca.* – Savinjske novice, 1989, št. 3, str. 8; št. 4, str. 8; št. 5, str. 8; št. 6, str. 8; št. 7, str. 8. (Uvod, prevod, opombe.) Čs
- Solčavske planine Franza Ilwolfa.* – Savinjske novice, 1989, št. 8, str. 8; št. 9, str. 8. (Uvod, prevod, opombe.) Čs
- Ungerjevo potovanje v naše kraje poleti 1836.* – Savinjske novice, 1989, št. 10, str. 8; št. 11, str. 12. (Uvod, prevod, opombe.) Čs
- Od zadnji slovar slovenščine Elfriede Mader.* – Slava, 3, 1988/89, str. 186–197. Čs
- Kako obrniti denar?* – Banka in mi, 1989, št. 3/4, str. 12. Čp
- Reorganizacija JLA.* – Delo, 28. 1. 1989, str. 16. Čp
- Vinogradi v naši dolini še enkrat.* – Savinjske novice, 1989, št. 4, str. 7. Čp
- Savinjskim novicam še mnoga leta dobro zdravje!* – Savinjske novice, 1989, št. 11, str. 7. Čp
- Frischaufov planinski vodnik po Savinjsko-Kamniških Alpah.* – Savinjske novice, 1989, št. 2, str. 8. P
- Izšlo Denarništvo v Celju Aleksandra Videčnika.* – Savinjske novice, 1989, št. 3, str. 7. P

### **INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO**

#### **Mitja Brodar**

- Revizija neveljske paleolitske postaje.* – Arheološki vestnik, 39/40, 1989, str. 95–110. Čz
- Gisela Freund: Das Paläolithikum der Oberneder-Höhle (Landkreis Kelheim/Donau). Quartär-Bibliothek 5, Bonn 1987.* – Arheološki vestnik, 39/40, 1989, str. 641–643. O

## **Slavko Ciglenečki**

*Mihovo.* – Varstvo spomenikov, 31, 1989, str. 251. Čs

## **Janez Dirjec**

*Fosfati in tanatomasa v sedimentih iz jame Divje babe I.* – Acta carsologica, 17, 1988, str. 107–127. (Soavtorja: Ivan Turk in Andrej Kranjc.) Čz

*Paleolitsko najdišče Divje babe I v dolini Idrijce.* – Ljubljana, Zavod SR Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine. 1989, 73 str., 30 slik + Summary. (Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, zbirka vodnikov, 170; soavtorja Ivan Turk in Metka Culiberg.) Kp

*Divje babe I – novo paleolitsko najdišče in skupinsko grobišče jamskega medveda.* – Arheološki vestnik, 39/40, 1989, str. 13–60. (Soavtorja: Ivan Turk in Metka Culiberg.) Čz

*Divje babe I – poskus uporabe statistične analize množičnih živalskih ostankov v paleolitski arheologiji I.* – Arheološki vestnik, 39/40, 1989, str. 61–94. (Soavtor: Ivan Turk.) Čz

*Stratigrafija of Divje babe I.* – Razprave SAZU IV. razred, 30, 1989, str. 161–207. (Soavtorji: Ivan Turk, Dragica Strmole, Andrej Kranjc in Jože Čar.) Čz

*Liboje, Apnarjeva jama; Reka, Divje babe I; Stara Fužina, Jama za skalami; Babna gorica, Pod Hribom; Dol, Podkrajnikova zijalka; Sežana, Jama v Partu pri ogradi; Torka, Zgornji Póvden; Trnov hrib, Brdo.* – Varstvo spomenikov, 31, 1989, str. 201–202 (Soavtorji Ivan Turk in Alojz Šercelj); 202 (soavtor: Ivan Turk); 202–203 (soavtorja: Ivan Turk in Alojz Šercelj); 218 (soavtor: Ivan Turk); 219 (soavtorja: Alojz Šercelj in V. Saksida); 219 (soavtorja: Ivan Turk in Alojz Šercelj.) 8 Čs

## **Janez Dular**

*Gradec pri Mirni.* – Varstvo spomenikov, 31, 1989, str. 205–206. Čs

## **France Leben**

*Novoodkrite prazgodovinske plasti v jamah na Krasu.* – Poročilo o raziskovanju paleolita, neolita in eneolita v Sloveniji, 16, 1988, str. 65–76. Čz

*Novoodkrite prazgodovinske plasti v jamah na Krasu.* – Arheološka istraživanja u Istri i Hrvatskom primorju (Rijeka) 1989, str. 21–32. (Izdanja Hrvatskog arheološkog društva 11/2.) Čz

*Siti di interesse archeologiche nella valle del Timavo superiore (Reka) e sulla soglia di Divaccia (Divaški prag).* – Il Timavo, immagini, storia, ecologia di un fiume carsico (Trieste) 1989, str. 321–351. Čs

## **Andrej Pleterski**

*Metoda povezave retrogradne analize katastra s pisanimi in arheološkimi viri (Primer Blejskega kota).* – Zgodovinski časopis, 43, 1989, str. 157–182. Čz

*Njiva na Špiku.* – Varstvo spomenikov, 31, 1989, str. 256, 258. Čs

*Milan Sagadin: Kranj – križišče Iskra.* – Arheološki vestnik, 39/40, 1989, str. 645–647. O

*Die transalpinen Verbindungen der Bayern, Alemannen und Franken bis zum 10. Jahrhundert.* – Arheološki vestnik, 39/40, 1989, str. 647. O

*Aschheim im frühen Mittelalter.* – Arheološki vestnik, 39/40, 1989, str. 648–649. O

*Branko Marušić: Starohrvatska nekropola u Žminju.* – Arheološki vestnik, 39/40, 1989, str. 649. O

## **Ivan Turk**

*Paleolitsko najdišče Divje babe I v dolini Idrijce.* – Ljubljana, Zavod SR Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine 1989, 73 str., 30 slik + Summary. (Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, zbirka vodnikov, 170; soavtorja Metka Culiberg in Janez Dirjec.) Kp

*Divje babe I – novo paleolitsko najdišče in skupinsko grobišče jamskega medveda.* – Arheološki vestnik, 39/40, 1989, str. 13–60. (Soavtorja: Janez Dirjec, Metka Culiberg.) Čz

- Divje babe I – poskus uporabe statistične analize množičnih živalskih ostankov v paleolitski arheologiji. I.* – Arheološki vestnik, 39/40, 1989, str. 61–94. (Soavtor: Janez Dirjec.) Čz
- Prva najdba Panthera pardus (Linne) in nove najdbe vrste Gulo gulo Linné v Sloveniji.* – Razprave SAZU IV. razred, 30, 1989, str. 129–160. (Soavtor: Jernej Pavšič.) Čz
- Stratigraphy of Divje babe I.* – Razprave SAZU IV. razred, 30, 1989, str. 161–207. (Soavtorji: Janez Dirjec, Dragica Strmole, Andrej Kranjc, Jože Čar.) Čz
- Razmišljanja o bližnjih srečanjih med neandertalcem in jamskim medvedom v Divjih babah (2. del).* – Idrijski razgledi, 33, 1989, str. 57–63. Čp
- Liboje, Apnarjeva jama; Reka, Divje babe I; Stara Fužina, Jama za skalami; Babna gorica, Pod Hribom; Dol, Podkrajnikova zijalka; Torka, Zgornji Póvden; Trnov hrib, Brdo.* – Varstvo spomenikov, 31, 1989, str. 201–202 (soavtorja: Janez Dirjec, Alojz Šercelj); 202 (soavtor: Janez Dirjec); 202–203 (soavtorja: Janez Dirjec, Alojz Šercelj); 218 (soavtor: Janez Dirjec); 219 (soavtorja: Janez Dirjec, Alojz Šercelj); 219–220 (soavtor: Janez Dirjec). 7Čs

## ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

### Stane Granda

- Prepir o nacionalni in državnopravni pripadnosti Istre v revolucionarnem letu 1848/49.* – Kronika, 37, 1989, str. 66–75. Čz
- Slovenska duhovščina in tehnični ter gospodarski napredek.* – Vloga cerkve v slovenskem kulturnem razvoju 19. stoletja, 1989, str. 189–196. Čz
- Marija Verbič – petinsedemdesetletnica.* – Zgodovinski časopis 43, 1989, str. 119–120. Čz
- Frankfurtske volitve v novomeškem volilnem okraju.* – Zgodovinski časopis, 43, 1989, str. 221–230. Čz
- Füster Anton; Gombač Boris; Gorup Jožef pl. Slavinski; Gozdna veleposest.* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. 4 Čs
- Visoki življenski jubilej Draga Mušiča.* – Kronika, 37, 1989, str. 321–322. Čs
- Odkritje spominske plošče akad. prof. dr. Franu Zwitteru 22. aprila 1989 na njegovi rojstni hiši v Beli cerkvi.* – Zgodovinski časopis, 43, 1989, str. 441. P
- Mednarodni kulturnozgodovinski simpozij Modinci, Modinci 3.–7. julij 1989.* – Zgodovinski časopis, 43, 1989, str. 446–447. P

### Eva Holz

- Jugoslawien.* – Moderne Stadtgeschichtsforschung in Europa, USA und Japan. Ein Handbuch. (Stuttgart etc.) 1989, zv. 78, str. 379–390. Izšlo tudi v angleškem jeziku *Yugoslavia.* – Modern Urban History Research in Europe, USA and Japan. A Handbook (Oxford etc.) 1989, str. 551–562. B
- Istrske zdrahe ob koncu 18. stoletja.* – Kronika, 37, 1989, str. 52–58. R
- Zgodovina družine Luckmann. Prevod in priprava za objavo.* – Kronika, 37, 1989, str. 290–301. R
- Ceste v drugi polovici 18. stoletja.* – Slovenci v letu 1789, 1989, str. 71–76. (Soavtor Vinko Rajšp; razstavni katalog, Narodni muzej Ljubljana.) R
- Elastik.* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. Č
- Kako so živeli v avstrijskem delu Istre ob koncu 18. stoletja.* – Jadranski koledar 1990 (Trst) str. 109–112. Čs
- Maja Žvanut, Knjige iz 16. stoletja v knjižnici Narodnega muzeja. Situla, 27, Ljubljana 1988.* – Kronika, 37, 1989, str. 333–334. O
- Handbücher und Karten zur Verwaltung in der Ländern Kärnten, Krain, Küstenland und Steiermark bis zum Jahre 1918.* – Zgodovinski časopis, 43, 1989, str. 298–299. O

### Branko Marušič

- Zgodovina in zgodovinska veda ob slovenski zahodni meji v letu 1988.* – Kronika, 37, 1989, str. 139–142. Čz

- La rivolta dei contadini goriziani (il »Tumulto dei Tolminotti«) nella storiografia italiana.* – Studi Goriziani (Gorizia) 69, 1989, str. 57–68. Čz
- Italijanska okupacija Posočja (1915–1917).* – Zgodovinski časopis, 43, 1989, str. 231–240. Čz
- Gabršček Andrej; Franko Alojzij; Glas; Godina Josip; Gorica; Goriška straža; Goriška tiskarna; Goriški letnik; Goriški muzej; Gradnik Ivan; Gregorčič Anton; Gregorin Gustav; Gumin – Gemona del Friuli; Goriška.* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989, 14 Čs
- Jugoslovanska historiografija (1945–1988) o Julijski krajini (1918–1941).* – Jadranski koledar 1990, str. 97–100. Čs
- Socialne in politične razmere na Goriškem = L'ambiente sociale e politico del goriziano.* – Lojze Bratuž: Po 50 letih = 50 anni dopo (Gorizia) 1989, str. 17–33. Čs
- Tone Majnik, tigrovec in partizanski borec.* – Primorska srečanja, 1989, št. 89/90, str. 56–58. Čs
- Prispevki za zgodovinski pregled slovenske prisotnosti na Goriškem.* – Primorska srečanja, 1989, št. 98, str. 533–536. Čs
- Sulič Ivan; Svetina Ivo Vladimir; Svoljšak Drago; Šavli Oskar; Šenk Vladimir; Šepič Dragovan; Šercer Ljubo; Šimac Rudi; Šinigoj Dušan; Šiškovič Raul; Školč Jože; Širok Štefan; Šorli Ivan; Šramel Bogo; Štajer Božo; Štakul Aleks; Štrukelj Inka; Štrukelj Jožef; Štrukelj Jožko; Štrukelj Marjan; Šuc Anton; Šušmelj Jože; Tavčar Franc; Tavčar Jakob; Tavčar Marjan; Ternovec Matej.* – Primorski slovenski biografski leksikon (Gorica) zv. 15, 1989, 26 Čs

#### **Darja Mihelič**

- Seznam oblik krajevnih imen v srednjeveških virih [h knjigi] Blaznik Pavle: Historična topografija slovenske Štajerske in jugoslovanskega dela Koroške do leta 1500.* – Maribor, Založba Obzorja, 1989, 220 str. (Historična topografija Slovenije, 3/2). Kz
- K osvetlitvi nekaterih votlih mer srednjeveškega Pirana.* – Kronika, 37, 1989, str. 22–26. R
- Egger, nem. podjetniška rodbina; Funt; Grafenauer Franc.* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989, 3 Čs
- Lonec medu za medveda (ali apel primorski javnosti, naj se končno zamisli nad usodo svoje kulturne dediščine).* – Primorske novice 3. X. 1989, str. 9. Čp
- J. Lučić, Spisi dubrovačke kancelarije III; Zapisi notara Tomazina de Savere 1284–1286, Diversa cancellariae II (1284–1286); Zapisi notara Aca de Titulo 1295–1297, Diversa cancellariae III (1295–1297). Monumenta historica Ragusina, 3 Zagreb 1988, 394 str.* – Kronika, 37, 1989, str. 331–332. O
- Žena v gospodarstvu od 13. do 18. stoletja, Prato, 3. do 15. aprila 1989.* – Zgodovinski časopis, 43, 1989, str. 278–280. P
- Mednarodno posvetovanje »Il codice Diplomatico Istriano e le fonti per la storia di Trieste e dell'Istria dalla divulgazione a stampa alla banca dati«, Rovinj, 9. maj 1989.* – Zgodovinski časopis, 43, 1989, str. 280–281. P
- Posvetovanje »Metode in problemi proučevanja vskeganega življenja v času baroka«, St. Pölten, 10.–13. julij.* – Zgodovinski časopis, 43, 1989, str. 445–446. P

#### **Božo Otorepec**

- Il sigillo di Gorizia e trecentesco.* – Iniziativa Isontina (Gorizia) 31, 1989, str. 56–59. Čz
- Erazem Jamski; Fevdna knjiga; Frankopani; Gallenberg, rodbina; Genealogija; Gotica (soavtor: Anton Janko); Grb; Gregorjanski koledar.* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989, 8 Čs
- Dr. Sergej Vilfan – sedemdesetletnik.* – Kronika, 37, 1989, str. 323. Čs

#### **Vinko Rajšp**

- Dunajski dnevnik o slovenski politiki v letih 1870 in 1871.* – Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino, 1989, 354 str. *Doktorska disertacija*
- Ceste v drugi polovici 18. stoletja.* – Slovenci v letu 1789, 1989, str. 71–76. (Soavtorica Eva Holz; razstavn katalog, Narodni muzej, Ljubljana.) R

- Gollmayr Andrej; Gollmayr Jurij; Golmajer Urban.* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. 3 Čs
- Zgodovina Cerkev 1. Od začetkov do Gregorja Velikega. Ljubljana 1988.* – Kronika, 37, 1989, str. 329–330. O
- Geschichte und ihre Quellen. Festschrift für Friedrich Hausmann zum 70. Geburtstag. Graz 1987, 686 strani.* – Zgodovinski časopis, 43, 1989, str. 293–294. O
- Simpozij o čarovniških procesih v srednji in vzhodni Evropi, Budimpešta 6.–9. september 1988.* – Zgodovinski časopis, 43, 1989, str. 275–277. P

### Janez Šumrada

- Stari statuti Kopra, Izole in Pirana.* – Antichi statuti di Capodistria, Isola e Pirano (Koper) 1988, str. 69–70, 83–84, 97–94, 115–116, 129–130, 133–140. Čz
- Po sledovih prijateljstva = Traces d'amitie. (Zgodovinski oris.)* – Ljubljana, Cankarjeva založba & Francoski kulturni center »Charles Nodier«. 54 str. Kz
- The Times Atlas svetovne zgodovine. Dopolnjena izdaja za Jugoslavijo.* – Ljubljana, Cankarjeva založba & Državna založba. 1989, str. 4–295, 316–379. (Soprevajalka Tatjana Petek–Šumrada). Kz-prevod
- James C. Davis: Vzpon z dna.* – Ljubljana, Slovenska matica. 1989, 200 str. (Prevod in spremno besedilo.) Ks

### Sergij Vilfan

- Die ethnische Struktur der Krainer Hauptstadt in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts.* – Bericht über den 17. österreichischen Historikertag (Wien) 1989, str. 77–80. Čz

## UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

### Emilijan Cevc

- J. W. Valvasor kot mentor slikarjev = J. W. Valvasor as mentor of painters.* – Janez Vajkard Valvasor Slovincem in Evropi = Johann Weichard Valvasor to the Slovenes and to Europe, 1989, str. 169–229. (Razstavniki katalog; Narodna Galerija, Ljubljana.) R
- Epitaf (soavtor: Kajetan Gantar); Flis Janez; Furlanija (Umetnostni spomeniki); Furlanski slikarji (soavtorica: Andreja Žigon); Gabrska Gora (Umetnostni spomeniki); Gaiger a Gaigerfeld Hans Georg; Glavar Peter Pavel (soavtor: Stane Mihelič); Godešič (Umetnostni spomeniki); Gorenja Mersa (Umetnostni spomeniki); Gotika; Govče (Umetnostni spomeniki); Gradišče pri Lukovici (Umetnostni spomeniki); Greben (Umetnostni spomeniki); Gregorič Jože; Greischer Matija; Gumin–Gemona del Friuli (Umetnostni spomeniki).* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. 16 Čs
- Umetnostnozgodovinski izlet na Planico.* – Loški razgledi, 36, 1989, str. 115–117. Čs

### Ana Lavrič

- Podoba Kopra v vizitacijskem poročilu veronskega škofa Agostina Valiera = Capodistria nella relazione sulla visita apostolica del vescovo di Verona Agostino Valier.* – Koper med Rimom in Benetkami = Capodistria tra Roma e Venezia, 1989, str. 65–72. R

### Damjan Prelovšek

- The life and work of Jože Plečnik.* – Jože Plečnik. Architect: 1872–1957 (Cambridge, Mass. etc.) 1989, str. 26–81. Čz
- Note sulla costruzione del lungofiume. Dalla sistemazione austriaca agli interventi di Plečnik.* – Lotus international (Milano) 1989, št. 3, str. 15–33. Čz
- Fabiani Maks; Goričane (Umetnostni spomeniki); Gradec (soavtorja: Sergej Vrišer, Sonja Žitko–Durjava.)* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. 3 Čs
- Humanistische Stadtvision. Jože Plečnik (1872–1957).* – Grazer Sinfonie (Graz) 1989, št. 3, str. 52–53. Čs

*Staro ljubljansko pokopališče in njegova usoda.* – Navje, 1989, [5 str. Razstavni katalog.]

Čs

*Arhitekt Jože Plečnik in reka Ljubljanica.* – Nova revija, 8, 1989, št. 83/84, str. 476–479. Čs

*Le Corbusier in Plečnik.* – Nova revija, 8, 1989, št. 83/84, str. 480–488. Čs

*Kulturni arhitekturni jezik.* – Delo 14. IV. 1989. Čp

*Beneška mesta in Avstrija.* – Dnevnik 18. VII. 1989. Čp

### **Blaž Resman**

*Enciklopedija Slovenije. 3. knjiga.* – Ljubljana, Mladinska knjiga. 1989, XV + 416 str.

(Urednik za likovno umetnost). Ks-u

*Gornji Grad (Umetnostni spomeniki).* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. Čs

*Štefan iz Gorice.* – Primorski slovenski biografski leksikon, zv. 15, 1989. Čs

### **Borut Uršič**

*Testimonianze d'arte nella valle del Timavo superiore (Reka).* – Il Timavo (Trst) 1989, str. 179–207. (Soavtorica Mojca Uršič.) Čz

*Goče (Umetnostni spomeniki); Golo Brdo (Umetnostni spomeniki); Gorica (Umetnostni spomeniki).* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. 3 Čs

*Šarf Luka, Tavano Sergio, Tavčar Jurij.* – Primorski slovenski biografski leksikon, zv. 15, 1989. 3 Čs

## **MUZIKOLOŠKI INŠTITUT**

### **Tomaž Faganel**

*Pozabljeni avtor cerkvene pesmi.* – Cerkveni glasbenik, 82, 1989, št. 1/3, str. 8–9. Čs

*Fürst Jože; Glasbena mladina Slovenije.* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. 2 Čs

*Kje je moj mili dom.* – Lipov list, 12, 1989, str. 330. Čs

*Koncert APZ F. Prešeren 4. III. 1989.* – [Koncertni list] Kranj. [2 str.] Čs

*Koncert APZ F. Prešeren 11. III. 1989.* – [Koncertni list] Ljubljana, Cankarjev dom. [2 str.] Čs

*Sakralni koncert 24. XII. 1989.* – [Koncertni list] Ljubljana, Cankarjev dom. [2 str.] Čs

*Koncert komornega orkestra Slovenicum 3. XII. 1989.* – [Koncertni list] Ptuj. [2 str.] Čs

*Dve glasbeni obletnici – 150 let od rojstva Frana Gerbiča, 100 let od rojstva Mirka Poliča.* – Mohorjevo koledar 1990, str. 116–118. Čp

*Kompozicijski stavek v mašnem opusu Janeza Krstnika Dolarja.* – Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za muzikologijo. 1989. 66 str. *Magistrsko delo tr.*

### **Ivan Klemenčič**

*Marij Kogoj: V kraljestvu palčkov. Glasba k pravljici igrici Josipa Ribičiča za otroški zbor (ali glas) in klavir ter flavto. Revidiral Jakob Jež, uvod in revizijsko poročilo*

*Ivan Klemenčič.* – Ljubljana, Zveza kulturnih organizacij Slovenije. 1989, 44 str. (Izbrana dela slovenskih skladateljev, 32.) Ks

*Variacija kot skladateljsko načelo Franca Pollinija.* – Muzikološki zbornik, 25, 1989, 41–53. R

*Ekspressionizem; Fonoteka; Glasbena kritika in publicistika; Glasbeno založništvo.* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. 4 Čs

*Glasbeni zemljevid Evrope na prehodu iz srede 18. stoletja.* – Mozart – kdo je to, 1989, str. 18–21. Čs

*Dragotin Cvetko: Fragment glasbene moderne (Iz pisem Slavku Ostercu).* – Naši razgledi, 38, 1989, št. 24, str. 104. O

*Odličen prispevek o Gojmiru Kreku.* – Naši zbori, 40, 1988, [izšlo 1989] št. 5, str. 116–117. O

*Kogojev zborovski opus.* – Naši zbori, 41, 1989, št. 1/2, str. 15–16. O

*Dragotin Cvetko: Fragment glasbene moderne (Iz pisem Slavku Ostercu).* – Zvuk (Zagreb) 1, 1989, št. 1, str. 86–87. O

*Marij Kogoj: Zbori.* – Zvuk (Zagreb) 1, 1989, št. 1, str. 91–92. O



### **Danilo Pokorn**

- Iacobus Gallus: Opus musicum. IV/1: Harmoniae octo vocum. Transkripcija in revizija Edo Škulj.* – Ljubljana, SAZU, 1989, XXI + 302 str. (Monumenta artis musicae Sloveniae, 14; sourednik). Kz-u
- Edo Škulj: Orgle v ljubljanski stolnici.* – Ljubljana, ZRC SAZU, 1989, 130 str. (Urednik). Kz-u
- Glasbena zbirka opatijske cerkve sv. Danijela v Celju.* – Muzikološki zbornik, 25, 1989, str. 107–120. R
- Obraz iz glasbenega baroka na Slovenskem: Izak Poš.* – Obdobje baroka v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi, 1989, str. 465–474. R
- Festival Ljubljana; Filmska glasba; Funtek Leo.* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. 3 Čs
- Lucijan Marija Škerjanc; Slavko Osterc: Iluzije; Gustav Mahler: Deveta simfonija.* – Gramofonske plošče RTV Ljubljana. [Spremna besedila.] 3 Čs
- Radenci '89 – 27. festival komorne glasbe 20. stoletja 23.–24. 9.* – [Koncertna knjižica] Radenci. [10 str.] 3 Čs
- Koncert komornega ansambla Slovenicum 12. 2.* – [Koncertni list] Ljubljana. [2 str.] Čs

### **Jurij Snoj**

- Fragmenti srednjeveških koralnih rokopisov s poznogotsko notacijo v Ljubljani. Prikaz zasnove in izsledkov istoimenske raziskave.* – Muzikološki zbornik, 25, 1989, str. 143–160. R
- Glasbene knjižice in arhivi; Grlica.* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. 2 Čs
- Iz srednjeveških koralnih rokopisov na Slovenskem.* – Gramofonska plošča RTV Ljubljana 1989. (Ars musica Sloveniae. Izbor in transkripcija fragmentov ter spremna beseda). Čs

## **INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE**

### **France Bernik**

*Glej str. 109–110.*

### **Metka Bøgel**

*Nekaj misli o antropologiji na Slovenskem.* – Glasnik Antropološkega društva Jugoslavije (Beograd) 26, 1989, str. 13–18. Čz

### **Franca Buttolo**

*Rilkejev in Vodnikov simbolizem, II.* – Primerjalna književnost, 12, 1989, št. 1, str. 42–60. R

*Motivi Vodnikovih Vigilij in evropska literarna tradicija.* – Razprave SAZU II. razred, 12, 1989, str. 105–118. R

*Einspieler Andrej* (soavtor: Bogo Grafenauer.) – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. Čs

### **Marjan Dolgan**

*Slovenska muza pred prestolom. Antologija slovenske slavnostne državniške poezije.* – Ljubljana, Univerzitetna konferenca ZSMS, 1989, 272 str. (Krt 57; s študijo Gloria in terra regnantibus, str. 261–272, ter bibliografijo, str. 215–251.) Ks+B

*Hudičev učenec ali Vitomil Zupan.* – Seminar slovenskega jezika, literature in kulture, 25, 1989, str. 147–154. R

*Utešene skrivnosti ali Majcnove legende.* – Dialogi, 25, 1989, št. 1/2, str. 79–82. Čz

*Rdeče in črno na senčni strani Alp.* – Delo 26. 10. 1989, str. 3. (Književni listi.) Čs

*Filipčič Emil; Flisar Evald; Geister Iztok; Goljevšek Alenka; Gradišnik Branko; Grafenauer Niko.* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. 6 Čs

*»Vojsko je ustvaril iz nič, prešnil jo z duhom je novim...« Pesniki, kralji in literarni zgodovinarji.* – Delo 25. 5. 1989, str. 3. (Književni listi.) Intervju

*Pesmi kraljem, cesarjem in predsednikom. Nova bralna poslastica na slovenskem knjižnem trgu.* – Jana 23. 3. 1989, str. 5–7. Intervju

*Od poezije do faličnih predmetov.* – Mladina 17. 3. 1989, str. 54–55. *Intervju*  
*Samo ona se sonči v milosti mojega srca.* – Delo 7. 9. 1989, str. 4. (Književni listi.)  
Polemika

Balantič – nacionalna mistifikacija? (2. 6.); Mazzinijevemu Mihcu v spominske bukvice (16. 6.); V Basel! Ampak s Kovačičem! (30. 6.); Lepa Anka kolo vodi (7. 7.); Angelska čistost razvrata (21. 7.); Bomba l'Andrea (4. 8.); Kje je rum? (18. 8.); Amarkord enga tuvarša (1. 9.); Ali ljubite... (8. 9.); Policaj v jaslicah (22. 9.); Zapeljivi vonj njihovih teles (6. 10.); Gregorjeva romboidnost (20. 10.); Politik zapeljuje nedolžne otročiče (3. 11.); Milančkovih sonetov zreli dih (17. 11.); 12 tisoč devic?! (8. 12.); Fantič je na rajšo šel (22. 12.). – Mladina, 1989. *Literarne glose*

### **Darko Dolinar**

Primerjalna književnost, 12, 1989, št. 1, 2. (Glavni in odgovorni urednik.) *Kz-u*  
*Receptijske teorije in hermenevtika.* – Primerjalna književnost, 11, 1989, št. 2, str. 1–18. *R*  
*Filologija; Glaser Karel; Glušič Helga; Grafenauer Ivan* (soavtorica: Zmaga Kumer);  
Gspan Alfonz. – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. 5 Čs

### **Jože Faganel**

Sodno skrupulaculo. Izjava Jezikovnega razsodišča. – Delo 4. 1. 1989. Čs  
Čeki in pravopis. Izjava Jezikovnega razsodišča. – Delo 10. 4. 1989. Čs  
Poziv Izvršnemu svetu SRS. Izjava Jezikovnega razsodišča. – Delo 10. 7. 1989. Čs  
Kadar med prazniki dežuje. Izjava Jezikovnega razsodišča. – Delo 7. 8. 1989. Čs  
Če zrno pade na plodna tla. Izjava št. 403. Jezikovno razsodišče. – Delo 23. 10. 1989. Čs  
Slehnernik na Slovenskem. – [Gledališki list] SSG Trst, Hugo von Hofmannsthal,  
Slehnernik, [1989], str. 21–23. Čs  
Konstituiranje posvetne književnosti. – Slovenci v letu 1789, 1989, str. 25–30. (Razstavni  
katalog; Narodni muzej, Ljubljana.) Čs

### **Jože Munda**

Juš Kozak: Zbrano delo. Druga knjiga: Proza dvajsetih let, Beli macesen, Lectov grad.  
– Ljubljana, Državna založba Slovenije, 1989, 500 str. (Ureditev knjige in opombe  
str. 437–500.) Kz  
Juš Kozak in »Slovenske poti«. – Razprave SAZU, II. razred, 12, 1989, str. 49–69. *R*  
Brodski pri nas. – Josif Brodski: Izbrane pesmi, 1989, str. 388–389. *B*  
Bibliographies. – Jože Pogačnik: Twentieth century Slovene literature (Ljubljana) 1989,  
str. 144–189. *B*  
Enciklopedija. – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. Čs

### **Vlasta Pacheiner-Klander**

Most novih spoznanja. – Radmila Gikić: Razgovori o Indiji (Osijek) 1989, str. 123–138.  
(Biblioteka revija, 74). *Intervju*

### **Majda Stanovnik-Blinc**

Engleska literatura nonsensa u slovenačkim prevodima. – Književna smotra (Zagreb)  
21, 1988 [izšlo 1989] št. 69/72, str. 117–120. Čz  
Literarnost slovenskega biblijskega prevoda v 16. in 17. stoletju. I: Mt 14, 1–12; II: Mt  
25, 1–13. – Primerjalna književnost, 12, 1989, št. 1, str. 1–22; št. 2, str. 19–40. *R*  
Fieldingov komični roman. – Henry Fielding: Tom Jones. Drugi natis, 1989, str. 5–38.  
(Sto romanov.) *Uvodna študija*  
Dr. Harry Leeming o svojih prevodih slovenskega leposlovja. – Naši razgledi, 38, 1989,  
št. 10, str. 300. *Intervju*

### **Jola Škulj**

Spacialna forma in dialoškost. Vprašanje konceptualizacije modernističnega romana. –  
Primerjalna književnost, 12, 1989, št. 1, str. 61–74. *R*

- Pogovor z *Elizabeth Wright*. – Primerjalna književnost, 12, 1989, št. 1, str. 75–81. (Soavtorica.) Intervju
12. kongres Mednarodne zveze za primerjalno književnost (AILC/ICLA). – Primerjalna književnost, 12, 1989, št. 2, str. 69–74. P

## INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPIJSJE

### Angelos Baš

- Časopisi oblačilne mode na Slovenskem ob koncu fevdalne dobe*. – Glasnik Etnografskog muzeja (Beograd) 50, 1986 [izšlo 1989], št. 50, str. 83–87. R
- Die Stadt Ljutomer und die Bauernpferderennen in ihrer Umgebung*. – Niederösterreich und seine historischen Nachbarn. Zentrale Orte und regionale Kultur im zentraleuropäischen Raum (Wien) 1988 [izšlo 1989], str. 194–213. (Veröffentlichungen der UNESCO-NÖ, 1.) Čs
- Opisi oblačilnega videza na Slovenskem v 17. in 18. stoletju*. – Ljubljana, SAZU, 1989, 115 str. (Gradivo za narodopisje Slovencev.) Kz
- Franjo Baš: Prispevki k zgodovini severovzhodne Slovenije*. – Maribor, Založba Obzorja, 1989, 384 str. (Urednik.) Kz-u
- Etnološki pregled = Revue d'ethnologie (Beograd) 25, 1989, 144 str. (Urednik.) Kz-u*
- Od Maribora do Trsta leta 1798*. – Traditiones, 18, 1989, str. 167–178. Čz
- Postscriptum*. – Traditiones, 18, 1989, str. 189–192. Čz
- Iz zgodovinskega spomina*. – Demokracija 12. 5. 1989, str. 22. Čs
- Beseda o karakterologiji*. – Demokracija 21. 6. 1989, str. 5. Čs
- Ali smo Slovenci na Balkanu?* – Demokracija 12. 9. 1989, str. 5. Čs
- Srce ne ve za barve*. – Jana 15. 3. 1989, str. 19. Čs
- Sergej Vilfan – sedemdesetletnik*. – Traditiones, 18, 1989, str. 167–178. Čs
- Čarolija niti. Vještina narodnog tkanja u Jugoslaviji. Uredili J. Radauš – Ribarić in D. Rihtman – Auguštin, 278 str.* – Traditiones, 18, 1989, str. 234–235. O

### Tone Cevc

- Traditiones. Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje, 18*. – Ljubljana, SAZU, 1989, 252 str. + priloge. (Urednik.) Kz-u
- Domneve o stavbnem izviru dveh tipov planšarskih koč na planinah na Slovenskem*. – Traditiones, 18, 1989, str. 125–130. Čz

### Igor Cvetko

- Funkcija zvoka u tradicionalnim igrama djece Slovenije*. – Umjetnost i djete (Zagreb) 4, 1989, vol. 21, str. 253–259. R
- Etnomuzikologija, etnoorganologija i etnokoreologija v SR Sloveniji 1988 = Ethnomusicology, ethnoorganology and ethnochoreology 1988*. – Informativni bilten sa bibliografijom = Informative Bulletin with Bibliography (Zagreb) 1989, str. 59–72. B
- Ljudska godala na Slovenskem*. – Glasbena mladina, 19, 1989 (Tematska št. Godala) str. 2–4. Čs
- Razvojni lok pri bajeslovnem godcu pred peklom*. – Zbornik radova 36. kongresa SUFJ, Sokobanja 25.–29. sept. 1989 (Beograd) 1989, str. 365–369. Čs
- »Piščalka-potezalka«. – Glasbena mladina, 19, 1989, št. 4, str. 20. Čp
- »Vrtavka-brnivka«. – Glasbena mladina, 19, 1989, št. 5, str. 20. Čp
- Študija o inštrumentalni glasbi v Režiji. J. Strajnar, Citira*. – Naši razgledi, 38, 1989, str. 298. O
- J. Strajnar, Citira. La musica strumentale in Val di Resia – Inštrumentalna glasba v Režiji. Udine, Trst 1988, 256 str.* – Traditiones, 18, 1989, str. 228–229. O
- Jurij Vodovnik v slovenskem pesemskem izročilu*. – Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za muzikologijo, 1989, 158 str. + priloge. *Magistrsko delo*

### Jurij Fikfak

- Domoznanska (etnološka) besedila med leti 1848 in 1860. Karakteristike oblikovanja.* – Etnologija in domoznanstvo, 1989, str. 81–103. R
- J. Moser in E. Töschler (Graz), »Imajo nas za Jugoslovane«. Premisleki o identiteti v obmejnem naselju.* – Traditiones, 18, 1989, str. 89–105. Prevod

### Marjetka Golež

- 17. mednarodno srečanje Komisije za raziskovanje ljuskih pesmi (balad) v okviru SIEF (Société internationale d'Ethnologie et de Folklore), Rovinj 19.–24. avgust 1987.* – Traditiones, 18, 1989, str. 207–209. P+O
- Podoba človeka v slovenski ljudski pripovedni pesmi.* – Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti. 1989, 180 str. Magistrsko delo

### Monika Krojež

- Der Zigeuner im Paradies. Balkanslawische Schwünke und lustige Streiche. Übersetzt und herausgegeben von Wolfgang Eschker. Kassel: Röth 1986.* – Traditiones, 18, 1989, str. 240–241. O
- Katalog zur Volkerzählung, 1–2. Zusammengestellt von Hans-Jörg Uther unter Mitarbeit von Elizabeth Fritsching, Elvira Scheide und Anne Willenbrock. München 1987.* – Traditiones, 18, 1989, str. 245–246. O
- Karel Štrekelj in njegova narodopisna zapuščina.* – Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo. 1989, 229 str. Magistrsko delo

### Zmaga Kumer

- Jahresbibliographie der Volksballadenforschung = Annual Bibliography of Folk Ballad Research (Ljubljana) 17, 1987 (1988), 53 str. Kb-u*
- Lepa si, roža Marija... Zbirka slovenskih ljudskih pesmi o Mariji.* – Celje, Mohorjeva družba. 1988, 137 str. + mel., ilustr. (Zbrala in uredila.) Kp-u + Čs
- Die Ballade im Volksleben der Slowenen. (Zur Frage des Verhältnisses zu anderen Gattungen).* – Ballads and other Genres = Balladen und andere Gattungen (Zagreb) 11, 1988, special issue, str. 21–26. Čz
- Odmev svetopisemskega sporočila o Mariji v slovenski ljudski pesmi.* – Bogoslovni vestnik, 48, 1988, str. 261–266. Čz
- Ihanska balada o Marjetici.* – Traditiones, 18, 1989, str. 113–117. Čz
- Etnomuzikologija.* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. Čs
- Kralj Matjaž v slovenski ljudski pesmi in pripovednem izročilu.* – Mohorjev koledar, 1990, str. 97–99. Čs
- Tončka Maroltova (1894–1988).* – Traditiones, 18, 1989, str. 197–198. Čp
- Marija Šuštarjeva (1904–1988).* – Traditiones, 18, 1989, str. 199–200. Čp

### Helena Ložar-Podlogar

- Stadt-Land Beziehungen an einigen Beispielen aus der slowenischen Volkskultur.* – Niederösterreich und seine historischen Nachbarn. Zentrale Orte und regionale Kultur im zentraleuropäischen Raum (Wien) 1988 [izšlo 1989], str. 179–194. (Veröffentlichungen der UNESCO-NÖ, 1) Čs
- Niko Kuret: Praznično leto Slovencev.* – Ljubljana, Družina. 1989, 2 knj., 621 + 627 str. (Stvarno, krajevno in imensko kazalo, 1. knj. str. 593–618; 2. knj. str. 595–624.) Ks
- Anton Trstenjak o ljudskem življenju v Prekmurju.* – Traditiones, 18, 1989, str. 147–187. Čz

### Milko Matičetov

- Anton von Mailly: Leggende del Friuli e delle Alpi Giulie, pubblicate con la collaborazione di Johannes Bolte. Terza edizione ampliata.* – Gorizia, Editrice Goriziana. 1989. 275 str. (Ureditev knjige, avtorsko in tematsko kazalo ter spremna beseda.) Kz-u + R
- Venetska pustolovščina.* – Delo 2., 9. in 16. 11. 1989. (Književni listi.) R
- Janita.* – Jezik in slovstvo, 34, 1988/89, št. 4/5, str. 81–88. R

Lanita. *Un relitto lessicale paleoslavo*. – Metodi e ricerche (Udine) n. v. 1989, št. 1, str. 94–106 + ilustr. R

Lun(j). – Traditiones, 18. 1989, str. 119–124. R

Veseli epilog venetovanju. – Delo 28. 12. 1989. (Književni listi.) Čz

Še k »laniti« – Jezik in slovstvo, 35, 1989/90, št. 1/2, str. 35. Čz

Lun(j). – Primorska srečanja, 13, 1989, str. 571–573. Čz

O mifičeskijh suščestvih u Slovencev i special'no o Kurente. – Slavjanskij i balkanskij fol'klor (Moskva) 1989, str. 88–100. Čz

Nel regno dello Zlatorog = V kraljestvu Zlatoroga = Im Reich von Zlatorog. – Avgust Ipavec: Zlatorog. Mitto delle Alpi = Alpski mit = Alpenmythos. (Gorica) 1989, str. 9–10, 17–18, 25–26. (Program mednarodne glasbene prireditve v Vidnu 10. 6., v Ljubljani 11. 6., na Dunaju 18. 6.) Čs

Karel Štrekelj. – Primorski slovenski biografski leksikon, zv. 15. 1989. Čs

### **Mirko Ramovš**

Etnokoreologija; Folklorne skupine. – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. 2 Čs

Il ballo tradizionale e la sua riproposta scenica. – Sot la Nape (Udine) 40, 1988, št. 4, str. 38–44. Čs

Kolanje v Sloveniji. – Zbornik radova 36. kongresa SUFJ, Sokobanja 1989 (Beograd) 1989, str. 365–369. Čs

Dr. Valens Vodusek (1912–1989). – Traditiones, 18, 1989, str. 201–202. Čp

### **Mojca Ravnik**

Fantovske in deklishe skupnosti. – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. Čs

Srednja Evropa med etnologijo in meteorologijo. – Glasnik Slovenskega etnološkega društva, 29, 1989, št. 1/2, str. 107–108. Čs

Obnova »Prkičeve hiše« v vasi Podpeč v koprski občini. – Varstvo spomenikov, 31, 1989, str. 156. (Soavtorica Eda Benčič-Mohar.) Čs

Marija Stanonik, Promet na Žirovskem. Etnološki vidik. Žiri, Knjižnica Žirovskega občasnika 1987, 131 str. – Traditiones, 18, 1989, str. 218–221. O

D. Rihtman-Avguštin, Etnologija naše svakodnevnice. Zagreb 1988. – Traditiones, 18, 1989, str. 232–234. O

Hrana v Šenčurju – od pridelkov do obredov. Razprava, razstava, video. – Naši razgledi, 38, 1989, str. 323. O

Razstava Sečoveljske soline včeraj-danes-jutri. Piran, Pomorski muzej »Sergej Mašera« 1987. – Kronika, 37, 1989, str. 157–158. P

### **Marija Stanonik**

Slovstvena folklor kot znanost in umetnost. – Folklor és tradíció (Budapest) 1988, št. 5, str. 32–41. R

Kaj pa koledarji? (Zanemarjen vir za domoznanstvo in etnologijo). – Etnologija in domoznanstvo, 1989, str. 105–126. R

O razmerju med etnologijo in slovstveno folkloristiko. – Glasnik Slovenskega etnološkega društva, 29, 1989, št. 1/2, str. 10–26. R

Simon Gregorčič in slovensko NOB pesništvo 1941–1945. – Goriški letnik, 15/16, 1988/89, str. 199–214. R

Blišč in beda slovenske folkloristike. – Naši razgledi, 38, 1989, str. 652–653. R

O razmerju med slovstveno folkoro in trivialno literaturo. – Razprave SAZU II. razred, 12, 1989, str. 119–127. R

Raziskovanje srednjeveške slovstvene folklore pri Slovencih. – Srednji vek v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi, 1989, str. 159–169. (Obdobja, 10.) R

Slovenska različica primerjalne slovstvene folkloristike. – Traditiones, 18, 1989, str. 7–54. R

Jernej Lenček, Slovenski romar in Žirovski svet. – Žirovski občasnik, 15, 1989, str. 50–63. R

Milko Matičetov kot slovstveni folklorist. – Primorska srečanja, 99, 1989, str. 673–675. Čz

- Po zaporih in taboriščih, na tujem in doma. Spomini Marije Logar. – Borec, 41, 1989, str. 163–209. (Spremna beseda in opombe). Čs
- Borec v času in prostoru. Ob 40-letnici revije. – Borec, 41, 1989, str. 1006. Čs
- Čipkarstvo. – Enciklopedija Slovenije, 2, 1988. Čs
- Slovstvena folklor in kulturna identiteta. – Delo 13. 7. 1989. (Književni listi.) O
- Opominjajoča zbirka slovstvene folklore iz Prekmurja. – Glasnik Slovenskega etnološkega društva, 29, 1989, št. 1/2, str. 61–63. O
- Bernd Jürgen Wärneken, Populare Autobiographik. Tübinger Vereinigung für Volkskunde E.V., Tübingen 1985, 156 str. – Traditiones, 18, 1989, str. 239–240. O
- Janez Wajkard Valvasor Slovincem in Evropi. – Demokracija 24. 10. 1989, str. 5. P
- Ledinska in krajevna imena v slovenskem ljudskem izročilu. – Pionirski list, 41, 1989, št. 36, str. 13. P

### Julijan Strajnar

- Godčevske viže. – Folklorist, 9, 1988, št. 1/2, 88 str. (Ponatis.) Kp
- Porabska pesmarica. – Budimpešta, Biblioteka Donava & Tankönyvkiadó. 1989, 123 str. + mel. (Transkripcija melodij in glasbena ureditev; soavtor Marko Terseglav.) Kp
- Lepa Ane govorila... Prvi zvočni posnetki v Beli krajini. – Folklorist, 10, št. 1/2, 1989, 100 str. + mel. Kp

### Marko Terseglav

- Nedostaju samo socijalna radnica i Frojd ili motiv Lepe Vide u savremenoj slovenačkoj dramatici. – Motivi narodne književnosti u modernoj i savremenoj jugoslovenskoj drami (Novi Sad) 1988, str. 282–299. (Radovi sa tribine Sterijinog pozorja 1987.) Čz
- Porabska pesmarica. – Budimpešta, Biblioteka Donava & Tankönyvkiadó, 1989, 123 str. + mel. (Izbor, redakcija besedil, ureditev in spremna beseda; soavtor Julijan Strajnar.) K
- Nekaj značilnosti slovenskega ljudskega pesništva. – Putevi (Banja Luka) 34, 1989, št. 6, str. 39–40. Čz
- Folklor; Folklorizem; Folkloristika. – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989, 3 Čs
- Ljudsko pesništvo Podzemlja in okolice. – Etnološki mladinski raziskovalni tabori v Beli krajini 85–88, 1989, str. 51–60. (Knjižnica SEM, 1.) Čs
- Ljudsko pesništvo Adlešičev in okolice. – Etnološki mladinski raziskovalni tabori v Beli krajini 85–88, 1989, str. 108–116. (Knjižnica SEM, 1.) Čs
- Anmerkungen zur Feldforschung des Institutes für Volksmusikforschung (ISN, Sektion für Glasbeno narodopisje Ljubljana) bei den Kärntner Slowenen. – Jahrbuch des Österreichischen Volksliedwerks (Wien) 36/37, 1987/88, 1989, str. 248–254. Čs
- Etnos med etnologijo in filozofijo. – Migracijske teme (Zagreb) 5, 1989, št. 1/2, str. 155–164. Čs
- Avtohtonost in etnični simboli. – Zbornik radova 36. kongresa SUFJ, Sokobanja 1989 (Beograd) 1989, str. 125–127. Čs
- Akademik prof. Boris Merhar (1907–1989). – Traditiones, 18, 1989, str. 203–205.
- Jakob Volčič in njegovo delo. Zbornik prispevkov in gradiva. Pazin-Ljubljana 1988, 262 str. – Traditiones, 18, 1989, str. 225–226. O
- Slovenačko narodno pesništvo. Priedila dr. Zmaga Kumer. Slovenačka književnost, 28, Matica Srpska, Novi Sad 1987, 259 str. – Traditiones, 18, 1989, str. 231–232. O
- Motivi narodne književnosti u modernoj i savremenoj jugoslovenskoj drami. Radovi sa tribine Sterijinog pozorja 1987, Novi Sad 1988, 344 str. – Traditiones, 18, 1989, str. 235–236. O
- Tvrtko Čubelić, Povijest i historija narodne književnosti, Zagreb 1988, 444 str. – Traditiones, 18, 1989, str. 236–237. O
- Tomislav Bekić, Sava Damjanov, Zoja Karanović, Marija Kleut, Jelka Redžep, Mirjana D. Stefanović: Srpsko građansko pesništvo, Novi Sad 1988, 444 str. – Traditiones, 18, 1989, str. 238–239. O

O. I. Dej, *Ukrains'ka narodna balada*, Kijev 1986, 262 str. – Traditiones, 18, 1989, str. 244–245. O

Baladi rodinno-pobutovi stosunki, Kijev 1988, 522 str. – Traditiones, 18, 1989, str. 248–249. O

## INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO

### Breda Čebulj–Sajko

*Silva Mežnarič, Bosanci: a kuda idu Slovenci nedeljom? Krt, Ljubljana 1986.* – Traditiones, 18, 1989, str. 218–220. O

### Marjan Drnovšek

*Prispevek k zgodovini izseljevanja iz Gorenjske pred prvo svetovno vojno s posebnim poudarkom na Škofji Loki.* – Kronika, 37, 1989, št. 3, str. 203–218. R

*Ameriško pismo rojakom leta 1903.* – Slovenski koledar 1990, str. 160–165. Čz

*Odmevnost Trunkove knjige Amerika in Amerikanci v letih 1912–1913.* – Zgodovinski časopis, 43, 1989, št. 4, str. 324–335. Čz

*Glas izseljencev; Graselli Peter.* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. 2 Čs

*Zbirajmo razglednice slovenskih izseljencev.* – Glasnik Numizmatičnega društva Slovenije, 1989, št. 30, str. 5–6. Čp

*Michel Dreyfus: Les sources de l'histoire ouvriere, sociale et industrielle en France XIX eme et XX eme siecle, Paris 1987.* – Arhivi, 12, 1989, št. 1/2, str. 115. O

*Vlado Valenčič, Zgodovina ljubljanskih uličnih imen. Ljubljana: Partizanska knjiga, Znanstveni tisk in Zgodovinski arhiv Ljubljana, Gradivo in razprave 9, 1989, 260 strani.* – Kronika, 37, 1989, št. 3, str. 343–344. O

*Janez Kopač, Zgodovinski arhiv Ljubljana (1898–1988). Kulturni in naravni spomeniki Slovenije. Zbirka vodnikov 161, Ljubljana 1988.* – Kronika, 37, 1989, št. 3, str. 338–339. O

*Foto album – izseljencev iz Benečije / degli emigranti della Benecia. S študijami o posameznih migracijskih obdobjih / Con saggi sui periodi del fenomeno migratorio. Fotografski Krožek Rečan. Trst 1986, 177 str.+ 206 fotografij.* – Zgodovinski časopis, 43, 1989, št. 4, str. 324–335. O

### Andrej Vovko

*Podružnice šolske narodnoobrambne Družbe sv. Cirila in Metoda na Pohorju in v njegovi okolici do 1941.* – Časopis za zgodovino in narodopisje, 60, 1989, št. 2, str. 160–176. R

*Izseljensko vprašanje v Koledarjih Družbe sv. Cirila in Metoda.* – Kronika, 37, 1989, št. 3, str. 278–286. R

*The Foundation of the Yugoslav Emergency Council in New York.* – Slovene studies, Journal of the Society for Slovene Studies (Edmonton) 10, 1988, št. 2, str. 191–197. R

*Cerkev in slovensko šolstvo v 19. stoletju.* – Vloga Cerkve v slovenskem kulturnem razvoju 19. stoletja, 1989, str. 61–69. R

*Koroška izseljenska brata, ki sta »ušla« Baragu.* – Mohorjev koledar 1990, str. 7–73. Čz

*Etbín Kristan o boju za jugoslovanske meje na Primorskem in Koroškem. (Iz njegove korespondence).* – Slovenski koledar 1990, str. 156–159. Čz

*»Špansko pismo« Dragotina Gustinčiča Etbínu Kristanu.* – Zgodovinski časopis, 42, 1988, št. 4, str. 571–574. Čz

*Gentilejeva šolska reforma (soavtorica: Milica Kacin – Wohinz).* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. Čs

*Dr. Joža Lovrenčič.* – Mohorjev koledar 1990, str. 122–123. Čs

*Nekaj podatkov o izseljevanju iz Dolenjske = A few facts about emigration from Dolenjska.* – Sporočila organizacijskega odbora = Bulletin of the organizing committee (Novo mesto) 1989, št. 2, 2 atr. Čs

*Vesela šola.* – Pionirski list, 41, 1988/89. Poglavlja iz zgodovine: Turistična znamenitost (št. 17/18, str. 16); Moč močnih živcev (št. 19, str. 20); Udobnosti prestolnice (št. 19,



- str. 21); Tudi Francozom ni bilo lahko (št. 21, str. 21); Kako vrniti dolgove (št. 23, str. 20); Iznajdljivost pa taka (št. 25, str. 21); Barbarska logika (št. 27, str. 20); Maščevanje zatiranih (št. 29, str. 21). 8 Čp
- Vesela šola. – Pionirski list, 42, 1989/90. Poglavlja iz zgodovine: Za hlebec več (št. 5, str. 21); Visokorodni peki (št. 5, str. 21); Boji v gorah (št. 7, str. 19); Denar ne smrdi (št. 9, str. 18); Ko vreme kroji zgodovino (št. 13 str. 21). 5 Čp
- In vendar smo tako daleč, da merimo posluh za zgodovinopisje. – Delo 6. 4. 1989, str. 14. (Književni listi.) O
- Knjigi z znanstveno težo in visokim esteskim videzom. – Delo 1. 6. 1989, str. 5. (Književni listi.) O
- »Nemčija« na drugi obali Jadrana. – Delo 21. 12. 1989, str. 5. (Književni listi.) O
- Sv. Ignacij v novi luči. *Candido de Dalmases, Ignacij Lojolski, Ljubljana 1989.* – Družina, 39, 1989, št. 9, str. 6. O
- Marjan Zadnikar, Hrastovlje, Romanska arhitektura in gotske freske, Družina, Ljubljana 1988, 198 str. – Kronika, 37, 1989, št. 1/2, str. 164. O
- Celjski zbornik 1988. – Naši razgledi, 38, 1989, str. 78. O
- Matjaž Klemenčič: *Ameriški Slovenci in NOB v Jugoslaviji, (Obzorja).* – Naši razgledi, 38, 1989, str. 322–323. O
- Ljubomir Antić, *Naše iseljenišvo u Južnoj Americi i stvaranje jugoslavenske države 1918.* Zagreb: Školska knjiga, 1987, 221 str. – Zgodovinski časopis, 43, 1989, št. 1, str. 148–149. O
- Kronika 3. – Delo 23. 2. 1989, str. 20. (Književni listi.) P
- Zgodovinski časopis 4. – Delo 25. 5. 1989, str. 6. (Književni listi.) P
- Zbornik za zgodovino šolstva in prosvete 22. – Delo 7. 12. 1989, str. 6. (Književni listi.) P
- Tiri in čas 1. – Delo 21. 12. 1989, str. 5. (Književni listi.) P

### Janja Žitnik

- Neobjavljeno poglavlje Orla i korena Luja Adamića. – Književna smotra 21, 1988 [izšlo 1989], str. 65–68.
- The Editing of Louis Adamic's Book The Eagle and the Roots.* – Acta neophilologica, 22, 1989, str. 69–87. R
- Geneza Adamičeve knjige Orel in korenine. *Analiza končne redakcije.* – Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za germanske jezike in književnosti. 1989, 240 str. Magistrsko delo

## FILOZOFSKI INŠTITUT

### Aleš Erjavec

- Filozofija kritične teorije in postmodernizem = *Philosophy of Critical Theory and Postmodernism.* – Arhitektov bilten, 19, 1988 [izšlo 1989], št. 99/100, str. 1–9. Čz
- Filozofija kritičke teorije i postmodernizam. – Delo (Beograd) 35, 1989, št. 4/5, str. 141–158. Čz
- Filozofia kritičkej teórie a postmodernizmus. – Novy život (Novi Sad) 41, 1989, št. 10, str. 633–636; št. 11, str. 738–746. Čz
- Filozofija kritičke teorije i postmodernizam. – Treći program radio Sarajevo (Sarajevo) 1989, št. 61, str. 58–70. Čz
- Razvoj estetike na Slovenskem v zadnjih 10 letih. – Družboslovje na Slovenskem, 1989, zv. 2, str. 280–290. (Gradivo s posveta MC CK ZKS). Čs
- Filozofija, filozofije, nefilozofija. – Naši razgledi, 38, 1989, str. 241, 141. Čs
- Umjetnost i revolucionarni umjetnici na vlasti. – Quorum (Zagreb) 5, 1989, št. 3, str. 406–415. Čs
- Filozofija danes: marksizem ali stroka?. *Beograjsko srečanje »Današnji filozofski tokovi v Jugoslaviji«.* – Delo 18. 3. 1989, str. 29. (Sobotna priloga.) Čp
- Estetika: filozofija lepega ali filozofija umetnosti?. – Sodobnost, 37, 1989, str. 440–444. Čp
- Fotografije Marka Modica. – Odjek (Sarajevo) 42, 1989, št. 17, str. 18. O

*Let mrtve ptice. 40 udarcev.* – Slovenska filmska publicistika v slovenskem in jugoslovanskem filmu v obdobju 1949–1988, 1988, str. 257–259. O

*Estetika i socialistička kultura.* – Odjek (Sarajevo) 42, 1989, št. 15/16, str. 18. P

### **Vojislav Likar**

*Problematiziranje epistemologije.* – Filozofski vestnik, 10, 1989, št. 2, str. 21–33. Čz

*Dekonstrukcija fonocentrične logike.* – Dialogi, 25, 1989, št. 7/8/9, str. 101–102. O

*Epistemologija Michela Serresa.* – 1989, 30 str. (Filozofski inštitut ZRC SAZU, Ljubljana).

### **Oto Luthar**

*Tropologija historičnega diskurza.* – Filozofski vestnik, 10, 1989, št. 2, str. 35–51. Čz

*Ali Francozi verjamejo svojemu mitu?.* – Filozofski vestnik, 10, 1989, št. 1, str. 59–71. Čs

### **Tomaž Mastnak**

*Daydream Nation. Svoboda tiska v imploziji družbenega.* – Problemi, 26, 1988 [izšlo 1989] str. 53–55. Čs

*Razdvajanje društva i države – autonomno-društvena tendencija u reformi socijalizma.*

– Država i društvo u savremenosti (Beograd) 1988 [izšlo 1989] str. 105–133. (IX naučni skup Marks i savremenost, knjiga 11 = Inštitut za međunarodni radnički pokret.) Čz

*Karl Marx: H kritiki politične ekonomije 1858–1861.* – Ljubljana, Marksistični center Centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije, 1989, 427 str. (METI I, 9; urednik.) Kz-u

*Kriminalna demokracija. Teze o sojenju Ludviku XVI. in njegovi dekapitaciji.* – Filozofski vestnik, 10, 1989, št. 1, str. 73–90. Čz

*Družbeno v pravicah človeka.* – Nova revija, 8, 1989, št. 85/86, str. 749–756. Čz

*Uneasiness in Democracy.* – Filozofski vestnik, 10, 1989, št. 2, str. 157–159. Čs

*Uzroci represije.* – Potkulture (Beograd) 1989, št. 5, str. 77–82. Čs

*Modernization of Repression.* – State and Civil Society. Relationships in Flux (Budapest) 1989, str. 89–99. Čs

*The Night of the Long Knives.* – Across Frontiers (Berkeley) 4, 1989, št. 4/5, str. 4–6, 47–49. Čp

*Obdobje demokracije.* – Delo 1. 4. 1989, str. 3. (Sobtna priloga.) Čp

*»Utopično« v demokraciji, pogovor z Johnom Keanom.* – Dnevnik 17. 1. 1989. (Zunaj/Znotraj.) Čp

*Zločinski demokrati.* – Dnevnik 28. 3., 11. 4., 18. 4., 25. 4. 1989. (Zunaj/Znotraj.) Čp

*Nelagodje v demokraciji.* – Dnevnik 23. 5. 1989. (Zunaj/Znotraj.) Čp

*Samopreizpraševanje demokracije, pogovor z Johnom Keanom.* – Katedra, 29, 1989, št. 8, str. 8–9. Čp

*The Grumbling Hive.* – S. Dravinec [ur.]: Boj za oblast, 1989, str. 9–15. Čp

### **Neda Pagon**

*Zbrana dela Borisa Ziherla. V.* – Ljubljana, SAZU, 1989, 448 str. (Urednica.) Ks-u

*Razmerja v družboslovju.* – Anthropos, 20, 1989, št. 3/4, str. 388–401. R

*Vzdušje časa.* – Boris Ziherl: Zbrana dela V., 1989, str. 3–21. (Spremna beseda.) R

*Razmerja v družboslovju.* – Družboslovje na Slovenskem, 1989, zv. 1, str. 126–133. (Gradivo s posveta MC CK ZKS.) R

*»Domoljubje je stvar srca«.* – Filozofski vestnik, 10, 1989, št. 1, str. 91–107. R

*Revolucija je končana.* – François Furet: Misliti francosko revolucijo, 1989, str. 235–242. (Studia humanitatis.) R 1989., str.

*Vovelle versus Furet.* – Teorija in praksa, 26, 1989, št. 10, str. 1367–1369. Čz

*Bratstvo, enakost.* – Dnevnik 15. 8. 1989. (Zunaj/Znotraj.) Čs

*Saloni, lože, klubi, stranke.* – Dnevnik 29. 8. 1989. (Zunaj/ Znotraj.) Čs

*Za konkretnost estetike.* – Dnevnik 8. 11. 1989. (Zunaj/ Znotraj.) Čs

*Presoja duha časa (1950–1955).* – Dnevnik 18. 12. in 25. 12. 1989. (Zunaj/Znotraj.) Čs

- Ženska zgodba o revoluciji 1789.* – Evropa zdaj 8. 1. 1989, str. 19. Čs  
*Teze o družboslovju.* – Družboslovje na Slovenskem, 1989, zv. 1, str. 242. (Gradivo s posveta MC CK ZKS.) Čp  
*Vsakdanje življenje v francoski revoluciji.* – Teleks 14. 7. 1989. Čp

#### **Rado Riha**

- Karl Marx: Kritika politične ekonomije 1861–1863.* – Ljubljana, Marksistični center Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, 1989, 336 str. (METI I, 10. 1; sourednik Pavle Zgaga.) Kz-u  
*Argumentacijska narava demokratske invencije.* – Filozofski vestnik, 10, 1989, št. 2, str. 139–143. R  
*Politični angažma teorije.* – Filozofski vestnik, 10, 1989, št. 1, str. 145–155. R  
*Democracy Without Boundaries.* – Filozofski vestnik, 10, 1989, št. 2, str. 167–171. R  
*O problemu pojma strukture kod Marxa.* – Naše teme (Zagreb) 33, 1989, št. 3, str. 413–419. R  
*Teror demokratične revolucije.* – Problemi-Razprave, 18, 1989, št. 5, str. 81–96. R  
*Francoska revolucija in politična refleksija.* – Dnevnik 11. 8. 1989. (Zunaj/Znotraj.) Čs  
*Ubiti kralja in opustiti poimenovanje po Karlu Marxu.* – Delo 22. 6. 1989. (Književni listi.) Intervju  
*Ali Cankarjev dom ali politika izrednih razmer.* – Dnevnik 7. 3. 1989. (Zunaj/Znotraj.) Čp  
*Za afirmacijo razlike v filozofiji.* – Družboslovje na Slovenskem, 1989, zv. 3, str. 625–656. (Soavtorica Jelica Šumić-Riha; gradivo s posveta MC CK ZKS.) Čp  
*Jugoslawien: Formelle oder inhaltliche Demokratie.* – Kommune, Forum für Politik, Ökonomie und Kultur (Frankfurt/Main) 1989, str. 19. Čp  
*Stanje in razvojne perspektive Filozofskega inštituta ZRC SAZU.* – Družboslovje na Slovenskem, 1989, zv. 2, str. 293–296. (Gradivo s posveta MC CK ZKS.) P

#### **Jelica Šumić-Riha**

- Skeptikov sadizem.* – Želja in krivda, 1988 [izšlo 1989] str. 103–121. (Analecta.) R  
*»Nobeno ljudstvo ni tako ljubilo svojih kraljev.«* – Filozofski vestnik, 10, 1989, št. 1, str. 115–129. R  
*Teror besede.* – Filozofski vestnik, 10, 1989, št. 2, str. 135–139. R  
*Rasizem v argumentaciji.* – Problemi-Razprave, 18, 1989, št. 5, str. 114–120. R  
*Za afirmacijo razlike v filozofiji.* – Družboslovje na Slovenskem, 1989, zv. 3, str. 652–656. (Soavtor Rado Riha; gradivo s posveta MC CK ZKS.) Čp

#### **Alenka Zupančič**

- Filozofija skozi ontološki dokaz za bivanje Boga.* – Problemi-Razprave, 18, 1989, št. 2/3, str. 96–109. R  
*To see or not to see. O vlogi, ki so jo v zgodovini novoveške filozofije odigrali slepci.* – Problemi-Razprave, 18, 1989, št. 5, str. 49–63. R

### **GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA**

#### **Matej Gabrovec**

- Joint Meeting on Geomorphological Hazards.* (Simpozij o geomorfoloških nesrečah.) – Ujma, 3, 1989, str. 127. P

#### **Drago Meze**

- Kmetije na Šentviški planoti in v Trebuši.* – Geografski zbornik, 28, 1988, str. 87–128. R  
*Hribovska pokrajina se spreminja.* – Slovenija, 1989, str. 82–88. R  
*Research.* – Mountains in Slovenia (Ljubljana) 1989, str. 167–178. Čz  
*Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU; Golte; Gornji Grad; Grosupeljsko polje; Grosuplje.* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. 5 Čs

### **Karel Natek**

- Države sveta 1989.* – Ljubljana, Zveza geografskih društev Slovenije. 1989, 270 str. (Soavtorja Drago Perko, Milojka Žalik Huzjan.) Ks
- Vloga usadov pri geomorfološkem preoblikovanju Voglajnskega gričevja.* – Geografski zbornik, 29, 1989, str. 37–78. R
- Erozija.* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. Čs
- Ujma št. 3.* – Geografski obzornik, 36, 1989, št. 1, str. 31. O
- Atlas svetovne zgodovine.* – Geografski obzornik, 36, 1989, št. 1, str. 35. O
- 4. srečanje geomorfolgov Jugoslavije v Pirotu.* – Geografski obzornik, 36, 1989, št. 1, str. 29–30. P

### **Milan Natek**

- Zemljiško-posestna, socialna in zgradbena sestava Vitanja v 19. stoletju.* – Celjski zbornik, 1989, str. 21–44. R
- Kmetije kot činitelj in jedra gospodarske in socialne preobrazbe hribovskega sveta (na primeru porečja Hudinje).* – Geografija in aktualna vprašanja prostorskega razvoja, 1989, str. 196–207. (Dela, Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze E. Kardelja, 6). R
- Zemljiško-posestna struktura in prebivalstvo SR Slovenije leta 1981.* – Informativni bilten, 23, 1989, št. 12, str. 16–22. R
- Land Tenure Structure and Population of the S. R. Slovenia in 1981.* – Geographica Iugoslavica (Zagreb), 10–11, 1989, str. 139–153. R
- Frankolovo; Geografski vestnik; Geografsko časopisje; Gomilsko; Gotovlje; Grobelno.* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. 6 Čs
- Slovenska mesta v Leksikonu Cankarjeve založbe.* – Delo 5. 1. 1989. (Književni listi.) P
- Spisi prepojeni in obogateni z dosežki številnih ved.* – Delo 23. 3. 1989. (Književni listi.) P
- Geografski zbornik 28.* – Delo 30. 3. 1989. (Književni listi.) P
- Geografski vestnik 60.* – Delo 18. 5. 1989. (Književni listi.) P
- Državna odlikovanja slovenskim geografom.* – Geografski obzornik, 35, 1988 (1989) št. 1, str. 75–76 in 78–81. P
- Poročilo Komisije za tisk.* – Geografski obzornik, 35, 1988 (1989), št. 1, str. 93. P
- Poročilo Komisije za priznanja in kadrovske zadeve.* – Geografski obzornik, 35, 1988 (1989) št. 1, str. 94–95. P
- Geografski zbornik 28.* – Geografski obzornik, 36, 1989, št. 1, str. 31–33. P
- Fanči Šarf, Občina Lendava. Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja – 20. stoletje.* – Geografski obzornik, 36, 1989, št. 1, str. 33–35. P
- Državna odlikovanja slovenskim geografom v letu 1988.* – Geografski obzornik, 36, 1989, št. 1, str. 37–40. P

### **Milan Orožen Adamič**

- Urban seismic risk reduction in Slovenia, Yugoslavia – an integrated approach.* – Proceedings of Ninth World Conference on Earthquake Engineering (Tokyo–Kyoto) 1988, str. VII, 643–648. Čz
- Freyer Henrik (soavtor: Aleš Krbavčič); Ig; Horjul; Goričane.* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. 4 Čs
- O suši in njenih posledicah v Sloveniji in Jugoslaviji.* – Ujma, 3, 1989, str. 14–18. Čs
- Informacije o naravnih nesrečah.* – Ujma, 3, str. 118–120. Čs
- Večje naravne in druge nesreče v letu 1988.* – Ujma, 3, str. 131–133. Čs
- Večje naravne in druge nesreče v letu 1988.* – RTV Ljubljana. Scenarij za oddajo, 45 minut.
- Slovenija 88 – okolje in razvoj.* – Geografski obzornik, 36, 1989, št. 2, str. 38. O

### **Drago Perko**

- Države sveta*. 1989. – Ljubljana, Zveza geografskih društev Slovenije. 1989, 270 str. (Soavtorja Karel Natek in Milojka Žalik Huzjan.) *Ks*
- Vzhodna Krška kotlina – pokrajinska sestava in prebivalstvo*. – Geografski zbornik, 29, 1989, str. 79–143. *R*
- Pokrajinski odnosi med prebivalstvom in nadmorsko višino*. – Geografski obzornik, 36, 1989, št. 3/4, str. 19–23. *Čs*
- Povezanost med različnimi rečnimi nanosi in učinki suše leta 1988*. – *Ujma*, 3, 1989, str. 18–20. *Čs*
- Prilagoditve na ogroženost od poplav v Vzhodni Krški kotlini*. – *Ujma*, 3, 1989, str. 34–37. *Čs*
- Srečanje mladih raziskovalcev in inovatorjev Slovenije 1989*. – Geografski obzornik, 36, 1989, št. 1, str. 5–7. *P*

### **Maja Topole**

- Jeremy Kingstone, David Lamberd, Kaj pomnijo ljudje, največje katastrofe in krize v zgodovini človeštva*. – *Ujma*, 3, 1989, str. 127. *P*

## **INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA**

### **Leon Drame**

- Onesnažene in uničene jame v občini Cerknica*. – Naše jame, 31, 1989, str. 49–52. *Čs*
- 400 brezen Kaninskega pogorja*. – Planinski vestnik, 89, 1989, št. 10, str. 433–434. *Čp*

### **Rado Gospodarič**

- Cave Sediments as Trace Indicators in the Karst Hydrogeology*. – Proceedings, 5<sup>th</sup> International Symposium on Underground Water Tracing, Institute of Geology and Mineral Exploration (Athens) 1986, str. 51–56. *Čz*
- Karsthydrogeologische Untersuchungen des Petzenmassivs unter Verwendung natürlicher und künstlicher Tracer*. – Proceedings, 5<sup>th</sup> International Symposium on Underground Water Tracing, Institute of Geology and Mineral Exploration (Athens) 1986, str. 377–388. (Avtorji: P. Ramspacher, H. Zojer, U. Herzog, R. Gospodarič, I. Štrucl, W. Stichler.) *Čz*
- Geološka zgradba in nekatere hidrološke značilnosti bruhalnika Lijaka*. – *Acta carsologica*, 17, 1988, str. 13–32. (Avtorja: Jože Čar, Rado Gospodarič.) *R*

### **Peter Habič**

- Tektonska pogojenost kraškega reliefa zahodne Suhe krajine*. – *Acta carsologica*, 17, 1988, str. 33–64. *R*
- V slovo prof. Pavlu Kunaverju (19.12.1889 - 19.4. 1988)*. – Geografski vestnik, 60, 1988, str. 182–184. *Nekrolog*
- Slovenski kras in njegovo vodno bogastvo*. – *Slovenija* 88, 1989, str. 89–94. *Čs*
- Pediments on Dinaric Karst*. – Geoöko. Abstract of papers and posters. Second. Int. Conference on Geomorphology V. 1, (Frankfur/Main) 1989, str. 118. *Izvleček*

### **Martin Knez**

- Morski ježki nekoč in danes*. – *Življenje in tehnika*, 40, 1989, št. 7/8, str. 65–69. *Čs*

### **Janja Kogovšek**

- Fosfati in tanatomasa v sedimentih iz jame Divje babe I*. – *Acta carsologica*, 17, 1988, str. 107–127. (Avtorji: Ivan Turk, Janja Kogovšek, Andrej Kranjc, Janez Dirjec.) *R*
- Opazovanje kislosti padavin v Postojni v letih 1985–87*. – Geografski vestnik, 60, 1988, str. 21–29. (Avtorja: Andrej Kranjc, Janja Kogovšek.) *Čs*
- Visoka voda naplavila človeški ribici*. – *Proteus*, 52, 1989, št. 2, str. 73–74. *P*

## Andrej Kranjc

- Fosfati in tanatomasa v sedimentih iz jame Divje babe I.* – Acta carsologica, 17, 1988, str. 107–127. (Avtorji: I. Turk, J. Kogovšek, A. Kranjc, J. Dirjec.) R
- Poplavni svet ob Notranjski Reki.* – Geografski zbornik, 28, 1988, str. 195–218. (Avtorja: A. Kranjc, A. Mihevc.) R
- Gradivo za slovensko speleološko biografijo z bibliografijo.* – Naše jame, 30, dodatek, 1988, str. 1–192. (Avtorji: D. Novak s sodelovanjem F. Lebna, F. Velkoverha in A. Kranjca.) B
- Opazovanje kislosti padavin v Postojni v letih 1985–87.* – Geografski vestnik, 60, 1988, str. 21–29. (Avtorja: J. Kogovšek, A. Kranjc.) Čs
- Ob 100-letnici ustanovitve Jamarskega društva Anthron.* – Naše jame, 30, 1988, str. 11–17. Čs
- E. A. Martel o Anthronu.* – Naše jame, 30, 1988, str. 18–20. Čs
- France Habe – osemdesetletnik.* – Naše jame, 30, 1988, str. 96–98. Čs
- Vloga Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU v povojnem slovenskem jamarstvu (40-letnici IZRK na rob).* – Naše jame, 30, 1988, str. 30–33. Čs
- Načrtom o izkoriščanju in spreminjanju Cerkniškega jezera na rob (Ob 300-letnici prvega Valvasorjevega opisa Cerkniškega jezera).* – Primorska srečanja, 12, 1988, str. 636–637. Čs
- Prof. dr. Rado Gospodarič (14. 1. 1933–12. 2. 1988).* – Acta carsologica, 17, 1988, [brez pag.] Nekrolog
- Franci Bar (1901–1988).* – Naše jame, 30, 1988, str. 100–101. Nekrolog
- Rubin J. s sodel.: Atlas skalnych, zemnich a pudnich tvorov.* – Geografski vestnik, 60, 1988, str. 177–178. O
- Map of Soluble Rock Types in China.* – Geografski vestnik, 60, 1988, str. 176–177. O
- Marko Aljančič, Kraški svet. Cankarjeva založba.* – Naše jame, 30, 1988, str. 104–105. O
- Spiegler, A., Karstlehrpfad (Kraška učna pot) Heilbornnerweg – Dachstein – Krippenstein (Obertraun). 62 str., 18 fotogr., 10 skic in risb, 1 karta, Landesverlag, Linz 1988.* – Naše jame, 30, 1988, str. 106–107. O
- Ellis, Bryan. An Introduction to Cave Surveying (Uvod v merjenje jam). Cave Studies Series Number 2, British Cave Research Association, 40 str., 13 fotografij, risb in grafikonov, London 1988.* – Naše jame, 30, 1988, str. 107–108. O
- Poročilo o delu Komisije za znanstveno delo v letu 1987.* – Geografski obzornik, 35, 1988, št. 1, str. 92. P
- Stoletnica francoske speleologije.* – Naše jame, 30, 1988, str. 71–72. P
- Mednarodni simpozij »Jamski turizem« (Postojna, 10.–12. 11. 1988).* – Naše jame, 30, 1988, str. 93–95. P
- Simpozij o ekologiji in zaščiti alpskega krasa.* – Naše okolje, 12, 1988, št. 3/4, str. 79. P
- Predlog za izdajo serije znamk.* – Proteus anguinus, 17, 1988, št. 1, str. 9. P
- Mednarodni simpozij »Jamski turizem« (Postojna, 10.–12. 11. 1988).* – Proteus anguinus, 17, 1988, št. 4, str. 10. P
- Simpozij o ekologiji in zaščiti alpskega krasa (Bad Mitterndorf, 15.–17. september 1988).* – Raziskovalec, 18, 1988, št. 10/12, str. 230–231. P
- Recent Fluvial Cave Sediments, their Origin and Role in Speleogenesis.* – Ljubljana, SAZU & Znanstveno raziskovalni center SAZU, 1989, 167 str. (Dela SAZU, IV. razred, 27 = Inštitut za raziskovanje krasa, 1.) Kz
- Jamarstvo.* – Ljubljana, Jamarska zveza Slovenije & Zveza organizacij za tehniško kulturo Slovenije, 1989, 128 str. (Avtorji: I. Gams, F. Habe, A. Kranjc, M. Krašovec, D. Novak, F. Osole, T. Planina, D. Rojšek, B. Sket.) Kp
- Stratigraphy of Divje babe I, results of excavations 1980–1986.* – Razprave SAZU, IV. razred, 30, 1989, str. 161–207. (Avtorji: I. Turk, J. Dirjec, D. Strmole, A. Kranjc, J. Čar.) R
- Prispevek geografov Inštituta za raziskovanje krasa k reševanju prostorske problematike.* – Dela, Oddelek za geografijo Filozofske fakultete, 6, 1989, str. 117–126. Čs
- Habe France (soavtor: Jurij Kunaver.)* – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. Čs



- France Habe* – osemdesetletnik. – Delo 11. 1. 1989. Čs  
*Slovenske besede v mednarodnem krasoslovnem imenoslovju.* – Lipov list, 31, 1989, št. 2, str. 63–64. Čs  
*Jamarsko društvo Anthron. Ob 100-letnici organiziranega jamarstva v Sloveniji.* – Lipov list, 31, 1989, št. 10, str. 268–269. Čp  
*Petina naših jam je v hribih.* – Planinski vestnik, 89, 1989, št. 10, str. 428–430. Čp  
*Škocjanske jame.* – Srce in oko, 1989, št. 8, str. 508–517. Čp  
*Barlangturak 8 Orszagban.* – Naše jame, 31, 1989, str. 112–113. O  
*Karst i pećine Jugoslavije (Neven Krešič).* – Naše jame, 31, 1989, str. 113–114. O  
*Tudi jame za turizem (Ob mednarodnem simpoziju).* – Lipov list, 31, 1989, št. 1, str. 14. P  
*Utrinki z obiska francoskih turističnih jam (ob 100-letnici francoske speleologije).* – Proteus anguinus, 18, 1989, št. 1, str. 13. P  
*Mednarodni simpozij »Jamski turizem« (Postojna, 10.–12. 11. 1988).* – Raziskovalec, 19, 1989, št. 1/2, str. 26–27. P

### **Maja Kranjc**

- Yougoslavie.* – Bulletin Bibliographique Spéléologique, Speleological Abstracts (Münchenbuchsee) 26, 1988, str. 1–240. B

### **Andrej Mihevc**

- Poplavni svet ob Notranjski Reki.* – Geografski zbornik, 28, 1988, str. 195–218. (Avtorja: A. Kranjc, A. Mihevc) R  
*Ostanki orodij prvih raziskovalcev Škocjanskih jam in Kačne jame.* – Naše jame, 31, 1989, str. 27–33. Čs  
*Matjaževe kamre.* – Naše jame, 31, 1989, str. 66–72. Čs  
*Pohod po jamah dinarskega krasa.* – Naše jame, 31, 1989, str. 102–104. P  
*Spust v Gradišnico in Logaško jamo.* – Logaške novice, 15, 1989, 5, str. 9, 11. P

### **Samo Morel**

- Povojna odkritja v Dimnicah.* – Naše jame, 31, 1989, str. 90–93. Čs  
*Skalarjevo brezno na Kaninskih podih.* – Naše jame, 31, 1989, str. 94–99. Čs  
*Rekordna jugoslovanska globina.* – Planinski vestnik, 89, 1989, 10, str. 430–433. Čp

### **Tadej Slabe**

- Kondenzna korozija na skalnem obodu Komarjevega rova v Dimnicah.* – Acta carsologica, 17, 1988, str. 79–92. R

### **Ivo Štrucl**

- Karsthydrogeologische Untersuchungen des Petzenmassivs unter Verwendung natürlicher und künstlicher Tracer.* – Proceedings, 5<sup>th</sup> International Symposium on Underground Water Tracing, Institute of Geology and Mineral Exploration (Athens) 1986, str. 377–388. (Avtorji: P. Ramspacher, H. Zojer, U. Herzog, R. Gospodarič, I. Štrucl, W. Stichler) Čz

### **France Šušteršič**

- Nekaj misli o obdelavi katastra na računalniku.* – Naše jame, 31, 1989, str. 80–84. (Avtorja: V. Kregar, F. Šušteršič) Čs  
*Informacija o geološkem kartiranju dolomitnega pasu Loškega in Babnega polja.* – Rudarsko-metalurški zbornik, 36, 1989, št. 2, str. 289–296. Čs

### **Mehtilda Urleb**

- Cerknica (arheologija); Dolenja vas.* – Enciklopedija Slovenije, 2, 1988. 2 Čs  
*Unec.* – Varstvo spomenikov, 30, 1988, str. 256, 258. Čs  
*Unec.* – Varstvo spomenikov, 31, 1989, str. 246. Čs



## Milena Zlokolica

*Kartiranje raseda u speleološkim objektima.* – Speleo BiH (Sarajevo) 2, 1989, št. 1/2, str. 73–82. Čs

## Nadja Zupan

*Mineraloška primerjava peščenih lutk iz okolice Ivanjega sela in iz Volčje jame.* – Acta carsologica, 17, 1988, str. 93–106. R

*Poročilo o 10. kongresu speleologov Jugoslavije.* – Naše jame, 30, 1988, str. 91–93. P

## PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA

### Katica Drobne

*The Dolenja vas section, a transition from Cretaceous to Paleocene in the NW Dinarides, Yugoslavia.* – Mémoire della Societa Geologica Italiana (Roma) 40, 1987, str. 73–84.

(Avtorji: Katica Drobne, Bojan Ogorelec, Mario Pleničar, Filippo Barattolo, Dragica Turnšek in Maria Luisa Zucchi-Stolfa.) R

*History of Geological Investigations of the Karst (Kras) Region and the Neighbouring Territory (Western Dinarids).* – Memoria della Societa Geologica Italiana (Roma) 40, 1987, str. 9–20. (Avtorji: Rajko Pavlovec, Mario Pleničar, Katica Drobne, Bojan Ogorelec in Franc Šušteršič.) Čz

*Maastrichtian, Danian and Thanetian beds in Dolenja vas (NW Dinarides, Yugoslavia), microfacies, foraminifers, rudists and corals.* – Razprave SAZU, IV. razred, 29, 1988, str. 147–224. Pl. 1–35. (Avtorji: Katica Drobne, Bojan Ogorelec, Mario Pleničar, Maria Luisa Zucchi-Stolfa in Dragica Turnšek.) R

*Later Cretaceous Larger, Complex Miliolids (Foraminifera) Endemic in the Pyrenean Faunal Province.* – Facies (Erlangen), 21, 1989, str. 99–134. Taf. 21–29. (Avtorji: Lucas Hottinger, Katica Drobne in Esmeralda Caus.) R

*Geološka šetnja na Sokol iz Uvale Vela Luka.* – Bilten društva Bašćanskog područja u Rijeci (Rijeka) 12, 1989, str. 13–14. (Soavtor: Franc Drobne.) Čp

*Velike foraminifere karbonatnega razvoja v paleogenu (južna Dalmacija in del Hercegovine).* – 1989, 25 str. + 15 pril. + 58 tabel slik. (INA Naftaplin, Zagreb; soavtor Rajko Pavlovec.) E

*Determinacija mikrofosilne združbe iz vrtine KATE I.* – 1989, 7 str. + pril. + 14 tabel slik. (INA Naftaplin, Zagreb.) (Soavtor: Rajko Pavlovec.) E

### Špela Goričan

*Siliceous Deposits in Yugoslavia: Occurrences, Types and Ages.* – Hein, J. R. & Obradović, J. (Eds.): Siliceous Deposits of the Tethys and Pacific Regions (New York etc.) 1989, str. 51–64. (Avtorici: Jelena Obradović in Špela Goričan.) R

*Radiolarijske analize vzorcev 5212, 181, 1800, 683.* – 1989, 7 str. + 10 tabel slik. (Zavod za geološka istraživanja, Beograd.) E

### Dragica Turnšek

*The Dolenja vas section, a transition from Cretaceous to Paleocene in the NW Dinarides, Yugoslavia.* – Mémoire della Societa Geologica Italiana (Roma) 40, 1987, str. 73–84.

(Avtorji: Katica Drobne, Bojan Ogorelec, Mario Pleničar, Filippo Barattolo, Dragica Turnšek in Luisa Maria Zucchi-Stolfa.) R

*Maastrichtian, Danian and Thanetian beds in Dolenja vas (NW Dinarides, Yugoslavia). Microfacies, foraminifers, rudists and corals.* – Razprave SAZU, IV. razred, 29, 1988, str. 147–224, Pl. 1–35. (Avtorji: Katica Drobne, Bojan Ogorelec, Mario Pleničar, Maria Luisa Zucchi-Stolfa in Dragica Turnšek.) R

*The Carnian Reef Complex on the Pokljuka (NW Yugoslavia).* – Razprave SAZU, IV. razred, 30, 1989, str. 75–127, Pl. 1–10. (Avtorja: Dragica Turnšek in Stanko Buser.) R

*Grebenski in drugi fosili jugozahodne Srbije: Nova varoš, Prijepolje, Rutoši.* – 1989, 13 str. + 3 table slik. (Zavod za geološke istraživanja, Beograd.) E

**Milojka Žalik Huzjan**

*Države sveta 1989.* – Ljubljana, Zveza geografskih društev Slovenije. 1989, 270 str.  
(Soavtorja Karel Natek in Drago Perko.) Ks

**BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA**

**Marko Accetto**

*Opis gozdnih združb G. e. Vrhe in Vremščica.* – 1989. (Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU.) E

**Jan Carnelutti**

*VI. prispevek k favni lepidopterov Slovenije.* – Biološki vestnik, 37 1989, št. 1, str. 1–9. R  
*Rdeči seznam ogroženih rastlinskih in živalskih vrst – Macrolepidoptera (Lepidoptera).*  
– 1989, str. 55–85. (Zavod SR Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana.) E

**Metka Culiberg**

*Paleolitsko najdišče Divje babe I v dolini Idrijce – zatočišče neandertalcev.* – Ljubljana, zavod SR Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine. 1989, 73 str., 30 slik + Summary. (Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, zbirka vodnikov, 170; soavtorja: Janez Dirjec, Ivan Turk.) Kp

*Divje babe I – Novo paleolitsko najdišče in skupinsko grobišče jamskega medveda. Poskus tafonomske analize na podlagi vzorcev iz dveh sedimentnih in arheoloških kompleksov.* – Arheološki vestnik, 39, 1989. str. 13–60. (Soavtorja: Janez Dirjec, Ivan Turk.) Čs

*Gozdovi Prekmurja v bližnji in daljnji preteklosti.* – Gozdarski vestnik, 5, 1989, str. 218–223. (Soavtor Alojzij Šercelj.) Čs

**Igor Dakskobler**

*Acidofilni jelovo-bukovi gozdovi predalpskega sveta Slovenije – Luzulo-Abieti-Fagetum praealpinum var. geogr. nova.* – Razprave SAZU, IV. razred, 29, 1988, št. 2, str. 29–67. (Soavtor: Lojze Marinček.) R

**Božidar Drovenik**

*Prispevek k poznavanju pokalic (Elateridae – Coleoptera) Slovenije.* – Biološki vestnik, 37, 1989, št. 2, str. 1–18. R

*Eine neue Unterart aus der Gattung Aphaenopidius aus dem Bereich der Savinjske Alpe.* – Entomologische Zeitschrift (Stuttgart) 99, 1989, št. 6, str. 68–71. R

**Lojze Marinček**

*Considerations on the phytogeographic division of Slovenia.* – Biogeographia, 13, 1987 [izšlo 1989] str. 89–98. (Soavtorji: Ivo Puncer, Andrej Seliškar, Mitja Zupančič.) Čz

*Acidofilni jelovo-bukovi gozdovi predalpskega sveta Slovenije – Luzulo-Abieti-Fagetum praealpinum var. geogr. nova.* – Razprave SAZU, IV. razred, 29, 1988, št. 2, str. 29–67. (Soavtor: Igor Dakskobler.) R

*Beitrag zur Kenntniss der Gesellschaft Anemono-Fagetum.* – Razprave SAZU, IV. razred, 30, 1989, št. 1, str. 3–64. (Soavtorja: Livio Poldini, Mitja Zupančič.) R

**Ernest Mayer**

*Atlas Florae Europaeae (Distribution of vascular plants in Europe).* 8 (Ranunculaceae). *Horološka in deloma taksonomska revizija arealnih kart in teksta za 137 taksonov za Jugoslavijo.* – Helsinki, The Committee for Mapping the Flora of Europe and Societies Biological Feenica Vanamo. (Soavtorica: Darinka Trpin.) R

### **Narcis Mršić**

- Description of the five new species of the genus Octodrilus* Omodeo 1956 (Oligochaeta: Lumbricidae). – *Biosistematika* (Beograd) 1, 1987 [izšlo 1989] št. 1, str. 37–44. R
- Family Craspedosomatidae (Diplopoda) of Yugoslavia*. – *Glasnik Prirodoslovnog Muzeja* (Beograd) ser. B, 42, 1987, [izšlo 1989] str. 51–74. R
- Polydesmida (Diplopoda) of Yugoslavia*. – *Razprave SAZU, IV. razred*, 29, 1988, str. 70–112. R
- Research on the Fauna and Associations of Earthworms (Lumbricidae) in Northeastern Serbia. II*. – *Biološki vestnik*, 37, 1989, št. 2, str. 37–60. R
- Ein Beitrag zur Herpetofauna der Quarner-Inseln (Jugoslawien-Croatien)*. – *Biološki vestnik*, 37, 1989, št. 1, str. 57–74. (Soavtorji: H. L. Nemeschkal, F. Potočnik, G. Schwammer, H. Schwammer.) Čz
- Rdeči seznam ogroženih rastlinskih in živalskih vrst – Diplopoda in Myriapoda, Lumbricidae*. – 1989, str. 38–39, 50–54. (Zavod SR Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana.) E

### **Ivka–Marija Munda**

- Effects of Mn, Zn and Co accumulation on growth and chemical composition of Fucus vesiculosus L. under different temperature and salinity conditions*. – *Marine Ecology* (Berlin – New York) 9, 1989, št. 3, str. 213–225. R

### **Ivo Puncer**

- Considerations on the phytogeographic division of Slovenia*. – *Biogeographia*, 13, 1987 [izšlo 1989] str. 89–98. (Soavtorji: Lojze Marinček, Andrej Seliškar, Mitja Zupančič.) Čz
- Fitocenologija (karta potencialne naravne vegetacije Slovenije in karta fitogeografske razčlenitve Slovenije; soavtor Mitja Zupančič)*. – *Enciklopedija Slovenije*, 3, 1989. 2 Čs

### **Andrej Seliškar**

- Considerations on the phytogeographic division of Slovenia*. – *Biogeographia*, 13, 1987 [izšlo 1989] str. 89–98. (Soavtorji: Lojze Marinček, Ivo Puncer, Mitja Zupančič.) Čz

### **Alojzij Šercelj**

- Palynological evidence of human impact on the forests in Slovenia*. – *Human influence on forest ecosystem development in Europe* (ESF, Bologna) 1988 [izšlo 1989] str. 47–57. R
- Najstarejši dokazni obisk Ratitovca. Arheološke najdbe na Zgornjem Povdnu*. – *Loški razgledi*, 35, 1988 [izšlo 1989] str. 11–18. (Soavtor: Ivan Turk.) Čs
- Gozdovi Prekmurja v bližnji in daljnji preteklosti*. – *Gozdarski vestnik*, 5, 1989, str. 218–223. (Soavtorica: Metka Culiberg.) Čs

### **Darinka Trpin**

- Atlas Florae Europaeae (Distribution of vascular plants in Europe). 8 (Ranunculaceae). Horološka in deloma taksonomska revizija arealnih kart in teksta za 137 taksonov za Jugoslavijo*. – Helsinki, The Committee for Mapping the Flora of Europe and Societies Biological Feenica Vanamo. (Soavtor: Ernest Mayer.) R

### **Mitja Zupančič**

- Considerations on the phytogeographic division of Slovenia*. – *Biogeographia*, 13, 1987 [izšlo 1989] str. 89–98. (Soavtorji: Lojze Marinček, Ivo Puncer, Andrej Seliškar.) Čz
- Beitrag zur Kenntniss der Gesellschaft Anemono-Fagetum*. – *Razprave SAZU, IV. razred*, 30, 1989, št. 1, str. 3–64. (Soavtorja: Lojze Marinček, Livio Poldini.) R
- Fitocenologija (soavtor: Tone Wraber); Fitocenologija (karta potencialne naravne vegetacije Slovenije, soavtor: Ivo Puncer.); Fitogeografija; Fitogeografija (karta fitocenolo-*

- ške razčlenitve Slovenije, soavtor Ivo Puncer.); *Gozd* (soavtorji: Dušan Mlinšek, Dušan Robič, Janez Gregori.) – Enciklopedija Slovenije, 3, 1989. 5 Čs
- Bela Krajina*. – Zapiski s potovanja društva Ex Libris in Svet knjige, 1989, str. 2–13. (Soavtorja: Vera Železnik in Rajko Pavlovec.) Čp

## AVDIOVIZUALNI LABORATORIJ

### **Naško Križnar**

- Tradition as Illusion*. – Glasnik Slovenskega etnološkega društva, 28, 1988, št. 1/4, str. 55–63. Čz
- The global moment of visual anthropology in Zagreb = Svetovni trenutek vizualne antropologije v Zagrebu*. – Glasnik Slovenskega etnološkega društva, 28, 1988, št. 1/4, str. 5–11. Čs
- Ali je mogoče streljati na strukturo?* – Glasnik Slovenskega etnološkega društva, 29, 1989, št. 1/2, str. 195–106. Čs
- Valens Vodušek*. – Glasnik Slovenskega etnološkega društva, 29, 1989, št. 1/2, str. 88. Nekrolog
- Nevsiljiva priča številnih izsekov slovenskega življenja*. – Delo, 14. 9. 1989. Čp
- VI. Review of Ethnographic Films*. – CVA Newsletter, 1989, may, str. 86–87. P
- VI. Pregled etnografskih filmov*. – Glasnik Slovenskega etnografskega društva, 29, 1989, št. 1/2, str. 80–81. P

### **Videografija:**

- Dviganje sarkofaga (Mihovo)*. – Proizvodnja AVL ZRC. Realizacija: Naško Križnar. 3/4 PAL, 9 min.
- Klenkanje (Adlešiči)*. – Proizvodnja AVL ZRC. Realizacija: Naško Križnar, Sašo Kuharič, Julijan Strajnar. 3/4 PAL, 16 min.
- Ovčarji se vračajo (Slovenska vas)*. – Proizvodnja: Slovenski etnografski muzej, AVL ZRC. Realizacija: Naško Križnar, Sašo Kuharič, Inja Smerdel. 3/4 PAL, 17 min.
- Praznik sv. Antona (Mače)*. – Proizvodnja: AVL ZRC. Realizacija: Naško Križnar, Sašo Kuharič. 3/4 PAL, 24 min.
- Pripoved Stane Ležaja (Ležaje)*. – Proizvodnja: Republiški zavod za zaščito spomenika kulture. Realizacija: Naško Križnar, Tomislav Vinščak. 3/4 PAL, 14 min.
- Pripovedovalke (Otlica)*. – Proizvodnja: AVL ZRC. Realizacija: Naško Križnar, Brigita Krapež. 3/4 PAL, 55 min.
- Razgovor s Pekom Ležaja (Ležaje)*. – Proizvodnja: AVL ZRC, Republiški zavod za zaščito spomenika kulture Zagreb. Realizacija: Naško Križnar, Tomislav Vinščak. 3/4 PAL, 13 min.
- Trikraljevsko koledovanje (Sela pri Šentjerneju)*. – Proizvodnja: AVL ZRC. Realizacija: Naško Križnar, Sašo Kuharič. 3/4 PAL, 13 min.
- Val Trenta-immagini (Trenta)*. – Proizvodnja: Triglavski narodni park, AVL ZRC. Realizacija: Naško Križnar, Sašo Kuharič. 3/4 PAL, 25 min.

Bibliografijo uredila Vida Stanovnik

**OF THE SLOVENE ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS'  
RESEARCH CENTRE, 1989***Summary*

In spite of the unstable financial situation, the regular activities of the Institutes went on without interruption. On the other hand, many changes were necessary: expensive field explorations and research in foreign institutions (museums, libraries etc.) had to be either substituted with less expensive ones or omitted.

Regular elections and re-elections of the Centre's councils and committees were performed in time. Dr. Ernest Mayer, a regular member of SASA, was re-elected President of the Centre's Council, Mr. Jože Munda was elected its Vice-President. A position of desktop publishing editor was opened in order to cope with high printing expenses. All the available computers in the Centre's Institutes have been in permanent use and taken full advantage of. In order to meet needs a Microwax was bought, but not yet obtained because of customs difficulties.

A number of scientific degrees were obtained by the younger members of the Centre's Institutes (one S. D., three Ph. D.-s, and nine M. A.-s).

**THE FRAN RAMOVŠ INSTITUTE OF SLOVENE**

Editorial work on Vol. 5 (the last volume) of the *Dictionary of Slovene Literary Language* (DSL) continues. Excerption from current literature continues, and the card-index is being supplemented.

The first part of the *Slovene Orthography Rules* is being printed.

Work on Vol. 3 of *The Etymological Dictionary of the Slovene Language* (P-Ž) and on Vol. 4 (comprising the indices and supplements) continued.

Preparatory work on *The Vocabulary of Slovene Protestant Writers (16<sup>th</sup> century) and the discussion of model dictionary articles* continues. For *The Dictionary of the Old Prekmurje Literary Language*, grammatical description of the language is in preparation. A trial copy of the dictionary was discussed in a public debate.

Work on the *Slovene Linguistic Atlas* (S. L. A.), *General Slavic Linguistic Atlas* (O. L. A.), *European Linguistic Atlas* (A. L. E.) and *The Dictionary of the Kostel Dialect* continued in accordance with the previously established programme, and with international research projects for the O. L. A. and A. L. E.

The work of the Terminological Department and its committees comprised the preparation and editing of terminology from the legal, technical, natural scientific, medical, veterinary, library scientia, and artistic fields. The third volume of *The Veterinary Terminological Dictionary* (H-K) was prepared.

## THE INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

The Institute continued its research projects on various sites: at the paleolithic site Divje babe, and in the fortified settlements in Lower Carniola (Kincelj above Trbinc, Žempoh above Ostrožnik, Gradišče near Trebnje, Sv. Ana above Vrhpeč, Vesela gora at Brezje). A monograph on Roman Nauportus is in press. Research has continued on the following themes: Late Bronze Age in the Balkans, Relative and absolute chronology of the La Tène period in Yugoslavia, History of Roman Dardania, Survey of newly published Latin inscriptions from Yugoslavia, Early Christian architecture in Illyricum, Karantanian Slavs.

Vol. 39–40 of *Arheološki vestnik* (1988–89) has been published.

The members of the Institute published 33 treatises and articles.

## THE MILKO KOS INSTITUTE OF HISTORY

The third part of *The Historical Topography of Slovene Styria and the Yugoslav Part of Carinthia* and *A Register of the Foreign Variants of the Toponyms* were published. *The Trieste Naval Traffic in 1759/60* was sent to print. Editorial work on the *Correspondence of Dr. Henrik Tuma* is nearly finished.

## THE FRANCE STELE INSTITUTE OF ART HISTORY

Research continued on the following themes:

– late 16th and 17th century architecture (particularly in a part of Gorenjska, where several monuments have been topographically recorded); influences of the Jesuit architecture; the architecture of the Protestant oratory of Govče and the so-called Lutheran Cellar in Sevnica);

– 17th century painting in Slovenia (supplementary research has resulted in reevaluation of several paintings from the 2nd half of the century; new stylistic impulses have been discovered and several new dates proposed; artistic circle of J. W. Valvasor; the »Celje ceiling«);

– 17th century woodcarvings in Slovene Primorska (documentary material has been completed; research in connections with Friuli and comparisons with the material from Istria and Dalmatia);

– architecture of the 19th and the beginning of the 20th centuries (stylistic development of the work of J. Plečnik, a monograph of whom is being prepared; research in Prague and Berlin);

– collection and commentary on the sources for Slovene art history (manuscripts of Aleš Dolničar; the record of the Bishop R. Scarlichi's visitation in 1631);

– collection of documentary material for Slovene art history (including review of topographic card indices).

In spring, the Institute organised a colloquy on Slovene baroque art in Nova Gorica.

## THE INSTITUTE OF MUSICOLOGY

The catalogues of Slovene musical sources were supplemented with an inventory of recently discovered material in the Franciscan monastery of Novo mesto. The texts from the great medieval code from Kranj were copied, and motets by Gregorius Prenner were transcribed. Transcription of Jacobus Gallus's motet collection *Opus musicum* is nearly finished. A number of treatises were published by the members of the Institute. Preparatory works for the international symposium »Gallus and the European Musical Renaissance«, to be held in Ljubljana from 21st to 26th October, 1991, were carried on.

## THE INSTITUTE OF SLOVENE LITERATURE AND LITERARY SCIENCES

Investigations into the »Moderna« period of Slovene literature (1895–1918) and into Slovene narrative prose of the period 1918–1930 continued. Six lectures on these themes were given. Collection of materials and editorial work on the correspondence of Slovene protestant authors and on the correspondence of S. Zois continued. Editorial work on *Bržiński spomeniki* (Slovene texts from the *Freising Codex*, 10th century) has begun. Editorial work on the *Literary Lexicon* continued. Three volumes (*The Essay* by D. Poniž, *Literary Tipologies* by J. Kos, *Geistesgeschichte and Literary Scholarship* by T. Virk) were delivered to print. A further three volumes are to be edited. Documentation (to the card indices of Slovene literary terms and of foreign authors in Slovene periodicals) was supplemented.

Additional material for Vol. 15 of the *Slovene Biographical Lexicon* was collected and edited. Research in libraries and archives continued, the collection of biographical and bibliographical documentation was supplemented.

## THE INSTITUTE OF SLOVENE ETHNOLOGY

The research on narrative tradition in J. W. Valvasor's *Slava vojvodine Kranjske (Die Ehre des Herzogthums Crain)* was completed. The collection of folk prose material from the last 15 years was worked upon. Gathering and studying of folk prose material has continued.

Research work on life in border settlements was finished. The third part of the first book of *Slovene Styria before the March Revolution of 1848* was published. Research into the history of customs of the 19th century, customs of life and the annual cycle, and of the families and the history of settlements in Slovene Istria was carried on.

Vol. 3 of the collection of *Slovene Folk Songs of Carinthia* is ready for printing. The *Porabian Folk Song* book was published. All the preliminary work for the edition of *Slovene Folk Songs and Dances* has been done. Research work on chiming and of the function of sound in customs is carried on.

A volume on *Costumes in Slovenia in the 17th and 18th Century* was edited. Research and documentation of folk architecture and of costume in Slovenia in the 17th and 18th century is continuing.

## THE INSTITUTE FOR SLOVENE EMIGRATION RESEARCH

The research of the genesis of Louis Adamic's book *The eagle and the roots* was concluded; research into the last period of Adamic's literary creativeness began, and also research into Slovene secular literature in Argentina. Research into ways of life of Slovenes in Australia continues. Research into the connections between the old country and Slovene emigrants and organisations established to support them goes on regularly; the same is true of research into the history of emigration from central Slovenia and of the life of Slovene immigrants in France. Research on immigrant resocialisation started. The members of the Institute continued scientific cooperation with similar researchers and organisations at home and abroad; published 14 treatises and minor contributions connected with Slovene emigration questions continued cataloguing books, periodicals and archive material; began to collect data for the bibliographies of researchers of Slovene emigration problems at home and abroad, and to prepare the scientific periodical publication *Two Homelands*, which is meant to emphasize the the above-mentioned scientific research cooperation.

## PHILOSOPHICAL INSTITUTE

The 5<sup>th</sup> volume of *The Collected Works of Boris Zihel* and volume I. 10. 1 of the *Basic Edition of Works of Marx and Engels* in Slovene were published. Main research topics



were: premarxist social theory in Slovenia; concepts of ideology and politics in Marx; the formation of socialist ideology; theory of argumentation; ideology and modernist art; problems of the constitution of science; formalization of the system of intentionality.

### THE ANTON MELIK INSTITUTE OF GEOGRAPHY

The Geographical Monograph of Slovenia. Most of the articles for the first volume, *The General Geographical Monograph*, were written. For the volume under the title *The Savinja and the Sotla Regions and South-east Slovenia* several mesoregions have been treated.

The Investigation of Mountain Farms in Slovenia. A further 540 farms, situated on southern Pohorje and in part of the central Slovene Dinaric area, were examined.

Natural Disasters in Slovenia. The main work concentrated on research into consequences of violent storms with an extremely heavy rain in eastern Slovenia.

The Geography of the Flood Areas in Slovenia. The supplementary investigations for preparation of the synthesis continued.

Regular Annual Observations and Measuring of the Triglav and Skuta Glaciers. Because of the extremely warm and dry winter and moderately warm summer, heavy reduction of the glaciers continued.

The Geomorphological Mapping of Slovenia (on the scale of 1:100 000). For a part of the area, represented on the Sheet Celje, the relief, with an emphasis on the geomorphogenetic development from the Middle Miocene onwards, was analysed. In the area east of Celje a sample of 325 landslides in the Tertiary sediments was examined. The geomorphological mapping of the Polhov Gradec Mountains (Sheet Kranj) was completed.

Volume 28 of *Geografski zbornik* (Acta Geographica) was published. Volume 29 is in print.

### THE INSTITUTE FOR KARST RESEARCH

Speleological investigations include the studies of karst hydrology with special attention paid to corrosion and water pollution, of lithological and sedimentological parameters of karstification including Pb-Zn mineralisation, of speleomorphological mapping, and of detailed tectonical-lithological mapping.

Geographical investigations include the study of recent fluvial cave sediments and their transport, of tectonic elements in karst relief, of carbonate rocks alteration, of morphology and speleogenesis in contact karst, and of microforms on rocky surfaces in the caves.

Cave cadastre, map collection and library were supplemented. The »Karst Museum Collection« has carried on basic museum work, archaeological topography and excavations, and exhibitions (11). Applied research particularly addressed questions of karst hydrology, including water pollution and water supply, of karst resources exploitation, of dumping-grounds, and of archaeological control following new highway construction.

The Institute organized one professional meeting; its members participated in 14 professional meetings, and published 71 bibliographical units, including *Acta carsologica* and one monograph.

### THE IVAN RAKOVEC PALEONTOLOGICAL INSTITUTE

The study of Large Foraminifera was directed to the Cretaceous Tertiary boundary in southwestern Slovenia, where in addition to the palaeontological analyses, the abiological methods of stratigraphical datation were carried out. Research work on foraminiferal associations on the Southern Adriatic platform established all stages from Maastrichtian to Biarritzian.

Following modern systematics, the synonymy for 238 taxa of Small Adriatic Foraminifera was made. An Atlas of recent foraminifers has been prepared.

Radiolarians were investigated in Dolenjsko, and in the ophiolitic complex in Western Serbia where Triassic and/or Jurassic ages were established. We also started systematic work on the radiolarians of Budva cone in Montenegro, where succession from the Lower Jurassic to Middle Cretaceous was discovered.

The study of cnidarians was directed to Pokljuka, where the whole Carnian reef development was estimated. Reef fossils of Bohinj and Nova Varoš show Norian, corals of Djerdap Dogger age.

15 taxa for the catalogue »Fossils of Slovenia« were written. 1500 samples were prepared for thin sections, 190 for floating. Many graphics and drawings were made, and the data base for 1700 foraminiferal and cnidarian species was computerised. We cooperated on international projects IGCP-262 and 286. 7 treatises were published and 3 lectures given.

## **THE JOVAN HADŽI INSTITUTE OF BIOLOGY**

Floristic research included revisions of polymorph genera, and were concerned with other taxonomical and chorological problems. The mapping for the *Atlas Florae Europaeae* was continued. A lot of rare plants were found.

In vegetation research the data and new comprehensions of forest, grassland, shrubby and ruderal associations were gathered. Some new phytocoenoses were described. 420 square kilometers were remapped in the central and southern parts of Slovenia.

Palynological studies centered on the history of quarternary forests, especially on the vegetation of late Glacial. Synanthropic evolution was studied with special attention. In collaboration with the Faculty of Forestry some important palynological locations were selected and proposed for protection.

Faunistic investigations comprised taxonomical, ecological and chorological problems within the groups Mollusca, Lumbricidae, Diplopoda, Tardigrada, Aranea, Coleoptera, Lepidoptera and Reptilia. Many new species, and higher or lower taxonomical units were described. Zooecological researches were undertaken successfully, yielding interesting results.

The thematic group Ecology of marine benthic algae included taxonomical determinations, succession studies, seasonal fluctuations in polluted biotopes and floristic composition of benthic vegetation. The seasonal variation of heavy metals in various species, aminoacid composition and accumulation of zinc in some brown algae under various salinity and temperature conditions have been experimentally investigated.

## **THE INSTITUTE OF MEDICAL SCIENCES**

Protection against ionizing irradiation in Slovenia has been the main theoretical preoccupation of the Institute. A book on this issue has been prepared. A proposal for changing the Law of the ways of usage of ionizing irradiation sources in medicine was sent to the Slovene government. A number of expert statements were delivered at their request to a group of members of the Slovene Assembly who are obliged to prepare a report on the consequences of exploiting the uranium mine at Žirovski vrh.

## **AUDIOVISUAL LABORATORY**

The documentation of research in the SASA Research Centre's Institutes was supplemented with 26 new units recorded for the Collection of video documents, which now totals 201 units. 9 new video films were produced. One of them was made for the Triglav National Park Directory as a prelude to further interdisciplinary research on the Park to be performed by the Centre's Institutes.

Mr. Križnar published 8 articles, reviews and dissertations, gave 2 lectures and took part in 4 scientific meetings in Yugoslavia and abroad.



# VSEBINA

## SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI

I. ORGANIZACIJA . . . . .	5
Skupščina SAZU, častni član, redni člani, dopisni član . . . . .	7
Organizacija SAZU in njene delovne skupnosti . . . . .	9
Preglednica organizacije SAZU . . . . .	11
II. ČLANI . . . . .	13
Častni član . . . . .	15
Redni, dopisni in zunanji člani . . . . .	15
Razred za zgodovinske in družbene vede . . . . .	15
Razred za filološke in literarne vede . . . . .	29
Razred za matematične, fizikalne in tehnične vede . . . . .	38
Razred za naravoslovne vede . . . . .	48
Razred za umetnosti . . . . .	54
Razred za medicinske vede . . . . .	60
Novi člani . . . . .	69
I. razred . . . . .	71
Janko Pleterški . . . . .	71
Branko Fučič . . . . .	73
II. razred . . . . .	75
Franc Jakopin . . . . .	75
Niko Kuret . . . . .	76
Gerhard Giesemann . . . . .	77
Zoran Konstantinović . . . . .	79
Gunnar Olaf Svane . . . . .	80
III. razred . . . . .	82
Josip Globevnik . . . . .	82
Peter Fajfar . . . . .	84
Ljubo Golič . . . . .	85
Rajko Tomović . . . . .	87
John S. Waugh . . . . .	88
IV. razred . . . . .	90
Janez Matjašič . . . . .	90

Jože Maček . . . . .	92
Alojz Šercelj . . . . .	94
Marton Pecsí . . . . .	96
V. razred . . . . .	98
Ciril Zlobec . . . . .	98
Janez Bernik . . . . .	100
Ivan Brajdić . . . . .	101
VI. razred . . . . .	103
Vinko Kambič . . . . .	103
Abel Lajtha . . . . .	104

---

**BIBLIOGRAFIJA NEKATERIH ČLANOV SAZU ZA LETO 1989 . . . . . 107**

Umrli člani . . . . .	135
I. razred	
Stojan Cigoj . . . . .	159
Vladislav Brajković . . . . .	163
Jovan Djordjević . . . . .	167
II. razred	
Janko Jurančič . . . . .	171
Filip Kalan Kumbatovič . . . . .	175
Boris Merhar . . . . .	181
IV. razred	
Roman Kenk . . . . .	187
V. razred	
Božidar Jakac . . . . .	191

---

**III. POROČILO O DELU SAZU V LETU 1989 . . . . . 195**

Poročila razredov . . . . .	197
Razred za zgodovinske in družbene vede . . . . .	197
Razred za filološke in literarne vede . . . . .	198
Razred za matematične, fizikalne in tehnične vede . . . . .	199
Razred za naravoslovne vede . . . . .	199
Razred za umetnosti . . . . .	200
Razred za medicinske vede . . . . .	200
Akademija in njena delovna skupnost . . . . .	202
Splošno, enote, jubileji . . . . .	202
Nagrade, odlikovanja, priznanja, izvolitve, imenovanja . . . . .	203
Pomembnejši dogodki v zvezi z življenjem in delom SAZU . . . . .	204
Tiskovne konference . . . . .	211
Dogodki v zvezi s tujino . . . . .	211
Predavanja . . . . .	213
Svet akademij znanosti in umetnosti SFRJ . . . . .	213
Izmenjava raziskovalcev v okviru Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ . . . . .	216
Kabinet Josipa Vidmarja . . . . .	219
Svet za proučevanje in varstvo okolja SAZU . . . . .	219
Medakademijski odbor za travmatologijo v izjemnih razmerah . . . . .	220
Medakademijski odbor za proučevanje problemov mešanih gospodinjstev . . . . .	221

Medakademijski odbor za sodelovanje pri ESF o nevladajočih etničnih skupinah v Evropi od 1850 do 1940 . . . . .	221
Medakademijski odbor za proučevanje narodnih manjšin in narodnosti . . . . .	222
Medakademijski odbor za floro in favno Jugoslavije . . . . .	222
Medakademijski odbor za proučevanje infekcij s <i>Str. agalactiae</i> pri ljudeh in živalih . . . . .	223
Medakademijski odbor za proučevanje zoonoz . . . . .	224
Medakademijski koordinacijski odbor za molekularne vede . . . . .	225
Medakademijski odbor za koordinacijo znanstvenoraziskovalnega dela razredov in oddelkov za matematične, fizikalne, tehnične in naravoslovne vede . . . . .	225
Oddelek za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela . . . . .	225
Odbor za energetiko . . . . .	225
Referat za tisk . . . . .	226
Fotolaboratorij SAZU . . . . .	226
Zaključni račun za leto 1989 . . . . .	227
Biblioteka . . . . .	228
<b>IV. PUBLIKACIJE SAZU . . . . .</b>	<b>235</b>
<b>SUMMARY . . . . .</b>	<b>251</b>
<hr/>	
<b>ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER SAZU</b>	
<hr/>	
<b>I. ORGANIZACIJA . . . . .</b>	<b>266</b>
<hr/>	
<b>II. POROČILO O DELU V LETU 1989 . . . . .</b>	<b>276</b>
<hr/>	
Samoupravni in upravni organi . . . . .	276
Zaključni račun za leto 1989 . . . . .	277
Osnovna organizacija Zveze sindikatov . . . . .	278
Odlikovanja, nagrade, priznanja . . . . .	278
Tiskovna dejavnost in glavne objave del . . . . .	279
Znanstvena posvetovanja . . . . .	280
Uredniki znanstvene periodike, zbirk in temeljnih monografskih del . . . . .	281
Sodelovanje z visokimi in višjimi šolami . . . . .	281
Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša . . . . .	281
Inštitut za arheologijo . . . . .	286
Zgodovinski inštitut Milka Kosa . . . . .	290
Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta . . . . .	293
Muzikološki inštitut . . . . .	295
Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede . . . . .	297
Inštitut za slovensko narodopisje . . . . .	301
Inštitut za slovensko izseljenstvo . . . . .	307
Filozofski inštitut . . . . .	309
Geografski inštitut Antona Melika . . . . .	314
Inštitut za raziskovanje krasa . . . . .	319
Paleontološki inštitut Ivana Rakovca . . . . .	325
Biološki inštitut Jovana Hadžija . . . . .	328
Inštitut za medicinske vede . . . . .	334
Avdiovizualni laboratorij in fotolaboratorij . . . . .	335
<b>BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCEV ZA LETO 1989 . . . . .</b>	<b>337</b>
<b>ANNUAL REPORT (Summary) . . . . .</b>	<b>363</b>

**LETOPIS  
SLOVENSKE AKADEMJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI  
40. KNJIGA  
1989**

**Glavni in odgovorni urednik  
akad. prof. dr. Janez Batis**

**Jezikovni pregled in korektura  
Zvonka Leder-Mancini  
Za ZRC SAZU uredila  
Majda Stanovnik Blinc**

**Izdala  
Slovenska akademija znanosti in umetnosti  
v Ljubljani**

**Natisnila  
Tiskarna »Jože Moškrič«  
v Ljubljani**

**Naklada 2000 izvodov  
Ljubljana 1990**





